

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಪತ್ರ

ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾದುದು
ವಿಶೇಷ ರಾಜ್ಯ ಪತ್ರಿಕೆ

ಭಾಗ - ೪ Part - IV	ಬೆಂಗಳೂರು, ಬುಧವಾರ, ೦೭, ಜೂನ್, ೨೦೨೩ (ಜ್ಯೇಷ್ಠ, ೧೭, ಶಕವರ್ಷ, ೧೯೪೫) BENGALURU, WEDNESDAY, 07, JUNE, 2023 (JYEISHTA, 17, SHAKAVARSHA, 1945)	ನಂ. ೨೧೫ No. 215
----------------------	--	--------------------

ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಮತ್ತು ಶಾಸನ ರಚನೆ ಇಲಾಖೆ ಅಧಿಸೂಚನೆ

ಸಂಖ್ಯೆ: ಸಂವ್ಯಶಾಇ 11 ಕೇಶಾಪು 2023

ಬೆಂಗಳೂರು, ದಿನಾಂಕ: 07.06.2023.

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ Ministry of Law and Justice, Legislative Department, Official Language Wing (O.L. Section) ರವರ ಪತ್ರ ಸಂಖ್ಯೆ: F.No.10(iii)(IX)/Auth./Kannada/79-OL/11, ದಿನಾಂಕ: 10.05.2023ರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ the Authoritative Text (Central Laws) Act, 1973 (Central Act 50 of 1973) ರ ಪ್ರಕರಣ 2(a)ರಡಿಯಲ್ಲಿ ದಿನಾಂಕ: 28.04.2023ರಂದು ಮಾನ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಂದ ಅನುಮೋದನೆಗೊಂಡು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಭಾಷಾಂತರಗೊಂಡ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಕೇಂದ್ರ ಅಧಿನಿಯಮಗಳಾದ,-

1. ವಲಸೆ ಅಧಿನಿಯಮ, 1983 (1983ರ ಸಂಖ್ಯೆ 31)
2. ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ, 2006 (2006ರ ಸಂಖ್ಯೆ 34)
3. ಸಂದಾಯ ಮತ್ತು ಇತ್ಯರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಧಿನಿಯಮ, 2007 (2007ರ ಸಂಖ್ಯೆ 51)
4. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇನಾಬು ಮಂಡಳಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 2008 (2009ರ ಸಂಖ್ಯೆ 12)
5. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ಅಧಿನಿಯಮ, 2010 (2010ರ ಸಂಖ್ಯೆ 19)
6. ಭೂ ಸ್ವಾಧೀನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯೋಚಿತ ಪರಿಹಾರ, ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಕ್ಕು ಅಧಿನಿಯಮ, 2013 (2013ರ ಸಂಖ್ಯೆ 30)

- ಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಪತ್ರದ ವಿಶೇಷ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ (ಭಾಗ-IV) ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಆದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ,-

Re.No. D. 221

ಭಾರತ ರಾಜಪತ್ರ

(Extraordinary)

(ವಿಶೇಷ ಸಂಚಿಕೆ)

भाग IX अनुभाग 1
PART IX SECTION 1
ಭಾಗ IX ವಿಭಾಗ 1

प्राधिकार से प्रकाशित

Published by Authority

ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಮೇರೆಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿದೆ

सं 1, नई दिल्ली, बुधवार, 07 जून, 2023	ज्येष्ठ 19, 1945 (शक)	खंड.53
No.1, New Delhi, Wednesday, June 07, 2023	Jyeshtha 19, 1945 (saka)	Vol. 53
ನಂ.1, ನವದೆಹಲಿ, ಬುಧವಾರ, ಜೂನ್ 07, 2023	ಜ್ಯೇಷ್ಠ 19, 1945 (ಶಕ)	ಸಂಪುಟ.53

Ministry of Law and Justice
(Legislative Department)
New Delhi, 07th June, 2023

ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯ ಮಂತ್ರಾಲಯ

(ವಿಧಾಯೀ ಇಲಾಖೆ)

ನವದೆಹಲಿ, 07ನೇ ಜೂನ್, 2023

The Translation in Kannada of the following Acts, namely:- (1) THE EMIGRATION ACT, 1983 (NO.31 OF 1983) (2) THE FOOD SAFETY AND STANDARDS ACT, 2006 (NO.34 OF 2006) (3) THE PAYMENT AND SETTLEMENT SYSTEMS ACT, 2007 (NO.51 OF 2007) (4) THE NATIONAL JUTE BOARD ACT, 2008 (NO.12 OF 2009) (5) THE NATIONAL GREEN TRIBUNAL ACT, 2010 (NO.19 OF 2010) (6) THE RIGHT TO FAIR COMPENSATION AND TRANSPARENCY IN LAND ACQUISITION, REHABILITATION AND RESETTLEMENT ACT, 2013 (NO.30 OF 2013) -are hereby published under the authority of the President and shall be deemed to be authoritative text thereof in Kannada under clause (a) of section 2 of the Authoritative Texts (Central Laws) Act, 1973 (50 of 1973).

ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಅಧಿನಿಯಮಗಳು ಎಂದರೆ:- (1) ವಲಸೆ ಅಧಿನಿಯಮ, 1983 (1983ರ ಸಂಖ್ಯೆ 31) (2) ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ, 2006 (2006ರ ಸಂಖ್ಯೆ 34) (3) ಸಂದಾಯ ಮತ್ತು ಇತ್ಯರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಧಿನಿಯಮ, 2007 (2007ರ ಸಂಖ್ಯೆ 51) (4) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇನಾ ಮಂಡಳಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 2008 (2009ರ ಸಂಖ್ಯೆ 12) (5) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ಅಧಿನಿಯಮ, 2010 (2010ರ ಸಂಖ್ಯೆ 19) (6) ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯೋಚಿತ ಪರಿಹಾರ, ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಕ್ಕು ಅಧಿನಿಯಮ, 2013 (2013ರ ಸಂಖ್ಯೆ 30) - ಇವುಗಳ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾಂತರವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಮೇರೆಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅಧಿಕೃತ ಪಾಠಗಳ (ಕೇಂದ್ರ ಕಾನೂನುಗಳು) ಅಧಿನಿಯಮ, 1973 (1973 ರ 50) ರ 2ನೇ ಪ್ರಕರಣದ (ಎ) ಖಂಡದ ಮೇರೆಗೆ ಇದನ್ನು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಧಿಕೃತ ಕನ್ನಡ ಪಾಠವೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ವಲಸೆ ಅಧಿನಿಯಮ, 1983

(1983ರ ಸಂಖ್ಯೆ 31)

110ನೇ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್, 1983.1

ಭಾರತದ ನಾಗರಿಕರ ವಲಸೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾನೂನನ್ನು ಕ್ರೋಡೀಕರಿಸಲು ಮತ್ತು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲು ಅಧಿನಿಯಮ.

ಭಾರತ ಗಣರಾಜ್ಯದ ಮೂವತ್ತಾಲ್ಕನೆಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಂಸತ್ತಿನಿಂದ ಈ ಮುಂದಿನಂತೆ ಅಧಿನಿಯಮಿತವಾಗತಕ್ಕದ್ದು:-

ಅಧ್ಯಾಯ I

ಪ್ರಾರಂಭಿಕ

1. ಚಿಕ್ಕ ಹೆಸರು, ವ್ಯಾಪ್ತಿ, ಅನ್ವಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಾರಂಭ.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು ವಲಸೆ ಅಧಿನಿಯಮ, 1983 ಎಂದು ಕರೆಯತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಇದು ಇಡೀ ಭಾರತಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಹೊರಗಿರುವ ಎಲ್ಲ ಭಾರತದ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ.

(3) ಇದು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ *ದಿನಾಂಕದಂದು ಜಾರಿಗೆ ಬರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದಿನಾಂಕಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಯಾವುದೇ ಅಂಥ ಉಪಬಂಧದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಯಾವುದೇ ಉಲ್ಲೇಖವನ್ನು ಆ ಉಪಬಂಧದ ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಉಲ್ಲೇಖವೆಂಬಂತೆ ಅರ್ಥೈಸತಕ್ಕದ್ದು.

2. ಪರಿಭಾಷೆಗಳು.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ, ಸಂದರ್ಭವು ಅನ್ಯಥಾ ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಿದ ಹೊರತು,-

(ಎ) "ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ" ಎಂದರೆ, ಪ್ರಕರಣ 11ರ ಮೇರೆಗೆ ನೀಡಿದ ನೋಂದಣಿ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ;

* ಡಿಸೆಂಬರ್ 30, 1983ರಂದು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ: ಅಧಿಸೂಚನೆ ಸಂಖ್ಯೆಎಸ್. ೭940 (ಇ), ದಿನಾಂಕ:30-12-1983. ಭಾರತ ವಿಶೇಷ ರಾಜಪತ್ರ, ಭಾಗ-II, ವಿಭಾಗ 3 (ii)

(ಬಿ) “ಒಯ್ಯುವ ವಾಹನ” ಎಂಬ ಪದವು ಹಡಗನ್ನು, ವಾಹನವನ್ನು, ನಾಡದೋಣಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ವಿಮಾನವನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ;

(ಸಿ) “ಅವಲಂಬಿತ” ಎಂದರೆ, ವಲಸಿಗನೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿರುವಂಥ ಮತ್ತು ವಲಸಿಗನ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತನಾಗಿರುವಂಥ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿ;

(ಡಿ) “ವಲಸಿಗ” ಎಂದರೆ, ವಲಸೆ ಹೋಗಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ಅಥವಾ ವಲಸೆ ಹೋಗುವ ಅಥವಾ ವಲಸೆ ಹೋದ ಭಾರತದ ಯಾರೇ ನಾಗರಿಕ, ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ,-

(i) ವಲಸಿಗನ ಅವಲಂಬಿತನು ವಲಸಿಗನೊಂದಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರಲಿ ಅಥವಾ ವಲಸಿಗನು ಯಾವ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಕಾನೂನು ಸಮ್ಮತವಾಗಿ ವಲಸೆ ಹೋಗಿರುವನೋ ಆ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಆ ವಲಸಿಗನನ್ನು ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಆ ತರುವಾಯ ಹೋಗುತ್ತಿರಲಿ, ಅಂಥ ಅವಲಂಬಿತನು;

(ii) ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಹದಿನೆಂಟು ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸು ತುಂಬಿದ ತರುವಾಯ ಯಾವುದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲದಷ್ಟು ಅವಧಿ ಭಾರತದ ಹೊರಗೆ ವಾಸ ಮಾಡಿರುವನೋ/ಳೋ ಆ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಥವಾ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪತ್ನಿಯು/ ಪತಿಯು ಅಥವಾ ಮಗುವು

- ಸೇರುವುದಿಲ್ಲ;

(ಇ) “ವಲಸಿಗನನ್ನು ಒಯ್ಯುವ ವಾಹನ” ಎಂದರೆ ವಲಸಿಗರನ್ನು ಒಯ್ಯುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅಥವಾ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಬಹುದಾದಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಮೀರಿದ ವಲಸಿಗರನ್ನು ಒಯ್ಯಲು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂಥ ಯಾವುದೇ ಒಯ್ಯುವ ವಾಹನ:

ಪರಂತು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ, ಆ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ವಲಸಿಗರನ್ನು ಒಯ್ಯುವ ಯಾವುದೇ ಒಯ್ಯುವ ವಾಹನವನ್ನು, ವಲಸಿಗರನ್ನು ಒಯ್ಯುವ ವಾಹನವೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಬಹುದು.

(ಎಫ್) “ವಲಸೆ ಹೋಗುವುದು” ಮತ್ತು “ವಲಸೆ” ಎಂದರೆ, ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಭಾರತದ ಹೊರಗಿನ ಯಾವುದೇ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನಿಯೋಜನೆ ಪಡೆಯುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ (ಅಂಥ ನಿಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಒಪ್ಪದವನ್ನು ಅಥವಾ ಇತರ ಏರ್ಪಾಟನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಲಿ, ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದಿರಲಿ ಅಥವಾ ನೇಮಕಾತಿ ಏಜೆಂಟನ ಅಥವಾ ನಿಯೋಜಕನ ನೆರವಿನೊಂದಿಗೆ ಅಥವಾ ನೆರವಿಲ್ಲದೆ) ಭಾರತವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗುವುದು;

(ಜಿ) “ನಿಯೋಜಕ” ಎಂದರೆ, ಭಾರತದ ಹೊರಗಿನ ಯಾವುದೇ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನಿಯೋಜನೆಯನ್ನು ನೀಡುವ ಅಥವಾ ನಿಯೋಜನೆ ನೀಡಲು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುವ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿ;

(ಹೆಚ್) “ನಿಯೋಜನೆ” ಎಂದರೆ, ಮಜೂರಿಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಪ್ರತಿಫಲಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡುವ ಯಾವುದೇ ಸೇವೆ, ವೃತ್ತಿ ಅಥವಾ (ಓ) ಖಂಡದ ಅರ್ಥವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಬರುವ ಯಾವುದೇ ಬಗೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನಿಯೋಜನೆ (ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ

ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧೀನದಲ್ಲಿನ ಸೇವೆಯಾಗಿರದ, ವೃತ್ತಿಯಾಗಿರದ ಅಥವಾ ನಿಯೋಜನೆಯಾಗಿರದ) ಮತ್ತು ಅದರ ಎಲ್ಲ ವ್ಯಾಕರಣ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಜಾತೀಯ ಪದಾವಳಿಗಳನ್ನು ತದನುಸಾರವಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸತಕ್ಕದ್ದು;

(ಐ) "ಅಧಿಸೂಚನೆ" ಎಂದರೆ, ರಾಜಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಅಧಿಸೂಚನೆ;

(ಜೆ) "ನಿಯಮಿಸಿದ" ಎಂದರೆ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ನಿಯಮಿಸಲಾದದ್ದು;

(ಕೆ) "ವಲಸಿಗರ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿ" ಎಂದರೆ, ಪ್ರಕರಣ 3ರ ಮೇರೆಗೆ ನೇಮಕಗೊಂಡ ವಲಸಿಗರ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಕರಣ 5ರ ಮೇರೆಗೆ ಅಧಿಕೃತಗೊಂಡ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ;

(ಎಲ್) "ನೌಕರಿ ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವ ಏಜೆಂಟ್" ಎಂದರೆ, ನಿಯೋಜಕನ ಪರವಾಗಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನೌಕರಿ ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವಂಥ ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ನೌಕರಿಗೆ ಭರ್ತಿಯಾದ ಅಥವಾ ನೌಕರಿಗೆ ಭರ್ತಿಯಾಗ ಬಯಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸುವುದು ಸೇರಿದಂತೆ ಅಂಥ ನೌಕರಿ ಭರ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಥ ನಿಯೋಜಕನನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿ;

(ಎಂ) "ನೌಕರಿ ಭರ್ತಿ" ಯಲ್ಲಿ ನೌಕರಿ ಭರ್ತಿಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಜಾಹೀರಾತನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವುದು, ಭಾರತದ ಹೊರಗಿನ ಯಾವುದೇ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ನಿಯೋಜನೆಯನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಲು ಅಥವಾ ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಜಾಹೀರಾತಿನ ಮೂಲಕ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಹೊರಗಿನ ಯಾವುದೇ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ನಿಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಅಥವಾ ನಿಯೋಜನೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ, ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸುವುದು, ಒಪ್ಪಂದ ಅಥವಾ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ;

(ಎನ್) "ನೋಂದಣಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿ" ಎಂದರೆ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ನೋಂದಣಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಪ್ರಕರಣ 9ರ ಮೇರೆಗೆ ನೇಮಕಗೊಂಡ ಅಧಿಕಾರಿ;

(ಓ) "ಕೆಲಸ" ಎಂದರೆ:-

(i) ಯಾವುದೇ ರೂಪದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಅಥವಾ ಕೃಷಿ ದುಡಿಮೆಯೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಯಾವುದೇ ಅಕುಶಲ ಕೆಲಸ;

(ii) ಯಾವುದೇ ಗೃಹಕೃತ್ಯ ಸೇವೆ;

(iii) ಯಾವುದೇ ಹೋಟೆಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ, ರೆಸ್ಟೋರೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ, ಚಹದಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ರೆಸ್ಟೋರೆಂಟ್‌ನಂಥ ಇತರ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಸೇವೆಯಲ್ಲದ ಯಾವುದೇ ಸೇವೆ;

(iv) ಟ್ರಕ್‌ನ ಅಥವಾ ಇತರ ವಾಹನದ ಚಾಲಕನಾಗಿ, ಮೆಕಾನಿಕ್ ಆಗಿ, ಟೆಕ್ನಿಷಿಯನ್ ಆಗಿ ಅಥವಾ ಕುಶಲ ಕಾರ್ಮಿಕನಾಗಿ ಅಥವಾ ಕುಶಲಕರ್ಮಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ;

(v) ಕಚೇರಿ ಸಹಾಯಕನಾಗಿ ಅಥವಾ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಆಗಿ ಅಥವಾ ಬೆರಳಚ್ಚುಗಾರನಾಗಿ ಅಥವಾ ಶೀಘ್ರಲಿಪಿಗಾರನಾಗಿ ಅಥವಾ ಮಾರಾಟಗಾರನಾಗಿ ಅಥವಾ ನರ್ಸ್ ಆಗಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಯಂತ್ರದ ಪ್ರವರ್ತಕನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ;

(vi) ಯಾವುದೇ ಚಲನಚಿತ್ರದ, ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನದ ಅಥವಾ ಮನರಂಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಥವಾ ಆ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ;

(vii) ಭಾರತದ ಹೊರಗಡೆ ವೃತ್ತಿಪರ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಸ್ವರೂಪದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನಿಯೋಜಿತರಾಗಿರಬಹುದಾದ ಭಾರತದ ನಾಗರಿಕರ ರಕ್ಷಣೆಯ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಂದರ್ಭ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಯಾವುದೇ ವೃತ್ತಿಪರ ಅಥವಾ ಇತರ ಸ್ವರೂಪದ ಕೆಲಸ;

ಪರಂತು, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ಕೆಲಸದ ಪ್ರವರ್ಗಗಳ ಪೈಕಿ ಯಾವುದೇ ಪ್ರವರ್ಗದಲ್ಲಿನ ಅಥವಾ ಅದರ ಯಾವುದೇ ಉಪ ಪ್ರವರ್ಗದಲ್ಲಿನ ನಿಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂಥ ಸೇವಾ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಂದರ್ಭ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸದ ಅಂಥ ಪ್ರವರ್ಗವನ್ನು ಅಥವಾ ಕೆಲಸದ ಉಪಪ್ರವರ್ಗವನ್ನು ಈ ಪರಿಭಾಷೆಯ ಅರ್ಥವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಬರುವಂಥ ಕೆಲಸವೆಂಬುದಾಗಿ ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಘೋಷಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರೆ ಅದು ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಹುದು.

(2) ಯಾವುದೇ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲದಂಥ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿಗೆ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಯಾವುದೇ ಉಲ್ಲೇಖವನ್ನು ಆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ, ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಸಂವಾದಿ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಆ ಕಾನೂನಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಉಲ್ಲೇಖವೆಂದು ಅರ್ಥೈಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ II

ವಲಸೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಗಳು

3. ವಲಸಿಗರ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು.- (1) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ, ವಲಸಿಗರ ಮಹಾ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ತಾನು ಭಾವಿಸಬಹುದಾದಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯ ವಲಸಿಗರ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ನೇಮಕ ಮಾಡಬಹುದು.

(2) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಹಾಗೆ ನೇಮಕಗೊಂಡ ವಲಸಿಗರ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯು ಯಾವ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತದೋ ಆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಥವಾ ವಿಶೇಷ ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಒಂದೇ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಇಬ್ಬರು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ವಲಸಿಗರ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಅವರು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಹಾಗೂ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಸಹ ಅಂಥ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ವಲಸಿಗರ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ವಲಸಿಗರ ಮಹಾ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧೀಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ವಲಸಿಗರ ಮಹಾ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಯು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ತನಗೆ ವಹಿಸಿರುವ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳ ಜೊತೆಗೆ, ವಲಸಿಗರ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಪೈಕಿ ಯಾರೇ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗೆ ವಹಿಸಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬಹುದು.

4. ವಲಸಿಗರ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಇತರ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಲಸಿಗರ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಯು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ತನಗೆ ವಹಿಸಿರುವ ವಿಶೇಷ ಕರ್ತವ್ಯಗಳ ಜೊತೆಗೆ,-

(ಎ) ವಲಸೆ ಹೋಗಲಿಚ್ಛಿಸಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ವಲಸಿಗರಿಗೆ ಮತ್ತು ವಲಸಿಗರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಸಲಹೆ ನೀಡಿ ನೆರವಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

(ಬಿ) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮತ್ತು ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳ ಎಲ್ಲಾ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ತನಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಪಾಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪಾಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(ಸಿ) ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ,-

(i) ವಲಸಿಗನನ್ನು ಒಯ್ಯುವ ಯಾವುದೇ ವಾಹನವನ್ನು; ಅಥವಾ

(ii) ವಲಸೆ ಹೋಗಲು ಇಚ್ಛಿಸಿರುವ ವಲಸಿಗರು ಇತರ ಒಯ್ಯುವ ವಾಹನದ ಮೂಲಕ ಭಾರತದಿಂದ ಭಾರತದ ಹೊರಗಿನ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅಥವಾ ವಲಸಿಗರು ಅಂಥ ಇತರ ಒಯ್ಯುವ ವಾಹನದ ಮೂಲಕ ಭಾರತದ ಹೊರಗಿನ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಂಬಲು ಅವನಿಗೆ ಕಾರಣವಿದ್ದರೆ ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಒಯ್ಯುವ ವಾಹನವನ್ನು

- ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು;

(ಡಿ) ವಲಸಿಗರು, ನೌಕಾಯಾನ ಮಾಡುವಾಗ ಅಥವಾ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವಾಗ ಮತ್ತು ಅವರು ಯಾವ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ವಲಸೆ ಹೋಗಿದ್ದರೋ ಆ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಅವರ ವಾಸ್ತವ್ಯದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬರಲು ಅವರು ನೌಕಾಯಾನ ಮಾಡುವಾಗ ಅಥವಾ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವಾಗ ಅವರನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅದರ ಮೇಲಿನ ವರದಿಯನ್ನು ವಲಸಿಗರ ಮಹಾ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಅಥವಾ ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಇತರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು;

(ಇ) ಭಾರತಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದಿರುವಂಥ ವಲಸಿಗರಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ತಾನು ನೀಡಬಹುದಾದಂಥ ನೆರವನ್ನು ಮತ್ತು ಸಲಹೆಯನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

5. ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಯ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಲು ಅಧಿಕಾರ.- ವಲಸಿಗರ ಅಥವಾ ವಲಸೆ ಹೋಗಲು ಇಚ್ಛಿಸಿರುವ ವಲಸಿಗರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ವಲಸಿಗರ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವರಿಕೆಯಾದರೆ ಅದು ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಹುದು.

6. ವಲಸೆ ತನಿಖಾ ತಾಣಗಳು.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯನ್ನು ತಡೆಯುವ ಅಥವಾ ತನಿಖೆ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯ ವಲಸೆ ತನಿಖಾ ತಾಣಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಭಾವಿಸಿದರೆ ಅದು ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಹಾಗೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಬಹುದು.

(2) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ವಲಸೆ ತನಿಖಾ ತಾಣೆಯ ಪ್ರಭಾರದಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು, ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಹೊರಡಿಸಿದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಥವಾ ವಿಶೇಷ ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ ನೇಮಕ ಮಾಡಬಹುದು.

(3) ವಲಸೆ ತನಿಖಾತಾಣೆಯ ಪ್ರಭಾರದಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಆ ವಲಸೆ ತನಿಖಾ ತಾಣೆಯು ಯಾವ ವಲಸಿಗರ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಯ ಅಧಿಕಾರವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಸ್ಥಳೀಯ ಎಲ್ಲೆಗಳೊಳಗೆ ಇದೆಯೋ ಆ ವಲಸಿಗರ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಅಧೀಕ್ಷಣೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು.

7. ಇತರ ವಲಸೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿ.- ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ವಲಸಿಗರ ಮಹಾ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಯು ಹಾಗೂ ವಲಸಿಗರ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ನೆರವಾಗುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸೂಕ್ತವೆಂದು ತಾನು ಭಾವಿಸಬಹುದಾದಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಅಂಥ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನಿಯೋಜಿತರನ್ನು (ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ವಲಸೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ವಲಸೆ ನಿಯೋಜಿತರೆಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ) ನೇಮಕ ಮಾಡಬಹುದು.

8. ವಲಸೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಲೋಕ ನೌಕರರಾಗಿರುವುದು.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ನೇಮಕಗೊಂಡ ವಲಸಿಗರ ಮಹಾ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ವಲಸಿಗರ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ವಲಸೆ ತನಿಖಾ ತಾಣಗಳ ಪ್ರಭಾರದಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ವಲಸೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ವಲಸೆ ನಿಯೋಜಿತರು ಭಾರತ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆ (1860ರ 45)ಯ ಪ್ರಕರಣ 21ರ ಅರ್ಥವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಲೋಕನೌಕರರಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ III

ನೌಕರಿ ಭರ್ತಿ ಏಜೆಂಟರ ನೋಂದಣಿ

9. ನೋಂದಣಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿ.- ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ವಲಸಿಗರ ಮಹಾ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ವಲಸಿಗರ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಯ ದರ್ಜೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ದರ್ಜೆಯ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಯಾರೇ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೋಂದಣಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ನೇಮಕ ಮಾಡಬಹುದು.

10. ಕಾನೂನು ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವಿಲ್ಲದ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ನೌಕರಿ ಭರ್ತಿ ಏಜೆಂಟನಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಥಾ ಉಪಬಂಧಿಸಿರುವುದನ್ನುಳ್ಳಿದು ಯಾರೇ ನೌಕರಿ ಭರ್ತಿ ಏಜೆಂಟನು ಈ ಅಧಿನಿಯಮ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ತರುವಾಯ, ನೋಂದಣಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಯು ನೌಕರಿ ಭರ್ತಿ ಸಂಬಂಧ ನೀಡಿದ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ಹೊರತು ನೌಕರಿ ಭರ್ತಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ನೌಕರಿ ಭರ್ತಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ:

ಪರಂತು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮವು ಜಾರಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ನಿಕಟಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ನೌಕರಿ ಭರ್ತಿ ಏಜೆಂಟನಾಗಿ ನೌಕರಿ ಭರ್ತಿ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮವು ಹಾಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಂದಿನಿಂದ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಅಂಥ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವಿಲ್ಲದೆಯೇ ಆ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು ಮತ್ತು ಸದರಿ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಅಂಥ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಕ್ಕಾಗಿ ಅವನು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಆ ಅರ್ಜಿಯು ನಿಯಮಿಸಿದ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಮತ್ತು ನಿಯಮಿಸಿದ ವಿವರಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿದ್ದರೆ ನೋಂದಣಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಯು ಆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ವಿಲೇ ಮಾಡುವವರೆಗೆ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ನೌಕರಿ ಭರ್ತಿ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುವುದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು.

11. ನೋಂದಣಿಗಾಗಿ ಅರ್ಜಿ.- (1) ನೋಂದಣಿಗಾಗಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ನಿಯಮಿಸಿದ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ನೋಂದಣಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅದು ಅರ್ಜಿದಾರನ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗೆ, ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹತೆಗೆ, ಅವನು ತನ್ನ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಯಾವ ಆವರಣಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದಾನೆಯೋ ಆ ಆವರಣದೊಳಗೆ ನೌಕರಿಭರ್ತಿಗಾಗಿ ಅವನು ಕಲ್ಪಿಸಿರುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗೆ ಅವನ ಪೂರ್ವೋತ್ತರಗಳಿಗೆ (ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಮೇರೆಗೆ ಅವನಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ಈ ಮೊದಲೆ ನೀಡಲಾಗಿತ್ತೇ, ಮತ್ತು ಒಂದು ವೇಳೆ ನೀಡಿದ್ದರೆ, ಅಂಥ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದರ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನೊಳಗೊಂಡು) ಮತ್ತು ನೌಕರಿ ಭರ್ತಿ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಹಿಂದಿನ ಅನುಭವವೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ವಿವರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಇತರ ಸುಸಂಗತ ವಿಷಯಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ನಿಯಮಿಸಿದ ಫೀಜನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿರುವುದರ ಪುರಾವೆಯಾಗಿ ರಶೀದಿಯನ್ನು ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಇರಿಸಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅವನ ಸದ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗಿತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುವಂಥ ಆಫಿಡಾವಿಟ್‌ನ್ನು ಮತ್ತು ನೋಂದಣಿಗಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಅಥವಾ ಅರ್ಜಿಯೊಂದಿಗೆ ನೀಡಿರುವ ಯಾವುದೇ ಮಾಹಿತಿಯು ಯಾವುದೇ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸುಳ್ಳಾದುದೆಂದು ಅಥವಾ ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲವೆಂದು ಕಂಡುಬಂದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿಸಿದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವು ಯಾವುದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರದ್ದುಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದೆಂದು ತಿಳಿಸಿರುವ, ನಿಯಮಿಸಿದ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮುಚ್ಚಳಿಕೆಯನ್ನು ಅರ್ಜಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಪ್ರಕರಣ 14ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (6)ರ ಮೇರೆಗೆ ಅನರ್ಹನಾದಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಈ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಅಂಥ ಅನರ್ಹತಾ ಅವಧಿಯು ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವವರೆಗೆ ಪುರಸ್ಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) ಅಂಥ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಮೇಲೆ ನೋಂದಣಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಯು,-

(ಎ) ಅರ್ಜಿಯು ನಿಯಮಿಸಿದ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಇರದಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ನಿಯಮಿಸಿದ ವಿವರಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನಾದರೂ ಒಳಗೊಂಡಿರದಿದ್ದರೆ, ಆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಅರ್ಜಿದಾರನಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(ಬಿ) ಅರ್ಜಿಯು ನಿಯಮಿಸಿದ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ನಿಯಮಿಸಿದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಅರ್ಜಿದಾರನು ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಕ್ಕಾಗಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾನೋ ಆ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರದ ನೀಡಿಕೆಗೆ ಅವನು ಅರ್ಹನಾಗಿದ್ದಾನೆಂದು ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅರ್ಜಿದಾರನಿಗೆ ಅವನ ಅಹವಾಲನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡಿದ ತರುವಾಯ ಅರ್ಜಿದಾರನು ಭದ್ರತೆಯಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಉಪಪ್ರಕರಣ (3)ರ ಮೇರೆಗೆ ನಿರ್ಧರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ನೋಂದಣಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಯು, ಉಪಪ್ರಕರಣ (2)ರ ಮೇರೆಗೆ ಅರ್ಜಿದಾರನಿಗೆ ನೀಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರದ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಯಥೋಚಿತವಾಗಿ ಪಾಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮತ್ತು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮತ್ತು ಯಾವ ವಲಸಿಗರು ಅರ್ಜಿದಾರನ ಮೂಲಕ ನೌಕರಿಗೆ ಭರ್ತಿಯಾಗಬಹುದೋ ಅಂಥ ವಲಸಿಗರಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಹಿಮ್ಮರಳಿಸುವ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಭರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಭದ್ರತೆಯಾಗಿ ನೀಡಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು (ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿರದ ಹಣವನ್ನು) ಈ ಬಗ್ಗೆ ರಚಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ನಿರ್ಧರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಆ ಹಣವನ್ನು ಅರ್ಜಿದಾರನು ತುಂಬತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಉಪಪ್ರಕರಣ (3)ರ ಮೇರೆಗೆ ನಿರ್ಧರಣೆ ಮಾಡಿದ ಭದ್ರತೆಯ ಹಣವನ್ನು ನೋಂದಣಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಯು, ಅಂಥ ಭದ್ರತೆಯ ಹಣವನ್ನು ನೀಡುವಂತೆ ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯೊಳಗಾಗಿ, ಅರ್ಜಿದಾರನು ನಿಯಮಿಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿದರೆ, ಅರ್ಜಿದಾರನು ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಕ್ಕಾಗಿ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವನೋ ಆ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ಮತ್ತು ಅದರೊಂದಿಗೆ ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಿದ ಭದ್ರತೆಯ ಹಣವನ್ನು ಅವನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂಬರಹವನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

(5) ಅರ್ಜಿದಾರನು ಉಪಪ್ರಕರಣ (4)ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಅವಧಿಯೊಳಗಾಗಿ ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಿದ ಭದ್ರತೆಯ ಹಣವನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಲು ವಿಫಲನಾದರೆ, ಆ ಅವಧಿ ಮುಕ್ತಾಯವಾದ ದಿನಾಂಕದಂದು ನೋಂದಣಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಯು ಅವನ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ತಿರಿಸ್ಕರಿಸಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

12. ನೋಂದಣಿಯ ಷರತ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ನಿಬಂಧನೆಗಳು.- ಪ್ರಕರಣ 11ರ ಮೇರೆಗೆ ನೀಡಿದ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವು,-

(ಎ) ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕದ್ದು;

(ಬಿ) ಐದು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂಥ, ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಕಾನೂನು ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು;

ಪರಂತು, ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು,-

(i) ಅದನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ನಿಯಮಿಸಿದ ಅವಧಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಗೆ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದ್ದರೆ; ಅಥವಾ

(ii) ನೋಂದಣಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಯು ಯಾವುದೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಗೆ ನೀಡತಕ್ಕದೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಕ್ಕಾಗಿ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ಅರ್ಜಿದಾರನಿಗೆ ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದರೆ

- ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ನಿಯಮಿಸಿದ ಅವಧಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಗೆ ನೀಡಬಹುದು.

(ಸಿ) ವಿಶೇಷವಾಗಿ, ನೌಕರಿ ಭರ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅವನು ನಡೆಸಿದ ಹಣಕಾಸು ವ್ಯವಹಾರಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಅವನಿಂದ ನೌಕರಿಗೆ ಭರ್ತಿಯಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಅಥವಾ ವಲಸೆ ಹೋಗಲು ಅವನಿಂದ ನೆರವು ಪಡೆದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನಿಯೋಜಕರ, ನೌಕರಿ ಭರ್ತಿ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಕರಾರುಗಳ ಮತ್ತು ಒಪ್ಪಂದಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ನಿಯಮಿಸಿದ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಧಾರಕನು ಇಡುವುದೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಇತರ ನಿಬಂಧನೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವು, ನಿಯಮಿಸಿದ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ನೋಂದಣಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಯು ವಿಧಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಇತರ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಸಹ ಒಳಗೊಂಡಿರಬಹುದು.

13. ನೋಂದಣಿಯ ನವೀಕರಣ.- ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ನವೀಕರಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳು (ಫೀಜಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ) ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರದ ನೀಡಿಕೆಗೆ ಹೇಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತವೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರದ ನವೀಕರಣಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ನವೀಕರಿಸಿದಿದ್ದರೆ, ಅದರ ಕಾನೂನು ಮಾನ್ಯತೆಯು ಯಾವ ದಿನಾಂಕದಂದು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತೋ ಆ ದಿನಾಂಕಕ್ಕೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲದಷ್ಟು ಅವಧಿ ಮೊದಲು ಅದರ ನವೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದ ಹೊರತು ಯಾವುದೇ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ನವೀಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ:

ಮತ್ತು ಪರಂತು, ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಸದರಿ ಅವಧಿಗೆ ಮೊದಲು ಅಂತಹ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ತನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಅರ್ಜಿದಾರನು ನೋಂದಣಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ, ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ನವೀಕರಿಸದಿದ್ದರೆ ಅದರ ಕಾನೂನು ಮಾನ್ಯತೆಯು ಯಾವ ದಿನಾಂಕದಂದು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತೋ ಆ ದಿನಾಂಕಕ್ಕೆ ಮೊದಲಿನ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರದ ನವೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ನೋಂದಣಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಯು ಪುರಸ್ಕರಿಸಬಹುದು.

14. ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸುವುದು, ಅಮಾನತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇಡುವುದು, ಇತ್ಯಾದಿ.- (1) ನೋಂದಣಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಯು, ಈ ಮುಂದಿನ ಕಾರಣಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಕಾರಣಗಳ ಮೇಲೆ ಅಂದರೆ:-

(ಎ) ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಧಾರಕನು ತನ್ನ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿರುವನೋ ಆ ರೀತಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಅವನ ಹಣಕಾಸು ಸ್ಥಿತಿ ಕುಸಿಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು, ನೌಕರಿಭರ್ತಿಗಾಗಿ ಅವನು ಕಲ್ಪಿಸಿರುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು

ಗಮನಿಸಿದರೆ, ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಧಾರಕನು ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಧಾರಣ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲ ಎಂಬ;

(ಬಿ) ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಧಾರಕನು, ಭಾರತದ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಬಾಧಕವಾಗುವಂಥ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನೀತಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ವಲಸಿಗರನ್ನು ನೌಕರಿಗೆ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆಂಬ;

(ಸಿ) ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಧಾರಕನು, ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ಪಡೆದ ತರುವಾಯ ನೈತಿಕ ಅಧಃಪತನವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧಕ್ಕಾಗಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧಿ ಎಂದು ನಿರ್ಣೀತನಾಗಿದ್ದಾನೆಂಬ;

(ಡಿ) ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಧಾರಕನು, ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ಪಡೆದ ತರುವಾಯ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗಿನ, ವಲಸೆ ಅಧಿನಿಯಮ, 1922 (1922ರ 7)ರ ಮೇರೆಗಿನ ಅಥವಾ ಪಾಸ್‌ಪೋರ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯಕ್ಕೆ, ಔಷಧಗಳಿಗೆ, ನಿದ್ರಾಜನಕಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಕಳ್ಳಸಾಗಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಕಾನೂನಿನ ಮೇರೆಗಿನ ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧಕ್ಕಾಗಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಿಂದ ಅಪರಾಧಿ ಎಂದು ನಿರ್ಣೀತನಾಗಿದ್ದು, ಆ ಅಪರಾಧದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಆರು ತಿಂಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಅವಧಿಯ ಕಾರಾವಾಸ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆಂಬ;

(ಇ) ತಪ್ಪು ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟು ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಅಥವಾ ನವೀಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಎಂಬ;

(ಎಫ್) ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರದ ನಿಬಂಧನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನಾದರೂ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಧಾರಕನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದ್ದಾನೆಂಬ;

(ಜಿ) ಯಾವುದೇ ವಿದೇಶದೊಂದಿಗೆ ಭಾರತವು ಹೊಂದಿರುವ ಸ್ನೇಹಮಯ ಸಂಬಂಧಗಳ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದೆ ಎಂಬ

- ಕಾರಣದ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಬಹುದೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಗಳ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲ.

(2) ನೋಂದಣಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಯು, ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ಕಾರಣಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣದ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸುವ ವಿಷಯವನ್ನು ರ್ಯಾಲೋಚಿಸುವವರೆಗೆ ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ, ಆ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂತೆ ಮೂವತ್ತು ದಿವಸಗಳಿಗೆ ಮೀರದ ಅವಧಿಗೆ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವು ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಅಮಾನತ್ತಿನಲ್ಲಿಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ನೋಂದಣಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾದರೆ, ಅವನು ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಹುದು ಮತ್ತು ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ಅಮಾನತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ನೋಂದಣಿಯನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯವನ್ನು ನಿರ್ಧರಣೆ ಮಾಡುವವರೆಗೆ ಏಕೆ ಮುಂದುವರಿಸಬಾರದು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಅಂತಹ ಆದೇಶವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಹದಿನೈದು ದಿನದೊಳಗೆ ಕಾರಣ ತೋರಿಸುವಂತೆ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಧಾರಕನನ್ನು ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗಿನ, ಅಪರಾಧಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಧಾರಕನನ್ನು ಅಪರಾಧಿ ಎಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸುವಂಥ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ಸಹ ರದ್ದುಪಡಿಸಬಹುದು:

ಪರಂತು, ಅಪರಾಧಿ ಎಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಿರುವುದನ್ನು, ಅಪೀಲಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅನ್ಯಥಾ ರದ್ದುಪಡಿಸಿದರೆ ಉಪಪ್ರಕರಣ (3)ರ ಮೇರೆಗೆ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಿರುವುದು ಅನುರ್ಜಿತವಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಅಪೀಲು ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಅಥವಾ ಪುನರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಲು ತನಗಿರುವ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುವ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಉಪಪ್ರಕರಣ (3)ರ ಮೇರೆಗೆ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸುವ ಆದೇಶವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು.

(5) ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುವ ಅಥವಾ ಅಮಾನತ್ತಿನಲ್ಲಿಡುವ ಆದೇಶವನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು, ನೋಂದಣಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಯು ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು, ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಧಾರಕನು ನೌಕರಿ ಭರ್ತಿ ಏಜೆಂಟನಾಗಿ ತನ್ನ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನಡೆಸುವಾಗ ಯಾವ ವಲಸಿಗರೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಯಾವುದೇ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದನೋ ಆ ವಲಸಿಗರ ಮತ್ತು ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಯಾವ ಏರ್ಪಾಟುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ತಾನು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಭಾವಿಸುವಂಥ ಆದೇಶಗಳನ್ನು (ಅಂಥ ಎಲ್ಲಾ ಅಥವಾ ಯಾರೇ ವಲಸಿಗರಿಗೆ ಮತ್ತು ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅವನ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುವುದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಧಾರಕನಿಗೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡುವ ಆದೇಶಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ) ಮಾಡಬಹುದು.

(6) ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ನೀಡಿದ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ರದ್ದುಪಡಿಸಿದರೆ, ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅಂಥ ರದ್ದಿಯಾತಿಯ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯು ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವವರೆಗೂ ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಮೇರೆಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಹನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಾಯ IV

ನೌಕರಿಭರ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಯೋಜಕರಿಗೆ ಪರ್ಮಿಟ್‌ಗಳು

15. ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿ.- (1) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ವಲಸಿಗರ ಮಹಾ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ವಲಸಿಗರ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಯ ದರ್ಜೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ದರ್ಜೆಯ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಯಾರೇ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಮೇರೆಗೆ ಪರ್ಮಿಟ್ ನೀಡಿಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಯೆಂದು (ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಯೆಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ) ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ನೇಮಕ ಮಾಡಬಹುದು.

(2) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಯ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಲು ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಹೊರಗಿನ ಯಾವುದೇ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನಿಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಭಾರತದ ಯಾರೇ ನಾಗರಿಕನನ್ನು ನೌಕರಿಗೆ ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಭಾರತದ ನಾಗರಿಕರಲ್ಲದ ನಿಯೋಜಕರಿಗೆ ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಮೇರೆಗೆ ಪರ್ಮಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ನೀಡಲು, ಭಾರತದ ಹೊರಗಿನ ಯಾವುದೇ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ನಿಯೋಜಿತನಾಗಿರುವ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಬಹುದು ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಪಡೆದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಮೇರೆಗೆ ಅವನು ನೀಡಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪರ್ಮಿಟ್‌ನ ಯಥೋಚಿತವಾಗಿ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಿದ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ವಲಸಿಗರ ಮಹಾ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

16. ನೌಕರಿಗೆ ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವ ಏಜೆಂಟರ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಪರ್ಮಿಟ್‌ನ ಮೇರೆಗೆ ನಿಯೋಜಕರಿಂದ ನೌಕರಿಗೆ ಭರ್ತಿ.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ಅನ್ಯಥಾ ಉಪಬಂಧಿಸಿರುವುದನ್ನು ಯಾರೇ ನಿಯೋಜಕನು.-

(ಎ) ನೌಕರಿಗೆ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಲು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಸಕ್ಷಮನಾದ, ನೌಕರಿ ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವ ಏಜೆಂಟರ ಮೂಲಕ ಹೊರತು; ಅಥವಾ

(ಬಿ) ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಮೇರೆಗೆ ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಕಾನೂನು ಮಾನ್ಯವಾದ ಪರ್ಮಿಟ್‌ಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ, ಹೊರತು

- ಭಾರತದ ಹೊರಗಿನ ಯಾವುದೇ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನಿಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಭಾರತದ ಯಾರೇ ನಾಗರಿಕನನ್ನು ಹಾಗೆ ನೌಕರಿಗೆ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

17. ಪರ್ಮಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ.- (1) ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಮೇರೆಗೆ ಪರ್ಮಿಟ್‌ನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಇಚ್ಛಿಸುವ ನಿಯೋಜಕನು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು, ನಿಯಮಿಸಿದ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು.

(2) ಅಂಥ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಮೇಲೆ, ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಯು, ಈ ಬಗ್ಗೆ ರಚಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಅವನು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಭಾವಿಸುವಂಥ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಕೋರಿರುವ ಪರ್ಮಿಟ್‌ನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅಥವಾ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಪರ್ಮಿಟ್‌ನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು, ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಷರತ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಅರ್ಜಿದಾರನು ನೌಕರಿಗೆ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂಭವ ಇರುವಂಥ ಭಾರತದ ನಾಗರಿಕರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇತರ ಷರತ್ತುಗಳು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಯು, ಭಾವಿಸಿದರೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿ ಅಂಥ ಷರತ್ತುಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವಂತೆ ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಯು ಅರ್ಜಿದಾರನನ್ನು ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಬಹುದು.

(3) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಇತರ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೊಳಪಟ್ಟು, ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಯು, ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಈ ಮುಂದಿನ ಕಾರಣಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಕಾರಣಗಳ ಮೇಲೆ ಎಂದರೆ:-

(ಎ) ಅರ್ಜಿಯು ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಥವಾ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಮುಖ್ಯ ವಿವರಗಳು ಸರಿಯಾದವುಗಳು ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಕಾರಣದ ಮೇಲೆ;

(ಬಿ) ಅರ್ಜಿದಾರನು ನೌಕರಿಗೆ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಅಥವಾ ನೌಕರಿಗೆ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಅವನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿರುವ ನಿಯೋಜನೆಯ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳು ತಾರತಮ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿದವುಗಳು ಅಥವಾ ಶೋಷಣೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸುವಂಥವುಗಳು ಆಗಿವೆ ಎಂಬ ಕಾರಣದ ಮೇಲೆ;

(ಸಿ) ಅರ್ಜಿದಾರನು ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿರುವ ನಿಯೋಜನೆಯು ಯಾವ ಕೆಲಸವು ಭಾರತದ ಕಾನೂನುಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಕಾನೂನುಬಾಹಿರವಾದ ಸ್ವರೂಪದ್ದಾಗಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ಭಾರತದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನೀತಿಗೆ

ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾದುದಾಗಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ಮಾನವನ ಗೌರವ ಮತ್ತು ಘನತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವಂಥದಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ ಎಂಬ ಕಾರಣದ ಮೇಲೆ;

(ಡಿ) ಅರ್ಜಿದಾರನ ಪೂರ್ವೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಅವನ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯನ್ನು ಅವನು ಒದಗಿಸುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು, ಈ ಹಿಂದೆ ಅವನಿಂದ ನಿಯೋಜಿತರಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯ ಮತ್ತು ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಅವನಿಂದ ನೌಕರಿಗೆ ಭರ್ತಿಯಾಗುತ್ತಾರೋ ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಪರ್ಮಿಟನ್ನು ನೀಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂಬ ಕಾರಣದ ಮೇಲೆ;

(ಇ) ಅರ್ಜಿದಾರನು ನೌಕರಿಗೆ ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಭಾರತದ ಹೊರಗಿನ ಯಾವ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನಿಯೋಜಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದಾನೆಯೋ ಆ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿನ ಸಂದರ್ಭ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಭಾರತದ ಯಾರೇ ನಾಗರಿಕನು ಅಂಥ ನಿಯೋಜನೆಗೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವಲಸೆ ಹೋಗುವುದು ಅವನ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂಬ ಕಾರಣದ ಮೇಲೆ

- ತಿರಸ್ಕರಿಸಬಹುದು.

(4) ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಯು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ಉಪಪ್ರಕರಣ (2)ರ ಮೇರೆಗೆ ಆದೇಶವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದರೆ, ಅಂಥ ಆದೇಶವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವನಿಗಿದ್ದ ಕಾರಣಗಳ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅದರ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಅರ್ಜಿದಾರನು ಕೋರಿದರೆ ಅದನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಯು ವಿದೇಶದೊಂದಿಗಿನ ಸ್ನೇಹಮಯ ಸಂಬಂಧಗಳ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಜನಸಾಮಾನ್ಯನ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಂಥ ವಿವರಣೆಯ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ನಿರಾಕರಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ವಿವರಣೆಯಲ್ಲಿರುವ, ಸೂಕ್ತವೆಂದು ತಾನು ಭಾವಿಸುವ ಭಾಗಗಳ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕ ಅಥವಾ ವಿಹಿತವೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರೆ ಅವನು ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಹುದು.

18. ಪರ್ಮಿಟ್‌ನ ಕಾನೂನು ಮಾನ್ಯತೆಯ ಅವಧಿ.- ಪ್ರಕರಣ 17ರ ಮೇರೆಗೆ ನೀಡಿದ ಪರ್ಮಿಟ್, ಅದನ್ನು ನೀಡಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ, ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯನ್ನು ಮೀರದಂಥ ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಅವಧಿಯು ಮುಗಿಯುವವರೆಗೆ ಅಥವಾ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ನೌಕರಿಗೆ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಂಥ ಪರ್ಮಿಟ್‌ನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ನೌಕರಿಗೆ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಾರ್ಯ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವವರೆಗೆ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಮೊದಲೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಕಾನೂನುಮಾನ್ಯತೆ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ನಿಯಮಿಸಿದ ಅವಧಿಯು ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಹಾಗೆ ನೌಕರಿಗೆ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಪರ್ಮಿಟ್‌ದಾರನಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೆ, ನಿಯಮಿಸಿದ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಯು, ಒಂದು ಸಲಕ್ಕೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂಥ ಅವಧಿಗೆ ಅಥವಾ ಅವಧಿಗಳಿಗೆ ಆ ಪರ್ಮಿಟ್‌ನ ಕಾನೂನು ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದು.

19. ಕೆಲವು ಪರ್ಮಿಟ್‌ಗಳ ನೋಂದಣಿ.- ಪ್ರಕರಣ 15ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (2)ರ ಮೇರೆಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಪಡೆದ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಪಡೆದ ಯಾವುದೇ ಪರ್ಮಿಟ್, ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಿದ ಅದರ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ನಿಯಮಿಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಲಸಿಗರ ಮಹಾ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸದ ಹೊರತು ಕಾನೂನು ಮಾನ್ಯತೆ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

20. ಪರ್ಮಿಟ್‌ನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಅಮಾನತ್ತಿನಲ್ಲಿಡುವುದು.- ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅಮಾನತ್ತಿನಲ್ಲಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಆ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ಪ್ರಕರಣ 14ರ ಉಪಬಂಧಗಳು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಬಹುದಾದಂಥ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು (ಆ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ನೋಂದಣಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಮಾಡಿರುವ ಉಲ್ಲೇಖಗಳನ್ನು ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಮೇರೆಗೆ ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಉಲ್ಲೇಖಗಳೆಂಬುದಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಮಾರ್ಪಾಟುಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ) ಪರ್ಮಿಟ್‌ನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಅಮಾನತ್ತಿನಲ್ಲಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

21. ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡಲು ಅಧಿಕಾರ.- ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಮೇರೆಗೆ ಪರ್ಮಿಟ್‌ನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಅಗತ್ಯತೆಯಿಂದ ನಿಯೋಜಕರ ಯಾವುದೇ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡುವುದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಅಥವಾ ವಿಹಿತವೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರೆ, ಅದು ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಆ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ಷರತ್ತುಗಳೇನಾದರೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾಗಿದ್ದರೆ ಅಂಥ ಷರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು, ಅಂಥ ವಿನಾಯಿತಿಯನ್ನು ನೀಡಬಹುದು.

ಅಧ್ಯಾಯ V

ವಲಸೆಗೆ ಅನುಮತಿ

22. ವಲಸೆಗೆ ಅನುಮತಿಯ ಅಗತ್ಯತೆ, ಇತ್ಯಾದಿ.- (1) ಭಾರತದ ಯಾರೇ ನಾಗರಿಕನು, ವಲಸೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಮೇರೆಗೆ ವಲಸಿಗರ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ನಿಯಮಿಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಮತಿ ಪತ್ರವನ್ನು (ಅಂಥ ಅನುಮತಿಯನ್ನು, ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ವಲಸೆಗೆ ಅನುಮತಿ ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ) ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಹೊರತು ವಲಸೆ ಹೋಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) ವಲಸೆಗೆ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಲ್ಲಿಸುವ ಅರ್ಜಿಯು ನಿಯಮಿಸಿದ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ನಿಯಮಿಸಿದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಗೂ ಆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಲಸಿಗನು, ವಲಸಿಗರ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಪರಂತು, ಅಂಥ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು, ನೌಕರಿಗೆ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಯಾವ ಏಜೆಂಟಿನಿಂದ ವಲಸಿಗನು ನೌಕರಿಗೆ ಭರ್ತಿಯಾಗಿರುವನೋ ಆ ಯಾರಾದರೂ ಏಜೆಂಟಿನಿದ್ದರೆ ಅವನ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನಿಯೋಜಕನ ಮೂಲಕ ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು.

(3) ಉಪಪ್ರಕರಣ (2)ರ ಮೇರೆಗಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅರ್ಜಿಯ ಜೊತೆ,-

(ಎ) ಅರ್ಜಿದಾರನು ಯಾವ ನಿಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವಲಸೆ ಹೋಗಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವನೋ ಆ ನಿಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಒಪ್ಪಂದದ (ನಿಯಮಿಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಪನೆ ಮಾಡಿರುವ

ಮತ್ತು ಅಧಿಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಿರುವ) ಯಥಾ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಒಪ್ಪಂದದಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿರದಿದ್ದರೆ ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿವರಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿರುವ (ನಿಯಮಿಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಪನೆ ಮಾಡಿರುವ ಮತ್ತು ಅಧಿಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಿರುವ) ವಿವರಣಾ ಪತ್ರವನ್ನು ಸಹ ಇರಿಸಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(ಬಿ) ಅರ್ಜಿದಾರನನ್ನು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಹಿಮ್ಮರಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾದಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಹಿಸಬಹುದಾದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಭರಿಸಲು ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ನೀಡಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ (ನಿಯಮಿಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಪನೆ ಮಾಡಿರುವ ಮತ್ತು ಅಧಿಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಿರುವ) ವಿವರಣಾ ಪತ್ರವನ್ನು ಇರಿಸಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(ಸಿ) ನಿಯಮಿಸಿದ ಫೀಜನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿರುವುದರ ಪುರಾವೆಯಾಗಿ ರಶೀತಿಯನ್ನು ಇರಿಸಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(ಡಿ) ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಇತರ ಸುಸಂಬಂಧ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಆ ಸುಸಂಬಂಧ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳ ಯಥಾ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಇರಿಸಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ವಲಸಿಗರ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಯು, ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅರ್ಜಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಇತರ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ವಿವರಗಳ ಖಚಿತತೆ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವತಃ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ತರುವಾಯ ಅರ್ಜಿದಾರನ ವಲಸೆಗೆ ನಿಯಮಿಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು ಅಥವಾ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿನ ನ್ಯೂನತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಅರ್ಜಿದಾರನಿಗೆ ಅಥವಾ ನೌಕರಿಗೆ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಯಾವ ಏಜೆಂಟನ ಅಥವಾ ಯಾವ ನಿಯೋಜಕನ ಮೂಲಕ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಏಜೆಂಟನಿಗೆ ಅಥವಾ ನಿಯೋಜಕನಿಗೆ ಲಿಖಿತ ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಆ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದ ಸಮಯದೊಳಗೆ ಅಂಥ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವಂತೆ ಅವನನ್ನು ಅಗತ್ಯಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಅಥವಾ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(5) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಇತರ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು, ವಲಸಿಗರ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಯು, ವಲಸೆಗೆ ಅನುಮತಿಗಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಈ ಮುಂದಿನ ಕಾರಣಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಕಾರಣಗಳ ಮೇಲೆ ಎಂದರೆ:-

(ಎ) ಅರ್ಜಿದಾರನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ನಿಯೋಜನೆಯ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳು ತಾರತಮ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿದವೆ ಅಥವಾ ಶೋಷಣೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸುವಂಥವುಗಳು ಆಗಿವೆ ಎಂಬ;

(ಬಿ) ಅರ್ಜಿದಾರನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ನಿಯೋಜನೆಯು, ಯಾವ ಕೆಲಸವು ಭಾರತದ ಕಾನೂನುಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರವಾದ ಸ್ವರೂಪದ್ದಾಗಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ಭಾರತದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನೀತಿಗೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾದುದಾಗಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ಮಾನವನ ಗೌರವ ಮತ್ತು ಘನತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನೀತಿನಿಯಮಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವಂಥದ್ದಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ ಎಂಬ;

(ಸಿ) ಅರ್ಜಿದಾರನು ಕಳಪೆ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಅಥವಾ ಕಳಪೆ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಜೀವನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂಬ;

(ಡಿ) ಅರ್ಜಿದಾರನು ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನಿಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವನೋ ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿನ ಅಥವಾ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಅರ್ಜಿದಾರನು ಯಾವ ನಿಯೋಜಕನ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ನಿಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವನೋ ಆ ನಿಯೋಜಕನ ಪೂರ್ವೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಅರ್ಜಿದಾರನು ವಲಸೆ ಹೋಗುವುದು ಅವನ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂಬ;

(ಇ) ಅರ್ಜಿದಾರನನ್ನು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಹಿಮ್ಮರಳಿಸಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾದಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಹುದಾದಂಥ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಭರಿಸಲು ಯಾವುದೇ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಥವಾ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಅಥವಾ ಏರ್ಪಾಡುಗಳು ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಪಕವಾದವುಗಳು ಅಗಿಲ್ಲ ಎಂಬ;

– ಕಾರಣದ ಅಥವಾ ಕಾರಣಗಳ ಮೇಲೆ ತಿರಸ್ಕರಿಸಬಹುದೇ ಹೊರತು, ಯಾವುದೇ ಇತರ ಕಾರಣದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲ.

(6) ವಲಸೆಗೆ ಅನುಮತಿಗಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ಆ ಆದೇಶವನ್ನು ಯಾವ ಕಾರಣದ ಅಥವಾ ಕಾರಣಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾಡದಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಕಾರಣವನ್ನು ಅಥವಾ ಆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಆ ಕಾರಣವು ಅಥವಾ ಕಾರಣಗಳು ಯಾವ ವಾಸ್ತವಾಂಶಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ಆಧರಿಸಿವೆಯೋ ಆ ವಾಸ್ತವಾಂಶಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿರತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ VI

ಅಪೀಲುಗಳು

23. ಅಪೀಲುಗಳು.- (1) ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು,-

(ಎ) ನೋಂದಣೆಗಾಗಿ ಅವನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವಂತೆ ಅಥವಾ ಅವನಿಗೆ ನೀಡಿರುವ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವ (ನಿಯಮಿಸಿದ ನಿಬಂಧನೆ ಅಥವಾ ಷರತ್ತಾಗಿರದ) ಯಾವುದೇ ಷರತ್ತನ್ನು ಅಥವಾ ನಿಬಂಧನೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸುವಂತೆ ಅವನನ್ನು ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಿ ಅಥವಾ ಅವನಿಗೆ ನೀಡಿರುವ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ಅಮಾನತ್ತಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ಅಥವಾ ರದ್ದುಪಡಿಸಿ ಅಥವಾ ನವೀಕರಿಸಲು ನಿರಾಕರಿಸಿ ನೋಂದಣೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಯು ಮಾಡಿದ ಆದೇಶದಿಂದ ಬಾಧಿತನಾದರೆ; ಅಥವಾ

(ಬಿ) ಪರ್ಮಿಟ್‌ಗಾಗಿ ಅವನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ಅಥವಾ ಅವನಿಗೆ ನೀಡಿರುವ ಪರ್ಮಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವ (ನಿಯಮಿಸಿದ ನಿಬಂಧನೆ ಅಥವಾ ಷರತ್ತು ಆಗಿರದ) ಯಾವುದೇ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವಂತೆ ಅವನನ್ನು ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಿ ಅಥವಾ ಅವನಿಗೆ ನೀಡಿರುವ ಪರ್ಮಿಟ್‌ನ್ನು ಅಮಾನತ್ತಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ಅಥವಾ ರದ್ದುಪಡಿಸಿ ಅಥವಾ ಅದರ ಕಾನೂನುಮಾನ್ಯ ಅವಧಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲು ನಿರಾಕರಿಸಿ ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಯು ಮಾಡಿರುವ ಆದೇಶದಿಂದ ಬಾಧಿತನಾದರೆ; ಅಥವಾ

(ಸಿ) ವಲಸೆಗೆ ಅನುಮತಿಗಾಗಿ ಅವನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ವಲಸಿಗರ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಯು ಮಾಡಿದ ಆದೇಶದಿಂದ ಬಾಧಿತನಾದರೆ; ಅಥವಾ

(ಡಿ) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು, ಹೆಚ್ಚಿನ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ಹೊಸ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವಂತೆ ಅವನನ್ನು ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಿ ಅಥವಾ ಅವನು ಒದಗಿಸಿದ ಭದ್ರತೆಯ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭದ್ರತೆಯ ಅಥವಾ ಹೊಸ ಭದ್ರತೆಯ ಹಣವನ್ನು (ಎರಡೂ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಥವಾ ಭಾಗಶಃ) ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅಥವಾ ಭದ್ರತೆಯ ಹಣವನ್ನು ಹಿಂದಿರುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವನು ಮಾಡಿದ ಕ್ಲೇಮನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ನೋಂದಣಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಯು ಅಥವಾ ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಯು ಅಥವಾ ವಲಸಿಗರ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಯು ನಿಯಮಿಸಿದ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಯು ಮಾಡಿದ ಆದೇಶದಿಂದ ಬಾಧಿತನಾದರೆ

- ಆಗ ಅವನು ಅಂಥ ಆದೇಶದ ವಿರುದ್ಧ ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಅವಧಿಯೊಳಗಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಪೀಲು ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು.

(2) ಅಪೀಲು ಸಲ್ಲಿಸಲು ನಿಯಮಿಸಿದ ಅವಧಿಯು ಮುಕ್ತಾಯವಾದ ತರುವಾಯ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಅಪೀಲನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ:

ಪರಂತು, ಆ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಅಪೀಲನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ತನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಪೀಲುದಾರನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ, ಅಪೀಲನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ನಿಯಮಿಸಿದ ಅವಧಿಯು ಮುಕ್ತಾಯವಾದ ನಂತರವೂ ಅಪೀಲನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸಬಹುದು.

(3) ಅಪೀಲು ಸಲ್ಲಿಸಲು ನಿಯಮಿಸಿರುವ ಅವಧಿಯನ್ನು ಕಾಲಪರಿಮಿತಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 1963 (1963ರ 36)ರ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಅವಧಿಗಳ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಪೀಲನ್ನು ನಿಯಮಿಸಿದ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಯಾವ ಆದೇಶದ ವಿರುದ್ಧ ಆ ಅಪೀಲನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೋ ಆ ಆದೇಶದ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಫೀಜನ್ನು ಇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(5) ಅಪೀಲನ್ನು ವಿಲೆ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನವು (ಯಾವ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಯ ಆದೇಶದ ವಿರುದ್ಧ ಅಪೀಲು ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಗೆ, ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲನೆಗಾಗಿ ವಿಷಯವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವುದು ಸೇರಿದಂತೆ) ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂತೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಅಪೀಲನ್ನು ವಿಲೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು, ತನ್ನ ವಾದವನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಪೀಲುದಾರನಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

(6) ಯಾವ ಆದೇಶದ ವಿರುದ್ಧ ಅಪೀಲನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಆದೇಶವನ್ನು ಸ್ಥಿರೀಕರಿಸಿ, ಮಾರ್ಪಡಿಸಿ ಅಥವಾ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತಗೊಳಿಸಿ ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗಿನ ಅಪೀಲಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆದೇಶವು ಅಂತಿಮವಾದುದಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ VII

ಅಪರಾಧಗಳು ಮತ್ತು ದಂಡನೆಗಳು

24. ಅಪರಾಧಗಳು ಮತ್ತು ದಂಡನೆಗಳು.- (1) ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು,-

(ಎ) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಹೊರತು, ವಲಸೆ ಹೋದರೆ; ಅಥವಾ

(ಬಿ) ಪ್ರಕರಣ 10ರ ಅಥವಾ ಪ್ರಕರಣ 16ರ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದರೆ; ಅಥವಾ

(ಸಿ) ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತಪ್ಪು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಮುಖ್ಯ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ಅಥವಾ ಪರ್ಮಿಟ್‌ನ್ನು ಅಥವಾ ವಲಸೆಗೆ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದರೆ; ಅಥವಾ

(ಡಿ) ವಲಸೆಗೆ ಅನುಮತಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಪರ್ಮಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ದಸ್ತಾವೇಜಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಹಿಂಬರಹದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲದೆ ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅಥವಾ ಮಾಡಿಸಿದರೆ; ಅಥವಾ

(ಇ) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ವಲಸಿಗರ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಯು ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ಆದೇಶಕ್ಕೆ ಅವಿಧೇಯತೆ ತೋರಿಸಿದರೆ ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ಪಾಲಿಸಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದರೆ; ಅಥವಾ

(ಎಫ್) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿಸಿರುವ ಪರಿಮಿತಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಶುಲ್ಕಗಳನ್ನು ವಲಸಿಗರಿಂದ ವಸೂಲಾಡಿದರೆ; ಅಥವಾ

(ಜಿ) ಯಾರೇ ವಲಸಿಗರನ್ನು ವಂಚಿಸಿದರೆ

– ಅವನು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಅವಧಿಯ ಕಾರಾವಾಸದಿಂದ ಅಥವಾ ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಜುಲ್ಮಾನೆಯಿಂದ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ವಿಶೇಷ ಮತ್ತು ಸಮರ್ಪಕ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿರದಿದ್ದರೂ, ಅಂಥ ಕಾರಾವಾಸ ಶಿಕ್ಷೆಯು ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಜುಲ್ಮಾನೆಯು ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗಿನ ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೆ ಅವನನ್ನು ಆ ಅಪರಾಧಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂಥ ದಂಡನೆಯ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ವಲಸೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ವಲಸೆಗೆ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಯಾವ ನಿಬಂಧನೆಗೆ ಮತ್ತು ಷರತ್ತಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ನೀಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ನಿಬಂಧನೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ಷರತ್ತನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದರೆ ಅಂಥ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗೆ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಉಪಬಂಧಿಸಿರದಿದ್ದರೆ, ಅವನನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷದವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಅವಧಿಯ ಕಾರಾವಾಸದಿಂದ ಅಥವಾ ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಜುಲ್ಮಾನೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಅವರಡರಿಂದಲೂ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಾರ್ಹವಾದ ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧವೆಸಗಲು ಯಾರಾದರೂ ದುಷ್ಪ್ರೇರಣೆ ಮಾಡಿದರೆ, ದುಷ್ಪ್ರೇರಿತ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ದುಷ್ಪ್ರೇರಣೆ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಎಸಗಿದ್ದರೆ ಅವನು ಆ ಅಪರಾಧಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಬಂಧಿಸಿರುವ ದಂಡನೆಯ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

(5) ಯಾರಾದರೂ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಯಾವುದೇ ಉಪಬಂಧದ ಮೇರೆಗಿನ ಅಪರಾಧಕ್ಕಾಗಿ ಅಪರಾಧ ನಿರ್ಣೀತನಾಗಿದ್ದು, ಅವನು ಅದೇ ಉಪಬಂಧದ ಮೇರೆಗಿನ ಅಪರಾಧಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಅಪರಾಧ ನಿರ್ಣೀತನಾದರೆ, ಎರಡನೆ ಭಾರಿ ಮಾಡಿದ ಅಪರಾಧಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಗೂ ಆ ತರುವಾಯ ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಪರಾಧಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ಉಪಬಂಧಿಸಿರುವ ದಂಡನೆಯ ಎರಡು ಪಟ್ಟು ದಂಡನೆಯ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

25. ಕಂಪನಿಗಳಿಂದ ಅಪರಾಧಗಳು.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗಿನ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಕಂಪನಿಯು ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಅಪರಾಧವು ನಡೆದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಕಂಪನಿಯ ಪ್ರಭಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕಂಪನಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರನಾಗಿದ್ದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಕಂಪನಿಯನ್ನು, ಆ ಅಪರಾಧದ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥ ಎಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಕಂಪನಿಯು ಹಾಗೂ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತದನುಸಾರವಾಗಿ ತನ್ನ ವಿರುದ್ಧದ ವ್ಯವಹರಣೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು;

ಪರಂತು, ಈ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಯಾವುದೂ ಆ ಅಪರಾಧವು ತನ್ನ ತಿಳುವಳಿಕೆಗೆ ಬಾರದೆ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು ಅಥವಾ ಅಂಥ ಅಪರಾಧ ನಡೆಯುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ತಾನು ಯಥೋಚಿತವಾದ ಎಲ್ಲಾ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಿದ್ದೇನೆಂದು ಅಂಥ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ರುಜುವಾತುಪಡಿಸಿದರೆ, ಅವನನ್ನು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಉಪಬಂಧಿಸಿರುವ ಯಾವುದೇ ದಂಡನೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗಿನ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಕಂಪನಿಯು ಮಾಡಿದರೆ ಮತ್ತು ಆ ಅಪರಾಧವು ಕಂಪನಿಯ ಯಾರೇ ನಿರ್ದೇಶಕನ, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕನ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯ ಅಥವಾ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಸಮ್ಮತಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಪರೋಕ್ಷ ಸಮ್ಮತಿಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು ಅಥವಾ ಅವರ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯತೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು ಆರೋಪಿಸಿರುವುದು ರುಜುವಾತಾದರೆ ಅಂಥ ನಿರ್ದೇಶಕನನ್ನು, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕನನ್ನು, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಸಹ ಆ ಅಪರಾಧದ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥ ಎಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅವರು ತನ್ನ ವಿರುದ್ಧದ ವ್ಯವಹರಣೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ತದನುಸಾರವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

ವಿವರಣೆ.- ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ,-

(ಎ) "ಕಂಪನಿ" ಎಂದರೆ, ಯಾವುದೇ ನಿಗಮಿತ ನಿಕಾಯ ಮತ್ತು ಇದು ಫರ್ಮನ್ನು ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಇತರ ಸಂಘವನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು

(ಬಿ) ಫರ್ಮಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, "ನಿರ್ದೇಶಕ" ಎಂದರೆ ಫರ್ಮಿನ ಪಾಲುದಾರ.

26. ಅಪರಾಧಗಳು ಸಂಜ್ಞೇಯವಾಗಿರುವುದು.- ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ, 1973 (1974ರ 2)ರಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗಿನ ಎಲ್ಲ ಅಪರಾಧಗಳು ಸಂಜ್ಞೇಯವಾದವುಗಳಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

27. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪೂರ್ವ ಮಂಜೂರಾತಿ ಅವಶ್ಯಕ.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗಿನ ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಿರುದ್ಧ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅಥವಾ ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಲಿಖಿತ ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ ಅಧಿಕೃತಗೊಂಡ ಅಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ಪೂರ್ವ ಮಂಜೂರಾತಿ ಪಡೆಯದೆ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನನ್ನು ಹೂಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ;

ಪರಂತು, ವಲಸಿಗನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಅಥವಾ ವಲಸೆ ಹೋಗಲು ಇಚ್ಛಿಸಿರುವ ವಲಸಿಗನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾಗ ಮತ್ತು ಅಂಥ ವಲಸಿಗನು ಅಥವಾ ವಲಸೆ ಹೋಗಲು ಇಚ್ಛಿಸಿರುವ ವಲಸಿಗನು ಅಥವಾ ಅಂಥ ವಲಸಿಗನ ಪರವಾಗಿ ಅಥವಾ ವಲಸೆ ಹೋಗಲು ಇಚ್ಛಿಸಿರುವ ವಲಸಿಗನ ಪರವಾಗಿ, ಆ ವಲಸಿಗನ ಅಥವಾ ವಲಸೆ ಹೋಗಲು ಇಚ್ಛಿಸಿರುವ ವಲಸಿಗನ ತಂದೆ, ತಾಯಿ, ಪತಿ, ಪತ್ನಿ, ಮಗ, ಮಗಳು, ಸೋದರ, ಸೋದರಿ ಅಥವಾ ಪಾಲಕ ಅಥವಾ ಅಂಥ ವಲಸಿಗನು ಅಥವಾ ವಲಸೆ ಹೋಗಲು ಇಚ್ಛಿಸಿರುವ ವಲಸಿಗನು, ಹಿಂದೂ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬದವನಾಗಿದ್ದರೆ ಆ ಕುಟುಂಬದ ಯಜಮಾನನು ದೂರನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೆ ಯಾವುದೇ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲ.

28. ಶಿಕ್ಷೆಯು ಯಾವುದೇ ಇತರ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಾಧಕ ಉಂಟು ಮಾಡದಿರುವುದು.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗಿನ ಅಪರಾಧಕ್ಕಾಗಿ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿರುವುದು, ಅಂಥ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಅಥವಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಾಧಕವುಂಟು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಾಯ VIII

ಸಂಕೀರ್ಣ

29. ವ್ಯಕ್ತಿಯು ವಲಸಿಗನೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ನಿರ್ಧಾರಣೆ.- ಭಾರತವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಲು ಇಚ್ಛಿಸಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ವಲಸಿಗನೇ ಅಥವಾ ವಲಸಿಗನಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ವಲಸಿಗರ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಯ ಮುಂದೆ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವಿಸಿದರೆ, ಅವನು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿದ ತರುವಾಯ ಮತ್ತು ನೇಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಸಾಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತು ಸುಸಂಗತವಾಗಬಹುದಾದಂಥ ಇತರ ಸಾಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಿದ ನಂತರ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ವಲಸಿಗರ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಯು ತೀರ್ಮಾನಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ತನ್ನ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ನಿಯಮಿಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

30. ಯಾವುದೇ ದೇಶಕ್ಕೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿ ಇತ್ಯಾದಿಯ ಕಾರಣದಿಂದ ನಿಷೇಧಿಸಲು ಅಧಿಕಾರ.- (1) ಭಾರತದ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವವನ್ನು ಮತ್ತು ಏಕತೆಯನ್ನು, ಭಾರತದ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು, ಯಾವುದೇ ವಿದೇಶದೊಂದಿಗೆ ಭಾರತವು ಹೊಂದಿರುವ ಸ್ನೇಹಸಂಬಂಧವನ್ನು ಅಥವಾ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಯಾವುದೇ ದೇಶಕ್ಕೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರಣಗಳಿವೆಯೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ನಂಬಲು ಕಾರಣವಿದ್ದರೆ, ಆ ದೇಶಕ್ಕೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ನಿಷೇಧಿಸಬಹುದು.

(2) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ಹೊರಡಿಸಿದ ಅಧಿಸೂಚನೆಯು, ಆ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂತೆ ಆರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂಥ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ ಕಾರಣಗಳು ಇನ್ನು ಇವೆ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ನಂಬಲು ಕಾರಣವಿದ್ದರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ, ಆ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಲಕ್ಕೆ ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂಥ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಆ ದೇಶಕ್ಕೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಬಹುದು.

31. ಒಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಹಾಗೂ ನಾಗರಿಕ ಗಲಭೆ ಮುಂತಾದ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಆ ದೇಶಕ್ಕೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಲು ಅಧಿಕಾರ.- (1) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು,-

(ಎ) ಯಾವುದೇ ದೇಶಕ್ಕೆ ವಲಸೆ ಹೋಗಲು ಇಚ್ಛಿಸಿರುವ ವಲಸಿಗರಿಗೆ ಆ ದೇಶಕ್ಕೆ ವಲಸೆ ಹೋಗಲು ಅನುಮತಿಸಿದರೆ;

(i) ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೋಗ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಅಥವಾ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರತರ ಮಾಲಿನ್ಯ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ; ಅಥವಾ

(ii) ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕ್ಷೋಭೆಗಳು ಅಥವಾ ನಾಗರಿಕ ಗಲಭೆ ಅಥವಾ ನಾಗರಿಕ ದೊಂಬಿ ಅಥವಾ ರಾಜಕೀಯ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ

- ಅವನು ಆ ದೇಶವನ್ನು ತಲುಪಿದ ಮೇಲೆ ಅವನ ಜೀವ ಗಂಡಾಂತರಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಂಬಲು;

(ಬಿ) ಭಾರತವು ಆ ದೇಶದೊಂದಿಗೆ ರಾಜತಾಂತ್ರಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲದಿರುವ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ವಲಸಿಗರನ್ನು ತಾರತಮ್ಯದಿಂದ ನೋಡದಂತೆ, ಕೆಟ್ಟದಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳದಂತೆ ಮತ್ತು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡದಂತೆ ಅವರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಂಬಲು

- ಕಾರಣವಿದ್ದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಆ ದೇಶಕ್ಕೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ನಿಷೇಧಿಸಬಹುದು.

(2) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ಹೊರಡಿಸಿದ ಅಧಿಸೂಚನೆಯು ಆ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂತೆ ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂಥ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ ಕಾರಣಗಳು ಇನ್ನು ಮುಂದುವರಿದಿವೆ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ನಂಬಲು ಕಾರಣಗಳಿದ್ದರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಆ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಲಕ್ಕೆ ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂಥ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಆ ದೇಶಕ್ಕೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಬಹುದು.

32. ಯಾವುದೇ ವರ್ಗದ ಅಥವಾ ಪ್ರವರ್ಗದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ವಲಸೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಲು ಅಧಿಕಾರ.- (1) ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಯಾವುದೇ ವರ್ಗದ ಅಥವಾ ಪ್ರವರ್ಗದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ವಯಸ್ಸನ್ನು, ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಗಂಡೇ ಅಥವಾ ಹೆಣ್ಣೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಥವಾ ಇತರ ಸುಸಂಗತ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಯಾವುದೇ ದೇಶಕ್ಕೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಿದರೆ, ಅದು ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ, ಆ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ವರ್ಗದ ಅಥವಾ ಪ್ರವರ್ಗದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಆ ದೇಶಕ್ಕೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಬಹುದು.

(2) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ಹೊರಡಿಸಿದ ಅಧಿಸೂಚನೆಯು, ಆ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂತೆ ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂಥ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ ಕಾರಣಗಳು ಇನ್ನು ಇವೆ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ನಂಬಲು ಕಾರಣಗಳಿದ್ದರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ, ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಆ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಲಕ್ಕೆ ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂಥ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಅಂಥ ವರ್ಗದ ಅಥವಾ ಪ್ರವರ್ಗದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಆ ದೇಶಕ್ಕೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಬಹುದು.

33. ಭದ್ರತೆ ಹಣದ ಬಗ್ಗೆ ಉಪಬಂಧ.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಯಾವುದೇ ಭದ್ರತೆಯ ಹಣವು ಅಥವಾ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಇತರ ಹಣಕಾಸಿನ ಏರ್ಪಾಡು, ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಭದ್ರತೆಯ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅಥವಾ ಆ ಹಣಕಾಸು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಪ್ರಮಾಣದ್ದಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ನಿಯಮಿಸಿದ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಯು, ಯಾವುದೇ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಭದ್ರತೆಯ ಹಣವನ್ನು ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಕೊಟ್ಟಿರುವನೋ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ನಿಯಮಿಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಟೀಸನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ತರುವಾಯ ಮತ್ತು ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ತನ್ನ ವಾದವನ್ನು ಮಂಡಿಸಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡಿದ ತರುವಾಯ, ಲಿಖಿತ ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ ಆ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ, ಅಂಥ ಭದ್ರತೆಯ ಹಣವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಅಥವಾ ಅದರ ಯಾವುದೇ ಭಾಗವನ್ನು ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ನಿರ್ದೇಶಿಸಬಹುದು.

(3) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಯಾವುದೇ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಭದ್ರತೆಯ ಹಣವು ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ, ತಕ್ಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ್ದಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅಥವಾ ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಿಯಮಿಸಿದ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಕಂಡುಬಂದರೆ, ಆ ನಿಯಮಿಸಿದ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಯು ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ತನ್ನ ವಾದವನ್ನು ಮಂಡಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ತರುವಾಯ, ಲಿಖಿತ ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ, ಆ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭದ್ರತೆಯ ಹಣವನ್ನು ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಹೊಸ ಭದ್ರತೆಯ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಬಹುದು.

34. ಭದ್ರತೆಯ ಹಣವನ್ನು ಹಿಂದಿರುಗಿಸುವುದು.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಯಾವುದೇ ಭದ್ರತೆ ಹಣವನ್ನು, ಅದನ್ನು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಅದು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನಿಸಿದಾಗ ಹಿಂದಿರುಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಯಾವುದೇ ಭದ್ರತೆಯ ಹಣವನ್ನು ಯಾವ ಸಂದರ್ಭ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬಹುದೋ ಅಥವಾ ಹಿಂದಿರುಗಿಸಬಹುದೋ ಆ ಇತರ ಸಂದರ್ಭ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಮತ್ತು ರೀತಿಯು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂತೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು.

35. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು, ಒಯ್ಯುವ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಶೋಧನೆ ಮಾಡಲು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ತಡೆದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಅಧಿಕಾರ, ಇತ್ಯಾದಿ.- ಸೀಮಾ ಸುಂಕ ಅಧಿನಿಯಮ, 1962 (1962ರ 52)ರ ಮೇರೆಗೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು, ನೌಕೆಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ವಿಮಾನವನ್ನು ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಒಯ್ಯುವ ವಾಹನವನ್ನು ಶೋಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ತಡೆಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ದಸ್ತಾವೇಜನ್ನು ಅಥವಾ ವಸ್ತುವನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅಥವಾ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗಿನ ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧವನ್ನು ತಡೆಯುವ ಅಥವಾ ಪತ್ತೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಅನ್ಯಥಾ ಬಂಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಅಥವಾ ಆ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧ ಮಾಡಿರುವನೆಂದು ಶಂಕಿಸಲಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಂಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ

ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಸೀಮಾ ಸುಂಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗಿನ ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಅಥವಾ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗಿನ ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಮಾಡಿರುವನೆಂದು ಶಂಕಿಸಲಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಂಧಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ,-

(ಎ) ಅಂಥ ಯಾರೇ ಸೀಮಾ ಸುಂಕ ಅಧಿಕಾರಿಯು; ಅಥವಾ

(ಬಿ) ವಲಸಿಗರ ಮಹಾ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಯು ಅಥವಾ ವಲಸಿಗರ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಯು; ಅಥವಾ

(ಸಿ) ವಲಸೆ ತನಿಖಾತಾಣೆಯ ಪ್ರಭಾರದಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಯು

- ಚಲಾಯಿಸಬಹುದು.

36. ವಿವರಪಟ್ಟಿಗಳು ಮತ್ತು ರಿಜಿಸ್ಟರ್‌ಗಳು.- (1) ನೌಕರಿಗೆ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಏಜೆಂಟನು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ರಿಜಿಸ್ಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಇಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ನಿಯತಕಾಲಿಕ ವಿವರಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಇತರ ವಿವರಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ನಿಯಮಿಸಿದ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ವಲಸಿಗರ ಮಹಾ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಯು, ನೋಂದಣಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಯು, ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಯು ಅಥವಾ ವಲಸಿಗರ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಯು ಆದೇಶ ನೀಡಿ ನೌಕರಿಗೆ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಏಜೆಂಟನಿಂದ ಯಾವುದೇ ಇತರ ವಿವರಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

(3) ವಲಸಿಗರ ಮಹಾ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಯು, ನೋಂದಣಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಯು, ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಯು ಅಥವಾ ವಲಸಿಗರ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಯು ಅಥವಾ ವಲಸೆ ತನಿಖಾ ತಾಣೆಯ ಪ್ರಭಾರದಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ನೌಕರಿಗೆ ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವ ಏಜೆಂಟನು ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ಇಟ್ಟಿರುವಂಥ ಯಾವುದೇ ರಿಜಿಸ್ಟರನ್ನು ಅಥವಾ ಇತರ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಪರಿಶೀಲನೆಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ನೌಕರಿಗೆ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಏಜೆಂಟನು ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಅವರಣವನ್ನು ಯಾವುದೇ ಸೂಕ್ತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಬಹುದು.

37. ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು.-

(1) ವಲಸಿಗರ ಮಹಾ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಯು, ನೋಂದಣಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಯು, ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಯು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಲಸಿಗರ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಯು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗಿನ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ಈ ಕೆಳಕಂಡ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಎಂದರೆ:-

(ಎ) ಸಾಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಸಮನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಹಾಜರಾತಿಯನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ;

(ಬಿ) ಯಾವುದೇ ದಸ್ತಾವೇಜನ್ನು ಶೋಧಿಸುವಂತೆ ಮತ್ತು ಹಾಜರುಪಡಿಸುವಂತೆ ಅಗತ್ಯಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ;

(ಸಿ) ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಿಂದ ಅಥವಾ ಕಚೇರಿಯಿಂದ ಯಾವುದೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ಅದರ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕೋರುವುದಕ್ಕೆ;

(ಡಿ) ಅಪಿಡಾವಿಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ; ಮತ್ತು

(ಇ) ಸಾಕ್ಷಿಗಳ ಅಥವಾ ದಸ್ತವೇಜುಗಳ ಪರೀಕ್ಷೆಗಾಗಿ ಕಾರ್ಯಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ

- ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ, 1908 (1908ರ 5)ರ ಮೇರೆಗೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಗಳು ನಿಹಿತಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆಯೋ ಅದೇ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ವಲಸಿಗರ ಮಹಾ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಯ ಅಥವಾ ನೋಂದಣಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಯ ಅಥವಾ ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಯ ಅಥವಾ ವಲಸಿಗರ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಯ ಮುಂದೆ ಇರುವಂಥ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ಯವಹರಣೆಯು ಭಾರತ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆ (1860ರ 45)ಯ, ಪ್ರಕರಣ 193 ಮತ್ತು 228ರ ಅರ್ಥವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ನ್ಯಾಯಿಕ ವ್ಯವಹರಣೆಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ವಲಸಿಗರ ಮಹಾ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಯನ್ನು, ನೋಂದಣಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಯನ್ನು, ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಲಸಿಗರ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಯನ್ನು, ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ, 1973 (1974ರ 2)ರ ಪ್ರಕರಣ 195ರ ಮತ್ತು XXVIನೇ ಅಧ್ಯಾಯದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯವೆಂಬುದಾಗಿ ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

38. ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಅಧಿಕಾರ.- ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಯಾವುದೇ ಉಪಬಂಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವಲಸಿಗರ ಮಹಾ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗೆ, ನೋಂದಣಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಗೆ, ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಅಥವಾ ಯಾರೇ ವಲಸಿಗರ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ನೀಡಬಹುದು.

39. ಇತರ ಕಾನೂನುಗಳ ಪರಿಣಾಮ.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳು ಅಥವಾ ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ನಿಯಮವು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮವಲ್ಲದ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಅಧಿನಿಯಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಈ ಅಧಿನಿಯಮವಲ್ಲದ ಯಾವುದೇ ಅಧಿನಿಯಮಿತಿಯ ಬಲದಿಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಯಾವುದೇ ಒಪ್ಪಂದದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಇತರ ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ಆ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಈ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಅಸಂಗತವಾದುದು ಏನೇ ಇದ್ದರೂ, ಪರಿಣಾಮ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರಲ್ಲಿ ಉಪಬಂಧಿಸಿರುವುದನ್ನುಳಿದು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳು ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವಂಥ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಕಾನೂನುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆಯಾಗಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದೇ ಹೊರತು ಅವುಗಳನ್ನು ಕುಂಠಿತಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಅಲ್ಲ.

40. ಪ್ರತ್ಯಾಯೋಜನೆ.- ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಯಾವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಅಥವಾ ಪ್ರಕಾರ್ಯವನ್ನು,-

(ಎ) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ತಾನು ಚಲಾಯಿಸಬಹುದಾಗಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ನಿರ್ವಹಿಸಬಹುದಾಗಿದೆಯೋ ಅಥವಾ

(ಬಿ) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ನೋಂದಣಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಯು, ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಯು ಅಥವಾ ವಲಸಿಗರ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಯು ಚಲಾಯಿಸಬಹುದಾಗಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ನಿರ್ವಹಿಸಬಹುದಾಗಿದೆಯೋ

- ಆ ಯಾವುದೇ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಅಥವಾ ಪ್ರಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಷರತ್ತುಗಳು ಯಾವುದಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು, ಆ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ,-

(i) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧೀನದಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಅಥವಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಯು; ಅಥವಾ

(ii) ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಅಥವಾ ಆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧೀನದಲ್ಲಿರುವ ಯಾರೇ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅಥವಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಯು; ಅಥವಾ

(iii) ಭಾರತದ ರಾಜತಾಂತ್ರಿಕ ನಿಯೋಗ ಯಾವ ವಿದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೋ ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ವಿದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರುವ ವಿದೇಶಿ ಕಾನ್ಸುಲರ್ ಕಚೇರಿಯು

- ಚಲಾಯಿಸಬಹುದೆಂದು ಅಥವಾ ನಿರ್ವಹಿಸಬಹುದೆಂದು ಅಧಿಸೂಚನೆ ಮೂಲಕ ನಿರ್ದೇಶಿಸಬಹುದು.

41. ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡಲು ಅಧಿಕಾರ.- (1) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ, ಪರಾಮರ್ಶೆಗಾಗಿ ತನಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದಾಗ ಅಥವಾ ಅನ್ಯಥಾ ಈ ಮುಂದಿನವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಂದರೆ:-

(ಎ) ಯಾವುದೇ ವಿದೇಶದೊಂದಿಗೆ ಇರುವ ಸ್ನೇಹಮಯ ಸಂಬಂಧಗಳಿಗೆ; ಅಥವಾ

(ಬಿ) ವಲಸಿಗರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಜೀವನ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ನೌಕರಿಗೆ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಉತ್ತಮ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನಿಯೋಜನೆಯ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಯಾರೇ ವಿದೇಶಿ ನಿಯೋಜಕನು ಅಥವಾ ವಿದೇಶಿ ನಿಯೋಜಕನ ವರ್ಗವು ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರುಗಳಿಸಿರುವುದನ್ನು; ಅಥವಾ

(ಸಿ) ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ಯಮವು ಅಥವಾ ವಿದೇಶದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಅನುಮೋದಿತ ಉದ್ಯಮವು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ನೌಕರಿ ಭರ್ತಿ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವ ನಿಯೋಜನೆಯ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು; ಅಥವಾ

(ಡಿ) ವಿದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿಯೋಜಿತರಾಗಿರುವ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಂಥ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋಗಿರುವ ಅವರ ಮನೆಕೆಲಸದ ನೌಕರರ ಪ್ರಯಾಣ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಸರ್ಕಾರವೇ ಭರಿಸಿದ್ದರೆ ಅಂಥ ಮನೆಕೆಲಸದ ನೌಕರರಿಗೆ ನೀಡಿರುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಆ ನೌಕರರ ಸೇವೆಯ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು; ಮತ್ತು

(ಇ) ಇತರೇ ಎಲ್ಲ ಸುಸಂಗತ ಪರಿಗಣನೆಗಳನ್ನು

- ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದಾಗ ಅಂಥ ವಿದೇಶ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅಥವಾ ವಿದೇಶಿ ನಿಯೋಜಕರ ವರ್ಗಕ್ಕೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ಯಮಕ್ಕೆ, ಅನುಮೋದಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಎಲ್ಲ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಉಪಬಂಧಗಳು ಅನ್ವಯವಾಗದಂತೆ ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡುವುದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವಶ್ಯವೆಂದು ಅಥವಾ ವಿಹಿತವೆಂದು ಮನವರಿಕೆಯಾದರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸುವುದಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳಿಗೊಳಪಟ್ಟು ಹಾಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡಬಹುದು.

ವಿವರಣೆ.- ಈ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ,-

(ಎ) "ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ಯಮ" ಎಂದರೆ:-

(i) ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ವಾಮ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಹಾಗೂ ಅದರ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿರುವ ಉದ್ಯಮ; ಅಥವಾ

(ii) ಕಂಪನಿಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ, 1956 (1956ರ 1)ರ ಪ್ರಕರಣ 617ರಲ್ಲಿ ಪರಿಭಾಷಿಸಿರುವಂಥ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಂಪನಿ; ಅಥವಾ

(iii) ಯಾವುದೇ ಕೇಂದ್ರ ಅಧಿನಿಯಮದ, ಪ್ರಾಂತೀಯ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ನಿಗಮಿತ ನಿಕಾಯ;

(ಬಿ) "ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ಸಂಸ್ಥೆ" ಎಂದರೆ, ಕಂಪನಿಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ, 1956 (1956ರ 1)ರ ಮೇರೆಗೆ ನಿಗಮಿತವಾದಂಥ ಕಂಪನಿ ಅಥವಾ ಭಾರತೀಯ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಅಧಿನಿಯಮ, 1932 (1932ರ 9)ರ ಮೇರೆಗೆ ನೋಂದಾಯಿತವಾದ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಸಂಸ್ಥೆ ಅಥವಾ ಸೊಸೈಟಿ ನೋಂದಣಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 1860 (1860ರ 21)ರ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಕಾನೂನಿನ ಮೇರೆಗೆ ನೋಂದಾಯಿತವಾದ ಸೊಸೈಟಿ ಅಥವಾ ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಅನುಮೋದಿಸಬಹುದಾದಂಥ, ಯಾವುದೇ ಕೇಂದ್ರ ಕಾನೂನಿನ, ಪ್ರಾಂತೀಯ ಕಾನೂನಿನ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನಿನ ಮೇರೆಗೆ ನೋಂದಾಯಿತವಾದ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ.

(2) ಭಾರತದ ಮತ್ತು ವಿದೇಶದ ಅಥವಾ ವಿದೇಶಗಳ ನಡುವೆ ಆಗಿರುವ ಯಾವುದೇ ಕೌಲನ್ನು ಅಥವಾ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಅಥವಾ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಆ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಪ್ರಾದಿಕಾರಗಳು, ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ನೌಕರಿ ಭರ್ತಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಥವಾ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಎಲ್ಲ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಉಪಬಂಧಗಳ ಪ್ರವರ್ತನೆಯಿಂದ ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವರಿಕೆಯಾದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಆ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಷರತ್ತುಗಳು ಯಾವುದಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಆ ಷರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಹಾಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡಬಹುದು.

42. ಅಧಿನಿಯಮವು ಕೆಲವು ವಲಸಿಗರಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸದಿರುವುದು.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದು ಯಾವುದೂ,-

(ಎ) ಭಾರತದ ನಾಗರಿಕನಲ್ಲದ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನೌಕರಿಗೆ ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಅವನ ವಲಸೆಗೆ;

(ಬಿ) ವಿದೇಶಿ ನೌಕರ ಭರ್ತಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 1874 (1874ರ 4)ರ ಯಾವ ವಿದೇಶಿ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆಯೋ ಆ ವಿದೇಶಿ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ನೌಕರಿ ಭರ್ತಿಯ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ

- ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

43. ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಅಧಿಕಾರ.- (1) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದು.

(2) ಆ ನಿಯಮಗಳು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮತ್ತು ಈ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಅಧಿಕಾರದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅನ್ವಯಕ್ಕೆ ಬಾಧಕವಾಗದಂತೆ ಈ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿರುವ ಎಲ್ಲ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಉಪಬಂಧಕಲ್ಪಿಸಬಹುದು, ಎಂದರೆ,-

(ಎ) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ನೇಮಕಗೊಂಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹಾಗೂ ನಿಯೋಜಿತರ ಅಧಿಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಅವರ ಸೇವೆಯ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳು;

(ಬಿ) (i) ನೌಕರಿಗೆ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಅಥವಾ ನಡೆಸಲು ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ಯಾವ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಬೇಕೋ ಆ ನಮೂನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ ನೀಡಿಕೆಗಾಗಿ ಅಥವಾ ನವೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಯಾವ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕೋ ಆ ನಮೂನೆ;

(ii) ಭಾರತದ ಹೊರಗೆ ನಿಯೋಜನೆಗಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ನೌಕರಿಗೆ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪರ್ಮಿಟ್‌ನ್ನು ಯಾವ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಬೇಕೋ ಆ ನಮೂನೆ ಮತ್ತು ಪರ್ಮಿಟ್‌ನ ನೀಡಿಕೆಗಾಗಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಯಾವ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕೋ ಆ ನಮೂನೆ;

(iii) ವಲಸೆಗೆ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಯಾವ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕೋ ಆ ನಮೂನೆ;

(iv) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾದ ಅಪೀಲನ್ನು ಯಾವ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕೋ ಆ ನಮೂನೆ;

(ಸಿ) ವಲಸೆಗೆ ಅನುಮತಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ಪತ್ರವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಯಾವ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಬಹುದೋ ಆ ರೀತಿ ಮತ್ತು ಆ ನಮೂನೆ;

(ಡಿ) ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ಪರ್ಮಿಟ್‌ಗಾಗಿ ಅಥವಾ ವಲಸೆಗೆ ಅನುಮತಿಗಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರಬೇಕಾದ ವಿವರಗಳು;

(ಇ) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ನಡೆಸಬೇಕಾದಂಥ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಚಾರಣೆಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿ;

(ಎಫ್) ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರದ ಅಥವಾ ಪರ್ಮಿಟ್‌ನ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳ ಯಥೋಚಿತ ಪಾಲನೆಯನ್ನು ಸುನಿಶ್ಚಿತಪಡಿಸಲು ಅಥವಾ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಲು ಭದ್ರತೆಯ ಹಣವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿ;

(ಜಿ) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅಥವಾ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿ;

(ಹೆಚ್) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅಪೀಲನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ;

(ಐ) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಅರ್ಜಿಗಳ ಮತ್ತು ಇತರ ವಿಷಯಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾದ ಫೀಜು;

(ಜೆ) ನೌಕರಿಗೆ ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವ ಏಜೆಂಟನು ತಾನು ನೀಡುವ ಸೇವೆಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ವಲಸಿಗನಿಂದ ಯಾವ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡಬಹುದೋ ಆ ವೆಚ್ಚಗಳು ಹಾಗೂ ಅಂಥ ವೆಚ್ಚಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ಮತ್ತು ಮಿತಿಗಳು;

(ಕೆ) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ಅಥವಾ ಪರ್ಮಿಟ್‌ನ್ನು ಅಥವಾ ವಲಸೆಗೆ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಯಾವ ನಿಬಂಧನೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ನೀಡಬೇಕೋ ಆ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳು;

(ಎಲ್) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ನೀಡಿದ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರದ ಅಥವಾ ಪರ್ಮಿಟ್‌ನ ಕಾನೂನು ಮಾನ್ಯ ಅವಧಿ;

(ಎಂ) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಪರ್ಮಿಟ್‌ನ ಕಾನೂನುಮಾನ್ಯ ಅವಧಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಅಥವಾ ಭದ್ರತೆಯ ಹಣವನ್ನು ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ಹೊಸ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ನೀಡುವಂತೆ ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಲು ಸಕ್ಷಮನಾದ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿ;

(ಎನ್) ವಲಸಿಗರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮಕ್ಕಾಗಿ, ಭದ್ರತೆಗಾಗಿ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕಾದ ವಸತಿ ಸೌಲಭ್ಯ, ದಿನಸಿ ವಸ್ತುಗಳು, ಔಷಧದ ಅಂಗಡಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಜೀವರಕ್ಷಕ ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಹಾಗೂ ಏರ್ಪಾಟುಗಳು, ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ವಲಸಿಗರನ್ನು ಒಯ್ಯುವ ವಾಹನದಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕಾದ ದಾಖಲೆಗಳು;

(ಓ) ಯಾವ ವಿಷಯವನ್ನು ನಿಯಮಿಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ನಿಯಮಿಸಬಹುದೋ ಆ ಯಾವುದೇ ಇತರ ವಿಷಯ;

44. ಸಂಸತ್ತಿನ ಮುಂದೆ ಅಧಿಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಇರಿಸುವುದು.- ಪ್ರಕರಣ 2ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ

(1)ರ (ಓ) ಖಂಡದ ಮೇರೆಗೆ, ಪ್ರಕರಣ 30ರ, ಪ್ರಕರಣ 31ರ ಅಥವಾ ಪ್ರಕರಣ 32ರ ಮೇರೆಗೆ ಹೊರಡಿಸಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರಕರಣ 43ರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನಿಯಮವನ್ನು ಅವುಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ ಅಥವಾ ರಚಿಸಿದ ತರುವಾಯ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಸಂಸತ್ತಿನ ಉಭಯ ಸದನಗಳ ಮುಂದೆ ಅದು ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿರುವಾಗ, ಒಂದು ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಒಂದಾದ ಮೇಲೊಂದರಂತೆ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಬರುವ ಎರಡು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಅಧಿವೇಶನಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಬಹುದಾದ ಒಟ್ಟು ಮೂವತ್ತು ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಮಂಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಅಧಿವೇಶನದ ಅಥವಾ ಒಂದಾದ ಮೇಲೊಂದರಂತೆ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಬರುವ ಅಧಿವೇಶನಗಳ ನಿಕಟೋತ್ತರ ಅಧಿವೇಶನವು ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಮಾರ್ಪಾಟನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಎರಡು ಸದನಗಳು ಒಪ್ಪಿದರೆ ಅಥವಾ ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಬಾರದು ಎಂದು ಅಥವಾ ನಿಯಮವನ್ನು ರಚಿಸಬಾರದು ಎಂದು ಎರಡು ಸದನಗಳು ಒಪ್ಪಿದರೆ, ಆ ತರುವಾಯ ಆ ಅಧಿಸೂಚನೆಯು ಅಥವಾ ನಿಯಮವು ಅಂಥ ಮಾರ್ಪಾಟದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ಮಾರ್ಪಾಟು ಅಥವಾ ರದ್ದಿಯಾತಿಯು ಆ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಅಥವಾ ನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯದ ಸಿಂಧುತ್ವಕ್ಕೆ ಬಾಧಕವನ್ನುಂಟು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

45. 1922ರ 7ನೇ ಅಧಿನಿಯಮದ ನಿರಸನ.- ವಲಸೆ ಅಧಿನಿಯಮ, 1922ನ್ನು ಈ ಮೂಲಕ ನಿರಸನಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ, 2006
(2006ರ ಸಂಖ್ಯೆ 34)

123ನೇ ಆಗಸ್ಟ್, 2006.1

ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಡೀಕರಿಸಲು ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಆಧಾರಿತ ಗುಣಮಟ್ಟಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲು ಮತ್ತು ಭಾರತ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟಗಳ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ತಯಾರಿಕೆ, ದಾಸ್ತಾನು, ವಿತರಣೆ, ಮಾರಾಟ ಮತ್ತು ಆಮದನ್ನು ವಿನಿಯಮಿಸಲು, ಮಾನವ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಸುರಕ್ಷಿತ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯಕರ ಆಹಾರದ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಸುನಿಶ್ಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಾದ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ, ಉಪಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಅಧಿನಿಯಮ.

ಇದು ಭಾರತ ಗಣರಾಜ್ಯದ ಐವತ್ತೇಳನೆಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಂಸತ್ತಿನಿಂದ ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಅಧಿನಿಯಮಿತವಾಗತಕ್ಕದ್ದು:-

ಅಧ್ಯಾಯ I

ಪ್ರಾರಂಭಿಕ

1. ಚಿಕ್ಕ ಹೆಸರು, ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾರಂಭ.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ, 2006 ಎಂದು ಕರೆಯತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಇದು ಇಡೀ ಭಾರತಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

(3) ಇದು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ರಾಜಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ದಿನಾಂಕದಂದು ಜಾರಿಗೆ ಬರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದಿನಾಂಕಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ಉಪಬಂಧದಲ್ಲಿನ ಯಾವುದೇ ಉಲ್ಲೇಖವನ್ನು ಆ ಉಪಬಂಧವು ಜಾರಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಉಲ್ಲೇಖವೆಂದು ಅರ್ಥೈಸತಕ್ಕದ್ದು.

2. ಒಕ್ಕೂಟದಿಂದ ನಿಯಂತ್ರಣದ ವಿಹಿತತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಘೋಷಣೆ.- ಒಕ್ಕೂಟವು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಹಾರ ಉದ್ಯಮವನ್ನು ತನ್ನ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ವಿಹಿತ ಎಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಘೋಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

3. ಪರಿಭಾಷೆಗಳು.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ, ಸಂದರ್ಭವು ಅನ್ಯಥಾ ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಿದ ಹೊರತು,-

¹15, ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2007. ನೋಡಿ: ಪ್ರಕರಣಗಳು 4 ರಿಂದ 10 (ಎರಡೂ ಸೇರಿ) ಪ್ರಕರಣಗಳು 87, 88, 91 ಮತ್ತು 101 2007 ರ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 15 ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿವೆ. ನೋಡಿ: ಅಧಿಸೂಚನೆ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಸ್.ಒ. 1758 (ಇ). ಭಾರತ ರಾಜಪತ್ರ, ಅಸಾಧಾರಣ ಭಾಗ-II, ವಿಭಾಗ 3 (ii).

28, ಮೇ 2008. (ಉಪ ಪ್ರಕರಣ 3 ಮತ್ತು 30) ನೋಡಿ: ಅಧಿಸೂಚನೆ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಸ್.ಒ. 1246 (ಇ), ದಿನಾಂಕ:28ನೇ ಮೇ 2008. ನೋಡಿ, ಭಾರತ ರಾಜಪತ್ರ, ಅಸಾಧಾರಣ, ಭಾಗ-II, ವಿಭಾಗ 3 (ii).

28, ಆಗಸ್ಟ್ 2008. (ಪ್ರಕರಣ 90) ನೋಡಿ: ಅಧಿಸೂಚನೆ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಸ್.ಒ. 2127 (ಇ), ದಿನಾಂಕ:28ನೇ ಆಗಸ್ಟ್ 2008. ನೋಡಿ, ಭಾರತ ರಾಜಪತ್ರ, ಅಸಾಧಾರಣ, ಭಾಗ-II, ವಿಭಾಗ 3 (ii).

18, ನವೆಂಬರ್ 2008. (ಉಪ ಪ್ರಕರಣ 16, 17, 18, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 92 ಮತ್ತು 93) ನೋಡಿ: ಅಧಿಸೂಚನೆ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಸ್.ಒ. 2678 (ಇ), ದಿನಾಂಕ:18ನೇ ನವೆಂಬರ್ 2008. ನೋಡಿ, ಭಾರತ ರಾಜಪತ್ರ, ಅಸಾಧಾರಣ, ಭಾಗ-II, ವಿಭಾಗ 3 (ii).

09, ಮಾರ್ಚ್ 2009. (ಉಪ ಪ್ರಕರಣ 11, 12, 13, 14 ಮತ್ತು 15) ನೋಡಿ: ಅಧಿಸೂಚನೆ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಸ್.ಒ. 650 (ಇ), ದಿನಾಂಕ:09ನೇ ಮಾರ್ಚ್ 2009. ನೋಡಿ, ಭಾರತ ರಾಜಪತ್ರ, ಅಸಾಧಾರಣ, ಭಾಗ-II, ವಿಭಾಗ 3 (ii).

31, ಜುಲೈ 2009. ಪ್ರಕರಣ 36 ರಿಂದ 47. ನೋಡಿ: ಅಧಿಸೂಚನೆ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಸ್.ಒ. 1868 (ಇ), ದಿನಾಂಕ:31ನೇ ಜುಲೈ 2009 ರಿಂದ. ನೋಡಿ, ಭಾರತ ರಾಜಪತ್ರ, ಅಸಾಧಾರಣ, ಭಾಗ-II, ವಿಭಾಗ 3 (ii).

29, ಜೂನ್ 2009. ಪ್ರಕರಣ 99 ನೋಡಿ: ಅಧಿಸೂಚನೆ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಸ್.ಒ. 1575(ಇ), ದಿನಾಂಕ:29ನೇ ಜೂನ್ 2009 ರಿಂದ. ನೋಡಿ, ಭಾರತ ರಾಜಪತ್ರ, ಅಸಾಧಾರಣ, ಭಾಗ-II, ವಿಭಾಗ 3 (ii).

(ಎ) “ಕಲಬೆರಕೆಕಾರಕ” ಎಂದರೆ, ಆಹಾರವನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತವಲ್ಲದ್ದನ್ನಾಗಿಸಲು ಅಥವಾ ಕಳಪೆ ಗುಣಮಟ್ಟದ್ದನ್ನಾಗಿಸಲು, ಅಥವಾ ತಪ್ಪು ಮುದ್ರೆ ಉಳ್ಳದ್ದನ್ನಾಗಿಸಲು ಅಥವಾ ಬಾಹ್ಯ ವಸ್ತುವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸಿದ ಅಥವಾ ಬಳಸಬಹುದಾದ ಯಾವುದೇ ವಸ್ತು;

(ಬಿ) “ಜಾಹೀರಾತು” ಎಂದರೆ, ಯಾವುದೇ ಬೆಳಕು, ಶಬ್ದ, ಹೊಗೆ, ಅನಿಲ, ಮುದ್ರಣ, ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಮಾಧ್ಯಮ, ಅಂತರ್ಜಾಲ ಅಥವಾ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್ ಮೂಲಕ ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ಶ್ರವ್ಯ ಅಥವಾ ದೃಶ್ಯ ಪ್ರಚಾರ, ನಿರೂಪಣೆ ಅಥವಾ ಘೋಷಣೆ ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸೂಚನಾ ಪತ್ರ, ಸುತ್ತೋಲೆ, ಲೇಬಲ್, ಹೊದಿಕೆ, ದರಪಟ್ಟಿ ಅಥವಾ ಇತರ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಡುವ ಜಾಹೀರಾತು ಸೇರುತ್ತದೆ;

(ಸಿ) “ಅಧ್ಯಕ್ಷ” ಎಂದರೆ, ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ;

(ಡಿ) “ಕ್ಷೇಮ” ಎಂದರೆ, ಆಹಾರವು, ಅದರ ಮೂಲಕ್ಕೆ, ಪೋಷಕಾಂಶಗಳಿಗೆ, ಸ್ವರೂಪಕ್ಕೆ, ಸಂಸ್ಕರಣೆಗೆ, ಸಂಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅಥವಾ ಅನ್ಯಥಾ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಗುಣಮಟ್ಟಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವ, ಸೂಚಿಸುವ ಅಥವಾ ಹಾಗೆ ಧ್ವನಿತವಾಗುವ ಯಾವುದೇ ನಿರೂಪಣೆ;

(ಇ) “ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಆಯುಕ್ತ” ಎಂದರೆ, ಪ್ರಕರಣ 30ರ ಮೇರೆಗೆ ನೇಮಕಗೊಂಡ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಆಯುಕ್ತ;

(ಎಫ್) “ಬಳಕೆದಾರ” ಎಂದರೆ, ತಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಹಾರವನ್ನು ಖರೀದಿಸುವ ಮತ್ತು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬಗಳು;

(ಜಿ) “ಮಾಲಿನ್ಯಕಾರಕ” ಎಂದರೆ, ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿರಲಿ ಅಥವಾ ಸೇರಿಸದಿರಲಿ, ಆದರೆ ಉತ್ಪಾದನೆ, (ಬೆಳೆ ಪೋಷಣೆ, ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ ಅಥವಾ ಪಶುವೈದ್ಯಕೀಯ ಔಷಧಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಲಿಸುವ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ) ತಯಾರಿಕೆ, ಸಂಸ್ಕರಣೆ, ಸಿದ್ಧತೆ, ಉಪಚಾರ, ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್, ಪ್ಯಾಕೇಜಿಂಗ್, ಸಾಗಣೆ ಅಥವಾ ಅಂಥ ಆಹಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅಥವಾ ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅಂಥ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಯಾವುದೇ ವಸ್ತು, ಆದರೆ ಕೀಟಗಳ ಅವಶೇಷಗಳು, ಇಲಿಗಳಂಥ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಕೂದಲುಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಬಾಹ್ಯ ವಸ್ತುವನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ;

(ಹೆಚ್) “ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿ” ಎಂದರೆ, ಪ್ರಕರಣ 36ರ ಮೇರೆಗೆ ನೇಮಕಗೊಂಡ ಅಧಿಕಾರಿ;

(ಐ) “ಬಾಹ್ಯ ವಸ್ತು” ಎಂದರೆ, ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥದ ತಯಾರಿಕೆಗಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುವ ಕಚ್ಚಾ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ, ಪ್ಯಾಕೇಜಿಂಗ್ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಪದ್ಧತಿಗಳಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿದ, ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡ ಯಾವುದೇ ವಸ್ತು, ಆದರೆ, ಅಂಥ ವಸ್ತುವು ಅಂಥ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತವಲ್ಲದ್ದನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ;

(ಜೆ) “ಆಹಾರ” ಎಂದರೆ, ಮಾನವ ಬಳಕೆಗೆ ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ, ಸಂಸ್ಕರಿಸಿರುವ, ಭಾಗಶಃ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿರುವ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕರಿಸದಿರುವ ಯಾವುದೇ ವಸ್ತು ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ “ಝೆಡ್” ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಪರಿಭಾಷಿಸಿರುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ

ಮೂಲ ಆಹಾರ, ತಳಿವಿಜ್ಞಾನದ ಮೂಲಕ ಮಾರ್ಪಾಟು ಮಾಡಿದ ಅಥವಾ ತಯಾರಿಸಿದ ಆಹಾರ ಅಥವಾ ಅಂಥ ಘಟಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಆಹಾರ, ಶಿಶು ಆಹಾರ, ಪ್ಯಾಕ್ ಮಾಡಿದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು, ಮಧ್ಯಸಾರ ಯುಕ್ತ ಪಾನೀಯ, ಚೂಯಿಂಗ್ ಗಮ್ ಮತ್ತು ಆಹಾರವನ್ನು ತಯಾರಿಸುವಾಗ, ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಾಗ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕರಿಸುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಬಳಸಿದ ನೀರು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಯಾವುದೇ ವಸ್ತು ಸೇರುತ್ತದೆ, ಆದರೆ, ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಣಿ ಆಹಾರ, ಸಜೀವ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಮಾನವ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿಡಲು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಹೊರತು ಆ ಸಜೀವ ಪ್ರಾಣಿಗಳು, ಕೊಯ್ಲು ಮಾಡುವ ಮುಂಚಿನ ಸಸಿಗಳು, ಔಷಧಗಳು ಅಥವಾ ಔಷಧೀಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು, ಸೌಂದರ್ಯವರ್ಧಕಗಳು, ನಿದ್ರಾಜನಕ ಅಥವಾ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವ ವಸ್ತುಗಳು ಒಳಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ:

ಪರಂತು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ರಾಜಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ, ಯಾವುದೇ ಇತರ ವಸ್ತುವನ್ನು ಅದರ ಬಳಕೆ, ಸ್ವರೂಪ, ಸತ್ವ ಅಥವಾ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವೆಂದು ಘೋಷಿಸಬಹುದು;

(ಕೆ) "ಆಹಾರ ಸಂಯೋಜಕ" ಎಂದರೆ, ಯಾವುದೇ ವಸ್ತು ತಾನೇ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸ್ವತಃ ಆಹಾರವನ್ನಾಗಿ ಸೇವಿಸದಂಥ ಅಥವಾ ಆಹಾರವನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ, ಸಂಸ್ಕರಿಸುವ, ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವ, ಕೆಡದಂತೆ ಇಡುವ, ಅದರ ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್, ಪ್ಯಾಕೇಜಿಂಗ್, ಸಾಗಣೆ ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕ (ಇಂದ್ರಿಯ ಪರಿಣಾಮಿ) ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸೇರಿಸುವುದರಿಂದ ಅಂಥ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅದು ಆಹಾರದ ಒಂದು ಘಟಕಾಂಶವಾಗುವ ಮೂಲಕ (ನೇರವಾಗಿ ಅಥವಾ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ) ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟು ಮಾಡುವಂಥ ಅಥವಾ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದಾದ ಅಥವಾ ಅಂಥ ಆಹಾರದ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳಿಗೆ ಅನ್ಯಥಾ ಬಾಧಕವುಂಟು ಮಾಡುವಂಥ, ಪೌಷ್ಟಿಕ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಅಥವಾ ಹೊಂದಿರದ, ಆಹಾರದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಘಟಕಾಂಶವಾಗಿ ಬಳಸದಂಥ ಯಾವುದೇ ವಸ್ತು. ಆದರೆ "ಮಾಲಿನ್ಯಕಾರಕಗಳು" ಅಥವಾ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಗುಣಮಟ್ಟಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವ ಅಥವಾ ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿದ ವಸ್ತುಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರುವುದಿಲ್ಲ;

(ಎಲ್) "ಆಹಾರ ವಿಶ್ಲೇಷಕ" ಎಂದರೆ, ಪ್ರಕರಣ 45ರ ಮೇರೆಗೆ ನೇಮಕಗೊಂಡ ವಿಶ್ಲೇಷಕ;

(ಎಂ) "ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ" ಎಂದರೆ, ಪ್ರಕರಣ 4ರ ಮೇರೆಗೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಭಾರತ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ;

(ಎನ್) "ಆಹಾರ ವ್ಯವಹಾರ" ಎಂದರೆ, ಆಹಾರದ ತಯಾರಿಕೆಯ, ಸಂಸ್ಕರಣೆಯ, ಪ್ಯಾಕೇಜಿಂಗ್‌ನ, ದಾಸ್ತಾನಿನ, ಸಾಗಣೆಯ, ವಿತರಣೆಯ, ಆಮದಿನ ಯಾವುದೇ ಹಂತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಲಾಭಕ್ಕಾಗಿಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಅಲ್ಲದಿರಲಿ ನಡೆಸುವ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾದುದಾಗಿರುವ ಅಥವಾ ಖಾಸಗಿಯಾದುದಾಗಿರುವ, ಯಾವುದೇ ಉದ್ಯಮ, ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಸೇವೆಗಳು, ಕೇಟರಿಂಗ್ ಸೇವೆಗಳು, ಆಹಾರದ ಅಥವಾ ಆಹಾರ ಘಟಕಾಂಶಗಳ ಮಾರಾಟವೂ ಸೇರುತ್ತದೆ;

(ಒ) ಆಹಾರ ವ್ಯವಹಾರದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ “ಆಹಾರ ವ್ಯವಹಾರ ನಿರ್ವಾಹಕ” ಎಂದರೆ, ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನಡೆಸುವ, ಅಥವಾ ಒಡತನವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಮತ್ತು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಹಾಗೂ ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳ ಮತ್ತು ವಿನಿಯಮಗಳ ಅನುಪಾಲನೆಯನ್ನು ಸುನಿಶ್ಚಿತಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರನಾಗಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ;

(ಪಿ) “ಆಹಾರ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ” ಎಂದರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಏಜೆನ್ಸಿಯು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಮತ್ತು ಪರೀಕ್ಷಾ ಮತ್ತು ಮಾಪನಾಂಕ ನಿರ್ಣಯ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳಿಗೆ ಮಾನ್ಯತೆ ನೀಡಿಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಸಮಾನ ಮಾನ್ಯತೆ ನೀಡಿಕೆ ಏಜೆನ್ಸಿಯಿಂದ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ಮತ್ತು ಪ್ರಕರಣ 43ರ ಮೇರೆಗೆ ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಿಂದ ಮನ್ನಣೆ ಪಡೆದ ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಥೆ;

(ಕ್ಯೂ) “ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತೆ” ಎಂದರೆ, ಆಹಾರವು, ಅದರ ಉದ್ದೇಶಿತ ಬಳಕೆಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಮಾನವ ಬಳಕೆಗೆ ಸ್ವೀಕಾರಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆ;

(ಆರ್) “ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಪರಿಶೋಧನೆ” ಎಂದರೆ, ತಯಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ತತ್ಸಂಬಂಧಿ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಮತ್ತು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಲಾದ ಕ್ಲೇಮುಗಳ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುತ್ತವೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅಂಥ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಕ್ರಮಗಳ ಕುರಿತು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯತಃ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ನಡೆಸುವ ಪರೀಕ್ಷೆ;

(ಎಸ್) “ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತೆ ನಿರ್ವಹಣಾ ಪದ್ಧತಿ” ಎಂದರೆ, ಆಹಾರ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕಾಗಿ, ವಿನಿಯಮದ ಮೂಲಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಉತ್ತಮ ತಯಾರಕಾ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು, ಉತ್ತಮ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು, ಅಪಾಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ವಿಷಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಇತರ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು;

(ಟಿ) “ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿ” ಎಂದರೆ, ಪ್ರಕರಣ 37ರ ಮೇರೆಗೆ ನೇಮಕಗೊಂಡ ಅಧಿಕಾರಿ;

(ಯು) “ಹಾನಿಕರ” ಎಂದರೆ, ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟುಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿನ ಅಥವಾ ಆಹಾರ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿನ ಜೈವಿಕ, ರಾಸಾಯನಿಕ ಅಥವಾ ಭೌತಿಕ ವಸ್ತು;

(ವಿ) “ಆಮದು” ಎಂದರೆ, ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಭೂ, ಜಲ ಅಥವಾ ವಾಯು ಮಾರ್ಗದ ಮೂಲಕ ಭಾರತಕ್ಕೆ ತರುವುದು;

(ಡಬ್ಲ್ಯೂ) “ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ನೋಟೀಸು” ಎಂದರೆ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಕರಣ 32ರ ಮೇರೆಗೆ ನೀಡಿದ ನೋಟೀಸು;

(ಎಕ್ಸ್) “ಶಿಶು ಆಹಾರ” ಮತ್ತು “ಶಿಶು ಹಾಲಿನ ಬದಲಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು” ಪದಾವಳಿಗಳು ಶಿಶು ಹಾಲಿನ ಬದಲಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು, ಫೀಡಿಂಗ್ ಬಾಟಲುಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಶು ಆಹಾರಗಳ (ಉತ್ಪಾದನೆ, ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು

ವಿನಿಯಮ, ನಿಯಂತ್ರಣ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1992 (1992ರ 41)ರ ಪ್ರಕರಣ 2ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ (ಎಫ್) ಮತ್ತು (ಜಿ) ಖಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅರ್ಥಗಳನ್ನೇ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು;

(ವೈ) “ಘಟಕಾಂಶ” ಎಂದರೆ, ಆಹಾರದ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸಿದ್ಧತೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಮತ್ತು ಅಂತಿಮ ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯಶಃ ಮಾರ್ಪಾಟಾದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಆಹಾರ ಸಂಯೋಜಕ ಪದಾರ್ಥವು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಯಾವುದೇ ವಸ್ತು;

(ಝಡ್) “ಲೇಬಲ್” ಎಂದರೆ, ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ಪ್ಯಾಕೇಜಿನ ಧಾರಕದ, ಹೊದಿಕೆಯ, ಮುಚ್ಚಳದ ಅಥವಾ ಅಗ್ರಭಾಗದ ಮೇಲೆ ಬರೆದಿರುವ, ಮುದ್ರಿಸಿರುವ, ಸ್ಟೆನ್ಸಿಲ್ ಮಾಡಿರುವ, ಗುರುತು ಹಾಕಿರುವ, ಉಬ್ಬಚ್ಚು ಮಾಡಿರುವ, ಗ್ರಾಫ್ ಮಾಡಿರುವ, ರಂಧ್ರ ಕೊರೆದಿರುವ, ಮುದ್ರೆ ಹಾಕಿರುವ ಅಥವಾ ಮೊಹರು ಹಾಕಿರುವ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಲಗತ್ತಿಸಿರುವ ಯಾವುದೇ ಟ್ಯಾಗು, ವ್ಯಾಪಾರ ಚಿಹ್ನೆ, ಗುರುತು, ಚಿತ್ರರೂಪದ ಅಥವಾ ಇತರ ಬಗೆಯ ವಿಷಯ ಮತ್ತು ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಂಡಿರುವ ಉತ್ಪನ್ನವು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ;

(ಝಡ್‌ಎ) “ಲೈಸೆನ್ಸ್” ಎಂದರೆ, ಪ್ರಕರಣ 31ರ ಮೇರೆಗೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ ಲೈಸೆನ್ಸ್;

(ಝಡ್‌ಬಿ) “ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರದೇಶ” ಎಂದರೆ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಆಯುಕ್ತನು, ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಅದು ನಗರ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿರಲಿ, ಅಧಿಸೂಚಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರದೇಶ;

(ಝಡ್‌ಸಿ) “ತಯಾರಿಕೆ” ಎಂದರೆ, ಘಟಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಅಥವಾ ಪರಿವರ್ತನಾ ಕ್ರಿಯೆ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಸಂಸ್ಕರಣೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥದ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಾದ ಅಥವಾ ಸಹಾಯಕವಾದ ಯಾವುದೇ ಒಳ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯೂ ಸೇರುತ್ತದೆ;

(ಝಡ್‌ಡಿ) “ತಯಾರಕ” ಎಂದರೆ, ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಅಂಥ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಪಡೆದು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅದನ್ನು ಪ್ಯಾಕ್ ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಲೇಬಲ್ ಹಚ್ಚುವ ಅಥವಾ ಅಂಥ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಲೇಬಲನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಹಚ್ಚುವ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಸೇರುತ್ತಾನೆ;

(ಝಡ್‌ಇ) “ಸದಸ್ಯ” ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ, ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅರೆಕಾಲಿಕ ಸದಸ್ಯನು ಹಾಗೂ ಅದರ ಅಧ್ಯಕ್ಷನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ;

(ಝಡ್‌ಎಫ್) “ತಪ್ಪು ಮುದ್ರೆ ಹಾಕಿರುವ ಆಹಾರ” ಎಂದರೆ, ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವು,-

(ಎ) ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು,-

(i) (ಎ) ಪ್ಯಾಕೇಜಿನ ಲೇಬಲ್ ಮೇಲಾಗಲಿ; ಅಥವಾ

(ಬಿ) ಜಾಹೀರಾತು ಮೂಲಕವಾಗಲಿ

- ಸುಳ್ಳಾದ, ತಪ್ಪುದಾರಿಗಳೆಯುವ, ಅಥವಾ ಮೋಸದ ಕ್ಲೇಮುಗಳೊಂದಿಗೆ
ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಇಡಲಾಗಿದೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಚುರಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು; ಅಥವಾ

(ii) ಬೇರೊಂದು ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥದ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು; ಅಥವಾ

(iii) ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಪ್ಯಾಕೇಜಿನ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಅಂಥ ಪ್ಯಾಕೇಜಿನ
ಮೇಲಿರುವ ಲೇಬಲಿನ ಮೇಲೆ ಇರುವಂತೆ ಖೋಟಾ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಕಂಪನಿಯನ್ನು ಆಹಾರ
ಪದಾರ್ಥದ ತಯಾರಕ ಅಥವಾ ಉತ್ಪಾದಕ ಎಂಬಂತೆ ತೋರಿಸಿ ಆ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ
ಇಡಲಾಗಿದೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಚುರಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು

- ತಾತ್ಪರ್ಯವಾಗುವಂತಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಹಾಗೆ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ
ಇಡಲಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಚುರಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ: ಅಥವಾ

(ಬಿ) ತಯಾರಕನು ಅಥವಾ ಉತ್ಪಾದಕನು ಅಥವಾ ಅವನ ಸೂಚನೆಯಂತೆ ಮೊಹರು ಮಾಡಿದ ಅಥವಾ
ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ, ಅವನ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸ ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ಯಾಕೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದರೆ,
ಆದರೆ,-

(i) ಪದಾರ್ಥವು, ಅದನ್ನು ಯಾವ ಮತ್ತೊಂದು ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ
ಮಾಡಲಾಯಿತೋ ಆ ಪದಾರ್ಥದ ಅನುಕರಣೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಿಯಾದ್ದಾಗಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ
ವಂಚಿಸಬಹುದಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಹೋಲುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಅದರ ನಿಜವಾದ ಗುಣವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ
ಹಾಗೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಮತ್ತು ಎದ್ದು ಕಾಣುವಂತೆ ಲೇಬಲ್ ಹಾಕಿರದಿದ್ದರೆ; ಅಥವಾ

(ii) ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಪ್ಯಾಕೇಜು ಅಥವಾ ಪ್ಯಾಕೇಜ್ ಮೇಲಿನ ಲೇಬಲ್ ಆ
ಪ್ಯಾಕೇಜಿನಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಘಟಕಾಂಶಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಯಾವುದೇ
ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸುಳ್ಳು ಅಥವಾ ತಪ್ಪುದಾರಿಗಳೆಯುವಂಥ ಯಾವುದೇ ನಿರೂಪಣೆಯನ್ನು,
ರೇಖಾಕೃತಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಸೂಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಪ್ಯಾಕೇಜು ಅದರ ಒಳಾಂಶಗಳಿಗೆ
ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಂಚಿಸುವಂಥದಾಗಿದ್ದರೆ; ಅಥವಾ

(iii) ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಸುಳ್ಳಾಗಿರುವ ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಳದ ಅಥವಾ ದೇಶದ ಉತ್ಪನ್ನವೆಂಬಂತೆ
ಬಿಂಬಿಸಿ, ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದರೆ; ಅಥವಾ

(ಸಿ) ಪ್ಯಾಕೇಜಿನಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಪದಾರ್ಥವು,-

(i) ಯಾವುದೇ ಕೃತಕ ರುಚಿಯನ್ನು, ಬಣ್ಣವನ್ನು ಅಥವಾ ರಾಸಾಯನಿಕ ರಕ್ಷಕದ್ರವ್ಯವನ್ನು
ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಪ್ಯಾಕೇಜ್ ಮೇಲೆ ಆ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಘೋಷಣಾತ್ಮಕ ಲೇಬಲ್
ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಥವಾ ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ವಿನಿಯಮಗಳ ಅಗತ್ಯತೆಗಳಿಗೆ
ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಲೇಬಲ್‌ನ್ನು ಹಚ್ಚಿರದಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಅವುಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದ್ದರೆ; ಅಥವಾ

(ii) ವಿಶೇಷ ಪಠ್ಯಾಹಾರದ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಅದರ ಮೌಲ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಅದರ ಖರೀದಿದಾರನಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅದರಲ್ಲಿನ ಜೀವಸತ್ವಗಳಿಗೆ, ಖನಿಜಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಇತರ ಪಠ್ಯಾಹಾರದ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ವಿನಿಯಮದ ಮೂಲಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಅದರ ಲೇಬಲ್ ಹೊಂದಿದ್ದ ಹೊರತು ಅಂಥ ವಿಶೇಷ ಪಠ್ಯಾಹಾರದ ಬಳಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಅದನ್ನು ಮಾರಾಟಕ್ಕಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ; ಅಥವಾ

(iii) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ವಿಧಿಸಿರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸದ ಮಿತಿಗಳೊಳಗೆ ಆ ಪ್ಯಾಕೇಜಿನ ಹೊರಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುವಂತೆ ಅಥವಾ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿರದಿದ್ದರೆ

– ಅಂಥ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥ;

(ಝಡಜಿ) "ಅಧಿಸೂಚನೆ" ಎಂದರೆ, ರಾಜಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಅಧಿಸೂಚನೆ;

(ಝಡಹೆಚ್) "ಪ್ಯಾಕೇಜ್" ಎಂದರೆ, ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ಯಾಕ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಪ್ಯಾಕ್ ಮಾಡುವ ಮುಂಚಿನ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ, ಬಾಟಲ್, ಸಣ್ಣ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ, ಟಿನ್, ಬ್ಯಾರೆಲ್, ಸಣ್ಣ ಚೀಲ, ಕೋಶ, ಗೋಣಿಚೀಲ, ಕೈಚೀಲ, ಹೊದಿಕೆ ಅಥವಾ ಅಂಥ ಇತರ ವಸ್ತುಗಳು;

(ಝಡಐ) "ಆವರಣ" ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತಯಾರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಯಾವುದೇ ಅಂಗಡಿ, ಮಳಿಗೆ, ಹೋಟೆಲ್, ರೆಸ್ಟೋರೆಂಟ್, ವಾಯುಯಾನ ಸೇವೆಗಳು ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಕ್ಯಾಂಟೀನ್ ಸ್ಥಳಗಳು ಅಥವಾ ವಾಹನ ಅಥವಾ ನೌಕೆಯೂ ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ;

(ಝಡಜೆ) "ನಿಯಮಿಸಿದ" ಎಂದರೆ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ರಚಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ನಿಯಮಿಸಲಾದುದು;

(ಝಡಕೆ) "ಮೂಲ ಆಹಾರ" ಎಂದರೆ, ರೈತ ಅಥವಾ ಮೀನುಗಾರರನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸ್ವತಃ ಬೆಳೆಯುವ, ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯುವ, ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವ, ಕೀಳುವ, ಕೊಯ್ಲು ಮಾಡುವ, ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಅಥವಾ ಹಿಡಿಯುವ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಅದರ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ರೂಪದಲ್ಲಿರುವ, ಕೃಷಿಯ ಅಥವಾ ತೋಟಗಾರಿಕೆಯ ಅಥವಾ ಪಶುಸಂಗೋಪನೆಯ ಮತ್ತು ಹೈನುಗಾರಿಕೆಯ ಅಥವಾ ಮತ್ಸ್ಯಕೃಷಿಯ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿರುವ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥ;

(ಝಡಎಲ್) "ನಿಷೇಧಾಜ್ಞೆ" ಎಂದರೆ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಕರಣ 33ರ ಮೇರೆಗೆ ಹೊರಡಿಸಿದ ಆದೇಶ;

(ಝಡಎಂ) ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ "ಅಪಾಯ" ಎಂದರೆ, ಅಂಥ ಆಹಾರವನ್ನು ಸೇವಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮವುಂಟಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಆಹಾರದ ಹಾನಿಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮದ ತೀವ್ರತೆ;

(ಝಡ್‌ಎನ್) ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ “ಅಪಾಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ” ಎಂದರೆ, ಅಪಾಯ ನಿರ್ಧರಣೆ, ಅಪಾಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಅಪಾಯ ಸಂವಹನ, ಈ ಮೂರು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ;

(ಝಡ್‌ಓ) “ಅಪಾಯ ನಿರ್ಧರಣೆ” ಎಂದರೆ, ಈ ಮುಂದಿನ ಹಂತಗಳನ್ನು ಎಂದರೆ, (i) ಹಾನಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು (ii) ಹಾನಿಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು (iii) ಅಪಾಯಕ್ಕೀಡಾಗುವುದರ ನಿರ್ಧರಣೆ (iv) ಅಪಾಯದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದು- ಈ ಹಂತಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ;

(ಝಡ್‌ಪಿ) “ಅಪಾಯದ ಸಂವಹನ” ಎಂದರೆ, ಅಪಾಯವನ್ನು ನಿರ್ಧರಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ನಿರ್ಣಯಗಳ ಕುರಿತ ವಿವರಣೆಯು ಮತ್ತು ಅಪಾಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ತೀರ್ಮಾನಗಳಿಗೆ ಆಧಾರವು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಅಪಾಯ ನಿರ್ಧಾರಕರ, ಅಪಾಯ ನಿರ್ವಾಹಕರ, ಬಳಕೆದಾರರ, ಕೈಗಾರಿಕೆಯ, ಪರಿಣಿತ ಸಮುದಾಯದ ಮತ್ತು ಇತರ ಆಸಕ್ತ ಪಕ್ಷಕಾರರ ನಡುವೆ, ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ಅಪಾಯ ಸಂಬಂಧಿ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಪಾಯ ಗ್ರಹಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅಪಾಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾದ್ಯಂತ ಮಾಹಿತಿಯ ಮತ್ತು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ಪರಸ್ಪರ ವಿನಿಮಯ;

(ಝಡ್‌ಕ್ಯೂ) “ಅಪಾಯ ನಿರ್ವಹಣೆ” ಎಂದರೆ, ಅಪಾಯ ನಿರ್ಧರಣೆ ಮತ್ತು ಬಳಕೆದಾರರ ಆರೋಗ್ಯದ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯೋಚಿತವಾದ ವ್ಯಾಪಾರ ಪದ್ಧತಿಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಸುಸಂಗತವಾದ ಇತರ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಾ ಆಸಕ್ತ ಪಕ್ಷಕಾರರೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯವಿದ್ದರೆ, ಸಮುಚಿತವಾದ ನಿವಾರಣಾ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಂಡು, ಅಪಾಯ ನಿರ್ಧರಣೆಗೆ ಭಿನ್ನವಾದ ಕಾರ್ಯನೀತಿ ಪರ್ಯಾಯಗಳ ಮೌಲ್ಯ ನಿರ್ಧರಣೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ;

(ಝಡ್‌ಆರ್) ವ್ಯಾಕರಣ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಮತ್ತು ಸಜಾತೀಯ ಪದಾವಳಿಗಳೊಂದಿಗೆ “ಮಾರಾಟ” ಎಂದರೆ, ಮಾನವ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ನಗದು ಸಂದಾಯದ ಮೇಲಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಸಾಲದ ಮೇಲಾಗಲಿ ಅಥವಾ ವಿನಿಮಯದ ಮೂಲಕವಾಗಲಿ ಮತ್ತು ಸಗಟಾಗಿಯಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಚಿಲ್ಲರೆಯಾಗಿಯಾಗಲೀ ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥದ ಮಾರಾಟ ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ಪದಾರ್ಥದ ಮಾರಾಟಕ್ಕಾಗಿ ಒಪ್ಪಂದ, ಅದನ್ನು ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಇಡುವುದು, ಅದನ್ನು ಮಾರಾಟಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ಮಾರಾಟಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನವೂ ಸಹ ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ;

(ಝಡ್‌ಎಸ್) “ಮಾದರಿ” ಎಂದರೆ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಅಥವಾ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ವಿನಿಯಮಗಳ ಮೇರೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥದ ಮಾದರಿ;

(ಝಡ್‌ಟಿ) “ವಿನಿಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ” ಎಂದರೆ, ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ರಚಿಸಿದ ವಿನಿಯಮಗಳಿಂದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಲಾದುದು;

(ಝಡ್ಡು) ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, "ಗುಣಮಟ್ಟ" ಎಂದರೆ, ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಅಧಿಸೂಚಿಸಿದ ಗುಣಮಟ್ಟಗಳು;

(ಝಡ್ಡು) ಒಕ್ಕೂಟ ರಾಜ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, "ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ" ಎಂದರೆ, ಸಂವಿಧಾನದ 239ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದದ ಮೇರೆಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯಿಂದ ನೇಮಕಗೊಂಡ ಆ ಒಕ್ಕೂಟ ರಾಜ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಡಳಿತಗಾರ;

(ಝಡ್ಡು) "ಪದಾರ್ಥ"ವು, ಅದು ಘನರೂಪದಲ್ಲಿರಲಿ ಅಥವಾ ದ್ರವರೂಪದಲ್ಲಿರಲಿ ಅಥವಾ ಅನಿಲ ಅಥವಾ ಆವಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿರಲಿ ಯಾವುದೇ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಅಥವಾ ಕೃತಕ ಪದಾರ್ಥ ಅಥವಾ ಇತರ ವಸ್ತುವನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ;

(ಝಡ್ಡು) "ಕಳಪೆ ಗುಣಮಟ್ಟ" ಎಂದರೆ, ಒಂದು ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಗುಣಮಟ್ಟಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರದಿದ್ದರೆ, ಆದರೆ ಆ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತವಲ್ಲದನ್ನಾಗಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೂ, ಅದನ್ನು ಕಳಪೆ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು;

(ಝಡ್ಡು) "ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ" ಎಂದರೆ, ಪ್ರಕರಣ 70ರ ಮೇರೆಗೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಪೀಲು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ;

(ಝಡ್ಡು) "ಸುರಕ್ಷಿತವಲ್ಲದ ಆಹಾರ" ಎಂದರೆ, -

(i) ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅದರ ಪ್ಯಾಕೇಜಿನಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಭಾಗಶಃವಾಗಿಯಾಗಲಿ ವಿಷಕಾರಕ ಅಥವಾ ಹಾನಿಕಾರಕ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ; ಅಥವಾ

(ii) ಪದಾರ್ಥವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಥವಾ ಭಾಗಶಃವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಹೊಲಸಾದ, ಕೊಳೆತು ನಾರುವ, ಹುಳುತು ಹೋದ, ಕೊಳೆತ ಅಥವಾ ಮೃತ ಜೀವಿಗಳ ಘಟಕಾಂಶಗಳು ಅಥವಾ ತರಕಾರಿಯ ಘಟಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ; ಅಥವಾ

(iii) ಅದನ್ನು ಅನಾರೋಗ್ಯಕರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿರುವ ಕಾರಣದ ಅಥವಾ ಆ ಪದಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಹಾನಿಕಾರಕ ಪದಾರ್ಥವು ಇರುವುದರಿಂದ; ಅಥವಾ

(iv) ಪೂರ್ಣವಾಗಿಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಭಾಗಶಃವಾಗಿಯಾಗಲಿ ಯಾವುದೇ ಕಳಪೆ ಅಥವಾ ಕೆಳದರ್ಜೆಯ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಬದಲಿಗೆ ಸೇರಿಸಿರುವುದರಿಂದ; ಅಥವಾ

(v) ಅನುಮತಿಸದಿರುವ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಅಥವಾ ಘಟಕಾಂಶವನ್ನಾಗಿ ಸೇರಿಸಿರುವುದರಿಂದ; ಅಥವಾ

(vi) ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಥವಾ ಭಾಗಶಃ ಅದರ ಯಾವುದೇ ಘಟಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸಿರುವುದರಿಂದ; ಅಥವಾ

(vii) ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಹಾನಿಗೊಳಿಸುವ ಅಥವಾ ಅದರ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಮರೆಮಾಚುವ ಅಥವಾ ಅದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಅದು ಹೊಂದಿರುವ ಮೌಲ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೌಲ್ಯದ್ದನ್ನಾಗಿಸುವ ಹಾಗೆ ಆ ಪದಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಬಣ್ಣ ಹಾಕುವ, ರುಚಿಕಾರಕಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವ ಅಥವಾ ಲೇಪಿಸುವ, ಪುಡಿ ಬೆರೆಸುವ ಅಥವಾ ಪಾಲಿಷ್ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ; ಅಥವಾ

(viii) ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದುದನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಯಾವುದೇ ಬಣ್ಣಕಾರಕ ಪದಾರ್ಥವು ಅಥವಾ ಸುರಕ್ಷಕಾರಿಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ; ಅಥವಾ

(ix) ಪದಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಕ್ರಿಮಿಗಳಿಂದ, ದವಸಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಹಾಳು ಮಾಡುವ ಹುಳುಗಳಿಂದ ಅಥವಾ ಕೀಟಗಳಿಂದ ಸೋಂಕು ತಗುಲಿರುವುದರಿಂದ ಅಥವಾ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವುದರಿಂದ; ಅಥವಾ

(x) ಅನೈರ್ಮಲ್ಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸುವುದರಿಂದ, ಪ್ಯಾಕ್ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಅಥವಾ ಇಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ;

(xi) ಅದಕ್ಕೆ ತಪ್ಪು ಮುದ್ರೆ ಹಾಕಿರುವುದರಿಂದ ಅಥವಾ ಕಳಪೆ ಗುಣಮಟ್ಟದ್ದನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಅಥವಾ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಬಾಹ್ಯ ವಸ್ತುಗಳು ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ;

(xii) ವಿನಿಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣಗಳಿಗಿಂತ ಕೀಟನಾಶಕಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಇತರ ಮಾಲಿನ್ಯಕಾರಕಗಳನ್ನು ಅದು ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ

– ಯಾವ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥದ ಸ್ವರೂಪವು, ಸತ್ವವು ಅಥವಾ ಗುಣಮಟ್ಟವು ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾನಿಕಾರಕವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತದೆಯೋ ಆ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥ.

(2) ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ* ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಕಾನೂನಿಗೆ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಯಾವುದೇ ಉಲ್ಲೇಖವನ್ನು, ಆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸಂವಾದಿ ಕಾನೂನು ಯಾವುದಾದರೂ ಇದ್ದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಉಲ್ಲೇಖವೆಂಬಂತೆ ಅರ್ಥೈಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ II

ಭಾರತ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ

4. ಭಾರತ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಸ್ಥಾಪನೆ.- (1) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಸೂಚನೆ ಮೂಲಕ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರದತ್ತವಾದ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಲು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿದ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಭಾರತ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವ ಒಂದು ನಿಕಾಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

* ಅಧಿಸೂಚನೆ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಸ್.ಒ 3912 (ಇ) ದಿನಾಂಕ: 30ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2019 ನೋಡಿ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮವು ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಲಡಾಖ್ ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

(2) ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ಚರ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರಾಸ್ತಿಗಳೆರಡನ್ನೂ ಆರ್ಜಿಸುವ, ಹೊಂದುವ ಮತ್ತು ವಿಲೆ ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಕರಾರು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಶಾಶ್ವತ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಮೊಹರನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ, ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಹೆಸರಿನ ಒಂದು ನಿಗಮಿತ ನಿಕಾಯವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಸದರಿ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ದಾವೆಯನ್ನು ಹೂಡತಕ್ಕದ್ದು ಅಥವಾ ದಾವೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಪ್ರಧಾನ ಕಛೇರಿಯು ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ಭಾರತದ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅದರ ಕಚೇರಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬಹುದು.

5. ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಹಾಗೂ ಇತರ ಸದಸ್ಯರ ನೇಮಕಕ್ಕೆ ಅರ್ಹತೆಗಳು.- (1)

ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಒಬ್ಬ ಅಧ್ಯಕ್ಷನನ್ನು ಮತ್ತು ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಅವರ ಪೈಕಿ ಮೂರನೇ ಒಂದು ಭಾಗದಷ್ಟು ಮಹಿಳೆಯರು ಇರತಕ್ಕದ್ದು. ಎಂದರೆ:-

(ಎ) ಈ ಮುಂದಿನವುಗಳನ್ನು, ಎಂದರೆ,-

- (i) ಕೃಷಿ;
- (ii) ವಾಣಿಜ್ಯ;
- (iii) ಬಳಕೆದಾರರ ವ್ಯವಹಾರಗಳು;
- (iv) ಆಹಾರ ಸಂಸ್ಕರಣೆ;
- (v) ಆರೋಗ್ಯ;
- (vi) ವಿಧಾಯೀ ವ್ಯವಹಾರಗಳು; ಮತ್ತು
- (vii) ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು

- ಇವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮಂತ್ರಾಲಯಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಜಂಟಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ದರ್ಜೆಗೆ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದ, ಏಳು ಸದಸ್ಯರು, ಅವರು ಪದನಿಮಿತ್ತ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(ಬಿ) ಆಹಾರೋದ್ಯಮದ ಇಬ್ಬರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು, ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು;

(ಸಿ) ಬಳಕೆದಾರ ಸಂಘಗಳಿಂದ ಇಬ್ಬರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು;

(ಡಿ) ಮೂವರು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಆಹಾರ ತಜ್ಞರು ಅಥವಾ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು;

(ಇ) ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಒಕ್ಕೂಟ ರಾಜ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಲು ಮೊದಲನೇ ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಲಾದಂತೆ ವಲಯಗಳಿಂದ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಒಬ್ಬರಂತೆ, ಪ್ರತಿ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಸರದಿ ಆಧಾರದ ಮೂಲಕ ನೇಮಕ ಮಾಡಲಾಗುವ ಐವರು ಸದಸ್ಯರು;

(ಎಫ್) ರೈತ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಇಬ್ಬರು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು;

(ಜಿ) ಚಿಲ್ಲರೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ:

(2) ಸಕ್ಷಮತೆಯ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಮಟ್ಟಗಳನ್ನು, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಆಗಾದ ಪರಿಣತಿಯನ್ನು ಸುನಿಶ್ಚಿತಪಡಿಸುವಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಧ್ಯಕ್ಷನನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅವರು ದೇಶದೊಳಗಿನ ಇಡೀ ಭೌಗೋಳಿಕ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ಆಹಾರ ವಿಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಪೈಕಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವಂಥ ಮತ್ತು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯ ದರ್ಜೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂಥ ಅಥವಾ ಹೊಂದಿದ್ದಂಥ ಆಡಳಿತ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿನ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಪೈಕಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷನನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಪದನಿಮಿತ್ತ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷನನ್ನು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಸಮಿತಿಯ ಶಿಫಾರಸುಗಳ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ನೇಮಕ ಮಾಡಬಹುದು.

(5) ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಧ್ಯಕ್ಷನು ಇತರ ಯಾವುದೇ ಪದವನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

6. ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಧ್ಯಕ್ಷನ ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರ ಆಯ್ಕೆಗಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಸಮಿತಿ.- (1) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಪದನಿಮಿತ್ತ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ,-

(ಎ) ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ

(ಬಿ) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಜಾರಿಗೆ

ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿರುವ ಮಂತ್ರಾಲಯದ ಅಥವಾ

ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರಭಾರಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

ಸಂಚಾಲಕ

ಸದಸ್ಯ

(ಸಿ) ಆರೋಗ್ಯ, ಶಾಸನ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು

ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮಂತ್ರಾಲಯಗಳ

ಅಥವಾ ಇಲಾಖೆಗಳ ಪ್ರಭಾರದಲ್ಲಿರುವ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

ಸದಸ್ಯ

(ಡಿ) ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ಯಮಗಳ ಆಯ್ಕೆ ಮಂಡಳಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ

ಸದಸ್ಯ

(ಇ) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡುವ ಒಬ್ಬ

ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಆಹಾರ ತಜ್ಞ

ಸದಸ್ಯ

- ಇವರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಆಯ್ಕೆ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ವಿವರಣೆ.- ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು (ಇ) ಖಂಡದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಯಾವುದೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಶೋಧನಾ ಅಥವಾ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಪೈಕಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಧ್ಯಕ್ಷನ ಅಥವಾ ಸದಸ್ಯನ ಮರಣದ, ರಾಜೀನಾಮೆಯ ಅಥವಾ ಅವನನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಖಾಲಿಸ್ಥಾನವು ಉಂಟಾದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಎರಡು

ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಮತ್ತು ಆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಧ್ಯಕ್ಷನ ಅಥವಾ ಯಾರೇ ಸದಸ್ಯನ ವಯೋನಿವೃತ್ತಿಗೆ ಅಥವಾ ಪದಾವಧಿಯು ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲು ಮೂರು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಖಾಲಿ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಸಮಿತಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಆಯ್ಕೆ ಸಮಿತಿಯು, ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ತನಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಎರಡು ತಿಂಗಳುಗಳೊಳಗೆ ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಧ್ಯಕ್ಷನ ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಆಯ್ಕೆ ಸಮಿತಿಯು, ತನಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಪ್ರಸ್ತಾವದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಖಾಲಿಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಎರಡು ಹೆಸರುಗಳ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(5) ಆಯ್ಕೆ ಸಮಿತಿಯು, ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಅಥವಾ ಇತರ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡುವ ಮೊದಲು, ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ತನ್ನ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಮೇಲೆ, ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವ ಯಾವುದೇ ಹಣಕಾಸಿನ ಅಥವಾ ಇತರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ವತಃ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

(6) ಆಯ್ಕೆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ಸ್ಥಾನವು ಇರುವ ಕಾರಣ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಧ್ಯಕ್ಷನ ಅಥವಾ ಇತರ ಸದಸ್ಯರ ನೇಮಕವು ಅಸಿಂಧುವಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

7. ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಧ್ಯಕ್ಷನ ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರ ಪದಾವಧಿ, ಸಂಬಳ, ಭತ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಸೇವಾ ಷರತ್ತುಗಳು.-(1) ಪದನಿಮಿತ್ತ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷನು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರು, ತಮ್ಮ ಪದಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಪದಧಾರಣ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಗಾಗಿ ಮರು ನೇಮಕಗೊಳ್ಳಲು ಅರ್ಹರಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಅಧ್ಯಕ್ಷನು 65 ವರ್ಷಗಳ ವಯಸ್ಸನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದ ನಂತರ ಆ ಪದವನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) ಪದನಿಮಿತ್ತ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಿಗೆ ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸಂಬಳ ಮತ್ತು ಭತ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಅವರ ಸೇವೆಯ ಇತರ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದಂತೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಅಧ್ಯಕ್ಷನು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನು, ತಮ್ಮ ಪದವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಯ ಮುಂದೆ ಪದದ ಮತ್ತು ಗೌಪ್ಯತೆಯ ಪ್ರಮಾಣವಚನವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ,-

(ಎ) ಅಧ್ಯಕ್ಷನು ಅಥವಾ ಯಾರೇ ಸದಸ್ಯನು, ಮೂರು ತಿಂಗಳುಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದ ನೋಟೀಸನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ನೀಡುವುದರ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ಪದವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಬಹುದು; ಅಥವಾ

(ಬಿ) ಪ್ರಕರಣ 8ರ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷನನ್ನು ಅಥವಾ ಯಾರೇ ಸದಸ್ಯನನ್ನು ಅವನ ಪದದಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕಬಹುದು.

(5) ಅಧ್ಯಕ್ಷನು ಅಥವಾ ಯಾರೇ ಸದಸ್ಯನು ಹಾಗೆ ಪದಧಾರಣೆ ಮಾಡಿರುವುದು ನಿಂತು ಹೋದ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಮುಂದೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

8. ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಧ್ಯಕ್ಷನನ್ನು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದು.- (1) ಪ್ರಕರಣ 7ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ಅಧ್ಯಕ್ಷನು ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ, ಇತರ ಯಾರೇ ಸದಸ್ಯನು,-

(ಎ) ದಿವಾಳಿಯೆಂದು ನ್ಯಾಯನಿರ್ಣೇತನಾಗಿದ್ದರೆ; ಅಥವಾ

(ಬಿ) ಯಾವ ಅಪರಾಧವು ನೈತಿಕ ಅಧಃಪತನವನ್ನೊಳಗೊಳ್ಳುವ ಅಪರಾಧವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುವುದೋ ಆ ಅಪರಾಧದ ಅಪರಾಧಿಯೆಂದು ನ್ಯಾಯ ನಿರ್ಣೇತನಾಗಿದ್ದರೆ; ಅಥವಾ

(ಸಿ) ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ದೈಹಿಕವಾಗಿ ಅಥವಾ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಅಸಮರ್ಥನಾಗಿದ್ದರೆ; ಅಥವಾ

(ಡಿ) ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಅವನ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವ ಸಂಭವವಿರುವಂಥ ಹಣಕಾಸಿನ ಅಥವಾ ಇತರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಆರ್ಜಿಸಿದ್ದರೆ; ಅಥವಾ

(ಇ) ಅವನು ತನ್ನ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ದುರುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ ಎಂದರೆ, ಅವನನ್ನು ಆ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಸುವುದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗೆ ಬಾಧಕವುಂಟು ಮಾಡಿದ್ದರೆ

- ಅವನನ್ನು ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ ಪದದಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕಬಹುದು.

(2) ಯಾರೇ ಸದಸ್ಯನಿಗೆ ಸದರಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಅಹವಾಲನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಯುಕ್ತ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡಿದ ಹೊರತು ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ (ಡಿ) ಮತ್ತು (ಇ) ಖಂಡದ ಮೇರೆಗೆ ಅವನನ್ನು ಪದದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

9. ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ನೌಕರರು.- (1) ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು. ಅವನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯ ದರ್ಜೆಗೆ ಕಡಿಮೆಯಲ್ಲದ ದರ್ಜೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಅವನು ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಅವನನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮೋದನೆಯೊಂದಿಗೆ, ತನ್ನ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ತನಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮತ್ತು ನೌಕರರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು, ಬಗೆಯನ್ನು, ಮತ್ತು ಪ್ರವರ್ಗಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಬಹುದು.

(3) ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಇತರ ನೌಕರರಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸಂಬಳಗಳು ಮತ್ತು ಭತ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಅವರ ಸೇವೆಯ ಇತರ ಸೇವೆಯ ಷರತ್ತುಗಳು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮೋದನೆಯೊಂದಿಗೆ ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ವಿನಿಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂತೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು.

10. ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳು.- (1) ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಕಾನೂನು ಸಮ್ಮತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು,-

(ಎ) ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ದಿನನಿತ್ಯದ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ;

(ಬಿ) ಕೇಂದ್ರ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸಿ ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಸೂಚಿಯ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ;

(ಸಿ) ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಅಂಗೀಕರಿಸಿರುವ ಕಾರ್ಯಸೂಚಿಗಳ ಮತ್ತು ನಿರ್ಣಯಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ;

(ಡಿ) ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಮಿತಿಗೆ ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತಜ್ಞರ ತಂಡಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ, ತಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ನೆರವಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿರುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ;

(ಇ) ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ಅದರ ಬಳಕೆದಾರರ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ, ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ಒದಗಿಸಿದ ಸೇವೆಗಳ ಸಮರ್ಪಕತೆಗೆ ಮತ್ತು ಆ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅದರ ಕಾರ್ಯಭಾರಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿರುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ;

(ಎಫ್) ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚದ ವಿವರಣಾಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ;

(ಜಿ) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಸಂವರ್ಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಹಾಗೆ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಮಿತಿಗಳೊಡನೆ ನಿಯತ ಮಾತುಕತೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ

- ಜವಾಬ್ದಾರನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿಯು,-

(ಎ) ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ವರದಿಯನ್ನು;

(ಬಿ) ಕಾರ್ಯಸೂಚಿಗಳನ್ನು;

(ಸಿ) ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದ ವಾರ್ಷಿಕ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು;

(ಡಿ) ಮುಂಬರುವ ವರ್ಷದ ಆಯವ್ಯಯಪತ್ರವನ್ನು

- ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಅನುಮೋದನೆಗಾಗಿ ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಸಾಮಾನ್ಯ ವರದಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ ನಂತರ, ಅವುಗಳನ್ನು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಎಲ್ಲ ಹಣಕಾಸಿನ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರದಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(5) ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಸುರಕ್ಷತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸುವಾಗ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಆಯುಕ್ತರ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(6) ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮತ್ತು ಇತರ ನೌಕರರ ಮೇಲೆ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

11. ಕೇಂದ್ರ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ.- (1) ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ಅಧಿಸೂಚನೆ ಮೂಲಕ ಕೇಂದ್ರ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಕೇಂದ್ರ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯು ಆಹಾರ ಉದ್ಯಮ, ಕೃಷಿ, ಬಳಕೆದಾರರು, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಲು ತಲಾ ಇಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಆಯುಕ್ತರುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು, ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷನು ಪದನಿಮಿತ್ತ ಸದಸ್ಯನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಕೃಷಿ, ಪಶು ಸಂಗೋಪನೆ ಮತ್ತು ಹೈನುಗಾರಿಕೆ, ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಬಳಕೆದಾರರ ವ್ಯವಹಾರಗಳು, ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯಗಳು, ಆಹಾರ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು, ಆರೋಗ್ಯ, ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್, ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿತರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮಂತ್ರಾಲಯಗಳು ಅಥವಾ ಇಲಾಖೆಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅಥವಾ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ರೈತ ಸಂಘಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಕೇಂದ್ರ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯ ಚರ್ಚೆಗಳಿಗೆ ಆಹ್ವಾನಿತರಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಕೇಂದ್ರ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯ ಪದನಿಮಿತ್ತ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(5) ಕೇಂದ್ರ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯು ವಿನಿಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಲಾದಂತೆ, ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

12. ಕೇಂದ್ರ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳು.- (1) ಕೇಂದ್ರ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯು, ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಜಾರಿ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ಮತ್ತು ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನಡುವೆ ನಿಕಟ ಸಹಕಾರ ಇರುವುದನ್ನು ಸುನಿಶ್ಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಕೇಂದ್ರ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯು,-

(ಎ) ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಕಾರ್ಯಸೂಚಿಯ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ,

(ಬಿ) ಕೆಲಸದ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ,

(ಸಿ) ಸಂಭಾವ್ಯ ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ,

(ಡಿ) ಜ್ಞಾನ ಸಂಚಯನದ ಬಗ್ಗೆ; ಮತ್ತು

(ಇ) ವಿನಿಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಇತರ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ

- ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಕೇಂದ್ರ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯು, ಕೇಂದ್ರ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷನ ಆಹ್ವಾನದ ಮೇರೆಗೆ ನಿಯತವಾಗಿ ಅಥವಾ ಅದರ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಮೂರನೇ ಒಂದು ಭಾಗದಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರ ಕೋರಿಕೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಮತ್ತು ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಬಾರಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದಂತೆ ಸಭೆ ಸೇರತಕ್ಕದ್ದು.

13. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತಂಡಗಳು.- (1) ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಸ್ವತಂತ್ರ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತಜ್ಞರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತಂಡಗಳನ್ನು ರಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತಂಡವು, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಬಳಕೆದಾರರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು, ತಾನು ನಡೆಸುವ ಚರ್ಚೆಗಳಿಗೆ ಆಹ್ವಾನಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಬಾಧಕವಾಗದಂತೆ, ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು,-

(ಎ) ಆಹಾರ ಸಂಯೋಜಕಗಳು, ರುಚಿಕಾರಕಗಳು, ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುವ ಸಂಸ್ಕರಣೆಗೆ ನೆರವಾಗುವ ವಸ್ತುಗಳ ಕುರಿತು;

(ಬಿ) ಕೀಟನಾಶಕಗಳ ಮತ್ತು ರೋಗ ನಿರೋಧಕಗಳ ಉಳಿಕೆಗಳ ಕುರಿತು;

(ಸಿ) ತಳಿವಿಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿದ ಸಾವಯವ ವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಆಹಾರಗಳ ಕುರಿತು;

(ಡಿ) ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಆಹಾರಗಳು, ಪೋಷಕಾಂಶ ವಸ್ತುಗಳು, ಪಠ್ಯಾಹಾರದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಮತ್ತು ಅದೇ ರೀತಿಯ ಇತರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಕುರಿತು;

(ಇ) ಜೈವಿಕ ಅಪಾಯಕಾರಿ ವಸ್ತುಗಳ ಕುರಿತು;

(ಎಫ್) ಆಹಾರ ಜೀವಿಗಳ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿನ ಮಾಲಿನ್ಯಕಾರಕಗಳ ಕುರಿತು;

(ಜಿ) ಲೇಬಲಿಂಗ್ ಕುರಿತು; ಮತ್ತು

(ಹೆಚ್) ಮಾದರಿ ಪಡೆಯುವ ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ವಿಧಾನ ಕುರಿತು

- ತಂಡಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಅದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತಂಡಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದು.

(4) ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ, ಹೊಸ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಸೇರಿಸುವ ಮೂಲಕ, ಅಥವಾ ಹಾಲಿ ಇರುವ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ತಂಡದ ಹೆಸರನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತಂಡಗಳನ್ನು ಪುನರ್ ರಚಿಸಬಹುದು.

14. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಮಿತಿ.- (1) ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತಂಡಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಯಾವುವೇ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತಂಡಗಳಿಗೆ ಸೇರದಿರುವ ಅಥವಾ ಸದಸ್ಯರಾಗದಿರುವ ಆರು ಜನ ಸ್ವತಂತ್ರ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತಜ್ಞರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಮಿತಿಯು, ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯವಿರುವೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸುವ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಮಿತಿಯು, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನೀಡಿಕೆಯ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಸುನಿಶ್ಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಥವಾ ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತಂಡಗಳ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ವಿಧಾನಗಳ ಅಳವಡಿಕೆಗೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಸುಸಂಗತಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅವಶ್ಯವಾದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಮನ್ವಯ ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಮಿತಿಯು, ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ತಂಡಗಳ ಸಕ್ಷಮತೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಬರುವ ಬಹು ವಲಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿವಾದಾಂಶಗಳ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತಂಡಗಳ ಪೈಕಿ ಯಾವುದೇ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತಂಡದ ಸಕ್ಷಮತೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಬರದಿರುವ ವಿವಾದಾಂಶಗಳ ಮೇಲೆಯೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

(5) ಅವಶ್ಯವಿರುವೆಡೆಯಲ್ಲಿ, ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತಂಡದ ಸಕ್ಷಮತೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಬರದಿರುವ ವಿಷಯಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಮಿತಿಯು ಕಾರ್ಯ ತಂಡಗಳನ್ನು ರಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸುವಾಗ, ಅದು ಅಂಥ ಕಾರ್ಯ ತಂಡಗಳ ಪರಿಣತಿಯ ನೆರವನ್ನು ಪಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು.

15. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಮಿತಿಯ ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತಂಡದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ.- (1) ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿಲ್ಲದಿರುವ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುವವರನ್ನು ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಗೆ, ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಈ ಅವಧಿಯು ಅಂಥ ಅವಧಿಗೆ ನವೀಕರಿಸುವಂಥದಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಖಾಲಿ ಸ್ಥಾನದ ನೋಟೀಸನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಮುಖ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ವೆಬ್‌ಸೈಟಿನಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಕರೆ ನೀಡಿ ಪ್ರಕಟಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಮಿತಿ ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು, ತಮ್ಮ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಪೈಕಿ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷನನ್ನಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಮಿತಿಯ ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತಂಡವು ತಮ್ಮ ಸದಸ್ಯರ ಬಹುಮತದ ಮೂಲಕ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಮಿತಿಯ ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತಂಡದ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ವಿನಿಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(5) ಈ ಕಾರ್ಯ ವಿಧಾನಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ,-

(ಎ) ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತಂಡದಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯನು ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದಾದ ಕ್ರಮಾನುಗತ ಅವಧಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ;

(ಬಿ) ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತಂಡದಲ್ಲಿರಬೇಕಾದ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ;

(ಸಿ) ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಮಿತಿಯ ಅಥವಾ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಕ್ಕೆ;

(ಡಿ) ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಮಿತಿಗೆ ಅಥವಾ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತಂಡಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯ ಭಾರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗಾಗಿನ ಕೋರಿಕೆಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಆ ರೀತಿಗೆ;

(ಇ) ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಮಿತಿಯ ಅಥವಾ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತಂಡದ ಕಾರ್ಯ ತಂಡಗಳ ಸೃಜನೆಗೆ ಮತ್ತು ಸಂಘಟನೆಗೆ, ಮತ್ತು ಆ ಕಾರ್ಯ ತಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರಗಿನ ತಜ್ಞರನ್ನು ಸೇರಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗೆ;

(ಎಫ್) ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಮಿತಿಯ ಅಥವಾ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತಂಡದ ಸಭೆಗಳಿಗೆ ವೀಕ್ಷಕರನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗೆ;

(ಜಿ) ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿಚಾರಣೆಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗೆ; ಮತ್ತು

(ಹೆಚ್) ಸಭೆಯ ಕೋರಂ, ಸಭೆಯ ನೋಟೀಸ್, ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಸೂಚಿ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಇತರ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ

- ಸಂಬಂಧಿಸಿರತಕ್ಕದ್ದು.

16. ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳು.- (1) ಸುರಕ್ಷಿತ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯಕರ ಆಹಾರ ದೊರೆಯುವುದನ್ನು ಸುನಿಶ್ಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಆಹಾರದ ಉತ್ಪಾದನೆ, ಸಂಸ್ಕರಣೆ, ವಿತರಣೆ, ಮಾರಾಟ ಮತ್ತು ಆಮದನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಿಸುವುದು ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಬಾಧಕವಾಗದಂತೆ, ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು,-

(ಎ) ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಗುಣಮಟ್ಟಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಅಧಿಸೂಚಿಸಿರುವ ವಿವಿಧ ಗುಣಮಟ್ಟಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಸೂಕ್ತವಾದ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸುವುದನ್ನು;

(ಬಿ) ಆಹಾರ ಸಂಯೋಜಕಗಳ, ಬೆಳೆ ಮಾಲಿನ್ಯಕಾರಕಗಳ, ಕೀಟನಾಶಕ ಉಳಿಕೆಗಳ, ಪಶುವೈದ್ಯಕೀಯ ಔಷಧಿಗಳ ಉಳಿಕೆಗಳ, ಭಾರೀ ಲೋಹಗಳ, ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸಹಾಯ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ, ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವಾಣು ವಿಷಗಳ, ರೋಗ ನಿರೋಧಕಗಳ ಮತ್ತು ಔಷದದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸುವ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಮತ್ತು ಆಹಾರವನ್ನು ವಿಕಿರಣಕ್ಕೆ ಗುರಿಪಡಿಸುವ ಮಿತಿಗಳನ್ನು;

(ಸಿ) ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ನಿರ್ವಹಣಾ ವಿಧಾನ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣದಲ್ಲಿ ನಿರತವಾಗಿರುವ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕೃತ ಮನ್ನಣೆ ನೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು;

(ಡಿ) ಭಾರತಕ್ಕೆ ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಗುಣಮಟ್ಟ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಮತ್ತು ಜಾರಿಯನ್ನು;

(ಇ) ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕೃತ ಮನ್ನಣೆ ನೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅಧಿಕೃತ ಮನ್ನಣೆ ನೀಡಿದ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳನ್ನು ಅಧಿಸೂಚಿಸುವುದನ್ನು;

(ಎಫ್) ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ, ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಮತ್ತು ಜಾರಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳ ನಡುವೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು;

(ಜಿ) ದೇಶದಲ್ಲಿ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಜಾರಿ ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನದ ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸುವುದನ್ನು;

(ಹೆಚ್) ಆರೋಗ್ಯ, ಪೋಷಕಾಂಶ, ವಿಶೇಷ ಪಥ್ಯದ ಬಳಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಆಹಾರದಲ್ಲಿನ ಆಹಾರ ಪ್ರವರ್ಗಗಳ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಮೇಲಿನ ನಿರೂಪಣೆಗಳು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥದ ಮೇಲೆ ಲೇಬಲ್‌ಲಿಂಗ್‌ನ ಗುಣಮಟ್ಟಗಳನ್ನು;

(ಐ) ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಯಾವ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟು ಅಪಾಯ ಸಂಭವದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ಅಪಾಯ ಸಂಭವದ ನಿರ್ಧರಣೆ, ಅಪಾಯ ಸಂಭವದ ಸಂವಹನ ಮತ್ತು ಅಪಾಯ ಸಂಭವದ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಆ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು

- ವಿನಿಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದು.

(3) ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು,-

(ಎ) ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ಮೇಲೆ ನೇರ ಅಥವಾ ಪರೋಕ್ಷ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿರುವ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನೀತಿ ಮತ್ತು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ನೆರವನ್ನು ಸಹ ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು;

(ಬಿ) ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ,-

(i) ಆಹಾರ ಬಳಕೆಗೆ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಅಪಾಯಗಳಿಗೆ ಜನರು ಒಳಗಾಗುವುದಕ್ಕೆ;

(ii) ಜೈವಿಕ ಅಪಾಯಗಳಿಗೆ ಈಡಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅವು ಇರುವುದಕ್ಕೆ;

(iii) ಆಹಾರದಲ್ಲಿರುವ ಮಾಲಿನ್ಯಕಾರಕಗಳಿಗೆ;

(iv) ವಿವಿಧ ಮಾಲಿನ್ಯಕಾರಕಗಳಲ್ಲಿರುವ ಉಳಿಕೆಗಳಿಗೆ;

(v) ಉದ್ಭವಿಸುವ ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದಕ್ಕೆ; ಮತ್ತು

(vi) ಕ್ಷಿಪ್ರ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದಕ್ಕೆ

- ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಹ ಸುಸಂಗತ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಶೋಧಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಸಂಗ್ರಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ತಾಳೆ ನೋಡತಕ್ಕದ್ದು, ವಿಶ್ಲೇಷಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ರೂಪದಲ್ಲಿಡತಕ್ಕದ್ದು;

(ಸಿ) ಅಪಾಯ ನಿರ್ಧರಣೆ ವಿಧಿವಿಧಾನಗಳ ವಿಕಸನಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ಅಪಾಯಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಪರಿಶೀಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಈ ಬಗೆಗಿನ ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಆಯುಕ್ತರುಗಳಿಗೆ ಸಹ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು;

(ಡಿ) ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ನಿರ್ವಹಣೆ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಮತ್ತು ಈ ಕುರಿತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ರಚಿಸಿದ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ನಿರ್ವಹಣೆ ಘಟಕದೊಡನೆ ನಿಕಟ ಸಹಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ನೆರವನ್ನು ಸಹ ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು;

(ಇ) ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸುವ, ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ, ಜಂಟಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ, ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಕಾರ್ಯಭಾರದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಬರುವ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿನ ಪರಿಮಿತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪದ್ಧತಿಗಳ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಹಕಾರದ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಜಾಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಹ ಸ್ಥಾಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು;

(ಎಫ್) ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಡನೆ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ನೆರವನ್ನು ಸಹ ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು;

(ಜಿ) ಸಾರ್ವಜನಿಕರು, ಬಳಕೆದಾರರು, ಆಸಕ್ತ ಪಕ್ಷಕಾರರು ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಎಲ್ಲ ಹಂತಗಳು ಸೂಕ್ತ ವಿಧಾನಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಧನಗಳ ಮೂಲಕ ತ್ವರಿತವಾಗಿ, ನಂಬಲರ್ಹವಾದ, ವಸ್ತುನಿಷ್ಠವಾದ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರವಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬೇಕಾದಂಥ ಎಲ್ಲ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸಹ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು;

(ಹೆಚ್) ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥದ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರದ ಅಪರೇಟಿಂಗ್‌ಗಳಾಗಿಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ನೌಕರರಾಗಿಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥದ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ಅಥವಾ ತೊಡಗಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗಾಗಿ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ, ಅದರ ಪ್ರದೇಶದ ಒಳಗಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಹೊರಗಾಗಲಿ, ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸಹ ಏರ್ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು;

(ಐ) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ತನಗೆ ವಹಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಹ ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು;

(ಜೆ) ಆಹಾರ, ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ಸಸ್ಯ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಗುಣಮಟ್ಟಗಳಿಗಾಗಿ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತಾಂತ್ರಿಕ ಗುಣಮಟ್ಟಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಹ ನೆರವಾಗತಕ್ಕದ್ದು;

(ಕೆ) ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಆಹಾರ ಸಂಬಂಧಿತ ಕ್ರಮಗಳ ಸಮಾನ ಮನ್ನಣೆ ಕುರಿತ ಒಪ್ಪಂದವು ರೂಪಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ, ಸುಸಂಗತ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತವಾಗಿರುವಲ್ಲಿ ಸಹ ನೆರವು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು;

(ಎಲ್) ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕೈಗೊಂಡ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟಗಳ ಕುರಿತ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಮನ್ವಯ ತರಲು ಸಹ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು;

(ಎಂ) ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾದ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತಾಂತ್ರಿಕ ಗುಣಮಟ್ಟಗಳ ಮತ್ತು ದೇಶೀಯ ಆಹಾರ ಗುಣಮಟ್ಟಗಳ ನಡುವೆ ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ತರಲು ಸಹ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು;

(ಎನ್) ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಗುಣಮಟ್ಟಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲು ಸಹ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು,-

(ಎ) ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಮಿತಿಯ ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತಂಡದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ ತರುವಾಯ ಆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು;

(ಬಿ) ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಸದಸ್ಯರು, ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಮಿತಿಯ ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರು ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮಾಡಿದ ವಾರ್ಷಿಕ ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಭೆಗಳ ಕಾರ್ಯಸೂಚಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಿದ ಘೋಷಣೆಗಳು ಯಾವುವಾದರೂ ಇದ್ದರೆ, ಆ ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು;

(ಸಿ) ತಾನು ಮಾಡಿದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಧ್ಯಯನಗಳ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು;

(ಡಿ) ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯನ್ನು

- ಅನುಚಿತ ವಿಳಂಬ ಮಾಡದೆ ಕೂಡಲೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ತಿಳಿಯಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(5) ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ, ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಆಯುಕ್ತನಿಗೆ ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ನೀಡಬಹುದು ಆತನು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುವಾಗ ಅಂಥ ನಿರ್ದೇಶನಗಳಿಗೆ ಬದ್ಧನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(6) ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ತಾನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಯಾವ ರಹಸ್ಯ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ರಹಸ್ಯವಾಗಿಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರಲಾಗಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ರಹಸ್ಯ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು, ಆ ಯಾವ ರಹಸ್ಯ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸಲೇಬೇಕೆಂದು ಸಂದರ್ಭಗಳು ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಿದರೆ, ಆ ಮಾಹಿತಿಯ ಹೊರತು, ಮೂರನೇ ಪಕ್ಷಕಾರನಿಗೆ ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸುವಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

17. ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳು.- (1) ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ಅಧ್ಯಕ್ಷನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅದರ ಯಾವುದೇ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸೇರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅದರ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ (ಅದರ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೋರಂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ) ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವಿನಿಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಅಧ್ಯಕ್ಷನು ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಸಭೆಗೆ ಹಾಜರಾಗಲು ಅಸಮರ್ಥನಾದರೆ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷನು ನಾಮನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ ಇತರ ಯಾರೇ ಸದಸ್ಯನು ಮತ್ತು ಅಂಥ ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡಿರದಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷನು ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಹಾಜರಿರುವ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಪೈಕಿಯಿಂದ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಯಾರೇ ಸದಸ್ಯನು ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಯಾವುದೇ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬರುವ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು, ಹಾಜರಿರುವ ಮತ್ತು ಮತ ನೀಡುವ ಸದಸ್ಯರ ಬಹು ಮತದ ಮೂಲಕ ನಿರ್ಧರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಮತಗಳು ಸಮಸಮವಾಗಿ ಬಂದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷನು ಅಥವಾ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಎರಡನೇ ಅಥವಾ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಮತವನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಎಲ್ಲ ಆದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅಧಿಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(5) ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಆದರೆ ಮತ ನೀಡುವ ಹಕ್ಕು ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

(6) ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ಅದರ ಸಭೆಗಳಿಗೆ ಹಾಜರಾಗಲು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷನನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಬಹುದು ಆದರೆ ಮತ ನೀಡುವ ಹಕ್ಕು ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

(7) ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅಥವಾ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳನ್ನು ಯಾವುದೇ ಖಾಲಿ ಸ್ಥಾನವು ಇರುವ ಅಥವಾ ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯೂನ್ಯತೆಯಿದೆಯೆಂಬ ಕಾರಣ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಪ್ರಶ್ನಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಅಸಿಂಧುಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಾಯ III

ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ತತ್ವಗಳು

18. ಅಧಿನಿಯಮದ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನ್ಯ ತತ್ವಗಳು.- (1) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ, ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು, ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಇತರ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವಾಗ, ಈ ಕೆಳಕಂಡ ತತ್ವಗಳಿಂದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಪಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

(ಎ) ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಗುಣಮಟ್ಟಗಳು ಮತ್ತು ಪದ್ಧತಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥದ ವ್ಯಾಪಾರ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿನ ನ್ಯಾಯೋಚಿತ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ, ಮಾನವ ಜೀವ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಯುಕ್ತ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಮತ್ತು ಬಳಕೆದಾರರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದು;

(ಬಿ) ಅಪಾಯ ನಿರ್ಧರಣೆಯ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಜನದಲ್ಲಿರುವ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಯಾವ ಇತರ ಸಂಗತಿಗಳು ಸುಸಂಗತವಾಗಿವೆಯೆಂದು ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುವುದೋ ಆ ಇತರ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ಸುಸಂಗತವಾಗಿದ್ದರೆ ವಿನಿಯಮಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಆ ಇತರ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೋ ಸೇರಿದಂತೆ ಅಪಾಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದು;

(ಸಿ) ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಮಾಹಿತಿಯ ನಿರ್ಧರಣೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ಹಾನಿಕಾರಕ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಉಂಟಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಗುರಿಸಲಾಗಿರುವಲ್ಲಿ, ಆದರೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅನಿಶ್ಚಿತತೆಯು ಮುಂದುವರೆದಿರುವಲ್ಲಿ, ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಅಪಾಯದ ನಿರ್ಧರಣೆಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮಾಹಿತಿಯು ಲಭ್ಯವಾಗುವವರೆಗೆ, ಆರೋಗ್ಯ ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಯುಕ್ತ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಅಪಾಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು;

(ಡಿ) ಖಂಡ (ಸಿ)ಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳು ಪ್ರಮಾಣಾನುಸಾರಿಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು, ಪ್ರಯೋಜನದಲ್ಲಿರುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಮತ್ತು ಸಮಂಜಸವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾದ ತಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸಿನ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಆರೋಗ್ಯ ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಯುಕ್ತ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಿದುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಾಪಾರ ನಿರ್ಬಂಧ ಕ್ರಮಗಳಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ;

(ಇ) ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜೀವಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಉಂಟಾಗುವುದೆಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗುವ ಅಪಾಯದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅನಿಶ್ಚಿತತೆಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಲು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಅಪಾಯ ನಿರ್ಧರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮಾಹಿತಿಯ ರೀತಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಯುಕ್ತ ಕಾಲಾವಧಿಯೊಳಗೆ ಪುನರವಲೋಕನ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು;

(ಎಫ್) ಆಹಾರವು ಮಾನವ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಅಪಾಯವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಸಂಶಯ ಪಡಲು ಯುಕ್ತ ಕಾರಣಗಳಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ಅಪಾಯದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು, ಗಂಭೀರತೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಆಯುಕ್ತರು, ಅಪಾಯವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಬಹುದಾದ

ಆಹಾರವನ್ನು ಅಥವಾ ಆಹಾರ ಬಗೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಅಪಾಯವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು, ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಅಥವಾ ನಿವಾರಿಸಲು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಅಥವಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿರುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಉಂಟಾಗುವ ಅಪಾಯದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲು ಯುಕ್ತ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು;

(ಜಿ) ಯಾವ ಆಹಾರವು, ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಲು ವಿಫಲವಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಯಾವುದೇ ಆಹಾರವು, ಅದೇ ವರ್ಗದ ಅಥವಾ ವಿವರಣೆಯ ಆಹಾರದ ಗುಂಪಿನ, ರಾಶಿಯ ಅಥವಾ ರವಾನೆ ಸರಕಿನ ಭಾಗವಾಗಿರುವಲ್ಲಿ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾದುದು ಸಾಬೀತಾಗುವವರೆಗೆ, ಆ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿನ, ರಾಶಿಯಲ್ಲಿನ ಅಥವಾ ರವಾನೆ ಸರಕಿನಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಆಹಾರವು ಆ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಲು ವಿಫಲವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ವಿನಿಯಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವಾಗ ಅಥವಾ ಗುಣಮಟ್ಟಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸುವಾಗ,-

(ಎ) (i) ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಗಳು, ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ, ದಾಸ್ತಾನು ಮತ್ತು ಸಾಗಣೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತವಿರುವ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು; ಮತ್ತು

(ii) ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗುಣಮಟ್ಟಗಳು ಅಥವಾ ಪದ್ಧತಿಗಳು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅವುಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿರುವಲ್ಲಿ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗುಣಮಟ್ಟಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಸಲುವಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅಂಥ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗುಣಮಟ್ಟಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಂಥ ವಿನಿಯಮಗಳ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಸುನಿಶ್ಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಅಥವಾ ಸಮುಚಿತವಾದ ಮಾರ್ಗಗಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟ ಹೊರತು ಅಥವಾ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಮರ್ಥನೆ ಇರುವಲ್ಲಿ ಹೊರತು, ಅಥವಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಮುಚಿತವೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾದುದಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದ ರಕ್ಷಣೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಅವು ನೀಡುವಂತಿದ್ದಲ್ಲಿ ಹೊರತು

- ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು;

(ಬಿ) ಅಪಾಯದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯು ಪ್ರಕರಣದ ಸಂದರ್ಭಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಸ್ವರೂಪಕ್ಕೆ ಯುಕ್ತವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಅದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟ ಹೊರತು, ಅಂಥ ಅಪಾಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಆಹಾರ ಗುಣಮಟ್ಟಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸತಕ್ಕದ್ದು;

(ಸಿ) ಲಭ್ಯವಿರುವ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪುರಾವೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ, ವಸ್ತುನಿಷ್ಠವಾದ ಮತ್ತು ಪಾರದರ್ಶಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಪಾಯದ ನಿರ್ಧರಣೆಗೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು;

(ಡಿ) ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತೆಗೆ ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವಿನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವ ಅಥವಾ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವ ತುರ್ತು ಇದೆ ಎಂದು ಅದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟ

ಹೊರತು, ವಿನಿಯಮಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಾಗ, ಮೌಲ್ಯ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುವಾಗ ಮತ್ತು ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ನೇರವಾಗಿ ಅಥವಾ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಎಲ್ಲ ಹಂತಗಳೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮುಕ್ತ ಮತ್ತು ಪಾರದರ್ಶಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಸುನಿಶ್ಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ತುರ್ತು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡಬಹುದು:

ಪರಂತು, ಅಂಥ ವಿನಿಯಮವು ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(ಇ) ಬಳಕೆದಾರರರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಸುನಿಶ್ಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅವರು ಸೇವಿಸುವ ಆಹಾರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಿಂದ ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಳಕೆದಾರರಿಗೆ ಆಧಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು;

(ಎಫ್) (i) ಬಳಕೆದಾರನನ್ನು ತಪ್ಪುದಾರಿಗೆ ಎಳೆಯುವ ಅಥವಾ ಬಳಕೆದಾರನಿಗೆ ಹಾನಿಯುಂಟು ಮಾಡುವ ಮೋಸದ, ವಂಚನೆಯ ಅಥವಾ ಅನುಚಿತವಾದ ವ್ಯಾಪಾರ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು; ಮತ್ತು

(ii) ಸುರಕ್ಷಿತವಲ್ಲದ ಅಥವಾ ಮಾಲಿನ್ಯಕರಕವಾದ ಅಥವಾ ಕಳಪೆ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಆಹಾರವನ್ನು

- ತಡೆಗಟ್ಟುವುದನ್ನು ಸುನಿಶ್ಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳು ಯಾರೇ ರೈತನಿಗೆ ಅಥವಾ ಮೀನುಗಾರನಿಗೆ ಅಥವಾ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಮೀನು ಕೃಷಿಗೆ ಮತ್ತು ಬೇಸಾಯದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ ಅಥವಾ ಉತ್ಪಾದಿಸಿದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಜಮೀನು ಸಾಗುವಳಿ ಹಂತದಲ್ಲಿ ರೈತನು ಉತ್ಪಾದಿಸಿದ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಮೀನುಗಾರನು ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಿಸಿದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಾಯ IV

ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಉಪಬಂಧಗಳು

19. ಆಹಾರ ಸಂಯೋಜಕದ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕರಣ ಸಹಾಯಕ ಸಾಮಗ್ರಿಯ ಬಳಕೆ.- ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ವಿನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ಸಂಯೋಜಕವು ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕರಣ ಸಹಾಯಕ ಸಾಮಗ್ರಿಯು ಇದ್ದ ಹೊರತು ಅದನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ವಿವರಣೆ.- ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ, "ಸಂಸ್ಕರಣ ಸಹಾಯಕ ಸಾಮಗ್ರಿ" ಎಂದರೆ, ಸಲಕರಣೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ಬಳಕೆಯ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರದ, ಮತ್ತು ಅದನ್ನೇ ಆಹಾರ ಘಟಕಾಂಶವಾಗಿ ಬಳಸದ, ಉಪಚಾರದ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಮಟ್ಟಿನ ತಾಂತ್ರಿಕ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕಚ್ಚಾ ವಸ್ತುಗಳ, ಆಹಾರಗಳ ಅಥವಾ ಅದರ ಘಟಕಾಂಶಗಳ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುವ ಮತ್ತು ಅಂತಿಮ ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಿ ಉಳಿಕೆಗಳು ಅಥವಾ ಜನ್ಯ

ವಸ್ತುಗಳು, ಅನುದ್ದೇಶಿತವಾಗಿ ಆದರೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದಾದ ಯಾವುದೇ ಪದಾರ್ಥ ಅಥವಾ ವಸ್ತು.

20. ಮಾಲಿನ್ಯಕಾರಕಗಳು, ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಸಂಭವಿಸುವ ವಿಷ ಪದಾರ್ಥಗಳು, ಭಾರ ಲೋಹಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿ.- ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವು, ವಿನಿಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಲಾದಂಥ ಪ್ರಮಾಣಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಮಾಲಿನ್ಯಕಾರಕವನ್ನು, ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಸಂಭವಿಸುವ ವಿಷ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಜೀವಾಣು ವಿಷಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಹಾರ್ಮೋನನ್ನು ಅಥವಾ ಭಾರ ಲೋಹಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

21. ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕಗಳು, ಪಶುವೈದ್ಯಕೀಯ ಔಷಧಗಳ ಉಳಿಕೆಗಳು, ಜೀವನಿರೋಧಕಗಳ ಉಳಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೈವಿಕ ಅಂಶಗಳು.- (1) ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವು, ವಿನಿಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ತಾಳಿಕೆಯ ಮಿತಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೀಟನಾಶಕಗಳ ಅಥವಾ ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕಗಳ ಉಳಿಕೆಗಳನ್ನು, ಪಶುವೈದ್ಯಕೀಯ ಔಷಧಗಳ ಉಳಿಕೆಗಳನ್ನು, ಜೀವ ನಿರೋಧಕ ಉಳಿಕೆಗಳನ್ನು, ದ್ರಾವಕದ ಉಳಿಕೆಗಳನ್ನು, ಔಷಧ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಕ್ರಿಯಾಶೀಲಗೊಳಿಸುವ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೈವಿಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) ಕೀಟನಾಶಕಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ, 1968ರ (1968ರ 46) ಮೇರೆಗೆ ನೋಂದಾಯಿಸಲಾದ ಮತ್ತು ಅನುಮೋದಿಸಲಾದ ಸೋಂಕು ನಿವಾರಕಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥದ ಮೇಲೆ ನೇರವಾಗಿ ಕೀಟನಾಶಕವನ್ನು ಬಳಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ವಿವರಣೆ.- ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ,-

(1) "ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕದ ಉಳಿಕೆ" ಎಂದರೆ, ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕವನ್ನು ಬಳಸುವುದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಪದಾರ್ಥ ಮತ್ತು ಪರಿವರ್ತನಾ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು, ಚಯಾಪಚಯಗಳು, ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಮತ್ತು ವಿಷಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಮಹತ್ವವುಳ್ಳವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವ ಕಶ್ಮಲಗಳಂಥ ಕೀಟನಾಶಕಗಳ ಯಾವುದೇ ಜನ್ಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಪರಿಸರದಿಂದ ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಸೇರುವಂಥ ಉಳಿಕೆಗಳೂ ಸಹ ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ;

(2) "ಪಶು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಔಷಧಗಳ ಉಳಿಕೆಗಳು" ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಣಿ ಉತ್ಪನ್ನದ ಯಾವುದೇ ಖಾದ್ಯಯೋಗ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಮೂಲ ಮಿಶ್ರಣಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಅವುಗಳ ಚಯಾಪಚಯಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಅವೆರಡನ್ನೂ ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪಶುವೈದ್ಯಕೀಯ ಔಷಧದಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುವ ಕಶ್ಮಲಗಳ ಉಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

22. ತಳಿವಿಜ್ಞಾನದ ಮೂಲಕ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿದ ಆಹಾರಗಳು, ಸಾವಯವ ಆಹಾರಗಳು, ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಆಹಾರಗಳು, ಮಾರಾಟದ ಸ್ವಾಮ್ಯ ಪಡೆದ ಆಹಾರಗಳು, ಮೊದಲಾದವು.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮತ್ತು ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ವಿನಿಯಮಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಅನ್ಯಥಾ ಉಪಬಂಧಿಸಿರುವುದನ್ನುಳಿದು, ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಯಾವುದೇ ಹೊಸ ಬಗೆಯ ಆಹಾರವನ್ನು ತಳಿವಿಜ್ಞಾನದ ಮೂಲಕ ಮಾಡಿಸಿದ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು, ವಿಕಿರಣ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಆಹಾರವನ್ನು, ಸಾವಯವ ಆಹಾರಗಳನ್ನು, ವಿಶೇಷ ಪಥ್ಯಾಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸುವ ಆಹಾರಗಳನ್ನು, ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಆಹಾರಗಳನ್ನು, ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು, ಆರೋಗ್ಯ ಪೂರಕ ಮಾರಾಟದ ಸ್ವಾಮ್ಯ ಪಡೆದ ಆಹಾರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು

ಅಧಿಸೂಚಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಇತರ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ವಿತರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ಮಾರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಅಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ವಿವರಣೆ.- ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ,-

(1) “ವಿಶೇಷ ಪಠ್ಯಾಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸುವ ಆಹಾರಗಳು ಅಥವಾ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಆಹಾರಗಳು ಅಥವಾ ಪೋಷಕಾಂಶ ವಸ್ತುಗಳು ಅಥವಾ ಪೂರಕ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು” ಎಂದರೆ:-

(ಎ) ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ದೈಹಿಕ ಅಥವಾ ಶಾರೀರಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯ ಅಥವಾ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ರೋಗಗಳ ಅಥವಾ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಗಳ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಉಂಟಾಗುವ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಠ್ಯಾಹಾರ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಅಥವಾ ರೂಪಿಸಿದ ಮತ್ತು ಹಾಗೆಯೇ ನಿರೂಪಿಸಿರುವ ಆಹಾರಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ, ಈ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಸಂಯೋಜನೆಯು ಸದೃಶ ಬಗೆಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಹಾರಗಳು ಇದ್ದರೆ, ಅಂಥ ಆಹಾರಗಳ ಸಂಯೋಜನೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಭಿನ್ನವಾದುದಾಗಿರಲೇಬೇಕು ಮತ್ತು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಘಟಕಾಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಘಟಕಾಂಶವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಬಹುದು, ಎಂದರೆ:

(i) ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಸಾರೀಕರಿಸಿದ ಅಥವಾ ಸಾಂದ್ರೀಕರಿಸಿದ, ಈಥೈಲ್ ಆಲ್ಕೋಹಾಲ್, ಅಥವಾ ಹೈಡ್ರೋ ಆಲ್ಕೋಹಾಲಿಕ್ ಒಂದರಿಂದಲೇ ಅಥವಾ ಎರಡರ ಸಂಯೋಜನೆಯಿಂದ ಸಾಂದ್ರೀಕರಿಸಿದ ಪುಡಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿರುವ ಗಿಡಗಳು ಅಥವಾ ಸಸ್ಯಗಳ ಅಥವಾ ಅವುಗಳ ಭಾಗಗಳು;

(ii) ಖನಿಜಗಳು ಅಥವಾ ಜೀವಸತ್ವಗಳು ಅಥವಾ ಪ್ರೋಟೀನುಗಳು ಅಥವಾ ಲೋಹಗಳು ಅಥವಾ ಅವುಗಳ ಸಂಯುಕ್ತಗಳು ಅಥವಾ ಅಮಿನೋ ಆಮ್ಲಗಳು (ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿರುವ ದೈನಿಕ ಪರಿಮಾಣವನ್ನು ಮೀರದಂತ ಪ್ರಮಾಣಗಳಲ್ಲಿ) ಅಥವಾ ಕಿಣ್ವಗಳು (ಅನುಮತಿಸಲಾದ ಮಿತಿಗಳೊಳಗೆ);

(iii) ಪ್ರಾಣಿ ಜನ್ಯ ಪದಾರ್ಥಗಳು;

(iv) ಒಟ್ಟು ಪಠ್ಯಾಹಾರ ಸೇವನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಮೂಲಕ ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಮನುಷ್ಯರು ಬಳಸುವ ಪಠ್ಯಾಹಾರ ಪದಾರ್ಥ;

(ಬಿ) (i) ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಆಹಾರವಾಗಿ ಬಳಸುವುದಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿರದ “ವಿಶೇಷ ಪಠ್ಯಾಹಾರ ಬಳಕೆಗಾಗಿನ ಆಹಾರಗಳು ಅಥವಾ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಆಹಾರಗಳು ಅಥವಾ ಪೋಷಕಾಂಶ ವಸ್ತುಗಳು ಅಥವಾ ಆರೋಗ್ಯ ಪೂರಕ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಅಥವಾ ಅದೇ ಬಗೆಯ ಆಹಾರಗಳೂ ಎಂದು” ಲೇಬಲ್ ಹಚ್ಚಿರುವ ಉತ್ಪನ್ನ ಮತ್ತು ಆ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ, ಪುಡಿಗಳ, ಕಣಗಳ, ಮಾತ್ರಗಳ, ಕ್ಯಾಪ್ಸೂಲುಗಳ, ದ್ರವಗಳ, ಜಿಲ್ಲಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಡೋಸೇಜಿನ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವು ಅನ್ನನಾಳದ ಹೊರಗೆ ನೀಡುವಂಥವುಗಳಲ್ಲ ಮತ್ತು ಬಾಯಿಯ ಮೂಲಕ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂಥವುಗಳಾಗಿವೆ.

(ii) ಅಂಥ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಔಷಧಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಾಂತಿವರ್ಧಕಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ, 1940 (1940ರ 23)ರ ಪ್ರಕರಣ 3ರ (ಬಿ) ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಪರಿಭಾಷಿಸಿರುವ ಔಷಧಿಯು ಮತ್ತು ಅದೇ ಪ್ರಕರಣದ (ಎ) ಮತ್ತು (ಹೆಚ್) ಖಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಭಾಷಿಸಿರುವ ಆಯುರ್ವೇದ, ಸಿದ್ಧ ಮತ್ತು ಯುನಾನಿ ಔಷಧಿಗಳು ಮತ್ತು ಆ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಭಾಷಿಸಿರುವ ಔಷಧಿಗಳೂ ಒಳಗೊಂಡಿರಬಾರದು;

(iii) ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ರೋಗವನ್ನು, ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ಅನಾರೋಗ್ಯವನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುವ ಅಥವಾ ಉಪಶಮನ ಮಾಡುವ ಕುರಿತ ಕ್ಲೇಮನ್ನು (ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ವಿನಿಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ಅನುಮತಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಕೆಲವೊಂದು ಆರೋಗ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂವರ್ಧನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕ್ಲೇಮುಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ) ಮಾಡಬಾರದು;

(iv) ನಿದ್ರಾಜನಕ ಔಷಧಿಗಳು ಮತ್ತು ಮನಃಪರಿಣಾಮಿ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ, 1985 (1985ರ 61)ರ ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದಂತೆ ನಿದ್ರಾಜನಕ ಔಷಧಿ ಮತ್ತು ಮನಃಪರಿಣಾಮಿ ಪದಾರ್ಥವು ಮತ್ತು ಔಷಧಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಾಂತಿವರ್ಧಕಗಳ ನಿಯಮಗಳು, 1945ರ ಇ ಮತ್ತು ಇ1 ಅನುಸೂಚಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರುವ ಪದಾರ್ಥಗಳು

- ಒಳಗೊಂಡಿರಬಾರದು.

(2) "ತಳಿ ವಿಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಕಾರ ತಯಾರಿಸಿದ ಅಥವಾ ಮಾರ್ಪಾಟು ಮಾಡಿದ ಆಹಾರ" ಎಂದರೆ, ಆಧುನಿಕ ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಮೂಲಕ ಪಡೆದ, ತಳಿವಿಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಮಾರ್ಪಾಟು ಮಾಡಿದ ಅಥವಾ ತಯಾರಿಸಿದ ಜೀವಾಣುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿಕೆ ಆಗಿರುವ ಅಥವಾ ಅವುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಘಟಕಾಂಶಗಳು ಅಥವಾ ಆಧುನಿಕ ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಿಂದ ಉತ್ಪಾದಿಸಿದ ಆದರೆ ಆಧುನಿಕ ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಮೂಲಕ ಪಡೆದು ತಳಿ ವಿಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಮಾರ್ಪಾಟು ಮಾಡಿದ ಅಥವಾ ತಯಾರಿಸಿದ ಜೀವಾಣುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರದ, ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಘಟಕಾಂಶಗಳು;

(3) "ಸಾವಯವ ಆಹಾರ" ಎಂದರೆ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಸಾವಯವ ಉತ್ಪಾದನಾ ಗುಣಮಟ್ಟಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಉತ್ಪಾದಿಸಿರುವ ಆಹಾರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು;

(4) "ಮಾರಾಟದ ಸ್ವಾಮ್ಯ ಹೊಂದಿರುವ ಅಥವಾ ಹೊಸ ಬಗೆಯ ಆಹಾರ" ಎಂದರೆ, ಯಾವ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಗುಣಮಟ್ಟಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿಲ್ಲವೋ, ಆದರೆ ಯಾವ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವು ಅಸುರಕ್ಷಿತವಲ್ಲವೋ ಆ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥ:

ಪರಂತು, ಅಂಥ ಆಹಾರವು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಥವಾ ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ವಿನಿಯಮಗಳ ಮೇರೆಗೆ ನಿಷೇಧಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಆಹಾರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಘಟಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಬಾರದು.

23. ಆಹಾರಗಳನ್ನು ಪ್ಯಾಕ್ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಗೆ ಲೇಬಲ್ ಹಚ್ಚುವುದು.- (1) ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಯಾವ ಪ್ಯಾಕ್ ಮಾಡಿದ ಆಹಾರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ವಿನಿಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗುರುತು ಮಾಡಿಲ್ಲವೋ ಅಥವಾ ಲೇಬಲ್ ಹಚ್ಚಿಲ್ಲವೋ ಆ ಯಾವುದೇ ಪ್ಯಾಕ್ ಮಾಡಿದ ಆಹಾರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ವಿತರಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ,

ಮಾರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಮಾರಾಟಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶಿತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಮಾರಾಟದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಯಾರೇ ಏಜೆಂಟ್‌ಗೆ ಅಥವಾ ದಲ್ಲಾಳಿಗೆ ರವಾನಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ತಲುಪಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ;

ಪರಂತು, ಪ್ಯಾಕೇಜಿನಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಆಹಾರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಥವಾ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಔಷಧೀಯ ಅಥವಾ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ನಿರೂಪಣೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಮೌಲ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಥವಾ ಸದರಿ ಆಹಾರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮೂಲ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ವಿವರದಲ್ಲಿ ಸುಳ್ಳು ಅಥವಾ ತಪ್ಪುದಾರಿಗೆ ಎಳೆಯುವ ಯಾವುದೇ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು, ನಿರೂಪಣೆಯನ್ನು, ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ಅಥವಾ ಲಾಂಛನವನ್ನು ಲೇಬಲ್ಲುಗಳು ಒಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರವರ್ತಕನು, ಆಹಾರಗಳ ಆಹಾರ, ಬಾಹ್ಯ ರೂಪ ಅಥವಾ ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ಯಾಕ್ ಮಾಡಿರುವುದು, ಪ್ಯಾಕ್ ಮಾಡಲು ಬಳಸಿದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು, ಅವುಗಳನ್ನು ಅಣಿಗೊಳಿಸಿರುವ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿರುವ ರೀತಿ, ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಮಾಧ್ಯಮದ ಮೂಲಕ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ಮಾಹಿತಿಯು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಲೇಬಲ್ ಹಚ್ಚುವುದು ಮತ್ತು ಲೇಬಲ್ ಹಚ್ಚಿರುವುದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಸಾದರಪಡಿಸಿರುವುದು ಬಳಕೆದಾರರನ್ನು ತಪ್ಪುದಾರಿಗೆ ಎಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಸುನಿಶ್ಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

24. ಜಾಹೀರಾತಿಗೆ ನಿರ್ಬಂಧಗಳು ಮತ್ತು ಅನುಚಿತ ವ್ಯಾಪಾರ ಪದ್ಧತಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನಿಷೇಧ.- (1) ಯಾವುದೇ ಆಹಾರವನ್ನು ಕುರಿತ ಯಾವ ಜಾಹೀರಾತು ತಪ್ಪುದಾರಿಗೆ ಎಳೆಯುತ್ತದೋ ಅಥವಾ ಮೋಸಗೊಳಿಸುತ್ತದೋ ಅಥವಾ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು, ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ವಿನಿಯಮಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುತ್ತದೋ ಆ ಯಾವುದೇ ಜಾಹೀರಾತನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಮಾರಾಟ, ಸರಬರಾಜು, ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಸೇವನೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಅನುಚಿತ ವ್ಯಾಪಾರ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವತಃ ತೊಡಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಯಾವ ಹೇಳಿಕೆಯು,-

(ಎ) ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಗುಣಮಟ್ಟದವುಗಳೆಂದು, ಪರಿಮಾಣದವುಗಳೆಂದು ಅಥವಾ ದರ್ಜೆಯ ಸಂಯೋಜನೆಯ ಆಹಾರಗಳೆಂದು ಸುಳ್ಳುಸುಳ್ಳೇ ನಿರೂಪಿಸುತ್ತದೋ;

(ಬಿ) ಅಗತ್ಯತೆಗೆ ಅಥವಾ ಉಪಯುಕ್ತತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸುಳ್ಳು ಅಥವಾ ತಪ್ಪುದಾರಿಗೆಳೆಯುವ ನಿರೂಪಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೋ;

(ಸಿ) ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಥವಾ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಮರ್ಥನೆಯ ಆಧಾರ ಇರದಿದ್ದರೂ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಖಾತರಿಯನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ನೀಡುತ್ತದೋ ಆ ಯಾವುದೇ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಮೌಖಿಕವಾಗಿಯಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಲಿಖಿತವಾಗಿಯಾಗಲೀ ಅಥವಾ ದೃಷ್ಟಿನಿರೂಪಣೆಯ ಮೂಲಕವಾಗಿಯಾಗಲೀ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಯಾವುದೇ

- ಅನುಚಿತ ಅಥವಾ ಮೋಸದ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ;

ಪರಂತು, ಅಂಥ ಖಾತರಿಯು ಸಾಕಷ್ಟು ಅಥವಾ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಮರ್ಥನೆಯ ಮೇಲೆ ಆಧಾರಿತವಾಗಿದೆಯೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿವಾದವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದಾಗ, ಅಂಥ ಪ್ರತಿವಾದದ ರುಜುವಾತು ಪಡಿಸುವ ಹೊಣೆಯು ಅಂಥ ಪ್ರತಿವಾದವನ್ನು ಮಂಡಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ V

ಆಮದಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಉಪಬಂಧಗಳು

25. ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಎಲ್ಲ ಆಮದುಗಳು ಈ ಅಧಿನಿಯಮಕ್ಕೆ ಒಳಪಡುವುದು.- (1) ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು,-

(i) ಸುರಕ್ಷಿತವಲ್ಲದ ಅಥವಾ ತಪ್ಪು ಮುದ್ರೆ ಹಾಕಿರುವ ಅಥವಾ ಕಳಪೆ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಯಾವುದೇ ಆಹಾರವನ್ನು ಅಥವಾ ಬಾಹ್ಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಆಹಾರವನ್ನು;

(ii) ಯಾವ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ, ಯಾವುದೇ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಥವಾ ನಿಯಮಗಳ ಅಥವಾ ವಿನಿಯಮಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆಯೋ, ಆ ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ನ ಷರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಅಲ್ಲದೆ;

(iii) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಥವಾ ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ನಿಯಮದ ಅಥವಾ ವಿನಿಯಮದ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಉಪಬಂಧವನ್ನು ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು

- ಭಾರತಕ್ಕೆ ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ವಿದೇಶೀ ವ್ಯಾಪಾರ (ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1992 (1992ರ 22)ರ ಮೇರೆಗೆ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಆಮದನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುವಾಗ, ನಿರ್ಬಂಧಿಸುವಾಗ, ಅಥವಾ ಅನ್ಯಥಾ ನಿಯಂತ್ರಿಸುವಾಗ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಮತ್ತು ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳ ಮತ್ತು ವಿನಿಯಮಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿರುವ ಗುಣಮಟ್ಟಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ VI

ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವಿಶೇಷ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು

26. ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರವರ್ತಕನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು.- (1) ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರವರ್ತಕನು, ತನ್ನ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ ಬರುವ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯ, ಸಂಸ್ಕರಣೆಯ, ಆಮದಿನ, ವಿತರಣೆಯ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟದ ಎಲ್ಲ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಥವಾ ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳ ಮತ್ತು ವಿನಿಯಮಗಳ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸುನಿಶ್ಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರವರ್ತಕನು ಸ್ವತಃ ತಾನು ಅಥವಾ ಅವನ ಪರವಾಗಿ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು,-

(i) ಸುರಕ್ಷಿತವಲ್ಲದ ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು; ಅಥವಾ

(ii) ತಪ್ಪು ಮುದ್ರೆ ಹಾಕಿರುವ ಅಥವಾ ಕಳಪೆ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಅಥವಾ ಬಾಹ್ಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು; ಅಥವಾ

(iii) ಯಾವ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ನ ಷರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿಯಲ್ಲದೆ; ಅಥವಾ

(iv) ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಆರೋಗ್ಯದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯಾವ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿಷೇಧಿಸಿದೆಯೋ ಆ ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು; ಅಥವಾ

(v) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಥವಾ ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ನಿಯಮದ ಅಥವಾ ವಿನಿಯಮದ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಉಪಬಂಧವನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು

- ತಯಾರಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ದಾಸ್ತಾನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ಮಾರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ವಿತರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(3) ಯಾರೇ ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರವರ್ತಕನು, ಸೋಂಕು ರೋಗದಿಂದ, ಅಂಟುರೋಗದಿಂದ ಅಥವಾ ಅಸಹ್ಯಕರವಾದ ರೋಗದಿಂದ ನರಳುತ್ತಿರುವ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(4) ಯಾರೇ ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರವರ್ತಕನು, ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥದ ಸ್ವರೂಪದ ಮತ್ತು ಗುಣಲಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾರಾಟಗಾರನಿಗೆ ವಿನಿಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ಖಾತರಿಯನ್ನು ಸಹ ನೀಡಿದ ಹೊರತು ಅವನು ಯಾರೇ ಮಾರಾಟಗಾರನಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಇಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ:

ಪರಂತು, ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರವರ್ತಕನು ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥದ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮಾರಾಟಗಾರನಿಗೆ ನೀಡಿದ ಬಿಲ್ಲನ್ನು, ನಗದು ಮೆಮೋವನ್ನು ಅಥವಾ ದರ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು, ಆ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ, ನಗದು ಮೆಮೋದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ದರಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಖಾತರಿ ಒಳಗೊಂಡಿರದಿದ್ದರೂ, ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಖಾತರಿಯೆಂಬುದಾಗಿ ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(5) ಸುರಕ್ಷಿತವಲ್ಲದ ಯಾವುದೇ ಆಹಾರವು, ಅದೇ ವರ್ಗದ ಅಥವಾ ಪ್ರಕಾರದ ಆಹಾರದ ಗುಂಪಿನ, ರಾಶಿಯ ಅಥವಾ ರವಾನೆ ಸರಕಿನ ಭಾಗವಾಗಿರುವಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ವಿವರವಾದ ನಿರ್ಧರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ ನಂತರ, ಆ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿನ, ರಾಶಿಯಲ್ಲಿನ ಅಥವಾ ರವಾನೆ ಸರಕಿನಲ್ಲಿನ ಉಳಿದ ಆಹಾರವು ಸುರಕ್ಷಿತವಾದುದಲ್ಲ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದ ಹೊರತು, ಆ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿನ, ರಾಶಿಯಲ್ಲಿನ ಅಥವಾ ರವಾನೆ ಸರಕಿನಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಆಹಾರವನ್ನು ಸಹ ಸುರಕ್ಷಿತವಾದುದಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಆ ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉಪಬಂಧಗಳೊಂದಿಗೆ ಆ ಆಹಾರದ ಯಾವುದೇ ಅನುರೂಪತೆಯು, ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳಿಗೆ ಆ ಆಹಾರವನ್ನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಇಡುವುದರ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸಲು ಅಥವಾ ಆಹಾರವು ಅನುಗುಣವಾಗಿದ್ದರೂ ಸುರಕ್ಷಿತವಾದುದಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಂಥ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ

ಸಂಶಯವುಂಟಾದಲ್ಲಿ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಿ ಆ ಆಹಾರವನ್ನೂ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಿಂದ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಪಡೆಯುವಂತೆ ಅಗತ್ಯಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯುಕ್ತ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಬಾಧಕವುಂಟು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

27. ತಯಾರಕರ, ಪ್ಯಾಕ್ ಮಾಡುವವರ, ಸಗಟು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ, ವಿತರಕರ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟಗಾರರ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳು.- (1) ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥದ ತಯಾರಕನು ಅಥವಾ ಪ್ಯಾಕ್ ಮಾಡುವವನು, ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮತ್ತು ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳ ಮತ್ತು ವಿನಿಯಮಗಳ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸದಿದ್ದರೆ ಅಂಥ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಹೊಣೆಗಾರನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಸಗಟು ವ್ಯಾಪಾರಿಯು ಅಥವಾ ವಿತರಕನು,-

(ಎ) ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥದ ಅವಧಿಯು ಮುಕ್ತಾಯವಾದ ದಿನಾಂಕದ ತರುವಾಯ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿರುವ; ಅಥವಾ

(ಬಿ) ತಯಾರಕನು ನೀಡಿರುವ ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ದಾಸ್ತಾನು ಮಾಡಿರುವ ಅಥವಾ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿರುವ; ಅಥವಾ

(ಸಿ) ಸುರಕ್ಷಿತವಲ್ಲದ ಅಥವಾ ತಪ್ಪು ಮುದ್ರೆ ಹಾಕಿರುವ; ಅಥವಾ

(ಡಿ) ಯಾವ ತಯಾರಕನಿಂದ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ತಯಾರಕನನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗದಂಥ; ಅಥವಾ

(ಇ) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು, ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವಿನಿಯಮಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ದಾಸ್ತಾನು ಮಾಡಿರುವ ಅಥವಾ ನಿರ್ವಹಿಸಿರುವ ಅಥವಾ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ; ಅಥವಾ

(ಎಫ್) ಸುರಕ್ಷಿತವಾದುದಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದೂ ಅವನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿರುವಂಥ ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಕ್ಕೆ

- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಹೊಣೆಗಾರನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಮಾರಾಟಗಾರನು,-

(ಎ) ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥದ ಅವಧಿಯು ಮುಕ್ತಾಯವಾದ ದಿನಾಂಕದ ತರುವಾಯ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿರುವ;

(ಬಿ) ಅನೈರ್ಮಲ್ಯಕರ ಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿರುವ ಅಥವಾ ಇಟ್ಟಿರುವ; ಅಥವಾ

(ಸಿ) ತಪ್ಪು ಮುದ್ರೆ ಹಾಕಿರುವ; ಅಥವಾ

(ಡಿ) ಯಾವ ತಯಾರಕನಿಂದ ಅಥವಾ ವಿತರಕನಿಂದ ಅಂಥ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಯಿತೋ ಆ ತಯಾರಕನನ್ನು ಅಥವಾ ವಿತರಕನನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗದಂಥ; ಅಥವಾ

(ಇ) ಸುರಕ್ಷಿತವಾದುದಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದೂ ಅವನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿರುವ ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಕ್ಕೆ

- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಹೊಣೆಗಾರನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

28. ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳು.- (1) ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರವರ್ತಕನು, ಅವನು ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ, ತಯಾರಿಸಿದ ಅಥವಾ ವಿತರಿಸಿದ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವು ಈ ಅಧಿನಿಯಮಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ವಿನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ ಅಥವಾ ನಂಬಲು ಕಾರಣಗಳಿದ್ದರೆ, ಅಂಥ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಬಳಕೆದಾರರಿಂದ ಅಂಥ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವನು ಕೂಡಲೇ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರವರ್ತಕನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿದ ಆಹಾರವು ಬಳಕೆದಾರರಿಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತವಲ್ಲದ್ದಾಗಬಹುದಾದಂಥ ಆಹಾರವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ ಅಥವಾ ನಂಬಲು ಕಾರಣಗಳಿದ್ದರೆ ಅವನು ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೂಡಲೇ ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅವರೊಡನೆ ಸಹಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರವರ್ತಕನು, ಬಳಕೆದಾರರಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ತಡೆಯಲು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಈ ಅಧಿನಿಯಮಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ, ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಹಕರಿಸುವುದರಿಂದ, ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಅಪಾಯವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಕಡಿಮೆ ಮಾಡ ಬಹುದಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅಥವಾ ನಿವಾರಿಸ ಬಹುದಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಸಹಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವನಿಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಉಂಟುಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ನಿರುತ್ತೇಜನಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(4) ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರವರ್ತಕನು, ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ವಿನಿಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂತೆ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂಥ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ VII

ಅಧಿನಿಯಮದ ಜಾರಿ

29. ಅಧಿನಿಯಮದ ಜಾರಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾದ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳು.- (1) ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಜಾರಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳು ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರವರ್ತಕರು ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಎಲ್ಲ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಕಾನೂನಿನ ಸುಸಂಗತ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಪರಿಶೀಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳು, ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಅಪಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದು, ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಿಗಾ ಇಡುವುದು ಮತ್ತು ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರದ ಎಲ್ಲ ಹಂತಗಳು ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಇತರ

ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಸಂದರ್ಭಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಗುವ ನಿಯಂತ್ರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಂದನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಯಾವ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಬೇರೊಂದು ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅಥವಾ ಅವಶ್ಯ ಇಂಗಿತದ ಮೂಲಕ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ವಹಿಸಿಲ್ಲವೋ ಆ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(5) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗಿನ ವಿನಿಯಮಗಳು, ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಬಗೆಯ ಪ್ರಕರಣಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆಯಾಗಲಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಬೇಕೋ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಬೇಕೋ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ವಿನಿಯಮಗಳು ಅಥವಾ ಆದೇಶಗಳು, ವಿನಿಯಮಗಳ ಅಥವಾ ಆದೇಶಗಳ ಅಥವಾ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಯಾವುದೇ ಉಪಬಂಧಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಹಾಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬೇರೊಂದು ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ, ಆ ವಿನಿಯಮಗಳ ಅಥವಾ ಆದೇಶಗಳ ಅಥವಾ ಉಪಬಂಧಗಳ ಮೇರೆಗೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ನೆರವನ್ನು ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಬಹುದು.

(6) ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಆಯುಕ್ತನು ಮತ್ತು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಪ್ರಧಾನ ಮಾಡಿರುವಂಥವೇ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವಂಥದ್ದೇ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

30. ರಾಜ್ಯದ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಆಯುಕ್ತ:- (1) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮತ್ತು ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳ ಮತ್ತು ವಿನಿಯಮಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಅದರ ಗುಣಮಟ್ಟಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಆಯುಕ್ತನನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಆಯುಕ್ತನು ಈ ಮುಂದಿನ ಎಲ್ಲಾ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು; ಎಂದರೆ:-

(ಎ) ರಾಜಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಸೂಚಿಸಿದ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂತೆ, ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೀರದಂಥ ಅವಧಿಗೆ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗದಲ್ಲಾಗಲೀ, ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥದ ತಯಾರಿಕೆಯನ್ನು, ದಾಸ್ತಾನನ್ನು, ವಿತರಣೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ಮಾರಾಟವನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಿಷೇಧಿಸುವುದು;

(ಬಿ) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳು, ವಿವಿಧ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗಾಗಿ, ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಅಧಿಸೂಚಿಸಿರುವಂಥ ಗುಣಮಟ್ಟಗಳನ್ನು ಅನುಪಾಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿವೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಅಂಥ ಘಟಕಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದು;

(ಸಿ) ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಆಯುಕ್ತನ ಕಛೇರಿಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಸರಪಳಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ವಿವಿಧ ವಲಯಗಳಿಗೆ ವ್ಯಾಪಕ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಅಥವಾ ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು;

(ಡಿ) ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಲಾದಂತೆ ಗುಣಮಟ್ಟಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಮತ್ತು ಏಕರೂಪವಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದನ್ನು ಸುನಿಶ್ಚಿತ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ವಸ್ತು ನಿಷ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು, ಪಾರದರ್ಶಕತೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹತೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಸುನಿಶ್ಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು;

(ಇ) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಕಾರಾವಾಸದ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಬಹುದಾದ ಅಪರಾಧಗಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡುವುದು;

(ಎಫ್) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಇತರ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳು.

(3) ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಆಯುಕ್ತನು ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ, ಆ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಷರತ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ನಿರ್ಬಂಧಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು, ತಾನು ಅವಶ್ಯವೆಂದು ಮತ್ತು ನಿಹಿತವೆಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದಾದ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗಿನ ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು (ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು, ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಆಹಾರ ವಿಶ್ಲೇಷಕರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ) ತನ್ನ ಯಾರೇ ಅಧೀನ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಾಯೋಜಿಸಬಹುದು.

31. ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ನೀಡುವುದು ಮತ್ತು ಅದರ ನೋಂದಣಿ.- (1) ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಇಲ್ಲದೆ ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದು ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಸ್ವತಃ ತಯಾರಿಸುವ ಅಥವಾ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಸಣ್ಣ ತಯಾರಕನಿಗೆ ಅಥವಾ ಸಣ್ಣ ಚಿಲ್ಲರೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಗೆ, ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗೆ, ಸಂಚಾರಿ ಮಾರಾಟಗಾರನಿಗೆ ಅಥವಾ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವನಿಗೆ ಅಥವಾ ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಅಥವಾ ಗುಡಿ ಅಥವಾ ಅಂಥ ಇತರ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಅತಿ ಸಣ್ಣ ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರವರ್ತಕನಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ; ಆದರೆ ಅವರು ಮಾನವ ಸೇವನೆಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯಕರ ಆಹಾರದ ಲಭ್ಯತೆಗೆ ಬಾಧಕವಾಗದಂತೆ ಅಥವಾ ಬಳಕೆದಾರರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಬಾಧಕವಾಗದಂತೆ, ವಿನಿಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ನೋಂದಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಅಥವಾ ನಡೆಸಲು ಇಚ್ಛಿಸುವ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಮಂಜೂರಾತಿಗಾಗಿ ವಿನಿಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಂಥ ವಿವರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಫೀಜನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಉಪಪ್ರಕರಣ (3)ರ ಮೇರೆಗೆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಮೇಲೆ, ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬಹುದು ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಅವನಿಗೆ ಮನದಟ್ಟಾದರೆ ಅಹವಾಲನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಅರ್ಜಿದಾರನಿಗೆ ಯುಕ್ತ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡಿದ ತರುವಾಯ ಮತ್ತು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಿ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲು ನಿರಾಕರಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಆದೇಶದ ಪ್ರತಿಯು ಅರ್ಜಿದಾರನಿಗೆ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಎರಡು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ನೀಡದಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಅರ್ಜಿದಾರನ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸದಿದ್ದರೆ, ಆತನು ಸದರಿ ಅವಧಿಯ ಮುಕ್ತಾಯದ ತರುವಾಯ, ಅವನು ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ನೀಡಲು ನಿರಾಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಆದರೆ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ನೋಟೀಸನ್ನು ನೀಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಅವನು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ, ಪ್ರಕರಣ 32ರ ಮೇರೆಗೆ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ನೋಟೀಸನ್ನು ನೀಡಬಹುದು ಮತ್ತು ಆ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(5) ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಲೈಸೆನ್ಸ್, ವಿನಿಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಲಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಷರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(6) ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಒಂದು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಒಂದೇ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಬೇರೆಬೇರೆ ಕಾರ್ಯಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಆವರಣಗಳಿಗೆ ಒಂದೇ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ನೀಡಬಹುದು.

(7) ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಆವರಣಗಳಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿದರೆ, ದಾಸ್ತಾನು ಮಾಡಿದರೆ, ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದರೆ ಅಥವಾ ಮಾರಾಟಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದರೆ, ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಒಂದೇ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರದ ಅಂಥ ಆವರಣಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

(8) ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದ ಆದೇಶದ ವಿರುದ್ಧ ಅಪೀಲನ್ನು ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಆಯುಕ್ತನಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(9) ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ಈ ಮೊದಲೇ ಅಮಾನತು ಮಾಡಿದ್ದ ಅಥವಾ ರದ್ದು ಮಾಡಿದ್ದ ಹೊರತು, ವಿನಿಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಅವಧಿಗೆ ಅದು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ನ ನವೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ನ ಸಿಂಧುತ್ವದ ಅವಧಿಯ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೆ, ಆ ಅರ್ಜಿಯ ಮೇಲೆ ಆದೇಶವನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವವರೆಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವುದು ಮುಂದುವರಿಯತಕ್ಕದ್ದು.

(10) ಲೈಸೆನ್ಸ್, ಮೃತನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯ ಅಥವಾ ಅವನ ಕುಟುಂಬದ ಇತರ ಯಾರೇ ಸದಸ್ಯನ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕಾಗಿ,-

(ಎ) ಮೃತನ ಮರಣದ ದಿನದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯು; ಅಥವಾ

(ಬಿ) ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅನುಮತಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಧಿಯು

- ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವವರೆಗೆ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರತಕ್ಕದ್ದು.

32. ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ನೋಟೀಸುಗಳು.- (1) ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಈ ಪ್ರಕರಣವು ಯಾವ ವಿನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವುದೋ ಆ ಯಾವುವೇ ವಿನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಲು ಯಾರೇ ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರವರ್ತಕನು ವಿಫಲನಾಗಿರುವನೆಂದು ನಂಬಲು ಯುಕ್ತ ಕಾರಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ, ಅವನು ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರವರ್ತಕನಿಗೆ ನೋಟೀಸನ್ನು (ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ "ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ನೋಟೀಸು" ಎಂಬುದಾಗಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದೆ) ಜಾರಿ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ.-

(ಎ) ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರವರ್ತಕನು ವಿನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಲು ವಿಫಲನಾಗಿದ್ದಾನೆಂದು ನಂಬಲು ಇರುವ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬಹುದು;

(ಬಿ) ವಿನಿಯಮಗಳನ್ನು ಹಾಗೆ ಪಾಲಿಸಲು ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರವರ್ತಕನು ವಿಫಲನಾದುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ವಿಷಯಗಳು ಕಾರಣವಾದುವೋ ಆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದು;

(ಸಿ) ವಿನಿಯಮಗಳ ಪಾಲನೆಯನ್ನು ಸುನಿಶ್ಚಿತಪಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ, ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರವರ್ತಕನು, ಯಾವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸದರಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುವುದೋ ಆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದು; ಮತ್ತು

(ಡಿ) ಆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಕೊನೆಪಕ್ಷ ಅವುಗಳಿಗೆ ತತ್ಸಮಾನವಾದಂಥ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನೋಟೀಸಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಯುಕ್ತ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ, (ಹದಿನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಲ್ಲದ) ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರವರ್ತಕನನ್ನು ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಬಹುದು.

(2) ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರವರ್ತಕನು ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ನೋಟೀಸನ್ನು ಪಾಲಿಸಲು ವಿಫಲನಾದರೆ, ಆತನ ಲೈಸೆನ್ಸನ್ನು ಅಮಾನತುಗೊಳಿಸಬಹುದು.

(3) ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರವರ್ತಕನು, ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ನೋಟೀಸನ್ನು ಪಾಲಿಸಲು ಮತ್ತೂ ವಿಫಲನಾದರೆ, ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಕಾರಣ ತೋರಿಸಲು ಲೈಸೆನ್ಸುದಾರನಿಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡಿದ ತರುವಾಯ, ಅವನಿಗೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿರುವ ಲೈಸೆನ್ಸನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಬಹುದು:

ಪರಂತು, ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯಾವುದೇ ಲೈಸೆನ್ಸನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಅಮಾನತುಗೊಳಿಸಬಹುದು.

(4) ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು,-

(ಎ) ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ನೀಡಿದ ನೋಟೀಸಿನಿಂದ; ಅಥವಾ

(ಬಿ) ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ನೀಡಲು ನಿರಾಕರಿಸುವುದರಿಂದ; ಅಥವಾ

(ಸಿ) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಅಥವಾ ಅಮಾನತುಗೊಳಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಅಥವಾ ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ

– ಬಾಧಿತನಾದಲ್ಲಿ ಅವನು, ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಆಯುಕ್ತನಿಗೆ ಅಪೀಲನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು. ಅದರ ಮೇಲೆ ಅವನ ತೀರ್ಮಾನವೇ ಅಂತಿಮವಾದುದಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(5) ಅಂಥ ಅಪೀಲನ್ನು ಯಾವ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಅವಧಿಯು,–

(ಎ) ಅಪೀಲು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ತೀರ್ಮಾನದ ನೋಟೀಸನ್ನು ಯಾವ ದಿನಾಂಕದಂದು ಜಾರಿಮಾಡಲಾಯಿತೋ ಆ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳು ಆಗಿರತಕ್ಕದ್ದು; ಅಥವಾ

(ಬಿ) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗಿನ ಅಪೀಲಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಸದರಿ ಅವಧಿ ಅಥವಾ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ನೋಟೀಸಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಅವಧಿ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳ್ಳುವುದೋ ಆ ಅವಧಿ ಆಗಿರತಕ್ಕದ್ದು,–

ವಿವರಣೆ: ಈ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ದೂರನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರೆ, ಅಪೀಲನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದಂತೆಯೇ ಎಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

33. ಪ್ರತಿಬಂಧ ಆದೇಶಗಳು.– (1) (ಎ) ಯಾರೇ ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರವರ್ತಕನು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗಿನ ಅಪರಾಧದ ಅಪರಾಧಿಯೆಂದು ನಿರ್ಣೀತನಾಗಿದ್ದರೆ; ಮತ್ತು

(ಬಿ) ಯಾವ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಿಂದ ಅಥವಾ ಯಾವ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಅವನು ಹಾಗೆ ಅಪರಾಧಿಯೆಂದು ನಿರ್ಣೀತನಾಗಿದ್ದಾನೋ ಆ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಆ ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರದಿಂದ, ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಅಪಾಯ ಇದೆಯೆಂದು ಮನದಟ್ಟಾದರೆ, ಆ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು, ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರವರ್ತಕನಿಗೆ ತನ್ನ ಅಹವಾಲನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡಿದ ತರುವಾಯ ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ ಈ ಮುಂದಿನ ಪ್ರತಿಬಂಧಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸಬಹುದು, ಎಂದರೆ:–

(i) ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಅಥವಾ ಉಪಚಾರದ ವಿಧಾನವನ್ನು ಬಳಸುವುದರ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಬಂಧ;

(ii) ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರದ ಅಥವಾ ಅದೇ ವರ್ಗದ ಅಥವಾ ಪ್ರಕಾರದ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಆವರಣಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಸಾಧನ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದರ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಬಂಧ;

(iii) ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಆವರಣಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಸಾಧನ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದರ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಬಂಧ.

(2) ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರವರ್ತಕನ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಆ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ವರ್ಗದ ಅಥವಾ ಪ್ರಕಾರದ ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರದ

ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಬಂಧ ವಿಧಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯವೆಂದು ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಮನದಟ್ಟಾದರೆ, ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ ಅದು ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಹುದು.

(3) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಅಥವಾ ಉಪಪ್ರಕರಣ (2)ರ ಮೇರೆಗೆ ಆದೇಶವನ್ನು (ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ 'ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಆದೇಶ' ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದೆ) ಹೊರಡಿಸಿದ ತರುವಾಯ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿಯು,-

(ಎ) ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರವರ್ತಕನಿಗೆ ಆದೇಶದ ಒಂದು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು; ಮತ್ತು

(ಬಿ) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗಿನ ಆದೇಶದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಬಳಸುವಂಥ ಆವರಣಗಳ ಎದ್ದುಕಾಣುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಆದೇಶದ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಅಂಟಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಗೊತ್ತಿದ್ದೂ ಅಂಥ ಆದೇಶವನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅಪರಾಧದ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥನಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಮೂರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಜುಲ್ಮಾನೆಯಿಂದ ದಂಡನೀಯನಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊನೆಗೊಳಿಸುವುದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುವ ಸಾಕಷ್ಟು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರವರ್ತಕನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು, ಅಂಥ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಕ್ಕಾಗಿ ಕೋರಿ ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರವರ್ತಕನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅರ್ಜಿಯ ಮೇಲೆ ಅವನು ಅಂಥ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆಂದು ತನಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾದ ಏಳು ದಿನಗಳ ಒಳಗೆ, ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಅನುಮೋದನೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು ಅಥವಾ ಸದರಿ ಅಧಿಕಾರಿಯು, -

(ಎ) ತನಗೆ ಹಾಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹದಿನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳೊಳಗೆ ನಿರ್ಧರಿಸತಕ್ಕದ್ದು; ಮತ್ತು

(ಬಿ) ತನಗೆ ಹಾಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಆತನು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರೆ, ಆ ನಿರ್ಧರಣೆಗೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರವರ್ತಕನಿಗೆ ನೋಟೀಸನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

(5) ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಆದೇಶವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ ನಂತರ, ಆರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರವರ್ತಕನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅರ್ಜಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊನೆಗೊಳಿಸುವುದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುವ ಸಾಕಷ್ಟು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರವರ್ತಕನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆಂದು ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಮನವರಿಕೆಯಾದ ನಂತರ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಆದೇಶವು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿರುವುದು ನಿಂತು ಹೋಗತಕ್ಕದ್ದು.

(6) ನ್ಯಾಯಾಲಯವು, ಪ್ರಕರಣದ ಎಲ್ಲಾ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆದೇಶವನ್ನು ನೀಡಿದಾಗಿನಿಂದ ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರವರ್ತಕನ ನಡತೆಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರವರ್ತಕನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅರ್ಜಿಯ ಮೇಲೆ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಭಾವಿಸಿದರೆ, ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು; ಆದರೆ ಅಂಥ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು,-

(ಎ) ಪ್ರತಿಬಂಧ ಆದೇಶವನ್ನು ನೀಡಿದ ನಂತರ ಆರು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ; ಅಥವಾ

(ಬಿ) ಅಂಥ ನಿರ್ದೇಶನಕ್ಕಾಗಿ ಕೋರಿ ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರವರ್ತಕನು ಹಿಂದಿನ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ನಂತರ ಮೂರು ತಿಂಗಳುಗಳೊಳಗೆ

- ಸಲ್ಲಿಸಿರದಿದ್ದರೆ ಅಂಥ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ವಿವರಣೆ.- ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ,-

(i) ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ಉಲ್ಲೇಖವು, ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರವರ್ತಕನಿಗೆ ಅದು ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆಯೇ ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರದ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕನಿಗೂ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದು; ಮತ್ತು ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರವರ್ತಕನಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ಉಲ್ಲೇಖವನ್ನು ತದನುಸಾರವಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸತಕ್ಕದ್ದು;

(ii) ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ "ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ" ಎಂದರೆ, ದಿನನಿತ್ಯದ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಅಥವಾ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರದ ಯಾವುದೇ ಭಾಗವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರವರ್ತಕನು ಯಾರಿಗೆ ವಹಿಸಿದ್ದನೋ ಆ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿ.

34. ತುರ್ತು ಪ್ರತಿಬಂಧ ನೋಟೀಸುಗಳು ಮತ್ತು ಆದೇಶಗಳು.- (1) ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರದಿಂದ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಅಪಾಯ ಉಂಟಾಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಮನವರಿಕೆಯಾದರೆ, ಅವನು ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರವರ್ತಕನಿಗೆ ನೋಟೀಸನ್ನು (ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ "ತುರ್ತು ಪ್ರತಿಬಂಧ ನೋಟೀಸು" ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ) ನೀಡಿದ ತರುವಾಯ ಪ್ರತಿಬಂಧವನ್ನು ವಿಧಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಆಯುಕ್ತನಿಗೆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು.

(2) ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಆಯುಕ್ತನಿಗೆ, ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅರ್ಜಿಯ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರದಿಂದ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಅಪಾಯವುಂಟಾಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿದೆ ಎಂದು ಮನವರಿಕೆಯಾದರೆ, ಅವನು ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿಬಂಧವನ್ನು ವಿಧಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ತುರ್ತು ಪ್ರತಿಬಂಧ ಆದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವ ತನ್ನ ಆಶಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರವರ್ತಕನಿಗೆ ನೋಟೀಸನ್ನು ಅರ್ಜಿಯ ದಿನಾಂಕಕ್ಕೆ ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ ಒಂದು ದಿನ ಮುಂಚೆ ನೀಡಿದ್ದ ಹೊರತು, ತುರ್ತು ಪ್ರತಿಬಂಧ ಆದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(4) ತುರ್ತು ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಆದೇಶವನ್ನು ಮಾಡಿದ ತರುವಾಯ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ, ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು,-

(ಎ) ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರವರ್ತಕನಿಗೆ ಆದೇಶದ ಒಂದು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡುವಂತೆ; ಅಥವಾ

(ಬಿ) ಆ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಬಳಸುವಂಥ ಆವರಣಗಳ ಎದ್ದು ಕಾಣುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಆದೇಶದ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಅಂಟಿಸುವಂತೆ

- ಅಗತ್ಯಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಆದೇಶವನ್ನು ಗೊತ್ತಿದ್ದೂ ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅಪರಾಧದ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥನಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಕಾರಾವಾಸದಿಂದ ಮತ್ತು ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಜುಲ್ಮಾನೆಯಿಂದ ದಂಡಿತನಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

(5) ತುರ್ತು ಪ್ರತಿಬಂಧ ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊನೆಗೊಳಿಸುವುದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುವ ಸಾಕಷ್ಟು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರವರ್ತಕನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವನೆಂದು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರವನ್ನು ಅವನು ನೀಡಿದ ನಂತರ ತುರ್ತು ಪ್ರತಿಬಂಧ ಆದೇಶವು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿರುವುದು ನಿಂತು ಹೋಗತಕ್ಕದ್ದು.

(6) ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರವರ್ತಕನು ಅಂಥ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಕ್ಕಾಗಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಏಳು ದಿನಗಳ ಒಳಗೆ ಉಪಪ್ರಕರಣ (5)ರ ಮೇರೆಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ತನಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗದಿದ್ದರೆ ಸದರಿ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅಂಥ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಹತ್ತು ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರವರ್ತಕನಿಗೆ ನೋಟೀಸನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

35. ಆಹಾರ ವಿಷ ಕುರಿತ ಅಧಿಸೂಚನೆ.- ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ, ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ನೋಂದಾಯಿತ ವೈದ್ಯಕೀಯ ವೃತ್ತಿಗರನ್ನು, ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರುವ ಆಹಾರ ವಿಷ ಕುರಿತ ಎಲ್ಲ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ವರದಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಬಹುದು.

36. ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿ.- (1) ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಆಯುಕ್ತನು, ವಿನಿಮಯಗಳ ಮೂಲಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಲಾದಂಥ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಪ್ರಭಾರದಲ್ಲಿರಲು ಉಪ ವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿಯ ದರ್ಜೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದ ದರ್ಜೆಯ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಯು ನೆರವೇರಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

(ಎ) ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರವರ್ತಕರಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ನೀಡುವುದು ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸುವುದು;

(ಬಿ) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವಿನಿಯಮಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವಂಥ ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥದ ಮಾರಾಟವನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುವುದು;

(ಸಿ) ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವಂಥ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ವರದಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿಸುವುದು;

(ಡಿ) ಕಾರಾವಾಸ ಶಿಕ್ಷೆಯಿಂದ ದಂಡನೀಯವಾಗುವ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಳ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಮಂಜೂರಾತಿ ನೀಡುವಂತೆ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಆಯುಕ್ತನಿಗೆ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು;

(ಇ) ಜುಲ್ಮನೆಯಿಂದ ದಂಡನೀಯವಾಗುವ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಳ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್‌ಗೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ನೀಡುವುದು ಅಥವಾ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದು;

(ಎಫ್) ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡಿದ ಎಲ್ಲ ತಪಾಸಣೆಗಳ ಮತ್ತು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವಲ್ಲಿ ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕ್ರಮದ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಇಡುವುದು;

(ಜಿ) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಮತ್ತು ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳ ಮತ್ತು ವಿನಿಯಮಗಳ ಯಾವುದೇ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ನೀಡಬಹುದಾದ ಯಾವುದೇ ದೂರಿನ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಸುವುದು;

(ಹೆಚ್) ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ನೀಡಬಹುದಾದ ಯಾವುದೇ ದೂರಿನ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ನಡೆಸುವುದು; ಮತ್ತು

(ಐ) ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಆಯುಕ್ತನು ವಹಿಸಿಕೊಡಬಹುದಾದಂಥ ಇತರ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವುದು.

37. ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿ.- (1) ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಆಯುಕ್ತನು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ನಿಯಮಿಸಿದ ಅರ್ಹತೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ, ತಾನು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಭಾವಿಸುವಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮತ್ತು ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳ ಮತ್ತು ವಿನಿಯಮಗಳ ಮೇರೆಗಿನ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ಅವರಿಗೆ ತಾನು ವಹಿಸಿಕೊಡಬಹುದಾದಂಥ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ನೇಮಕ ಮಾಡಬಹುದು.

(2) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಅರ್ಹತೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಯಾರೇ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಬಹುದು.

38. ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಅಧಿಕಾರಗಳು.- (1) ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿಯು,-

(ಎ) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಯಾವುದೇ ಉಪಬಂಧಗಳ ಅಥವಾ ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ವಿನಿಯಮಗಳ ಅಥವಾ ಆದೇಶಗಳ ಮೇರೆಗಿನ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷ್ಯವಾಗಿ ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥವುಗಳೆಂದು ತಾನು ನಂಬಲು ಕಾರಣ ಇರುವಂಥ,-

(i) ಮಾನವ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವುದಾಗಿ ಅಥವಾ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿರುವುದಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ಕಂಡು ಬರುವ ಯಾವುದೇ ಆಹಾರದ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಪದಾರ್ಥದ; ಅಥವಾ

(ii) ಯಾವುದೇ ಅಂಥ ಆವರಣಗಳ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಕಂಡುಬಂದ ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥದ ಅಥವಾ ವಸ್ತುವಿನ

- ಮಾದರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು; ಅಥವಾ

(ಬಿ) ಯಾವ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು ಅಥವಾ ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ವಿನಿಯಮಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದೆಯೆಂದು ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಕಂಡುಬರುವುದೋ ಆ ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು; ಮತ್ತು

(ಸಿ) ಮಾದರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ತರುವಾಯ ಅಂಥ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರವರ್ತಕನ ಸುರಕ್ಷಿತ ಅಭಿರಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಇಡಬಹುದು;

ಮತ್ತು ಈ ಎರಡೂ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರದೇಶದ ಒಳಗೆ ಅಂಥ ಮಾದರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತೋ ಆ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರದೇಶದ ಆಹಾರ ವಿಶ್ಲೇಷಕನಿಗೆ, ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಾಗಿ ಅದನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬಹುದು:

ಪರಂತು, ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅಂಥ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರವರ್ತಕನ ಸುರಕ್ಷಿತ ಅಭಿರಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಾಗ, ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಭಾವಿಸುವ ಒಂದು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಭದ್ರತೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಅಂಥ ಪದಾರ್ಥದ ಮೌಲ್ಯಕ್ಕೆ ಸಮನಾದ ಹಣದ ಮೊತ್ತಕ್ಕಾಗಿ ಬಾಂಡನ್ನು ಬರೆದುಕೊಡಲು ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರವರ್ತಕನನ್ನು ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ತದನುಸಾರವಾಗಿ ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರವರ್ತಕನು ಬಾಂಡನ್ನು ಬರೆದುಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೋ, ಅಥವಾ ಮಾರಾಟಕ್ಕಾಗಿ ದಾಸ್ತಾನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೋ, ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥದ ತಯಾರಿಕೆಗಾಗಿ ದಾಸ್ತಾನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ಮಾರಾಟಕ್ಕಾಗಿ ಇಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಮತ್ತು ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕಲಬೆರೆಕಾರಕಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ಇಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡಬಹುದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಕಲಬೆರೆಕಾರಕಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

(3) ಯಾವುದೇ ಮಾದರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ, ಅದರ ಬೆಲೆಯನ್ನು, ಅಹಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಯಾವ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲಾಗುವುದೋ ಆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಮಾದರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತೋ, ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ (ಬಿ) ಖಂಡದ ಮೇರೆಗೆ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವು ಬೇಗನೆ ಹಾಳಾಗುವ ಸ್ವರೂಪದ್ದಾಗಿದ್ದಾಗ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ, ಅಂಥ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವು ಮಾನವ ಬಳಕೆಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದುದಲ್ಲವೆನ್ನುವಷ್ಟು ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿದೆಯೆಂದು ಮನವರಿಕೆಯಾದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರವರ್ತಕನಿಗೆ ಲಿಖಿತ ನೋಟೀಸನ್ನು ನೀಡಿದ ತರುವಾಯ, ಅಂಥ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು.

(5) ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಮತ್ತು ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುವಾಗ, ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ, 1973ರ (1974ರ 2) ಮೇರೆಗೆ ಹೊರಡಿಸಿದ ಶೋಧನೆಯ ವಾರೆಂಟನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಒಂದು ಸ್ಥಳವನ್ನು ಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಆ ಸಂಹಿತೆಯಲ್ಲಿರುವ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(6) ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥದ ತಯಾರಕನ ಅಥವಾ ವಿತರಕನ ಅಥವಾ ಡೀಲರನ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಅಥವಾ ಅಂಥ ಆವರಣವಾಗಿ ಅವನ ಅಧಿಭೋಗದಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಯಾವುದೇ ಕಲಬೆರಕೆಕಾರಕನನ್ನು, ಅದು ತನ್ನ ಬಳಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುವಂತೆ ನೀಡಲು ಅವನು ಅಸಮರ್ಥನಾದಾಗ ಮತ್ತು ಅವನ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಮತ್ತು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ತನಿಖೆಗೆ ಅಥವಾ ವ್ಯವಹರಣೆಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಬಹುದಾದ ಅಥವಾ ಸುಸಂಗತವಾಗಬಹುದಾದ ಯಾವುದೇ ಲೆಕ್ಕ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಇತರ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳನ್ನು ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿಯು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಕಲಬೆರಕೆಕಾರಕದ ಮಾದರಿಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಾಗಿ ಆಹಾರ ವಿಶ್ಲೇಷಕನಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬಹುದು:

ಪರಂತು, ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಅವನು ಯಾವ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧೀನನಾಗಿರುವನೋ ಆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಅಂಥ ಲೆಕ್ಕ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಇತರ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(7) ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ (ಎ) ಖಂಡದ ಅಥವಾ ಉಪಪ್ರಕರಣ (2)ರ ಅಥವಾ ಉಪಪ್ರಕರಣ (4)ರ ಅಥವಾ ಉಪಪ್ರಕರಣ (6)ರ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ, ಅಂಥ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಉಪಸ್ಥಿತರಿರುವಂತೆ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಅವನು ಕೋರಬಹುದು ಮತ್ತು ಅವನ ಸಹಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಅವರ ಸಹಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು.

(8) ಉಪಪ್ರಕರಣ (6)ರ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಲೆಕ್ಕ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಇತರ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡಾಗ, ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತೋ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಿದಂಥ ಅವುಗಳ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಅವುಗಳಿಂದ ಉದ್ಭೂತ ಭಾಗಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ನಂತರ, ಅವುಗಳನ್ನು ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಮೂವತ್ತು ದಿನಗಳಿಗೆ ಮೀರದ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಹಾಗೆ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದಾಗ ಮತ್ತು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಅವನ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ಹೂಡಿದ್ದಾಗ, ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಿದಂಥ ಅವುಗಳ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಂದ ಉದ್ಭವ ಭಾಗಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ನಂತರವಷ್ಟೇ ಅಂಥ ಲೆಕ್ಕ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಇತರ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(9) ಉಪಪ್ರಕರಣ (6)ರ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಕಲಬೆರಕೆಕಾರಕವನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡಾಗ, ಅಂಥ ಕಲಬೆರಕೆಕಾರಕವು ಕಲಬೆರಕೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಇರುವಂಥದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ಸಾಬೀತುಪಡಿಸುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯು ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸ್ವಾಧೀನದಿಂದ ಅಂಥ ಕಲಬೆರಕೆಕಾರಕವನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತೋ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು.

(10) ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಆಯುಕ್ತನು, ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನೀಡಬಹುದು, ಅವುಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಬದ್ಧನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಆಯುಕ್ತನು ಅಂಥ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಅವಧಿಗೆ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲೂಬಹುದು.

39. ಕೆಲವು ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ.- ಯಾರೇ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಥವಾ ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳ ಮತ್ತು ವಿನಿಯಮಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುವಾಗ, ಅವನು,-

(ಎ) ಕಿರುಕುಳ ನೀಡುವಂತೆ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಸೂಕ್ತ ಆಧಾರವಿಲ್ಲದೆ ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಅಥವಾ ಕಲಬೆರಕೆಕಾರಕವನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ; ಅಥವಾ

(ಬಿ) ಅವನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಉಂಟು ಮಾಡುವ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ಎಸಗುವುದು ಅವಶ್ಯವೆಂದು ನಂಬಲು ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಾಗ ಹೊರತು ಅಂಥ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ಎಸಗಿದರೆ

- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಅಪರಾಧದ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥನಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ದಂಡಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಯಾವುದೇ ಸುಳ್ಳು ದೂರನ್ನು ನೀಡಿದ್ದು ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಸುಳ್ಳು ದೂರು ಎಂದು ಸಾಬೀತಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಫಿರ್ಯಾದುದಾರನು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಅಪರಾಧದ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥನಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಐವತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದ ಆದರೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಜುಲ್ಮಾನೆಯಿಂದ ದಂಡಿತನಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

40. ಖರೀದಿದಾರನು ಆಹಾರವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿಸುವುದು.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದು ಯಾವುದೂ, ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಹೊರತು ಪಡಿಸಿ ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥದ ಖರೀದಿದಾರನನ್ನು,

ವಿನಿಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಫೀಜನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಆಹಾರ ವಿಶ್ಲೇಷಕನಿಂದ ಅಂಥ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಆಹಾರ ವಿಶ್ಲೇಷಕನಿಂದ ಅವನ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ವರದಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ:

ಪರಂತು, ಅಂಥ ಖರೀದಿದಾರನು ಅಂಥ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಹಾಗೆ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ತನ್ನ ಆಶಯವನ್ನು ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಖರೀದಿಸುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರವರ್ತಕನಿಗೆ ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು:

ಮತ್ತೂ ಪರಂತು, ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವು ಅಧಿನಿಯಮಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ವಿನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಆಹಾರ ವಿಶ್ಲೇಷಕನ ವರದಿಯಿಂದ ಕಂಡು ಬಂದರೆ, ಖರೀದಿದಾರನು ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ತಾನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿದ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ವಾಪಸ್ ಪಡೆಯಲು ಹಕ್ಕುಳ್ಳವನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಮಾದರಿಯು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವಿನಿಯಮಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿರುವುದಾಗಿ ಆಹಾರ ವಿಶ್ಲೇಷಕನಿಗೆ ಕಂಡು ಬಂದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ವಿಶ್ಲೇಷಕನು ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್‌ಗಾಗಿ ಪ್ರಕರಣ 42ರಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಿರುವ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ತನ್ನ ವರದಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

41. ಶೋಧನೆ ಮಾಡಲು, ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ತನಿಖೆ ಮಾಡಲು, ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ಹೂಡಲು ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ.- (1) ಪ್ರಕರಣ 31ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (2)ರಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಳವು, ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವು ಅಥವಾ ಕಲಬೆರಕೆಕಾರಕವು ಒಳಗೊಂಡಿರುವದೆಂದು ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಕಾರಣ ಯುಕ್ತ ಸಂಶಯ ಇದ್ದರೆ ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಶೋಧನೆ ಮಾಡಬಹುದು, ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಅಥವಾ ಕಲಬೆರಕೆಕಾರಕವನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಮತ್ತು ಆ ತರುವಾಯ ತಾನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಶೋಧನೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿದಾರರು, ಶೋಧನೆ ಮಾಡಿದ ಸ್ಥಳವು ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರುವುದೋ ಆ ಪ್ರದೇಶದ ನಿವಾಸಿಗಳಲ್ಲ ಎಂಬ ಸಂಗತಿಯ ಕಾರಣ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಶೋಧನೆಯನ್ನು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾದುದಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಥಾ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಉಪಬಂಧಿಸಿರುವುದನ್ನಿಲ್ಲದೆ, ಶೋಧನೆಗೆ, ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ, ಸಮನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ತನಿಖೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ಹೂಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ, 1973 (1974ರ 2)ರಲ್ಲಿ ಇರುವ ಉಪಬಂಧಗಳು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿಯು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಎಲ್ಲ ಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದಾದಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

42. ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್‌ನನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ.- (1) ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡಲು, ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಾಗಿ ಆಹಾರ ವಿಶ್ಲೇಷಕನಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲು ಜವಾಬ್ದಾರನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಆಹಾರ ವಿಶ್ಲೇಷಕನು ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ತರುವಾಯ, ಮಾದರಿಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಮಾದರಿಯ ಗುಣಪರಿಶೀಲನೆಯ ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ವಿಧಾನವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ವರದಿಯನ್ನು ಹದಿನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳ ಒಳಗೆ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಆಯುಕ್ತನಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಅದರ ಒಂದು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಆಹಾರ ವಿಶ್ಲೇಷಕನ ವರದಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ತರುವಾಯ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯು ಕಾರಾವಾಸದಿಂದ ದಂಡನೀಯವಾದುದಾಗಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಜುಲ್ಮಾನೆಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ದಂಡನೀಯವಾದುದಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಕಾರಾವಾಸದಿಂದ ದಂಡನೀಯವಾಗಬಹುದಾದ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್‌ಗೆ ಅನುಮತಿಗಾಗಿ ಕೋರಿ ಅವನು ತನ್ನ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಹದಿನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳ ಒಳಗೆ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಆಯುಕ್ತನಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಆಯುಕ್ತನು, ತಾನು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದರೆ, ಅಪರಾಧದ ಗಂಭೀರತೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ, ಆ ವಿಷಯವನ್ನು,-

(ಎ) ಮೂರು ವರ್ಷಗಳವರೆಗಿನ ಅವಧಿಯ ಕಾರಾವಾಸದಿಂದ ದಂಡನೀಯವಾಗುವ ಅಪರಾಧಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧಿಕಾರವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕೇ; ಅಥವಾ

(ಬಿ) ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವಲ್ಲಿ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂಥ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಧಿಯ ಕಾರಾವಾಸದಿಂದ ದಂಡನೀಯವಾಗುವ ಅಪರಾಧಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಅಂಥ ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕೇ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸದಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಅಂಥ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ನ್ಯಾಯಾಲಯವೇ ಅಧಿವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆ

- ಎಂಬುದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(5) ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಆಯುಕ್ತನು, ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಅಥವಾ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ತನ್ನ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್‌ನನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಪ್ರಕರಣ 40ರ ಮೇರೆಗೆ ಮಾದರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಖರೀದಿದಾರನಿಗೆ ಕೂಡ ಆ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ VIII

ಆಹಾರದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

43. ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳಿಗೆ, ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ರೆಫರಲ್ ಆಹಾರ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯತೆ ನೀಡಿಕೆ.- (1) ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಆಹಾರ ವಿಶ್ಲೇಷಕರು ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ಪರೀಕ್ಷಾ ಮತ್ತು ಮಾಪನಾಂಕ ನೀಡಿಕೆ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳಿಗೆ ಮಾನ್ಯತೆ ನೀಡಿಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಮಾನ್ಯತೆ ನೀಡಿಕೆ ಏಜೆನ್ಸಿಯಿಂದ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ಆಹಾರ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಅಧಿಸೂಚಿಸಬಹುದು.

(2) ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮ ಅಥವಾ ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ನಿಯಮಗಳ ಮತ್ತು ವಿನಿಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ರೆಫರಲ್ ಆಹಾರ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಒಂದು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ರೆಫರಲ್ ಆಹಾರ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯವನ್ನು ಅಥವಾ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳನ್ನು, ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಸ್ಥಾಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಅಥವಾ ಅವುಗಳಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು,-

(ಎ) ಆಹಾರ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದ ಮತ್ತು ರೆಫರಲ್ ಆಹಾರ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಯಾವ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರದೇಶದೊಳಗೆ ಅಥವಾ ಪ್ರದೇಶಗಳೊಳಗೆ ನಿರ್ವಹಿಸಬಹುದೋ ಆ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಅಥವಾ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು;

(ಬಿ) ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗಾಗಿ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಸದರಿ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಯ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು, ಅದರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳು ನೀಡುವ ವರದಿಗಳ ನಮೂನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅಂಥ ವರದಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಫೀಜನ್ನು; ಮತ್ತು

(ಸಿ) ತನ್ನ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸದರಿ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಸಲು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಬಹುದಾದ ಅಥವಾ ವಿಹಿತವೆನಿಸಬಹುದಾದ ಇತರ ವಿಷಯಗಳನ್ನು

- ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸುವ ವಿನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದು.

44. ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಪರಿಶೋಧನೆಗಾಗಿ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಅಥವಾ ಏಜೆನ್ಸಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ ನೀಡುವುದು.- ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮತ್ತು ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳ ಮತ್ತು ವಿನಿಯಮಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಿದಂತೆ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಪರಿಶೋಧನೆಯ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ನಿರ್ವಹಣಾ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಿರುವುದನ್ನು ಪರೀಶೀಲಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಅಥವಾ ಏಜೆನ್ಸಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ ನೀಡಬಹುದು.

45. ಆಹಾರ ವಿಶ್ಲೇಷಕರು.- ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಆಯುಕ್ತನು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ನಿಯಮಿಸಿದ ಅರ್ಹತೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ, ತಾನು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಭಾವಿಸುವಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಆಯುಕ್ತನು ಅವರಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಡಬಹುದಾದಂಥ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ವಿಶ್ಲೇಷಕರನ್ನಾಗಿ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ನೇಮಿಸಬಹುದು:

ಪರಂತು, ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥದ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಮಾರಾಟದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಹಣಕಾಸಿನ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಆಹಾರ ವಿಶ್ಲೇಷಕರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ:

ಮತ್ತು ಪರಂತು, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗಾಗಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಆಹಾರ ವಿಶ್ಲೇಷಕರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬಹುದು.

46. ಆಹಾರ ವಿಶ್ಲೇಷಕನ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳು.- (1) ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಾಗಿ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಪ್ಯಾಕೇಜನ್ನು ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಮೇಲೆ, ಆಹಾರ ವಿಶ್ಲೇಷಕನು, ಧಾರಕದ ಮತ್ತು ಹೊರಹೊದಿಕೆಯ ಮೇಲಿನ ಮೊಹರನ್ನು, ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಮಾದರಿ ಮುದ್ರೆಯೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅದರ ಮೇಲಿರುವ ಮೊಹರಿನ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಬರೆದಿಡತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಆಹಾರ ವಿಶ್ಲೇಷಕನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಮಾದರಿ ಇರುವ ಧಾರಕವು ಒಡೆದು ಹೋಗಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದಾಗಿ ಅಥವಾ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗೆ ಅನರ್ಹವಾಗಿರುವುದಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಅವನು, ಅಂಥ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಏಳು ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಮಾದರಿಯ ಎರಡನೇ ಭಾಗವನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ಕೋರಿಕೆ ಪತ್ರವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಆಹಾರ ವಿಶ್ಲೇಷಕನು, ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅಥವಾ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಲಾದ ಇತರ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅವನಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥದ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಆಹಾರ ವಿಶ್ಲೇಷಕನು, ಯಾವುದೇ ಮಾದರಿಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಹದಿನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯೊಳಗಾಗಿ,-

(i) ಅಂಥ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಪ್ರಕರಣ 38ರ ಅಥವಾ ಪ್ರಕರಣ 47ರ ಮೇರೆಗೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮಾದರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ವಿಧಾನವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ವರದಿಯ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು; ಮತ್ತು

(ii) ಅಂಥ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಪ್ರಕರಣ 40ರ ಮೇರೆಗೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಮಾದರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ವಿಧಾನವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ವರದಿಯ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಅಂಥ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಖರೀದಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅದರ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಮಾದರಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಹದಿನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳೊಳಗೆ ಅದನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಆಹಾರ ವಿಶ್ಲೇಷಕನು, ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಕಾಲವನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಆಯುಕ್ತರಿಗೆ ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಆಹಾರ ವಿಶ್ಲೇಷಕನ ವರದಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಅಪೀಲನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿರತಕ್ಕದ್ದು, ಆ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಅಧಿಸೂಚಿಸಿದ ರೆಫರಲ್ ಆಹಾರ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಕ್ಕೆ ಅದರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರೆ, ಅವನು ಹಾಗೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

47. ಮಾದರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ.- (1) ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಆಹಾರದ ಮಾದರಿಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ, ಅವನು,-

(ಎ) ಮಾದರಿಯನ್ನು ಹಾಗೆ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿಸುವ ತನ್ನ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು, ತಿಳಿಸಿ, ಮಾದರಿಯನ್ನು ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತೋ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಮತ್ತು ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೆಸರು, ವಿಳಾಸ ಮತ್ತು ಇತರ ವಿವರಗಳನ್ನು ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿ ಯಾರಾದಾರೂ ಇದ್ದರೆ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಲಿಖಿತ ನೋಟೀಸನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು;

(ಬಿ) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ಉಪಬಂಧಿಸಬಹುದಾದ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಮಾದರಿಯನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಮತ್ತು ಅನುಮತಿಸಬಹುದಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಗುರುತು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಮೊಹರು ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು ಅಥವಾ ಅಂಟಿಸಿ ಭದ್ರಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಮಾದರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತೋ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಹಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಹೆಬ್ಬೆಟ್ಟು ಗುರುತನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು;

ಪರಂತು, ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಸಹಿ ಮಾಡಲು ಅಥವಾ ತನ್ನ ಹೆಬ್ಬೆಟ್ಟು ಗುರುತನ್ನು ಹಾಕಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಒಬ್ಬ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಕ್ಷಿದಾರರನ್ನು ಕರೆಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಹಿಗೆ ಅಥವಾ ಹೆಬ್ಬೆಟ್ಟು ಗುರುತಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ, ಅವನ ಸಹಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಹೆಬ್ಬೆಟ್ಟು ಗುರುತನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

(ಸಿ) (i) ಆ ಮಾದರಿಯ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು, ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಾಗಿ ಆಹಾರ ವಿಶ್ಲೇಷಕನಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಆ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು;

(ii) ಎರಡು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತ ಅಭಿರಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಇಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು; ಮತ್ತು

(iii) ಉಳಿದ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಾಗಿ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು, ಆಹಾರ, ವ್ಯಾಪಾರ, ವ್ಯವಹಾರ ಪುನರ್ವರ್ತಕನು ಕೋರಿಕೊಂಡರೆ, ಆ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿ, ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಆ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು;

ಪರಂತು, (i) ಮತ್ತು (ii)ನೇ ಉಪ ಖಂಡಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಪರೀಕ್ಷಾ ವರದಿಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದರೆ, ಆಗ, ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಯು ತನ್ನ ಅಭಿರಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುವ ಮಾದರಿಯ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಾಗಿ ರೆಫರಲ್ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಅದರ ಮೇಲೆ ಆ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದ ನಿರ್ಣಯವು ಅಂತಿಮವಾದುದಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥದ ಅಥವಾ ಕಲಬೆರಕೆಕಾರಕದ ಮಾದರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ, ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿಯು ನಿಕಟ ತರುವಾಯದ ಕೆಲಸದ ದಿನದಂದೇ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರದೇಶದ ಆಹಾರ ವಿಶ್ಲೇಷಕನಿಗೆ ಮಾದರಿಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಾಗಿ ಮತ್ತು ವರದಿಗಾಗಿ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಆಹಾರ ವಿಶ್ಲೇಷಕನಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ ಮಾದರಿಯ ಭಾಗವು ಕಳೆದು ಹೋದರೆ ಅಥವಾ ಹಾನಿಗೊಂಡರೆ, ಆಹಾರ ವಿಶ್ಲೇಷಕನು ಅಥವಾ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಕೋರಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ತನಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದ ಮಾದರಿಯ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಾಗಿ ಆಹಾರ ವಿಶ್ಲೇಷಕನಿಗೆ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಅಥವಾ ಕಲಬೆರೆಕೆಕಾರಕವನ್ನು, ಅದನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸಿರದಿದ್ದರೆ, ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ವಿಶ್ಲೇಷಕನ ವರದಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ತರುವಾಯದ ಏಳು ದಿನಗಳ ಒಳಗೆ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮುಂದೆ ಹಾಜರುಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತೋ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರೆ, ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಲಿಖಿತ ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ ಆ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಕಾಲದೊಳಗೆ ತನ್ನ ಮುಂದೆ ಅಂಥ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಹಾಜರುಪಡಿಸುವಂತೆ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(5) ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಧಿಕೃತ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅದರ ಮಾದರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಅಧಿಸೂಚಿತ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದ ಆಹಾರ ವಿಶ್ಲೇಷಕನಿಗೆ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಾಗಿ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಆ ಆಹಾರ ವಿಶ್ಲೇಷಕನು ಐದು ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ವರದಿಯನ್ನು ಅಧಿಕೃತ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

(6) ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಅಧಿಕೃತ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಮತ್ತು ಆಹಾರ ವಿಶ್ಲೇಷಕನು, ವಿನಿಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ IX

ಅಪರಾಧಗಳು ಮತ್ತು ದಂಡಗಳು

48. ಅಪರಾಧಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಾಮಾನ್ಯ ಉಪಬಂಧಗಳು.- (1) ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಸೇವನೆಗಾಗಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬಹುದು ಅಥವಾ ಮಾರಾಟಕ್ಕಾಗಿ ಇಡಬಹುದು ಅಥವಾ ವಿತರಿಸಬಹುದು ಎಂಬ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಈ ಮುಂದಿನ ಒಂದು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಆ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾನಿಕಾರಕವಾದುದನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು, ಎಂದರೆ:-

(ಎ) ಯಾವುದೇ ವಸ್ತುವನ್ನು ಅಥವಾ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸುವುದು;

(ಬಿ) ಆಹಾರದ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ವಸ್ತುವನ್ನು ಅಥವಾ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಘಟಕಾಂಶವನ್ನಾಗಿ ಬಳಸುವುದು;

(ಸಿ) ಆಹಾರದಿಂದ ಯಾವುದೇ ಘಟಕಾಂಶಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದು;

(ಡಿ) ಆಹಾರವನ್ನು ಇತರ ಯಾವುದೇ ಸಂಸ್ಕರಣೆಗೆ ಅಥವಾ ಉಪಚಾರಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸುವುದು.

(2) ಯಾವುದೇ ಆಹಾರವು ಅಸುರಕ್ಷಿತವೇ ಅಥವಾ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾನಿಕರವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವಾಗ,-

(ಎ) (i) ಬಳಕೆದಾರನು ಆಹಾರವನ್ನು ಬಳಸುವಂಥ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನೆ, ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ವಿತರಣೆಯ ಪ್ರತಿ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅದರ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು;

(ii) ಲೇಬಲ್ ಮೇಲಿನ ಮಾಹಿತಿ ಅಥವಾ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಆಹಾರವನ್ನು ಅಥವಾ ಆಹಾರಗಳ ವರ್ಗವನ್ನು ಸೇವಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲಲ್ಲದೇ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗಳ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೂ ಆ ಆಹಾರವು ಉಂಟು ಮಾಡುವ ಸಂಭವನೀಯವಾದ, ತಕ್ಷಣವಾದ ಅಥವಾ ಅಲ್ಪಾವಧಿಯ ಅಥವಾ ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಆ ಆಹಾರದಿಂದ ಆಗುವ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಆರೋಗ್ಯ ಪರಿಣಾಮಗಳ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಬಳಕೆದಾರರಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಲಭ್ಯವಾಗುವ ಇತರ ಮಾಹಿತಿಯೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಬಳಕೆದಾರನಿಗೆ ಒದಗಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು;

(iii) ಸಂಭವನೀಯ ಸಂಚಿತ ವಿಷಕಾರಿ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು;

(iv) ಆಹಾರವನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವರ್ಗದ ಬಳಕೆದಾರರಿಗೆ ನೀಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವಲ್ಲಿ ಆ ವರ್ಗದ ಬಳಕೆದಾರರ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಆರೋಗ್ಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಗಳನ್ನು; ಮತ್ತು

(v) ಆಹಾರವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಮಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಸೇವಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅದೇ ಸಂಯೋಜನೆಯ ಆಹಾರದಿಂದಾಗುವ ಸಂಭವನೀಯವಾದ ಸಂಚಿತ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಸಹ;

(ಬಿ) ಮೂಲ ಆಹಾರವಾಗಿರುವ, ಪದಾರ್ಥದ ಗುಣಮಟ್ಟ ಅಥವಾ ಶುದ್ಧತೆಯು, ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಮಾನಕಕ್ಕಿಂತ ಕೆಳಮಟ್ಟದ್ದಾಗಿರುವಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಪ್ರಮಾಣಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅದರ ಘಟಕಾಂಶಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸನೀಯತೆಯ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಮಿತಿಗಳೊಳಗೆ ಇಲ್ಲದಿರುವಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಮತ್ತು ಮಾನವ ಪ್ರಯತ್ನದ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಮೀರಿದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಮಾತ್ರವೇ, ಅಂಥ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಅಸುರಕ್ಷಿತವಾದುದೆಂದು ಅಥವಾ ಕಳಪೆ ಗುಣಮಟ್ಟದ್ದೆಂದು ಅಥವಾ ಬಾಹ್ಯ ವಸ್ತುವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಎಂಬ ಸಂಗತಿಯನ್ನು

- ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು.

ವಿವರಣೆ.- ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ, "ಹಾನಿ"ಯಲ್ಲಿ ಖಾಯಂ ಆದುದಾಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾದುದಾಗಿರಲಿ, ಯಾವುದೇ ದುರ್ಬಲತೆ ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತು "ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾನಿಕರ" ಎಂಬುದನ್ನು ತದನುಸಾರವಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸತಕ್ಕದ್ದು.

49. ದಂಡಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಾಮಾನ್ಯ ಉಪಬಂಧಗಳು.- ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಮೇರೆಗೆ ದಂಡದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವಾಗ, ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ, ದಂಡನೆ ನಿರ್ಧರಣಾ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು ಈ ಮುಂದಿನವುಗಳಿಗೆ ಎಂದರೆ:-

(ಎ) ಉಲ್ಲಂಘನೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಬಹುದೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ, ಗಳಿಸಿದ ಮೊಬಲಗಿಗೆ ಅಥವಾ ಪಡೆದ ಅನುಚಿತ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ;

(ಬಿ) ಉಲ್ಲಂಘನೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಉಂಟಾದ ಅಥವಾ ಉಂಟಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿರುವ ನಷ್ಟದ ಮೊಬಲಗಿಗೆ;

(ಸಿ) ಉಲ್ಲಂಘನೆಯ ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಸ್ವರೂಪಕ್ಕೆ;

(ಡಿ) ಉಲ್ಲಂಘನೆಯು ಅವನ ತಿಳುವಳಿಕೆಗೆ ಬಾರದೆ ಆದದ್ದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ; ಮತ್ತು

(ಇ) ಇತರ ಯಾವುದೇ ಸುಸಂಗತ ಅಂಶಕ್ಕೆ

- ಯುಕ್ತ ಗಮನ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

50. ಕೇಳಿದ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲದ ಅಥವಾ ಸತ್ವದಲ್ಲದ ಅಥವಾ ಗುಣಮಟ್ಟದಲ್ಲದ ಆಹಾರವನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ದಂಡ.- ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ವಿನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸದಿರುವ ಅಥವಾ ಖರೀದಿದಾರರು ಕೇಳಿದ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲದ ಅಥವಾ ಸತ್ವದಲ್ಲದ ಅಥವಾ ಗುಣಮಟ್ಟದಲ್ಲದ ಹಾನಿಕಾರಕವಾದ ಯಾವುದೇ ಆಹಾರವನ್ನು ಖರೀದಿದಾರನಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾನೋ ಆ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಐದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮೀರದ ದಂಡಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಪ್ರಕರಣ 31ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (2)ರ ಮೇರೆಗೆ ಒಳಗೊಂಡ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ಅಂಥ ಪಾಲನೆ ಮಾಡದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮೀರದ ದಂಡಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

51. ಕಳಪೆ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ದಂಡ.- ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ತಾನಾಗಿಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಆತನ ಪರವಾಗಿ ಇತರ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಲಿ ಕಳಪೆ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಮಾನವ ಸೇವನೆಗಾಗಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ತಯಾರಿಸುವನೋ ಅಥವಾ ದಾಸ್ತಾನು ಮಾಡುವನೋ ಅಥವಾ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವನೋ ಅಥವಾ ವಿತರಿಸುವನೋ ಅಥವಾ ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವನೋ ಆ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಐದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ದಂಡಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

52. ಆಹಾರಕ್ಕೆ ತಪ್ಪು ಮುದ್ರೆ ಹಾಕಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ದಂಡ.- (1) ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ತಾನಾಗಿಯಾಗಿಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಆತನ ಪರವಾಗಿ ಇತರ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಲಿ ತಪ್ಪು ಮುದ್ರೆ ಹಾಕಿದ ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಮಾನವ ಸೇವನೆಗಾಗಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ತಯಾರಿಸುವನೋ ಅಥವಾ ದಾಸ್ತಾನು ಮಾಡುವನೋ ಅಥವಾ ವಿತರಿಸುವನೋ ಅಥವಾ ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವನೋ ಆ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಮೂರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ದಂಡಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ದಂಡನೆ ನಿರ್ಧರಣಾ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗಿನ ಅಪರಾಧದ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥನೆಂದು ಕಂಡುಬಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ದೋಷವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು, ಸರಿಪಡಿಕೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಬಹುದು ಅಥವಾ ಅಂಥ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

53. ತಪ್ಪುದಾರಿಗಳೆಯುವ ಜಾಹೀರಾತನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ದಂಡ.- (1) ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು,-

(ಎ) ಯಾವುದೇ ಆಹಾರವನ್ನು ತಪ್ಪು ತಪ್ಪಾಗಿ ವಿವರಿಸಿರುವಂಥ; ಅಥವಾ

(ಬಿ) ಯಾವುದೇ ಆಹಾರದ ಸ್ವರೂಪ ಅಥವಾ ಸತ್ತ್ವ ಅಥವಾ ಗುಣಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ತಪ್ಪುದಾರಿಗಳೆಂದು ಸಂಭವವಿರುವಂಥ ಅಥವಾ ಸುಳ್ಳು ಖಾತರಿಯನ್ನು ನೀಡುವ

- ಜಾಹೀರಾತನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವನೋ ಅಥವಾ ಆ ಜಾಹೀರಾತಿನ ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ ಪಕ್ಷಕಾರನಾಗಿರುವನೋ ಆ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ದಂಡಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಯಾವುದೇ ವ್ಯವಹರಣೆಯಲ್ಲಿ, ಯಾವ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಆರೋಪಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಲೇಬಲ್ ಅಥವಾ ಜಾಹೀರಾತು, ಆಹಾರದ ಸಂಯೋಜನೆಯ ನಿಖರವಾದ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ ಎಂಬ ಸಂಗತಿಯ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯವನ್ನು ಅಡ್ಡಿಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

54. ಆಹಾರವು ಬಾಹ್ಯ ವಸ್ತುವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ದಂಡ.- ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ತಾನಾಗಿಯಾಗಿಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಆತನ ಪರವಾಗಿ ಇತರ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ಆಗಲಿ ಬಾಹ್ಯ ವಸ್ತುವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಮಾನವ ಸೇವನೆಗಾಗಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ತಯಾರಿಸಿದರೆ ಅಥವಾ ದಾಸ್ತಾನು ಮಾಡಿದರೆ ಅಥವಾ ವಿತರಿಸಿದರೆ ಅಥವಾ ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಅವನು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ದಂಡಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

55. ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿಯ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಲು ತಪ್ಪಿದಕ್ಕೆ ದಂಡ.- ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರವರ್ತಕನು ಅಥವಾ ಆಮದುದಾರನು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ವಿನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿಯು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದಂತೆ, ಅವುಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಹೊರಡಿಸಿದ ಆದೇಶಗಳ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು, ಯುಕ್ತ ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೆ ಪಾಲಿಸಲು ತಪ್ಪಿದರೆ, ಅವನು ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ದಂಡಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

56. ಆಹಾರವನ್ನು ಅನಾರೋಗ್ಯಕರವಾಗಿ ಅಥವಾ ಅನೈರ್ಮಲ್ಯಕರ ಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ತಯಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ದಂಡ.- ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ತಾನಾಗಿಯಾಗಿಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಆತನ ಪರವಾಗಿ ಇತರ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಲಿ ಅನಾರೋಗ್ಯಕರ ಅಥವಾ ಅನೈರ್ಮಲ್ಯಕರ ಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಮಾನವ ಸೇವನೆಗಾಗಿ ತಯಾರಿಸುವನೋ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕರಿಸುವನೋ ಆ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ದಂಡಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

57. ಕಲಬೆರಕೆಕಾರಕವನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ದಂಡ.- (1) ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು, ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತಾನಾಗಿಯಾಗಿಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಆತನ ಪರವಾಗಿ ಇತರ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಲಿ, ಯಾವುದೇ ಕಲಬೆರಕೆಕಾರಕವನ್ನು ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಅಥವಾ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತಯಾರಿಸಿದರೆ ಅಥವಾ ದಾಸ್ತಾನು ಮಾಡಿದರೆ, ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದರೆ ಅಥವಾ ವಿತರಿಸಿದರೆ ಆ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು,-

(i) ಅಂಥ ಕಲಬೆರಕೆಕಾರಕವು ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾನಿಕಾರಕವಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೀರದ ದಂಡಕ್ಕೆ;

(ii) ಅಂಥ ಕಲಬೆರಕೆಕಾರಕವು ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾನಿಕಾರಕವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೀರದ ದಂಡಕ್ಕೆ

– ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗಿನ ವ್ಯವಹರಣೆಯಲ್ಲಿ, ಆರೋಪಿಯು, ಅಂಥ ಕಲಬೆರಕೆಕಾರಕವನ್ನು ಯಾರೇ ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪರವಾಗಿ ಹೊಂದಿರುವುದು ಪ್ರತಿರಕ್ಷೆಯಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

58. ಯಾವ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ದಂಡಕ್ಕೆ ಉಪಬಂಧಿಸಿಲ್ಲವೋ ಆ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಳಿಗಾಗಿ ದಂಡ.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಯಾವುದೇ ಉಪಬಂಧಗಳ ಅಥವಾ ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳ ಅಥವಾ ವಿನಿಯಮಗಳ ಯಾವ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗೆ ಈ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ದಂಡವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಉಪಬಂಧಿಸಿಲ್ಲವೋ, ಅಂಥ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದಂತೆ ದಂಡಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

59. ಸುರಕ್ಷಿತವಲ್ಲದ ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ದಂಡನೆ.- ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ತಾನಾಗಿಯಾಗಿಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಆತನ ಪರವಾಗಿ ಇತರ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಲೀ ಯಾವ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವು ಮಾನವ ಸೇವನೆಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತವಲ್ಲವೋ ಆ ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ತಯಾರಿಸುತ್ತಾನೋ ಅಥವಾ ದಾಸ್ತಾನು ಮಾಡುವನೋ ಅಥವಾ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾನೋ ಅಥವಾ ವಿತರಿಸುತ್ತಾನೋ ಅಥವಾ ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೋ ಆ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು,-

(i) ಅಂಥ ವಿಫಲತೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಿಂದ ಹಾನಿಯಾಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಅವಧಿಯ ಕಾರಾವಾಸದಿಂದ ಮತ್ತು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಜುಲ್ಮಾನೆಯಿಂದ ಸಹ;

(ii) ಅಂಥ ವಿಫಲತೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಿಂದ ತೀವ್ರತರವಲ್ಲದ ಹಾನಿ ಉಂಟಾದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷದವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಅವಧಿಯ ಕಾರಾವಾಸದಿಂದ ಮತ್ತು ಮೂರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಜುಲ್ಮಾನೆಯಿಂದ ಸಹ;

(iii) ಅಂಥ ವಿಫಲತೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಿಂದ ತೀವ್ರತರವಾದ ಹಾನಿ ಉಂಟಾದಲ್ಲಿ ಆರು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಅವಧಿಯ ಕಾರಾವಾಸದಿಂದ ಮತ್ತು ಐದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಜುಲ್ಮಾನೆಯಿಂದ ಸಹ;

(iv) ಅಂಥ ವಿಫಲತೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಿಂದ ಮರಣ ಸಂಭವಿಸಿದರೆ, ಏಳು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದ ಅವಧಿಯ ಆದರೆ ಆಜೀವ ಕಾರಾವಾಸಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಅವಧಿಯ ಕಾರಾವಾಸದಿಂದ ಮತ್ತು ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದ ಜುಲ್ಮಾನೆಯಿಂದ ಸಹ

– ದಂಡಿತನಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

60. ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಬಾಬುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ದಂಡನೆ.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಯಾವುದೇ ಆಹಾರವನ್ನು, ವಾಹನವನ್ನು, ಸಾಧನ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು, ಪ್ರಾಣಿವಸ್ತು ಅಥವಾ ಲೇಬಲಿಂಗನ್ನು

ಅಥವಾ ಜಾಹೀರಾತು ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಇತರ ವಸ್ತುವನ್ನು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಅನುಮತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ, ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಿದರೆ ಅಥವಾ ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಿದರೆ, ಅವನು ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಅವಧಿಯ ಕಾರಾವಾಸದಿಂದ ಮತ್ತು ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಜುಲ್ಮಾನೆಯಿಂದ ಸಹ ದಂಡಿತನಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

61. ಸುಳ್ಳು ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ದಂಡನೆ.- ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗಿನ ಅಗತ್ಯತೆಗೆ ಅಥವಾ ನಿರ್ದೇಶನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸುಳ್ಳು ಅಥವಾ ತಪ್ಪುದಾರಿಗೆ ಎಳೆಯುವಂಥದ್ದು ಎಂದು ತಿಳಿದಿರುವ ಯಾವುದೇ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರೆ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ದಸ್ತಾವೇಜನ್ನು ಹಾಜರುಪಡಿಸಿದರೆ ಆತನು, ಮೂರು ತಿಂಗಳುಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಅವಧಿಯ ಕಾರಾವಾಸದಿಂದ ಮತ್ತು ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಜುಲ್ಮಾನೆಯಿಂದ ಸಹ ದಂಡಿತನಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

62. ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಅಡ್ಡಿಯುಂಟು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿಯಂತೆ ನಟಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ದಂಡನೆ.- ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗಿನ ತನ್ನ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಾಗ ಯುಕ್ತ ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿರೋಧಿಸಿದರೆ, ಅಡ್ಡಿಯುಂಟು ಮಾಡಿದರೆ ಅಥವಾ ಅಡ್ಡಿಯುಂಟು ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೆ, ಅವನಂತೆ ನಟಿಸಿದರೆ, ಹೆದರಿಸಿದರೆ, ಬೆದರಿಸಿದರೆ ಅಥವಾ ಹಲ್ಲೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಅವನು ಮೂರು ತಿಂಗಳುಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಅವಧಿಯ ಕಾರಾವಾಸದಿಂದ ಮತ್ತು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಜುಲ್ಮಾನೆಯಿಂದ ಸಹ ದಂಡಿತನಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

63. ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಇಲ್ಲದೆ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ದಂಡನೆ.- ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರವರ್ತಕನನ್ನು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಪಡೆಯಲು ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅಥವಾ ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರವರ್ತಕನು (ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಕರಣ 31ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (2)ರ ಮೇರೆಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಪಡೆಯುವುದರಿಂದ ವಿನಾಯಿತಿಗೊಳಿಸಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ) ತಾನಾಗಿಯೇ ಅಥವಾ ಅವನ ಪರವಾಗಿ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಇಲ್ಲದೆ ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದರೆ, ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದರೆ, ದಾಸ್ತಾನು ಮಾಡಿದರೆ ಅಥವಾ ವಿತರಿಸಿದರೆ ಅಥವಾ ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ, ಅವನು ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಅವಧಿಯ ಕಾರಾವಾಸದಿಂದ ಮತ್ತು ಐದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಜುಲ್ಮಾನೆಯಿಂದ ಸಹ ದಂಡಿತನಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

64. ತರುವಾಯದ ಅಪರಾಧಗಳಿಗಾಗಿ ದಂಡನೆ.- (1) ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ದಂಡನೀಯವಾದ ಅಪರಾಧಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಹಿಂದೆ ಅಪರಾಧಿ ಎಂದು ನಿರ್ಣೀತವಾದ ನಂತರವೂ ಅದೇ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಮತ್ತು ಅದೇ ಅಪರಾಧಕ್ಕಾಗಿ ಅಪರಾಧಿಯೆಂದು ನಿರ್ಣೀತನಾದರೆ ಅವನು,-

(i) ಅದೇ ಅಪರಾಧಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಬಂಧಿಸಿರುವ ಗರಿಷ್ಠ ದಂಡನೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು, ಮೊದಲನೇ ಅಪರಾಧ ನಿರ್ಣಯವಾದ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸಬಹುದಾಗಿದ್ದಂಥ ದಂಡನೆಯ ದುಪ್ಪಟ್ಟು ದಂಡನೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು;

(ii) ಅಪರಾಧವು ಮುಂದುವರೆಯದಿರುವಂಥದ್ದಾಗಿರುವಲ್ಲಿ, ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ, ದೈನಂದಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜುಲ್ಮಾನೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು; ಮತ್ತು

(iii) ಅವನ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ರದ್ದುಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಅಪರಾಧಿಯ ಹೆಸರನ್ನು ಮತ್ತು ನಿವಾಸ ಸ್ಥಳವನ್ನು, ಅಪರಾಧವನ್ನು ಮತ್ತು ವಿಧಿಸಿದ ದಂಡವನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ನಿರ್ದೇಶಿಸಬಹುದಾದಂಥ ವಾರ್ತಾಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧಿಯ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವಂತೆ ಸಹ ಮಾಡಬಹುದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಪ್ರಕಟಣೆಯ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಅಪರಾಧ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವೆಚ್ಚದ ಭಾಗವೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅದು ಜುಲ್ಮಾನೆಯನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವಂಥದ್ದಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

65. ಬಳಕೆದಾರನಿಗೆ ಹಾನಿ ಉಂಟಾದ ಅಥವಾ ಅವನು ಮರಣ ಹೊಂದಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟಪರಿಹಾರ.-

(1) ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಇತರ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಬಾಧಕವಾಗದಂತೆ, ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತಾನಾಗಿಯಾಗಿಯೇ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಆತನ ಪರವಾಗಿ ಇತರ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ಆಗಲಿ ಬಳಕೆದಾರನಿಗೆ ಹಾನಿಯುಂಟು ಮಾಡುವ ಅಥವಾ ಅವನ ಮರಣಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ತಯಾರಿಸುವನೋ ಅಥವಾ ವಿತರಿಸುವನೋ ಅಥವಾ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವನೋ ಅಥವಾ ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವನೋ ಆ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ, ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ, ದಂಡನೆ ನಿರ್ಧರಣಾ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಹಾನಿಗೆ ಒಳಗಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅಥವಾ ಮೃತಪಟ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕಾನೂನುಸಮ್ಮತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗೆ,-

(ಎ) ಮರಣದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಐದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದ;

(ಬಿ) ತೀವ್ರತರವಾದ ಹಾನಿ ಉಂಟಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮೀರದ; ಮತ್ತು

(ಸಿ) ಹಾನಿಯ ಎಲ್ಲ ಇತರ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮೀರದ

- ನಷ್ಟಪರಿಹಾರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವಂತೆ ನಿರ್ದೇಶಿಸುವುದು ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ನಷ್ಟಪರಿಹಾರವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಘಟನೆಯು ಸಂಭವಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳಿಗಿಂತ ತಡವಾಗದಂತೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಮತ್ತೂ ಪರಂತು, ಮರಣ ಉಂಟಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಘಟನೆಯು ಸಂಭವಿಸಿದ ಮೂವತ್ತು ದಿನಗಳೊಳಗೆ ಮೃತನ ಹತ್ತಿರದ ಸಂಬಂಧಿಗಳಿಗೆ ಮಧ್ಯಂತರ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು, ತೀವ್ರತರವಾದ ಹಾನಿಗೆ ಅಥವಾ ಮರಣಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ಅಪರಾಧದ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥನೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದಲ್ಲಿ, ದಂಡನೆ ನಿರ್ಧರಣಾ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು, ತಪ್ಪಿತಸ್ಥನಾಗಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೆಸರನ್ನು ಮತ್ತು ನಿವಾಸದ ಸ್ಥಳವನ್ನು, ಅಪರಾಧವನ್ನು ಮತ್ತು ವಿಧಿಸಿದ ದಂಡವನ್ನು ಅಥವಾ ದಂಡನೆ ನಿರ್ಧರಣಾ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ವಾರ್ತಾ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧಿಯ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಪ್ರಕಟಣೆಯ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಅಪರಾಧ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ

ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವೆಚ್ಚದ ಭಾಗವೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅದು ಜುಲಾನೆಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ವಸೂಲು ಮಾಡುವಂಥದ್ದು ಆಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ದಂಡನೆ ನಿರ್ಧರಣಾ ಅಧಿಕಾರಿ ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು,-

(ಎ) ಬಳಕೆದಾರನಿಗೆ ತೀವ್ರತರವಾದ ಹಾನಿಯುಂಟಾದ ಅಥವಾ ಅವನು ಮೃತಪಟ್ಟ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ನ ರದ್ದಿಯಾತಿಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಿಂದ ಆಹಾರವನ್ನು ಹಿಂಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ, ಕಾರ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಹ ಆದೇಶಿಸಬಹುದು;

(ಬಿ) ಇತರ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಬಂಧಕ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಬಹುದು.

66. ಕಂಪನಿಗಳಿಂದ ಅಪರಾಧಗಳು.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗಿನ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಕಂಪನಿಯು ಮಾಡಿರುವಲ್ಲಿ, ಆ ಅಪರಾಧವು ನಡೆದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಂಪನಿಯ ಪ್ರಭಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ಮತ್ತು ಅದರ ವ್ಯವಹಾರದ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಕಂಪನಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರನಾಗಿದ್ದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಕಂಪನಿಯನ್ನು ಆ ಅಪರಾಧದ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥ ಎಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ತನ್ನ ವಿರುದ್ಧದ ವ್ಯವಹರಣೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ತದನುಸಾರವಾಗಿ ದಂಡಿತನಾಗತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಕಂಪನಿಯು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾರ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಲ್ಲಿ, ಕಂಪನಿಯು ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತೆಗೆ ಹೊಣೆಗಾರನೆಂದು ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡಿರುವ ಅಂಥ ಕಾರ್ಯಸಂಸ್ಥೆಯ, ಶಾಖೆಯ, ಘಟಕದ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನು ಅಥವಾ ಅದರ ಪ್ರಭಾರದಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅಂಥ ಕಾರ್ಯಸಂಸ್ಥೆಯ, ಶಾಖೆಯ ಅಥವಾ ಘಟಕದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಆದ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗೆ ಹೊಣೆಗಾರನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು:

ಮತ್ತು ಪರಂತು, ಈ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದು ಯಾವುದೂ, ಅಂಥ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಆ ಅಪರಾಧವು ತನ್ನ ಅರಿವಿಗೆ ಬಾರದಂತೆ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಅಥವಾ ಅಂಥ ಅಪರಾಧ ನಡೆಯುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ತಾನು ಎಲ್ಲಾ ಯುಕ್ತ ಜಾಗರೂಕತೆ ವಹಿಸಿದ್ದನೆಂದು ರುಜುವಾತುಪಡಿಸಿದರೆ, ಅವನನ್ನು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಉಪಬಂಧಿಸಲಾದ ಯಾವುದೇ ದಂಡನೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗಿನ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಕಂಪನಿಯು ಮಾಡಿರುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆ ಅಪರಾಧವು ಕಂಪನಿಯ ಯಾರೇ ನಿರ್ದೇಶಕನ, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕನ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯ ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾರೇ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಸಮ್ಮತಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಪರೋಕ್ಷ ಸಮ್ಮತಿಯಿಂದ ನಡೆಯಿತೆಂದು ಅಥವಾ ಅವರ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯತೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ ನಡೆಯಿತೆಂದು ಆರೋಪಿಸಬಹುದಾದುದು ರುಜುವಾತಾದರೆ, ಅಂಥ ನಿರ್ದೇಶಕನನ್ನು, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕನನ್ನು, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಸಹ ಆ ಅಪರಾಧದ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅವನು ತನ್ನ ವಿರುದ್ಧದ ವ್ಯವಹರಣೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ತದನುಸಾರವಾಗಿ ದಂಡಿತನಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

ವಿವರಣೆ.- ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ,-

(ಎ) “ಕಂಪನಿ” ಎಂದರೆ, ಯಾವುದೇ ನಿಗಮಿತ ನಿಕಾಯ ಮತ್ತು ಇದು ಒಂದು ಫರ್ಮನ್ನು ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಇತರ ಸಂಘವನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು

(ಬಿ) ಫರ್ಮಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ “ನಿರ್ದೇಶಕ” ಎಂದರೆ, ಫರ್ಮಿನ ಒಬ್ಬ ಪಾಲುದಾರ.

67. ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಆಮದಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಾಗಿ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಉಪಬಂಧಿಸಿದ ದಂಡಗಳ ಜೊತೆಗೆ ದಂಡ ವಿಧಿಸುವುದು.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವಿನಿಯಮಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ವಿದೇಶಿ ವ್ಯಾಪಾರ (ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1992 (1992ರ 22) ಮತ್ತು ಸೀಮಾ ಸುಂಕ ಅಧಿನಿಯಮ, 1962 (1962ರ 52)ರ ಉಪಬಂಧಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಅವನು ಗುರಿಯಾಗಬಹುದಾದ ಯಾವುದೇ ದಂಡದ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ದಂಡಕ್ಕೂ ಸಹ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ತದನುಸಾರವಾಗಿ ಅವನ ವಿರುದ್ಧ ವ್ಯವಹರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ವಿದೇಶಿ ವ್ಯಾಪಾರ (ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1992 (1992ರ 22) ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ, ಸೀಮಾ ಸುಂಕ ಅಧಿನಿಯಮ, 1962 (1962ರ 52) ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಅನುಮತಿಸಿದರೆ, ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಅಥವಾ ಆಮದುದಾರನಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ X

ನ್ಯಾಯನಿರ್ಣಯ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಪೀಲು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ

68. ನ್ಯಾಯನಿರ್ಣಯ.- (1) ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಮೇರೆಗೆ ನ್ಯಾಯನಿರ್ಣಯದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ, ಆರೋಪಿಸಲಾದ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ದರ್ಜೆಗೆ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದ ದರ್ಜೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ದಂಡನೆ ನಿರ್ಧರಣಾ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಸೂಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ದಂಡನೆ ನಿರ್ಧರಣಾ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮನವಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡಿದ ತರುವಾಯ ಮತ್ತು ಅಂಥ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ವಿನಿಯಮಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿರುವನೆಂದು ತನಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾದರೆ, ಆ ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ತಾನು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಭಾವಿಸುವಂಥ ದಂಡವನ್ನು ವಿಧಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ದಂಡನೆ ನಿರ್ಧರಣಾ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು, ಮತ್ತು.-

(ಎ) ಅವನ ಮುಂದೆ ನಡೆಯುವ ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳನ್ನು ಭಾರತ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆ (1860ರ 45) ಯ ಪ್ರಕರಣ 193 ಮತ್ತು 228ರ ಅರ್ಥವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ನ್ಯಾಯಿಕ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು;

(ಬಿ) ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ, 1973 (1974ರ 2) ರ ಪ್ರಕರಣ 345 ಮತ್ತು ಪ್ರಕರಣ 346ರ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಅದನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯವೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಮೇರೆಗೆ ದಂಡದ ಪರಿಮಾಣವನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವಾಗ, ದಂಡನೆ ನಿರ್ಧರಣಾ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಪ್ರಕರಣ 49ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳಿಗೆ ಯುಕ್ತ ಗಮನ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

69. ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ರಾಜೀ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಧಿಕಾರ.- (1) ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಆಯುಕ್ತನು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ವಿರುದ್ಧದ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಅಥವಾ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರುವನೆಂಬ ಸಕಾರಣ ಯುಕ್ತ ನಂಬಿಕೆಯು ಯಾರ ವಿರುದ್ಧ ಇದೆಯೋ, ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಸ್ವತಃ ತಯಾರಿಸುವ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಚಿಲ್ಲರೆ ತಯಾರಕರಿಂದ, ಚಿಲ್ಲರೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಂದ, ಬೀದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಂದ, ಸಂಚಾರಿ ಮಾರಾಟಗಾರರಿಂದ, ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವರಿಂದ, ಮಾಡಿರುವನೆಂದು ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಶಂಕಿಸಲಾದ ಅಪರಾಧವನ್ನು ರಾಜೀ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಹಣದ ಸಂದಾಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಬಹುದು.

(2) ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಅಂಥ ಹಣದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಶಂಕಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅಭಿರಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಅವನನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಆ ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಮುಂದಿನ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(3) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ರಾಜಿಯಾಗಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ ಅಥವಾ ಅಂಗೀಕರಿಸಲು ಒಪ್ಪಿದ ಹಣದ ಮೊತ್ತವು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಮತ್ತು ಪ್ರಕರಣ 49ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳಿಗೆ ಯುಕ್ತ ಗಮನವನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವ ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ಕಾರಾವಾಸ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧವನ್ನು ರಾಜಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

70. ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಪೀಲು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಸ್ಥಾಪನೆ.- (1) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಪ್ರಕರಣ 68ರ ಮೇರೆಗೆ ದಂಡನೆ ನಿರ್ಧರಣಾ ಅಧಿಕಾರಿಯು ನೀಡಿದ ತೀರ್ಮಾನಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಹೂಡಿದ ಅಪೀಲುಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಪೀಲು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವ ಒಂದು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣಗಳನ್ನು ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಸ್ಥಾಪಿಸಬಹುದು.

(2) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು ಯಾವ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಬಹುದೋ ಆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ, ನೇಮಕ ಮಾಡುವಂಥ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ (ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಪೀಠಾಸೀನ ಅಧಿಕಾರಿಯೆಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ) ಒಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಅವನು ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶನಾಗಿರುವ ಅಥವಾ ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶನಾಗಿದ್ದ ಹೊರತು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣಕ್ಕೆ ಪೀಠಾಸೀನ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ನೇಮಕಗೊಳ್ಳಲು ಅರ್ಹನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(4) ಪೀಠಾಸೀನ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಅರ್ಹತೆಗಳು, ನೇಮಕ, ಪದಾವಧಿ, ಸಂಬಳ ಮತ್ತು ಭತ್ಯೆಗಳು, ರಾಜೀನಾಮೆ ಮತ್ತು ಅವನನ್ನು ಪದದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂತೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು.

(5) ಅಪೀಲಿನ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಅಧಿಕಾರಗಳು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂತೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು.

71. ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಗಳು.- (1) ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು, ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ, 1908ರಲ್ಲಿ (1908ರ 5) ಹೇಳಲಾದ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಬದ್ಧವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ಆದರೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ನ್ಯಾಯದ ತತ್ವಗಳಿಂದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಪಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಇತರ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು ತನ್ನ ಉಪವೇಶನಗಳನ್ನು ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಬೇಕೋ ಆ ಸ್ಥಳವೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಕಾರ್ಯ ವಿಧಾನವನ್ನು ವಿನಿಯಮಿಸುವ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ತನ್ನ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ, ಈ ಮುಂದಿನ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ದಾವೆಯನ್ನು ಅಧಿವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವಾಗ, ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ, 1908 (1908ರ 5)ರ ಮೇರೆಗೆ ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ನಿಹಿತವಾಗಿರುವಂಥವೇ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

(ಎ) ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಮನು ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಅವನ ಹಾಜರಾತಿಯನ್ನು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಪ್ರಮಾಣ ಮಾಡಿಸಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು;

(ಬಿ) ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಇತರ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಶೋಧನೆ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಹಾಜರುಪಡಿಸಲು ಅಗತ್ಯಪಡಿಸುವುದು;

(ಸಿ) ಅಫಿಡಾವಿತ್ತುಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಕ್ಷ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದು;

(ಡಿ) ಸಾಕ್ಷಿದಾರರ ವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿ ಅಥವಾ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಗಾಗಿ ಕಮೀಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವುದು;

(ಇ) ತನ್ನ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಪುನರವಲೋಕಿಸುವುದು;

(ಎಫ್) ತಪ್ಪಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡುವುದು ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ಏಕಪಕ್ಷೀಯವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸುವುದು;

(ಜಿ) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದ ಇತರ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯ.

(3) ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಮುಂದೆ ನಡೆಯುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ಯವಹರಣೆಯನ್ನು ಭಾರತ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆ, 1860 (1860ರ 45)ರ ಪ್ರಕರಣ 193 ಮತ್ತು ಪ್ರಕರಣ 228ರ ಅರ್ಥವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಕರಣ 196ರ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ನ್ಯಾಯಿಕ ವ್ಯವಹರಣೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ, 1973 (1974ರ 2)ರ ಪ್ರಕರಣ 195ರ ಮತ್ತು XXVIನೇ ಅಧ್ಯಾಯದ ಎಲ್ಲ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಅದನ್ನು ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯವೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಅಪೀಲುದಾರನು, ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಮುಂದೆ ತನ್ನ ವಾದವನ್ನು ಮಂಡಿಸಲು ಮುದ್ದಾಗಿ ಹಾಜರಾಗಬಹುದು ಅಥವಾ ಒಬ್ಬ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಕಾನೂನು ವೃತ್ತಿಗರನ್ನು ಅಥವಾ ಅದರ ಯಾರೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಬಹುದು.

(5) ಕಾಲಪರಿಮಿತಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 1963 (1963ರ 36) ರ ಉಪಬಂಧಗಳು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಥಾ ಉಪಬಂಧಿಸಿರುವಂತೆ ಹೊರತು, ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅಪೀಲಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

(6) ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಯಾವುದೇ ತೀರ್ಮಾನದಿಂದ ಅಥವಾ ಆದೇಶದಿಂದ ಬಾಧಿತನಾದ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ತನಗೆ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ತೀರ್ಮಾನವು ಅಥವಾ ಆದೇಶವು ತಲುಪಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಅರವತ್ತು ದಿನಗಳೊಳಗೆ, ಅಂಥ ಆದೇಶದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಸಂಗತಿಯ ಅಥವಾ ಕಾನೂನಿನ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಅಪೀಲು ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು:

ಪರಂತು, ಸದರಿ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಅಪೀಲನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಅಪೀಲುದಾರನಿಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಉಂಟಾಗಿತ್ತೆಂದು ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಮನವರಿಕೆಯಾದರೆ, ಅರವತ್ತು ದಿನಗಳಿಗೆ ಮೀರದ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಅಪೀಲನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಅನುಮತಿಸಬಹುದು.

72. ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಅಧಿಕಾರವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ.- ಯಾವುದೇ ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಅದರ ಮೇರೆಗೆ, ಯಾವ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಧರಿಸಲು ದಂಡನೆ ನಿರ್ಧರಣಾ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಯಾವುದೇ ದಾವೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ವ್ಯವಹರಣೆಯನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸಲು ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಮತ್ತು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ಪ್ರದತ್ತವಾದ ಯಾವುದೇ ಅಧಿಕಾರದ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಕೈಗೊಂಡ ಅಥವಾ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಅಥವಾ ಇತರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಬಂಧಕಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

73. ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಕ್ಷಿಪ್ರವಾಗಿ ಅಧಿವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಅಧಿಕಾರ.- ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ, 1973 (1974ರ 2) ರಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಅಧಿವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವಂಥವುಗಳಲ್ಲದ ಎಲ್ಲ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಮೊದಲ ದರ್ಜೆಯ ನ್ಯಾಯಿಕ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟನು ಅಥವಾ ಮಹಾನಗರ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟನು ಕ್ಷಿಪ್ರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಸದರಿ ಸಂಹಿತೆಯ 262 ರಿಂದ 265ನೇ ಪ್ರಕರಣಗಳ (ಎರಡನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡು) ಉಪಬಂಧಗಳು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದಾದಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಂಥ ಅಧಿವಿಚಾರಣೆಗೆ ಅನ್ವಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಕ್ಷಿಪ್ರ ಅಧಿವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧ ನಿರ್ಣಯವಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೀರದ ಅವಧಿಯ ಕಾರಾವಾಸ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸುವುದು ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟನಿಗೆ ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು:

ಮತ್ತು ಪರಂತು, ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಕ್ಷಿಪ್ರ ಅಧಿವಿಚಾರಣೆಯ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಕ್ಷಿಪ್ರ ಅಧಿವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಪ್ರಕರಣದ ಸ್ವರೂಪವು ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೀರಿದ ಅವಧಿಯ ಕಾರಾವಾಸ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸುವಂಥದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಕ್ಷಿಪ್ರವಾಗಿ ಅಧಿವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು ಅನಪೇಕ್ಷಿತವೆಂದು ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟನಿಗೆ ಕಂಡುಬಂದರೆ, ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟನು ಪಕ್ಷಕಾರರನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿದ ತರುವಾಯ ಆ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆದೇಶವನ್ನು ಅಭಿಲೇಖಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಆ ತರುವಾಯ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿರಬಹುದಾದ ಯಾರೇ ಸಾಕ್ಷಿದಾರರನ್ನು ಮತ್ತೆ ಕರೆಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಸದರಿ ಸಂಹಿತೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಬಂಧಿಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಅಥವಾ ಮರು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಮುಂದುವರಿಯತಕ್ಕದ್ದು.

74. ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ಮತ್ತು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ, 1973 (1974ರ 2) ರಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ರಾಜಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವ ಅಪರಾಧಗಳಿಗೆ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾರಾವಾಸ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಅಂಥ, ಬಳಕೆದಾರನಿಗೆ ಉಂಟಾದ ತೀವ್ರತರವಾದ ಹಾನಿಗೆ ಅಥವಾ ಅವನ ಮರಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಪರಾಧಗಳ ಅಧಿವಿಚಾರಣೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಹಿತ ಮತ್ತು ಅವಶ್ಯವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ, ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಬಹುದಾದಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯ ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳನ್ನು ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ಸಹಮತಿಯೊಂದಿಗೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ರಚಿಸಬಹುದು.

(2) ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು, ಸ್ವ-ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅರ್ಜಿಯ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಸಾಮಾನ್ಯ ಉಪವೇಶನದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಯಾವುದೇ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳಿಗಾಗಿ ಉಪವೇಶನ ನಡೆಸುವುದು ವಿಹಿತವೆಂದು ಅಥವಾ ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯವೆಂದು ಅದು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ, ಅದು ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಹುದು.

(3) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಿಂದ ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧದ ಅಧಿವಿಚಾರಣೆಗೆ ಇತರ ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ (ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯವಾಗಿರದ) ಆಪಾದಿತನ ವಿರುದ್ಧದ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಧಿವಿಚಾರಣೆಗಿಂತ ಮೊದಲ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಇತರ ಪ್ರಕರಣದ ಅಧಿವಿಚಾರಣೆಗಿಂತ ಮೊದಲ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಿ ಆ ಪ್ರಕರಣದ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ತದನುಸಾರವಾಗಿ ಅಂಥ ಇತರ ಪ್ರಕರಣದ ಅಧಿವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್‌ನನ್ನಾಗಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಒಬ್ಬನಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್‌ನನ್ನಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಬಹುದು:

ಪರಂತು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಯಾವುದೇ ಪ್ರಕರಣ ಅಥವಾ ಪ್ರಕರಣಗಳ ವರ್ಗ ಅಥವಾ ಗುಂಪಿಗಾಗಿ, ಒಬ್ಬ ವಿಶೇಷ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್‌ನನ್ನು ಸಹ ನೇಮಕ ಮಾಡಬಹುದು.

(5) ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್ ಅಥವಾ ವಿಶೇಷ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್ ಆಗಿ ನೇಮಕಗೊಳ್ಳುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಅವನು ಏಳು ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದ ಅವಧಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾದಿಯಾಗಿ ವೃತ್ತಿನಿರತನಾಗಿದ್ದ ಹೊರತು ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯದ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ, ಕಾನೂನಿನ ವಿಶೇಷ ಜ್ಞಾನವು ಅಗತ್ಯವಿರುವ, ಯಾವುದೇ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಏಳು ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದ ಅವಧಿಗೆ ಪದಧಾರಣ ಮಾಡಿದ್ದ ಹೊರತು ಅರ್ಹನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

75. **ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ನಿಯತ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲು ಅಧಿಕಾರ.**— ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧದ ಸಂಜ್ಞಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ತರುವಾಯ, ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು, ಆ ಅಪರಾಧವು ತಾನು ಅಧಿವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವಂಥದಲ್ಲ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಲ್ಲಿ, ಅಂಥ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಅಧಿವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ತಾನು ಹೊಂದಿರದಿದ್ದರೂ ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ, 1973 (1974ರ 2) ರ ಮೇರೆಗೆ ಅಧಿಕಾರವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಅಂಥ ಅಪರಾಧದ ಅಧಿವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿ ಆ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಯಾವ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸಲಾಯಿತೋ ಆ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು, ಆ ಅಪರಾಧದ ಸಂಜ್ಞಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ ಅಪರಾಧದ ಅಧಿವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದು.

76. **ಅಪೀಲು.**— (1) ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಮಾನದಿಂದ ಅಥವಾ ಆದೇಶದಿಂದ ಬಾಧಿತನಾದ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ದಂಡ, ನಷ್ಟ ಪರಿಹಾರ ಅಥವಾ ಹಾನಿ ಪರಿಹಾರದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಮೊಬಲಗನ್ನು ವಿಧಿಸಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಠೇವಣಿ ಇಟ್ಟು ತರುವಾಯ, ಆದೇಶವನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ನಲವತ್ತೈದು ದಿನಗಳ ಒಳಗೆ, ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಅಪೀಲು ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು:

ಪರಂತು, ಅಪೀಲುದಾರನು ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರಣದಿಂದ ಸದರಿ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಅಪೀಲನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯುಂಟಾಗಿತ್ತೆಂದು ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಮನವರಿಕೆಯಾದರೆ, ಸದರಿ ನಲವತ್ತೈದು ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯು ಮುಕ್ತಾಯವಾದ ತರುವಾಯವೂ ಯಾವುದೇ ಅಪೀಲನ್ನು ಅದು ಅಂಗೀಕರಿಸಬಹುದು.

(2) ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅಪೀಲನ್ನು ಇಬ್ಬರು ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನ್ಯಾಯಪೀಠವು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

77. **ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಕಾಲಮಿತಿ.-** ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಅಪರಾಧವನ್ನು ಮಾಡಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯು ಮುಕ್ತಾಯವಾದ ತರುವಾಯ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಅಪರಾಧದ ಸಂಜ್ಞಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ:

ಪರಂತು, ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಆಯುಕ್ತನು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಿ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿದ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್‌ಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಬಹುದು.

78. **ತಯಾರಕ, ಮೊದಲಾದವರನ್ನು ಪಕ್ಷಕಾರರನ್ನಾಗಿ ಸೇರಿಸಲು ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಅಧಿಕಾರ.-** ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥದ ಆಮದುದಾರ, ತಯಾರಕ, ವಿತರಕ ಅಥವಾ ವ್ಯಾಪಾರಿಯಲ್ಲದ, ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಮಾಡಿರುವನೆಂದು ಆಪಾದಿಸಲಾದ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗಿನ ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಅಧಿವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವ ಯಾವುದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಅಂಥ ಆಮದುದಾರ, ತಯಾರಕ, ವಿತರಕ ಅಥವಾ ವ್ಯಾಪಾರಿಯು ಆ ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ಸಹ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರೆಂದು ಅದರ ಮುಂದೆ ಒದಗಿಸಿದ ಸಾಕ್ಷ್ಯದಿಂದ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಮನದಟ್ಟಾದರೆ, ಆಗ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ, 1973 (1974ರ 2)ರ ಪ್ರಕರಣ 319ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (3)ರಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಕರಣ 71ರಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್‌ನನ್ನು ಹೂಡಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಮುಂದುವರೆಯಬಹುದು.

79. **ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲು ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟನ ಅಧಿಕಾರ.-** ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ, 1973 (1974ರ 2)ರ ಪ್ರಕರಣ 29ರಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಸದರಿ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ತನಗೆ ಇರುವ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆಯಾಗಿ ಆರು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಮೀರಿದ ಅವಧಿಯ ಕಾರಾವಾಸ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸುವುದನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿ ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧಿಕಾರವ್ಯಾಪ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

80. **ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗಿನ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅನುಮತಿಸಬಹುದಾದ ಅಥವಾ ಅನುಮತಿಸಲಾಗದ ಪ್ರತಿರಕ್ಷೆಗಳು.-** (ಎ) ಜಾಹೀರಾತುಗಳ ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರತಿರಕ್ಷೆ,-

(1) ಜಾಹೀರಾತಿನ ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗಿನ ಅಪರಾಧದ ಬಗೆಗಿನ ಯಾವುದೇ ವ್ಯವಹರಣೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಜಾಹೀರಾತುಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಅಥವಾ ಜಾಹೀರಾತುಗಳ ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವನೆಂದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿತ ಜಾಹೀರಾತನ್ನು ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದನೆಂದು ಅಥವಾ ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆಂದು ರುಜುವಾತುಪಡಿಸುವುದು ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಪ್ರತಿರಕ್ಷೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

(2) ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು,-

(ಎ) ಜಾಹೀರಾತಿನ ಪ್ರಕಟಣೆಯು ಅಪರಾಧವಾಗಿತ್ತೆಂದು ಯುಕ್ತ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದವನಾಗಿದ್ದರೆ; ಅಥವಾ

(ಬಿ) ಅಂಥ ಜಾಹೀರಾತಿನ ಪ್ರಕಟಣೆಯು ಒಂದು ಅಪರಾಧವಾಗುವುದೆಂದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ಈ ಹಿಂದೆಯೇ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದರೆ; ಅಥವಾ

(ಸಿ) ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರವರ್ತಕನಾಗಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಯಾವ ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜಾಹೀರಾತುಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿತ್ತೋ ಆ ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನಡೆಸುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಥಾ ತೊಡಗಿದ್ದರೆ

- (1)ನೇ ಖಂಡವು ಅನ್ವಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

(ಬಿ) ಯುಕ್ತ ಜಾಗರೂಕತೆಯ ಪ್ರತಿರಕ್ಷೆ,-

(1) ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳಲ್ಲಿ, ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಅಥವಾ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಬೇರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅಪರಾಧ ಆಗದಂತೆ ತಡೆಯಲು ಎಲ್ಲ ಯುಕ್ತ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದನೆಂದು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಯುಕ್ತ ಜಾಗರೂಕತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದನೆಂದು ರುಜುವಾತುಪಡಿಸಿದರೆ, ಅದು ಪ್ರತಿರಕ್ಷೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

(2) ಖಂಡ (1)ರ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪೂರೈಸಬಹುದೋ ಆ ರೀತಿಗಳಿಗಷ್ಟೇ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು,-

(ಎ) ಆ ಅಪರಾಧವು,-

(i) ಬೇರೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕೃತ್ಯ ಅಥವಾ ತಪ್ಪಿನ ಕಾರಣದಿಂದ; ಅಥವಾ

(ii) ಬೇರೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಒದಗಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ ಕಾರಣದಿಂದ

- ಸಂಭವಿಸಿರುವುದೆಂದು; ಮತ್ತು

(ಬಿ) (i) ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಆಹಾರ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಯುಕ್ತವಾದದ್ದೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾದಂಥ ಎಲ್ಲಾ ತಪಾಸಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾನೆಂದು; ಅಥವಾ

(ii) ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅಂಥ ಆಹಾರವನ್ನು ಯಾರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿದನೋ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಮಾಡಿದ ತಪಾಸಣೆಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸುವುದು ಎಲ್ಲಾ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಯುಕ್ತವಾದುದಾಗಿತ್ತೆಂದು; ಮತ್ತು

(ಸಿ) ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಆಹಾರವನ್ನು ಬೇರೆ ದೇಶದಿಂದ ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರವ್ಯಾಪ್ತಿಯಿರುವ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು; ಮತ್ತು

(ಡಿ) ಆಹಾರದ ಮಾರಾಟವನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಅಪರಾಧದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ,-

(i) ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಖರೀದಿಸಿದಾಗಲೆಲ್ಲಾ, ಅದು ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿತ್ತೋ ಅದೇ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಅವನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿರುವನೆಂದು; ಅಥವಾ

(ii) ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಖರೀದಿಸುವಾಗ ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿತ್ತೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಅವನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆಂದು ಆದರೆ ಆ ಭಿನ್ನತೆಯು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಥವಾ ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳ ಮತ್ತು ವಿನಿಯಮಗಳ ಯಾವುದೇ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು; ಮತ್ತು

(ಇ) ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕೃತ್ಯ ಅಥವಾ ಲೋಪವು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಅಪರಾಧವಾಗುವುದೆಂದು ಆಪಾದಿಸಲಾದ ಅಪರಾಧವು ಸಂಭವಿಸುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಮತ್ತು ಸಂಶಯಪಡಲು ಕಾರಣವಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು

- ಸಾಬೀತಾದರೆ, ಅಂಥ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಪೂರೈಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

(3) ಖಂಡ (2)ರ (ಎ) ಉಪ ಖಂಡದಲ್ಲಿ,-

(ಎ) ಪ್ರತಿವಾದಿಯ ನೌಕರ ಅಥವಾ ಏಜೆಂಟ್ ಆಗಿರುವ; ಅಥವಾ

(ಬಿ) ಪ್ರತಿವಾದಿಯು ಕಂಪನಿಯಾಗಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ಕಂಪನಿಯ ನಿರ್ದೇಶಕ, ನೌಕರ ಅಥವಾ ಏಜೆಂಟ್ ಆಗಿರುವ

- ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂಬ ಪದದಲ್ಲಿ ಬೇರೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸೇರುವುದಿಲ್ಲ.

(4) ಖಂಡ (1)ರ ಮತ್ತು (2)ನೇ ಖಂಡದ (ಬಿ)ಉಪ ಖಂಡದ (i)ನೇ ಬಾಬಿನ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪೂರೈಸಬಹುದೋ ಆ ರೀತಿಗಳಿಗಷ್ಟೇ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ, ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಆ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು,-

(ಎ) ಯಾವ ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವಿನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಿದೆಯೋ ಆ ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಪರಾಧದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ವಿನಿಯಮಗಳ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವಂಥ ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪಾಲಿಸಿದ್ದಾನೆಂದು; ಅಥವಾ

(ಬಿ) ಇತರ ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ವ್ಯಕ್ತಿಯು,-

(i) ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲು ರೂಪಿಸಿರುವ ಮತ್ತು ಆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಥವಾ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾನಕಗಳನ್ನು, ಸಂಹಿತೆಗಳನ್ನು, ಅಥವಾ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿರುವ; ಮತ್ತು

(ii) ಯಾವುದಾದರೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲು ಮಾಡಿಟ್ಟಿರುವ - ಯೋಜನೆಯನ್ನು (ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಗುಣಮಟ್ಟ ಖಾತ್ರಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅಥವಾ ವ್ಯವಹಾರ ಉದ್ಯಮ ಪದ್ಧತಿ ಸಂಹಿತೆ) ಪಾಲಿಸಿದ್ದಾನೆಂದು ರುಜುವಾತುಪಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಆ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಬಹುದು;

(ಸಿ) ತಪ್ಪುಗ್ರಹಿಕೆ ಮತ್ತು ಯುಕ್ತ ನಂಬಿಕೆಯ ಪ್ರತಿರಕ್ಷೆಯು ದೊರೆಯದಿರುವುದು,-

ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಮೇರೆಗಿನ ಅಪರಾಧದ ಯಾವುದೇ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳಲ್ಲಿ, ಪ್ರತಿವಾದಿಯು ತಪ್ಪುಗ್ರಹಿಕೆ ಹೊಂದಿದ್ದು ಆದರೆ ಅಪರಾಧ ಘಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಸಂಗತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವನು ಯುಕ್ತ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ಎಂಬುದು ಪ್ರತಿರಕ್ಷೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ;

(ಡಿ) ಆಹಾರ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪ್ರತಿರಕ್ಷೆ:-

ಪ್ರಕರಣ 56ರ ಮೇರೆಗಿನ ಅಪರಾಧದ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಅಪರಾಧವು ಯಾವ ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆಯೋ ಆ ಆಹಾರವನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾನೆಂದು ಅಥವಾ ಆಹಾರವು ಅಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಬಹುದಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಲೇ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆಂದು ರುಜುವಾತುಪಡಿಸಿದರೆ ಅದು ಪ್ರತಿರಕ್ಷೆಯಾಗುತ್ತದೆ;

(ಇ) ಆಹಾರದ ಸ್ವರೂಪ, ಸತ್ವ ಅಥವಾ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯ ಪ್ರತಿರಕ್ಷೆಗಳು - ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರವರ್ತಕನಿಗೆ, ಅವನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ ಆಹಾರದ ಸ್ವರೂಪ, ಸತ್ವ ಅಥವಾ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಾಗಿ ಖರೀದಿಸಿದ ಖರೀದಿದಾರನಿಗೆ ಆ ಮಾರಾಟದಿಂದ ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾತ್ರವೇ ಆರೋಪಿಸುವುದು ಸುರಕ್ಷಿತವಲ್ಲದ ಅಥವಾ ತಪ್ಪಾಗಿ ಗುರುತು ಹಾಕಿದ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥದ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಪರಾಧದ ಬಗೆಗಿನ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿರಕ್ಷೆಯಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಾಯ XI

ಹಣಕಾಸು, ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳು, ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ವರದಿಗಳು

81. ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರ:- (1) ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಪ್ರತಿ ಹಣಕಾಸಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಂದಾಜು ಜಮೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವ, ಮುಂದಿನ ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷದ ತನ್ನ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪೂರ್ವಾನುಮೋದನೆ ಪಡೆದು, ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವ ಹಣಕಾಸು ವಿನಿಯಮವು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ವಿಧಾನವನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತಿದೋ ಆ ಹಣಕಾಸು ವಿನಿಯಮವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

82. ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಹಣಕಾಸು:- (1) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ಸೂಕ್ತ ಹಂಚಿಕೆಯ ತರುವಾಯ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಮೊತ್ತಗಳ ಅನುದಾನಗಳನ್ನು ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬಹುದು.

(2) ಕೇಂದ್ರ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಹೊಂದಿದ ಆಹಾರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರವರ್ತಕರಿಗೆ, ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧಕರಿಗೆ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಆಯುಕ್ತರು ವಿಧಿಸಬೇಕಾದ ಶ್ರೇಣಿಕೃತ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

83. ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ.- (1) ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಭಾರತದ ಲೆಕ್ಕನಿಯಂತ್ರಕ - ಹಾಗೂ - ಮಹಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧಕರೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಕ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸುಸಂಗತ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಇಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ವಿವರ ಪಟ್ಟಿಕೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಲೆಕ್ಕ ನಿಯಂತ್ರಕ - ಹಾಗೂ - ಮಹಾ ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧಕನು ಮತ್ತು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅವನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸರ್ಕಾರಿ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಿಯಂತ್ರಕರು ಹಾಗೂ ಮಹಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧಕರು ಹೊಂದಿರುವಂತಹವುಗಳೇ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವಿಶೇಷಾಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ವಿಶೇಷವಾಗಿ, ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು, ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವೋಚರುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಹಾಜರುಪಡಿಸುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯಿಸಲು ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಯಾವುದೇ ಕಚೇರಿಗಳನ್ನು ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡಲು ಹಕ್ಕನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಭಾರತದ ಲೆಕ್ಕನಿಯಂತ್ರಕ - ಹಾಗೂ - ಮಹಾ ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧಕನು ಅಥವಾ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ ಇತರ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಿದಂಥ, ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಅದರ ಮೇಲಿನ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವರದಿಯೊಂದಿಗೆ ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧನಾ ವರದಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ತರುವಾಯ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ, ಅದನ್ನು ಸಂಸತ್ತಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸದನದ ಮುಂದೆ ಇಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

84. ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ.- (1) ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ, ಪ್ರತಿ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಾರಿ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದ ಅದರ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ವರದಿಯ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ವರದಿಯ ಪ್ರತಿಯನ್ನು, ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ತರುವಾಯ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ, ಸಂಸತ್ತಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸದನದ ಮುಂದೆ ಇಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ XII

ಸಂಕೀರ್ಣ

85. ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಮತ್ತು ವರದಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವಿವರಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರ.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ, ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಬಾಧಕವಾಗದಂತೆ, ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಅದರ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುವಾಗ ಮತ್ತು

ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವಾಗ ತಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದವುಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಕಾರ್ಯನೀತಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ನೀಡಬಹುದಾದಂಥ ನಿರ್ದೇಶನಗಳಿಗೆ ಬದ್ಧವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಈ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ, ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ, ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯವಾಗುವಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ನಡುವೆ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಕಾರ್ಯನೀತಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಅಥವಾ ಅಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ವಿವಾದ ಉದ್ಭವಿಸಿದರೆ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ತೀರ್ಮಾನವು ಅಂತಿಮವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಕೋರಬಹುದಾದಂತೆ ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂಥ ವಿವರಪಟ್ಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಇತರ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಅದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

86. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರ.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಎಲ್ಲಾ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ಅದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದಾದಂಥ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನೀಡಬಹುದು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಅಂಥ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

87. ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಸದಸ್ಯರು, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಆಯುಕ್ತರು ಲೋಕ ನೌಕರರಾಗಿರುವುದು.- ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಸದಸ್ಯರು, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಆಯುಕ್ತರು ಮತ್ತು ಅವರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಯಾವುದೇ ಉಪಬಂಧಗಳ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವಾಗ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವರೆಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯವಾಗುವಾಗ, ಅವರನ್ನು ಭಾರತ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆ (1860ರ 45) ಯ ಪ್ರಕರಣ 21ರ ಅರ್ಥವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಲೋಕ ನೌಕರರೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

88. ಸದ್ಭಾವನೆಯಿಂದ ಕೈಗೊಂಡ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ರಕ್ಷಣೆ.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಥವಾ ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳ ಅಥವಾ ವಿನಿಯಮಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಸದ್ಭಾವನೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಅಥವಾ ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ, ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಮತ್ತು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಲಾದ ಇತರ ನಿಕಾಯಗಳ ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಯಾರೇ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಅಥವಾ ಅಂಥ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಯಾರೇ ಸದಸ್ಯನ, ಅಧಿಕಾರಿಯ ಅಥವಾ ಇತರ ನೌಕರನ ಮತ್ತು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ, ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ನಿಕಾಯಗಳ ಅಥವಾ ಯಾರೇ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಯಾವುದೇ ದಾವೆಯನ್ನು, ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್‌ಅನ್ನು ಅಥವಾ ಇತರ ಕಾನೂನು ವ್ಯವಹರಣೆಗಳನ್ನು ಹೂಡಲು ಅವಕಾಶವಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

89. ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾನೂನುಗಳ ಮೇಲೆ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಧ್ಯಾರೋಹ ಪರಿಣಾಮ.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳು, ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಈ

ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿನ ಬಲದಿಂದಾಗಿ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಯಾವುದೇ ಲಿಖಿತಪತ್ರದಲ್ಲಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಅಸಂಗತವಾಗಿರುವುದು ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

90. ವಿವಿಧ ಆಹಾರ ಸಂಬಂಧಿತ ಅಧಿನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಿ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಿರುವ ನೌಕರರನ್ನು ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುವುದು.- ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ದಿನಾಂಕದಂದು ಮತ್ತು ದಿನಾಂಕದಿಂದ, ಆ ದಿನಾಂಕದ ನಿಕಟಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಿ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ಪದಧಾರಣ ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನೌಕರನು, ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿರದಿದ್ದರೆ ಅಂಥ ಪದವನ್ನು ಅವನು ಧಾರಣ ಮಾಡಿದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ ಅದೇ ಅವಧಿಗೆ ಮತ್ತು ಪರಿಶ್ರಮಧನ, ರಜೆ, ಭವಿಷ್ಯ ನಿಧಿ, ನಿವೃತ್ತಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಸೇವಾಂತ್ಯ ಲಾಭಗಳು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಅವೇ ಸೇವಾ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪದವನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ನೌಕರನಾಗಿ ಅಥವಾ ಅಂಥ ನೌಕರನು ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ನೌಕರನಾಗಿರಲು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಆ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಆರು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯು ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವವರೆಗೆ ಹಾಗೆ ಪದಧಾರಣ ಮಾಡಿರುವುದು ಮುಂದುವರೆಯತಕ್ಕದ್ದು.

91. ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರ.- (1) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚನೆ ಮೂಲಕ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದು.

(2) ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮತ್ತು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಅಧಿಕಾರದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅನ್ವಯಕ್ಕೆ ಬಾಧಕವಾಗದಂತೆ, ಅಂಥ ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಎಲ್ಲ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಉಪಬಂಧಿಸಬಹುದು, ಎಂದರೆ:-

(ಎ) ಪ್ರಕರಣ 7ರ, ಉಪಪ್ರಕರಣ (2)ರ ಮೇರೆಗೆ ಪದನಿಮಿತ್ತ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರ ಸಂಬಳ, ಸೇವಾ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಪ್ರಕರಣ (3)ರ ಮೇರೆಗೆ ಪದದ ಮತ್ತು ಗೌಪ್ಯತೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ವಚನಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಮಾಡುವ ರೀತಿ;

(ಬಿ) ಪ್ರಕರಣ 37ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಅರ್ಹತೆಗಳು;

(ಸಿ) ಪ್ರಕರಣ 38ರ ಉಪ ಖಂಡ (8)ರ ಮೇರೆಗೆ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳ ಉದ್ಭೂತ ಭಾಗವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ರೀತಿ;

(ಡಿ) ಪ್ರಕರಣ 42ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (4)ರ ಮೇರೆಗೆ ಯುಕ್ತ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಲಮಿತಿ;

(ಇ) ಪ್ರಕರಣ 45ರ ಮೇರೆಗೆ ಆಹಾರ ವಿಶ್ಲೇಷಕರ ಅರ್ಹತೆಗಳು;

(ಎಫ್) ಪ್ರಕರಣ 47ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಾಗಿ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವ ರೀತಿ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನದ ವಿವರಗಳು;

(ಜಿ) ಪ್ರಕರಣ 68ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ಪ್ರಕರಣಗಳ ನ್ಯಾಯ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯ ವಿಧಾನ;

(ಹೆಚ್) ಪ್ರಕರಣ 70ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (4)ರ ಮೇರೆಗೆ ಪೀಠಾಸೀನ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಅರ್ಹತೆಗಳು, ಪದಾವಧಿ, ರಾಜೀನಾಮೆ, ಅವನನ್ನು ಪದದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದು ಮತ್ತು ಉಪಪ್ರಕರಣ (5)ರ ಮೇರೆಗೆ ಅಪೀಲಿನ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಅಧಿಕಾರಗಳು;

(ಐ) ಪ್ರಕರಣ 71ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (2)ರ (ಜಿ)ಖಂಡದ ಮೇರೆಗೆ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಇತರ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯ;

(ಜೆ) ಪ್ರಕರಣ 76ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಅಪೀಲು ಸಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಶುಲ್ಕ;

(ಕೆ) ಪ್ರಕರಣ 81ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವ ನಮೂನೆ ಮತ್ತು ಕಾಲ;

(ಎಲ್) ಪ್ರಕರಣ 83ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ನಮೂನೆ ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ವಿವರಪತ್ರ;

(ಎಂ) ಪ್ರಕರಣ 84ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವ ನಮೂನೆ ಮತ್ತು ಕಾಲ; ಮತ್ತು

(ಎನ್) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ನಿಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ಯಾವ ವಿಷಯವನ್ನು ನಿಯಮಿಸಬೇಕೋ ಅಥವಾ ನಿಯಮಿಸಬಹುದೋ ಅಥವಾ ಯಾವ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಉಪಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕೋ ಆ ಯಾವುದೇ ಇತರ ವಿಷಯ.

92. ವಿನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಧಿಕಾರ.- (1) ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪೂರ್ವಾನುಮೋದನೆಪಡೆದು ಮತ್ತು ಪೂರ್ವ ಪ್ರಕಟಣೆಯ ತರುವಾಯ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಅಧಿನಿಯಮಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಸುಸಂಗತವಾಗುವಂಥ ವಿನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅಧಿಸೂಚನೆ ಮೂಲಕ ರಚಿಸಬಹುದು.

(2) ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮತ್ತು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಅಧಿಕಾರಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅನ್ವಯಕ್ಕೆ ಬಾಧಕವಾಗದಂತೆ, ಅಂಥ ವಿನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಎಲ್ಲಾ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯಗಳಿಗಾಗಿ ಉಪಬಂಧಿಸಬಹುದು, ಎಂದರೆ:-

(ಎ) ಪ್ರಕರಣ 9ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (3)ರ ಮೇರೆಗೆ ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮತ್ತು ಇತರ ನೌಕರರ ಸಂಬಳಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಸೇವಾ ಷರತ್ತುಗಳು;

(ಬಿ) ಪ್ರಕರಣ 11ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (5)ರ ಮೇರೆಗೆ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ವಿಧಾನ ನಿಯಮಗಳು;

(ಸಿ) ಪ್ರಕರಣ 12ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (2)ರ ಮೇರೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯ ಇತರ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳು;

(ಡಿ) ಪ್ರಕರಣ 15ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (4)ರ ಮೇರೆಗೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಮಿತಿಯ ಮತ್ತು ತಂಡಗಳ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ;

(ಇ) ಪ್ರಕರಣ 16ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (2)ರ ಮೇರೆಗೆ ಮಾನವ ಸೇವನೆಗಾಗಿಯೇ ಇಟ್ಟಿರುವ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಗುಣಮಟ್ಟಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಅಧಿಸೂಚಿಸುವುದು;

(ಎಫ್) ಪ್ರಕರಣ 17ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ಅದರ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ;

(ಜಿ) ಪ್ರಕರಣ 18ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (2)ರ (ಡಿ)ಖಂಡದ ಮೇರೆಗೆ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತೆ ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ತುರ್ತಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವುದು ಅಥವಾ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವುದು.

(ಹೆಚ್) ಪ್ರಕರಣ 19ರ ಮೇರೆಗೆ ಆಹಾರ ಸಂಯೋಜಕಗಳ ಮಿತಿಗಳು;

(ಐ) ಪ್ರಕರಣ 20ರ ಮೇರೆಗೆ ಮಾಲಿನ್ಯಕಾರಕಗಳ, ವಿಷ ಪದಾರ್ಥದ ಮತ್ತು ಭಾರ ಲೋಹ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ಮಿತಿಗಳು;

(ಜೆ) ಪ್ರಕರಣ 21ರ ಮೇರೆಗೆ ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕಗಳು, ಪಶುವೈದ್ಯಕೀಯ ಔಷಧಗಳ ಉಳಿಕೆ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ತಾಳಿಕೆಯ ಮಿತಿಗಳು;

(ಕೆ) ಪ್ರಕರಣ 23ರ ಮೇರೆಗೆ ಆಹಾರಗಳಿಗೆ ಗುರುತು ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಲೇಬಲ್ ಹಚ್ಚುವ ರೀತಿ;

(ಎಲ್) ಪ್ರಕರಣ 26ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (4)ರ ಮೇರೆಗೆ ಖಾತರಿಯನ್ನು ಯಾವ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಬೇಕೋ ಆ ನಮೂನೆ;

(ಎಂ) ಪ್ರಕರಣ 28ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (4)ರ ಮೇರೆಗೆ ಆಹಾರವನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಷರತ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು;

(ಎನ್) ಪ್ರಕರಣ 29ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (5)ರ ಮೇರೆಗೆ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿನಿಯಮಗಳು;

(ಒ) ನೋಂದಣಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಅಧಿಸೂಚಿಸುವುದು ಮತ್ತು ನೋಂದಣಿಯ ರೀತಿ, ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವ ರೀತಿ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಶುಲ್ಕಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಕರಣ 31ರ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಬಹುದೋ ಅಥವಾ ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೋ ಆ ಸಂದರ್ಭಗಳು;

(ಫಿ) ಪ್ರಕರಣ 36ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಪ್ರಭಾರದಲ್ಲಿರಬೇಕೋ ಆಯಯಾ ಪ್ರದೇಶಗಳು;

(ಕ್ಯೂ) ಪ್ರಕರಣ 40ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ಆಹಾರ, ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಕಾರ್ಯ ವಿಧಾನ, ಶುಲ್ಕಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ವಿವರ;

(ಆರ್) ಪ್ರಕರಣ 43ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (3)ರ ಮೇರೆಗೆ ಆಹಾರ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ.

(ಎಸ್) ಪ್ರಕರಣ 47ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (6)ರ ಮೇರೆಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ;

(ಟಿ) ಪ್ರಕರಣ 81ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (2)ರ ಮೇರೆಗೆ ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ಅದರ ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಾಗ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಹಣಕಾಸಿನ ವಿನಿಯಮಗಳು;

(ಯು) ಕೋಡೆಕ್ಸ್ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು ಮತ್ತು ಕೋಡೆಕ್ಸ್ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಿದ್ಧತೆ; ಮತ್ತು

(ವಿ) ವಿನಿಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ಯಾವ ವಿಷಯವನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕೋ ಅಥವಾ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದೋ ಅಥವಾ ಯಾವ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಉಪಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕೋ ಆ ಯಾವುದೇ ಇತರ ವಿಷಯ.

93. ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ವಿನಿಯಮಗಳನ್ನು ಸಂಸತ್ತಿನ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುವುದು.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನಿಯಮವನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿನಿಯಮವನ್ನು ಅದನ್ನು ರಚಿಸಿದ ತರುವಾಯ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಸಂಸತ್ತಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸದನದ ಮುಂದೆ ಅದು ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿರುವಾಗ, ಒಂದು ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಒಂದಾದ ಮೇಲೊಂದರಂತೆ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಬರುವ ಎರಡು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಅಧಿವೇಶನಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಬಹುದಾದ ಒಟ್ಟು ಮೂವತ್ತು ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಇಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಒಂದಾದ ಮೇಲೊಂದರಂತೆ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಬರುವ ಅಧಿವೇಶನಗಳ ನಿಕಟೋತ್ತರದ ಅಧಿವೇಶನವು ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ, ಆ ನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ವಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಮಾರ್ಪಾಟನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಎರಡೂ ಸದನಗಳು ಒಪ್ಪಿದರೆ ಅಥವಾ ಆ ನಿಯಮವನ್ನು ಅಥವಾ ವಿನಿಯಮವನ್ನು ಮಾಡಕೂಡದೆಂದು ಎರಡೂ ಸದನಗಳು ಒಪ್ಪಿದರೆ, ಆ ತರುವಾಯ, ಆ ನಿಯಮವು ಅಥವಾ ವಿನಿಯಮವು ಹಾಗೆ ಮಾರ್ಪಾಟಾದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಅಥವಾ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ; ಆದಾಗ್ಯೂ, ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ಮಾರ್ಪಾಟು ಅಥವಾ ರದ್ದಿಯಾತಿಯು, ಆ ನಿಯಮದ ಅಥವಾ ವಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಈ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯದ ಸಿಂಧುತ್ವಕ್ಕೆ ಬಾಧಕವನ್ನಂಟು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

94. ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರ.- (1) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವಿನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು, ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಪೂರ್ವ ಪ್ರಕಟಣೆ ಮತ್ತು ಪೂರ್ವಾನುಮೋದನೆಯ ತರುವಾಯ, ರಾಜಪತ್ರದಲ್ಲಿ

ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮತ್ತು ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ವಿನಿಯಮಗಳ ಮೇರೆಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಆಯುಕ್ತನಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಲು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದು.

(2) ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮತ್ತು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಅಧಿಕಾರದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅನ್ವಯಕ್ಕೆ ಬಾಧಕವಾಗದಂತೆ, ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಎಲ್ಲಾ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯಗಳಿಗಾಗಿ ಅಂಥ ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಬಹುದು, ಎಂದರೆ:-

(ಎ) ಪ್ರಕರಣ 30ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (2)ರ (ಎಫ್) ಖಂಡದ ಮೇರೆಗೆ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಆಯುಕ್ತನ ಇತರ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳು;

(ಬಿ) ನಿಧಿಯನ್ನು ಮೀಸಲಿಡುವುದು ಮತ್ತು ಪ್ರಕರಣ 95ರ ಮೇರೆಗೆ ಅಪರಾಧದ ಪತ್ತೆ ಅಥವಾ ಅಪರಾಧಿಯನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡುವಾಗ ನೆರವು ನೀಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇನಾಮನ್ನು ನೀಡಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿ;

(ಸಿ) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ನಿಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ನಿಯಮಿಸಬೇಕಾದ ಅಥವಾ ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದ ಅಥವಾ ಯಾವ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಉಪಬಂಧವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕೋ ಆ ಯಾವುದೇ ಇತರ ವಿಷಯ;

(3) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ರಚಿಸಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನಿಯಮವನ್ನು, ಅದನ್ನು ರಚಿಸಿದ ತರುವಾಯ, ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ, ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನಮಂಡಲವು ಎರಡು ಸದನಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವಲ್ಲಿ ಆ ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನಮಂಡಲದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸದನದ ಮುಂದೆ ಅಥವಾ ಅಂಥ ವಿಧಾನ ಮಂಡಲವು ಒಂದು ಸದನವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವಲ್ಲಿ, ಆ ಒಂದು ಸದನದ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

95. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಇನಾಮು.- ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಅಪರಾಧದ ಪತ್ತೆ ಅಥವಾ ಅಪರಾಧಿಯನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ನೆರವು ನೀಡಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅಂಥ ನಿಧಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇನಾಮನ್ನು ನೀಡುವಂತೆ ಆದೇಶಿಸಲು ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಆಯುಕ್ತನಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಬಹುದು.

96. ದಂಡ ವಸೂಲಿ.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ವಿಧಿಸಿದ ದಂಡವನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿರದಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಭೂ ಕಂದಾಯದ ಬಾಕಿಯಂತೆ ವಸೂಲು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ದಂಡವನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವವರೆಗೆ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರ ಲೈಸೆನ್ಸನ್ನು ಅಮಾನತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇಡತಕ್ಕದ್ದು;

97. ನಿರಸನ ಮತ್ತು ಉಳಿಸುವಿಕೆಗಳು.- (1) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ, ಎರಡನೇ ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಅಧಿನಿಯಮಿತಿ ಮತ್ತು ಆದೇಶಗಳು ನಿರಸಿತವಾಗತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಅಂಥ ನಿರಸನವು,-

(i) ನಿರಸನಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವ ಮೇರೆಗಿನ ಅಧಿನಿಯಮಿತಿಯ ಮತ್ತು ಆದೇಶಗಳು ಹಿಂದಿನ ಕಾರ್ಯಚರಣೆಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಅಥವಾ ಮಾಡಲು ಎಡೆಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಅಥವಾ

(ii) ನಿರಸನಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವ ಯಾವುದೇ ಅಧಿನಿಯಮಿತಿಯ ಅಥವಾ ಆದೇಶಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಆಜೀವಿಸಿದ, ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ಅಥವಾ ವಹಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಹಕ್ಕಿಗೆ, ವಿಶೇಷಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ, ಬಾಧ್ಯತೆಗೆ, ಅಥವಾ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗೆ; ಅಥವಾ

(iii) ನಿರಸನಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವ ಅಧಿನಿಯಮಿತಿಯ ಅಥವಾ ಆದೇಶಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಎಸಗಿದ ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವಿಧಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ದಂಡಕ್ಕೆ, ಮುಟ್ಟುಗೋಲಿಗೆ ಅಥವಾ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ; ಅಥವಾ

(iv) ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ದಂಡಕ್ಕೆ, ಮುಟ್ಟುಗೋಲಿಗೆ ಅಥವಾ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಯಾವುದೇ ತನಿಖೆಗೆ ಅಥವಾ ಪರಿಹಾರೋಪಾಯಕ್ಕೆ

– ಭಾದಕವನ್ನುಂಟು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ತನಿಖೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬಹುದು, ಕಾನೂನು ವ್ಯವಹರಣೆಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ ಪರಿಹಾರೋಪಾಯವನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ದಂಡವನ್ನು, ಮುಟ್ಟುಗೋಲನ್ನು ಅಥವಾ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಈ ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿರದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ ವಿಧಿಸಬಹುದು.

(2) ಈ ಅಧಿನಿಯಮಕ್ಕೆ ಸಂವಾದಿಯಾಗಿ ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನು ಇದ್ದರೆ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮವು ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಮೇಲೆ ಅದು ನಿರಸನವಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ, ರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನಿನ ಅಂಥ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ನಿರಸನಗೊಳಿಸಿದ್ದರೆ ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಖಂಡಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ, 1897 (1897ರ 10)ರ ಪ್ರಕರಣ 6ರ ಉಪಬಂಧಗಳು ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಅಧಿನಿಯಮಿತಿಗಳು ಮತ್ತು ಆದೇಶಗಳು ನಿರಸನಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಾರಂಭದ ದಿನಾಂಕದಂದು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಅಂಥ ಅಧಿನಿಯಮಿತಿಯ ಅಥವಾ ಆದೇಶದ ಮೇರೆಗೆ ನೀಡಿದ ಲೈಸೆನ್ಸಗಳು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಅಥವಾ ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳ ಅಥವಾ ವಿನಿಯಮಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದರೆ ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ, ಎಲ್ಲ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಅವು ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವ ದಿನಾಂಕದವರೆಗೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವುದು ಮುಂದುವರೆಯತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಾರಂಭದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯು ಮುಕ್ತವಾದ ತರುವಾಯ, ನಿರಸನಗೊಳಿಸಿದ ಅಧಿನಿಯಮ ಅಥವಾ ಆದೇಶಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಅಪರಾಧದ ಸಂಜ್ಞಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

98. ಅಹಾರ ಗುಣಮಟ್ಟಗಳಿಗಾಗಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಉಪಬಂಧಗಳು.– ಎರಡನೇ ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಅಧಿನಿಯಮಿತಿಯು ಮತ್ತು ಆದೇಶಗಳು ನಿರಸನಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಗುಣಮಟ್ಟಗಳು, ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಗತ್ಯತೆಗಳು ಮತ್ತು ಅಧಿನಿಯಮದ ಇತರ ಉಪಬಂಧಗಳು ಮತ್ತು ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ವಿನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಆ

ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿದ ಆದೇಶಗಳು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವುದು ಮುಂದುವರಿಯತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅವು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಥವಾ ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ವಿನಿಯಮಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಹೊಸ ಗುಣಮಟ್ಟಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸುವವರೆಗೆ ಪ್ರವರ್ತನೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ನಿರಸನಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವ, ಅಧಿನಿಯಮಿತಿಯ ಮತ್ತು ಆದೇಶಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅಥವಾ ಕೈಗೊಂಡ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮವನ್ನು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಸಂವಾದಿ ಉಪಬಂಧಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಮಾಡಿಲಾಗಿದೆ ಅಥವಾ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯದಿಂದ ಅಥವಾ ಕೈಗೊಂಡ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮದಿಂದ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿದ ಹೊರತು ಮತ್ತು ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವವರೆಗೆ ತದನುಸಾರವಾಗಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವುದು ಮುಂದುವರಿಯತಕ್ಕದ್ದು.

99. ಹಾಲು ಮತ್ತು ಹಾಲು ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಆದೇಶ, 1992ನ್ನು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ವಿನಿಯಮಗಳು ಎಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಾರಂಭದ ದಿನಾಂಕದಂದು ಮತ್ತು ದಿನಾಂಕದಿಂದ, ಅವಶ್ಯಕ ಸರಕುಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ, 1955 (1955ರ 10)ರ ಮೇರೆಗೆ ಹೊರಡಿಸಿದ ಹಾಲು ಮತ್ತು ಹಾಲು ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಆದೇಶ, 1992ನ್ನು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಹೊರಡಿಸಿದ ಹಾಲು ಮತ್ತು ಹಾಲು ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ವಿನಿಯಮಗಳು, 1992 ಎಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಆಹಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪೂರ್ವಾನುಮೋದನೆಯೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ಪೂರ್ವ ಪ್ರಕಟಣೆಯ ತರುವಾಯ, ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಲು ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ವಿನಿಯಮಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬಹುದು.

100. ಶಿಶು ಹಾಲಿನ ಬದಲಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು, ಫೀಡಿಂಗ್ ಬಾಟಲುಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಶು ಆಹಾರಗಳ (ಉತ್ಪಾದನೆ, ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ವಿತರಣೆಯ ವಿನಿಯಮನ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1992ಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳು.- ಅಧಿಸೂಚಿಸಿದ ದಿನದಿಂದ, ಶಿಶು ಹಾಲಿನ ಬದಲಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು, ಫೀಡಿಂಗ್ ಬಾಟಲುಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಶು ಆಹಾರಗಳ (ಉತ್ಪಾದನೆ, ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ವಿತರಣೆಯ ವಿನಿಯಮನ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1992 (1992ರ 41)ರ ಉಪಬಂಧಗಳು (ಇದರಲ್ಲಿ ಮೂಲ ಅಧಿನಿಯಮವೆಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದೆ) ಈ ಕೆಳಕಂಡ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

(ಎ) ಮೂಲ ಅಧಿನಿಯಮದ ಆದ್ಯಂತ, "ಆಹಾರ ಕಲಬೆರಕೆ ನಿವಾರಣಾ ಅಧಿನಿಯಮ, 1954" ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ "ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ, 2006" ಎಂದು ಪ್ರತ್ಯಾಯೋಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು;

(ಬಿ) ಮೂಲ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಕರಣ 12ರಲ್ಲಿ "ಆಹಾರ ಕಲಬೆರಕೆ ನಿವಾರಣಾ ಅಧಿನಿಯಮ, 1954 (1954ರ 37)ರ ಪ್ರಕರಣ 9ರ ಮೇರೆಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ ಯಾರೇ ಆಹಾರ ಪರಿಶೀಲಕ" ನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮಾಡಿದ ಉಲ್ಲೇಖವನ್ನು "ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ, 2006ರ ಮೇರೆಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ ಯಾರೇ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮಾಡಿದ" ಉಲ್ಲೇಖದ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿಯೋಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು;

(ಸಿ) ಮೂಲ ಅಧಿನಿಯಮದ ಆದ್ಯಂತ "ಆಹಾರ ಪರಿವೀಕ್ಷಕ" ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ "ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿ" ಎಂದು ಪ್ರತಿಯೋಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು; ಮತ್ತು

(ಡಿ) ಮೂಲ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಕರಣ 21ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ, (ಎ)ಖಂಡಕ್ಕೆ ಮಾಡಿರುವ ಉಲ್ಲೇಖವನ್ನು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಪ್ರತಿಯೋಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

“(ಎ) ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ, 2006ರ ಪ್ರಕರಣ 42ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (5)ರ ಮೇರೆಗೆ ನಿರ್ದೇಶಿಸಲಾದ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿ ಅಥವಾ ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಅಧಿಕಾರಿ; ಅಥವಾ”.

101. ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಅಧಿಕಾರ.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡುವಾಗ ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆಯು ಉದ್ಭವಿಸಿದರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ತೊಂದರೆಯ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ, ತನಗೆ ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಕಂಡುಬರಬಹುದಾದಂತೆ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಅಸಂಗತವಾಗದಂಥ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ರಾಜಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ ರಚಿಸಬಹುದು:

ಪರಂತು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಾರಂಭದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯು ಮುಕ್ತಾಯವಾದ ತರುವಾಯ ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಆದೇಶವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆದೇಶವನ್ನು, ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದ ತರುವಾಯ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ, ಸಂಸತ್ತಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸದನದ ಮುಂದೆ ಇಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಮೊದಲನೇ ಅನುಸೂಚಿ

5(1) (ಇ) ಪ್ರಕರಣ ನೋಡಿ

ವಲಯ - I

1. ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ
2. ಗೋವಾ
3. ಕರ್ನಾಟಕ
4. ಕೇರಳ
5. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ
6. ಒರಿಸ್ಸಾ
7. ತಮಿಳುನಾಡು

ವಲಯ - II

1. ಹರಿಯಾಣ
2. ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ
3. ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ
4. ಪಂಜಾಬ್
5. ಉತ್ತರಾಂಚಲ

6. ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ

ವಲಯ- III

1. ಬಿಹಾರ್
2. ಛತ್ತೀಸ್‌ಘಢ್
3. ಗುಜರಾತ್
4. ಜಾರ್ಖಂಡ್
5. ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶ
6. ರಾಜಸ್ಥಾನ
7. ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ

ವಲಯ - IV

1. ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ
2. ಅಸ್ಸಾಂ
3. ಮಣಿಪುರ
4. ಮೇಘಾಲಯ
5. ಮಿಜೋರಾಂ
6. ನಾಗಾಲ್ಯಾಂಡ್
7. ಸಿಕ್ಕಿಂ
8. ತ್ರಿಪುರ

ವಲಯ - V

1. ಅಂಡಮಾನ್ ಮತ್ತು ನಿಕೋಬಾರ್ ದ್ವೀಪಗಳು
2. ಚಂಡೀಘಢ್
3. ದಾದ್ರಾ ಮತ್ತು ನಗರ್ ಹವೇಲಿ
4. ದಾಮನ್ ಮತ್ತು ದಿಯು
5. ದೆಹಲಿ
6. ಲಕ್ಷದ್ವೀಪ
7. ಪುದುಚೇರಿ

ಎರಡನೇ ಅನುಸೂಚಿ

(ಪ್ರಕರಣ 97ನ್ನು ನೋಡಿ)

1. ಆಹಾರ ಕಲಬೆರಕೆ ನಿವಾರಣಾ ಅಧಿನಿಯಮ, 1954 (1954ರ 37)
2. ಹಣ್ಣು ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಆದೇಶ, 1955.
3. ಮಾಂಸಾಹಾರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಆದೇಶ, 1973.
4. ವನಸ್ಪತಿ ತೈಲ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ (ವಿನಯಮನ) ಆದೇಶ, 1947.
5. ಖಾದ್ಯ ತೈಲಗಳ ಪ್ಯಾಕೇಜಿಂಗ್ (ವಿನಯಮನ) ಆದೇಶ, 1998.
6. ಸಾಲ್ಟಿಂಗ್ ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಯೂಟ್ ಆಯಿಲ್, ಡಿ-ಆಯಿಲ್ಡ್ ಮೀಲ್, ಮತ್ತು ಎಡಿಬಲ್ ಪ್ಲೋರ್ (ವಿನಯಮನ) ಆದೇಶ, 1967.
7. ಹಾಲು ಮತ್ತು ಹಾಲು ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಆದೇಶ, 1992.
8. ಅವಶ್ಯಕ ಸರಕುಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ, 1955 (1955ರ 10)ರ ಮೇರೆಗೆ ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಹೊರಡಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಆದೇಶ.

ಸಂದಾಯ ಮತ್ತು ಇತ್ಯರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಧಿನಿಯಮ, 2007

(2007ರ ಸಂಖ್ಯೆ 51)

120ನೇ ಡಿಸೆಂಬರ್, 2007.1

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ವಿನಿಯಮಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಭಾರತ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕನ್ನು ಆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವೆಂದು ಹೆಸರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಾದ ವಿಷಯಗಳಿಗಾಗಿ ಉಪಬಂಧಿಸುವ ಅಧಿನಿಯಮ.

ಇದು, ಭಾರತ ಗಣರಾಜ್ಯದ ಐವತ್ತೆಂಟನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಂಸತ್ತಿನಿಂದ ಈ ಮುಂದಿನಂತೆ ಅಧಿನಿಯಮಿತವಾಗತಕ್ಕದ್ದು:-

ಅಧ್ಯಾಯ I

ಪ್ರಾರಂಭಿಕ

1. ಚಿಕ್ಕ ಹೆಸರು, ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾರಂಭ.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮತ್ತು ಇತ್ಯರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಧಿನಿಯಮ, 2007 ಎಂದು ಕರೆಯತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಇದು ಇಡೀ ಭಾರತಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪ್ತವಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಇದು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ರಾಜಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ದಿನಾಂಕದಂದು ಜಾರಿಗೆ ಬರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗಾಗಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದಿನಾಂಕಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ಉಪಬಂಧದಲ್ಲಿ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ಉಲ್ಲೇಖವನ್ನು ಆ ಉಪಬಂಧದ ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಉಲ್ಲೇಖವೆಂದು ಅರ್ಥೈಸತಕ್ಕದ್ದು.

2. ಪರಿಭಾಷೆಗಳು.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ, ಸಂದರ್ಭವು ಅನ್ಯಥಾ ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಿದ ಹೊರತು,-

(ಎ) "ಬ್ಯಾಂಕ್" ಎಂದರೆ:-

(i) ಭಾರತ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಧಿನಿಯಮ, 1934 (1934 ರ 2) ರ ಎರಡನೇ ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿರುವ ಒಂದು ಬ್ಯಾಂಕ್;

(ii) ಅಂಚೆ ಕಚೇರಿ ಉಳಿತಾಯ ಬ್ಯಾಂಕ್;

(iii) ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವಿನಿಯಮನ ಅಧಿನಿಯಮ, 1949ರ (1949ರ 10) ಪ್ರಕರಣ 5ರ (ಸಿ) ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಪರಿಭಾಷಿಸಿರುವ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕಂಪನಿ;

* ಆಗಸ್ಟ್ 12, 2008 ರಂದು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಸ್.ಓ.2032 (ಇ) ಭಾರತ ವಿಶೇಷ ರಾಜಪತ್ರ, ಭಾಗ II ಪ್ರಕರಣ 3(ii).

(iv) ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವಿನಿಯಮನ ಅಧಿನಿಯಮ, 1949ರ (1949ರ 10) ಪ್ರಕರಣ 56ರ ಮೂಲಕ ಸೇರಿಸಲಾದ ಆ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಕರಣ 5ರ (ಸಿಸಿ) ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಪರಿಭಾಷಿಸಿದ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕ್; ಮತ್ತು

(v) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಇತರ ಬ್ಯಾಂಕ್;

(ಬಿ) “ಉತ್ಪಾದಿತ ವಸ್ತು” ಎಂದರೆ, ಭವಿಷ್ಯತ್ ದಿನಾಂಕದಲ್ಲಿ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಯಾವ ಲಿಖಿತ ಪತ್ರದ ಮೌಲ್ಯವು ಬಡ್ಡಿಯ ದರದಲ್ಲಿ, ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ ದರದಲ್ಲಿ, ಕ್ರೆಡಿಟ್ ರೇಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಸೂಚ್ಯಂಕದಲ್ಲಿ, ಭದ್ರತೆಗಳ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ, (ಇದನ್ನು “ಅಂತರನಿಹಿತ” ಬೆಲೆ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ) ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಅಂತರನಿಹಿತ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನವುಗಳ ಸಂಯೋಜನೆಯಿಂದ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮತ್ತು ಅದು ಬಡ್ಡಿದರದ ವಿನಿಮಯದಿಂದ, ವಾಯಿದೆ ದರ ಒಪ್ಪಂದಗಳಿಂದ, ವಿದೇಶಿ ಕರೆನ್ಸಿಯ ವಿನಿಮಯದಿಂದ, ವಿದೇಶಿ ಕರೆನ್ಸಿ ರೂಪಾಯಿ ವಿನಿಮಯದಿಂದ ವಿದೇಶಿ ಕರೆನ್ಸಿ ಆಯ್ಕೆಗಳಿಂದ, ವಿದೇಶಿ ಕರೆನ್ಸಿ ರೂಪಾಯಿ ಆಯ್ಕೆಗಳಿಂದ ಅಥವಾ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಲಿಖಿತ ಪತ್ರದಿಂದ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ;

(ಸಿ) “ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನದ ಮೂಲಕ ನಿಧಿ ವರ್ಗಾವಣೆ” ಎಂದರೆ, ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿರುವ ಖಾತೆಯಿಂದ ಹಣವನ್ನು ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ವಿಧಾನದಿಂದ ತೆಗೆಯಲು ಅಥವಾ ಆ ಖಾತೆಗೆ ಜಮೆ ಮಾಡಲು ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಆ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಸೂಚನೆ ನೀಡುವ, ಅಧಿಕಾರ ನೀಡುವ ಅಥವಾ ಆದೇಶ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಅವನು ಯಾವ ನಿಧಿಗಳ ವರ್ಗಾವಣೆಗೆ ತೊಡಗುವನೋ ಆ ಯಾವುದೇ ನಿಧಿಗಳ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ವರ್ಗಾವಣೆಗಳ ಸ್ಥಳ, ಆಟೋಮೇಟಿಕ್ ಟೆಲ್ಲರ್ ಮೆಷಿನ್ ವ್ಯವಹಾರಗಳು, ನಿಧಿಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಠೇವಣಿ ಇಡುವುದು ಅಥವಾ ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು, ದೂರವಾಣಿ ಮೂಲಕ, ಅಂತರ್‌ಜಾಲ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಡ್ ಮೂಲಕ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವ ವರ್ಗಾವಣೆಗಳು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ;

(ಡಿ) “ಒಟ್ಟು” ಇತ್ಯರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ” ಎಂದರೆ, ಯಾವ ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅಥವಾ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸೂಚನೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಭದ್ರತೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೋ ಆ ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ;

(ಡಿಎ) “ನೀಡಿಕೆದಾರ” ಎಂದರೆ, ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂತೆ ಕಾನೂನುಸಮ್ಮತ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಗುರುತಿನ ಸಾಧನವನ್ನು ಅಥವಾ (ಯಾವುದೇ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆದಿರುವ) ಅಂಥ ಇತರ ವಿಶಿಷ್ಟ ಗುರುತನ್ನು ನೀಡುವನೋ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ;

(ಡಿಬಿ) “ಕಾನೂನುಸಮ್ಮತ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಗುರುತಿನ ಕಾರ್ಡ್” ಎಂದರೆ, ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂತೆ ಮೂಲತಃ ಇರುವ ಅಂಥ ಉತ್ಪಾದಿತ ವಸ್ತುಗಳ ಅಥವಾ ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ನಿಮಿತ್ತ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ನೀಡಿಕೆದಾರನು ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಾಗಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಗುರುತಿನ ಸಂಕೇತ;

(ಇ) “ನಿವ್ವಳೀಕರಣ” ಎಂದರೆ, ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಭಾಗೀದಾರನಾಗಿರುವ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ, ಅವನು ದಿವಾಳಿಯಾದಾಗ ಅಥವಾ ಆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿಸಿದಾಗ ಅಥವಾ ಸಮಾಪನಗೊಳಿಸಿದಾಗ ಅಥವಾ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಸ್ಪದವಾಗುವಂತೆ ನಿವ್ವಳ ಕ್ಷೇಮನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ತಗಾದೆ ಮಾಡಲು ಅಥವಾ ನಿವ್ವಳ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ತನ್ನದೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಸ್ಪದವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಭಾಗೀದಾರನಾಗಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಭವಿಷ್ಯತ್ ದಿನಾಂಕದಲ್ಲಿ ಇತ್ಯರ್ಥಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ವಿನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಉಪವಿಧಿಗಳಲ್ಲಿ (ಅದನ್ನು ಯಾವುದೇ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆದಿರಲಿ) ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿರಬಹುದಾದಂಥ ಇತರ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏರ್ಪಾಡುದಾರನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಮಾಪನಗೊಳಿಸುವುದರಿಂದಾಗಿ ಉದ್ಭವಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಕ್ಷೇಮುಗಳು ಮತ್ತು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಭಾಗೀದಾರರ ನಡುವಣ ಸಂದಾಯದ ಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ನೀಡಿಕೆ ಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ವಜಾವಿಟ್ಟು ಮಾಡಿದ ಅಥವಾ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಬಾಕಿಯಿರುವ ಅಥವಾ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಅಥವಾ ನೀಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಹಣದ ಅಥವಾ ಭದ್ರತಾ ಪತ್ರಗಳ ಮೊಬಲಗಿನ ನಿರ್ಧರಣೆ;

(ಎಫ್) “ಅಧಿಸೂಚನೆ” ಎಂದರೆ, ರಾಜಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಅಧಿಸೂಚನೆ;

(ಜಿ) “ಸಂದಾಯದ ಸೂಚನೆ” ಎಂದರೆ:-

(i) ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಭಾಗೀದಾರನಾಗಿರುವವನಿಗೆ; ಅಥವಾ

(ii) ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಭಾಗೀದಾರನಾಗಿರುವವನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಭಾಗೀದಾರನಾಗಿರುವ ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಗೆ

- ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವಂತೆ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಮಾಧ್ಯಮವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಯಾವುದೇ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನೀಡುವ ಯಾವುದೇ ಲಿಖಿತ ಅಥವಾ ಅಧಿಕಾರ ಅಥವಾ ಆದೇಶ;

(ಹೆಚ್) “ಸಂದಾಯ ಬಾಧ್ಯತೆ” ಎಂದರೆ, ನಿಧಿಗಳಿಗೆ, ಭದ್ರತಾ ಪತ್ರಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಉತ್ಪಾದಿತ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಇತರ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಒಂದು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಸಂದಾಯ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಿದ ಅಥವಾ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಿದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಅಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಭಾಗೀದಾರನಾಗಿರುವ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಭಾಗೀದಾರನಾಗಿರುವ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ತಾನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಋಣ;

(ಐ) “ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ” ಎಂದರೆ, ತೀರುವೆ, ಸಂದಾಯ ಅಥವಾ ಇತ್ಯರ್ಥ ಸೇವೆ ಅಥವಾ ಅವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ, ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವವನ ಮತ್ತು ಫಲಾನುಭವಿಯ ನಡುವೆ ಸಂದಾಯ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯಮಾಡಿಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ಟಾಕ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಒಳಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ;

ವಿವರಣೆ.- ಈ ಖಂಡದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ, “ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ” ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ವಹಿವಾಟುಗಳಿಗೆ, ಡೆಬಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ವಹಿವಾಟುಗಳಿಗೆ, ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ವಹಿವಾಟುಗಳಿಗೆ, ಹಣ ವರ್ಗಾವಣೆ ವಹಿವಾಟುಗಳಿಗೆ, ಅಥವಾ ಅದೇ ಬಗೆಯ ವಹಿವಾಟುಗಳಿಗೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ;

(ಜೆ) "ನಿಯಮಿಸಿದ" ಎಂದರೆ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ವಿನಿಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ನಿಯಮಿಸಲಾದುದು;

(ಕೆ) "ವಿನಿಯಮ" ಎಂದರೆ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ವಿನಿಯಮ;

(ಎಲ್) "ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್" ಎಂದರೆ, ಭಾರತ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಧಿನಿಯಮ, 1934 (1934ರ 2)ರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿತವಾದ ಭಾರತ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್;

(ಎಂ) "ಭದ್ರತಾ ಪತ್ರಗಳು" ಎಂದರೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಋಣ ಅಧಿನಿಯಮ, 1944 (1944ರ 18) ರಲ್ಲಿ ಪರಿಭಾಷಿಸಿರುವ ಸರ್ಕಾರಿ ಭದ್ರತಾ ಪತ್ರಗಳು ಅಥವಾ ಆ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಧಿಸೂಚಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಇತರ ಭದ್ರತಾ ಪತ್ರಗಳು;

(ಎನ್) "ಇತ್ಯರ್ಥ" ಎಂದರೆ, ಸಂದಾಯ ಸೂಚನೆಗಳ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಭದ್ರತಾ ಪತ್ರಗಳ, ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯದ ಅಥವಾ ಉತ್ಪಾದಿತ ವಸ್ತುಗಳ ಅಥವಾ ಯಾವ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸಂದಾಯ ಬಾಧ್ಯತೆಗಳೂ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತವೋ ಆ ಇತರ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಇತ್ಯರ್ಥವೂ ಸೇರುತ್ತದೆ;

(ಬಿ) "ಇಡೀ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಹಾನಿ" ಎಂದರೆ:-

(i) ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಭಾಗೀದಾರನಾಗಿರುವವನು ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮೇರೆಗೆ ತನ್ನ ಸಂದಾಯ ಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಬೇಕಾದಾಗಲೆಲ್ಲ ಈಡೇರಿಸಲು ಅವನು ಅಸಮರ್ಥನಾಗುವುದರಿಂದ; ಅಥವಾ

(ii) ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿನ ಯಾವುದೇ ಅಡ್ಡಿ ಅಡಚಣೆಯಿಂದ

- ಇತರ ಭಾಗೀದಾರರು ತಮ್ಮ ಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಬೇಕಾದಾಗ ಈಡೇರಿಸಲು ವಿಫಲರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದ ಕೊಡುವ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸ್ಥಿರತೆಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವ ಸಂಭವವಿರುವ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಉಂಟಾಗುವಂಥ ಹಾನಿ:

ಪರಂತು, ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಹಾನಿಯು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸ್ಥಿರತೆಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವ ಸಂಭವವಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಸಂದೇಹ ಅಥವಾ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಉಂಟಾದರೆ, ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ತೀರ್ಮಾನವೇ ಅಂತಿಮವಾದುದಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು;

(ಪಿ) "ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಭಾಗೀದಾರ" ಎಂದರೆ, ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗುವ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಥವಾ ಯಾರೇ ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏರ್ಪಾಡುದಾರನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ;

(ಕ್ಯೂ) "ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏರ್ಪಾಡುದಾರ" ಎಂದರೆ, ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅಧಿಕೃತ ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವನೋ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ;

(ಆರ್) "ವ್ಯಾಪಾರ ಭಂಡಾರಿ" ಎಂದರೆ, ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂತೆ, ಮೂಲತಃ ಇರುವ ಉತ್ಪಾದಿತ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಅಂಥ ಅಥವಾ ಹಣಕಾಸು ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ

ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ, ತಾಳೆ ನೋಡುವ, ದಾಸ್ತಾನು ಮಾಡುವ, ನಿರ್ವಹಿಸುವ, ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸುವ ಅಥವಾ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವನೋ ಆ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿ.

(2) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿರುವ ಆದರೆ ಪರಿಭಾಷಿಸಿರದ ಮತ್ತು ಭಾರತ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಧಿನಿಯಮ, 1934 (1934ರ 2) ರಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವಿನಿಯಮ ಅಧಿನಿಯಮ, 1949 (1949ರ 10)ರಲ್ಲಿ ಪರಿಭಾಷಿಸಿರುವ ಪದಗಳು ಮತ್ತು ಪದಾವಳಿಗಳು, ಆ ಅಧಿನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅರ್ಥಗಳನ್ನೇ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ II

ನಿಯೋಜಿತ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ

3. ನಿಯೋಜಿತ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಸಂದಾಯದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ವಿನಿಯಮಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನಿಯೋಜಿತ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್, "ಸಂದಾಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಲಿ" ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವ ಮಂಡಲಿಯ ಮೂಲಕ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ತನಗೆ ಪ್ರದತ್ತವಾದ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಗೂ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನೇರವೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಮಂಡಲಿಯು ಈ ಮುಂದಿನ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

(ಎ) ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಗವರ್ನರ್- ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಪದನಿಮಿತ್ತ;

(ಬಿ) ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಗವರ್ನರ್, ಸಂದಾಯ ಮತ್ತು ಇತ್ಯರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಪ್ರಭಾರದಲ್ಲಿರುವ ಸದಸ್ಯ, ಪದನಿಮಿತ್ತ;

(ಸಿ) ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಕೇಂದ್ರ ಮಂಡಲಿಯು ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡುವ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ, ಸದಸ್ಯ, ಪದನಿಮಿತ್ತ; ಮತ್ತು

(ಡಿ) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡುವ ಮೂವರು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು- ಸದಸ್ಯರು.

(4) ಉಪಪ್ರಕರಣ (2)ರಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾದ ಮಂಡಲಿಯ ಅಧಿಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳು, ಅದರ ಸಭೆಗಳು ನಡೆಯುವ ಕಾಲ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳ, ಅಂಥ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವು, (ಅಂಥ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೋರಂ ಸೇರಿದಂತೆ) ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಾದ ಇತರ ವಿಷಯಗಳು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂತೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ III

ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಿಕೆ

4. ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲದೆಯೇ ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸದಿರುವುದು.- (1) ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಹೊರತು ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಮೇರೆಗೆ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಿದ್ದ ಹೊರತು, ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ:

ಪರಂತು, ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದು ಯಾವುದೂ,-

(ಎ) ಈ ಅಧಿನಿಯಮವು ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪ್ರವರ್ತನೆಯು, ಅಂಥ ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪ್ರವರ್ತಕನು ಅಂಥ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದ ಆರು ತಿಂಗಳನ್ನು ಮೀರದ ಅವಧಿಗೆ, ಆ ಅವಧಿಯ ಒಳಗೆ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದ ಹೊರತು ಅಥವಾ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಕರಣ 7ರ ಮೇರೆಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ್ದ ಹೊರತು, ಮುಂದುವರಿದಿರುವುದಕ್ಕೆ;

(ಬಿ) ಯಾವ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಯುಕ್ತವಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ ಏಜೆಂಟನಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ;

(ಸಿ) ತನ್ನದೇ ಆದ ಹಿಡುವಳಿ ಕಂಪನಿಯಿಂದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ತನ್ನ ಸಹಾಯಕ ಕಂಪನಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದರಿಂದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಯಾವ ಇತರ ಕಂಪನಿಯು ಅಂಥವುದೇ ಹಿಡುವಳಿ ಕಂಪನಿಯ ಸಹಾಯಕ ಕಂಪನಿ ಸಹ ಆಗಿರುವುದೋ ಆ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಕಂಪನಿಯಿಂದ ಸಂದಾಯಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಂಪನಿಗೆ;

(ಡಿ) ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಯಾವ ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ, ಹಣಕಾಸು ನೀತಿಯ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ದಕ್ಷ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಯಾವುದೇ ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಗಾತ್ರವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದ ತರುವಾಯ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ, ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಅನ್ವಯಕ್ಕೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡುವುದೋ ಆ ಯಾರೇ ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ

- ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ, ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ಇರುವ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಕಾಮನ್ ರಿಟೈಲ್ ಕ್ಲಿಯರಿಂಗ್ ಹೌಸ್ ಸಿಸ್ಟಮ್ ಅನ್ನು ಹೊಂದುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈಗಿರುವ ಕ್ಲಿಯರಿಂಗ್ ಹೌಸ್‌ಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಹೊಸ ಕ್ಲಿಯರಿಂಗ್ ಹೌಸ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ರವರ್ತಿಸಲು ಅಥವಾ ವಿನಿಯಮಿಸಲು ಕಂಪನಿಗೆ ಅಥವಾ ನಿಗಮಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಬಹುದು:

ಪರಂತು, ಅಂಥ ಕಂಪನಿಯ ಅಥವಾ ನಿಗಮದ ಈಕ್ಷಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ಐವತ್ತೊಂದರಷ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿರದ ಈಕ್ಷಿಟಿಯನ್ನು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಧಾರಣ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು.

ವಿವರಣೆ.- ಈ ಖಂಡದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ, "ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ, ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವಿನಿಯಮನ ಅಧಿನಿಯಮ, 1949 (1949ರ 10)ರ ಪ್ರಕರಣ 5ರಲ್ಲಿ ಪರಿಭಾಷಿಸಿರುವ, "ಸಂವಾದಿ ಹೊಸ ಬ್ಯಾಂಕ್", "ಸ್ಟೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ" ಮತ್ತು "ಅವುಗಳ ಸಹಾಯಕ ಬ್ಯಾಂಕ್" ಒಳಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

5. ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಿಕೆಗಾಗಿ ಅರ್ಜಿ.- (1) ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸುವ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಿಕೆಗಾಗಿ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು.

(2) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗಿನ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು, ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಅಂಥ ಫೀಜುಗಳು ಇರತಕ್ಕದ್ದು.

6. ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ವಿಚಾರಣೆ.- ಪ್ರಕರಣ 5ರ ಮೇರೆಗೆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ತರುವಾಯ ಮತ್ತು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ, ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಅರ್ಜಿದಾರನು ಒದಗಿಸಿದ ವಿವರಗಳ ನೈಜತೆ ಬಗ್ಗೆ, ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಆತನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ, ಭಾಗೀದಾರರ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವತಃ ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಅದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಅದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದಾದಂಥ ವಿಚಾರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾನು ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಿದ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ನಡೆಸಿದ್ದರೆ, ವಿಚಾರಣೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ವರದಿಯನ್ನು ಅದು ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಬಹುದು.

7. ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಿಕೆ ಅಥವಾ ನಿರಾಕರಣೆ.- (1) ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕು, ಪ್ರಕರಣ 6ರ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ ತರುವಾಯ ಅಥವಾ ಅನ್ಯಥಾ, ಅರ್ಜಿಯು ಎಲ್ಲ ವಿಧದಲ್ಲಿಯೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಮತ್ತು ಅದು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮತ್ತು ವಿನಿಯಮಗಳ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಮನದಟ್ಟಾದರೆ, ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಪರಿಗಣನೆಗಳಿಗೆ ಗಮನಕೊಟ್ಟು, ಎಂದರೆ:-

- (i) ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಗೆ ಅಥವಾ ಅದು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ;
- (ii) ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ತಾಂತ್ರಿಕ ಗುಣಮಟ್ಟಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ವಿನ್ಯಾಸಗಳಿಗೆ;
- (iii) ಯಾವುದೇ ಸುರಕ್ಷಾ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ನಿಬಂಧನೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳಿಗೆ;
- (iv) ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಧಿಗಳನ್ನು ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಬಹುದೋ ಆ ರೀತಿಗೆ;
- (v) ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಸಂದಾಯ ಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಲು ಸಂದಾಯ ಸೂಚನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನಿವ್ವಳ ನಿರ್ಧರಣೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ;
- (vi) ಅರ್ಜಿದಾರನ ಹಣಕಾಸು ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯನ್ನು, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನಾ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ನೀತಿ ನಿಷ್ಠೆಗೆ;

(vii) ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಾಡುದಾರರೊಂದಿಗೆ ಗ್ರಾಹಕರ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಗ್ರಾಹಕರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳಿಗೆ;

(viii) ಹಣಕಾಸು ಮತ್ತು ಸಾಲ ನೀಡಿಕೆ ನೀತಿಗಳಿಗೆ; ಮತ್ತು

(ix) ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕು ಸುಸಂಗತವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಇತರ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ

- ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀಡಬಹುದು.

(2) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಿಕೆಯು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕದ್ದು; ಮತ್ತು-

(ಎ) ಅದು ಯಾವ ದಿನಾಂಕದಂದು ಜಾರಿಗೆ ಬರುವುದೋ ಆ ದಿನಾಂಕವನ್ನು ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು;

(ಬಿ) ಯಾವ ಷರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಿಕೆಯು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕದ್ದೋ ಆ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು;

(ಸಿ) ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಿಕೆಯು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಫೀಜನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಆ ಫೀಜಿನ ಸಂದಾಯಕ್ಕೆ ಸೂಚನೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು;

(ಡಿ) ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಅದು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅರ್ಜಿದಾರನನ್ನು ಅಂಥ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಅಗತ್ಯಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು;

(ಇ) ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಿರುವುದನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವವರೆಗೆ ಆ ಅಧಿಕಾರವು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವುದು ಮುಂದುವರೆಯತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಿಕೆಗಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕು, ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ ಅದು, ನಿರಾಕರಣೆಯ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಲಿಖಿತ ನೋಟೀಸನ್ನು ಅರ್ಜಿದಾರನಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಅರ್ಜಿದಾರನಿಗೆ ಅಹವಾಲನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಯುಕ್ತ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೊರತು, ಅಂಥ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(4) ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಿಕೆಗಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅರ್ಜಿಯ ಬಗ್ಗೆ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕು, ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳ ಒಳಗಾಗಿ ಅಂಥ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ವಿಲೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

8. ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಿಕೆಯ ರದ್ದಿಯಾತಿ.- (1) ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಏರ್ಪಾಡುದಾರನು,-

(i) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಯಾವುದೇ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದರೆ; ಅಥವಾ

(ii) ವಿನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸದಿದ್ದರೆ; ಅಥವಾ

(iii) ನಿಯೋಜಿತ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಹೊರಡಿಸಿದ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಲು ವಿಫಲನಾದರೆ; ಅಥವಾ

(iv) ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಿಕೆಯ ಯಾವ ಷರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೋ ಆ ಷರತ್ತುಗಳಿಗೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಿರ್ಧರಣೆ ಮಾಡಿದರೆ

- ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕು, ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಅಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏರ್ಪಾಡುದಾರನಿಗೆ ನೀಡಿದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಬಹುದು:

ಪರಂತು, ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗಿನ ರದ್ದಿಯಾತಿಯ ಯಾವುದೇ ಆದೇಶವನ್ನು,-

(i) ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏರ್ಪಾಡುದಾರನಿಗೆ ತನ್ನ ಅಹವಾಲನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಯುಕ್ತ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡಿದ ತರುವಾಯ ಹೊರತು; ಮತ್ತು

(ii) ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏರ್ಪಾಡುದಾರನಿಗೆ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕು, ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ರದ್ದಿಯಾತಿ ಆದೇಶವನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವವರೆಗೆ ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏರ್ಪಾಡುದಾರನಿಗೆ ನೀಡಿದ ನಿರ್ದೇಶನಕ್ಕೆ ಬಾಧಕವಾಗದಂತೆ

- ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದು ಯಾವುದೂ, ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕು, ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ನೀಡಿದ್ದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ದೇಶದ ಹಣಕಾಸು ನೀತಿಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕಾದ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಅದು ಪರಿಗಣಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(3) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ಹೊರಡಿಸಿದ ರದ್ದಿಯಾತಿ ಆದೇಶವು, ಅಂಥ ರದ್ದಿಯಾತಿ ಆದೇಶದಿಂದ ಬಾಧಿತರಾಗುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಲು ಅವಶ್ಯಕ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏರ್ಪಾಡುದಾರನು ದಿವಾಳಿಯಾದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿಸಿದರೆ ಅಥವಾ ಪರಿಸಮಾಪನಗೊಳಿಸಿದರೆ, ಅಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏರ್ಪಾಡುದಾರನು, ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಆ ವಾಸ್ತವಾಂಶವನ್ನು ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ತದನಂತರ, ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕು, ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏರ್ಪಾಡುದಾರನಿಗೆ ನೀಡಿದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ತಾನು ಭಾವಿಸುವಂಥ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

9. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಪೀಲು.- (1) ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಿಕೆಗೆ ಯಾವ ಅರ್ಜಿದಾರನು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿರುವನೋ, ಆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಪ್ರಕರಣ 7ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (3)ರ ಮೇರೆಗೆ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ್ದರೆ, ಅಥವಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಯಾರು ಒದಗಿಸಿರುತ್ತಾನೋ ಅವನು, ಪ್ರಕರಣ 8ರ ಮೇರೆಗೆ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಿಕೆಯ ರದ್ದಿಯಾತಿ

ಆದೇಶದಿಂದ ಬಾಧಿತನಾಗಿದ್ದರೆ ಅವನು, ಆ ಆದೇಶವನ್ನು ಆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏರ್ಪಾಡುದಾರನಿಗೆ ಯಾವ ದಿನಾಂಕದಂದು ತಿಳಿಸಲಾಯಿತೋ, ಆ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಮೂವತ್ತು ದಿನಗಳ ಒಳಗಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಪೀಲು ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು.

(2) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಒಳಗಾಗಿ ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅಪೀಲನ್ನು ವಿಲೇ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ, ಅಪೀಲಿನ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ತೀರ್ಮಾನವು ಅಂತಿಮವಾದುದಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ IV

ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ವಿನಿಯಮ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ

10. ಮಾನಕಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಅಧಿಕಾರ.- (1) ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ, ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ,-

(ಎ) ಸಂದಾಯ ಸೂಚನೆಗಳ ನಿದರ್ಶನ ನಮೂನೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಸೂಚನೆಗಳ ಗಾತ್ರ ಮತ್ತು ಸ್ವರೂಪವನ್ನು;

(ಬಿ) ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲಿಸಬೇಕಾದ ವೇಳೆಗಳನ್ನು;

(ಸಿ) ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ನಡುವೆ ಅಥವಾ ಬ್ಯಾಂಕು ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂದಾಯ ಭಾಗೀದಾರರ ನಡುವೆ ಕಾಗದ ಪತ್ರದ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿಯಾಗಲಿ, ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಸಾಧನದ ಮೂಲಕವಾಗಿಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಇತರ ರೀತಿಯಲ್ಲಾಗಲಿ, ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಳಗೆ ನಿಧಿಗಳ ವರ್ಗಾವಣೆಯ ರೀತಿಯನ್ನು;

(ಡಿ) ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಪಾಲಿಸಬೇಕಾದಂಥ ಇತರ ಮಾನಕಗಳನ್ನು;

(ಇ) ಸದಸ್ಯತ್ವದ ಮುಂದುವರಿಕೆ, ಮುಕ್ತಾಯ ಮತ್ತು ರದ್ದಿಯಾತಿಯು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸದಸ್ಯತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನದಂಡವನ್ನು;

(ಎಫ್) ಯಾವ ಷರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು, ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಭಾಗೀದಾರರು ಅಂಥ ನಿಧಿ ವರ್ಗಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದೋ ಆ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅಂಥ ನಿಧಿಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಭಾಗೀದಾರರ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು

- ನಿಯಮಿಸಬಹುದು.

(2) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಬಾಧಕವಾಗದಂತೆ, ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕು, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸೂಕ್ತ ಮತ್ತು ದಕ್ಷ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ತಾನು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಮಾರ್ಗಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೊರಡಿಸಬಹುದು.

10ಎ. ಬ್ಯಾಂಕ್, ಇತ್ಯಾದಿಗಳು, ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಸಂದಾಯ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ವಿಧಿಸಬಾರದು.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮ, 1961 (1961 ರ 43)ರ

ಪ್ರಕರಣ 269ಎಸೆಯು ನ ಮೇರೆಗೆ ನಿಯಮಿಸಲಾದ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಸಂದಾಯ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವ ಅಥವಾ ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆ, ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಥವಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏರ್ಪಾಡುದಾರನು, ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿಯಾಗಲಿ ಯಾವುದೇ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ವಿಧಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

11. ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ನೋಟೀಸು.- (1) ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏರ್ಪಾಡುದಾರನು, ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆಯು ಅದರ ರಚನೆ ಅಥವಾ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಬಾಧಕ ಉಂಟು ಮಾಡುವುದೋ ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು,-

(ಎ) ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಪೂರ್ವಾನುಮೋದನೆ ಪಡೆಯದೇ; ಮತ್ತು

(ಬಿ) ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಅನುಮೋದನೆಯ ತರುವಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಭಾಗೀದಾರರಿಗೆ ಮೂವತ್ತು ದಿನಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿರದ ನೋಟೀಸನ್ನು ನೀಡದೆ

- ಮಾಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ;

ಪರಂತು, ದೇಶದ ಹಣಕಾಸು ನೀತಿಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕು, (ಬಿ) ಖಂಡದ ಮೇರೆಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಭಾಗೀದಾರರಿಗೆ ನೋಟೀಸನ್ನು ನೀಡದೆ ಅಥವಾ ಮೂವತ್ತು ದಿನಗಳಿಗಿಂತ ದೀರ್ಘ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ನೋಟೀಸನ್ನು ನೀಡಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏರ್ಪಾಡುದಾರನನ್ನು ಅಗತ್ಯಪಡಿಸದೇ ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏರ್ಪಾಡುದಾರನಿಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡಬಹುದು.

(2) ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ, ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಬದಲಾವಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ, ಅದು, ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏರ್ಪಾಡುದಾರನಿಂದ ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಬದಲಾವಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಎರಡು ವಾರಗಳ ಒಳಗಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏರ್ಪಾಡುದಾರನಿಗೆ ಅಂಥ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏರ್ಪಾಡುದಾರನು, ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಎರಡು ವಾರಗಳ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ, ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು, ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಅನುಮೋದನೆ ಪಡೆದ ತರುವಾಯ ಮಾತ್ರವೇ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು.

12. ವಿವರಪಟ್ಟಿಕೆಗಳನ್ನು, ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಇತರ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಧಿಕಾರ.- ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್, ತಾನು ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ವಿವರಪಟ್ಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಅಥವಾ ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಮಧ್ಯಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇತರ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಯಾರೇ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏರ್ಪಾಡುದಾರನಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಮತ್ತು ಅವನು ಅಂಥ ಆದೇಶವನ್ನು ಪಾಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

13. ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅವಕಾಶ.- ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಯಾವುದೇ ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏರ್ಪಾಡುದಾರನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಯಾವುದೇ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಹಕ್ಕನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು

ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗೀದಾರರು, ಅಂಥ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

14. ಆವರಣಗಳನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಮತ್ತು ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳನ್ನು ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡಲು ಅಧಿಕಾರ.- ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ, ತಾನು ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಿದ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಯಾರೇ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಅಥವಾ ಯಾವುವೇ ವಿನಿಯಮಗಳ ಪಾಲನೆ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಎಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಣೆಯಾಗುತ್ತಿದೆಯೋ ಆ ಯಾವುವೇ ಆವರಣಗಳನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಆವರಣಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಯಾವುದೇ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ಇತರ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಯಾವುದೇ ಉಪಕರಣವನ್ನು ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡಬಹುದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಅಂಥ ಆವರಣಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏರ್ಪಾಡುದಾರನ ಯಾರೇ ನೌಕರನನ್ನು ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗೀದಾರನನ್ನು ಅಥವಾ ಯಾರೇ ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೇಳಬಹುದು.

15. ಮಾಹಿತಿ, ಇತ್ಯಾದಿಯನ್ನು ಗೋಪ್ಯವಾಗಿಡುವುದು.- (1) ಉಪಪ್ರಕರಣ (2)ರ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೊಳಪಟ್ಟು, ಪ್ರಕರಣ 12 ರಿಂದ 14ರ (ಎರಡೂ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಸೇರಿ) ಮೇರೆಗೆ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕು ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಯಾವುದೇ ದಸ್ತಾವೇಜನ್ನು ಅಥವಾ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಗೋಪ್ಯವಾಗಿಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕು, ಪ್ರಕರಣ 12 ರಿಂದ 14 ರ (ಎರಡೂ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಸೇರಿ) ಮೇರೆಗೆ ತಾನು ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಯಾವುದೇ ದಸ್ತಾವೇಜನ್ನು ಅಥವಾ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು, ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹತೆಯನ್ನು, ಕಾರ್ಯ ಸಮರ್ಥತೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಅಥವಾ ಹಣಕಾಸು ನೀತಿಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವುದೋ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ, ಅಂಥ ದಸ್ತಾವೇಜನ್ನು ಅಥವಾ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಬಹುದು.

16. ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡಲು ಅಧಿಕಾರ.- ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ತನ್ನ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗೀದಾರರ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ತಪಾಸಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು ಅಥವಾ ಮಾಡಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಅಂಥ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ತಪಾಸಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ನೆರವಾಗುವುದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏರ್ಪಾಡುದಾರನ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಭಾಗೀದಾರರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

17. ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಅಧಿಕಾರ.- (ಎ) ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಅಥವಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಭಾಗೀದಾರನು, ಇಡೀ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಆಗಬಹುದಾದ ಹಾನಿಯ ಅಸಮರ್ಪಕ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸುವ ಅಥವಾ ಪರಿಣಮಿಸುವ ಸಂಭವವಿರುವ ಯಾವುದೇ ಕೃತ್ಯದಲ್ಲಿ, ಲೋಪದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದೆಯೆಂದು ಅಥವಾ ತೊಡಗುವ ಸಂಭವವಿದೆಯೆಂದು ಅಥವಾ ತೊಡಗಿರುವನೆಂದು ಅಥವಾ ತೊಡಗಲಿದ್ದಾನೆಂದು; ಅಥವಾ

(ಬಿ) ಖಂಡ (ಎ) ಮೇರೆಗಿನ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯವು ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ, ದೇಶದ ಹಣಕಾಸು ನೀತಿಗೆ ಅಥವಾ ಸಾಲ ನೀಡಿಕೆ ನೀತಿಗೆ ಬಾಧಕವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ಸಂಭವವಿದೆಯೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಲ್ಲಿ, ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕು, ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಅವಧಿಯ ಒಳಗೆ,-

(i) ಅಂಥ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ, ಲೋಪದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಅಥವಾ ಅಂಥ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ಲೋಪವನ್ನು ಅಥವಾ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವುದನ್ನು ಅಥವಾ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಭಾಗೀದಾರನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು; ಅಥವಾ

(ii) ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಅಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಯಾವ ಕಾರ್ಯಗಳು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಬಹುದೆಂದು ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುವುದೋ ಅಂಥ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಲು

- ಅಂಥ ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಅಥವಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಭಾಗೀದಾರನಿಗೆ ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ನೀಡಬಹುದು.

18. ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಅಧಿಕಾರ.- ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಬಾಧಕವಾಗದಂತೆ, ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ವಿನಿಯಮಿಸಲು ತನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನೆಯ ಅಥವಾ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ದೇಶೀಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಡುವ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ, ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನೇತರ, ದೇಶೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ವಿನಿಯಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸುವ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸುವುದು, ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏರ್ಪಾಡುದಾರರಿಗೆ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಭಾಗೀದಾರರಿಗೆ ಅಥವಾ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಯಾರೇ ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅಥವಾ ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ಏಜೆನ್ಸಿಗೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವ್ಯವಹಾರದ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಮನದಟ್ಟಾದರೆ ಅದು ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಹುದು.

19. ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದು.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ನೀಡಿದೆಯೋ ಆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಯಾವುದೇ ವಿಳಂಬ ಮಾಡದೇ ಅಂಥ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಪಾಲನೆ ವರದಿಯನ್ನು ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅನುಮತಿಸಿದ ಕಾಲದೊಳಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ V

ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏರ್ಪಾಡುದಾರನ ಹಕ್ಕುಗಳು ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಗಳು

20. ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏರ್ಪಾಡುದಾರನು, ಅಧಿನಿಯಮ, ವಿನಿಯಮಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು.- ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏರ್ಪಾಡುದಾರನು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ, ವಿನಿಯಮಗಳ, ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಭಾಗೀದಾರರ ನಡುವಣ ಸಂಬಂಧಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಕರಾರಿನ ಯಾವ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ, ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ

ಅನ್ವಯವಾಗುವುದೋ, ಆ ನಿಯಮಗಳ ಮತ್ತು ವಿನಿಯಮಗಳ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಯಾವ ಷರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೋ ಆ ಷರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

21. ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏರ್ಪಾಡುದಾರನ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು.- (1) ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏರ್ಪಾಡುದಾರನು, ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಬಾಧ್ಯತೆ ಪರಿಮಿತಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಈಗಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಭಾಗಿದಾರನಿಗೆ ಅಥವಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಮುಂದೆ ಭಾಗಿಯಾಗತಕ್ಕಂಥ ಭಾಗೀದಾರರಿಗೆ ತಿಳಿಯಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ನಿವ್ವಳೀಕರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ನಿಯಮಗಳ ಮತ್ತು ವಿನಿಯಮಗಳ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಅಂಥ ಭಾಗೀದಾರರಿಗೆ ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ ಮಾನಕಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವುದು, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏರ್ಪಾಡುದಾರನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

22. ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿನ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳನ್ನು ಗೋಪ್ಯವಾಗಿಡುವ ಕರ್ತವ್ಯ.- (1) ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏರ್ಪಾಡುದಾರನು, ಯಾವುದೇ ದಸ್ತಾವೇಜು ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗವು ಇರುವುದನ್ನು ಅಥವಾ ಆ ದಸ್ತಾವೇಜಿನಲ್ಲಿರುವ ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಒಳಾಂಶಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಭಾಗೀದಾರನಾಗಿರುವವನು ತನಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಇತರ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಹೊರತು ಅಥವಾ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಭಾಗೀದಾರನಾಗಿರುವವನು ಸ್ಪಷ್ಟ ಅಥವಾ ಇಂಗಿತ ಸಮ್ಮತಿಯೊಂದಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾದ ಹೊರತು ಅಥವಾ ಸಕ್ಷಮ ಅಧಿಕಾರವ್ಯಾಪ್ತಿಯುಳ್ಳ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಅಥವಾ ಶಾಸನದಿಂದ ಪ್ರದತ್ತವಾದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಿ ಶಾಸನಬದ್ಧ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಹೊರಡಿಸಿದ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಿ ತಿಳಿಸಬೇಕಾದ ಹೊರತು, ಯಾರೇ ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಸ್ ಪುಸ್ತಕ ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಅಧಿನಿಯಮ, 1891 (1891ರ 18)ರ ಉಪಬಂಧಗಳು, ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏರ್ಪಾಡುದಾರನು ಯಾವುದೇ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುವ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಅಥವಾ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಇತರ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

23. ಇತ್ಯರ್ಥ ಮತ್ತು ನಿವ್ವಳೀಕರಣ.- (1) ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಭಾಗೀದಾರರ ನಡುವಣ ಸಂದಾಯ ಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇತ್ಯರ್ಥ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು, ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಾಗಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀಡುವಾಗ, ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕು ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ, ಪ್ರಕರಣ 7ರ ಮೇರೆಗೆ ಅಥವಾ ಅಧಿನಿಯಮದ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಉಪಬಂಧಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಅನುಮೋದಿಸಿರಬಹುದಾದ ಒಟ್ಟು ಅಥವಾ ನಿವ್ವಳೀಕರಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಉಪಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಿರುವ ನಿಯಮಗಳು, ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಭಾಗೀದಾರರ ಮತ್ತು ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ನಡುವೆ ನಷ್ಟಗಳ ಹಂಚಿಕೆಗಾಗಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದರೆ, ಅಂಥ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು, ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾದುದು ಏನೇ ಇದ್ದರೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಅಂಥ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಮಾಡಿದ ಇತ್ಯರ್ಥವು ಅಂತಿಮವಾದುದಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ರದ್ದಾಗುವಂಥದ್ದು ಆಗಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(4) ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ,-

(ಎ) ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಭಾಗೀದಾರನು, ದಿವಾಳಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆಂದು ಘೋಷಿಸಿದರೆ ಅಥವಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಭಾಗೀದಾರನನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿಸಿದರೆ ಅಥವಾ ಪರಿಸಮಾಪ್ತಿಗೊಳಿಸಿದರೆ;

(ಬಿ) ಯಾರೇ ಸಮಾಪಕನನ್ನು ಅಥವಾ ಸ್ವೀಕರ್ತನನ್ನು ಅಥವಾ ಹಸ್ತಾಂತರಗ್ರಾಹಿಯನ್ನು (ಯಾವುದೇ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆದರೂ), ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಅನ್ಯಥಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಭಾಗೀದಾರನು ದಿವಾಳಿಯಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ವಿಸರ್ಜಿಸಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಪರಿಸಮಾಪ್ತಿಗೊಂಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವ್ಯವಹರಣೆಯಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೆ

- ಆಗ, ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವಿನಿಯಮ ಅಧಿನಿಯಮ, 1949 (1949ರ 10) ರಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಕಂಪನಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 1956 (1956ರ 1) ರಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಕಂಪನಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 2013 (2013ರ 18)ರಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ದಿವಾಳಿ ಮತ್ತು ಸಾಲ ತೀರಿಕೆ ಅಸಮರ್ಥತೆ ಸಂಹಿತೆ, 2016 ರಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಏನೇ ಇದ್ದರೂ, ಅಂಥ ಆದೇಶವು, ಅಂಥ ಆದೇಶಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅಥವಾ ನಿಕಟ ತರುವಾಯ ಅಂತಿಮವಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ರದ್ದುಪಡಿಸಿದಿರುವ ಯಾವುದೇ ಇತ್ಯರ್ಥಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏರ್ಪಾಡುದಾರನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ, ವಿನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಉಪವಿಧಿಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಅದರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಿಮಿತ್ತ ಅಥವಾ ಇತರ ಬಾಧ್ಯತೆಗಳ ನಿಮಿತ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಭಾಗೀದಾರರು ನೀಡಿದ ಯಾವುದೇ ಮೇಲಾಧಾರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏರ್ಪಾಡುದಾರನಿಗೆ ಇರುವ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಬಾಧಕವಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(5) ಉಪಪ್ರಕರಣ (4)ರಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾದ ಆದೇಶವನ್ನು, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುವ ಪಕ್ಷಕಾರನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಆಗ, ಅಂಥ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನೇ ಇದ್ದರೂ ಅಥವಾ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವಿನಿಯಮ ಅಧಿನಿಯಮ, 1949 (1949ರ 10)ರಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಕಂಪನಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 1956 (1956ರ 1)ರಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಕಂಪನಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 2013 (2013ರ 18)ರಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ದಿವಾಳಿ ಮತ್ತು ಸಾಲ ತೀರಿಕೆ ಅಸಮರ್ಥತೆ ಸಂಹಿತೆ, 2016ರಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಮುಂದಿನ ದಿನಾಂಕದಲ್ಲಿ ಇತ್ಯರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸುವವುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುವ ಪ್ರತಿ ಪಕ್ಷಕಾರನ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಭಾಗೀದಾರರ ನಡುವಣ ಸಂದಾಯ ಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇತ್ಯರ್ಥದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು, ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣ ನೀಡುವಾಗ ಅಥವಾ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಉಪಬಂಧಗಳ ಮೇರೆಗೆ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಅನುಮೋದಿತವಾದ, ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಒಟ್ಟು ಅಥವಾ ನಿವ್ವಳೀಕರಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗನುಸಾರವಾಗಿ ಅಂಥ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುವ ಪಕ್ಷಕಾರನು ಕೂಡಲೆ ನಿರ್ಧರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ನಿರ್ಧರಣೆಯು, ಅಂತಿಮವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ರದ್ದುಪಡಿಸಲಾಗದಂಥಾದ್ದಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(6) ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವಿನಿಯಮ ಅಧಿನಿಯಮ, 1949 (1949 ರ 10) ರಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಕಂಪನಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 1956 (1956ರ 1) ರಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಕಂಪನಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 2013 (2013ರ 18) ರಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ದಿವಾಳಿ ಮತ್ತು ಸಾಲ ತೀರಿಕೆ ಅಸಮರ್ಥತೆ ಸಂಹಿತೆ, 2016 ರಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಅಥವಾ ಅನ್ಯಥಾ ನೇಮಕಗೊಂಡಿರುವ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುವ ಪ್ರತಿ ಪಕ್ಷಕಾರನ ಯಾರೇ ಸಮಾಪಕನು ಅಥವಾ ಸ್ವೀಕರ್ತನು ಅಥವಾ (ಯಾವುದೇ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆದಿರುವ), ಹಸ್ತಾಂತರ ಗ್ರಾಹಿಯು,-

(ಎ) ಅಂತಿಮವಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ರದ್ದುಪಡಿಸಲಾಗದಿರುವ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಧರಣೆಯನ್ನು ಪುನಃ ಆರಂಭಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ;

(ಬಿ) ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುವ ಪಕ್ಷಕಾರನ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ, ವಿನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಉಪವಿಧಿಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಭಾಗೀದಾರರು, ಅವರು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಇತ್ಯರ್ಥದ ನಿಮಿತ್ತ ಅಥವಾ ಇತರೆ ಬಾಧ್ಯತೆಗಳ ನಿಮಿತ್ತ ಒದಗಿಸಿದ ಮೇಲಾಧಾರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡ ತರುವಾಯ, ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ ಹೊಂದಿರುವ ಮೇಲಾಧಾರಗಳನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಭಾಗೀದಾರರಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ವಿವರಣೆ 1.- ಸಂದೇಹಗಳ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ, ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಇತ್ಯರ್ಥವು ಅದು ಒಟ್ಟಾರೆಯದು ಅಥವಾ ನಿವ್ವಳದ್ದು ಆಗಿರಬಹುದು, ಅಂಥ ಇತ್ಯರ್ಥದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು, ಭದ್ರತೆಗಳನ್ನು, ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಯಮಯವನ್ನು, ಉತ್ಪಾದಿತ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಇತರ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಣೆ ಮಾಡಿದಾಕ್ಷಣವೇ ಅಂಥ ಹಣವನ್ನು, ಭದ್ರತೆಗಳನ್ನು, ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಯಮಯವನ್ನು, ಉತ್ಪಾದಿತ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿರಲಿ ಅಥವಾ ಮಾಡಿರದಿರಲಿ ಅಥವಾ ಇತರ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿರಲಿ ಅಥವಾ ಮುಗಿಸಿರದಿರಲಿ ಅಂತಿಮವಾದುದೆಂದು ಅಥವಾ ರದ್ದು ಮಾಡಲಾಗದೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಘೋಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ವಿವರಣೆ 2.- ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ, "ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುವ ಪ್ರತಿ ಪಕ್ಷಕಾರ" ಎಂದರೆ, ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಭಾಗೀದಾರರ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಇತ್ಯರ್ಥದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ಅಂಥ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವ ಇತ್ಯರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಭಾಗೀದಾರರಾಗಿರುವವರ ನಡುವೆ ಯಾರು ಬದಲಿಯಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುವನೋ ಹಾಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಾರಾಟಗಾರನಿಗೆ ಖರೀದಿದಾರನಾಗುವನೋ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಖರೀದಿದಾರನಿಗೆ ಮಾರಾಟಗಾರನಾಗುವನೋ, ಆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏರ್ಪಾಡುದಾರ.

23ಎ. ಗ್ರಾಹಕರಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ನಿಧಿಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ.- (1) ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಗ್ರಾಹಕರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಅಂಥ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಅದರ ಗ್ರಾಹಕರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಬಾಧಕವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವುದನ್ನು ತಡೆಯಲು ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂತೆ, ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಸಂದಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏರ್ಪಾಡುದಾರನು ಅದರ ಗ್ರಾಹಕರಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಮತ್ತು ಬಾಕಿಯಿರುವ ಉಳಿಕೆ ಮೊಬಲಗುಗಳ ಅಂಥ ಶೇಕಡಾವಾರಿಗೆ ಸಮಾನ ಮೊಬಲಗನ್ನು,-

(ಎ) ಅನುಸೂಚಿತ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಖಾತೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಮೆ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಜಮೆಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು; ಅಥವಾ

(ಬಿ) ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ನಗದು ಪರಿವರ್ತನೀಯ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು

- ಅಂಥ ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏರ್ಪಾಡುದಾರನನ್ನು ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಬಹುದು:

ಪರಂತು, ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕು, ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ವಿವಿಧ ಪ್ರವರ್ಗಗಳಿಗಾಗಿ ವಿವಿಧ ಶೇಕಡಾವಾರುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅಂಥ ರೀತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ನಮೂನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದು.

(2) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾದ ಖಾತೆ ಅಥವಾ ಖಾತೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಉಳಿಕೆ ಮೊಬಲಗನ್ನು, ಗ್ರಾಹಕರು ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಳಕೆಯ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಉದ್ಭವಿಸುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಮರು ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಇತರ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಯಾವುದೇ ಇತರ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(3) ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವಿನಿಯಮ ಅಧಿನಿಯಮ, 1949 (1949ರ 10) ರಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಕಂಪನಿಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ, 1956 (1956ರ 1) ರಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಕಂಪನಿಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ, 2013 (2013ರ 18) ಅಥವಾ ದಿವಾಳಿ ಮತ್ತು ಸಾಲ ತೀರಿಕೆ ಅಸಮರ್ಥತೆ ಸಂಹಿತೆ, 2016 ರಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಉಪಪ್ರಕರಣ (2)ರ ಮೇರೆಗೆ ಸಂದಾಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಹಕ್ಕುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಉಳಿಕೆ ಮೊಬಲಗಿನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಥಮ ಮತ್ತು ಪ್ರಧಾನ ಚಾರ್ಜನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಲಾದ ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏರ್ಪಾಡುದಾರನು ಅಥವಾ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅನುಸೂಚಿತ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸಮಾಪಕನು ಅಥವಾ ಸ್ವೀಕರ್ತನು ಅಥವಾ ಹಸ್ತಾಂತರಗ್ರಾಹಿಯು (ಯಾವುದೇ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆದಿರಲಿ), ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ನೇಮಕವಾಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ಅನ್ಯಥಾ, ಅಂಥ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವವರೆಗೆ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡುವವರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಸದರಿ ಬಾಕಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ವಿವರಣೆ.- ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ, ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಪದಾವಳಿಗಳು ಎಂದರೆ:-

(ಎ) “ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ” ಎಂದರೆ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕು, ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂತೆ, ಸಂದಾಯ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಅದರ ಗ್ರಾಹಕರಿಂದ ನಿಧಿಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತವಾದ ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಥವಾ ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವರ್ಗ;

(ಬಿ) “ಅನುಸೂಚಿತ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕ್” ಎಂದರೆ, “ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕಂಪನಿ”, “ಸಂವಾದಿ ಹೊಸ ಬ್ಯಾಂಕ್”, “ಸ್ಟೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ” ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವಿನಿಯಮ ಅಧಿನಿಯಮ, 1949 (1949ರ 10)ರ ಪ್ರಕರಣ 5ರಲ್ಲಿ ಪರಿಭಾಷಿಸಿರುವ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವಿನಿಯಮ ಅಧಿನಿಯಮ, 1949 (1949ರ 10) ರ ಪ್ರಕರಣ 5ರಲ್ಲಿ ಪರಿಭಾಷಿಸಿರುವ ಮತ್ತು ಭಾರತ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಧಿನಿಯಮ, 1934 (1934ರ 1) ಎರಡನೇ ಅನುಸೂಚಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ “ಸಹಾಯಕ ಬ್ಯಾಂಕ್”.

ಅಧ್ಯಾಯ VI

ವಿವಾದಗಳ ಇತ್ಯರ್ಥ

24. ವಿವಾದಗಳ ಇತ್ಯರ್ಥ.- (1) ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿರುವವನು, ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಭಾಗೀದಾರರಾಗಿರುವವರ ನಡುವಣ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆ ವಿವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಯಾವ ಭಾಗೀದಾರರು ಪಕ್ಷಕಾರರಲ್ಲವೋ ಅಂಥ ಭಾಗೀದಾರರಲ್ಲಿ ಮೂವರಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದ ಭಾಗೀದಾರರ ತಂಡದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತನ್ನ ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ವಿನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಬಂಧವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಭಾಗೀದಾರರ ಪೈಕಿ ಇಬ್ಬರು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಭಾಗೀದಾರರ ನಡುವೆ ಯಾವುದೇ ವಿವಾದವು ಉದ್ಭವಿಸಿದಲ್ಲಿ, ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏರ್ಪಾಡುದಾರನು ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ತಂಡಕ್ಕೆ ವಿವಾದವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಭಾಗೀದಾರರಾಗಿರುವವರು ಯಾರೇ ಆಗಿರಲಿ ಆತನ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏರ್ಪಾಡುದಾರನ ಅಥವಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏರ್ಪಾಡುದಾರರ ನಡುವೆ ಯಾವುದೇ ವಿವಾದ ಉದ್ಭವಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ತಂಡದ ತೀರ್ಮಾನದಿಂದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಭಾಗೀದಾರರಾದವರ ಪೈಕಿ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಸಮಾಧಾನವಾಗದಿದ್ದರೆ, ಆ ವಿವಾದವನ್ನು ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಉಪಪ್ರಕರಣ (3)ರ ಮೇರೆಗೆ ನ್ಯಾಯ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕಾಗಿ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ ವಿವಾದವನ್ನು, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಥವಾ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅಧಿಕೃತಗೊಂಡ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಅಧಿಕಾರಿಯು ವಿಲೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ತೀರ್ಮಾನವು ಅಂತಿಮವಾದುದಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ ಬದ್ಧರಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(5) ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏರ್ಪಾಡುದಾರನ ಅಥವಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಭಾಗೀದಾರನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ, ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಬ್ಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏರ್ಪಾಡುದಾರನ ಅಥವಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಭಾಗೀದಾರನ ನಡುವೆ ವಿವಾದ ಉದ್ಭವಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಆ ವಿವಾದ ಇತ್ಯರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಜಂಟಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯ ದರ್ಜೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಲ್ಲದ ದರ್ಜೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಯು ತೀರ್ಮಾನವು ಅಂತಿಮವಾದುದಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

25. ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ನಿಧಿಗಳು ಸಾಕಷ್ಟಿಲ್ಲದಿರುವುದು, ಮುಂತಾದ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮೂಲಕ ನಿಧಿಗಳ ವರ್ಗಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡದಿರುವುದು.- (1) ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮೂಲಕ ನಿಧಿಗಳ ವರ್ಗಾವಣೆಗೆ ಉದ್ಯುಕ್ತನಾದಾಗ, ಅಂಥ ವರ್ಗಾವಣೆಯನ್ನು, ಆ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಜಮೆ ಇರುವ ಹಣದ ಮೊಬಲಗು, ವರ್ಗಾವಣೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಆಗಿಲ್ಲವೆಂಬ ಅಥವಾ ಆ ಬ್ಯಾಂಕಿನೊಂದಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಒಪ್ಪಂದದಂತೆ ಆ ಖಾತೆಯಿಂದ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಅದು ಮೀರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಕಾರಣದ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲಾಗದಿದ್ದರೆ ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅಪರಾಧವನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದಾಗಿ ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಉಪಬಂಧಕ್ಕೆ ಬಾಧಕವಾಗದಂತೆ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಅವಧಿಯ ಕಾರಾವಾಸದಿಂದ ಅಥವಾ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮೂಲಕ ನಿಧಿಗಳ ವರ್ಗಾವಣೆಯಾಗಬೇಕಾದ ಮೊಬಲಗಿನ ಮೊತ್ತದ ಎರಡರಷ್ಟಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಜುಲ್ಮಾನೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಇವೆರಡರಿಂದಲೂ ದಂಡಿತನಾಗತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದು ಯಾವುದೂ,-

(ಎ) ಯಾವುದೇ ಋಣವನ್ನು ಅಥವಾ ಇತರ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಥವಾ ಭಾಗಶಃ ತೀರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಹಣದ ಯಾವುದೇ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮೂಲಕ ನಿಧಿಗಳ ವರ್ಗಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಉದ್ಯುಕ್ತನಾಗಿದ್ದ ಹೊರತು;

(ಬಿ) ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏರ್ಪಾಡುದಾರನು ಕೊಟ್ಟ ಸುಸಂಗತ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮೂಲಕ ನಿಧಿಗಳ ವರ್ಗಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಉದ್ಯುಕ್ತನಾಗಿದ್ದ ಹೊರತು;

(ಸಿ) ಫಲಾನುಭವಿಯು, ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮೂಲಕ ನಿಧಿಗಳ ವರ್ಗಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡದಿರುವ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಆತನು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಮೂವತ್ತು ದಿನಗಳ ಒಳಗೆ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮೂಲಕ ನಿಧಿ ವರ್ಗಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಉದ್ಯುಕ್ತನಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ನೋಟೀಸನ್ನು ಕೊಡುವ ಮೂಲಕ ಸದರಿ ಹಣದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತಗಾದೆ ಮಾಡಿದ್ದ ಹೊರತು; ಮತ್ತು

(ಡಿ) ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮೂಲಕ ನಿಧಿಗಳ ವರ್ಗಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಉದ್ಯುಕ್ತನಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಸದರಿ ನೋಟೀಸನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳ ಒಳಗೆ ಫಲಾನುಭವಿಗೆ ಸದರಿ ಹಣವನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಲು ತಪ್ಪಿದ್ದ ಹೊರತು

- ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾದುದು ರುಜುವಾತಾದ ಹೊರತು, ಯಾವುದೇ ಋಣವನ್ನು ಅಥವಾ ಇತರ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಥವಾ ಭಾಗಶಃ ತೀರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮೂಲಕ ನಿಧಿಗಳ ವರ್ಗಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಉದ್ಯುಕ್ತನಾಗಿದ್ದನೆಂದು ಪೂರ್ವಭಾವನೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಸೂಚನೆಯ, ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಿಕೆಯ, ಆದೇಶದ ಅಥವಾ ಒಪ್ಪಂದದ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮೂಲಕ ನಿಧಿಗಳ ವರ್ಗಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಉದ್ಯುಕ್ತನಾಗಿದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಅಂಥ ಸೂಚನೆಯ, ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಿಕೆಯ, ಆದೇಶದ ಅಥವಾ ಒಪ್ಪಂದದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆತನ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಜಮೆ ಇರುವ ಹಣವು, ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮೂಲಕ ನಿಧಿಗಳ ವರ್ಗಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಾಕಷ್ಟಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಂಬಲು ಕಾರಣವಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗಿನ ಅಪರಾಧಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿರಕ್ಷೆಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(4) ನ್ಯಾಯಾಲಯವು, ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ಯವಹರಣೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ, ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮೂಲಕ ನಿಧಿಗಳ ವರ್ಗಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡದಿರುವ ಸೂಚಿಸುವ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಬಂದ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಹಾಜರುಪಡಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಅಂಥ ಸಂಗತಿಯು ರುಜುವಾತಾಗದ ಹೊರತು ಮತ್ತು ರುಜುವಾತಾಗುವವರೆಗೆ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮೂಲಕ ಅಂಥ ನಿಧಿಗಳ ವರ್ಗಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡದಿರುವ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಪೂರ್ವಭಾವನೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(5) ವರ್ಗಾವಣೆಯ ಲಿಖಿತಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ, 1881 (1881ರ 26)ರ ಅಧ್ಯಾಯ-XVIIರ ಉಪಬಂಧಗಳು ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮೂಲಕ ನಿಧಿಗಳ ವರ್ಗಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಂದರ್ಭ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

ವಿವರಣೆ.- ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ, "ಋಣ ಅಥವಾ ಇತರ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ" ಎಂದರೆ, ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ, ಕಾನೂನು ಸಮ್ಮತವಾಗಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬಹುದಾದ ಋಣ ಅಥವಾ ಇತರ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ VII

ಅಪರಾಧಗಳು ಮತ್ತು ದಂಡನೆಗಳು

26. ದಂಡನೆಗಳು.- (1) ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಪ್ರಕರಣ 4ರ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಪ್ರಕರಣ 7ರ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವ ನಿಬಂಧನೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಲು ವಿಫಲನಾದಲ್ಲಿ ಆತನು, ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿರದ ಆದರೆ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಅವಧಿಯ ಕಾರಾವಾಸದಿಂದ ಅಥವಾ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಜುಲ್ಮಾನೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಅವೆರಡರಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಮೊದಲ ಅಪರಾಧ ಆದ ತರುವಾಯ ಅಂಥ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವುದು ಅಥವಾ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವಲ್ಲಿ ಆದ ವಿಫಲತೆಯು ಮುಂದುವರಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜುಲ್ಮಾನೆಯಿಂದ ದಂಡಿತನಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಿಕೆಗಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಉಪಬಂಧವು ಅಥವಾ ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ಅಥವಾ ಆ ಉಪಬಂಧದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಿರುವ ಯಾವುದೇ ವಿವರಪಟ್ಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಇತರ ದಸ್ತಾವೇಜಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಮಾಹಿತಿಯಲ್ಲಿ, ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು, ಯಾವುದೇ ಮಹತ್ವದ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅದು ಸುಳ್ಳೆಂದು ಗೊತ್ತಿದ್ದೂ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅಥವಾ ಮಹತ್ವದ ಮುಖ್ಯ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು, ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ, ಮೂರು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಅವಧಿಯ ಕಾರಾವಾಸದಿಂದ ದಂಡಿತನಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿರದ ಮತ್ತು ಐವತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಜುಲ್ಮಾನೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಪ್ರಕರಣ 12ರ ಮೇರೆಗೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಕರಣ 13ರ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು, ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು, ವಿವರಪಟ್ಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಇತರ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳನ್ನು ಹಾಜರುಪಡಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಯಾವ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು, ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು, ವಿವರ ಪಟ್ಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಇತರ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಅವನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಯಾವುದೇ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು, ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು, ವಿವರಪಟ್ಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಇತರ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳನ್ನು ಹಾಜರುಪಡಿಸಲು ಅಥವಾ ಒದಗಿಸಲು ಅಥವಾ ಪ್ರಕರಣ 14ರ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವ ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಯು ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರಿಸಲು ವಿಫಲನಾದರೆ, ಅವನು, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಪರಾಧದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಜುಲ್ಮಾನೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಅವನು ಉತ್ತರ ಕೊಡದಿರಲು ಪಟ್ಟು ಹಿಡಿದರೆ ಅಂಥ ಅಪರಾಧವು ಮುಂದುವರಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜುಲ್ಮಾನೆಯಿಂದ ದಂಡಿತನಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಪ್ರಕರಣ 22ರ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸುವುದನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಯಾವುದೇ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸಿದರೆ, ಅವನು, ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಅವಧಿಯ ಕಾರಾವಾಸದಿಂದ, ಅಥವಾ ಐದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ

ಜುಲೈನೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಹಾಗೆ ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸಿದ ಕಾರ್ಯದಿಂದಾಗಿ ಆದ ಹಾನಿಯ ಮೊಬಲಗಿನ ಎರಡು ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸಮನಾದ ಮೊಬಲಗಿನಿಂದ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಹೆಚ್ಚೋ ಆ ಜುಲೈನೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಅವೆರಡರಿಂದಲೂ ದಂಡಿತನಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

(5) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗಿನ ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ರಿಸರ್ವ್‌ಬ್ಯಾಂಕ್ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಅಥವಾ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಂಥ ಅವಧಿಯನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿರದಿದ್ದರೆ, ಸಮಂಜಸ ಕಾಲದ ಒಳಗಾಗಿ ಪಾಲಿಸದೆ ಇದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಕರಣ 30ರ ಮೇರೆಗೆ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ವಿಧಿಸಿದ ದಂಡನೆಯನ್ನು ಆ ಆದೇಶದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಮೂವತ್ತು ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯ ಒಳಗಾಗಿ ಸಂದಾಯ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ, ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಲು ಅಥವಾ ಜುಲೈನೆಯನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಲು ವಿಫಲನಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏರ್ಪಾಡುವುದಾದರೆ ಅಥವಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಭಾಗೀದಾರನು ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರದ ಆದರೆ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಅವಧಿಯ ಕಾರಾವಾಸದಿಂದ ಅಥವಾ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಜುಲೈನೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಅವೆರಡರಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಅಂಥ ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ಪಾಲಿಸಲು ತಪ್ಪುವುದು ಮುಂದುವರಿದರೆ, ಮೊದಲ ಅಪರಾಧದ ನಂತರ ಹಾಗೆ ಮುಂದುವರಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜುಲೈನೆಯಿಂದ ದಂಡಿತನಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

(6) ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಯಾವುದೇ ಉಪಬಂಧವನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅಥವಾ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ವಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ಮಾಡಿದ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ನೀಡಿದ ನಿರ್ದೇಶನದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಯಾವುದೇ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ವಿಧಿಸಿದ ಷರತ್ತನ್ನು ಪಾಲಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ, ಅಂಥ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗೆ ಅಥವಾ ತಪ್ಪಿಗೆ ಯಾವುದೇ ದಂಡನೆಯನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿರದಿದ್ದರೆ, ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಅಂಥ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ತಪ್ಪನ್ನು ಮಾಡಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಜುಲೈನೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯು ಅಥವಾ ತಪ್ಪು ಮುಂದುವರಿದರೆ ಮೊದಲ ಅಪರಾಧದ ನಂತರ, ಅಂಥ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯು ಅಥವಾ ತಪ್ಪು ಮುಂದುವರಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜುಲೈನೆಯಿಂದ ದಂಡಿತನಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

27. ಕಂಪನಿಗಳಿಂದ ಅಪರಾಧಗಳು.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಉಪಬಂಧವನ್ನು ಅಥವಾ ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ವಿನಿಯಮವನ್ನು, ನೀಡಿದ ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ಅಥವಾ ಮಾಡಿದ ಆದೇಶವನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಕಂಪನಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಹಾಗೆ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಕಂಪನಿಯ ವ್ಯವಹಾರದ ಪ್ರಭಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ, ಕಂಪನಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರನಾಗಿದ್ದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಕಂಪನಿಯನ್ನು ಆ ಅಪರಾಧದ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅವರು ತಮ್ಮ ವಿರುದ್ಧದ ವ್ಯವಹಾರಣೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ತದನುಸಾರವಾಗಿ ದಂಡಿತರಾಗತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಈ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಯಾವುದೂ, ಆ ಅಪರಾಧವು ತನ್ನ ತಿಳಿವಳಿಕೆಗೆ ಬಾರದೆ ನಡೆಯಿತೆಂದು ಅಥವಾ ಅಂಥ ಅಪರಾಧವು ನಡೆಯುವುದನ್ನು ತಡೆಯಲು ತಾನು ಯಥೋಚಿತವಾದ ಎಲ್ಲ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಿದ್ದನೆಂದು, ಅಂಥ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ರುಜುವಾತುಪಡಿಸಿದರೆ, ಅವನನ್ನು ಯಾವುದೇ ದಂಡನೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಥವಾ ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ವಿನಿಯಮದ, ಯಾವುದೇ ಉಪಬಂಧವನ್ನು, ನೀಡಿದ ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ಅಥವಾ ಆದೇಶವನ್ನು ಕಂಪನಿಯು

ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯು, ಕಂಪನಿಯ ಯಾರೇ ನಿರ್ದೇಶಕನ, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕನ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯ ಅಥವಾ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಸಮ್ಮತಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಪರೋಕ್ಷ ಸಮ್ಮತಿಯಿಂದ ನಡೆಯಿತೆಂದು ಅಥವಾ ಅವರ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯತೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ ನಡೆಯಿತೆಂದು ಆರೋಪಿಸಿರುವುದು ರುಜುವಾತಾದರೆ, ಅಂಥ ನಿರ್ದೇಶಕನನ್ನು, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕನನ್ನು, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಸಹ, ಆ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅವರು ತಮ್ಮ ವಿರುದ್ಧದ ವ್ಯವಹರಣೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ತದನುಸಾರವಾಗಿ ದಂಡಿತರಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

ವಿವರಣೆ.- ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ,-

(ಎ) "ಕಂಪನಿ" ಎಂದರೆ, ಯಾವುದೇ ನಿಗಮಿತ ನಿಕಾಯ ಮತ್ತು ಅದು ಒಂದು ಫರ್ಮನ್ನು ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಇತರ ಸಂಘವನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು

(ಬಿ) ಫರ್ಮಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ 'ನಿರ್ದೇಶಕ' ಎಂದರೆ ಫರ್ಮಿನ ಪಾಲುದಾರ.

28. ಅಪರಾಧಗಳ ಸಂಜ್ಞಾನ.- (1) ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಾರ್ಹವಾದ ಅಪರಾಧವನ್ನು, ಈ ಬಗ್ಗೆ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಥವಾ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಿದ ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರಿಯು ದೂರನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಹೊರತು ಸಂಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಮತ್ತು ಮೆಟ್ರೋಪಾಲಿಟನ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಅಥವಾ ಜ್ಯುಡೀಷಿಯಲ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಆಫ್ ಫಸ್ಟ್ ಕ್ಲಾಸ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕೆಳದರ್ಜೆಯ ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಅಂಥ ಅಪರಾಧದ ಅಧಿವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ:

ಪರಂತು, ನ್ಯಾಯಾಲಯವು, ಪ್ರಕರಣ 25ರ ಮೇರೆಗೆ ದಂಡನೀಯವಾದ ಅಪರಾಧವನ್ನು ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮೂಲಕ ನಿಧಿಗಳ ವರ್ಗಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡದಿರುವುದರಿಂದ ಬಾಧಿತನಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ದೂರನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದಾಗ ಸಂಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

(2) ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ, 1973 (1974 ರ 2) ರಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟನು, ದೂರನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಿದ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಖುದ್ದಾಗಿ ಹಾಜರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡಬಹುದು, ಆದರೆ, ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟನು, ತನ್ನ ವಿವೇಚನೆಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ, ವ್ಯವಹರಣೆಗಳ ಯಾವುದೇ ಹಂತದಲ್ಲಿ, ಫಿರ್ಯಾದಿಯು ಖುದ್ದಾಗಿ ಹಾಜರಾಗುವಂತೆ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಬಹುದು.

29. ಜುಲ್ಮಾನೆ ಹಣದ ಬಳಕೆ.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗಿನ ಯಾವುದೇ ಜುಲ್ಮಾನೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸುವ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು, ಅದನ್ನು ಇಡಿಯಾಗಿ ಅಥವಾ ಅದರ ಯಾವುದೇ ಭಾಗವನ್ನು ವ್ಯವಹರಣೆಗಳ ವೆಚ್ಚಗಳಿಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಅಂಥ ವೆಚ್ಚಗಳ ಸಂದಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಕೆಮಾಡಬಹುದೆಂದು ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಬಹುದು.

30. ಜುಲ್ಮಾನೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲು ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಅಧಿಕಾರ.- (1) ಪ್ರಕರಣ 26ರಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಪ್ರಕರಣ 26ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (2)ರಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (6)ರಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಸ್ವರೂಪದ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ತಪ್ಪು ಆಗಿದ್ದರೆ, ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕು, ಅಂಥ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ತಪ್ಪನ್ನು ಎಸಗಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ, ಐದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೀರದಷ್ಟು ಅಥವಾ ಅಂಥ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ತಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡ ಮೊಬಲಗಿನ ಎರಡರಷ್ಟನ್ನು, ಅಂಥ ಮೊಬಲಗು ಎಷ್ಟೆಂದು ನಿರ್ಧರಣೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದ್ದರೆ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮೀರಿದ ಮೊಬಲಗನ್ನು

ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಹೆಚ್ಚೂ ಅಷ್ಟು ಮೊಬಲಗಿನ ದಂಡವನ್ನು ವಿಧಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಮೊದಲ ಅಪರಾಧದ ತರುವಾಯ ಅಂಥ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಅಥವಾ ತಪ್ಪು ಮುಂದುವರಿದಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಅಥವಾ ತಪ್ಪು ಮುಂದುವರೆದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದಿವಸಕ್ಕೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಹೆಚ್ಚಿನ ದಂಡವನ್ನು ವಿಧಿಸಬಹುದು.

(2) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ದಂಡವನ್ನು ವಿಧಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕು, ನೋಟೀಸಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ದಂಡವಾಗಿ ಏಕೆ ವಿಧಿಸಬಾರದು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಸುಸ್ತಿದಾರನನ್ನು ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಿ ನೋಟೀಸನ್ನು ಜಾರಿಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಸುಸ್ತಿದಾರನಿಗೆ ಅಹವಾಲನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಸೂಕ್ತ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಸಹ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕು ವಿಧಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ದಂಡವನ್ನು, ಮೊಬಲಗಿನ ಸಂದಾಯಕ್ಕೆ ತಗಾದೆ ಮಾಡಿ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕು ನೀಡಿದ ನೋಟೀಸನ್ನು ಯಾವ ದಿನಾಂಕದಂದು ಸುಸ್ತಿದಾರನಿಗೆ ಜಾರಿ ಮಾಡಲಾಯಿತೋ ಆ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಮೂವತ್ತು ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯ ಒಳಗಾಗಿ ಸಂದಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಅವಧಿಯ ಒಳಗೆ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಲು ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತಪ್ಪಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಸುಸ್ತಿದಾರ ಕಂಪನಿಯು ಅಥವಾ ನೋಂದಾಯಿತ ಕಚೇರಿಯು ಇರುವ ಅಥವಾ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಧಿಕೃತ ವ್ಯವಹಾರವು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಪ್ರದೇಶದ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರವ್ಯಾಪ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ರಧಾನ ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಮಾಡಿದ ನಿರ್ದೇಶನದ ಮೇಲೆ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಬಹುದು:

ಪರಂತು, ಅಂಥ ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು, ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅರ್ಜಿಯ ಮೇಲೆ ಹೊರತು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(4) ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಸುಸ್ತಿದಾರನ ಜಾಲ್ತಿ ಖಾತೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಇದ್ದರೆ, ಆ ಖಾತೆಗೆ ಖರ್ಚು ಹಾಕುವ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಸುಸ್ತಿದಾರನ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಭದ್ರತಾಪತ್ರಗಳನ್ನು ಹಣಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಪಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ದಂಡದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಬಹುದು.

(5) ಉಪಪ್ರಕರಣ (3)ರ ಮೇರೆಗೆ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡುವ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು, ಸುಸ್ತಿದಾರನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು, ಸಿವಿಲ್ ದಾವೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಮಾಡಿದ ಡಿಕ್ರಿಯಂತೆ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬಹುದಾದದ್ದು ಆಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(6) ಯಾವುದೇ ಫಿರ್ಯಾದನ್ನು, ಪ್ರಕರಣ 26ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (2)ರಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (4)ರಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಸ್ವರೂಪದ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯ ಅಥವಾ ಸುಸ್ತಿಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವಲ್ಲಿ, ಆಗ, ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ದಂಡವನ್ನು ವಿಧಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವ್ಯವಹರಣೆಯನ್ನು, ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

31. ಅಪರಾಧಗಳ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಧಿಕಾರ.- (1) ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ, 1973 (1974ರ 2) ರಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಕಾರಾವಾಸದಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ಅಥವಾ ಕಾರಾವಾಸದಿಂದ ಮತ್ತು ಜುಲ್ಮಾನೆಯಿಂದಲೂ ಸಹ ದಂಡನೀಯವಾದ ಅಪರಾಧವಾಗಿರದ, ಯಾವುದೇ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಾಗಿ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ದಂಡನೀಯವಾದ

ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧದ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಥ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಯಾವುದೇ ವ್ಯವಹರಣೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಮುಂಚೆಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ತರುವಾಯವಾಗಲಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ಪಡೆದ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಅಧಿಕಾರಿಯು ರಾಜಿ ಮಾಡಿಸಬಹುದು.

(2) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜಿಯಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಯಾವುದೇ ವ್ಯವಹರಣೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ, ಹೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯವಹರಣೆಯನ್ನು, ಆ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಅಂಥ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ, ಹಾಗೆ ರಾಜಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಪ್ರಾರಂಭಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಮುಂದುವರಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಾಯ VIII

ಸಂಕೀರ್ಣ

32. ಈ ಅಧಿನಿಯಮವು ಅಧ್ಯಾರೋಹಿ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳು, ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಅಸಂಗತವಾದುದು ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

33. ದಂಡವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವ ವಿಧಾನ.- (1) ಪ್ರಕರಣ 30ರ ಮೇರೆಗೆ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸುಸ್ತಿದಾರನ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸಿದ ದಂಡವನ್ನು, ಯಾವುದೇ ಮೊಬಲಗು ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಸುಸ್ತಿದಾರನಿಗೆ ಬಾಕಿಯಿರುವುದೋ ಆ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸುಸ್ತಿದಾರನಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಮೊಬಲಗಿನಿಂದ, ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ದಂಡವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಕಡಿತ ಮಾಡುವಂತೆ ಮತ್ತು ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವಂತೆ ಅಗತ್ಯಪಡಿಸುವ ನೋಟೀಸನ್ನು ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ವಸೂಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಥಾ ಉಪಬಂಧಿಸಿರುವುದನ್ನುಳಿದು, ಈ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ನೋಟೀಸನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಅಂಥ ನೋಟೀಸನ್ನು ಪಾಲಿಸಲು ಬದ್ಧನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ, ಅಂಥ ನೋಟೀಸನ್ನು ಅಂಚೆ ಕಚೇರಿಗೆ, ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಅಥವಾ ವಿಮಾ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ನಿಯಮದಲ್ಲಿ, ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅಗತ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾದುದು ಏನೇ ಇದ್ದರೂ, ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವ ಮುಂಚೆ ಯಾವುದೇ ನಮೂದನ್ನು, ಹಿಂಬರಹವನ್ನು ಅಥವಾ ಅದೇ ಬಗೆಯದನ್ನು ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಪಾಸ್‌ಬುಕ್ ಅನ್ನು, ಠೇವಣಿ ರಸೀದಿಯನ್ನು, ಪಾಲಿಸಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಇತರೆ ದಸ್ತಾವೇಜನ್ನು ಹಾಜರುಪಡಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(3) ಈ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವ ಸ್ವತ್ತಿನ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನೋಟೀಸನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಸ್ವತ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ನೋಟೀಸಿನ ದಿನಾಂಕದ ತರುವಾಯ ಉದ್ಭವಿಸುವ ಯಾವುದೇ ಕ್ಲೇಮು, ನೋಟೀಸಿನಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡ ಯಾವುದೇ ತಗಾದೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅನುರ್ಜಿತವಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಈ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಯಾರಿಗೆ ನೋಟೀಸನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ತಗಾದೆ ಮಾಡಿದ ಮೊಬಲಗು ಅಥವಾ ಅದರ ಯಾವುದೇ ಭಾಗವು ಸುಸ್ತಿದಾರನಿಗೆ ಬಾಕಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಸುಸ್ತಿದಾರನ

ಪರವಾಗಿ ಅಥವಾ ಅವನ ಬಾಬು ತಾನು ಯಾವುದೇ ಹಣವನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರಮಾಣ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಆಕ್ಷೇಪಿಸಿದರೆ, ಆಗ ಈ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದು ಯಾವುದೂ, ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಅದರ ಯಾವುದೇ ಭಾಗವನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಲು ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಗತ್ಯಪಡಿಸುತ್ತದೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ಆದರೆ, ಯಾವುದೇ ಮುಖ್ಯ ವಿವರದಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಹೇಳಿಕೆಯು ಸುಳ್ಳೆಂದು ಕಂಡುಬಂದರೆ, ನೋಟೀಸಿನ ದಿನಾಂಕದಂದು ಸುಸ್ತಿದಾರನಿಗೆ ತಾನು ಸ್ವತಃ ಹೊಣೆಯಾಗಿರುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಥವಾ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕು ಸುಸ್ತಿದಾರನಿಗೆ ವಿಧಿಸಿದ ದಂಡದಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಕಡಿಮೆಯೋ ಅಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಹೊಣೆಗಾರನಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

(5) ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕು, ಯಾವುದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ, ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ನೀಡಿದ ಯಾವುದೇ ನೋಟೀಸನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬಹುದು ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ ಅಂಥ ನೋಟೀಸಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಸಂದಾಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಲವನ್ನು ವಿಸ್ತರಣೆ ಮಾಡಬಹುದು.

(6) ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕು, ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ನೀಡಿದ ನೋಟೀಸನ್ನು ಪಾಲಿಸಿ ತನಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ಮೊಬಲಗಿಗೆ ರಸೀದಿಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಸುಸ್ತಿದಾರನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ತನಗಿರುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಹಾಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿದ ಮೊಬಲಗಿನಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಮೋಚಿತನಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

(7) ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ನೋಟೀಸನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ತರುವಾಯ ಸುಸ್ತಿದಾರನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ತನಗಿರುವ ಯಾವುದೇ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ವಿಮೋಚನೆಗೊಳ್ಳುವ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಸುಸ್ತಿದಾರನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಹಾಗೆ ವಿಮೋಚನೆಗೊಂಡ ತನ್ನ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಥವಾ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕು ಸುಸ್ತಿದಾರನಿಗೆ ವಿಧಿಸಿದ ದಂಡದಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಕಡಿಮೆಯೋ ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಹೊಣೆಗಾರನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(8) ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ನೋಟೀಸನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಲು ತಪ್ಪಿದರೆ, ನೋಟೀಸಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಮೊಬಲಗಿನ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಅವನನ್ನು ಸುಸ್ತಿದಾರ ಎಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅವನಿಂದ ಬರಬೇಕಾದ ಮೊಬಲಗು ಬಾಕಿ ಆಗಿದ್ದರೆ, ಹೇಗೂ ಹಾಗೆ ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಉಪಬಂಧಿಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮುಂದಿನ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳನ್ನು ಅವನ ವಿರುದ್ಧ ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

ವಿವರಣೆ.- ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ "ಸುಸ್ತಿದಾರ" ಎಂದರೆ, ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ 30ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಯಾರ ಮೇಲೆ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ದಂಡವನ್ನು ವಿಧಿಸಿದೆಯೋ ಆ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏರ್ಪಾಡುದಾರನು ಅಥವಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಭಾಗೀದಾರನು.

34. ಸ್ಟಾಕ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್‌ಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಸ್ಟಾಕ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್‌ಗಳ ಕ್ಲಿಯರಿಂಗ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಈ ಅಧಿನಿಯಮವು ಅನ್ವಯವಾಗದಿರುವುದು.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದು ಯಾವುದೂ, ಸ್ಟಾಕ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್‌ಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಸ್ಟಾಕ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್‌ಗಳ ಕ್ಲಿಯರಿಂಗ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

34ಎ. ಈ ಅಧಿನಿಯಮವು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಲಾದ ವ್ಯಾಪಾರ ಭಂಡಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ನೀಡಿಕೆದಾರನಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವುದು.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳು, ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ವ್ಯಾಪಾರ ಭಂಡಾರಿಗೆ ಅಥವಾ ನೀಡಿಕೆದಾರನಿಗೆ, ಅಥವಾ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದು, ಹಾಗೆ ಅವು.-

(ಎ) “ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ” ಗೆ ಅಥವಾ “ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏರ್ಪಾಡುದಾರ” ನಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಉಲ್ಲೇಖಗಳನ್ನು, “ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ವ್ಯಾಪಾರ ಭಂಡಾರಿಗೆ” ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ “ನೀಡಿಕೆದಾರ” ನಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಉಲ್ಲೇಖಗಳೆಂದು ಅರ್ಥಾನ್ವಯ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೆಂದು;

(ಬಿ) “ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಾರಂಭ” ದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಿದ ಉಲ್ಲೇಖಗಳನ್ನು,-

(i) ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ವ್ಯಾಪಾರ ಭಂಡಾರಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಉಲ್ಲೇಖಗಳನ್ನು, ಯಾವ ದಿನಾಂಕದಂದು ವ್ಯಾಪಾರ ಭಂಡಾರಿಯನ್ನು ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ವ್ಯಾಪಾರ ಭಂಡಾರಿಯೆಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿತೋ ಆ ದಿನಾಂಕದಂದು ಮಾಡಿದ ಉಲ್ಲೇಖಗಳೆಂದು; ಮತ್ತು

(ii) ನೀಡಿಕೆದಾರನಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಉಲ್ಲೇಖಗಳನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮತ್ತು ಇತ್ಯರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಅಧಿನಿಯಮ, 2015 (2015 ರ 18) ರ ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಉಲ್ಲೇಖಗಳೆಂದು

- ಅರ್ಥಾನ್ವಯ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಸಂದರ್ಭವು ಅನ್ಯಥಾ ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಿದ ಹೊರತು ಈ ಇಡೀ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಹೇಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತವೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾರ್ಪಾಟಿಗೊಳಪಟ್ಟು ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕು, ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ವ್ಯಾಪಾರ ಭಂಡಾರಿಯು ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದಾಗ ಅಥವಾ ಅನ್ಯಥಾ, ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸುವಂಥ ಇತರ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ವ್ಯಾಪಾರ ಭಂಡಾರಿಗೆ ಅನುಮತಿ ಅಥವಾ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಬಹುದು.

ವಿವರಣೆ.- ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ, “ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ವ್ಯಾಪಾರ ಭಂಡಾರಿ” ಎಂಬ ಪದಾವಳಿಗೆ, ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂತೆ, ವ್ಯಾಪಾರ ಭಂಡಾರಿ ಅಥವಾ ವ್ಯಾಪಾರ ಭಂಡಾರಿಗಳ ವರ್ಗ ಎಂಬ ಅರ್ಥವಿರತಕ್ಕದ್ದು.

34ಬಿ. ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಅಧಿಕಾರಗಳು ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸೇವೆಗಳ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸದಿರುವುದು.- ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಮೂಲಕ ಚಲಾಯಿಸತಕ್ಕ ಪ್ರದತ್ತವಾದ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು,-

ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸೇವಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಮತಿಸಲಾಗಿರುವ ಹಣಕಾಸು ಉತ್ಪತ್ತಿಗಳಿಗೆ, ಆರ್ಥಿಕ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ವಿನಿಯಮಿಸುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ,-

(ಎ) ವಿಶೇಷ ಆರ್ಥಿಕ ವಲಯ ಅಧಿನಿಯಮ, 2005 (2005 ರ 28)ರ ಪ್ರಕರಣ 18 ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ

(1)ರ ಮೇರೆಗೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸೇವಾ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ;

(ಬಿ) ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸೇವಾ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಅಧಿನಿಯಮ, 2019, ಪ್ರಕರಣ 4 ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸೇವಾ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಮೂಲಕ ಚಲಾಯಿಸತಕ್ಕವುಗಳಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

35. ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಲೋಕ ನೌಕರರೆಂದು ಭಾವಿಸುವುದು.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ವಹಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ, ಆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಭಾರತ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆ (1860 ರ 45)ಯ ಪ್ರಕರಣ 21ರ ಅರ್ಥವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಲೋಕ ನೌಕರನೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

36. ಸದ್ಭಾವನೆಯಿಂದ ಕೈಗೊಂಡ ಕ್ರಮದ ರಕ್ಷಣೆ.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮಕ್ಕೆ, ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ವಿನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಆದೇಶಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ನೀಡಿದ ನಿರ್ದೇಶನಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಸದ್ಭಾವನೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಅಥವಾ ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ ಯಾವುದರಿಂದಾದರೂ ಆಗಿರುವ ಯಾವುದೇ ಹಾನಿಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಆಗುವ ಸಂಭವವಿರುವ ಯಾವುದೇ ಹಾನಿಗಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ, ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಅಥವಾ ಅದರ ಯಾರೇ ಅಧಿಕಾರಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಯಾವುದೇ ದಾವೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ಇತರ ಕಾನೂನು ವ್ಯವಹರಣೆಗಳನ್ನು ಹೂಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

37. ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಅಧಿಕಾರ.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆ ಉದ್ಭವಿಸಿದರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ರಾಜಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವೆಂದು ಕಂಡುಬರುವ, ಅಥವಾ ವಿಹಿತವೆಂದು ತನಗೆ ತೋರುವ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಅಸಂಗತವಾಗದಂಥ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದು:

ಪರಂತು, ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಆದೇಶವನ್ನು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಾರಂಭದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಮುಕ್ತಾಯದ ನಂತರ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆದೇಶವನ್ನು, ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದಾದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ, ಸಂಸತ್ತಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸದನದ ಮುಂದೆ ಇಡತಕ್ಕದ್ದು.

38. ವಿನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಅಧಿಕಾರ.- (1) ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ಅಧಿಸೂಚನೆ ಮೂಲಕ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಸುಸಂಗತವಾದ ವಿನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದು.

(2) ವಿಶೇಷವಾಗಿ, ಮತ್ತು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಉಪಬಂಧದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅನ್ವಯಕ್ಕೆ ಬಾಧಕವಾಗದಂತೆ, ಅಂಥ ವಿನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ, ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಉಪಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಬಹುದು, ಎಂದರೆ:-

(ಎ) ಪ್ರಕರಣ 3ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (2)ರ ಮೇರೆಗೆ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ಮಂಡಲಿಯ ಅಧಿಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳು ಹಾಗೂ ಉಪಪ್ರಕರಣ (4)ರ ಮೇರೆಗೆ ಅದರ ಸಭೆಗಳು ನಡೆಯುವ ಕಾಲ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳ ಹಾಗೂ ಅದರ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ (ಅಂಥ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾದ ಕೋರಂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ) ಅದು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ;

(ಬಿ) ಪ್ರಕರಣ 5ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (2)ರ ಮೇರೆಗೆ, ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಿಕೆಗಾಗಿ ಯಾವ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದೋ ಆ ನಮೂನೆ ಮತ್ತು ರೀತಿ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಅರ್ಜಿಯ ಜೊತೆ ಇರತಕ್ಕ ಫೀಜುಗಳು;

(ಸಿ) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಕರಣ 7ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (2)ರ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದೋ ಆ ನಮೂನೆ;

(ಡಿ) ಪ್ರಕರಣ 10ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ಸಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಪಾಲಿಸಬೇಕಾದ ಮಾನಕಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಂದಾಯ ಸೂಚನೆಗಳ ನಮೂನೆ ಮತ್ತು ಇತರ ವಿಷಯಗಳು;

(ಇ) ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಪ್ರಕರಣ 12ರ ಮೇರೆಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ವಿವರಪಟ್ಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಯಾವ ಮಧ್ಯಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಯಾವ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದೋ ಆ ಮಧ್ಯಂತರಗಳು ಮತ್ತು ಆ ನಮೂನೆ ಮತ್ತು ರೀತಿ;

(ಎಫ್) ವಿನಿಯಮಿಸಬೇಕಾದ ಅಥವಾ ವಿನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಇತರ ವಿಷಯಗಳು.

(2) ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ವಿನಿಯಮವು, ಆ ವಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಮುಂಚಿನ ಅಥವಾ ತರುವಾಯದ (ಈ ಅಧಿನಿಯಮವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ದಿನಾಂಕಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿನದಲ್ಲದ) ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದುದಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿನಿಯಮವನ್ನೂ, ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕು ಅದನ್ನು ರಚಿಸಿದ ತರುವಾಯ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದಾದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ಅದರ ಒಂದು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಸಂಸತ್ತಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸದನದ ಮುಂದೆ, ಅದು ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿರುವಾಗ, ಒಂದು ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಒಂದಾದ ಮೇಲೊಂದರಂತೆ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಬರುವ ಎರಡು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಅಧಿವೇಶನಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಬಹುದಾದ ಒಟ್ಟು ಮೂವತ್ತು ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಒಂದಾದ ಮೇಲೊಂದರಂತೆ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಬರುವ ಅಧಿವೇಶನಗಳ ನಿಕಟೋತ್ತರದ ಅಧಿವೇಶನವು ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ, ಎರಡೂ ಸದನಗಳು ಆ ವಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಮಾರ್ಪಾಟು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒಪ್ಪಿದರೆ, ಅಥವಾ ಎರಡೂ ಸದನಗಳು ಆ ವಿನಿಯಮವನ್ನು ಮಾಡಕೂಡದೆಂದು ಒಪ್ಪಿದರೆ, ಆ ತರುವಾಯ ಆ ವಿನಿಯಮವು, ಅಂಥ ಮಾರ್ಪಾಟಾದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ, ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ; ಆದಾಗ್ಯೂ, ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ಮಾರ್ಪಾಟು ಅಥವಾ ರದ್ದಿಯಾತಿಯು, ಆ ವಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯದ ಸಿಂಧುತ್ವಕ್ಕೆ ಬಾಧಕವನ್ನಂಟು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇನಾ ಮಂಡಳಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 2008

(2009ರ ಸಂಖ್ಯೆ 12)

12ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ, 2009.1

ಸೇನಾ ಸಾಗುವಳಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಸೇನಾ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಹಾಗೂ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಮತ್ತು ಕ್ರಯವಿಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇನಾ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಾದ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಉಪಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಅಧಿನಿಯಮ.

ಇದು ಭಾರತ ಗಣರಾಜ್ಯದ ಐವತ್ತೊಂಭತ್ತನೆಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಂಸತ್ತಿನಿಂದ ಈ ಮುಂದಿನಂತೆ ಅಧಿನಿಯಮಿತವಾಗತಕ್ಕದ್ದು:-

ಅಧ್ಯಾಯ I

ಪ್ರಾರಂಭಿಕ

1. ಚಿಕ್ಕ ಹೆಸರು, ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾರಂಭ.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇನಾ ಮಂಡಳಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 2008 ಎಂದು ಕರೆಯತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಇದು, ಇಡೀ ಭಾರತಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪ್ತವಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಇದು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ರಾಜಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ದಿನಾಂಕದಂದು ಜಾರಿಗೆ ಬರತಕ್ಕದ್ದು.

2. ಪರಿಭಾಷೆಗಳು.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಸಂದರ್ಭವು ಅನ್ಯಥಾ ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಿದ ಹೊರತು,-

(ಎ) "ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ದಿನ" ಎಂದರೆ, ಪ್ರಕರಣ 3ರ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ರಾಜಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ದಿನಾಂಕ;

(ಬಿ) "ಮಂಡಳಿ" ಎಂದರೆ, ಪ್ರಕರಣ 3ರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇನಾ ಮಂಡಳಿ;

(ಸಿ) "ಅಧ್ಯಕ್ಷ" ಎಂದರೆ, ಮಂಡಳಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ;

(ಡಿ) "ಪರಿಷತ್ತು" ಎಂದರೆ, ಸೇನಾ ತಯಾರಿಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪರಿಷತ್ತು ಅಧಿನಿಯಮ, 1983 (1983ರ ಸಂಖ್ಯೆ 127) ರ ಪ್ರಕರಣ 3ರ ಮೇರೆಗೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಸೇನಾ ತಯಾರಿಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪರಿಷತ್ತು;

(ಇ) "ಸೇನಾ" ಎಂದರೆ, ಸೇನಾ ಸಸ್ಯಗಳು, ಪುಂಡಿ ಸಸ್ಯ ಹಾಗೂ ಮೆಸ್ತಾ;

(ಎಫ್) "ಸೇನಾ ತಯಾರಿಕೆ" ಎಂಬುದು, ಸೇನಾ ತಯಾರಿಕೆಗಳ ಉಪಕರ ಅಧಿನಿಯಮ, 1983 (1983ರ 28) ರಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ನೀಡಿರುವ ಅರ್ಥವನ್ನೇ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು;

(ಜಿ) "ಸದಸ್ಯ" ಎಂದರೆ, ಮಂಡಳಿಯ ಸದಸ್ಯ ಮತ್ತು ಇದು ಅಧ್ಯಕ್ಷನನ್ನೂ ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ;

(ಎಚ್) “ನಿಯಮಿಸಿದ” ಎಂದರೆ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ನಿಯಮಿಸಲಾದುದು;

(ಐ) “ವಿನಿಯಮಗಳು” ಎಂದರೆ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಮಂಡಳಿಯು ರಚಿಸಿದ “ವಿನಿಯಮಗಳು”;

(ಜೆ) “ಸಂಘ” ಎಂದರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಜವಳಿ ಮಂತ್ರಾಲಯವು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಮತ್ತು ಸಂಘಗಳ ನೋಂದಣಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 1860 (1860ರ 21) ರ ಮೇರೆಗೆ ನೋಂದಾಯಿತವಾದ ಒಂದು ಸಂಘವಾಗಿರುವ ಸೆಣಬು ವೈವಿಧ್ಯೀಕರಣ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೇಂದ್ರ;

(ಕೆ) “ವರ್ಷ” ಎಂದರೆ, ಯಾವುದೇ ವರ್ಷದ ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳ 1ನೇ ದಿನಾಂಕದಂದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದ ಮಾರ್ಚ್ 31ರಂದು ಕೊನೆಯಾಗುವ ಅವಧಿ.

ಅಧ್ಯಾಯ II

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೆಣಬು ಮಂಡಳಿ

3. ಮಂಡಳಿಯ ರಚನೆ ಮತ್ತು ನಿಗಮನ.- (1) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ರಾಜಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ, ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೆಣಬು ಮಂಡಳಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವ ಒಂದು ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ರಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಮಂಡಳಿಯು, ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಹೆಸರಿನ, ಶಾಶ್ವತ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಮೊಹರನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ನಿಗಮಿತ ನಿಕಾಯವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಚರ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರ ಸ್ವತ್ತುಗಳೆರಡನ್ನು ಆರ್ಜಿಸಲು, ಧಾರಣ ಮಾಡಲು ಹಾಗೂ ವಿಲೆ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಕರಾರು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಸದರಿ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅದು ದಾವೆ ಹೂಡತಕ್ಕದ್ದು ಅಥವಾ ದಾವೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಮಂಡಳಿಯ ಕೇಂದ್ರ ಕಚೇರಿಯು ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ ರಾಜ್ಯದ ಕೊಲ್ಕತಾದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ರಾಜಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದ ಇತರ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಮಂಡಳಿಯು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪೂರ್ವಾನುಮೋದನೆ ಪಡೆದು ಭಾರತದ ಒಳಗಿನ ಅಥವಾ ಹೊರಗಿನ ಇತರ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕಚೇರಿಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬಹುದು.

(4) ಮಂಡಳಿಯು ಈ ಮುಂದಿನ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

(ಎ) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಜವಳಿ ಮಂತ್ರಾಲಯದ ಪ್ರಭಾರದಲ್ಲಿರುವ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಇವನು ಮಂಡಳಿಯ ಪದನಿಮಿತ್ತ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಆಗಿರತಕ್ಕದ್ದು;

(ಬಿ) ಸಂಸತ್ತಿನ ಮೂವರು ಸದಸ್ಯರು, ಅವರೆಂದರೆ ಲೋಕಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮೊಳಗಿಂದ ಚುನಾಯಿಸತಕ್ಕ ಇಬ್ಬರು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮೊಳಗಿಂದ ಚುನಾಯಿಸತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯ;

(ಸಿ) ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಜವಳಿ ಮಂತ್ರಾಲಯದ ಅಪರ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಸಲಹೆಗಾರ, ಪದನಿಮಿತ್ತ;

(ಡಿ) ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಜವಳಿ ಮಂತ್ರಾಲಯದ ಜಂಟಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ (ಸೆಣಬು), ಪದನಿಮಿತ್ತ;

(ಇ) ಈ ಮುಂದಿನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು, ಎಂದರೆ:-

(i) ಕೃಷಿ; ಮತ್ತು

(ii) ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿತರಣೆ

- ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸುವ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮಂತ್ರಾಲಯಗಳನ್ನು ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡಿದ ಜಂಟಿಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ದರ್ಜೆಯ ಇಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರು;

(ಎಫ್) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಅಕಾರಾದಿ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಆಂದ್ರಪ್ರದೇಶ, ಅಸ್ಸಾಂ, ಬಿಹಾರ, ಮೇಘಾಲಯ, ಒರಿಸ್ಸಾ, ತ್ರಿಪುರಾ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಲು ಸರದಿ ಪ್ರಕಾರ ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡುವ ಮೂವರು ಸದಸ್ಯರು; ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮತ್ತು ಸೆಣಬು ಅಥವಾ ಜವಳಿ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸುವ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪೈಕಿಯಿಂದ ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು;

(ಜಿ) ಸೆಣಬು ಕೃಷಿಕರ ಪೈಕಿಯಿಂದ ಮೂವರು ಸದಸ್ಯರು, ಆ ಪೈಕಿ ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಇಬ್ಬರನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಸರದಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡುತ್ತದೆ;

(ಹೆಚ್) ಸೆಣಬು ಕೆಲಸಗಾರರ ಪೈಕಿಯಿಂದ ಮೂವರು ಸದಸ್ಯರು, ಆ ಪೈಕಿ ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಹಾಗೂ ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಇಬ್ಬರನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಸರದಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು;

(ಐ) ಸೆಣಬು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ಸಂಬಂಧಿತ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡುವ ಇಬ್ಬರು ತಜ್ಞರು;

(ಜೆ) ಸೆಣಬು ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ "ಅತಿಸಣ್ಣ ಉದ್ಯಮ"ಗಳಿಂದ, "ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯಮ"ಗಳಿಂದ ಹಾಗೂ "ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ಯಮ"ಗಳಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡುವ ಇಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರು.

ವಿವರಣೆ.- ಈ ಖಂಡದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ, "ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ಯಮ", "ಅತಿಸಣ್ಣ ಉದ್ಯಮ" ಮತ್ತು "ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯಮ" ಎಂಬ ಪದಾವಳಿಗಳು, ಅತಿಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಹಾಗೂ ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ಯಮಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 2006 (2006ರ 27) ರ ಪ್ರಕರಣ 2ರ (ಜಿ) ಖಂಡ, (ಎಚ್) ಖಂಡ ಹಾಗೂ (ಎಂ) ಖಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ನೀಡಿರುವ ಅರ್ಥಗಳನ್ನೇ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು;

(ಕೆ) ಸಂಘಟಿತ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಸೇಣು ಉದ್ಯಮವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ನೇಮಕ ಮಾಡುವ ಇಬ್ಬರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು;

(ಎಲ್) ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಸೇಣು ಉದ್ಯಮವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ನೇಮಕ ಮಾಡುವ ಇಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರು;

(ಎಂ) ಸೇಣು ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ರಫ್ತುಗಾರರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ನೇಮಕ ಮಾಡುವ ಇಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರು;

(ಎನ್) ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಭಾರತ ಸೇಣು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ, ಪದನಿಮಿತ್ತ;

(ಒ) ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು, ಸೇಣು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಥೆ, ಪದನಿಮಿತ್ತ;

(ಪಿ) ನಿರ್ದೇಶಕರು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇಣು ಹಾಗೂ ಅಲ್ಟ್ರಾ ಫೈಬರ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ, ಕೊಲ್ಕತಾ, ಪದನಿಮಿತ್ತ;

(ಕ್ಯೂ) ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕೇಂದ್ರೀಯ ಸೇಣು ಮತ್ತು ಅಲ್ಟ್ರಾ ಫೈಬರ್ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ, ಪದನಿಮಿತ್ತ;

(ಆರ್) ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹಾಗೂ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಭಾರತ ಸೇಣು ನಿಗಮ, ಪದನಿಮಿತ್ತ;

(ಎಸ್) ಸೇಣು ಆಯುಕ್ತರು, ಪದನಿಮಿತ್ತ;

(ಟಿ) ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇಣು ಮಂಡಳಿ ಇವನು ಮಂಡಳಿಯ ಪದನಿಮಿತ್ತ ಸದಸ್ಯ-ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(5) ಪದನಿಮಿತ್ತ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲದ, ಇತರೆ ಸದಸ್ಯರ ಪದಾವಧಿ ಹಾಗೂ ಅವರ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಖಾಲಿ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿಮಾಡುವ ರೀತಿ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂತೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು.

(6) ಮಂಡಳಿಯ ಸದಸ್ಯರ ಪದವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಆ ಪದವನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸಂಸತ್ತಿನ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸದನದ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಚುನಾಯಿತನಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಸದಸ್ಯನಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅನರ್ಹನಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(7) ಅಧ್ಯಕ್ಷನು ಮಂಡಳಿಯ ಸಭೆಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಮಂಡಳಿಯು ಅವನಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಡಬಹುದಾದಂಥ, ಮಂಡಳಿಯ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(8) ಮಂಡಳಿಯು ತನ್ನ ಸದಸ್ಯರೊಳಗಿಂದ ಒಬ್ಬನನ್ನು ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಅಥವಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷನು ಅವನಿಗೆ ವಹಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಅಧ್ಯಕ್ಷನ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಅವನು ಚಲಾಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(9) ಮಂಡಳಿಯು ವಿನಿಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ನಿರ್ಧರಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸೇರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ತನ್ನ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ (ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೋರಂ ಸೇರಿದಂತೆ) ವಿನಿಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ನಿರ್ಧರಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

4. ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು.- (1) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಮಂಡಳಿಯ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳ ದಕ್ಷ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಅದು ಅವಶ್ಯವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವಂಥ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ನೌಕರರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬಹುದು.

(2) ಮಂಡಳಿಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯ ಮತ್ತು ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹಾಗೂ ನೌಕರರ ಸೇವಾ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳು ವಿನಿಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ನಿರ್ಧರಿಸಬಹುದಾದಂತೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ III

ಮಂಡಳಿಯ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳು

5. ಮಂಡಳಿಯ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳು.- (1) ಮಂಡಳಿಯು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ಸೇಣು ಮತ್ತು ಸೇಣು ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವುದು ಅದರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಉಪಬಂಧದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅನ್ವಯಕ್ಕೆ ಬಾಧಕವಾಗದಂತೆ ಮಂಡಳಿಯು, ಈ ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದು,-

(i) ಪರಿಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವ, ವಿಸ್ತರಣಾ ಕಾರ್ಯದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸೇಣು ಸಾಗುವಳಿ ಕುರಿತು ಸಮಗ್ರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸೇಣು ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಮತ್ತು ಅದರ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವ ಗುರಿಯುಳ್ಳ ಪರಿಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ ಹಾಗೂ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ;

(ii) ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಕಚ್ಚಾ ಸೇಣಿನ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವುದು;

(iii) ಕಚ್ಚಾ ಸೇಣಿನ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು;

(iv) ಕಚ್ಚಾ ಸೇಣಿನ ಉತ್ತಮ ಕ್ರಯವಿಕ್ರಯದ ಮತ್ತು ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ತರುವಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವುದು ಅಥವಾ ಅಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು;

(v) ಕಚ್ಚಾ ಸೇಣು ಮತ್ತು ಸೇಣು ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ದರ್ಜೆಯವುಗಳನ್ನಾಗಿಸಲು ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವುದು;

(vi) ಪೋಲಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ, ಗರಿಷ್ಠ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ, ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಖರ್ಚುಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸೇಣು ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ದಕ್ಷ ಕಾನೂನು ದಂಡಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು;

(vii) ಕಚ್ಚಾ ಸೆಣಬು ಬೆಳೆಗಾರರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸೆಣಬು ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ತಯಾರಿಕೆದಾರರಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡುವುದು;

(viii) ಕಚ್ಚಾ ಸೆಣಬಿನ ಮತ್ತು ಸೆಣಬು ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕಾಗಿ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವುದು ಮತ್ತು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು;

(ix) ಕಚ್ಚಾ ಸೆಣಬಿನ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯ, ಗುಣಮಟ್ಟದ, ದರ್ಜೆ ನೀಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಪ್ಯಾಕೇಜಿಂಗ್ ತಂತ್ರಗಳ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವುದು;

(x) ಕಚ್ಚಾ ಸೆಣಬಿನ ಮತ್ತು ಸೆಣಬು ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬಗೆಗಿನ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ಗುರಿಯುಳ್ಳ ಸಮೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಅಧ್ಯಯನಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವುದು ಅಥವಾ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು;

(xi) ಸೆಣಬು ತಯಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಗುಣಮಟ್ಟದವುಗಳನ್ನಾಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವುದು;

(xii) ಸೆಣಬು ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸೆಣಬು ತಯಾರಿಕೆಗಳ ಉತ್ಪನ್ನದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವುದು;

(xiii) ಸೆಣಬು ವಲಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾಯೋಜಿಸುವುದು, ಅದಕ್ಕೆ ನೆರವು ನೀಡುವುದು, ಅದನ್ನು ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸುವುದು, ಅದನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಅಂಥ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು;

(xiv) ಈಗಿರುವ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ತರುವುದು ಹಾಗೂ ಸೆಣಬು ತಯಾರಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ದೇಶದ ಒಳಗೆ ಮತ್ತು ಹೊರಗೆ ಹೊಸ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ದೇಶೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಥ ತಯಾರಿಕೆಗಳಿಗಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ತಂತ್ರಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು;

(xv) ಹೊಸ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು, ಹೊಸ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಬೆಳಕಿಗೆ ತರುವುದು ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಸೆಣಬು ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವಂಥ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ, ಸಲಕರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ತರುವುದೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಿಗೆ, ಸಲಕರಣೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ಪಾದನಾ ವಿಧಾನಗಳಿಗೆ ಉತ್ಪನ್ನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾಯೋಜಿಸುವುದು, ಅಂಥ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ನೆರವು ನೀಡುವುದು, ಅದನ್ನು ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವುದು;

(xvi) ಉದ್ಯಮಿಗಳು, ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳಿಗೆ, ಕರಕುಶಲಗಾರರಿಗೆ, ವಿನ್ಯಾಸಗಾರರಿಗೆ, ತಯಾರಕರಿಗೆ, ರಫ್ತುದಾರರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿಗೆ ಈ ಮುಂದಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೆರವು ನೀಡುವುದರ ಮೂಲಕ,

ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಸೇನಾ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವಂಥ ಅವಶ್ಯಕ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸೃಜಿಸುವುದು, ಎಂದರೆ:-

(ಎ) ಭಾರತದಲ್ಲಿರುವ ಮತ್ತು ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸಂಶೋಧನಾ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಹಾಗೂ ಇತರ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ವರ್ಗಾವಣೆ;

(ಬಿ) ಉದ್ಯಮಿಗಳಿಗೆ ತಾಂತ್ರಿಕ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿಯು ಸೇರಿದಂತೆ ಅವರ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಂಬಲ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು;

(ಸಿ) ಉದ್ಯಮದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುವುದು;

(ಡಿ) ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸೇನಾ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳ, ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳ, ಮಾಧ್ಯಮ ಪ್ರಚಾರಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಂವರ್ಧನಾ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವುದು;

(ಇ) ಸಹಾಯಧನದ ಅಥವಾ ಮೂಲಧನದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸು ನೆರವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು;

(ಎಫ್) ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಸೇನಾ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ಅಥವಾ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವ ಜನರಿಗೆ ಸೇನಾ ಮತ್ತು ಸೇನಾ ಜವಳಿ ವಲಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ವಿವಿಧ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಗೂ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂವಾದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಒಂದು ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.

(xvii) ಸೇನಾ ಮತ್ತು ಸೇನಾ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವ ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳನ್ನು, ಸಮ್ಮೇಳನಗಳನ್ನು, ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು, ವಿಚಾರ ಸಂಕೀರ್ಣಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪುನರ್ ಮನನ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಸಂಘಟಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಯನ ತಂಡಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವುದು ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು;

(xviii) ಗುಣಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ತರುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸೇನಾ ಬೀಜ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸೇನಾ ಫಸಲು ಬರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು;

(xix) ಸೇನಾ ವಲಯಕ್ಕಾಗಿ ಸುಸ್ಥಿರ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವಶ್ಯಕ ನಿಧಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು;

(xx) ಸೇನಾ ವಲಯದ ಆಧುನೀಕರಣ ಹಾಗೂ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ;

(xxi) ಸೇನಾ ಬೆಳೆಗಾರರ ಮತ್ತು ಕೆಲಸಗಾರರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಅವರ ಜೀವನೋಪಾಯ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಅವರ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವುದು;

(xxii) ಸೆಣಬು ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸದ ಪರಿಸರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು, ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು ಮತ್ತು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ತರುವುದು;

(xxiii) ಸೆಣಬು ಬೆಳೆಗಾರರು ಹಾಗೂ ತಯಾರಕರು ನೋಂದಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇಚ್ಛಿಸಿದರೆ ನೋಂದಾಯಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು;

(xxiv) ಸೆಣಬಿಗೆ ಮತ್ತು ಸೆಣಬು ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸಂಕಲನಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಟಣೆಗಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು;

(xxv) ಸೆಣಬು ವಲಯಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅಥವಾ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸೆಣಬಿಗೆ ಮತ್ತು ಸೆಣಬು ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಕ್ರಯವಿಕ್ರಯಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಇತರ ನಿಗಮಿತ ನಿಕಾಯದ ಷೇರು ಬಂಡವಾಳಗಳಿಗೆ ವಂತಿಗೆದಾರನಾಗುವುದು ಅಥವಾ ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ನಿಗಮಿತ ನಿಕಾಯದ ಜೊತೆಗೆ (ಪಾಲುದಾರಿಕೆಯ, ಜಂಟಿ ಉದ್ಯಮದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಇತರ ರೀತಿಯಲ್ಲಾಗಲಿ) ಯಾವುದೇ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

(3) ಈ ಮುಂದಿನವುಗಳು ಮಂಡಳಿಯ ಕರ್ತವ್ಯ ಆಗಿರತಕ್ಕದ್ದು:-

(ಎ) ಸೆಣಬಿನ ಮತ್ತು ಸೆಣಬು ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಆಮದು ಮತ್ತು ರಫ್ತು ಸೇರಿದಂತೆ ಕಚ್ಚಾ ಸೆಣಬಿನ ಹಾಗೂ ಸೆಣಬು ಉದ್ಯಮದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ನೀಡುವುದು;

(ಬಿ) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ, ಸೆಣಬು ವಲಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವರದಿಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಸಲ್ಲಿಸುವುದು.

ಅಧ್ಯಾಯ IV

ಸ್ವತ್ತು ಮತ್ತು ಒಪ್ಪಂದ

6. ಪರಿಷತ್ತು ಮತ್ತು ಸಂಘವು ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ನಿಹಿತವಾಗುವುದು.- (1) ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ದಿನದಂದು ಮತ್ತು ದಿನದಿಂದ ಪರಿಷತ್ತು ಮತ್ತು ಸಂಘವು ಪ್ರಕರಣ 3ರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿತವಾದ ಮಂಡಳಿಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಆಗತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ನಿಹಿತವಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ಮಂಡಳಿಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಆದ ಮತ್ತು ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ನಿಹಿತವಾದ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಂಘದಲ್ಲಿ, ಭೂಮಿಗಳು, ಕಟ್ಟಡಗಳು, ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು, ಸಾಧನ-ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು, ನಗದು ಶಿಲ್ಕುಗಳು, ಬಂಡವಾಳ, ಮೀಸಲುಗಳು, ಮೀಸಲು ನಿಧಿಗಳು, ಹೂಡಿಕೆಗಳು, ಗೇಣಿಗಳು, ಗುತ್ತಿಗೆಗಳು ಮತ್ತು ಪುಸ್ತಕ ಖರೀದಿಗಳು ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಒಳಗೆ ಅಥವಾ ಹೊರಗೆ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ದಿನಕ್ಕೆ ನಿಕಟ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಸಂಘದ ಒಡೆತನದಲ್ಲಿದ್ದ ಅಥವಾ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿದ್ದ ಅಥವಾ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದ ಅಂಥ ಸ್ವತ್ತಿನಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಇತರ ಹಕ್ಕುಗಳು ಮತ್ತು ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳು, ಅಂಥ ಸ್ವತ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಲೆಕ್ಕಪುಸ್ತಕಗಳು ಮತ್ತು ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಆಸ್ತಿಗಳು,

ಹಕ್ಕುಗಳು, ಅಧಿಕಾರಗಳು, ದತ್ತಾಧಿಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ವಿಶೇಷಾಧಿಕಾರಗಳು ಹಾಗೂ ನಿಜವಾದ ಅಥವಾ ಸ್ವತಃ, ಮೂರ್ತ ಅಥವಾ ಅಮೂರ್ತ, ಈಗಿರುವ ಅಥವಾ ಅನುಷಂಗಿಕ, ಯಾವುದೇ ಸ್ವರೂಪದ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲೇ ಇರುವ ಎಲ್ಲಾ ಚರ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರಸ್ವತ್ತು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಆಗ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದ ಸಂಘವು ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಪರಿಷತ್ತು ಪಡೆದ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಲಗಳನ್ನು, ಯಾವುದೇ ಬಗೆಯ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸಹ ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

7. ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಷತ್ತು ಮತ್ತು ಸಂಘವು ನಿಹಿತವಾಗಿರುವುದರ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪರಿಣಾಮ.- (1) ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ದಿನಾಂಕಕ್ಕೆ ನಿಕಟಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದ ಮತ್ತು ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಅಥವಾ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಡುವ ಎಲ್ಲಾ ಕರಾರುಗಳು, ಒಪ್ಪಂದಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು, ಅವು ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಅಥವಾ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಡುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿರುವುದು ಅಥವಾ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಸಂಘದ ಮೇಲೆ ಜಾರಿಯಾಗಬಹುದಾದಂಥವುಗಳಾಗಿರುವುದು ನಿಂತು ಹೋಗತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಬಲದಿಂದ ಯಾವ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಷತ್ತು ಮತ್ತು ಸಂಘವು ನಿಹಿತವಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಮಂಡಳಿಯ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಆ ಮಂಡಳಿಯ ಪರವಾಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬಲವುಳ್ಳವುಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮವುಳ್ಳವುಗಳು ಆಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಥವಾ ಸಂಘದ ಹೆಸರಿನ ಬದಲು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಡಳಿಯ ಹೆಸರು ಇದ್ದಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಮಂಡಳಿಯು ಅವುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪಕ್ಷಕಾರವಾಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಯಾಗಬಹುದಂಥವುಗಳು ಆಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ದಿನಕ್ಕೆ ನಿಕಟಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಪರಿಷತ್ತು ಅಥವಾ ಸಂಘವು ಹೂಡಿದ ಯಾವುದೇ ವ್ಯವಹರಣೆಯು, ದಾವೆಯು ಅಥವಾ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಅಥವಾ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವ್ಯಾಜ್ಯಕಾರಣವು ಇತ್ಯರ್ಥದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಥವಾ ಸಂಘದ ವಿರುದ್ಧ ಹೂಡಿದ ಯಾವುದೇ ವ್ಯವಹರಣೆಯು, ದಾವೆಯು ಅಥವಾ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಅಥವಾ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವ್ಯಾಜ್ಯಕಾರಣವು ಇತ್ಯರ್ಥದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿರದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಆ ಪರಿಷತ್ತು ಅಥವಾ ಸಂಘವು ಹೇಗೆ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುತ್ತಿತ್ತೋ ಅಥವಾ ಆ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಥವಾ ಸಂಘದ ವಿರುದ್ಧ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತೋ ಹಾಗೆಯೇ, ಆ ಪರಿಷತ್ತು ಅಥವಾ ಸಂಘವು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಬಲದಿಂದ ಯಾವ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ನಿಹಿತವಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಮಂಡಳಿಯು, ಅದನ್ನು ಆ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಮಂಡಳಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಪರಿಷತ್ತು ಅಥವಾ ಸಂಘವು ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದು ನಿಂತು ಹೋಗತಕ್ಕದ್ದು ಅಥವಾ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಥವಾ ಸಂಘದ ವಿರುದ್ಧ ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದು ನಿಂತು ಹೋಗತಕ್ಕದ್ದು.

8. ಲೈಸೆನ್ಸು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಮಂಡಳಿಗೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದು.- ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಥವಾ ಮಂಡಳಿಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಅಥವಾ ಸಂಘಕ್ಕೆ ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿನ ಮೇರೆಗೆ ಮಂಜೂರಾದ ಎಲ್ಲಾ ಲೈಸೆನ್ಸುಗಳನ್ನು, ಪರ್ಮಿಟ್‌ಗಳನ್ನು, ಕೋಟಾಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ವಿನಾಯಿತಿಗಳನ್ನು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಬಲದಿಂದಾಗಿ ಪರಿಷತ್ತು ಅಥವಾ ಸಂಘವು ಯಾವ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ನಿಹಿತವಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಮಂಡಳಿಗೆ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ದಿನದಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಮಂಜೂರಾದವುಗಳೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

9. ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿಯು ಅಥವಾ ಪ್ರಯೋಜನವು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವುದು ಮುಂದುವರಿಯುವುದು.- ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮ, 1961 (1961ರ 43)ರ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ತೆರಿಗೆಗೆ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ತೆರಿಗೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಕರನಿರ್ಧಾರಣೆಗೆ ಯಾವುದೇ ವಿನಾಯಿತಿಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ನೀಡಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಮೌಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಇಳಿಕೆಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳದಿರುವುದನ್ನು ಅಥವಾ ಹಣಹೂಡಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ರಿಯಾಯಿತಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಇತರ ರಿಯಾಯಿತಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಆದ ನಷ್ಟವನ್ನು ಲೆಕ್ಕದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕುವ ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಮುಂದೂಯ್ಯುವ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಅಥವಾ ಸಂಘಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಅಂಥ ಪ್ರಯೋಜನವು ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಅಥವಾ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಲಭ್ಯವಿದ್ದರೆ ಅಂಥ ವಿನಾಯಿತಿಯು ಅಥವಾ ಅಂಥ ಕರ ನಿರ್ಧಾರಣೆ ವಿನಾಯಿತಿಯು ಅಥವಾ ಪ್ರಯೋಜನವು, ಅಂಥ ಪರಿಷತ್ತು ಮತ್ತು ಸಂಘವು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಬಲದಿಂದ ಯಾವ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ನಿಹಿತವಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಮಂಡಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವುದು ಮುಂದುವರೆಯತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಪರಿಷತ್ತು ಅಥವಾ ಸಂಘವು ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ಸಂದಾಯಕ್ಕೆ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮ, 1961 (1961ರ 43)ರ ಯಾವುದೇ ಉಪಬಂಧದ ಮೇರೆಗೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಮೂಲದಲ್ಲೇ ಕಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡಿದ್ದರೆ ಅಂಥ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿಯು, ಆ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಅಥವಾ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ ಸದರಿ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಬಲದಿಂದ ಅಂಥ ಪರಿಷತ್ತು, ಸಂಘವು ಯಾವ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ನಿಹಿತವಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಮಂಡಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆಯೂ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ, ಲಭ್ಯವಾಗುವುದು ಮುಂದುವರಿಯತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಪ್ರಕರಣ 6ರ ನಿಬಂಧನೆಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ, ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಥವಾ ಸಂಘದ ವರ್ಗಾವಣೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಅದು ನಿಹಿತವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಬಂಡವಾಳ ಗಳಿಕೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮ, 1961 (1961ರ 43)ರ ಅರ್ಥವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಎಂದು ಅರ್ಥೈಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

10. ಖಾತರಿಯು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವುದು.- ಯಾವುದೇ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಗುತ್ತಿಗೆ ಹಣಕಾಸಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಅಥವಾ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಥವಾ ಸಂಘದ ಪರವಾಗಿ ನೀಡಿದ ಯಾವುದೇ ಖಾತರಿಯು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಬಲದಿಂದ ಅಂಥ ಪರಿಷತ್ತು ಅಥವಾ ಸಂಘವು ಯಾವ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ನಿಹಿತವಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಮಂಡಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆಯೂ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವುದು ಮುಂದುವರೆಯತಕ್ಕದ್ದು.

11. ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮತ್ತು ಸಂಘದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಇತರ ನೌಕರರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಉಪಬಂಧಗಳು.- (1) (ಎ)

ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ದಿನಕ್ಕೆ ನಿಕಟ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ, ಪರಿಷತ್ತಿನ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಅದರ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅಥವಾ ಇತರ ನೌಕರನು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಬಲದಿಂದಾಗಿ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪರಿಷತ್ತು ನಿಹಿತವಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿರುವಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿರುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಥವಾ ಇತರ ನೌಕರನಾಗಿರುವಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ದಿನದಿಂದ ಮಂಡಳಿಯ ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿ ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಇತರ ನೌಕರನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(ಬಿ) ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ದಿನಕ್ಕೆ ನಿಕಟಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ, ಸಂಘದ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅಥವಾ ಇತರ ನೌಕರನು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಬಲದಿಂದಾಗಿ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಘವು ನಿಹಿತವಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿರುವಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿರುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಥವಾ ಇತರ

ನೌಕರನಾಗಿರುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ದಿನದಿಂದ ಮಂಡಳಿಯ ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿ ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಇತರ ನೌಕರನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಮಂಡಳಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಯಾದ ಅಥವಾ ಇತರ ನೌಕರನಾದ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಥವಾ ಸಂಘದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅಥವಾ ಇತರ ನೌಕರನು, ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಪರಿಷತ್ತು ಅಥವಾ ಆ ಸಂಘವು ನಿಹಿತವಾಗಿರದಿದ್ದರೆ, ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸೇವಾ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ, ಯಾವ ಸಂಭಾವನೆ ಮೇಲೆ, ಯಾವ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ, ಯಾವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ರಜೆಗೆ, ವಿಮೆಗೆ, ವಯೋನಿವೃತ್ತಿ ಯೋಜನೆಗೆ, ಭವಿಷ್ಯ ನಿಧಿಗೆ, ಇತರ ನಿಧಿಗಳಿಗೆ, ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನಕ್ಕೆ, ಉಪದಾನಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಪ್ರಯೋಜನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಕ್ಕುಗಳು ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ಸವಲತ್ತುಗಳೊಂದಿಗೆ ತನ್ನ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡಿದ್ದನೋ ಅಥವಾ ಸೇವೆ ಮೇಲೆ ಇದ್ದನೋ, ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಅದೇ ಅವಧಿಗೆ, ಅದೇ ಸಂಭಾವನೆ ಮೇಲೆ, ಅವೇ ನಿಬಂಧನೆ ಮೇಲೆ ಷರತ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ, ಅವೇ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ಅವೇ ಹಕ್ಕುಗಳೊಂದಿಗೆ ಹಾಗೂ ಅವೇ ಸವಲತ್ತುಗಳೊಂದಿಗೆ ತನ್ನ ಆ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅಥವಾ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಮಂಡಳಿಯ ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಇತರ ನೌಕರನಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯತಕ್ಕದ್ದು ಅಥವಾ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಥವಾ ಸಂಘದ ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅಥವಾ ಇತರ ನೌಕರನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ದಿನದಿಂದ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯ ಒಳಗೆ ಮಂಡಳಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗದಿರಲು ಅಥವಾ ಇತರ ನೌಕರನಾಗದಿರಲು ಇಚ್ಛಿಸಿದರೆ ಅಂಥ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ದಿನದಿಂದ ಒಂದು ವರ್ಷ ಅವಧಿ ಮುಗಿಯುವವರೆಗೆ ತನ್ನ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆಯತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಹಾಗೇ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಅವಧಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವುದು ವಿಹಿತವೆಂದು ಮಂಡಳಿಯು ಭಾವಿಸಿದರೆ, ಆ ಅವಧಿಯನ್ನು ಮಂಡಳಿಯು ಒಂದು ವರ್ಷದ ಗರಿಷ್ಠ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದು.

(3) ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಥವಾ ಸಂಘದ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅಥವಾ ಇತರ ನೌಕರನು ಉಪಪ್ರಕರಣ (2)ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ, ಪರಿಷತ್ತು ಮತ್ತು ಸಂಘವು ಯಾವ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ನಿಹಿತವಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಮಂಡಳಿಯ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿರಲು ಅಥವಾ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿರಲು ಇಚ್ಛಿಸದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅಥವಾ ಇತರ ನೌಕರನು ತನ್ನ ಕೇಡರ್‌ಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ನೀಡಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಿವಾದಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ, 1947 (1947ರ 14) ರಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಥವಾ ಸಂಘದ ಯಾರೇ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಅಥವಾ ಇತರ ನೌಕರನ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಂಡಳಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುವುದು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಅಥವಾ ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಕಾನೂನಿನ ಮೇರೆಗೆ ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಅಥವಾ ಇತರ ನೌಕರನಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕುಳ್ಳವನ್ನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು, ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು ಹಾಗೂ ಇತರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಅಂಥ ಕ್ಲೇಮನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(5) ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಥವಾ ಸಂಘದ ಸೇವೆಯಿಂದ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದ ಮೊದಲೇ ನಿವೃತ್ತಿ ಹೊಂದಿದ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಪ್ರಯೋಜನಗಳಿಗೆ, ಯಾವುದೇ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ವಿಶೇಷ ಸವಲತ್ತುಗಳಿಗೆ ಹಕ್ಕುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು

ಮತ್ತು ಇತರ ನೌಕರರು ಯಾವ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಷತ್ತು ಹಾಗೂ ಸಂಘವು ನಿಹಿತವಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ಅವೇ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಅವೇ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಅವೇ ವಿಶೇಷ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಹಕ್ಕುಳ್ಳವರಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(6) ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮತ್ತು ನೌಕರರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ, ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಥವಾ ಸಂಘದ ಭವಿಷ್ಯ ನಿಧಿ ಮತ್ತು ಸಮೂಹ ವಿಮೆ ಮತ್ತು ವಯೋನಿವೃತ್ತಿ ಯೋಜನೆಯ ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಗಳು ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಅವು ಈವರೆಗೆ ಹೇಗೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದವೋ ಹಾಗೆಯೇ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಮುಂದುವರಿಯತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಗೂ ಭವಿಷ್ಯ ನಿಧಿ ಅಥವಾ ಸಮೂಹ ವಿಮೆ ಹಾಗೂ ವಯೋನಿವೃತ್ತಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ನೀಡಿದ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿಯು ಮಂಡಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವುದು ಮುಂದುವರಿಯತಕ್ಕದ್ದು.

(7) ಉಪಪ್ರಕರಣ (2)ರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವಂಥ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯು ಅಥವಾ ವಿಸ್ತರಿಸಿದ ಅವಧಿಯು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡ ತರುವಾಯ, ಅಂಥ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಮಂಡಳಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿರಲು ಅಥವಾ ನೌಕರರಾಗಿರಲು ಇಚ್ಛಿಸದಂಥವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಮಂಡಳಿಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆಯಾದ ಅಥವಾ ನೇಮಕಗೊಂಡ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಇತರ ನೌಕರರಿಗೆ, ಸದರಿ ಮಂಡಳಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹಾಗೂ ನೌಕರರ ಸೇವಾ ಷರತ್ತುಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಮಂಡಳಿಯು ರಚಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ವಿನಿಯಮಗಳು ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ V

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಗಳು

12. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಿರ್ದೇಶನಗಳು.- (1) ಮಂಡಳಿಯು, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಶಾಸನದ ಮೇರೆಗೆ ತನ್ನ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಾಗ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಕಾರ್ಯನೀತಿ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ನೀಡಬಹುದಾದಂಥ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಲು ಬದ್ಧವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಮಂಡಳಿಗೆ ಅದರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಕಾರ್ಯ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ, ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ವಿಷಯವು ಕಾರ್ಯನೀತಿಯ ವಿಷಯವಾಗಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ತೀರ್ಮಾನವು, ಅಂತಿಮವಾದುದಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

13. ಮಂಡಳಿಯ ರದ್ದಿಯಾತಿ.- (1) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಯಾವುದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ,-

(ಎ) ತೀವ್ರ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಮಂಡಳಿಯು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಮೇರೆಗೆ ತನಗೆ ವಹಿಸಿದ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅಸಮರ್ಥವಾಗಿವೆ ಎಂದು; ಅಥವಾ

(ಬಿ) ಮಂಡಳಿಯು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ನೀಡಿದ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ಪಾಲಿಸುವಾಗ ಅಥವಾ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಮೇರೆಗೆ ತನಗೆ ವಹಿಸಿದ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಾಗ ಸತತವಾಗಿ ಲೋಪ ಎಸಗಿದೆ ಎಂದು ಮತ್ತು ಹಾಗೆ

ಲೋಪ ಎಸಗಿದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಮಂಡಳಿಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸ್ಥಿತಿಯು ಅಥವಾ ಅಡಳಿತವು ಅಧೋಗತಿಗೆ ಇಳಿದಿದೆ ಎಂದು; ಅಥವಾ

(ಸಿ) ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಲೇಬೇಕಾದಂಥ ಸಂದರ್ಭ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳೂ ಇವೆ ಎಂದು,-

ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ರಾಜಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಆ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂತೆ ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂಥ ಅವಧಿಗೆ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವುದು.

(2) ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಮೇಲೆ;

(ಎ) ಮಂಡಳಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರು, ಅಂಥ ರದ್ದಿಯಾತಿಯ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ತಮ್ಮ ಪದವನ್ನು ತೆರವು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು;

(ಬಿ) ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಮೇರೆಗೆ ಮಂಡಳಿಯು ಅಥವಾ ಅವರ ಪರವಾಗಿ ಚಲಾಯಿಸಬಹುದಾದ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ನಿರ್ವಹಿಸಬಹುದಾದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು, ಉಪಪ್ರಕರಣ (3)ರ ಮೇರೆಗೆ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ಪುನಃ ರಚಿಸುವವರೆಗೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ನಿರ್ದೇಶಿಸಬಹುದಾದಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಚಲಾಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಅಥವಾ ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು; ಮತ್ತು

(ಸಿ) ಮಂಡಳಿಯ ಒಡತನದಲ್ಲಿರುವ ಅಥವಾ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಸ್ವತ್ತು ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ಪುನಃ ರಚಿಸುವವರೆಗೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಿಹಿತವಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ಹೊರಡಿಸಿದ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ರದ್ದಿಯಾತಿಯ ಅವಧಿಯು ಮುಕ್ತಾಯವಾದ ಮೇಲೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ಹೊಸ ನೇಮಕಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ಪುನಃ ರಚಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉಪಪ್ರಕರಣ 2ರ ಖಂಡ (ಎ) ಮೇರೆಗೆ ತಮ್ಮ ಪದಗಳನ್ನು ತೆರವು ಮಾಡಿದಂಥ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ನೇಮಕಗೊಳ್ಳಲು ಅನರ್ಹರಾಗಿರುವರೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ;

ಪರಂತು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ರದ್ದಿಯಾತಿ ಅವಧಿಯು ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ, ಯಾವುದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಈ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ, ಹೊರಡಿಸಿದ ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಕೈಗೊಂಡ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮದ ಹಾಗೂ ಅಂಥ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಎಡೆಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಸಂದರ್ಭ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳ ಬಗೆಗಿನ ಪೂರ್ಣ ವರದಿಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಸಂಸತ್ತಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸದನದ ಮುಂದೆ ಇಡುವಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ VI

ಹಣಕಾಸು, ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧನೆ

14. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅನುದಾನಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಲಗಳು.- (1) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕ ಸಂಸತ್ತು ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿದ್ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದ ತರುವಾಯ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದಾದಷ್ಟು ಮೊತ್ತದ ಅನುದಾನಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಾಲಗಳನ್ನು ಮಂಡಳಿಗೆ ನೀಡಬಹುದು.

(2) ಸೇಣು ಮಂಡಳಿ ನಿಧಿ ಎಂಬ ಒಂದು ನಿಧಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ,-

(ಎ) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಮಂಡಳಿಗೆ ನೀಡಿದ ಯಾವುದೇ ಅನುದಾನಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಾಲಗಳನ್ನು;

(ಬಿ) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ನಿರ್ಧರಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಇತರೇ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಮಂಡಳಿಯು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಮೊತ್ತಗಳನ್ನು

- ಜಮೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ನಿಧಿಯನ್ನು,-

(ಎ) ಮಂಡಳಿಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮತ್ತು ಇತರ ನೌಕರರ ಸಂಬಳವನ್ನು, ಭತ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂಭಾವನೆಯನ್ನು;

(ಬಿ) ಮಂಡಳಿಯು ತನ್ನ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಾಗ ಹಾಗೂ ಮಾಡುವ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು; ಮತ್ತು

(ಸಿ) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೂಲಕ ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಿದ ಧೈಯೋದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಮಾಡುವ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು

- ಭರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

15. ಬಜೆಟ್.- ಮಂಡಳಿಯು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷದ ತನ್ನ ಬಜೆಟ್‌ನ್ನು ಮಂಡಳಿಯ ಅಂದಾಜು ಜಮಾ ಖರ್ಚುಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

16. ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ.- ಮಂಡಳಿಯು, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ, ಹಿಂದಿನ ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿನ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡುವಂಥ ತನ್ನ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯನ್ನು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅದರ ಒಂದು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

17. ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ.- ಮಂಡಳಿಯ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು, ಭಾರತದ ಲೆಕ್ಕನಿಯಂತ್ರಕರು ಹಾಗೂ ಮಹಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧಕರೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ, ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು

ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಮಂಡಳಿಯು ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ಮೇಲಿನ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧಕರ ವರದಿಯೊಂದಿಗೆ ತನ್ನ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧಿತ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದ ದಿನಾಂಕಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

18. ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧಕರ ವರದಿಯನ್ನು ಸಂಸತ್ತಿನ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದು.- ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧಕರ ವರದಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ತರುವಾಯ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಅದನ್ನು ಸಂಸತ್ತಿನ ಉಭಯ ಸದನಗಳ ಮುಂದೆ ಇಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ VII

ಸಂಕೀರ್ಣ

19. ಸದ್ಭಾವನೆಯಿಂದ ಕೈಗೊಂಡ ಕ್ರಮದ ರಕ್ಷಣೆ.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಥವಾ ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳ ಅಥವಾ ವಿನಿಯಮಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಸದ್ಭಾವನೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಅಥವಾ ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅಥವಾ ಮಂಡಳಿಯ ಅಥವಾ ಮಂಡಳಿಯ ಯಾರೇ ಸದಸ್ಯನ, ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅಥವಾ ಮಂಡಳಿಯ ಯಾರೇ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಅಥವಾ ಇತರ ನೌಕರನ ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅಥವಾ ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ಅಧಿಕೃತವಾದ ಇತರ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಯಾವುದೇ ದಾವೆಯನ್ನು, ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನನ್ನು ಅಥವಾ ಇತರೆ ಕಾನೂನು ವ್ಯವಹರಣೆಯನ್ನು ಹೂಡಲು ಅವಕಾಶವಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

20. ಮಂಡಳಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ನೌಕರರು ಲೋಕ ನೌಕರರಾಗಿರುವುದು.- ಮಂಡಳಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ನೌಕರರು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಅಥವಾ ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ನಿಯಮದ ಅಥವಾ ವಿನಿಯಮದ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ತಾತ್ಪರ್ಯವಾಗುವಾಗ ಅವರನ್ನು ಭಾರತ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆಯ (1860ರ 45) ಪ್ರಕರಣ 21ರ ಅರ್ಥವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಲೋಕ ನೌಕರರೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

21. ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಅಧಿಕಾರ.- (1) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದು.

(2) ಅಂಥ ನಿಯಮಗಳು ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ ಅಧಿಕಾರದ ಸಾಮಾನ್ಯಾನ್ವಯಕ್ಕೆ ಬಾಧಕವಾಗದಂತೆ ಈ ಮುಂದಿನ ಎಲ್ಲಾ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಉಪಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಬಹುದು, ಎಂದರೆ:-

(ಎ) ಪ್ರಕರಣ 3ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (5)ರ ಮೇರೆಗೆ ಮಂಡಳಿಯ ಸದಸ್ಯರ ಪದಾವಧಿ ಮತ್ತು ಸೇವೆಯ ಇತರ ಷರತ್ತುಗಳು;

(ಬಿ) ಪ್ರಕರಣ 3ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (7)ರ ಮೇರೆಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಧಿಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಗಳು;

(ಸಿ) ಪ್ರಕರಣದ 3ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (8)ರ ಮೇರೆಗೆ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಧಿಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಗಳು;

(ಡಿ) ಮಂಡಳಿಯು, ಪ್ರಕರಣ 15ರ ಮೇರೆಗೆ ತನ್ನ ಬಜೆಟನ್ನು ಯಾವ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬೇಕೋ ಆ ನಮೂನೆ ಮತ್ತು ಆ ಕಾಲ;

(ಇ) ಮಂಡಳಿಯು ಪ್ರಕರಣ 16ರ ಮೇರೆಗೆ ತನ್ನ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯನ್ನು ಯಾವ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬೇಕೋ, ಆ ನಮೂನೆ ಮತ್ತು ಆ ಕಾಲ;

(ಎಫ್) ಪ್ರಕರಣ 17ರ ಮೇರೆಗೆ ಮಂಡಳಿಯ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ

ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕೋ ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧನೆ ಮಾಡಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿ ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧಿತ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಯಾವ ದಿನಾಂಕಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕೋ ಆ ದಿನಾಂಕ;

(ಜಿ) ನಿಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ಯಾವ ವಿಷಯವನ್ನು ನಿಯಮಿಸಬೇಕೋ ಅಥವಾ ನಿಯಮಿಸಬಹುದೋ ಅಥವಾ ಯಾವ ವಿಷಯದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕೋ ಅಥವಾ ಕಲ್ಪಿಸಬಹುದೋ ಆ ಯಾವುದೇ ಇತರ ವಿಷಯ.

22. ವಿನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಅಧಿಕಾರ.- (1) ಮಂಡಳಿಯು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪೂರ್ವಾನುಮೋದನೆ ಪಡೆದು ರಾಜಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಸುಸಂಗತವಾದ ವಿನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉದ್ದೇಶಗಳ ಜಾರಿಗಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದು.

(2) ಅಂಥ ವಿನಿಯಮಗಳು ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ ಅಧಿಕಾರದ ಸಾಮಾನ್ಯಾನ್ವಯಕ್ಕೆ ಬಾಧಕವಾಗದಂತೆ, ಈ ಮುಂದಿನ ಎಲ್ಲ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಉಪಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಬಹುದು, ಎಂದರೆ:-

(ಎ) ಪ್ರಕರಣ 3ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (9)ರ ಮೇರೆಗೆ ಮಂಡಳಿಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿ; ಮತ್ತು

(ಬಿ) ಪ್ರಕರಣ 4ರ ಮೇರೆಗೆ ಮಂಡಳಿಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯ ಮತ್ತು ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹಾಗೂ ನೌಕರರ ಸೇವಾ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳು.

23. ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವಿನಿಯಮಗಳನ್ನು ಸಂಸತ್ತಿನ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುವುದು.- ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನಿಯಮವನ್ನು ಮತ್ತು ವಿನಿಯಮವನ್ನು, ಅದನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಸಂಸತ್ತಿನ ಉಭಯ ಸದನಗಳ ಮುಂದೆ ಅದು ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಒಂದಾದ ಮೇಲೊಂದರಂತೆ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಬರುವ ಎರಡು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಅಧಿವೇಶನಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಬಹುದಾದ ಒಟ್ಟು ಮೂವತ್ತು ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಮಂಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಅಧಿವೇಶನದ ಅಥವಾ ಒಂದಾದ ಮೇಲೊಂದರಂತೆ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಬರುವ ಅಧಿವೇಶನಗಳ ನಿಕಟೋತ್ತರ ಅಧಿವೇಶನವು ಮುಗಿಯುವುದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು, ಆ ನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ವಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಮಾರ್ಪಾಟು ಮಾಡಲು ಎರಡೂ ಸದನಗಳು ಒಪ್ಪಿದರೆ ಅಥವಾ ಆ ನಿಯಮವನ್ನು ಅಥವಾ ವಿನಿಯಮವನ್ನು ಮಾಡಕೂಡದೆಂದು ಎರಡೂ ಸದನಗಳು ಒಪ್ಪಿದರೆ, ತದನಂತರದ ಆ ನಿಯಮವು ಅಥವಾ ವಿನಿಯಮವು, ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ, ಅಂಥ ಮಾರ್ಪಾಟು ಆದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಅಥವಾ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ಆದಾಗ್ಯೂ ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ಮಾರ್ಪಾಟು ಅಥವಾ ರದ್ದಿಯಾತಿಯು, ಆ ನಿಯಮದ ಅಥವಾ ವಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯದ ಸಿಂಧುತ್ವಕ್ಕೆ ಬಾಧಕ ಉಂಟು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

24. ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಅಧಿಕಾರ.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವಾಗ ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆ ಉಂಟಾದರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ರಾಜಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಆದೇಶವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ, ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಅವಶ್ಯವೆಂದು ಕಂಡುಬರಬಹುದಾದಂಥ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಅಸಂಗತವಾಗಿರದಂಥ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬಹುದು:

ಪರಂತು, ಅಂಥ ಆದೇಶವನ್ನು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯು ಮುಕ್ತಾಯವಾದ ತರುವಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆದೇಶವನ್ನು, ಅದನ್ನು ರಚಿಸಿದ ತರುವಾಯ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ, ಸಂಸತ್ತಿನ ಉಭಯ ಸದನಗಳ ಮುಂದೆ ಇಡತಕ್ಕದ್ದು.

25. 1983ರ 28ನೇ ಅಧಿನಿಯಮದ ತಿದ್ದುಪಡಿ.- ಸೆಣಬು ತಯಾರಿಕೆ ಉಪಕರ ಅಧಿನಿಯಮ, 1983ರಲ್ಲಿ,-

(ಎ) ಪ್ರಕರಣ 3ರಲ್ಲಿ,-

(i) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರಲ್ಲಿ, "ಸೆಣಬು ತಯಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪರಿಷತ್ತು ಅಧಿನಿಯಮ, 1983" ಎಂಬ ಪದಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಂಕಿಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ, "ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೆಣಬು ಮಂಡಳಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 2008" ಎಂಬ ಪದಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅಂಕಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಾಯೋಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು;

(ii) ಉಪಪ್ರಕರಣ (2)ರಲ್ಲಿ "ಮತ್ತು ಉಪ್ಪು" ಎಂಬ ಪದಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡತಕ್ಕದ್ದು;

(iii) ಉಪಪ್ರಕರಣ (4)ರಲ್ಲಿ "ಮತ್ತು ಉಪ್ಪು" ಎಂಬ ಪದಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡತಕ್ಕದ್ದು;

(ಬಿ) ಪ್ರಕರಣ 4ರಲ್ಲಿ, "ಸೆಣಬು ತಯಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪರಿಷತ್ತು, ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಂಥ ಉತ್ಪತ್ತಿಗಳಿಂದ (ಅಂಥ ಉತ್ಪತ್ತಿಗಳ ಶೇಕಡಾ 4 ರಷ್ಟನ್ನು ಮೀರದಂತೆ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಳೆದ ನಂತರ) ಸೆಣಬು ತಯಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪರಿಷತ್ತು ಅಧಿನಿಯಮ, 1983ರ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ತಾನು ಭಾವಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಹಣದ ಮೊತ್ತವನ್ನು" ಎಂಬ ಪದಗಳಿಗೆ, ಅವರಣಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಂಕಿಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ "ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೆಣಬು ಮಂಡಳಿಯು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಂಥ ಉತ್ಪತ್ತಿಗಳಿಂದ (ಅಂಥ ಉತ್ಪತ್ತಿಗಳ ಶೇಕಡಾ 4ರಷ್ಟನ್ನು ಮೀರದಂತೆ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಳೆದ ನಂತರ) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೆಣಬು ಮಂಡಳಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 2008ರ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ತಾನು ಭಾವಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಹಣದ ಮೊತ್ತವನ್ನು" ಎಂಬ ಪದಗಳನ್ನು, ಅವರಣಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅಂಕಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಾಯೋಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

26. ನಿರಸನ ಮತ್ತು ಉಳಿಸುವಿಕೆಗಳು.- (1) ಸೆಣಬು ತಯಾರಿಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪರಿಷತ್ತು ಅಧಿನಿಯಮ, 1983 (1983ರ 27) ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ದಿನದಂದು ಅಥವಾ ದಿನದಿಂದ ನಿರಸನಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಹಾಗೆ ನಿರಸನಗೊಂಡಾಗ್ಯೂ, ಹಾಗೆ ನಿರಸನಗೊಂಡ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಮಾಡಿದ ಅಥವಾ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯವಾಗುವ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅಥವಾ ಕೈಗೊಂಡ ಅಥವಾ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯವಾಗುವ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮವನ್ನು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಅಸಂಗತವಾಗಿರುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಸಂವಾದಿ ಉಪಬಂಧಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಮಾಡಲಾದುದೆಂದು ಅಥವಾ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾದುದೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ಅಧಿನಿಯಮ, 2010

(2010ರ ಸಂಖ್ಯೆ 19)

12ನೇ ಜೂನ್, 2010.1

ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸ್ವತ್ತಿಗೆ ಉಂಟಾದ ಹಾನಿಗಾಗಿ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಮತ್ತು ನಷ್ಟಪರಿಹಾರವನ್ನು ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿನಿಂದ ದತ್ತವಾದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಪರಿಸರ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯಗಳ ಮತ್ತು ಇತರ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ವಿಲೇ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಾದ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಉಪಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಅಧಿನಿಯಮ.

ಮತ್ತು 1972ರ ಜೂನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಟಾಕ್ ಹೋಂನಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಮಾನವ ಪರಿಸರ ಕುರಿತ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಭಾರತವು ಕೂಡ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದು, ಆ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಪರಿಸರದ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಸಮರ್ಪಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಕರೆ ನೀಡಿ ಕೈಗೊಂಡ ನಿರ್ಣಯಗಳಿಗೆ ಭಾರತವು ಒಂದು ಪಕ್ಷಕಾರ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ;

ಮತ್ತು 1992ರ ಜೂನ್‌ನಲ್ಲಿ, ರಿಯೋಡಿ ಜನೈರೋದಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕುರಿತ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಭಾರತವೂ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದು, ಆ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಮಾಲಿನ್ಯದಿಂದ ಮತ್ತು ಇತರ ಪರಿಸರ ಹಾನಿಯಿಂದ ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾದವರ ಸಂಕಷ್ಟವನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ ಕುರಿತಂತೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ನ್ಯಾಯಿಕ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳು ಸುಲಭವಾಗಿ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಂತೆ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಕರೆ ನೀಡಿ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ;

ಮತ್ತು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ನೀಡಿದ ತೀರ್ಪುಗಳಲ್ಲಿ, ಆರೋಗ್ಯಕರ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ನಮಗಿರುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನದ ಅನುಚ್ಛೇದ 21ರಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಿರುವ ಜೀವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇರುವ ಹಕ್ಕಿನ ಭಾಗ ಎಂಬುದಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸಿರುವುದರಿಂದ;

ಮತ್ತು ಆ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಬಹು-ಬಗೆಯ ವಿವಾದಗಳು ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದರಿಂದಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ವಿಹಿತವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿರುವುದರಿಂದ;

ಇದು ಭಾರತ ಗಣರಾಜ್ಯದ ಅರವತ್ತೊಂದನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಂಸತ್ತಿನಿಂದ ಈ ಮುಂದಿನಂತೆ ಅಧಿನಿಯಮಿತವಾಗತಕ್ಕದ್ದು:-

ಅಧ್ಯಾಯ I

ಪ್ರಾರಂಭಿಕ

1. ಚಿಕ್ಕ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಪ್ರಾರಂಭ.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ಅಧಿನಿಯಮ, 2010 ಎಂದು ಕರೆಯತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಇದು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ರಾಜಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ *ದಿನಾಂಕದಂದು ಜಾರಿಗೆ ಬರತಕ್ಕದ್ದು.

2. ಪರಿಭಾಷೆಗಳು.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ, ಸಂದರ್ಭವು ಅನ್ಯಥಾ ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಿದ ಹೊರತು,-

(ಎ) “ದುರ್ಘಟನೆ” ಎಂದರೆ, ಯಾವುದೇ ಅಪಾಯಕಾರಿ ವಸ್ತುವನ್ನು ಅಥವಾ ಸಲಕರಣೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ಸ್ಥಾವರವನ್ನು ಅಥವಾ ವಾಹನವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಾಗ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಅಥವಾ ಪದೇಪದೇ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಾವಿಗೆ ಅಥವಾ ಕ್ಷತಿಗೆ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಸ್ವತ್ತಿಗೆ ಅಥವಾ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಹಾನಿ ಉಂಟು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವಂಥ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಅಥವಾ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಅಥವಾ ಅನುದ್ದೇಶಿತ ಘಟನೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ದುರ್ಘಟನೆ, ಆದರೆ ಯುದ್ಧದ ಅಥವಾ ನಾಗರಿಕ ಕ್ಷೋಭೆಯ ಕಾರಣ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಸಂಭವಿಸುವಂಥ ದುರ್ಘಟನೆಯು ಒಳಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ;

(ಬಿ) “ಅಧ್ಯಕ್ಷ” ಎಂದರೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ;

(ಸಿ) “ಪರಿಸರ”ದಲ್ಲಿ ನೀರು, ಗಾಳಿ ಮತ್ತು ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ನೀರಿನಲ್ಲಿ, ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಮಾನವ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ, ಇತರ ಜೀವ ಸಂಕುಲಗಳಲ್ಲಿ, ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ, ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣು ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ನಡುವೆ ಇರುವ ಅಂತರ್ ಸಂಬಂಧವು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ;

(ಡಿ) “ತಜ್ಞ ಸದಸ್ಯ” ಎಂದರೆ, ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದಲ್ಲಿ ತಜ್ಞ ಸದಸ್ಯ ಎಂಬುದಾಗಿ ನೇಮಕಗೊಳ್ಳುವನೋ ಮತ್ತು ಪ್ರಕರಣ 5ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (2)ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವ ಅರ್ಹತೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವನೋ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಿಕ ಸದಸ್ಯನಲ್ಲವೋ ಅಂಥ ಸದಸ್ಯ;

(ಇ) ಯಾವುದೇ ಅಪಾಯಕಾರಿ ವಸ್ತುವಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ “ನಿರ್ವಹಣೆ” ಎಂದರೆ, ಅಂಥ ಅಪಾಯಕಾರಿ ವಸ್ತುವಿನ ತಯಾರಿಕೆ, ಸಂಸ್ಕರಣೆ, ಅದನ್ನು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸುವುದು, ಅದರ ಪ್ಯಾಕೇಜು, ದಾಸ್ತಾನು, ಸಾಗಾಣಿಕೆ, ಬಳಕೆ, ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಅದನ್ನು ನಾಶಗೊಳಿಸುವುದು, ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದು, ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಇಡುವುದು, ವರ್ಗಾಯಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಅದೇ ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯ;

(ಎಫ್) “ಅಪಾಯಕಾರಿ ವಸ್ತು” ಎಂದರೆ, ಪರಿಸರ (ಸಂರಕ್ಷಣಾ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1986 (1986ರ 29)ರಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಸ್ತುವನ್ನು ಅಥವಾ ಯಾವ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಅಪಾಯಕಾರಿ ವಸ್ತುವೆಂದು ಪರಿಭಾಷಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಮತ್ತು

* ಅಕ್ಟೋಬರ್ 18, 2010ರಂದು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ: ಅಧಿಸೂಚನೆ ಸಂಖ್ಯೆ. ಎಸ್. ಒ 2569 (ಇ), ದಿನಾಂಕ: 18ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್, 2010. ಭಾರತ ವಿಶೇಷ ರಾಜಪತ್ರ, ಭಾಗ-II, ವಿಭಾಗ 3 (ii).

ಯಾವ ವಸ್ತುವು ಅಥವಾ ಪದಾರ್ಥವು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ವಿಮಾ ಅಧಿನಿಯಮ, 1991 (1991ರ 6) ರ ಮೇರೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವ ಅಥವಾ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದ ಅಪಾಯದ ಪರಿಮಾಣವನ್ನು ಮೀರಿದೆಯೋ ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ವಸ್ತು ಅಥವಾ ಪದಾರ್ಥ;

(ಜಿ) "ಕ್ಷತಿ"ಯಲ್ಲಿ ದುರ್ಘಟನೆಯಿಂದಾಗಿ ಉಂಟಾಗುವ ಶಾಶ್ವತ, ಭಾಗಶಃ ಅಥವಾ ಪೂರ್ಣ ಅಶಕ್ತತೆ ಅಥವಾ ವ್ಯಾಧಿಗ್ರಸ್ತತೆ ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ;

(ಹೆಚ್) "ನ್ಯಾಯಿಕ ಸದಸ್ಯ" ಎಂದರೆ, ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕರಣ 5ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ನ್ಯಾಯಿಕ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ನೇಮಕಗೊಳ್ಳಲು ಅರ್ಹನಾಗಿರುವನೋ ಅಂಥ ಸದಸ್ಯ ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷನೂ ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ;

(ಐ) "ಅಧಿಸೂಚನೆ" ಎಂದರೆ, ರಾಜಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಅಧಿಸೂಚನೆ;

(ಜೆ) "ವ್ಯಕ್ತಿ" ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ,-

(i) ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು;

(ii) ಹಿಂದೂ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬವನ್ನು;

(iii) ಕಂಪನಿಯನ್ನು;

(iv) ಫರ್ಮನ್ನು;

(v) ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಂಘವನ್ನು ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನಿಕಾಯವನ್ನು, ಅದು ನಿಗಮಿತವಾಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ನಿಗಮಿತವಾಗಿಲ್ಲದಿರಲಿ;

(vi) ನ್ಯಾಸದ ನ್ಯಾಸದಾರಿಯನ್ನು;

(vii) ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವನ್ನು; ಮತ್ತು

(viii) ಈ ಹಿಂದಿನ ಯಾವುದೇ ಉಪ-ಖಂಡಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರದಂಥ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ನ್ಯಾಯಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು

- ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ;

(ಕೆ) "ನಿಯಮಿಸಿದ" ಎಂದರೆ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ನಿಯಮಿಸಲಾದುದು;

(ಎಲ್) "ಅನುಸೂಚಿ" ಎಂದರೆ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮಕ್ಕೆ ಅನುಬಂಧಿಸಿರುವ Iನೇ, IIನೇ ಮತ್ತು IIIನೇ ಅನುಸೂಚಿಗಳು;

(ಎಂ) "ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಗಣನೀಯ ಪ್ರಶ್ನೆ"ಯು, ಯಾವ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ,-

(i) ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಆಗುವ ಯಾವ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಶಾಸನಬದ್ಧ ಪರಿಸರ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯ ನೇರ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಿಂದಾಗಿ,-

(ಎ) ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಗುಂಪನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಜನ ಸಮುದಾಯವು ಪರಿಸರ ಪರಿಣಾಮಗಳಿಂದ ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾಗಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆಯೋ; ಅಥವಾ

(ಬಿ) ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಸ್ವತ್ತಿಗೆ ಆಗುವ ಹಾನಿಯ ತೀವ್ರತೆಯು ಗಣನಾರ್ಹವಾದುದಾಗಿದೆಯೋ; ಅಥವಾ

(ಸಿ) ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಆಗುವ ಹಾನಿಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೋ

- ಅಂಥ ನೇರ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯು;

(ii) ಮಾಲಿನ್ಯದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗೆ ಅಥವಾ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮೂಲಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪರಿಸರ ಪರಿಣಾಮಗಳು

- ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆಯೋ ಆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು;

(ಎನ್) "ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ" ಎಂದರೆ, ಪ್ರಕರಣ 3ರ ಮೇರೆಗೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ;

(ಒ) "ಕೆಲಸಗಾರ" ಪದಕ್ಕೆ ಕೆಲಸಗಾರರ ನಷ್ಟಪರಿಹಾರ ಅಧಿನಿಯಮ, 1923 (1923ರ 8)ರಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ನೀಡಿರುವ ಅರ್ಥವೇ ಇರುತ್ತದೆ.

(2) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗಿರುವ ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಪರಿಭಾಷಿಸಿರದ ಮತ್ತು ಜಲ (ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿವಾರಣೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1974 (1974ರ 6)ರಲ್ಲಿ, ಜಲ (ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿವಾರಣೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ) ಉಪಕರ ಅಧಿನಿಯಮ, 1977 (1977ರ 36)ರಲ್ಲಿ, ಅರಣ್ಯ (ಸಂರಕ್ಷಣೆ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1980 (1980ರ 69)ರಲ್ಲಿ, ವಾಯು (ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿವಾರಣೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1981 (1981ರ 14)ರಲ್ಲಿ, ಪರಿಸರ (ಸಂರಕ್ಷಣಾ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1986 (1986ರ 29)ರಲ್ಲಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ವಿಮಾ ಅಧಿನಿಯಮ, 1991 (1991ರ 6)ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಅಧಿನಿಯಮ, 2002 (2003ರ 18)ರಲ್ಲಿ - ಮತ್ತು ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಇತರ ಅಧಿನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಭಾಷಿಸಿರುವ ಪದಗಳು ಮತ್ತು ಪದವಾಳಿಗಳು ಆ ಅಧಿನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ, ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ನೀಡಿರುವ ಅರ್ಥವನ್ನೇ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ II

ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಸ್ಥಾಪನೆ

3. ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಸ್ಥಾಪನೆ.- ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ, ಅದರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ಎಂಬ

ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವನ್ನು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಮೇರೆಗೆ ಅಂಥ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣಕ್ಕೆ ಪ್ರದತ್ತವಾದ ಪ್ರದೇಶಾಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು, ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

4. ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ರಚನೆ.- (1) ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದಲ್ಲಿ,-

(ಎ) ಒಬ್ಬ ಪೂರ್ಣಕಾಲಿಕ ಅಧ್ಯಕ್ಷ;

(ಬಿ) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಧಿಸೂಚಿಸಬಹುದಾದಂತೆ, ಹತ್ತಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲದ ಆದರೆ ಗರಿಷ್ಠ ಇಪ್ಪತ್ತನ್ನು ಮೀರದಷ್ಟು ಪೂರ್ಣಕಾಲಿಕ ನ್ಯಾಯಿಕ ಸದಸ್ಯರು;

(ಸಿ) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಧಿಸೂಚಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಹತ್ತಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲದ ಗರಿಷ್ಠ ಇಪ್ಪತ್ತನ್ನು ಮೀರದ ಪೂರ್ಣಕಾಲಿಕ ತಜ್ಞ ಸದಸ್ಯರು

- ಇರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಅಧ್ಯಕ್ಷನು, ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಮುಂದೆ ಇರುವ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗಲು ಆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಮತ್ತು ಅನುಭವವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಯಾರೇ ಒಬ್ಬ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ ಅವನು ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಹುದು.

(3) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ, ಉಪವೇಶನ ನಡೆಯುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಅಥವಾ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಉಪವೇಶನದ ಅಂಥ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಥಳದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ರಾಜ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದು.

(4) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಅಧ್ಯಕ್ಷನೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ, ಈ ಮುಂದಿನ ನಿಯಮಗಳು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವಿನಿಯಮಿಸುವಂಥ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದು ಎಂದರೆ:-

(ಎ) ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಮುಂದೆ ಹಾಜರಾಗಲು ಹಕ್ಕುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳು;

(ಬಿ) ಉಪಪ್ರಕರಣ (3)ರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ ಪ್ರದೇಶಾಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಬರುವ ಅದರ ಉಪವೇಶನದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ಥಳವಲ್ಲದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಂಚಾರಿ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ, ಅರ್ಜಿಗಳ ಮತ್ತು ಅಪೀಲುಗಳ ಹಾಗೂ ಅರ್ಜಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಪೀಲುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಇತರ ವಿಷಯಗಳ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ ನಿಯಮಗಳು;

(ಸಿ) ಯಾವುದೇ ವರ್ಗದ ಅಥವಾ ವರ್ಗಗಳ ಅರ್ಜಿಗಳ ಮತ್ತು ಅಪೀಲುಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅಪೀಲುಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರ ಕನಿಷ್ಠ ಸಂಖ್ಯೆ;

ಪರಂತು, ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಅಪೀಲನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ಇರಬೇಕಾದ ತಜ್ಞ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಅಂಥ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಅಪೀಲನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವ ನ್ಯಾಯಿಕ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆಯಷ್ಟೇ ಇರತಕ್ಕದ್ದು;

(ಡಿ) ಅಧ್ಯಕ್ಷನು ಉಪವೇಶನದ (ಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ಥಳವೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ) ಉಪವೇಶನದ ಒಂದು ಸ್ಥಳದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳು.

5. ಅಧ್ಯಕ್ಷನ, ನ್ಯಾಯಿಕ ಸದಸ್ಯರ ಮತ್ತು ತಜ್ಞ ಸದಸ್ಯರ ನೇಮಕಕ್ಕೆ ಅರ್ಹತೆಗಳು.- (1) ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಭಾರತದ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶನಾಗಿರುವ ಅಥವಾ ಆಗಿದ್ದ ಅಥವಾ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶನಾಗಿರುವ ಅಥವಾ ಆಗಿದ್ದ ಹೊರತು ಅವನು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯಿಕ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ನೇಮಕಗೊಳ್ಳಲು ಅರ್ಹನಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ:

ಪರಂತು, ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶನಾಗಿರುವ ಅಥವಾ ಆಗಿದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಸಹ ನ್ಯಾಯಿಕ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ನೇಮಕಗೊಳ್ಳಲು ಅರ್ಹನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ವ್ಯಕ್ತಿಯು,-

(ಎ) ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಪದವಿಯೊಂದಿಗೆ ಮಾಸ್ಟರ್ ಆಫ್ ಸೈನ್ಸ್ ನಲ್ಲಿ (ಭೌತ ವಿಜ್ಞಾನಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಜೀವ ವಿಜ್ಞಾನಗಳಲ್ಲಿ) ಅಥವಾ ಮಾಸ್ಟರ್ ಆಫ್ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಮಾಸ್ಟರ್ ಆಫ್ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿಯಲ್ಲಿ ಪದವಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ (ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ, ಅಪಾಯಕಾರಿ ವಸ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ, ಪರಿಸರ ಪರಿಣಾಮ ನಿರ್ಧರಣೆ, ವಾಯುಗುಣ ಬದಲಾವಣೆ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಜೈವಿಕ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಇವುಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ) ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಅನುಭವವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ಹೊರತು; ಅಥವಾ

(ಬಿ) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಐದು ವರ್ಷದ ಅನುಭವವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಗಳ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಅನುಭವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ಹೊರತು

- ಆತ ತಜ್ಞ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ನೇಮಕಗೊಳ್ಳಲು ಅರ್ಹನಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(3) ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಅಧ್ಯಕ್ಷನು, ನ್ಯಾಯಿಕ ಸದಸ್ಯನು ಮತ್ತು ತಜ್ಞ ಸದಸ್ಯನು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ, ನ್ಯಾಯಿಕ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಇರುವ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಪದವನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(4) ಅಧ್ಯಕ್ಷನು ಮತ್ತು ಇತರೇ ನ್ಯಾಯಿಕ ಹಾಗೂ ತಜ್ಞ ಸದಸ್ಯರು, ಅವರು ಪದವನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡಿರುವುದು ನಿಂತುಹೋದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಮುಂದೆ ಇರುವ ವ್ಯವಹರಣೆಗೆ ಪಕ್ಷಕಾರನಾಗಿರುವ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಅಥವಾ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂಥ ಯಾವುದೇ ನಿಯೋಜನೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ:

ಪರಂತು, ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದು ಯಾವುದೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಅಥವಾ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಶಾಸನಬದ್ಧ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರ, ರಾಜ್ಯ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಂತೀಯ

ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಮೇರೆಗೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ನಿಗಮದ ಅಥವಾ ಕಂಪನಿಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ, 1956 (1956ರ 1)ರ ಪ್ರಕರಣ 617ರಲ್ಲಿ ಪರಿಭಾಷಿಸಿರುವಂಥ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಂಪನಿಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ಯಾವುದೇ ನಿಯೋಜನೆಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

6. ಅಧ್ಯಕ್ಷನ, ನ್ಯಾಯಿಕ ಸದಸ್ಯನ ಮತ್ತು ತಜ್ಞ ಸದಸ್ಯನ ನೇಮಕ.- (1) ಪ್ರಕರಣ 5ರ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೊಳಪಟ್ಟು, ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಅಧ್ಯಕ್ಷನನ್ನು, ನ್ಯಾಯಿಕ ಸದಸ್ಯನನ್ನು ಮತ್ತು ತಜ್ಞ ಸದಸ್ಯನನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಅಧ್ಯಕ್ಷನನ್ನು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಭಾರತದ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶನೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ನ್ಯಾಯಿಕ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಮತ್ತು ತಜ್ಞ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಆಯ್ಕೆ ಸಮಿತಿಯ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

7. ಅಧ್ಯಕ್ಷನ, ನ್ಯಾಯಿಕ ಸದಸ್ಯನ ಮತ್ತು ತಜ್ಞ ಸದಸ್ಯನ ಪದಾವಧಿ ಮತ್ತು ಸೇವೆಯ ಇತರ ಷರತ್ತುಗಳು.- ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಅಧ್ಯಕ್ಷನು, ನ್ಯಾಯಿಕ ಸದಸ್ಯನು ಮತ್ತು ತಜ್ಞ ಸದಸ್ಯನು, ಅವರು ತಮ್ಮ ಪದವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಗೆ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ, ನ್ಯಾಯಿಕ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಮತ್ತು ತಜ್ಞ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಪದವನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ಆದರೆ ಮರು ನೇಮಕಕ್ಕೆ ಅರ್ಹನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ:

ಪರಂತು, ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶನಾಗಿರುವ ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶನಾಗಿದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯಿಕ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ನೇಮಕಗೊಂಡ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಎಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ವಯಸ್ಸು ಆದ ತರುವಾಯ ಅವನು ಆ ಪದವನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ:

ಮತ್ತು ಪರಂತು, ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶನಾಗಿರುವ ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶನಾಗಿದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯಿಕ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ನೇಮಕಗೊಂಡ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಅರವತ್ತೇಳು ವರ್ಷಗಳ ವಯಸ್ಸು ಆದ ತರುವಾಯ ಅವನು ಆ ಪದವನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ:

ಮತ್ತೂ ಪರಂತು, ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶನಾಗಿರುವ ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶನಾಗಿದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ನ್ಯಾಯಿಕ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ನೇಮಕಗೊಂಡ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಅರವತ್ತೇಳು ವರ್ಷಗಳ ವಯಸ್ಸು ಆದ ತರುವಾಯ ಅವನು ಆ ಪದವನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ:

ಮತ್ತೂ ಪರಂತು, ಯಾರೇ ತಜ್ಞ ಸದಸ್ಯನು ಅವನಿಗೆ ಅರವತ್ತೈದು ವರ್ಷಗಳ ವಯಸ್ಸು ಆದ ತರುವಾಯ ಅವನು ಆ ಪದವನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

8. ರಾಜೀನಾಮೆ.- ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಅಧ್ಯಕ್ಷನು, ನ್ಯಾಯಿಕ ಸದಸ್ಯನು ಮತ್ತು ತಜ್ಞ ಸದಸ್ಯನು, ತಾನು ಸಹಿ ಮಾಡಿದ ಲಿಖಿತ ನೋಟೀಸನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನೀಡಿ, ತನ್ನ ಪದಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ನೀಡಬಹುದು.

9. ಸಂಬಳ, ಭತ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವೆಯ ಇತರೆ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳು.- ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಿಗೆ, ನ್ಯಾಯಿಕ ಸದಸ್ಯನಿಗೆ ಮತ್ತು ತಜ್ಞ ಸದಸ್ಯನಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಸಂಬಳ ಮತ್ತು ಭತ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಅವರ ಸೇವೆಯ

ಇತರ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಹಾಗೂ ಷರತ್ತುಗಳು (ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನ, ಉಪದಾನ ಮತ್ತು ಇತರೆ ನಿವೃತ್ತಿ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ) ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂತೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಅಧ್ಯಕ್ಷನ, ನ್ಯಾಯಿಕ ಸದಸ್ಯನ ಮತ್ತು ತಜ್ಞ ಸದಸ್ಯನ ಸಂಬಳ ಮತ್ತು ಭತ್ಯೆಗಳನ್ನಾಗಲಿ, ಇಲ್ಲವೇ ಸೇವೆಯ ಇತರ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಅವರ ನೇಮಕದ ತರುವಾಯ ಅವರಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಸ್ತಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

10. ಅಧ್ಯಕ್ಷನನ್ನು, ನ್ಯಾಯಿಕ ಸದಸ್ಯನನ್ನು ಮತ್ತು ತಜ್ಞ ಸದಸ್ಯನನ್ನು ಪದದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದು ಮತ್ತು ಅಮಾನತ್ತುಗೊಳಿಸುವುದು.- (1) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ಭಾರತದ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶನೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ,-

(ಎ) ದಿವಾಳಿಯೆಂದು ನ್ಯಾಯ ನಿರ್ಣೇತನಾಗಿರುವ; ಅಥವಾ

(ಬಿ) ಅಪರಾಧವು ನೈತಿಕ ಅಧಃಪತನವನ್ನೊಳಗೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುವಂಥ ಅಪರಾಧದ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥನೆಂದು ನಿರ್ಣೇತನಾಗಿರುವ; ಅಥವಾ

(ಸಿ) ದೈಹಿಕವಾಗಿ ಅಥವಾ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಅಸಮರ್ಥನಾಗಿರುವ; ಅಥವಾ

(ಡಿ) ತನ್ನ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವ ಸಂಭವವಿರುವಂಥ ಹಣಕಾಸು ಅಥವಾ ಇತರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ; ಅಥವಾ

(ಇ) ಅವನು ಪದದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುವುದರಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗೆ ಬಾಧಕವಾಗುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ, ತನ್ನ ಪದವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವಂಥ

- ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಅಧ್ಯಕ್ಷನನ್ನು ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯಿಕ ಸದಸ್ಯನನ್ನು ಪದದಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕಬಹುದು.

(2) ಅಧ್ಯಕ್ಷನನ್ನು ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯಿಕ ಸದಸ್ಯನನ್ನು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶನು ಮಾಡಿದ ವಿಚಾರಣೆಯ ತರುವಾಯ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಹೊರಡಿಸಿದ ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ ಹೊರತು, ಆ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಿಗೆ ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯಿಕ ಸದಸ್ಯನಿಗೆ ಅವನ ವಿರುದ್ಧ ಮಾಡಿರುವ ದೋಷಾರೋಪಣೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದ ಹೊರತು ಮತ್ತು ಆ ದೋಷಾರೋಪಣೆಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಅಹವಾಲನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವನಿಗೆ ಯುಕ್ತ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಯುಕ್ತ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದ ಹೊರತು, ಪದದಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(3) ಯಾವ ಅಧ್ಯಕ್ಷನ ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯಿಕ ಸದಸ್ಯನ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಉಪಪ್ರಕರಣ (2)ರ ಮೇರೆಗೆ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಆದೇಶಿಸಿದೆಯೋ ಆ ಅಧ್ಯಕ್ಷನನ್ನು ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯಿಕ ಸದಸ್ಯನನ್ನು, ಅಂಥ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶನಿಗೆ ವಹಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಅವನು ಮಾಡಿದ ವಿಚಾರಣೆಯ ವರದಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ತರುವಾಯ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಆದೇಶವನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವವರೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಅಮಾನತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇಡಬಹುದು.

(4) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ನಿಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ಉಪಪ್ರಕರಣ (2)ರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ ವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ವಿನಿಯಮಿಸಬಹುದು.

(5) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಕಾರಣಗಳ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಸೂಚಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ ತಜ್ಞ ಸದಸ್ಯನನ್ನು ಅವನ ಪದದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಬಹುದು:

ಪರಂತು, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಹವಾಲನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ತಜ್ಞ ಸದಸ್ಯನಿಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದ ಹೊರತು ಅವನನ್ನು ಪದದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

10ಎ. ಅಧ್ಯಕ್ಷನ, ನ್ಯಾಯಿಕ ಸದಸ್ಯರ ಮತ್ತು ತಜ್ಞ ಸದಸ್ಯರ ಸೇವೆಯ ಅರ್ಹತೆಗಳು, ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳು.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ, ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣಗಳ ಸುಧಾರಣಾ ಅಧಿನಿಯಮ, 2021ರ ಪ್ರಾರಂಭದ ತರುವಾಯ ನೇಮಕಗೊಂಡ ಅಧ್ಯಕ್ಷನ, ನ್ಯಾಯಿಕ ಸದಸ್ಯರ ಮತ್ತು ತಜ್ಞ ಸದಸ್ಯರ ಸೇವೆಯ ಅರ್ಹತೆಗಳಿಗೆ, ನೇಮಕಕ್ಕೆ, ಪದಾವಧಿಗೆ, ಸಂಬಳಗಳು ಮತ್ತು ಭತ್ಯೆಗಳಿಗೆ, ರಾಜೀನಾಮೆಗೆ, ಸ್ಥಾನದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಇತರ ನಿಬಂಧನೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳಿಗೆ, ಆ ಸದರಿ ಅಧಿನಿಯಮದ IIನೇ ಅಧ್ಯಾಯದ ಉಪಬಂಧಗಳು ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಹಣಕಾಸು ಅಧಿನಿಯಮ, 2017ರ ಪ್ರಕರಣ 184ರ ಉಪಬಂಧಗಳು, ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ಮಾಡಲಾದ ನಿಯಮಗಳು ಜಾರಿಗೆ ಬರದಿದ್ದಿದ್ದರೆ, ಹಣಕಾಸು ಅಧಿನಿಯಮ, 2017ರ VIನೇ ಅಧ್ಯಾಯದ XIV ಭಾಗದ ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೂ ಮುಂಚೆ ನೇಮಕಗೊಂಡ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಿಗೆ, ನ್ಯಾಯಿಕ ಸದಸ್ಯನಿಗೆ ಮತ್ತು ತಜ್ಞ ಸದಸ್ಯನಿಗೆ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳು ಹೇಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವುದು ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿತ್ತೋ ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದುವರಿಯತಕ್ಕದ್ದು.

11. ಕೆಲವೊಂದು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಅವನ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು.- ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಅಧ್ಯಕ್ಷನ ಪದವು ಅವನ ಮರಣದಿಂದಾಗಿ, ರಾಜೀನಾಮೆಯಿಂದಾಗಿ ಅಥವಾ ಅನ್ಯಥಾ ತೆರವಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಬಹುದಾದಂಥ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ನ್ಯಾಯಿಕ ಸದಸ್ಯನು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಹೊಸ ಅಧ್ಯಕ್ಷನನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವ ದಿನಾಂಕದವರೆಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

12. ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಸಿಬ್ಬಂದಿ.- (1) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ನೆರವು ನೀಡಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮತ್ತು ಇತರ ನೌಕರರ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಪ್ರವರ್ಗಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಅಧ್ಯಕ್ಷನು, ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮತ್ತು ಇತರ ನೌಕರರ ನೇಮಕವನ್ನು, ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ನೌಕರರು, ಅಧ್ಯಕ್ಷನ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮತ್ತು ಇತರ ನೌಕರರ ಸಂಬಳ ಮತ್ತು ಭತ್ಯೆಗಳು ಹಾಗೂ ಸೇವೆಯ ಷರತ್ತುಗಳು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥವುಗಳಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

13. ಅಧ್ಯಕ್ಷನ ಹಣಕಾಸು ಅಧಿಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಅಧಿಕಾರಗಳು.- (1) ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಅಧ್ಯಕ್ಷನು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ರಚಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳ ಮೇರೆಗೆ ತನ್ನಲ್ಲಿ ನಿಹಿತವಾಗಿರಬಹುದಾದಂಥ, ಹಣಕಾಸು ಮತ್ತು ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಅಧ್ಯಕ್ಷನು, ಸೂಕ್ತವೆಂದು ತಾನು ಭಾವಿಸಬಹುದಾದಂಥ ತನ್ನ ಹಣಕಾಸು ಮತ್ತು ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು, ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಯಾರೇ ನ್ಯಾಯಿಕ ಸದಸ್ಯನಿಗೆ ಅಥವಾ ತಜ್ಞ ಸದಸ್ಯನಿಗೆ ಅಥವಾ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು. ಹಾಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಡುವುದು, ಹಾಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುವಾಗ, ಆ ಸದಸ್ಯನು ಅಥವಾ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅಧ್ಯಕ್ಷನ ನಿರ್ದೇಶನದಲ್ಲಿ, ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವುದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಷರತ್ತಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ III

ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಅಧಿಕಾರವ್ಯಾಪ್ತಿ, ಅಧಿಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ವ್ಯವಹರಣೆಗಳು

14. ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಪಡಿಸುವುದು.- (1) ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು ಯಾವ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಗಣನೀಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆಯೋ (ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನು ಹಕ್ಕನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ) ಮತ್ತು ಅನುಸೂಚಿ Iರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಅಧಿನಿಯಮಿಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸುವಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು, ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸಿದ ವಿವಾದಗಳ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ವಿವಾದದ ನ್ಯಾಯನಿರ್ಣಯಕ್ಕಾಗಿ, ಯಾವುದೇ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು, ಯಾವ ದಿನಾಂಕದಂದು ಅಂಥ ವಿವಾದದ ವ್ಯಾಜ್ಯಕಾರಣವು ಮೊದಲ ಸಲ ಉದ್ಭವಿಸಿತೋ ಆ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಆರು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಅದನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದ ಹೊರತು, ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಅಂಗೀಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ:

ಪರಂತು, ಅರ್ಜಿದಾರನು, ಸದರಿ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರಣ ಇತ್ತೆಂದು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣಕ್ಕೆ ಮನವರಿಕೆಯಾದರೆ ಅರವತ್ತು ದಿನಗಳಿಗೆ ಮೀರದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅದು ಅನುಮತಿ ನೀಡಬಹುದು.

15. ಪರಿಹಾರ, ನಷ್ಟಪರಿಹಾರ ಮತ್ತು ಪೂರ್ವಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರುವುದು.- (1) ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು, ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ,-

(ಎ) ಅನುಸೂಚಿ Iರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಅಧಿನಿಯಮಿಗಳ ಮೇರೆಗೆ, (ಯಾವುದೇ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಸಾಗಿಸುವಾಗ ಸಂಭವಿಸುವ ದುರ್ಘಟನೆಯೂ ಸೇರಿದಂತೆ) ಮಾಲಿನ್ಯದಿಂದಾಗಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಪರಿಸರ ಹಾನಿಯಿಂದಾಗಿ ಸಂಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಮತ್ತು ನಷ್ಟಪರಿಹಾರವನ್ನು ನೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ;

(ಬಿ) ಹಾನಿಗೊಳಗಾದ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಪೂರ್ವಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕಾಗಿ;

(ಸಿ) ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಪ್ರದೇಶದ ಅಥವಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಪರಿಸರವನ್ನು ಪೂರ್ವಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕಾಗಿ

- ಉಪಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಬಹುದು.

(2) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ (ಎ), (ಬಿ) ಮತ್ತು (ಸಿ) ಖಂಡಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ ಸ್ವತ್ತಿಗೆ ಮತ್ತು ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪರಿಹಾರ ಮತ್ತು ನಷ್ಟಪರಿಹಾರ ಮತ್ತು ನಷ್ಟಭರ್ತಿಯು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ವಿಮಾ ಅಧಿನಿಯಮ, 1991 (1991ರ 6) ರ ಮೇರೆಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿದ ಅಥವಾ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ನಷ್ಟಪರಿಹಾರ ನೀಡಿಕೆಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಿಕೆಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಅಥವಾ ಪರಿಸರವನ್ನು ಪೂರ್ವಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು, ಅಂಥ ನಷ್ಟಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ವ್ಯಾಜ್ಯಕಾರಣವು ಯಾವ ದಿನಾಂಕದಂದು ಮೊದಲು ಉದ್ಭವಿಸಿತ್ತೋ ಆ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದ ಹೊರತು, ಅಂಥ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಅಂಗೀಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ;

ಪರಂತು, ಅರ್ಜಿದಾರನು ಸದರಿ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರಣ ಇತ್ತೆಂದು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣಕ್ಕೆ ಮನವರಿಕೆಯಾದರೆ, ಅರವತ್ತು ದಿನಗಳಿಗೆ ಮೀರದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅದು ಅನುಮತಿ ನೀಡಬಹುದು.

(4) ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು, ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ, ಸ್ವತ್ತಿಗೆ ಮತ್ತು ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಉಂಟಾದ ಹಾನಿಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಸೂಕ್ತವೆಂದು ತಾನು ಭಾವಿಸಬಹುದಾದಂತೆ, ಕ್ಲೇಮುದಾರರಿಗೆ ನಷ್ಟಪರಿಹಾರವನ್ನು ಅಥವಾ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಹಾನಿಗೊಳಗಾದ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಅಥವಾ ಪರಿಸರವನ್ನು ಪೂರ್ವಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅನುಸೂಚಿ-II ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ, ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ನಷ್ಟಪರಿಹಾರವನ್ನು ಅಥವಾ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ವಿಭಾಗಿಸಿ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಬಹುದು.

(5) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ನಷ್ಟಪರಿಹಾರವನ್ನು ಅಥವಾ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕ್ಲೇಮು ಮಾಡುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಕ್ಲೇಮುದಾರನು, ಯಾವುದೇ ಇತರೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದ ಅರ್ಜಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಆ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಿಂದ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿರುವ ನಷ್ಟಪರಿಹಾರದ ಅಥವಾ ಪರಿಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

16. ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು ಅಪೀಲು ವಿಚಾರಣಾ ಅಧಿಕಾರವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು.- ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು,-

(ಎ) ಜಲ (ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿವಾರಣೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1974 (1974ರ 6)ರ ಪ್ರಕರಣ 28ರ ಮೇರೆಗೆ, ಅಪೀಲು ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ಅಧಿನಿಯಮ, 2010ರ ಪ್ರಾರಂಭದಂದು ಅಥವಾ ಆ ತರುವಾಯ ಮಾಡಿದ ಆದೇಶದಿಂದ ಅಥವಾ ನೀಡಿದ ತೀರ್ಮಾನದಿಂದ;

(ಬಿ) ಜಲ (ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿವಾರಣೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1974 (1974ರ 6)ರ ಪ್ರಕರಣ 29ರ ಮೇರೆಗೆ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ಅಧಿನಿಯಮ, 2010ರ ಪ್ರಾರಂಭದಂದು ಅಥವಾ ಆ ತರುವಾಯ ಹೊರಡಿಸಿದ ಆದೇಶದಿಂದ;

(ಸಿ) ಜಲ (ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿವಾರಣೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1974 (1974ರ 6)ರ ಪ್ರಕರಣ 33ಎ ನ ಮೇರೆಗೆ, ಮಂಡಳಿಯು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ಅಧಿನಿಯಮ, 2010ರ ಪ್ರಾರಂಭದಂದು ಅಥವಾ ಆ ತರುವಾಯ ನೀಡಿದ ನಿರ್ದೇಶನಗಳಿಂದ;

(ಡಿ) ಜಲ (ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿವಾರಣೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ) ಉಪಕರ ಅಧಿನಿಯಮ, 1977 (1977ರ 36)ರ ಪ್ರಕರಣ 13ರ ಮೇರೆಗೆ ಅಪೀಲು ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ಅಧಿನಿಯಮ, 2010ರ ಪ್ರಾರಂಭದಂದು ಅಥವಾ ಆ ತರುವಾಯ ಮಾಡಿದ ಆದೇಶದಿಂದ ಅಥವಾ ನೀಡಿದ ತೀರ್ಮಾನದಿಂದ;

(ಇ) ಅರಣ್ಯ (ಸಂರಕ್ಷಣೆ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1980 (1980ರ 69)ರ ಪ್ರಕರಣ 2ರ ಮೇರೆಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಅಥವಾ ಇತರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ಅಧಿನಿಯಮ, 2010ರ ಪ್ರಾರಂಭದಂದು ಅಥವಾ ಆ ತರುವಾಯ ಮಾಡಿದ ಆದೇಶದಿಂದ ಅಥವಾ ನೀಡಿದ ತೀರ್ಮಾನದಿಂದ;

(ಎಫ್) ವಾಯು (ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿವಾರಣೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1981 (1981ರ 14)ರ ಪ್ರಕರಣ 31ರ ಮೇರೆಗೆ, ಅಪೀಲು ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ಅಧಿನಿಯಮ, 2010ರ ಪ್ರಾರಂಭದಂದು ಅಥವಾ ಆ ತರುವಾಯ ಮಾಡಿದ ಆದೇಶದಿಂದ ಅಥವಾ ನೀಡಿದ ತೀರ್ಮಾನದಿಂದ;

(ಜಿ) ಪರಿಸರ (ಸಂರಕ್ಷಣೆ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1986 (1986ರ 29)ರ ಪ್ರಕರಣ 5ರ ಮೇರೆಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ಅಧಿನಿಯಮ, 2010ರ ಪ್ರಾರಂಭದಂದು ಅಥವಾ ಆ ತರುವಾಯ ನೀಡಿದ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದೇಶನದಿಂದ;

(ಹೆಚ್) ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ವರ್ಗವನ್ನು, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವಂತಿಲ್ಲವೋ ಅಥವಾ ಪರಿಸರ (ಸಂರಕ್ಷಣಾ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1986 (1986ರ 29)ರ ಮೇರೆಗೆ ಕೆಲವೊಂದು ಸುರಕ್ಷತಾ ಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ನಡೆಸಬೇಕೋ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ವರ್ಗವನ್ನು, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ಅಧಿನಿಯಮ, 2010ರ ಪ್ರಾರಂಭದಂದು ಅಥವಾ ಆ ತರುವಾಯ ಪರಿಸರ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿರುವ ಆದೇಶದಿಂದ;

(ಐ) ಪರಿಸರ (ಸಂರಕ್ಷಣೆ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1986 (1986ರ 29)ರ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಾಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಪರಿಸರ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡುವುದನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ಅಧಿನಿಯಮ, 2010ರ ಪ್ರಾರಂಭದಂದು ಅಥವಾ ಆ ತರುವಾಯ ಮಾಡಿದ ಆದೇಶದಿಂದ;

(ಜೆ) ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಜೈವಿಕ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಅಧಿನಿಯಮ, 2002 (2003ರ 18)ರ ಉಪಬಂಧಗಳ ಮೇರೆಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜೈವಿಕ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಜೈವಿಕ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಮಂಡಳಿಯು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ಅಧಿನಿಯಮ, 2010ರ ಪ್ರಾರಂಭದಂದು ಅಥವಾ ತರುವಾಯ ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಧರಣೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಆದೇಶದಿಂದ

- ಬಾಧಿತನಾದರೆ, ಅವನು ಆದೇಶವನ್ನು ಅಥವಾ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಅಥವಾ ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ಅಥವಾ ನಿರ್ಧರಣೆಯನ್ನು ತನಗೆ ತಿಳಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಮೂವತ್ತು ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣಕ್ಕೆ ಅಪೀಲು ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು:

ಪರಂತು, ಸದರಿ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಅಪೀಲನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಅಪೀಲುದಾರನಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣಕ್ಕೆ ಮನವರಿಕೆಯಾದರೆ, ಅದು ಅರವತ್ತು ದಿನಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂಥ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಅಪೀಲು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಬಹುದು.

17. ಕೆಲವು ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಅಥವಾ ನಷ್ಟಪರಿಹಾರವನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಲು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ.-

(1) ಅನುಸೂಚಿ-Iರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವ ಯಾವುದೇ ಅಧಿನಿಯಮಿತಿಯ ಮೇರೆಗೆ, ದುರ್ಘಟನೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನದಿಂದ ಆದ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮದಿಂದಾಗಿ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು (ಕೆಲಸಗಾರನನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ) ಮರಣ ಹೊಂದಿದರೆ ಅಥವಾ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಗಾಯವಾದರೆ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಸ್ವತ್ತಿಗೆ ಅಥವಾ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಹಾನಿ ಉಂಟಾದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಣೆಗಾರನಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅನುಸೂಚಿ-IIರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ, ಮರಣಕ್ಕೆ, ಗಾಯಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಹಾನಿಗೆ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು ನಿರ್ಧರಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಅಥವಾ ನಷ್ಟಪರಿಹಾರವನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಲು ಹೊಣೆಗಾರನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಅನುಸೂಚಿ-Iರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಅಧಿನಿಯಮಿತಿಯ ಮೇರೆಗೆ ದುರ್ಘಟನೆಯಿಂದಾಗಿ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಯ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನದ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮದಿಂದಾಗಿ ಉಂಟಾದ ಯಾವುದೇ ಮರಣವನ್ನು, ಗಾಯವನ್ನು ಅಥವಾ ಹಾನಿಯನ್ನು, ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನದಿಂದ ಆದದ್ದೆಂದು ಹೇಳಲಾಗದಿದ್ದರೆ, ಆದರೆ ಅದು ಅಂಥ ಹಲವಾರು ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳ, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳ ಸಂಯೋಜಿತ ಅಥವಾ ಸಂಘಟಿತ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿದ್ದರೆ, ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು, ಪರಿಹಾರ ನೀಡಿಕೆಗೆ ಅಥವಾ ನಷ್ಟಪರಿಹಾರ ನೀಡಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಅಂಥ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳಿಗೆ ಹೊಣೆಗಾರರಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನಡುವೆ ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಬಹುದು.

(3) ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು, ದುರ್ಘಟನೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಯಾರದ್ದೇ ಆದರೂ, ಕ್ಲೇಮುದಾರನ ಹಕ್ಕನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸುವ ತತ್ವವನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

18. ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಅಥವಾ ಅಪೀಲು.- (1) ಪ್ರಕರಣ 14 ಮತ್ತು 15ರ ಮೇರೆಗಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಪ್ರಕರಣ 16ರ ಮೇರೆಗಿನ ಅಪೀಲನ್ನು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣಕ್ಕೆ

ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅದು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ವಿವರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಗೂ ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳು ಮತ್ತು ಫೀಜು ಅದರೊಂದಿಗೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಪ್ರಕರಣ 16ರಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಬಾಧಕವಾಗದಂತೆ ಪರಿಹಾರದ ಅಥವಾ ನಷ್ಟಪರಿಹಾರದ ಮಂಜೂರಾತಿಗಾಗಿ ಅಥವಾ ವಿವಾದ ಇತ್ಯರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು,-

(ಎ) ಕ್ಷತಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು; ಅಥವಾ

(ಬಿ) ಯಾವ ಸ್ವತ್ತಿಗೆ ಹಾನಿ ಉಂಟಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಸ್ವತ್ತಿನ ಮಾಲೀಕನು; ಅಥವಾ

(ಸಿ) ಪರಿಸರ ಹಾನಿಯಿಂದ ಮರಣ ಸಂಭವಿಸಿದಲ್ಲಿ ಮೃತರ ಎಲ್ಲ ಅಥವಾ ಯಾರೇ ಕಾನೂನುಸಮ್ಮತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು; ಅಥವಾ

(ಡಿ) ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಅಂಥ ಸ್ವತ್ತಿನ ಮಾಲೀಕನಿಂದ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ಪಡೆದಿರುವ ಯಾರೇ ಏಜೆಂಟನು ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಮೃತನ ಎಲ್ಲ ಅಥವಾ ಯಾರೇ ಕಾನೂನುಸಮ್ಮತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು; ಅಥವಾ

(ಇ) ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಸಂಸ್ಥೆ ಅಥವಾ ಸಂಘಟನೆಯು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಬಾಧಿತನಾದ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು; ಅಥವಾ

(ಎಫ್) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶವು ಅಥವಾ ಪರಿಸರ (ಸಂರಕ್ಷಣೆ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1986 (1986ರ 29)ರ ಅಥವಾ ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಕಾನೂನಿನ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿತವಾದ ಅಥವಾ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ಕೇಂದ್ರ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯು ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯು ಅಥವಾ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಮಿತಿಯು ಅಥವಾ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಪರಿಸರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು

- ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು:

ಪರಂತು, ಮೃತನ ಎಲ್ಲಾ ಕಾನೂನುಸಮ್ಮತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು, ನಷ್ಟಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ವಿವಾದದ ಇತ್ಯರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದ ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಮೃತನ ಎಲ್ಲಾ ಕಾನೂನುಸಮ್ಮತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಪರವಾಗಿ ಅಥವಾ ಅವರ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಸೇರದಿರುವ ಕಾನೂನುಸಮ್ಮತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಅರ್ಜಿಗೆ ಪ್ರತಿವಾದಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು:

ಮತ್ತು ಪರಂತು, ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಮಾಲೀಕನು, ಕಾನೂನುಸಮ್ಮತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯು, ಏಜೆಂಟನು, ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಅಥವಾ ಸಂಘಟನೆಯು ಪ್ರಕರಣ 16ರ ಮೇರೆಗೆ ಅಪೀಲನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೆ ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಮಾಲೀಕನು, ಕಾನೂನುಸಮ್ಮತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯು, ಏಜೆಂಟನು, ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಅಥವಾ ಸಂಘಟನೆಯು ಪರಿಹಾರದ ಅಥವಾ ನಷ್ಟಪರಿಹಾರದ ಮಂಜೂರಾತಿಗಾಗಿ ಅಥವಾ ವಿವಾದದ ಇತ್ಯರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಹಕ್ಕುಳ್ಳವರಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(3) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅರ್ಜಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಅಪೀಲಿನ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪಕ್ಷಕಾರನಿಗೆ ಅಹವಾಲು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡಿದ ತರುವಾಯ, ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಅಪೀಲನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಆರು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಅಪೀಲನ್ನು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ವಿಲೇ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

19. ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಗಳು.- (1) ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು, ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ, 1908 (1908ರ 5)ರಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿರುವ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಬದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಆದರೆ, ಸಹಜ ನ್ಯಾಯ ತತ್ವಗಳಿಂದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಪಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು, ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು, ತನ್ನ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ವಿನಿಯಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು, ಭಾರತ ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಅಧಿನಿಯಮ, 1872 (1872ರ 1)ರಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಸಾಕ್ಷ್ಯ ನಿಯಮಗಳಿಗೂ ಸಹ ಬದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

(4) ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ತನ್ನ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಈ ಮುಂದಿನ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಎಂದರೆ:-

(ಎ) ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಮನ್ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಅವನ ಹಾಜರಾತಿಯನ್ನು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅವನನ್ನು ಪ್ರಮಾಣ ಮಾಡಿಸಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸುವುದು;

(ಬಿ) ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಹಾಜರುಪಡಿಸುವಂತೆ ಅಗತ್ಯಪಡಿಸುವುದು;

(ಸಿ) ಅಫಿಡಾವಿಟ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಸಾಕ್ಷ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು;

(ಡಿ) ಭಾರತ ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಅಧಿನಿಯಮ, 1872 (1872ರ 1)ರ ಪ್ರಕರಣ 123 ಮತ್ತು 124ರ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೊಳಪಟ್ಟು, ಯಾವುದೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ದಸ್ತಾವೇಜನ್ನು ಅಥವಾ ಅಂಥ ದಾಖಲೆಯ ಅಥವಾ ದಸ್ತಾವೇಜಿನ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಒದಗಿಸುವಂತೆ ಯಾವುದೇ ಕಚೇರಿಗೆ ತಾಕೀತು ಮಾಡುವುದು;

(ಇ) ಸಾಕ್ಷಿದಾರರನ್ನು ಅಥವಾ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಕಾರ್ಯಾಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವುದು;

(ಎಫ್) ತನ್ನ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಪುನರವಲೋಕಿಸುವುದು;

(ಜಿ) ಹಾಜರಾಗಲು ತಪ್ಪಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ವಜಾಮಾಡುವುದು ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ಏಕಪಕ್ಷೀಯವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸುವುದು;

(ಹೆಚ್) ಹಾಜರಾಗಲು ತಪ್ಪಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ, ಯಾವುದೇ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿರುವ ಯಾವುದೇ ಆದೇಶವನ್ನು ಅಥವಾ ಏಕಪಕ್ಷೀಯವಾಗಿ ತಾನು ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ಆದೇಶವನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸುವುದು;

(ಐ) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದಾಗ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಅಪೀಲನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪಕ್ಷಕಾರರಿಗೆ ಅಹವಾಲನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡಿದ ತರುವಾಯ ಮಧ್ಯಂತರ ಆದೇಶವನ್ನು (ನಿರ್ಬಂಧಕಾಜ್ಞೆ ಅಥವಾ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದು) ಹೊರಡಿಸುವುದು;

(ಜೆ) ಅನುಸೂಚಿ-1ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವ ಯಾವುದೇ ಅಧಿನಿಯಮಿತಿಯ ಯಾವುದೇ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡದಂತೆ ಅಥವಾ ಮಾಡಿಸದಂತೆ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಗತ್ಯಪಡಿಸುವ ಆದೇಶವನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವುದು;

(ಕೆ) ಯಾವ ವಿಷಯವನ್ನು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಯಾವುದೇ ಇತರ ವಿಷಯ

- ಈ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ದಾವೆಯ ಅಧಿವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುವಾಗ ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ, 1908 (1908ರ 5)ರ ಮೇರೆಗೆ ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ನಿಹಿತಗೊಂಡಿರುವ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನೇ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(5) ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಮುಂದಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳನ್ನು, ಭಾರತ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆ (1860ರ 45)ಯ ಪ್ರಕರಣ 196ರ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ, ಪ್ರಕರಣ 193, 219 ಮತ್ತು 228ರ ಅರ್ಥವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ನ್ಯಾಯಿಕ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ, 1973 (1974ರ 2)ರ ಪ್ರಕರಣ 195ರ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಾಯ-XXVIರ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವನ್ನು ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯವೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

20. ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು ಕೆಲವೊಂದು ತತ್ವಗಳನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸುವುದು.- ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು, ಯಾವುದೇ ಆದೇಶವನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಅಥವಾ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಾಗ ಅಥವಾ ಐತೀರ್ಪನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವಾಗ, ನಿರಂತರ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ತತ್ವಗಳನ್ನು, ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ತತ್ವವನ್ನು ಮತ್ತು ಮಾಲಿನ್ಯ ಉಂಟುಮಾಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು/ಸಂಸ್ಥೆಯು ನಷ್ಟಭರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

21. ಬಹುಮತದ ಮೂಲಕ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು.- ಸದಸ್ಯರ ಬಹುಮತದ ಮೂಲಕ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬದ್ಧವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಅಪೀಲನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸದಸ್ಯರ ನಡುವೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಉಂಟಾದರೆ ಮತ್ತು ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಸಮ ಸಮ ಇದ್ದರೆ, ಅಧ್ಯಕ್ಷನು, (ಅವನು ಈ ಮೊದಲು ಅಂಥ ಅರ್ಜಿಯ ಅಥವಾ ಅಪೀಲಿನ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿರದಿದ್ದರೆ) ಅಂಥ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಅಪೀಲನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ತೀರ್ಮಾನಿಸತಕ್ಕದ್ದು:

ಮತ್ತು ಪರಂತು, ಅಧ್ಯಕ್ಷನು ತಾನೇ ಸ್ವತಃ ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಇತರ ಸದಸ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಅಂಥ ಅರ್ಜಿಯ ಅಥವಾ ಅಪೀಲಿನ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿದರೆ ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ಸದಸ್ಯರ ನಡುವೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಉಂಟಾದರೆ ಮತ್ತು ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಸಮಸಮ ಇದ್ದರೆ ಅವನು, ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಇತರ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ವಿಷಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಆ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಅಂಥ ಅರ್ಜಿಯ ಅಥವಾ ಅಪೀಲಿನ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ತೀರ್ಮಾನಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

22. ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಅಪೀಲು.- ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಯಾವುದೇ ಐತೀರ್ಪಿನಿಂದ, ತೀರ್ಮಾನದಿಂದ ಅಥವಾ ಆದೇಶದಿಂದ ಬಾಧಿತನಾದ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಅವನಿಗೆ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಐತೀರ್ಪು, ತೀರ್ಮಾನ ಅಥವಾ ಆದೇಶ ತಲುಪಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ತೊಂಬತ್ತು ದಿನಗಳೊಳಗೆ, ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ, 1908 (1908ರ 5)ರ ಪ್ರಕರಣ 100ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಆಧಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಅಪೀಲನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು:

ಪರಂತು, ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಅಪೀಲುದಾರನು ಅಪೀಲನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಆಗಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಮನವರಿಕೆಯಾದರೆ ತೊಂಬತ್ತು ದಿನಗಳಾದ ಮೇಲೆಯೂ ಅವನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಅಪೀಲನ್ನು ಅದು ಪುರಸ್ಕರಿಸಬಹುದು.

23. ವೆಚ್ಚ- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಅಪೀಲನ್ನು ವಿಲೆ ಮಾಡುವಾಗ, ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು, ವೆಚ್ಚಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆದೇಶವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯ ಎಂದು ತಾನು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಆದೇಶವನ್ನು ಮಾಡಲು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು, ಕ್ಲೇಮನ್ನು, ಅಂಗೀಕಾರವಾದುದಲ್ಲವೆಂದು ಅಥವಾ ಅದು ಸುಳ್ಳು ಕ್ಲೇಮೆಂದು ಅಥವಾ ಕಿರುಕುಳಕಾರಿಯಾದುದಾಗಿದೆಯೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದರೆ, ಅಂಥ ಕ್ಲೇಮನ್ನು ಇಡಿಯಾಗಿ ಅಥವಾ ಭಾಗಶಃ ತಳ್ಳಿಹಾಕಿದ್ದರೆ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು ಅಂಥ ಕ್ಲೇಮನ್ನು ಅದು ಸುಳ್ಳು ಕ್ಲೇಮೆಂದು ಅಥವಾ ಕಿರುಕುಳಕಾರಿಯಾದುದಾಗಿದೆಯೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತನಗೆ ಇದ್ದ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿದ ತರುವಾಯ, ಸೂಕ್ತವೆಂದು ತಾನು ಭಾವಿಸಿದರೆ, ಯಾವುದೇ ಮಧ್ಯಂತರ ನಿರ್ಬಂಧಕಾಜ್ಞೆಯಿಂದಾಗಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಪ್ರಯೋಜನಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಖರ್ಚುಗಳ ನೀಡಿಕೆಗೆ ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಬಹುದು.

24. ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಆದ ಹಾನಿಗಾಗಿ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಠೇವಣಿ ಇಡುವುದು.- (1) ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಹಾನಿ ಆಗಿರುವುದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು ನೀಡಿದ ಯಾವುದೇ ಐತೀರ್ಪಿನ ಅಥವಾ ಆದೇಶದ ಮೇರೆಗೆ ನಷ್ಟಪರಿಹಾರದ ಅಥವಾ ಪರಿಹಾರದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವಂತೆ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು ಆದೇಶ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಆ ಮೊಬಲಗನ್ನು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ವಿಮಾ ಅಧಿನಿಯಮ, 1991 (1991ರ 6)ರ ಪ್ರಕರಣ 7ಎ ನ ಮೇರೆಗೆ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ಪರಿಹಾರ ನಿಧಿಗೆ ಜಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಪ್ರಕರಣದ ಉಪಪ್ರಕರಣ (3)ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಆ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಕಟ್ಟತಕ್ಕದ್ದು:

(2) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ಪರಿಸರ ಪರಿಹಾರ ನಿಧಿಗೆ ಜಮೆ ಮಾಡಿದ ನಷ್ಟಪರಿಹಾರದ ಅಥವಾ ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗನ್ನು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ವಿಮಾ ಅಧಿನಿಯಮ, 1991 (1991ರ 6)ರಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂಥ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಅಥವಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

25. ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಐತೀರ್ಪನ್ನು ಅಥವಾ ಆದೇಶವನ್ನು ಅಥವಾ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಅಮಲ್ಗಾರಿಗೊಳಿಸುವುದು.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ, ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಐತೀರ್ಪು ಅಥವಾ ಆದೇಶವು ಅಥವಾ

ತೀರ್ಮಾನವು ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಡಿಕ್ರಿಯಂತೆಯೇ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು ಅಮಲ್ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವಂಥದ್ದಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಈ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ, ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು, ತಾನು ಹೊರಡಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಆದೇಶವನ್ನು ಅಥವಾ ನೀಡಿದ ಐತೀರ್ಪನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಅದು, ತಾನೇ ಹೊರಡಿಸಿದ ಡಿಕ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಅಮಲ್ಜಾರಿಗೊಳಿಸುತ್ತಿತ್ತೋ ಹಾಗೆಯೇ ಆ ಆದೇಶವನ್ನು ಅಥವಾ ಐತೀರ್ಪನ್ನು ಅಮಲ್ಜಾರಿಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮರಣಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಕ್ಷತಿಗೆ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಸ್ವತ್ತಿಗೆ ಮತ್ತು ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಆದ ಹಾನಿಗೆ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಹೊಣೆಗಾರನಾಗಿದ್ದರೆ, ಅವನ ವಿರುದ್ಧ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು ಐತೀರ್ಪನ್ನು ನೀಡಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಆದೇಶವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದರೆ, ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಆ ಐತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಲು ಅಥವಾ ಠೇವಣಿ ಮಾಡಲು ಅವನು ವಿಫಲನಾಗಿದ್ದರೆ, ಅಂಥ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಥವಾ ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಇತರೆ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿನ ಮೇರೆಗಿನ ಅಪರಾಧಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್‌ಗೆ ದೂರನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಾಧಕವಾಗದಂತೆ ಭೂ ಕಂದಾಯದ ಬಾಕಿಯಂತೆ ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ತಗಾದೆ ಬಾಕಿಯಂತೆ, ಆ ಹಣವನ್ನು ಸದರಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ IV

ದಂಡನೆ

26. ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಲು ವಿಫಲವಾದುದಕ್ಕೆ ದಂಡನೆ.- (1) ಯಾರಾದರೂ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಯಾವುದೇ ಆದೇಶವನ್ನು ಅಥವಾ ಐತೀರ್ಪನ್ನು ಅಥವಾ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಪಾಲಿಸಲು ವಿಫಲನಾದರೆ, ಅವನು, ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಅವಧಿಯ ಕಾರಾವಾಸ ಶಿಕ್ಷೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಹತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಜುಲ್ಮಾನೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಅವರೆಡರಿಂದಲೂ ದಂಡನೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ವಿಫಲತೆಯು ಅಥವಾ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯು ಮುಂದುವರೆದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಮೊದಲನೇ ವಿಫಲತೆಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಾಗಿ ಅಪರಾಧ ನಿರ್ಣಯವಾದ ತರುವಾಯ ಅಂಥ ವಿಫಲತೆಯು ಅಥವಾ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯು ಮುಂದುವರೆದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಜುಲ್ಮಾನೆಯಿಂದ ದಂಡನೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಕಂಪನಿಯು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ಆದೇಶವನ್ನು ಅಥವಾ ನೀಡಿದ ಐತೀರ್ಪನ್ನು ಅಥವಾ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಪಾಲಿಸಲು ವಿಫಲವಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಅಂಥ ಕಂಪನಿಯು, ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಜುಲ್ಮಾನೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ವಿಫಲತೆಯು ಅಥವಾ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯು ಮುಂದುವರೆದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೇ ವಿಫಲತೆಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಾಗಿ ಅಪರಾಧ ನಿರ್ಣಯವಾದ ತರುವಾಯ ಅಂಥ ವಿಫಲತೆಯು ಅಥವಾ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯು ಮುಂದುವರೆದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಜುಲ್ಮಾನೆಯಿಂದ ದಂಡನೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ, 1973 (1974ರ 2)ರಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಪರಾಧವನ್ನು ಸದರಿ ಸಂಹಿತೆಯ ಅರ್ಥವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಸಂಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂಥದಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

27. ಕಂಪನಿಗಳಿಂದ ಅಪರಾಧಗಳು.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗಿನ ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಕಂಪನಿಯು ಎಸಗಿದ್ದರೆ, ಅಪರಾಧ ಎಸಗಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಕಂಪನಿಯ ಪ್ರಭಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ಮತ್ತು ಅದರ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕಂಪನಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರನಾಗಿದ್ದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಕಂಪನಿಯನ್ನು ಆ ಅಪರಾಧದ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥ ಎಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಮತ್ತು ಕಂಪನಿಯು ತನ್ನ ವಿರುದ್ಧದ ವ್ಯವಹಾರಣೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ತದನುಸಾರವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಗಾಗತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಆ ಅಪರಾಧವು ತನ್ನ ತಿಳುವಳಿಕೆಗೆ ಬಾರದೆ ನಡೆಯಿತೆಂದು ಅಥವಾ ಅಂಥ ಅಪರಾಧವು ನಡೆಯುವುದನ್ನು ತಡೆಯಲು ತಾನು ಯಥೋಚಿತವಾದ ಎಲ್ಲಾ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದನೆಂದು ಅಂಥ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ರುಜುವಾತುಪಡಿಸಿದರೆ ಈ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದು ಯಾವುದೂ ಅಂಥ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಉಪಬಂಧಿಸಿರುವ ಯಾವುದೇ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗಿನ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಕಂಪನಿಯು ಎಸಗಿರುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆ ಅಪರಾಧವು ಕಂಪನಿಯ ಯಾರೇ ನಿರ್ದೇಶಕನ, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕನ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯ ಅಥವಾ ಕಂಪನಿಯ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಸಮ್ಮತಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಪರೋಕ್ಷ ಸಮ್ಮತಿಯಿಂದ ನಡೆಯಿ(ತ್ತಿ)ತೆಂದು ಅಥವಾ ಅವನ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯತೆ ಕಾರಣದಿಂದ ನಡೆಯಿ(ತ್ತಿ)ತೆಂದು ಆರೋಪಿಸಿರುವುದು ರುಜುವಾತಾದರೆ, ಅಂಥ ನಿರ್ದೇಶಕನನ್ನು, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕನನ್ನು, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಸಹ ಆ ಅಪರಾಧದ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥನೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅವರು ತಮ್ಮ ವಿರುದ್ಧದ ವ್ಯವಹಾರಣೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ತದನುಸಾರವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಗಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

ವಿವರಣೆ.- ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ,-

(ಎ) "ಕಂಪನಿ" ಎಂದರೆ, ಯಾವುದೇ ನಿಗಮಿತ ನಿಕಾಯ ಮತ್ತು ಅದು ಫರ್ಮನ್ನು ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಇತರ ಸಂಘವನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು

(ಬಿ) ಫರ್ಮಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, "ನಿರ್ದೇಶಕ" ಎಂದರೆ, ಫರ್ಮಿನ ಪಾಲುದಾರ.

28. ಸರ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ಅಪರಾಧಗಳು.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗಿನ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಯಾವುದೇ ಆದೇಶವನ್ನು ಅಥವಾ ಐತೀರ್ಪನ್ನು ಅಥವಾ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಪಾಲಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದ ಯಾವುದೇ ಇಲಾಖೆಯು ವಿಫಲವಾದಲ್ಲಿ ಆ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನನ್ನು ಅಂಥ ವೈಫಲ್ಯದ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥ ಎಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗಿನ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಎಸಗಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವನ ವಿರುದ್ಧದ ವ್ಯವಹಾರಣೆಗಳಿಗೆ ಅವನು ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ತದನುಸಾರವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಗಾಗತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಆ ಅಪರಾಧವು ತನ್ನ ತಿಳುವಳಿಕೆಗೆ ಬಾರದೆ ನಡೆಯುತ್ತೆಂದು ಅಥವಾ ಅಂಥ ಅಪರಾಧ ನಡೆಯುವುದನ್ನು ತಡೆಯಲು ತಾನು ಯಥೋಚಿತವಾದ ಎಲ್ಲಾ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದೆನೆಂದು ಅಂಥ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನು ರುಜುವಾತುಪಡಿಸಿದರೆ ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿರುವುದು ಯಾವುದೂ, ಅವನನ್ನು ಯಾವುದೇ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗಿನ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಇಲಾಖೆಯು ಎಸಗಿರುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ ಅಲ್ಲದ ಯಾರೇ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಸಮ್ಮತಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಪರೋಕ್ಷ ಸಮ್ಮತಿಯಿಂದ ಎಸಗಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಅಥವಾ ಅವನ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತದೆಂದು ಆರೋಪಿಸಿರುವುದು ರುಜುವಾತಾದರೆ ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಸಹ ಆ ಆರೋಪದ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥನೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅವನು ತನ್ನ ವಿರುದ್ಧದ ವ್ಯವಹಾರಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ತದನುಸಾರವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ V

ಸಂಕೀರ್ಣ

29. ಅಧಿಕಾರವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಪ್ರತಿಷೇಧ.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು ಯಾವ ವಿಷಯವನ್ನು ತನ್ನ ಅಪೀಲು ವಿಚಾರಣಾ ಅಧಿಕಾರವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಮೇರೆಗೆ ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿದೆಯೋ ಆ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಅಪೀಲನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸಲು ಯಾವುದೇ ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಅಧಿಕಾರವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು ಯಾವ ವಿವಾದದ ಬಗ್ಗೆ ಅಥವಾ ಪರಿಹಾರದ ಅಥವಾ ನಷ್ಟಪರಿಹಾರದ ಮಂಜೂರಾತಿಗೆ ಅಥವಾ ಹಾನಿಗೊಂಡ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಅಥವಾ ಹಾನಿಗೊಂಡ ಪರಿಸರವನ್ನು ಪೂರ್ವಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವ ಕ್ಲೇಮಿನ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಬಹುದೋ ಆ ವಿವಾದವನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಆ ಕ್ಲೇಮಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸಲು ಯಾವುದೇ ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಅಧಿಕಾರವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅಂಥ ವಿವಾದವನ್ನು ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಅಥವಾ ನಷ್ಟಪರಿಹಾರವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಹಾನಿಗೊಂಡ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಅಥವಾ ಹಾನಿಗೊಂಡ ಪರಿಸರವನ್ನು ಪೂರ್ವಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯಾವುದೇ ಕ್ಲೇಮನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಪಡಿಸುವ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಅಥವಾ ಅದರ ಮುಂದೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಅಥವಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂಥ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಬಂಧಕಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಹೊರಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

30. ಅಪರಾಧಗಳ ಸಂಜ್ಞಾನ.- (1) ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು,-

(ಎ) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಅಥವಾ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಅಥವಾ ಅಧಿಕಾರಿಯು; ಅಥವಾ

(ಬಿ) ಆರೋಪಿಸಿರುವ ಅಪರಾಧದ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ದೂರನ್ನು ನೀಡುವ ತನ್ನ ಉದ್ದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಈ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಅಧಿಕೃತಗೊಂಡ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ

ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅರವತ್ತು ದಿನಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಿರದಂತೆ ನೋಟೀಸನ್ನು ನೀಡಿರುವನೋ ಆ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು

- ನೀಡಿದ ದೂರಿನ ಮೇಲೆ ಹೊರತು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗಿನ ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಸಂಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

2) ಮೆಟ್ರೋಪಾಲಿಟನ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್‌ನ ಅಥವಾ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ನ್ಯಾಯಿಕ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್‌ನ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕಿಂತ ಕೆಳದರ್ಜೆಯ ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಾರ್ಹವಾದ ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧದ ಅಧಿವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

31. ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಲೋಕ ನೌಕರರೆಂದು ಭಾವಿಸುವುದು.- ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಅಧ್ಯಕ್ಷನನ್ನು, ನ್ಯಾಯಿಕ ಮತ್ತು ತಜ್ಞ ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನು, ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ನೌಕರರನ್ನು ಭಾರತ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆ (1860ರ 45)ಯ ಪ್ರಕರಣ 21ರ ಅರ್ಥವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಲೋಕ ನೌಕರರೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

32. ಸದ್ಭಾವನೆಯಿಂದ ಕೈಗೊಂಡ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ರಕ್ಷಣೆ.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಥವಾ ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ನಿಯಮದ ಅಥವಾ ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ಆದೇಶದ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಸದ್ಭಾವನೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಅಥವಾ ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಶಾಸನಬದ್ಧ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ನೌಕರರ ವಿರುದ್ಧ, ಯಾವುದೇ ದಾವೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ಇತರ ಕಾನೂನು ವ್ಯವಹರಣೆಯನ್ನು ಹೂಡಲು ಅವಕಾಶವಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಥವಾ ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ನಿಯಮದ ಅಥವಾ ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ಆದೇಶದ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಸದ್ಭಾವನೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಅಥವಾ ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಅಧ್ಯಕ್ಷನ ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯಿಕ ಸದಸ್ಯನ ಅಥವಾ ತಜ್ಞ ಸದಸ್ಯನ ಅಥವಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷನು ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯಿಕ ಸದಸ್ಯನು ಅಥವಾ ತಜ್ಞ ಸದಸ್ಯನು ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಿದ ಇತರ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಿರುದ್ಧ, ಯಾವುದೇ ದಾವೆಯನ್ನು, ಪ್ರಾಸಕ್ಯೂಷನನ್ನು ಅಥವಾ ಇತರ ಕಾನೂನು ವ್ಯವಹರಣೆಯನ್ನು ಹೂಡಲು ಅವಕಾಶವಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

33. ಅಧಿನಿಯಮವು ಅಧ್ಯಾರೋಹಿ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು.- ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಇತರೆ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಈ ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಇತರೆ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿನ ಬಲದಿಂದ ಪರಿಣಾಮ ಹೊಂದಿರುವ ಯಾವುದೇ ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ಅಸಂಗತವಾದುದು ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದವುಗಳಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

34. ಅನುಸೂಚಿ I ಅನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲು ಅಧಿಕಾರ.- (1) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ, ಅನುಸೂಚಿ I ಅನ್ನು, ಪರಿಸರ ರಕ್ಷಣೆಯ ಮತ್ತು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಂಸತ್ತು ಅಧಿನಿಯಮಿಸಿದ ಇತರೆ ಯಾವುದೇ ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ಅಥವಾ ಅದರಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವ ಯಾವುದೇ ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು ಅದರಿಂದ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬಹುದು ಮತ್ತು

ಅಂಥ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಪ್ರಕಟಣೆಯ ದಿನಾಂಕದಂದು, ಅಂಥ ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು ಅನುಸೂಚಿ Iರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಅದನ್ನು ಅನುಸೂಚಿ I ರಿಂದ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ಹೊರಡಿಸಲು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಕರಡು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಂಸತ್ತಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸದನದ ಮುಂದೆ ಅದು ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಒಂದು ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಒಂದಾದ ಮೇಲೊಂದರಂತೆ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಬರುವ ಎರಡು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಅಧಿವೇಶನಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಬಹುದಾದ ಒಟ್ಟು ಮೂವತ್ತು ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಮಂಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಈ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಅಧಿವೇಶನದ ಅಥವಾ ಒಂದಾದ ಮೇಲೊಂದರಂತೆ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಬರುವ ಅಧಿವೇಶನಗಳ ನಿಕಟೋತ್ತರ ಅಧಿವೇಶನವು ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಆ ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಮೋದಿಸದಿರಲು ಉಭಯ ಸದನಗಳು ಒಪ್ಪಿದರೆ ಅಥವಾ ಆ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಮಾರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಲು ಎರಡು ಸದನಗಳು ಒಪ್ಪಿದರೆ, ಆ ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಉಭಯ ಸದನಗಳು ಅಂಗೀಕರಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಮಾರ್ಪಾಟು ಮಾಡಿದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹೊರಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

35. ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಅಧಿಕಾರ.- (1) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದು.

(2) ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮತ್ತು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಅಧಿಕಾರದ ಸಾಮಾನ್ಯಾನ್ವಯಕ್ಕೆ ಬಾಧಕವಾಗದಂತೆ ಅಂಥ ನಿಯಮಗಳು ಈ ಮುಂದಿನ ಎಲ್ಲಾ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಉಪಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಬಹುದು, ಎಂದರೆ:-

(ಎ) ಪ್ರಕರಣ 4ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (4)ರ (ಎ) ಖಂಡದ ಮೇರೆಗೆ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಮುಂದೆ ಹಾಜರಾಗಲು ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಹಕ್ಕುಳ್ಳವರಾಗಿರುವರೋ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳು;

(ಬಿ) ಪ್ರಕರಣ 4ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (4)ರ (ಬಿ) ಖಂಡದ ಮೇರೆಗೆ ಅರ್ಜಿಗಳ ಮತ್ತು ಅಪೀಲುಗಳ ಹಾಗೂ ಅರ್ಜಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಪೀಲುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಾಗೂ ಇತರ ವಿಷಯಗಳ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ;

(ಸಿ) ಪ್ರಕರಣ 4ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (4)ರ (ಸಿ) ಖಂಡದ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ವರ್ಗದ ಅಥವಾ ವರ್ಗಗಳ ಅರ್ಜಿಗಳ ಮತ್ತು ಅಪೀಲುಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅಪೀಲುಗಳನ್ನು ಯಾವ ಸದಸ್ಯರು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೋ ಆ ಸದಸ್ಯರ ಕನಿಷ್ಠ ಸಂಖ್ಯೆ;

(ಡಿ) ಅಧ್ಯಕ್ಷನು, ಒಂದು ಉಪವೇಶನದ ಸ್ಥಳದಿಂದ (ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಉಪವೇಶನ ನಡೆಯುವ ಸ್ಥಳವೂ ಸೇರಿದಂತೆ), ಮತ್ತೊಂದು ಉಪವೇಶನದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡುವುದು;

(ಇ) ಆಯ್ಕೆ ಸಮಿತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಕರಣ 6ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (3)ರ ಮೇರೆಗೆ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ನ್ಯಾಯಿಕ ಸದಸ್ಯನನ್ನು ಮತ್ತು ತಜ್ಞ ಸದಸ್ಯನನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವ ರೀತಿ;

(ಎಫ್) ಪ್ರಕರಣ 9ರ ಮೇರೆಗೆ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಿಗೆ, ನ್ಯಾಯಿಕ ಸದಸ್ಯನಿಗೆ ಮತ್ತು ತಜ್ಞ ಸದಸ್ಯನಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸಂಬಳ ಮತ್ತು ಭತ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಅವರ ಸೇವೆಯ ಇತರ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳು (ನಿವೃತ್ತಿವೇತನ, ಗ್ರಾಚುಯಿಟಿ ಮತ್ತು ಇತರ ನಿವೃತ್ತಿ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ);

(ಜಿ) ಪ್ರಕರಣ 10ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (4)ರ ಮೇರೆಗೆ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಅಧ್ಯಕ್ಷನ ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯಿಕ ಸದಸ್ಯನ ವಿರುದ್ಧ ಮಾಡಿರುವ ದೋಷಾರೋಪಗಳ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ;

(ಹೆಚ್) ಪ್ರಕರಣ 12ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (2)ರ ಮೇರೆಗೆ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮತ್ತು ಇತರ ನೌಕರರ ನೇಮಕಾತಿ; ಮತ್ತು ಅದೇ ಪ್ರಕರಣದ ಉಪಪ್ರಕರಣ (4)ರ ಮೇರೆಗೆ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮತ್ತು ಇತರ ನೌಕರರ ಸಂಬಳ ಮತ್ತು ಭತ್ಯೆಗಳು ಹಾಗೂ ಸೇವೆಯ ಇತರ ಷರತ್ತುಗಳು;

(ಐ) ಪ್ರಕರಣ 13ರ ಮೇರೆಗೆ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಅಧ್ಯಕ್ಷನು ಚಲಾಯಿಸುವಂಥ ಹಣಕಾಸು ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ಅಧಿಕಾರಗಳು;

(ಜೆ) ಪ್ರಕರಣ 18ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾದ ಅರ್ಜಿಯ ಅಥವಾ ಅಪೀಲಿನ, ನಮೂನೆ, ಅದು ಯಾವ ವಿವರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಬೇಕೋ ಆ ವಿವರಗಳು ಮತ್ತು ಅದರೊಂದಿಗೆ ಇರಬೇಕಾದ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳು ಮತ್ತು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಫೀಜು;

(ಕೆ) ಪ್ರಕರಣ 19ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (4)ರ (ಕೆ) ಖಂಡದ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವ ವಿಷಯದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದೋ ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯ;

(ಎಲ್) ಪರಿಸರ ಪರಿಹಾರ ನಿಧಿಗೆ ಜಮೆ ಮಾಡಿದ ನಷ್ಟಪರಿಹಾರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಅಥವಾ ಪರಿಹಾರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಪ್ರಕರಣ 24ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (2)ರ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿ ಮತ್ತು ಆ ಉದ್ದೇಶಗಳು;

(ಎಂ) ಪ್ರಕರಣ 30ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ (ಬಿ) ಖಂಡದ ಮೇರೆಗೆ ದೂರು ನೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನೋಟೀಸನ್ನು ನೀಡುವ ವಿಧಾನ;

(ಎನ್) ಯಾವ ವಿಷಯವನ್ನು ನಿಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದೋ ಅಥವಾ ಯಾವ ವಿಷಯದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಈ ನಿಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ಉಪಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಯಾವುದೇ ಇತರ ವಿಷಯ.

(3) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನಿಯಮವನ್ನು ಅದನ್ನು ರಚಿಸಿದ ತರುವಾಯ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಸಂಸತ್ತಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸದನದ ಮುಂದೆ ಅದು ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಒಂದು ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಒಂದಾದ ಮೇಲೊಂದರಂತೆ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಬರುವ ಎರಡು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಅಧಿವೇಶನಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಬಹುದಾದ ಒಟ್ಟು ಮೂವತ್ತು ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಮಂಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಅಧಿವೇಶನದ ಅಥವಾ ಒಂದಾದ ಮೇಲೊಂದರಂತೆ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಬರುವ ಅಧಿವೇಶನಗಳ ನಿಕಟೋತ್ತರ ಅಧಿವೇಶನವು ಮುಗಿಯುವುದಕ್ಕೆ

ಮುಂಚೆ ಆ ನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಮಾರ್ಪಾಟು ಮಾಡಲು ಉಭಯ ಸದನಗಳು ಒಪ್ಪಿದರೆ ಅಥವಾ ಆ ನಿಯಮವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ಉಭಯ ಸದನಗಳು ಒಪ್ಪಿದರೆ, ಆ ನಿಯಮವು ಆ ತರುವಾಯ ಹಾಗೆ ಮಾರ್ಪಾಟಾದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ಆದಾಗ್ಯೂ ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ಮಾರ್ಪಾಟು ಅಥವಾ ರದ್ದಿಯಾತಿಯು, ಈ ನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯದ ಸಿಂಧುತ್ವಕ್ಕೆ ಬಾಧಕವನ್ನುಂಟು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

36. ಕೆಲವು ಅಧಿನಿಯಮಗಳಿಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವುದು.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ IIIನೇ ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವ ಅಧಿನಿಯಮಗಳನ್ನು, ಅದರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಆ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರತಕ್ಕದ್ದು.

37. ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಅಧಿಕಾರ.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವಾಗ ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆ ಉದ್ಭವಿಸಿದರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ತನಗೆ ತೋರುವಂಥ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಅಸಂಗತವಲ್ಲದಂಥ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ರಾಜಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ ಕಲ್ಪಿಸಬಹುದು:

ಪರಂತು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯು ಮುಕ್ತಾಯವಾದ ತರುವಾಯ ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ಆದೇಶವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆದೇಶವನ್ನು, ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದ ತರುವಾಯ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದಾದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಸಂಸತ್ತಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸದನದ ಮುಂದೆ ಇಡತಕ್ಕದ್ದು.

38. ನಿರಸನ ಮತ್ತು ಉಳಿಸುವಿಕೆಗಳು.- (1) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರಿಸರ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ಅಧಿನಿಯಮ, 1995 (1995ರ 27)ನ್ನು ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರಿಸರ ಅಪೀಲು ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಅಧಿನಿಯಮ, 1997 (1997ರ 22)ನ್ನು ಈ ಮೂಲಕ ನಿರಸನಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. (ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಿರಸಿತ ಅಧಿನಿಯಮವೆಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ).

(2) ಹಾಗೆ ನಿರಸನಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಸದರಿ ಅಧಿನಿಯಮಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅಥವಾ ಕೈಗೊಂಡ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮವನ್ನು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಸಂವಾದಿ ಉಪಬಂಧಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಅಥವಾ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರಿಸರ ಅಪೀಲು ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಅಧಿನಿಯಮ, 1997 (1997ರ 22)ರ ಪ್ರಕರಣ 3ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರಿಸರ ಅಪೀಲು ಪ್ರಾಧಿಕಾರವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ಅಧಿನಿಯಮ, 2010ರ ಮೇರೆಗೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಮೇಲೆ ವಿಸರ್ಜಿತವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರಿಸರ ಅಪೀಲು ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಅಧಿನಿಯಮ, 1997 (1997ರ 22)ರ ಪ್ರಕರಣ 3ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರಿಸರ ಅಪೀಲು ಪ್ರಾಧಿಕಾರವನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿಸಿದ ತರುವಾಯ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ಅಧಿನಿಯಮ, 2010ರ ಮೇರೆಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ನಿಕಟಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಸದರಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರಿಸರ ಅಪೀಲು ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ, ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ನೇಮಕಗೊಂಡ ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯನಾಗಿ

ನೇಮಕಗೊಂಡ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ, ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಪದವನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ನೇಮಕಗೊಂಡ ಹಾಗೂ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಪದವನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪದಗಳನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ಪದವನ್ನು ಅಥವಾ ಸೇವೆಯ ಯಾವುದೇ ಕರಾರನ್ನು ಅವಧಿಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಕೊನೆಗೊಳಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದೇ ನಷ್ಟಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕ್ಲೇಮು ಮಾಡಲು ಅಂಥ ಯಾರೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷನು, ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷನು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ನೇಮಕಗೊಂಡ ಇತರ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಹಕ್ಕುಳ್ಳವರಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(5) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರಿಸರ ಅಪೀಲು ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಅಧಿನಿಯಮ, 1997 (1997ರ 22)ರ ಪ್ರಕರಣ 3ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರಿಸರ ಅಪೀಲು ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಮುಂದೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ಅಧಿನಿಯಮ, 2010ರ ಮೇರೆಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದಂದು ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಬಾಕಿಯಿದ್ದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಸದರಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಆ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾವಣೆಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಆ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಆ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ದಾಖಲಿಸಿದ್ದ ಪ್ರಕರಣಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ವಿಲೇ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು ಅವುಗಳನ್ನು ವಿಲೇ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(6) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರಿಸರ ಅಪೀಲು ಪ್ರಾಧಿಕಾರವನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಿಕಟಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಇತರ ನೌಕರರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಯೋಜನೆ ಮೇರೆಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರಿಸರ ಅಪೀಲು ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತೋ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಇತರ ನೌಕರರನ್ನು, ಪ್ರಾಧಿಕಾರವನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿಸಿದ ನಂತರ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಅವರ ಮೂಲ ಕೇಡರ್ಗೆ, ಮಂತ್ರಾಲಯಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(7) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರಿಸರ ಅಪೀಲು ಪ್ರಾಧಿಕಾರವನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಿಕಟಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ನೌಕರರನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರಿಸರ, ಅಪೀಲು ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ಕರಾರು ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತೋ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಮತ್ತು ಇತರ ನೌಕರರಾಗಿ ಅವರು ಯಾವ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡಿದ್ದರೋ ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ನೌಕರರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರಿಸರ ಅಪೀಲು ಪ್ರಾಧಿಕಾರವನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿಸಿದ ನಂತರ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಸೇವೆಯ ಕರಾರಿನ ಮೇರೆಗೆ ತಮ್ಮ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಅವಧಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲೇ ಕೊನೆಗೊಳಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ವೇತನ ಮತ್ತು ಭತ್ಯೆಗಳು ಅಥವಾ ಸೇವೆಯ ಉಳಿದ ಅವಧಿಗೆ ವೇತನ ಮತ್ತು ಭತ್ಯೆಗಳು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಕಡಿಮೆಯೋ ಅದಕ್ಕೆ ನಷ್ಟಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕ್ಲೇಮು ಮಾಡಲು ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ನೌಕರರು ಹಕ್ಕುಳ್ಳವರಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(8) ಉಪಪ್ರಕರಣ (2) ರಿಂದ (7) ವರೆಗಿನ ಉಪಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿರುವುದು ನಿರಸನದ ಪರಿಣಾಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಖಂಡಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ, 1897 (1897ರ 10)ರ ಪ್ರಕರಣ 6ರ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅನ್ವಯಕ್ಕೆ ಬಾಧಕವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಅಥವಾ ಅದರ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ಅನುಸೂಚಿ I

14(1), 15(1), 17(1)(ಎ), 17(2), 19(4)(ಜೆ) ಮತ್ತು 34(1)ನೇ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ನೋಡಿ

1. ಜಲ (ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿವಾರಣೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1974;
2. ಜಲ (ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿವಾರಣೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ) ಉಪಕರ ಅಧಿನಿಯಮ, 1977;
3. ಅರಣ್ಯ (ಸಂರಕ್ಷಣಾ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1980;
4. ವಾಯು (ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿವಾರಣೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1981;
5. ಪರಿಸರ (ಸಂರಕ್ಷಣಾ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1986;
6. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ವಿಮಾ ಅಧಿನಿಯಮ, 1991;
7. ಜೈವಿಕ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಅಧಿನಿಯಮ, 2002;

ಅನುಸೂಚಿ II

ಪ್ರಕರಣ 15(4) ಮತ್ತು 17(1)ನ್ನು ನೋಡಿ

ಹಾನಿಗಾಗಿ ನಷ್ಟಪರಿಹಾರವನ್ನು ಅಥವಾ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಯಾವ ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ಲೇಮು ಮಾಡಬಹುದೋ
ಆ ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳು

(ಎ) ಮರಣ;

(ಬಿ) ಖಾಯಂ, ತಾತ್ಕಾಲಿಕ, ಪೂರ್ಣ ಅಥವಾ ಭಾಗಶಃ ಅಶಕ್ತ ಅಥವಾ ಇತರ ಕ್ಷತಿ ಅಥವಾ ವ್ಯಾಧಿಗ್ರಸ್ತತೆ;

(ಸಿ) ಪೂರ್ಣ ಅಥವಾ ಭಾಗಶಃ ಅಶಕ್ತತೆಯಿಂದಾಗಿ ಅಥವಾ ಖಾಯಂ ಅಥವಾ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಅಶಕ್ತತೆಯಿಂದಾಗಿ ಮಜೂರಿಗಳ ನಷ್ಟ;

(ಡಿ) ಕ್ಷತಿಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ವ್ಯಾಧಿಗ್ರಸ್ತತೆಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪಡೆಯಲು ಮಾಡಿದ ವೈದ್ಯಕೀಯ ವೆಚ್ಚಗಳು;

(ಇ) ಖಾಸಗಿ ಸ್ವತ್ತಿಗೆ ಹಾನಿಗಳು;

(ಎಫ್) ಬಾಧಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು, ನೆರವನ್ನು ನೀಡುವಾಗ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವಸತಿ ಕಲ್ಪಿಸುವಾಗ ಸರ್ಕಾರವು ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಮಾಡಿದ ವೆಚ್ಚಗಳು;

(ಜಿ) ಪರಿಸರ ಅವನತಿಗಾಗಿ ಪರಿಹಾರ ಮತ್ತು ಪರಿಸರದ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಪೂರ್ವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರುವುದೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಯಾವುದೇ ಆಡಳಿತ ಅಥವಾ ಕಾನೂನು ಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆ ಅಥವಾ ಹಾನಿಯ ನಿಮಿತ್ತ ಹಣವನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವು ಮಾಡಿದ ವೆಚ್ಚಗಳು;

(ಹೆಚ್) ಯಾವುದೇ ಹಾನಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದಾಗಿ ಅಥವಾ ಅದರ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಆದ ನಷ್ಟ;

(ಐ) ಹೈನುರಾಸು ಮತ್ತು ಭಾರ ಎಳೆಯುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಹಾಗೂ ಜಲಚರ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಪ್ರಾಣಿ ಸಂಕುಲಕ್ಕೆ ಆದ ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆಯ, ಹಾನಿಯ ಅಥವಾ ಅವುಗಳ ವಿನಾಶದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಉದ್ಭವಿಸುವ ಕ್ಷೇಮಗಳು;

(ಜೆ) ಜಲ ಸಸ್ಯ ಸಂಪತ್ತು, ಬೆಳೆಗಳು, ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಗಳು, ಮರಗಳು ಮತ್ತು ಹಣ್ಣಿನ ತೋಟಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಸಸ್ಯ ಸಂಪತ್ತಿಗೆ ಆದ ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆಯ, ಹಾನಿಯ ಅಥವಾ ಅದರ ವಿನಾಶದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಉದ್ಭವಿಸುವ ಕ್ಷೇಮಗಳು;

(ಕೆ) ಮಣ್ಣಿನ, ಗಾಳಿಯ, ನೀರಿನ, ಭೂಮಿಯ ಮತ್ತು ಜೀವಿ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಮಾಲಿನ್ಯವು ಸೇರಿದಂತೆ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಆಗುವ ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆ ಅಥವಾ ಹಾನಿಯ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ವಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಮಾಡುವ ವೆಚ್ಚಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಕ್ಷೇಮಗಳು;

(ಎಲ್) ಖಾಸಗಿ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಯಾವುದೇ ಸ್ವತ್ತಿನ ನಷ್ಟ ಮತ್ತು ವಿನಾಶ;

(ಎಂ) ವ್ಯವಹಾರದ ಅಥವಾ ಉದ್ಯೋಗದ ಅಥವಾ ಅವೆರಡರ ನಷ್ಟ;

(ಎನ್) ಅಪಾಯಕಾರಿ ವಸ್ತುವಿನ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸಿದ ಅಥವಾ ಅದರ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸುವ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಕ್ಷೇಮ.

ಅನುಸೂಚಿ III

(ಪ್ರಕರಣ 36ನ್ನು ನೋಡಿ)

ಕೆಲವು ಅಧಿನಿಯಮಗಳಿಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ

ಭಾಗ I

ಜಲ (ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿವಾರಣೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1974 (1974ರ 6) ಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ

ಹೊಸ ಪ್ರಕರಣ 33ಬಿ ನ ಸೇರ್ಪಡೆ.- ಪ್ರಕರಣ 33ಎ ನ ತರುವಾಯ, ಈ ಮುಂದಿನ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

“33ಬಿ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣಕ್ಕೆ ಅಪೀಲು.- ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು,-

(ಎ) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ಅಧಿನಿಯಮ, 2010ರ ಪ್ರಾರಂಭದಂದು ಅಥವಾ ಆ ತರುವಾಯ ಅಪೀಲು ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಪ್ರಕರಣ 28ರ ಮೇರೆಗೆ ಮಾಡಿದ ಆದೇಶದಿಂದ ಅಥವಾ ನೀಡಿದ ತೀರ್ಮಾನದಿಂದ; ಅಥವಾ

(ಬಿ) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ಅಧಿನಿಯಮ, 2010ರ ಪ್ರಾರಂಭದಂದು ಅಥವಾ ಆ ತರುವಾಯ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರಕರಣ 29ರ ಮೇರೆಗೆ ಹೊರಡಿಸಿದ ಆದೇಶದಿಂದ; ಅಥವಾ

(ಸಿ) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ಅಧಿನಿಯಮ, 2010ರ ಪ್ರಾರಂಭದಂದು ಅಥವಾ ಆ ತರುವಾಯ, ಪ್ರಕರಣ 33ಎ ನ ಮೇರೆಗೆ ಮಂಡಳಿಯು ನೀಡಿದ ನಿರ್ದೇಶನಗಳಿಂದ

– ಬಾಧಿತನಾದರೆ ಅವನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ಅಧಿನಿಯಮ, 2010ರ ಪ್ರಕರಣ 3ರ ಮೇರೆಗೆ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣಕ್ಕೆ ಆ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಅಪೀಲನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು”.

ಭಾಗ II

ಜಲ (ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿವಾರಣೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ) ಉಪಕರ ಅಧಿನಿಯಮ, 1977 (1977 ರ 36)ಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳು

1. ಪ್ರಕರಣ 13ರ ತಿದ್ದುಪಡಿ.- ಪ್ರಕರಣ 13ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (4)ರಲ್ಲಿ ಬರುವ “ಅಂತಿಮವಾದುದಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು” ಎಂಬ ಪದಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ, “ಪ್ರಕರಣ 13ಎ ನ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಅಪೀಲನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸದಿದ್ದರೆ ಅಂತಿಮವಾದುದಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು” ಎಂಬ ಪದಗಳು, ಅಂಕಿಗಳು ಮತ್ತು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಾಯೋಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

2. ಹೊಸ ಪ್ರಕರಣ 13ಎ ನ ಸೇರ್ಪಡೆ.- ಪ್ರಕರಣ 13ರ ತರುವಾಯ, ಈ ಮುಂದಿನ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

“13ಎ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣಕ್ಕೆ ಅಪೀಲು.- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ಅಧಿನಿಯಮ, 2010ರ ಪ್ರಾರಂಭದಂದು ಅಥವಾ ತರುವಾಯ, ಅಪೀಲು ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ಪ್ರಕರಣ 13ರ ಮೇರೆಗೆ ಮಾಡಿದ ಆದೇಶದಿಂದ ಅಥವಾ ನೀಡಿದ ತೀರ್ಮಾನದಿಂದ ಬಾಧಿತನಾದ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ಅಧಿನಿಯಮ, 2010ರ ಪ್ರಕರಣ 3ರ ಮೇರೆಗೆ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣಕ್ಕೆ ಆ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಅಪೀಲನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು.”

ಭಾಗ III

ಅರಣ್ಯ (ಸಂರಕ್ಷಣೆ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1980 (1980ರ 69)ಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ

ಹೊಸ ಪ್ರಕರಣ 2ಎ ನ ಸೇರ್ಪಡೆ.- ಪ್ರಕರಣ 2ರ ತರುವಾಯ, ಈ ಮುಂದಿನ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

“2ಎ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣಕ್ಕೆ ಅಪೀಲು.- “ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ಅಧಿನಿಯಮ, 2010ರ ಪ್ರಾರಂಭದಂದು ಅಥವಾ ತರುವಾಯ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಅಥವಾ ಇತರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಪ್ರಕರಣ 2ರ ಮೇರೆಗೆ ಮಾಡಿದ ಆದೇಶದಿಂದ ಅಥವಾ ನೀಡಿದ ತೀರ್ಮಾನದಿಂದ, ಬಾಧಿತನಾದ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ಅಧಿನಿಯಮ, 2010ರ ಪ್ರಕರಣ 3ರ ಮೇರೆಗೆ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣಕ್ಕೆ ಆ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಅಪೀಲನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು.”

ಭಾಗ IV

ವಾಯು (ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿವಾರಣೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1981 (1981ರ 14)ಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ

ಹೊಸ ಪ್ರಕರಣ 31ಬಿ ಯ ಸೇರ್ಪಡೆ.- ಪ್ರಕರಣ 31ಎ ನ ತರುವಾಯ, ಈ ಮುಂದಿನ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದರೆ:-

“31ಬಿ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣಕ್ಕೆ ಅಪೀಲು.- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ಅಧಿನಿಯಮ, 2010ರ ಪ್ರಾರಂಭದಂದು ಅಥವಾ ತರುವಾಯ, ಪ್ರಕರಣ 31ರ ಮೇರೆಗೆ ಮಾಡಿದ, ಅಪೀಲು ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಮಾಡಿದ ಆದೇಶದಿಂದ ಅಥವಾ ನೀಡಿದ ತೀರ್ಮಾನದಿಂದ ಬಾಧಿತನಾದ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ಅಧಿನಿಯಮ, 2010ರ ಪ್ರಕರಣ 3ರ ಮೇರೆಗೆ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣಕ್ಕೆ ಆ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಅಪೀಲನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು.”

ಭಾಗ V

ಪರಿಸರ (ಸಂರಕ್ಷಣೆ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1986 (1986ರ 29)ಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ

ಹೊಸ ಪ್ರಕರಣ 5ಎ ನ ಸೇರ್ಪಡೆ.- ಪ್ರಕರಣ 5ರ ತರುವಾಯ, ಈ ಮುಂದಿನ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

“5ಎ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣಕ್ಕೆ ಅಪೀಲು.- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ಅಧಿನಿಯಮ, 2010ರ ಪ್ರಾರಂಭದಂದು ಅಥವಾ ಆ ತರುವಾಯ ಪ್ರಕರಣ 5ರ ಮೇರೆಗೆ ನೀಡಿದ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದೇಶನಗಳಿಂದ ಬಾಧಿತನಾದ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ಅಧಿನಿಯಮ, 2010ರ ಪ್ರಕರಣ 3ರ ಮೇರೆಗೆ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣಕ್ಕೆ ಆ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಅಪೀಲನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು”.

ಭಾಗ VI

ಜೈವಿಕ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಅಧಿನಿಯಮ, 2002 (2003ರ 18)ಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳು

1. ಪ್ರಕರಣ 52ರ ತಿದ್ದುಪಡಿ.- ಪ್ರಕರಣ 52ರಲ್ಲಿ ಪರಂತುಕದ ತರುವಾಯ, ಈ ಮುಂದಿನ ಪರಂತುಕಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

“ಮತ್ತು ಪರಂತು, ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದು ಯಾವುದೂ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ಅಧಿನಿಯಮ, 2010ರ ಪ್ರಾರಂಭದಂದು ಮತ್ತು ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ:

ಮತ್ತು ಪರಂತು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ಅಧಿನಿಯಮ, 2010ರ ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದೆ ಇತ್ಯರ್ಥದಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಅಪೀಲನ್ನು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ಅಧಿನಿಯಮ, 2010ರ ಪ್ರಕರಣ 3ರ ಮೇರೆಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿರದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ

ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತೋ ಮತ್ತು ವಿಲೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಅದರ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ವಿಲೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು”.

2. ಹೊಸ ಪ್ರಕರಣ 52ಎ ನ ಸೇರ್ಪಡೆ.- ಪ್ರಕರಣ 52ರ ತರುವಾಯ, ಈ ಮುಂದಿನ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

“52ಎ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣಕ್ಕೆ ಅಪೀಲು.- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ಅಧಿನಿಯಮ, 2010ರ ಪ್ರಾರಂಭದಂದು ಅಥವಾ ಆ ತರುವಾಯ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜೈವಿಕ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಜೈವಿಕ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಮಂಡಳಿಯು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯೋಜನ ಹಂಚಿಕೆಯ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಧರಣೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಆದೇಶದಿಂದ ಬಾಧಿತನಾದ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ಅಧಿನಿಯಮ, 2010ರ ಪ್ರಕರಣ 3ರ ಮೇರೆಗೆ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣಕ್ಕೆ ಆ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಅಪೀಲನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು”.

ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯೋಚಿತ ಪರಿಹಾರ, ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರಾವಸೆ ಹಕ್ಕು
ಅಧಿನಿಯಮ, 2013
(2013ರ ಸಂಖ್ಯೆ 30)

126ನೇ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್, 2013.1

ಕೈಗಾರಿಕೀಕರಣ, ಅವಶ್ಯಕ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮತ್ತು ನಗರೀಕರಣಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗುವ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾದಂಥ ಸಹಭಾಗಿತ್ವಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇರುವಂಥ, ಭೂಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಬಾಧಿತ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟ, ತೊಂದರೆಗಳು ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದ ಕೊಡದಂಥ ಸಶಕ್ತ, ಪಾರದರ್ಶಕ ವಿಧಾನವನ್ನು ಸಂವಿಧಾನದ ಮೇರೆಗೆ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿರುವ ಸ್ವಯಮಾಡಳಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ರೂಪಿಸಿರುವುದನ್ನು ಸುನಿಶ್ಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಯಾರ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದೋ ಅಥವಾ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ಅಂಥ ಭೂಸ್ವಾಧೀನದಿಂದ ಯಾರು ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥ ಬಾಧಿತ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ನ್ಯಾಯೋಚಿತವಾದ ಹಾಗೂ ಸಮಂಜಸವಾದ ಪರಿಹಾರ ನೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಬಾಧಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಪುನರ್ವಸತಿ ಅಥವಾ ಪುನರಾವಸೆ ಕಲ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲು ಮತ್ತು ಕಡ್ಡಾಯ ಭೂಸ್ವಾಧೀನದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಪರಿಣಾಮವು ಭೂಸ್ವಾಧೀನದ ನಂತರ ಬಾಧಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಾಲುದಾರರಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವಂಥದಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸುನಿಶ್ಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಷಂಗಿಕವಾದ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಉಪಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಅಧಿನಿಯಮ.

ಇದು, ಭಾರತ ಗಣರಾಜ್ಯದ ಅರವತ್ತಾಲ್ಕನೆಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಂಸತ್ತಿನಿಂದ ಈ ಮುಂದಿನಂತೆ ಅಧಿನಿಯಮಿತವಾಗತಕ್ಕದ್ದು:-

ಅಧ್ಯಾಯ I

ಪ್ರಾರಂಭಿಕ

1. ಚಿಕ್ಕ ಹೆಸರು, ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾರಂಭ.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು, ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯೋಚಿತ ಪರಿಹಾರ, ಪುನರ್ ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರಾವಸೆ ಹಕ್ಕು ಅಧಿನಿಯಮ, 2013 ಎಂದು ಕರೆಯತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಇದು, ಇಡೀ ಭಾರತಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪ್ತವಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಇದು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ರಾಜಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಬಹುದಾದ ದಿನಾಂಕದಂದು ಜಾರಿಗೆ ಬರತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯೋಚಿತ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕು, ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ವಿಧೇಯಕ 2013ಕ್ಕೆ ಯಾವ ದಿನಾಂಕದಂದು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರ ಅನುಮತಿ ದೊರೆಯುವುದೋ ಆ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಒಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ದಿನಾಂಕವನ್ನು ಈ ಅಧಿನಿಯಮವು ಜಾರಿಗೆ ಬರುವ ದಿನಾಂಕವೆಂದು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

2. ಅಧಿನಿಯಮದ ಅನ್ವಯ.- (1) ಭೂಸ್ವಾಧೀನತೆಗೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಿಕೆಗೆ, ಪುನರ್ವಸತಿಗೆ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿರುವ ಉಪಬಂಧಗಳು ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಸೇರಿದಂತೆ ತನ್ನದೇ ಬಳಕೆಗಾಗಿ, ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ, ಭೂಮಿಯನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡುವಾಗ ಮತ್ತು ಭೂಮಿಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಹೊಂದುವಾಗ ಅನ್ವಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಭೂಸ್ವಾಧೀನತೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಮುಂದಿನ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಎಂದರೆ.-

(ಎ) ಕೇಂದ್ರೀಯ ಪ್ಯಾರಾ ಮಿಲಿಟರಿ ಪಡೆಗಳು ಅಥವಾ ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭದ್ರತೆ; ಅಥವಾ ಭಾರತದ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಪೊಲೀಸ್, ಜನರ ಸುರಕ್ಷತೆಗೆ ಅತಿಮುಖ್ಯವಾದ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಒಕ್ಕೂಟದ ನೌಕಾಪಡೆಯನ್ನು, ಸೇನಾ ಪಡೆಯನ್ನು, ವಾಯು ಪಡೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಸಶಸ್ತ್ರ ಪಡೆಗಳನ್ನು ಅನುಕೂಲಕರ ಮತ್ತು ಆಯಕಟ್ಟಿನ ನೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಗಳು; ಅಥವಾ

(ಬಿ) ಈ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿರುವವುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು ಎಂದರೆ:-

(i) ಖಾಸಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು, ಖಾಸಗಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಹೊರತಿಸಿರುವ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಇಲಾಖೆಯ (ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಶಾಖೆ) ಅಧಿಸೂಚನೆ ಸಂಖ್ಯೆ.13/6/2009/ಐಎನ್‌ಎಫ್, ದಿನಾಂಕ 27-03-2012ರಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರುವ ಎಲ್ಲ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಅಥವಾ ಬಾಬುಗಳು;

(ii) ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ಅಥವಾ ರೈತರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಅಥವಾ ಶಾಸನದ ಮೂಲಕ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಅಥವಾ ಅದರ ಒಡೆತನದಲ್ಲಿರುವ, ಕೃಷಿ ಸಂಸ್ಕರಣೆ, ಕೃಷಿಗೆ ಪರಿಕರಗಳ ಸರಬರಾಜು, ಉಗ್ರಾಣ, ಶೈತ್ಯಾಗಾರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು, ಕೃಷಿಗೆ ಮತ್ತು ಹೈನುಗಾರಿಕೆ, ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಮಾಂಸ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮುಂತಾದ ಸಂಬಂಧಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕ್ರಯ ವಿಕ್ರಯ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು;

(iii) ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರಧಾನ ವಲಯಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಣ ಹೂಡಿಕೆಗೆ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತಯಾರಿಕಾ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವ ತಯಾರಿಕಾ ವಲಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌;

(iv) ಜಲ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ನಿರ್ಮಾಣಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌;

(v) ಸರ್ಕಾರವು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಸರ್ಕಾರಿ, ಅನುದಾನಿತ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌;

(vi) ಕ್ರೀಡೆಗಳಿಗೆ, ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಗೆ, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ, ಸಾರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಅಥವಾ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್;

(vii) ಯಾವ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಹೊರಡಿಸುವ ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ ನಂತರ ಅಧಿಸೂಚಿಸಬಹುದಾಗಿದೆಯೋ ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯ;

(ಸಿ) ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಿಂದ ಬಾಧಿತರಾದ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್;

(ಡಿ) ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ವರಮಾನ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ವಸತಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್;

(ಇ) ಗ್ರಾಮ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಯೋಜಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಅಂಥ ನಿವೇಶನಗಳಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಥವಾ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ನಿವಾಸದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್;

(ಎಫ್) ಬಡವರಿಗೆ ಅಥವಾ ಭೂರಹಿತರಿಗೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಜನರಿಗೆ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರವು, ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯದ ಒಡೆತನದಲ್ಲಿರುವ ಅಥವಾ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿರುವ ನಿಗಮವು ಕೈಗೊಂಡ ಯಾವುದೇ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಸ್ಥಳಾಂತರಗೊಂಡ ಅಥವಾ ಬಾಧಿತರಾದ ಜನರಿಗೆ ವಸತಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್

- ಇವು ಒಳಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಭೂಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ, ಭೂಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ, ಪರಿಹಾರ ನೀಡಿಕೆಗೆ, ಪುನರ್ವಸತಿಗೆ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿರುವ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಈ ಮುಂದಿನ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಎಂದರೆ:-

(ಎ) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಇರುವ ಯಾವ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಖಾಸಗಿ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಒಡೆತನವು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಿಹಿತವಾಗಿರುವುದು ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದೆಯೋ ಆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಖಾಸಗಿ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ;

(ಬಿ) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವಂಥ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಇರುವ ಖಾಸಗಿ ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ;

- ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಅನ್ವಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು.-

(i) ಖಾಸಗಿ ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ, ಪ್ರಕರಣ (3)ರ ಖಂಡ (ಸಿ)ಯ ಉಪಖಂಡ (i) ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು (v) ರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವ ಬಾಧಿತ ಕುಟುಂಬಗಳ ಪೈಕಿ ಕೊನೆಪಕ್ಷ ಶೇಕಡಾ ಎಂಭತ್ತರಷ್ಟು ಕುಟುಂಬಗಳ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ;

(ii) ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಖಾಸಗಿ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಗಳಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ, ಪ್ರಕರಣ (3)ರ ಖಂಡ (ಸಿ)ಯ ಉಪಖಂಡ (i)ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು (v)ರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವ, ಬಾಧಿತ ಕುಟುಂಬಗಳ ಪೈಕಿ ಕೊನೆಪಕ್ಷ ಶೇಕಡಾ ಎಪ್ಪತ್ತರಷ್ಟು ಕುಟುಂಬಗಳ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ

- ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ವಿಧಾನದ ಮೂಲಕ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು:

ಮತ್ತು ಪರಂತು, ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕಾರ್ಯವು, ಪ್ರಕರಣ 4ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ನಿರ್ಧಾರಣೆ ಅಧ್ಯಯನದ ಜತೆಜತೆಯಲ್ಲೇ ಆಗತಕ್ಕದ್ದು:

ಮತ್ತೂ ಪರಂತು, ಭೂ ವರ್ಗಾವಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅನುಸೂಚಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನನ್ನು (ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಯಾವ ಆಜ್ಞೆಯು ಅಥವಾ ತೀರ್ಪು ಅಂತಿಮವಾದುದಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಯಾವುದೇ ಆಜ್ಞೆ ಅಥವಾ ತೀರ್ಪು ಸೇರಿದಂತೆ) ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ಅಂಥ ಅನುಸೂಚಿತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಭೂಸ್ವಾಧೀನದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(3) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಪುನರ್ವಸತಿಗೆ ಮತ್ತು ಪುನರಾವಸಥೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಉಪಬಂಧಗಳು,-

(ಎ) ಖಾಸಗಿ ಕಂಪೆನಿಯು, ಪ್ರಕರಣ 46ರ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ, ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದ ಮಿತಿಗೆ ಸಮನಾದ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಭೂಮಾಲೀಕನೊಂದಿಗೆ ಖಾಸಗಿಯಾಗಿ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಿ ಖರೀದಿ ಮಾಡಿದರೆ;

(ಬಿ) ಹಾಗೆ ನಿಯಮಿಸಿರುವಂಥ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಖಾಸಗಿ ಕಂಪೆನಿಯು ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೋರಿಕೊಂಡರೆ

- ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಖಾಸಗಿ ಕಂಪೆನಿಯು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಭಾಗಶಃ ಭೂಮಿಯ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕಾಗಿ ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೋರಿಕೊಂಡರೆ, ಆಗ, ಎರಡನೇ ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂಥ ಪುನರ್ವಸತಿಗೆ ಮತ್ತು ಪುನರಾವಸಥೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಕ್ಕುಗಳು, ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಗಾಗಿ ಖಾಸಗಿ ಕಂಪೆನಿಯು ಖರೀದಿ ಮಾಡಿದ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರವು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಭೂಮಿಯು ಸೇರಿದಂತೆ ಒಟ್ಟಾರೆ ಇಡೀ ವಿಸ್ತೀರ್ಣಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

3. ಪರಿಭಾಷೆಗಳು.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ, ಸಂದರ್ಭವು ಅನ್ಯಥಾ ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಿದ ಹೊರತು,-

(ಎ) "ಆಡಳಿತಗಾರ" ಎಂದರೆ, ಬಾಧಿತ ಕುಟುಂಬಗಳ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರಾವಸಥೆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಕರಣ 43ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ನೇಮಕಗೊಂಡ ಅಧಿಕಾರಿ;

(ಬಿ) "ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡುವ ಪ್ರದೇಶ" ಎಂದರೆ, ಭೂಸ್ವಾಧೀನದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಸೂಚಿಸಬಹುದಾದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರದೇಶ;

(ಸಿ) "ಬಾಧಿತ ಕುಟುಂಬ" ಎಂದರೆ:-

(i) ಯಾವ ಕುಟುಂಬದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಸ್ಥಿರ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಕುಟುಂಬ;

(ii) ಯಾವುದೇ ಸ್ವಂತ ಭೂಮಿ ಇರದ ಕುಟುಂಬ, ಆದರೆ, ಅಂಥ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿರುವ ಜನರು ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು, ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಗೇಣಿದಾರಿಕೆಯನ್ನುಳ್ಳ ಅಥವಾ ಫಲಾನುಭವದ ಹಕ್ಕುಳ್ಳ ಗೇಣಿದಾರರು, ಬೆಳೆಯನ್ನು ಪಾಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಅಥವಾ ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳು, ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿನ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವರು, ತಮ್ಮ ಜೀವನಾಧಾರದ ಪ್ರಧಾನ ಮೂಲವಾಗಿದ್ದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಜೀವನಾಧಾರದ ಪ್ರಧಾನ ಮೂಲವನ್ನೇ ಕಳೆದುಕೊಂಡವರು ಆಗಿರಬಹುದು;

(iii) ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದಾಗಿ ಅನುಸೂಚಿತ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಮತ್ತು ಇತರ ಪಾರಂಪರಿಕ ಅರಣ್ಯ ವಾಸಿಗಳ (ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕುಗಳ ಮಾನ್ಯತೆ) ಅಧಿನಿಯಮ, 2006 (2007 ರ 2) ರ ಮೇರೆಗೆ, ಯಾರು ತಮ್ಮ ಯಾವುದೇ ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥ ಅನುಸೂಚಿತ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಪಾರಂಪರಿಕ ಅರಣ್ಯ ವಾಸಿಗಳು;

(iv) ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಮುಂಚೆ ಯಾವ ಕುಟುಂಬದ ಜೀವನಾಧಾರದ ಪ್ರಧಾನ ಮೂಲವು ಅರಣ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಜಲ ಮೂಲಗಳ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿತ್ತೋ ಆ ಕುಟುಂಬ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣಾಕಾರರು, ಬೇಟೆಗಾರರು, ಮೀನುಗಾರರು, ಮತ್ತು ಅಂಬಿಗರು ಮತ್ತು ಭೂಸ್ವಾಧೀನತೆಯಿಂದಾಗಿ ಯಾರ ಜೀವನಾಧಾರಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆಯೋ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಸೇರುತ್ತಾರೆ;

(v) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ತನ್ನ ಯಾವುದೇ ಪರಿಯೋಜನೆಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ನೀಡಿರುವ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೋ ಅಂಥ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯ;

(vi) ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಭೂಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಮುಂಚಿನ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಯಾವ ಕುಟುಂಬ ವಾಸವಾಗಿತ್ತೋ ಅಥವಾ ಅಂಥ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದಾಗಿ ಯಾವ ಕುಟುಂಬವು ಜೀವನಾಧಾರದ ಪ್ರಧಾನ ಮೂಲವನ್ನೇ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದೆಯೋ ಆ ಕುಟುಂಬ;

(ಡಿ) "ಕೃಷಿ ಭೂಮಿ" ಎಂದರೆ:-

(i) ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ;

(ii) ಹೈನುಗಾರಿಕೆ, ಕೋಳಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆ, ಜೇನು ಸಾಕಾಣಿಕೆ, ರೇಷ್ಮೆ ಕೃಷಿ, ಬತ್ತನೆ ಬೀಜ ಬೇಸಾಯ, ಜಾನುವಾರು ತಳಿ ಸಂವರ್ಧನೆ ಅಥವಾ ಔಷಧೀಯ ಗುಣಗಳುಳ್ಳ ಗಿಡ ಮೂಲಿಕೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ನರ್ಸರಿಗಳು ಇವುಗಳ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ;

(iii) ಬೆಳೆಗಳನ್ನು, ಮರಗಳನ್ನು, ಹುಲ್ಲನ್ನು ಅಥವಾ ತೋಟದ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ; ಮತ್ತು

(iv) ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನು ಮೇಯಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಿರುವ ಭೂಮಿ;

(ಇ) "ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರ" ಎಂದರೆ:-

(i) ಒಂದು ರಾಜ್ಯದ ಭೂ ಪ್ರದೇಶದ ಒಳಗಿರುವ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ;

(ii) ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶದ (ಪುದುಚೇರಿಯನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ) ಒಳಗಿರುವ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ;

(iii) ಪುದುಚೇರಿ ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶದ ಒಳಗಿರುವ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಪುದುಚೇರಿ ಸರ್ಕಾರ;

(iv) ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾಯ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳೊಂದಿಗೆ ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ; ಮತ್ತು

(v) ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದ, ಒಕ್ಕೂಟದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ;

ಪರಂತು, ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಭೂಮಿಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವು, ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಸೂಚಿಸಬಹುದಾದಷ್ಟು ವಿಸ್ತೀರ್ಣವನ್ನು ಮೀರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಲೆಕ್ಟರ್‌ನನ್ನೇ ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು;

(ಎಫ್) "ಪ್ರಾಧಿಕಾರ" ಎಂದರೆ, ಪ್ರಕರಣ 51ರ ಮೇರೆಗೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ;

(ಜಿ) "ಕಲೆಕ್ಟರ್" ಎಂದರೆ, ರೆವಿನ್ಯೂ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಲೆಕ್ಟರ್, ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯು ಮತ್ತು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಕಲೆಕ್ಟರ್‌ನ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅಧಿಸೂಚಿಸಿದ ಯಾರೇ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ;

(ಹೆಚ್) "ಕಮಿಷನರ್" ಎಂದರೆ, ಪ್ರಕರಣ 44ರ ಮೇರೆಗೆ ನೇಮಕಗೊಂಡ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಮಿಷನರ್;

(ಐ) "ಭೂಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತಗಲಿದ ವೆಚ್ಚ" ದಲ್ಲಿ ಈ ಮುಂದಿನ ವೆಚ್ಚಗಳೂ, ಎಂದರೆ:-

(i) ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗಿನ ಮೊತ್ತ, ಈ ಪರಿಹಾರ ಮೊಬಲಗಿನ ಮೊತ್ತದಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಾನಾರ್ಥಕ ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗು, ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗಿನ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಿದರೆ ಅಂಥ ಮೊತ್ತ ಮತ್ತು ಆ ಮೊತ್ತದ ಮೇಲೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಬಡ್ಡಿಯ ಹಣ ಮತ್ತು ಬಾಧಿತ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಇತರೆ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅಂಥ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ನಿರ್ಧರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅಂಥ ಹಣ;

(ii) ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಆ ಭೂಮಿಗೆ ಮತ್ತು ಆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ನಿಂತಿರುವ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಆದ ಹಾನಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸುಸ್ತಿ ದಂಡ (ಡೆಮರೆಜು);

(iii) ಸ್ಥಳಾಂತರಿತ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಬಾಧಿತ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ತಗಲಿದ ವೆಚ್ಚ;

(iv) ಯಾವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗುತ್ತದೋ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ತಗಲಿದ ವೆಚ್ಚ;

(v) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ನಿರ್ಧರಣೆ ಮಾಡಿದಂಥ ಪುನರ್ವಸತಿಗೆ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಆದ ವೆಚ್ಚ;

(vi) ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ವೆಚ್ಚ ಎಂದರೆ,-

(ಎ) ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಭೂಮಿಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಪ್ರದೇಶದ ಹೊರಗಡೆ ಇರುವ ಭೂಮಿಗಳು ಎರಡನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತಗಲಿದ, ಪರಿಹಾರದ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮೀರದಂಥ ವೆಚ್ಚ;

(ಬಿ) ಯಾವ ಭೂ ಮಾಲೀಕರ ಮತ್ತು ಯಾವ ಕುಟುಂಬಗಳ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಅಂಥ ಭೂ ಮಾಲೀಕರ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಇತರ ಬಾಧಿತ ಕುಟುಂಬಗಳ ಅಥವಾ ಅಂಥ ಭೂಸ್ವಾಧೀನತೆಯಿಂದ ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾದ ಮತ್ತು ಇತರ ಕುಟುಂಬಗಳ ಪುನರ್ವಸತಿಗೆ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ತಗಲಿದ ವೆಚ್ಚ;

(vii) 'ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ನಿರ್ಧರಣೆ ಅಧ್ಯಯನ'ಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ವೆಚ್ಚ

- ಇವೆಲ್ಲವೂ ಸೇರುತ್ತವೆ.

(ಜೆ) "ಕಂಪೆನಿ" ಎಂದರೆ:-

(i) ಕಂಪೆನಿಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ, 1956 (1956 ರ 1)ರ ಪ್ರಕರಣ 3ರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಂಪೆನಿ ಅಲ್ಲದ, ಕಂಪೆನಿ;

(ii) ಸಂಘಗಳ ನೋಂದಣಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 1860 (1860 ರ 21)ರ ಮೇರೆಗೆ ಅಥವಾ ಒಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಅಂಥದ್ದೇ ಕಾನೂನಿನ ಮೇರೆಗೆ ನೋಂದಣಿಯಾದ ಸಂಘ;

(ಕೆ) "ಸ್ಥಳಾಂತರಿತ ಕುಟುಂಬ" ಎಂದರೆ ಭೂಸ್ವಾಧೀನತೆಯಿಂದಾಗಿ ಯಾವ ಕುಟುಂಬವನ್ನು, ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಲ್ಪಿಸಿರುವ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಬೇಕಾಯಿತೋ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಪುನರ್ ನೆಲೆಗೊಳಿಸಬೇಕಾಯಿತೋ ಆ ಯಾವುದೇ ಕುಟುಂಬ;

(ಎಲ್) "ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸಲು ಹಕ್ಕುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿ" ಪದದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಈ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿರುವಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಸೇರುತ್ತಾರೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

(i) ಒಂದು ವೇಳೆ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಯಾವ ಅಶಕ್ತತೆಯು ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಆತ ಫಲಾನುಭವದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಉಳ್ಳವನಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದನೋ, ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಫಲಾನುಭವದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿರುವ ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಟ್ರಸ್ಟಿಗಳು;

(ii) ಒಂದು ವೇಳೆ, ಅಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಕರಿಗೆ, ಬುದ್ಧಿಭ್ರಮಣೆಯುಳ್ಳವರಿಗೆ ಅಥವಾ ಅಸ್ವಸ್ಥ ಮನಸ್ಸಿನವರಿಗೆ ಯಾವ ದೋಷವೂ ಇರದಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ ಇರುತ್ತಿದ್ದೋ ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಂಥವರುಗಳ ಪರವಾಗಿ ವ್ಯವಹರಿಸಲು/ ಹಕ್ಕುಳ್ಳ ಪೋಷಕರು ಮತ್ತು ಸಮಿತಿಗಳು ಮತ್ತು ಮ್ಯಾನೇಜರುಗಳು;

ಪರಂತು, ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆಯ ಮೊದಲನೇ ಅನುಸೂಚಿಯ ಕ್ರಮದೇಶ XXXIIರ ಉಪಬಂಧಗಳು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗಿನ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳಲ್ಲಿ, ಕಲೆಕ್ಟರ್‌ನ ಮುಂದೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಮುಂದೆ ಹಾಜರಾಗಲು ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪರವಾಗಿ ಆತನ ಪೋಷಕನು ಅಥವಾ ಆತನ ವಾದಮಿತ್ರನು ಅಥವಾ ಪೋಷಕನು ಹಾಜರಾಗುವಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಥೋಚಿತ ಬದಲಾವಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

(ಎಂ) "ಕುಟುಂಬ"ದಲ್ಲಿ, ವ್ಯಕ್ತಿ, ಆತನ ಹೆಂಡತಿ ಅಥವಾ ಆಕೆಯ ಗಂಡ, ಆತನ ಅಥವಾ ಆಕೆಯ ಮೆಲೆ ಅವಲಂಬಿತರಾಗಿರುವ ಅಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಕ ಮಕ್ಕಳು ಅಥವಾ ಅಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಕ ಸಹೋದರರು, ಅಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಕ ಸಹೋದರಿಯರು ಸೇರುತ್ತಾರೆ:

ಪರಂತು, ವಿಧವೆಯರನ್ನು, ವಿವಾಹ ವಿಚ್ಛೇದಿತರನ್ನು ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬವು ತ್ಯಜಿಸಿದ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕುಟುಂಬ ಎಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು;

ವಿವರಣೆ.- ಪ್ರೌಢ ವಯಸ್ಕ ಪುರುಷನನ್ನು ಅಥವಾ ಪ್ರೌಢವಯಸ್ಕ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು, ಆತನಿಗೆ ಹೆಂಡತಿ ಅಥವಾ ಮಕ್ಕಳು ಅಥವಾ ಅವಲಂಬಿತರು ಇದ್ದರೂ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅಥವಾ ಆಕೆಗೆ ಗಂಡ ಅಥವಾ ಮಕ್ಕಳು ಅಥವಾ

ಅವಲಂಬಿತರು ಇದ್ದರೂ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕುಟುಂಬ ಎಂದೇ ಪರಿಗಣಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(ಎನ್) "ಭೂ ಹಿಡುವಳಿ" ಎಂದರೆ, ಮಾಲೀಕನಾಗಿ, ಅಧಿಭೋಗದಾರನಾಗಿ ಅಥವಾ ಗೇಣಿದಾರನಾಗಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಹೊಂದಿರುವ ಒಟ್ಟು ಭೂಮಿ;

(ಒ) "ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್"ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕರಣ 2ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ (ಬಿ) ಖಂಡದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವಂಥ ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಬಾಬು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಬಾಬುಗಳು ಸೇರತಕ್ಕದ್ದು;

(ಪಿ) "ಭೂಮಿ"ಯಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯಿಂದ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು ಮತ್ತು ಭೂಮಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರುವ ಅಥವಾ ಭೂಮಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರುವ ಯಾವುದಕ್ಕಾದರೂ ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಲಗತ್ತಾಗಿರುವ ವಸ್ತುಗಳು ಸೇರುತ್ತವೆ;

(ಕ್ಯೂ) "ಭೂ ರಹಿತ" ಎಂದರೆ, ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ವರ್ಗವನ್ನು-

(i) ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಭೂರಹಿತ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದೋ ಅಥವಾ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದೋ ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಅಥವಾ ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ವರ್ಗ; ಅಥವಾ

(ii) ಉಪಖಂಡ (i)ರಲ್ಲಿ ಭೂರಹಿತ ಎಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿರದಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ವರ್ಗದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ವರ್ಗ;

(ಆರ್) "ಭೂ ಮಾಲೀಕ" ಪದದಲ್ಲಿ,-

(i) ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಹೆಸರು, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ದಾಖಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಅಥವಾ ಕಟ್ಟಡದ ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗದ ಮಾಲೀಕನೆಂದು ನಮೂದಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು; ಅಥವಾ

(ii) ಅನುಸೂಚಿತ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಮತ್ತು ಇತರ ಪಾರಂಪರಿಕ ಅರಣ್ಯವಾಸಿಗಳ (ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕುಗಳ ಮಾನ್ಯತೆ) ಅಧಿನಿಯಮ, 2006 (2007ರ 2)ರ ಮೇರೆಗೆ ಅಥವಾ ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿನ ಮೇರೆಗೆ ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು; ಅಥವಾ

(iii) ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವ ಭೂಮಿಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ರಾಜ್ಯದ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿನ ಮೇರೆಗೆ ಭೂಮಿಗಳ ಮೇಲೆ ಪಟ್ಟಾ ಹಕ್ಕುಗಳ ಮಂಜೂರಾತಿಗೆ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅರ್ಹನಾಗಿರುವನೋ ಆ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು; ಅಥವಾ

(iv) ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಭೂಮಾಲೀಕನೆಂದು ಘೋಷಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು;

- ಸೇರುತ್ತಾನೆ.

(ಎಸ್) "ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ"ದಲ್ಲಿ ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿನ ಮೇರೆಗೆ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿರುವ (ಯಾವುದೇ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯಲಿ) ನಗರ ಯೋಜನಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಸಂವಿಧಾನದ 243ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಮತ್ತು 243ಪಿ ಅನುಚ್ಛೇದದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವ ಪುರಸಭೆ ಸೇರುತ್ತವೆ;

(ಟಿ) "ಅತಿ ಸಣ್ಣ ರೈತ" ಎಂದರೆ, ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಇರದ ಒಂದು ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ವರೆಗಿನ ಭೂಮಿಯ ಅಥವಾ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಉಳ್ಳ ಅರ್ಧ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ವರೆಗಿನ ಭೂಮಿಯ ಸಾಗುವಳಿದಾರ;

(ಯು) "ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯ" ಎಂದರೆ, ಪ್ರಕರಣ 26ರ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ನಿರ್ಧರಣೆ ಮಾಡಿದ ಭೂಮಿಯ ಮೌಲ್ಯ;

(ವಿ) "ಅಧಿಸೂಚನೆ" ಎಂದರೆ, ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ, ಭಾರತ ರಾಜಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಅಧಿಸೂಚನೆ ಮತ್ತು 'ಅಧಿಸೂಚಿಸು' ಪದವನ್ನು ತದನುಸಾರವಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸತಕ್ಕದ್ದು;

(ಡಬ್ಲ್ಯೂ) "ಪಟ್ಟಾ" ಪದವು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೇಂದ್ರ ಅಧಿನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಅಧಿನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅವುಗಳ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ವಿನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅರ್ಥವನ್ನೇ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು;

(ಎಕ್ಸ್) "ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ಉಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿ" ಎಂದರೆ,-

(i) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕ್ಲೇಮು ಮಾಡುವ ಎಲ್ಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು;

(ii) ಅನುಸೂಚಿತ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಮತ್ತು ಇತರ ಪಾರಂಪರಿಕ ಅರಣ್ಯ ವಾಸಿಗಳ (ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕುಗಳ ಮಾನ್ಯತೆ) ಅಧಿನಿಯಮ, 2006 (2007ರ 2)ರ ಮೇರೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಿರುವ ಯಾವುದೇ ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಅನುಸೂಚಿತ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಪಾರಂಪರಿಕ ಅರಣ್ಯ ವಾಸಿಗಳು;

(iii) ಭೂಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವ ಭೂಮಿಯ ಅನುಭೋಗದಲ್ಲಿ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿ;

(iv) ಬೆಳೆ ಪಾಲುದಾರರನ್ನು ಏನೇ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆದಿದ್ದರೂ ಅವರೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನುಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಗೇಣಿದಾರಿಕೆ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು; ಮತ್ತು

(v) ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವನಾಧಾರದ ಪ್ರಧಾನ ಮೂಲಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಕೂಲವಾಗಿ ಧಕ್ಕೆ ಆಗುವ ಸಂಭವ ಇದೆಯೋ ಆ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿ;

(ವೈ) "ನಿಯಮಿಸಿದ" ಎಂದರೆ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ನಿಯಮಿಸಲಾದುದು;

(ಝಡ್) “ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್” ಎಂದರೆ, ಯಾವ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗೋಸ್ಕರ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೋ ಆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಅಂಥ ಕ್ರಮದಿಂದ ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾಗುವ ಜನರ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟೇ ಇರಲಿ, ಅದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ;

(ಝಡ್‌ಎ) “ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ದೇಶ” ಎಂದರೆ, ಪ್ರಕರಣ 2ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು;

(ಝಡ್‌ಬಿ) “ಅಗತ್ಯ ನಿಕಾಯ” ಎಂದರೆ, ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ಯಾವ ಕಂಪನಿಗಾಗಿ, ನಿಗಮಿತ ನಿಕಾಯಕ್ಕಾಗಿ, ಸಂಸ್ಥೆಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಸಂಘ-ಸಂಸ್ಥೆಗಾಗಿ ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಕಂಪನಿ, ನಿಗಮಿತ ನಿಕಾಯ, ಸಂಸ್ಥೆ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಿ, ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ನಂತರ ಅಂಥ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ, ಗುತ್ತಿಗೆ, ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಅಥವಾ ಭೂ ವರ್ಗಾವಣೆಯ ಯಾವುದೇ ಇತರ ವಿಧಾನದ ಮೂಲಕ, ಕಂಪೆನಿಗೆ, ನಿಗಮಿತ ನಿಕಾಯಕ್ಕೆ, ಸಂಸ್ಥೆಗೆ, ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಸಂಘ-ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿದ್ದರೆ, ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವೂ ಸೇರುತ್ತದೆ;

(ಝಡ್‌ಸಿ) “ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಪ್ರದೇಶ” ಎಂದರೆ, ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದಾಗಿ ಯಾವ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಲಾಯಿತೋ ಆ ಬಾಧಿತ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಿಸಿದೆಯೋ ಆ ಪ್ರದೇಶ;

(ಝಡ್‌ಡಿ) “ಅನುಸೂಚಿತ ಪ್ರದೇಶ” ಎಂದರೆ, ಪಂಚಾಯತ್‌ಗಳ ಉಪಬಂಧಗಳ (ಅನುಸೂಚಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಣೆ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1996ರ (1996ರ 40) ಪ್ರಕರಣ 2ರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವ ಅನುಸೂಚಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳು;

(ಝಡ್‌ಇ) “ಸಣ್ಣ ರೈತ” ಎಂದರೆ, ಅತಿ ಸಣ್ಣ ರೈತನ ಹಿಡುವಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಎಂದರೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಇರದ ಎರಡು ಹೆಕ್ಟೇರುಗಳವರೆಗಿನ ಭೂಮಿಯ ಅಥವಾ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯವುಳ್ಳ ಒಂದು ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ವರೆಗಿನ ಭೂಮಿಯ ಸಾಗುವಳಿದಾರ.

ಅಧ್ಯಾಯ II

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ದೇಶ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮ ನಿರ್ಧರಣೆ

ಎ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ದೇಶ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ನಿರ್ಧರಣೆ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿಚಾರಣೆ

4. ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ನಿರ್ಧರಣೆ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧತೆ.- ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದಾಗಲೆಲ್ಲ, ಭೂಮಿಯನ್ನು ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೋ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ, ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ, ಗ್ರಾಮಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯೊಂದಿಗೆ, ವಾರ್ಡ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪುರಸಭೆಯೊಂದಿಗೆ ಅಥವಾ ನಗರಪಾಲಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅವುಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ನಿರ್ಧರಣೆ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ನಿರ್ಧರಣೆ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ಹೊರಡಿಸಿದ ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ಆ ಸರ್ಕಾರವು, ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ, ಪುರಸಭೆಗೆ ಅಥವಾ ನಗರ ಪಾಲಿಕೆಗೆ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಕಲೆಕ್ಟರ್‌ನ ಕಚೇರಿಗೆ, ಸಬ್-ಡಿವಿಷನಲ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಕಚೇರಿಗೆ ಮತ್ತು ತಹಸೀಲ್ ಕಚೇರಿಗೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಸರ್ಕಾರವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸುವಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಆ ಸರ್ಕಾರದ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ಗೂ ಸಹ ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ನಿರ್ಧರಣೆ ಅಧ್ಯಯನ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಾಗ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ, ಗ್ರಾಮಸಭೆಯ, ಪುರಸಭೆಯ ಅಥವಾ ನಗರಪಾಲಿಕೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಸಮರ್ಪಕ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಇರುವುದನ್ನು ಸುನಿಶ್ಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು:

ಮತ್ತು ಪರಂತು, ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ನಿರ್ಧರಣೆ ಅಧ್ಯಯನವು ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಆರು ತಿಂಗಳ ಒಳಗಾಗಿ ಆ ಅಧ್ಯಯನವು ಮುಗಿದಿರುವುದನ್ನು ಸುನಿಶ್ಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ನಿರ್ಧರಣೆ ಅಧ್ಯಯನ ವರದಿಯು ಪ್ರಕರಣ 6ರ ಮೇರೆಗೆ ನಿಯಮಿಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂಥ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ನಿರ್ಧರಣೆ ಅಧ್ಯಯನವು, ಇತರ ವಿಷಯಗಳ ಜೊತೆಗೆ, ಈ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿರುವ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಹ ಒಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ,-

(ಎ) ಭೂಮಿಯ ಉದ್ದೇಶಿತ ಸ್ವಾಧೀನತೆಯಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ದೇಶವು ಈಡೇರುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಧರಣೆ;

(ಬಿ) ಬಾಧಿತ ಕುಟುಂಬಗಳ ಅಂದಾಜು ಮತ್ತು ಆ ಕುಟುಂಬಗಳ ಪೈಕಿ ಎಷ್ಟು ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳಾಂತರಗೊಳಿಸಬೇಕಾದ ಸಂಭವ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಂದಾಜು;

(ಸಿ) ಉದ್ದೇಶಿತ ಸ್ವಾಧೀನತೆಗೆ ಒಳಪಡುವ ಸಂಭವ ಇರುವ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಭೂಮಿಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ, ಮನೆಗಳು, ವಸತಿ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳು;

(ಡಿ) ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿರುವ ಭೂಮಿಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವು, ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗೆ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಕನಿಷ್ಠ ಎಷ್ಟು ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಭೂಮಿ ಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ್ದಾಗಿದೆಯೇ;

(ಇ) ಬೇರೊಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯೋಚಿಸಲಾಗಿತ್ತೇ ಮತ್ತು ಅದು ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ ಎಂದು ಕಂಡುಬಂದಿತ್ತೇ;

(ಎಫ್) ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಿಂದ ಆಗುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ನಿರ್ಧರಣೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಸ್ವರೂಪ, ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ನಿವಾರಣೆಗೆ ತಗುಲಿದ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಅಂಥ ವೆಚ್ಚಗಳಿಂದ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವ ಹೊರೆ, ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು:

ಪರಂತು, ಪರಿಸರದ ಮೇಲಾಗುವ ಪರಿಣಾಮದ ನಿರ್ಧರಣೆ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನೇನಾದರೂ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ನಿರ್ಧರಣೆ ಅಧ್ಯಯನದ ಜೊತೆಗೆ ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ನಿರ್ಧರಣೆ ಅಧ್ಯಯನದ ಜೊತೆಗೆ ಮುಗಿಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವೇನಿಲ್ಲ.

(5) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ನಿರ್ಧರಣೆ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಾಗ, ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು, ಇತರ ವಿಷಯಗಳ ಜೊತೆಗೆ, ಬಾಧಿತ ಕುಟುಂಬಗಳ ಜೀವನಾಧಾರ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ವತ್ತುಗಳು, ಸಮುದಾಯ ಸ್ವತ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಆಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿಗಳು, ಮೂಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು, ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರಸ್ತೆಗಳು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾರಿಗೆ, ಒಳಚರಂಡಿ, ನೈರ್ಮಲ್ಯ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳು, ಜಾನುವಾರುಗಳ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳು, ಸಮುದಾಯ ಹೊಂಡಗಳು, ಗೋಮಾಳ, ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್‌ಗಳು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉಪಯುಕ್ತತೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಾದ ಅಂಚೆ ಕಚೇರಿಗಳು, ಪಡಿತರ ಅಂಗಡಿಗಳು, ಆಹಾರ ದಾಸ್ತಾನು ಗೋದಾಮುಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳು, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸರಬರಾಜು, ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು, ಶಾಲೆಗಳು, ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅಥವಾ ತರಬೇತಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು, ಅಂಗನವಾಡಿಗಳು, ಮಕ್ಕಳ ಆಟದ ಪಾರ್ಕ್‌ಗಳು, ಪೂಜಾ ಸ್ಥಳಗಳು, ಪಾರಂಪರಿಕ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಸ್ಮಶಾನ ಮತ್ತು ಚಿತಾಗಾರ ಜಾಗಗಳು ಮುಂತಾದ ಹಲವಾರು ಪ್ರಮುಖ ಬಾಬುಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಿಂದ ಆಗುವ ಸಂಭವ ಇರುವಂಥ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಪರಿಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

(6) ಉಪಪ್ರಕರಣ (5)ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಬಾಬಿನ ಮೇಲೆ ಆಗುವ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಸುಧಾರಣಾ ಕ್ರಮಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಸಹಿತ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮಗಳ ನಿರ್ವಹಣಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಂತೆ ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ನಿರ್ಧರಣೆ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಅಗತ್ಯಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆಯು ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿದೆಯೋ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಆ ಯೋಜನೆಯ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮೇರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಸುಧಾರಣಾ ಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆಯು ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಭೂಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿದೆಯೋ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಆ ಯೋಜನೆಯ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮೇರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಸುಧಾರಣಾ ಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು.

5. ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ನಿರ್ಧರಣೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಹವಾಲನ್ನು ಆಲಿಸುವುದು.- ಪ್ರಕರಣ 4ರ ಮೇರೆಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ನಿರ್ಧರಣೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬೇಕಾದಾಗ, ಬಾಧಿತ ಕುಟುಂಬಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ನಿರ್ಧರಣೆ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಹವಾಲನ್ನು ಆಲಿಸಲು, ದಿನಾಂಕ, ಸಮಯ, ಸ್ಥಳದ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಚಾರ ಕೊಟ್ಟ ನಂತರ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಹವಾಲನ್ನು ಆಲಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ಸುನಿಶ್ಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

6. ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ನಿರ್ಧರಣೆ ಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರಕಟಣೆ.- (1) ಪ್ರಕರಣ 4ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (6)ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ನಿರ್ಧರಣೆ ಅಧ್ಯಯನ ವರದಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ನಿರ್ವಹಣಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿರುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ, ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ, ಪುರಸಭೆಗೆ ಅಥವಾ ನಗರ ಪಾಲಿಕೆಗೆ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ

ಕಲೆಕ್ಟರ್‌ನ ಕಚೇರಿಗೆ ಸಬ್-ಡಿವಿಷನಲ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್‌ನ ಕಚೇರಿಗೆ ಮತ್ತು ತಹಸೀಲ್ ಕಚೇರಿಗೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲಾಗಿರುವುದನ್ನು ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ಸುನಿಶ್ಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರದ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ಗೂ ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಪರಿಸರದ ಮೇಲಾಗುವ ಪರಿಣಾಮದ ನಿರ್ಧರಣೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ನಿರ್ಧರಣೆ ವರದಿಯ ಪ್ರತಿಯನ್ನು, ಪರಿಸರದ ಮೇಲಾಗುವ ಪರಿಣಾಮದ ನಿರ್ಧರಣೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಿದ ಪರಿಣಾಮ ನಿರ್ಧರಣೆ ಏಜೆನ್ಸಿಗೆ ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಪರಂತು, ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿನ ಉಪಬಂಧಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಸರ ಪರಿಣಾಮ ನಿರ್ಧರಣಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಅಗತ್ಯವಿದೆಯೋ ಆ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ನಿರ್ಧರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳು ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ಬಿ. ತಜ್ಞರ ತಂಡದಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ನಿರ್ಧರಣೆ ವರದಿಯ ಪರಾಮರ್ಶೆ

7. ತಜ್ಞರ ತಂಡದಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ನಿರ್ಧರಣೆ ವರದಿಯ ಪರಾಮರ್ಶೆ.- (1) ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು, ತಾನು ರಚಿಸುವ ಬಹು ವಿಷಯ ತಜ್ಞರ ಒಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ ತಂಡವು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ನಿರ್ಧರಣೆ ವರದಿಯ ಮೌಲ್ಯ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸುನಿಶ್ಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ತಜ್ಞರ ತಂಡದಲ್ಲಿ ಈ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿರುವವರು ಇರತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

(ಎ) ಇಬ್ಬರು ಅಧಿಕಾರೇತರ ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು;

(ಬಿ) ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ, ಪಂಚಾಯಿತಿಯ, ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಯ, ಪುರಸಭೆಯ ಅಥವಾ ನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯ ಇಬ್ಬರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು;

(ಸಿ) ಪುನರ್ವಸತಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನುರಿತ ಇಬ್ಬರು ತಜ್ಞರು;

(ಡಿ) ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನುರಿತ ಒಬ್ಬರು ತಾಂತ್ರಿಕ ತಜ್ಞರು.

(3) ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು, ತಜ್ಞರ ತಂಡದ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಪೈಕಿ ಒಬ್ಬನನ್ನು ಆ ತಂಡದ ಅಧ್ಯಕ್ಷನನ್ನಾಗಿ ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿತವಾದ ತಜ್ಞರ ತಂಡವು,-

(ಎ) ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಿಂದ ಯಾವುದೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ದೇಶವು ಈಡೇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು; ಅಥವಾ

(ಬಿ) ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಿಂದ, ಆಗುವ ಸಂಭವನೀಯ ಪ್ರಯೋಜನಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗೆ ತಗಲುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಿಂದ ಆಗುವ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮಗಳೇ ಜಾಸ್ತಿ ಎಂದು

—ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರೆ, ಆ ಕೂಡಲೇ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಅನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಭೂಮಿಯ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ತಂಡವು ಅದರ ರಚನೆಯಾದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಒಳಗೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಹಾಗೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದ್ದ ಆಧಾರಗಳನ್ನು, ಅಂಥ ತೀರ್ಮಾನದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತಜ್ಞರ ತಂಡವು ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು:

ಮತ್ತು ಪರಂತು, ತಂಡವು ಹಾಗೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ಭೂಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ಮುಂದಾದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ದಾಖಲು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಆ ಸರ್ಕಾರವು ಸುನಿಶ್ಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

(5) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿತವಾದ ತಜ್ಞರ ತಂಡವು,—

(ಎ) ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಿಂದ ಯಾವುದೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ದೇಶವು ಈಡೇರುತ್ತದೆಂದು; ಮತ್ತು

(ಬಿ) ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗೆ ಆಗುವ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಿಂದ ಆಗುವ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಿಂದ ಆಗುವ ಸಂಭವನೀಯ ಪ್ರಯೋಜನಗಳೇ ಹೆಚ್ಚು ಎಂದು

— ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರೆ, ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ಭೂಮಿಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವು, ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗೆ ಆಖ್ಯೆರಾಗಿ ಕನಿಷ್ಠ ಎಷ್ಟು ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಭೂಮಿಯ ಅಗತ್ಯ ಇದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ್ದಾಗಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ ಸ್ಥಳಾಂತರಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದ ಕೊಡುವಂಥ ಇತರ ಕಾರಣಗಳು ಇರದಿದ್ದರೆ ತಂಡವು ಅದರ ರಚನೆಯಾದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಒಳಗಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಹಾಗೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದ್ದ ಆಧಾರಗಳನ್ನು ಅಂಥ ತೀರ್ಮಾನದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತಜ್ಞರ ತಂಡವು ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(6) ಉಪಪ್ರಕರಣ (4)ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು (5)ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ತಜ್ಞರ ತಂಡದ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು, ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ, ಪಂಚಾಯತಿಗೆ, ಪುರಸಭೆಗೆ ಅಥವಾ ನಗರ ಪಾಲಿಕೆಗೆ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಕಲೆಕ್ಟರನ ಕಚೇರಿಗೆ, ಸಬ್-ಡಿವಿಷನ್‌ಲ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಕಚೇರಿಗೆ ಮತ್ತು ತಹಸೀಲ್ ಕಚೇರಿಗೆ ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ಸ್ಥಳೀಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಭೂಸ್ವಾಧೀನದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಅಧಿಸೂಚಿಸಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಆ ಸರ್ಕಾರದ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ಗೂ ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು.

8. ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಭೂಸ್ವಾಧೀನದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ನಿರ್ಧರಣೆ ವರದಿಯ ಪರಿಶೀಲನೆ.— (1) ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು,—

(ಎ) ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಿತ ಭೂಸ್ವಾಧೀನತೆಗೆ ಗುರುತಿಸಿರುವ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೋ ಆ ಉದ್ದೇಶಿತ ಸ್ವಾಧೀನತೆಗೆ ನ್ಯಾಯೋಚಿತವಾದ ಮತ್ತು ಸದ್ಭಾವನೆ ಉಳ್ಳ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ದೇಶ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು;

(ಬಿ) ಖಂಡ (ಎ)ನಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಸಂಭಾವ್ಯ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಉದ್ದೇಶವು, ನಡೆಸಲಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ನಿರ್ಧರಣೆಯಿಂದ ನಿರ್ಧರಿಸಲಾದಂಥ ಸಾಮಾಜಿಕ ವೆಚ್ಚಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಕೂಲ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಮಿಗಿಲಾದವುಗಳು ಆಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು;

(ಸಿ) ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗೆ ಎಷ್ಟು ಭೂಮಿಯು ಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಕನಿಷ್ಠ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು;

(ಡಿ) ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಹಿಂದೆ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗದೆ ಉಳಿದಿರುವ ಯಾವುದೇ ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು;

(ಇ) ಈ ಹಿಂದೆ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗದೆ ಉಳಿದಿರುವ ಯಾವುದಾದರೂ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಂಥ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು

-ಸುನಿಶ್ಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು, ಕಲೆಕ್ಟರ್‌ನ ವರದಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಮತ್ತು ತಜ್ಞರ ತಂಡವು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ನಿರ್ಧರಣೆ ಅಧ್ಯಯನ ವರದಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ವರದಿಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ತರುವಾಯ, ತುಂಬಾ ಜನರ ಸ್ಥಳಾಂತರಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದ ಆಗದಷ್ಟು ಮತ್ತು ಮೂಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗೆ, ಜೀವಿ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಧಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದ ಆಗದಷ್ಟು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾದ ಜನರ ಮೇಲೆ ತುಂಬಾ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದ ಆಗದಷ್ಟು ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರದ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು, ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ, ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ, ಪುರಸಭೆಗೆ ಅಥವಾ ನಗರ ಪಾಲಿಕೆಗೆ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಕಲೆಕ್ಟರ್‌ನ ಕಚೇರಿಗೆ, ಸಬ್-ಡಿವಿಷನ್‌ಲ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಕಚೇರಿಗೆ ಮತ್ತು ತಹಸೀಲ್ ಕಚೇರಿಗೆ ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ಸ್ಥಳೀಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಭೂಸ್ವಾಧೀನದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಅಧಿಸೂಚಿಸಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ನಿಯಮಿಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರದ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ಗೂ ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಪ್ರಕರಣ 2ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (2)ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ, ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರಕರಣ 2ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (2)ರ ಪರಂತುಕದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಿರುವಂತೆ ಬಾಧಿತ ಕುಟುಂಬಗಳ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ, ನಿಯಮಿಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಸಹ ಸುನಿಶ್ಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

9. ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ನಿರ್ಧರಣೆಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ.- ಪ್ರಕರಣ 40ರ ಮೇರೆಗಿನ ತುರ್ತು ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದರೆ ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ನಿರ್ಧರಣೆ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡಬಹುದು.

ಅಧ್ಯಾಯ III

ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ವಿಶೇಷ ಉಪಬಂಧ

10. ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ವಿಶೇಷ ಉಪಬಂಧ.- (1) ಉಪಪ್ರಕರಣ (2)ರಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಥಾ ಉಪಬಂಧಿಸಿರುವಂತೆ ಹೊರತು, ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಉಳ್ಳ, ಬಹು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವ ಯಾವುದೇ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) ಅನ್ಯಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲದೇ ಕೊನೆಯ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯವುಳ್ಳ ಬಹು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವ ಭೂಮಿಯನ್ನೇ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದಂಥ ಅಸಾಧಾರಣ ಸಂದರ್ಭ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಭೂಮಿಯನ್ನೇ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಆದರೆ, ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ, ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿನ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ, ಬೇಕಾಗುವ ಭೂಮಿಯ ಒಟ್ಟು ವಿಸ್ತೀರ್ಣವು ಆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಸೂಚಿಸಬಹುದಾದಷ್ಟು ಮಿತಿಗಳನ್ನು ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ಮೀರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(3) ಉಪಪ್ರಕರಣ (2)ರ ಮೇರೆಗೆ ಬಹು ಬೆಳೆಯ ನೀರಾವರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡಾಗ, ಅಷ್ಟೇ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಸಾಗುವಳಿ ಯೋಗ್ಯ ಬಂಜರು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೃಷಿ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಅಥವಾ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಭೂಮಿಯ ಮೌಲ್ಯಕ್ಕೆ ಸಮನಾದ ಹಣವನ್ನು, ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಠೇವಣಿ ಇಡತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರದಂಥ ಭೂಮಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯ ಒಟ್ಟು ವಿಸ್ತೀರ್ಣವು, ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ, ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ನಿವ್ವಳ ಬಿತ್ತನೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ, ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಸೂಚಿಸಬಹುದಾದಷ್ಟು ಮಿತಿಗಳನ್ನು ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ಮೀರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ:

ಪರಂತು, ರೈಲು ಮಾರ್ಗಗಳು, ಹೆದ್ದಾರಿಗಳು, ಪ್ರಮುಖ ಜಿಲ್ಲಾ ರಸ್ತೆಗಳು, ನೀರಾವರಿ ನಾಲೆಗಳು, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಾರ್ಗಗಳು ಮತ್ತು ಅದೇ ಬಗೆಯವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ಸ್ವರೂಪದಂಥವುಗಳೇ, ಆದ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಉಪಬಂಧಗಳು ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಾಯ IV

ಅಧಿಸೂಚನೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಧೀನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ

11. ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಪ್ರಕಟಣೆ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಧಿಕಾರಗಳು.- (1) ಯಾವುದೇ ಪ್ರವೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಭೂಮಿಯು ಯಾವುದೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂದು ಅಥವಾ ಬೇಕಾಗುವ ಸಂಭವ ಇದೆಯೆಂದು ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಂಡುಬಂದರೆ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು (ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ

ಅಧಿಸೂಚನೆಯೆಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ) ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿರುವ ಭೂಮಿಯ ವಿವರಗಳ ಸಹಿತ, ಈ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿರುವಂತೆ, ಎಂದರೆ,-

(ಎ) ರಾಜಪತ್ರದಲ್ಲಿ;

(ಬಿ) ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾರದಲ್ಲಿರುವ ಎರಡು ದೈನಿಕ ಸುದ್ದಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ; ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಯದು ಆಗಿರತಕ್ಕದ್ದು;

(ಸಿ) ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ, ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ, ಪುರಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ನಗರಪಾಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಕಲೆಕ್ಟರ್‌ನ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಸಬ್-ಡಿವಿಷನ್‌ಲ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ತಹಸೀಲ್ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ;

(ಡಿ) ಭೂಸ್ವಾಧೀನದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಅಧಿಸೂಚಿಸಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ

- ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(ಇ) ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರದ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ಗೂ ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ ನಂತರ, ಕೂಡಲೇ, ಗ್ರಾಮಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಆಯಾಯ ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಗೆ ಅಥವಾ ಸಭೆಗಳಿಗೆ, ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪುರಸಭೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಂವಿಧಾನದ ಅನುಸೂಚಿ ಆರರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಯತ್ತ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಭೂಸ್ವಾಧೀನದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಸದರಿ ಆ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಹೊರಡಿಸಿದ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಒಳಾಂಶಗಳನ್ನು, ತಿಳಿಯಪಡಿಸಲು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕರೆದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಒಳಾಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ಹೊರಡಿಸಿದ ಅಧಿಸೂಚನೆಯು, ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ದೇಶದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಬಾಧಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸ್ಥಳಾಂತರವನ್ನು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿಸಿದ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ನಿರ್ಧರಣೆ ವರದಿಯ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರಕರಣ 43ರ ಮೇರೆಗೆ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ನೇಮಕಗೊಂಡ ಆಡಳಿತಗಾರನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಸಹ ಒಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಅಂಥ ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಮೇರೆಗಿನ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳು ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳುವ ಕಾಲದ ತನಕ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವ ಭೂಮಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಮಾಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಅಂಥ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ಋಣಭಾರಗಳನ್ನು ಸೃಜಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ;

ಪರಂತು ಯಾವ ಭೂಮಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಭೂಮಿಯ ಮಾಲೀಕನು, ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅರ್ಜಿಯ ಮೇಲೆ ಕಲೆಕ್ಟರನು ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಸಂದರ್ಭ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಿ, ಈ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಪ್ರವರ್ತನೆಯಿಂದ, ಅಂಥ ಭೂ ಮಾಲೀಕನಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡಬಹುದು:

ಮತ್ತೂ ಪರಂತು, ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಈ ಉಪಬಂಧವನ್ನು ಉದ್ದೇಶ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿಯೇ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ಉಂಟಾದ ಯಾವುದೇ ನಷ್ಟವನ್ನು ಅಥವಾ ಹಾನಿಯನ್ನು ಕಲೆಕ್ಷರ್‌ನು ತುಂಬಿಕೊಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(5) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ನೋಟೀಸನ್ನು ನೀಡಿದ ನಂತರ ಕಲೆಕ್ಷರ್‌ನು, ಪ್ರಕರಣ 19ರ ಮೇರೆಗೆ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ, ನಿಯಮಿಸಲಾದಂತೆ ಭೂ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ತಹಲ್‌ವರೆಗೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಒಳಗೆ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

12. ಭೂಮಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮೋಜಣಿ ಮತ್ತು ಮೋಜಣಿ ಮಾಡಲು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಇರುವ ಅಧಿಕಾರಗಳು.-
ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಭೂಮಿಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಸಲುವಾಗಿ, ಮೋಜಣಿ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಥವಾ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ಪಡೆದಿರುವಂಥ ಯಾರೇ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಮತ್ತು ಆತನ ನೌಕರರು ಮತ್ತು ಕೆಲಸಗಾರರು,-

(ಎ) ಅಂಥ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಮೋಜಣಿ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಭೂಮಿಯ ಮಟ್ಟಗಳನ್ನು ಗುರುತು ಮಾಡುವುದು;

(ಬಿ) ಭೂಮಿಯೊಳಗೆ ಗುಂಡಿ ತೋಡುವುದು ಅಥವಾ ಕುಳಿ ಕೊರೆಯುವುದು;

(ಸಿ) ಭೂಮಿಯು ಅಂಥ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಎಲ್ಲ ಇತರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು;

(ಡಿ) ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ಭೂಮಿಯ ಎಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ಕಾರ್ಯ ಸರಣಿಯನ್ನು (ಯಾವುದಾದರೂ ಇದ್ದರೆ) ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು;

(ಇ) ಗುರುತುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಮತ್ತು ಕಂದಕಗಳನ್ನು ತೋಡಿ, ಭೂಮಿಯ ಮಟ್ಟಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಗುರುತು ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಗೆರೆಯನ್ನು ಹಾಕುವುದು ಮತ್ತು ಅನ್ಯಥಾ ಮೋಜಣಿಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲಾಗದಿದ್ದರೆ ಭೂಮಿಯ ಮಟ್ಟಗಳನ್ನು, ಎಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಗೆರೆಯನ್ನು ಗುರುತು ಮಾಡಲಾಗದಿದ್ದರೆ, ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದುನಿಂತಿರುವ ಯಾವುದೇ ಬೆಳೆಯ, ಭೂಮಿಗೆ ಹಾಕಿರುವ ಬೇಲಿಯ ಯಾವುದೇ ಭಾಗವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದು ಅಥವಾ ಕಾಡುಭೂಮಿಯ ಯಾವುದೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿನ ಗಿಡಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಹಾಕುವುದು.

-ಕಾನೂನುಸಮ್ಮತವಾದುದಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಭೂಮಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ (ಎ)ಯಿಂದ (ಇ)ವರೆಗಿನ ಖಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯವನ್ನು, ಭೂ ಮಾಲೀಕನು ಅಥವಾ ಭೂ ಮಾಲೀಕನು ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿರುವನೋ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ:

ಮತ್ತು ಪರಂತು, ಮೋಜಣಿ ಮಾಡುವಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಉಪಸ್ಥಿತನಿರಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ಅಂಥ ಮೋಜಣಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಅರವತ್ತು ದಿನಗಳಿಗೆ ಮುಂಚೆ ನೋಟೀಸನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸಮಂಜಸವಾದ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಭೂ ಮಾಲೀಕನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಆ ಭೂ ಮಾಲೀಕನು ಅಲ್ಲಿ ಉಪಸ್ಥಿತನಿರದಿದ್ದರೂ ಮೊದಲನೇ ಪರಂತುಕದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದು:

ಮತ್ತೂ ಪರಂತು, ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಯಾವುದೇ ಕಟ್ಟಡದ ಒಳಗಡೆಗೆ ಅಥವಾ ನಿವಾಸದ ಮನೆಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರುವ ಯಾವುದೇ ಆವೃತ ಅಂಗಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ತೋಟಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ತನ್ನ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಅದರ ಅಧಿಭೋಗದಾರನಿಗೆ, ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿರುವ ಲಿಖಿತ ನೋಟೀಸನ್ನು ಕನಿಷ್ಠ ಏಳು ದಿನಗಳಿಗೂ ಮುಂಚೆಯೇ ಕೊಡದೆಯೇ ಆ ಕಟ್ಟಡದ ಒಳಗೆ ಅಥವಾ ಅಂಗಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ತೋಟಕ್ಕೆ (ಅದರ ಅಧಿಭೋಗದಾರನು) ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಹೊರತು ಪ್ರವೇಶಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

13. ಹಾನಿಗಾಗಿ ಹಣ ಸಂದಾಯ.- ಪ್ರಕರಣ 12ರ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಪ್ರಕರಣ 12ರ ಮೇರೆಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಯಾವುದೇ ಹಾನಿ ಆದದ್ದಕ್ಕೆ ಹಣ ಸಂದಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅಥವಾ ಹಣ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿದ ಅಥವಾ ಕೊಟ್ಟ ಹಣವು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ್ದಾಗಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ವಿವಾದವು ಉದ್ಭವಿಸಿದರೆ, ಆ ವಿವಾದವನ್ನು ಆ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಜಿಲ್ಲಾ ಕಲೆಕ್ಟರ್‌ನ ಅಥವಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಇತರ ಮುಖ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಯ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅವನ ತೀರ್ಮಾನವೇ ಅಂತಿಮವಾದುದಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

14. ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ನಿರ್ಧರಣೆ ವರದಿಯು ರದ್ದಾಗುವುದು.- ಪ್ರಕರಣ 7ರ ಮೇರೆಗೆ ತಜ್ಞರ ತಂಡವು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ನಿರ್ಧರಣೆ ವರದಿಯನ್ನು ಪರಾಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಹನ್ನೆರಡು ತಿಂಗಳ ಒಳಗಾಗಿ ಪ್ರಕರಣ 11ರ ಮೇರೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿರದಿದ್ದರೆ, ಅಂಥ ವರದಿಯು ರದ್ದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಹೊಸದಾಗಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ನಿರ್ಧರಣೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಕರಣ 11ರ ಮೇರೆಗೆ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಸದರಿ ಹನ್ನೆರಡು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥನೆ ಒದಗಿಸುವ ಸಂದರ್ಭ, ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಇವೆಯೆಂದು ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರೆ, ಆ ಅವಧಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಇರತಕ್ಕದ್ದು:

ಮತ್ತು ಪರಂತು, ಅವಧಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಕೈಗೊಂಡ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಅಧಿಸೂಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ಗೂ ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು.

15. ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳನ್ನು ಆಲಿಸುವುದು.- (1) ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಅಥವಾ ಬೇಕಾಗುವ ಸಂಭವ ಇರುವ, ಪ್ರಕರಣ 11ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ಅಧಿಸೂಚಿಸಿರುವ, ಯಾವುದೇ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ಉಳ್ಳ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಪ್ರಕಟಣೆಯ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಅರವತ್ತು ದಿನಗಳ ಒಳಗಾಗಿ,-

(ಎ) ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿರುವ ಭೂಮಿಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಬಗ್ಗೆ ಅಥವಾ ಅದರ ಸೂಕ್ತತೆಯ ಬಗ್ಗೆ;

(ಬಿ) ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ದೇಶ ಕುರಿತು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸಮರ್ಥನೆ ಬಗ್ಗೆ;

(ಸಿ) ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ನಿರ್ಧರಣೆ ವರದಿಯಲ್ಲಿರುವ ನಿರ್ಣಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ

-ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು.

(2) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯನ್ನು ಕಲೆಕ್ಟರ್‌ನಿಗೆ ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಕಲೆಕ್ಟರ್‌ನು, ಆಕ್ಷೇಪಣೆಕಾರನಿಗೆ, ಖುದ್ದಾಗಿ ಆತನೇ ಅಥವಾ ಅವನು ಯಾರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿರುವನೋ ಆ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಥವಾ ಅಡ್ವೋಕೇಟ್‌ನ ಮೂಲಕ ಅಹವಾಲನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಅಂಥ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳನ್ನು ಆಲಿಸಿದ ನಂತರ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಕಲೆಕ್ಟರ್‌ನು ಭಾವಿಸಿದರೆ ಅಂಥ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ ನಂತರ, ಪ್ರಕರಣ 11ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವ ಭೂಮಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅಧಿಸೂಚನೆ ಹೊರಡಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಭೂಮಿಯ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಅಂಥ ಭೂಮಿಯ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವರದಿಗಳನ್ನು ಕಲೆಕ್ಟರ್‌ನು ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತನ್ನ ಶಿಫಾರಸುಗಳ ಸಹಿತ, ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ತೋರಿಸಿರುವ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವರದಿಯ ಸಹಿತ, ತಾನು ನಡೆಸಿದ ನಡವಳಿಕೆಗಳ ದಾಖಲೆ ಸಹಿತ, ಎಷ್ಟು ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕಾದ ಸಂಭವ ಇದೆಯೋ ಅಂಥ ಕುಟುಂಬಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿವರಗಳ ಸಹಿತ ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ, ಆ ಸರ್ಕಾರದ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಉಪಪ್ರಕರಣ (2)ರ ಮೇರೆಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರದ ತೀರ್ಮಾನವು ಅಂತಿಮವಾದುದಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

16. ಆಡಳಿತಗಾರನಿಂದ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯೋಜನೆಯ ಸಿದ್ಧತೆ.- (1) ಕಲೆಕ್ಟರ್‌ನು, ಪ್ರಕರಣ 11ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಮೇಲೆ, ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವಸತಿ ಆಡಳಿತಗಾರನು, ಬಾಧಿತ ಕುಟುಂಬಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಗಣತಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿಯಮಿಸಿದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಕಾಲದೊಳಗೆ ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಈ ಮುಂದಿನವುಗಳು ಸೇರಿರತಕ್ಕದ್ದು.-

(ಎ) ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಾಧಿತ ಕುಟುಂಬದಿಂದ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಭೂಮಿಗಳ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರ ಸ್ವತ್ತುಗಳ ವಿವರಗಳು;

(ಬಿ) ಯಾರ ಜೀವನಾಧಾರವು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಭೂಮಿಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿದೆಯೋ, ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮತ್ತು ಭೂ ರಹಿತರ ಜೀವನಾಧಾರವು ಎಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳು;

(ಸಿ) ಬಾಧಿತ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಇರುವ ಯಾವ ಆಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂಭವ ಇದೆಯೋ ಅಂಥ ಆಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿಗಳ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಪಟ್ಟಿ;

(ಡಿ) ಬಾಧಿತ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವ ಸಂಭವ ಇದೆಯೋ ಅಂಥ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಮತ್ತು ಸೌಕರ್ಯಗಳ ವಿವರಗಳು;

(ಇ) ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಯಾವುದೇ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ವತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ವಿವರಗಳು.

(2) ಆಡಳಿತಗಾರನು, ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ಕೈಗೊಂಡ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಮತ್ತು ಗಣತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯೋಜನೆಯ ಕರಡನ್ನು ನಿಯಮಿಸಿದಂತೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಯಾವ ಭೂ ಮಾಲೀಕನ ಅಥವಾ ಭೂ ರಹಿತನ ಜೀವನಾಧಾರಗಳು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಭೂಮಿಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿದೆಯೋ ಅಂಥ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಭೂ ಮಾಲೀಕನಿಗೆ ಅಥವಾ ಭೂ ರಹಿತನಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವಂಥ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಕ್ಕುಗಳ ವಿವರಗಳು ಮತ್ತು ಬಾಧಿತ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಪುನರ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ,-

(i) ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಬೇಕಾದ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಪಟ್ಟಿ;

(ii) ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೋ ಆ ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಮತ್ತು ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ವಿವರಗಳು

- ಆ ಯೋಜನೆಯ ಕರಡಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಉಪಪ್ರಕರಣ (2)ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ, ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯೋಜನೆಯ ಕರಡಿನಲ್ಲಿ, ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವ ಕಾಲಮಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಮೂದು ಇರತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಉಪಪ್ರಕರಣ (2)ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯೋಜನೆಯ ಕರಡನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಒಳಪಡುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ವ್ಯಾಪಕ ಪ್ರಚಾರದ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಯಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಗ್ರಾಮಸಭಾಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪುರಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(5) ಭೂಸ್ವಾಧೀನದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಅಧಿಸೂಚಿಸಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ದಿನಾಂಕ, ಸಮಯ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳದ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಜರುಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಭೂಸ್ವಾಧೀನದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಅಧಿಸೂಚಿಸಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಗಳಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಪುರಸಭೆಗಳಿದ್ದರೆ, ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿರುವ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ಇಪ್ಪತ್ತೈದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಭೂಮಿಯು ಯಾವ ಗ್ರಾಮಸಭಾದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಅಥವಾ ಪುರಸಭೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಸೇರಿದೆಯೋ ಆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮಸಭಾದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪುರಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಜರುಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು:

ಮತ್ತು ಪರಂತು, ಪಂಚಾಯತ್‌ಗಳ ಉಪಬಂಧಗಳ (ಅನುಸೂಚಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಣೆ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1996 (1996ರ 40)ರ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಅನುಸೂಚಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಸಭೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು.

(6) ಆಡಳಿತಗಾರನು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ, ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯೋಜನೆಯ ಕರಡನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಮುಂದಿಟ್ಟ ಕ್ಲೇಮುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಎತ್ತಿದ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವರದಿಯ ಸಹಿತ, ಜಿಲ್ಲಾ ಕಲೆಕ್ಟರ್‌ನಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

17. ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯೋಜನೆಯ ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲನೆ.- (1) ಪ್ರಕರಣ 16ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (6)ರ ಮೇರೆಗೆ ಆಡಳಿತಗಾರನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಯೋಜನೆಯ ಕರಡನ್ನು ಪ್ರಕರಣ 45ರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿತವಾಗಿರುವ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕುರಿತ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಯೊಂದಿಗೆ ಕಲೆಕ್ಷರನು ಪುನರ್ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಕಲೆಕ್ಷರನು ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯೋಜನೆಯ ಕರಡನ್ನು ತನ್ನ ಸಲಹೆಗಳ ಸಹಿತ, ಅನುಮೋದನೆಗಾಗಿ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಯುಕ್ತನಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

18. ಅನುಮೋದಿತ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಪರಿಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವುದು.- ಆಯುಕ್ತನು, ಅನುಮೋದಿತ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು, ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ, ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ, ಪುರಸಭೆಗೆ ಅಥವಾ ನಗರ ಪಾಲಿಕೆಗೆ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಕಲೆಕ್ಷರ್‌ನ ಕಚೇರಿಗೆ, ಸಬ್-ಡಿವಿಷನಲ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಕಚೇರಿಗೆ ಮತ್ತು ತಹಸೀಲ್ ಕಚೇರಿಗೆ, ಸ್ಥಳೀಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಒದಗಿಸುವಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಪುನರ್ ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯೋಜನೆಗೆ ಒಳಪಡುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು, ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರದ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ಗೂ ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು.

19. ಘೋಷಣೆಯ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವಸತಿ ಹಾಗೂ ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯೋಜನೆಯ ಸಾರಾಂಶದ ಪ್ರಕಟಣೆ.- (1) ಪ್ರಕರಣ 15ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (2)ರ ಮೇರೆಗೆ ವರದಿಯನ್ನೇನಾದರೂ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ತರುವಾಯ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಭೂಮಿಯು ಬೇಕಾಗಿದೆಯೆನ್ನುವುದು ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವರಿಕೆಯಾದರೆ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಬಾಧಿತ ಕುಟುಂಬಗಳ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ 'ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಪ್ರದೇಶ' ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿದ ಪ್ರದೇಶದ ಘೋಷಣೆ ಸಹಿತ, ಅಂಥ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಲು ವಿಧ್ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ಪಡೆದಿರುವಂಥ ಯಾರೇ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಸಹಿ ಮಾಡಿರುವ ಮತ್ತು ಮೊಹರು ಹಾಕಿರುವ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಒಂದೇ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೂ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವರದಿಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೂ (ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವೋ) ಅದೇ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಯಾವುದೇ ಭೂಮಿಯ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು.

(2) ಕಲೆಕ್ಷರನು ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಘೋಷಣೆಯೊಂದಿಗೆ, ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯೋಜನೆಯ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು, ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯೋಜನೆಯ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು, ಅಂಥ ಘೋಷಣೆಯ ಸಹಿತ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಹೊರತು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ:

ಮತ್ತು ಪರಂತು, ಭೂಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ವೆಚ್ಚದ ಬಾಬು ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಹಣವನ್ನು, ಅಗತ್ಯ ನಿಕಾಯವು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಥವಾ ಭಾಗಶಃ ಠೇವಣಿ ಮಾಡಿದ್ದ ಹೊರತು, ಈ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ:

ಮತ್ತೂ ಪರಂತು, ಪ್ರಕರಣ 11ರ ಮೇರೆಗೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಹನ್ನೆರಡು ತಿಂಗಳುಗಳ ಒಳಗೆ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಸಲುವಾಗಿ, ಅಗತ್ಯ ನಿಕಾಯದ ಹಣವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ರೇವಣಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಯಾವ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲೇ ಪುನರ್ವಸತಿಗೆ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಹಂತಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿಯೇ ಎಲ್ಲ ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಘೋಷಣೆಯನ್ನು, ಈ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಎಂದರೆ:-

(ಎ) ರಾಜಪತ್ರದಲ್ಲಿ;

(ಬಿ) ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಪ್ರಸಾರದಲ್ಲಿರುವ ಎರಡು ದೈನಿಕ ಸುದ್ದಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ; ಈ ಎರಡರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪತ್ರಿಕೆ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಯದಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು;

(ಸಿ) ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ, ಪಂಚಾಯಿತಿಯಲ್ಲಿ, ಪುರಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಕಲೆಕ್ಟರನ, ಸಬ್-ಡಿವಿಷನಲ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್‌ನ ಮತ್ತು ತಹಸೀಲ್ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ

-ಪ್ರಕಟಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(ಡಿ) ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರದ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ಗೆ ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು.

(ಇ) ಭೂಸ್ವಾಧೀನದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಅಧಿಸೂಚಿಸಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ

- ಪ್ರಕಟಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(5) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಘೋಷಣೆಯಲ್ಲಿ,-

(ಎ) ಭೂಮಿಯು ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಇತರ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇದೆಯೋ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ವಿಭಾಗವನ್ನು;

(ಬಿ) ಭೂಮಿ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು, ಭೂಮಿಯ ಅಂದಾಜು ವಿಸ್ತೀರ್ಣವನ್ನು; ಮತ್ತು

(ಸಿ) ಭೂಮಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನಕ್ಷೆಯನ್ನೇನಾದರೂ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ್ದರೆ ಆ ನಕ್ಷೆಯನ್ನು, ಹಣ ಸಂದಾಯ ಮಾಡದೇ ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದೋ ಆ ಸ್ಥಳವನ್ನು

- ಸೂಚಿಸಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(6) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ ಘೋಷಣೆಯು, ಭೂಮಿಯು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂಬುದರ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಸಾಕ್ಷ್ಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

(7) ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಹನ್ನೆರಡು ತಿಂಗಳುಗಳೊಳಗೆ ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ, ಆಗ, ಅಂಥ ಅಧಿಸೂಚನೆಯು ರದ್ದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಈ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ಅವಧಿಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಹಾಕುವಾಗ, ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ ಯಾವುದೇ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ನಿರ್ಬಂಧಕಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿರುವ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳನ್ನು ಯಾವ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ತಡೆಹಿಡಿಯಲಾಗಿತ್ತೋ ಆ ಯಾವುದೇ ಅವಧಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಅವಧಿಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡತಕ್ಕದ್ದು:

ಮತ್ತು ಪರಂತು, ಹನ್ನೆರಡು ತಿಂಗಳುಗಳ ಅವಧಿಯ ವಿಸ್ತರಣೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುವಂಥ ಸಂದರ್ಭ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಇವೆ ಎಂದು ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರೆ, ಆ ಅವಧಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು:

ಮತ್ತೂ ಪರಂತು, ಅವಧಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಅಧಿಸೂಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಗೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ಗೂ ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು.

20. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಗುರುತು ಮಾಡುವುದು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗುರುತು ಮಾಡುವುದು, ಅಳತೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಅದರ ನಕ್ಷೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು.- ಪ್ರಕರಣ 12ರ ಮೇರೆಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಗುರುತು ಮಾಡಿರದಿದ್ದರೆ ಕಲೆಕ್ಟರ್‌ನು ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗುರುತು ಮಾಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಳತೆ ಮಾಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅದರ ಯಾವುದೇ ನಕ್ಷೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿರದಿದ್ದರೆ, ಅದರ ನಕ್ಷೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

21. ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ನೋಟೀಸು.- (1) ಕಲೆಕ್ಟರ್‌ನು, ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ ಎಂದು ಮತ್ತು ಆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪರಿಹಾರದ ಮತ್ತು ಪುನರ್ ವಸತಿಯ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕ್ಲೇಮುಗಳನ್ನು ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನೋಟೀಸನ್ನು ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿರುವ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿನ ಅಥವಾ ಅದರ ಬಳಿಯಿರುವ ಅನುಕೂಲಕರ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನೋಟೀಸನ್ನು ನೀಡುವಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನೋಟೀಸಿನಲ್ಲಿ, ಹಾಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಭೂಮಿಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ನೋಟೀಸನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದ ನಂತರ ಮೂವತ್ತು ದಿನಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಇರದಂಥ ಮತ್ತು ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿರದಂಥ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನೋಟೀಸಿನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕಲೆಕ್ಟರ್‌ನ ಮುಂದೆ ಖುದ್ದಾಗಿ ಅಥವಾ ಏಜೆಂಟಿನ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ವಕೀಲನ ಮೂಲಕ ಹಾಜರಾಗುವಂತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಕರಣ 20ರ ಮೇರೆಗೆ ಮಾಡಿದ ಅಳತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ತಮ್ಮ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳು ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ, ಅವುಗಳೊಂದಿಗೆ, ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ತಾವು ಕ್ಲೇಮು ಮಾಡುವ ಮೊತ್ತವನ್ನು

ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇಮಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು, ಮತ್ತು ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವಂತೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಅಗತ್ಯಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಕಲೆಕ್ಟರ್‌ನು ಯಾವುದೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ, ಉಪಪ್ರಕರಣ (2)ರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದಂಥ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ಮತ್ತು ಪಕ್ಷಕಾರನು ಅಥವಾ ಆತನ ಏಜೆಂಟನು ಅದಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಬಹುದು.

(4) ಕಲೆಕ್ಟರ್‌ನು ಅಂಥ ಭೂಮಿಯ ಅಧಿಭೋಗದಾರ ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದರೆ, ಅವನಿಗೆ ಮತ್ತು ಆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿರುವ ಅಥವಾ ನಂಬಲಾಗಿರುವ ಹಾಗೂ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಪರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ಹಕ್ಕುಳ್ಳ, ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವ ಅಥವಾ ತಮ್ಮ ಪರವಾಗಿ ನೋಟೀಸುಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಿರುವ ಏಜೆಂಟರುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ, ಭೂಮಿ ಯಾವ ರೆವಿನ್ಯೂ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದೆಯೋ ಆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಟೀಸನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(5) ಹಾಗೆ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವಂಥ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಬೇರೆ ಕಡೆ ವಾಸವಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ಯಾರೇ ಏಜೆಂಟನನ್ನು ಹೊಂದಿರದಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಕಲೆಕ್ಟರ್‌ನು, ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೆಸರಿಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರದ ಮೂಲಕ ನೋಟೀಸನ್ನು, ಕೊನೆಯದಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬಂದಿರುವ ಅವನ ವಾಸ ಸ್ಥಳದ ಅಥವಾ ವ್ಯವಹಾರದ ಸ್ಥಳದ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಅಂಚೆಯ ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಸುನಿಶ್ಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಎರಡು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದಿನಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಹ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ನಲ್ಲೂ ಸಹ ಆ ನೋಟೀಸನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

22. ಹೆಸರುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವಿವರಣಾ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಲು ಮತ್ತು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಲು ಅಧಿಕಾರ.- (1) ಸಹ ಮಾಲೀಕನಾಗಿ, ಉಪ ಮಾಲೀಕನಾಗಿ, ಅಡಮಾನ ಪಡೆದವನಾಗಿ, ಗೇಣಿದಾರನಾಗಿ ಅಥವಾ ಅನ್ಯಥಾ, ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅದರ ಯಾವುದೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೆಸರನ್ನು ಮತ್ತು ಅವನು ಹೊಂದಿರುವ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಮತ್ತು ವಿವರಣಾ ಪತ್ರದ ದಿನಾಂಕದ ನಿಕಟಪೂರ್ವದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಭೂಮಿಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಅಥವಾ ಸ್ವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಗೇಣಿಗಳು ಅಥವಾ ಪ್ರತಿಫಲ ಯಾವುದಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ವಿವರಣಾ ಪತ್ರವನ್ನು, ತಿಳಿಸಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ (ಭೂಮಿಯ ಕಡ್ಡಾಯ ಕೋರಿಕೆಯ ದಿನಾಂಕದ ನಂತರ ಮೂವತ್ತು ದಿನಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲದಂಥ ಕಾಲವಾಗಿರುವ) ಮತ್ತು ತಿಳಿಸಿರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ತನಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ಅಥವಾ ಒಪ್ಪಿಸುವಂತೆ ಸಹ ಅಂಥ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಲೆಕ್ಟರ್‌ನು ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಬಹುದು.

(2) ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ವಿವರಣಾ ಪತ್ರವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ಅಥವಾ ಒಪ್ಪಿಸುವಂತೆ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ವಿವರಣಾ ಪತ್ರವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಅಥವಾ ಒಪ್ಪಿಸಲು, ಭಾರತ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆಯ ಪ್ರಕರಣಗಳಾದ 175 ಮತ್ತು 176ರ ಅರ್ಥವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಕಾನೂನುಸಮ್ಮತವಾಗಿ ಬದ್ಧನಾಗಿದ್ದಾನೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

23. ಕಲೆಕ್ಟರ್‌ನಿಂದ ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಖತೀರ್ಪು.- ಪ್ರಕರಣ 20ರ ಮೇರೆಗೆ ಮಾಡಿದ ಅಳತೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಪ್ರಕರಣ 21ರ ಮೇರೆಗೆ ನೀಡಿದ ನೋಟೀಸಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳು ಯಾವುದಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ಮತ್ತು ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು

ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಂದು ಇದ್ದ ಭೂಮಿಯ ಮೌಲ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಮತ್ತು ಪುನರ್ವಸತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕ್ಲೇಮು ಮಾಡಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಹೊಂದಿರುವ ಅವರವರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ವಿಚಾರಣೆಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಂದು ಅಥವಾ ಯಾವ ದಿನಾಂಕಕ್ಕೆ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಮುಂದೂಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ದಿನಾಂಕದಂದು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಕಲೆಕ್ಟರ್‌ನು ಮುಂದಾಗತಕ್ಕದ್ದು,-

(ಎ) ಭೂಮಿಯ ಸರಿಯಾದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಬಗ್ಗೆ;

(ಬಿ) ಪ್ರಕರಣ 31ರ ಮೇರೆಗೆ ನಿರ್ಧರಣೆ ಮಾಡಿದಂತೆ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಐತೀರ್ಪಿನೊಂದಿಗೆ, ಪ್ರಕರಣ 27ರ ಮೇರೆಗೆ ನಿರ್ಧರಣೆ ಮಾಡಿದಂಥ ಮತ್ತು ಭೂಮಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಅವನು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾನೋ ಅಂಥ ಪರಿಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ; ಮತ್ತು

(ಸಿ) ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿರುವ ಅಥವಾ ನಂಬಲಾಗಿರುವ ಅಥವಾ ಯಾರ ಬಗ್ಗೆ ಅಥವಾ ಯಾರ ಕ್ಲೇಮುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತನಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಇದೆಯೋ ಆ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ತನ್ನ ಮುಂದೆ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಹಾಜರಾಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ಹಾಜರಾಗದಿರಲಿ, ಅವರ ನಡುವೆ ಸದರಿ ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ

- ಐತೀರ್ಪನ್ನು ನೀಡಿ, ಅದಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಸಹಿ ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು.

24. 1894ರ ಅಧಿನಿಯಮ ಸಂಖ್ಯೆ 1ರ ಮೇರೆಗಿನ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಕೆಲವು ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ರದ್ದಾಗಿರು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದು.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಅಧಿನಿಯಮ, 1894ರ ಮೇರೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ,-

(ಎ) ಸದರಿ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಅಧಿನಿಯಮ, 1894ರ ಪ್ರಕರಣ 11ರ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಐತೀರ್ಪನ್ನು ನೀಡಿರದಿದ್ದರೆ, ಆಗ, ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಪುನರ್ವಸತಿಗೆ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಉಪಬಂಧಗಳು ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದು; ಅಥವಾ

(ಬಿ) ಸದರಿ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಅಧಿನಿಯಮ, 1894ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ 11ರ ಮೇರೆಗೆ ಐತೀರ್ಪನ್ನು ನೀಡಿದ್ದರೆ, ಆಗ, ಅಂಥ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳನ್ನು, ಸದರಿ ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು ನಿರಸನಗೊಳಿಸಿರದಿದ್ದರೆ ಆ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಮುಂದುವರಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಆ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಮುಂದುವರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಅಧಿನಿಯಮ, 1894ರ ಮೇರೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಸದರಿ ಪ್ರಕರಣ 11ರ ಮೇರೆಗೆ ಐತೀರ್ಪನ್ನು ಈ ಅಧಿನಿಯಮವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಮುಂಚೆ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಅವಧಿಗೆ ಮುಂಚೆಯೇ ನೀಡಿದ್ದರೆ, ಆದರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರದಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿರದಿದ್ದರೆ, ಅಂಥ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳು ರದ್ದಾಗಿವೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಅಂಥ ಭೂಮಿಯ ಸ್ವಾಧೀನದ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಬಯಸಿದರೆ, ಅದು ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಹುದು.

ಪರಂತು, ಐತೀರ್ಪನ್ನು ನೀಡಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಭೂ ಹಿಡುವಳಿಗಳ ಪೈಕಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಿಡುವಳಿಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಖಾತೆಗೆ ಠೇವಣಿ ಮಾಡಿರದಿದ್ದರೆ, ಆಗ, ಸದರಿ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಕರಣ 4ರ ಮೇರೆಗಿನ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಲು ಹಕ್ಕುಳ್ಳವರಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

25. ಯಾವ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಐತೀರ್ಪನ್ನು ನೀಡಬೇಕೋ ಆ ಅವಧಿ.- ಕಲೆಕ್ಟರ್‌ನು, ಪ್ರಕರಣ 19ರ ಮೇರೆಗಿನ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಹನ್ನೆರಡು ತಿಂಗಳುಗಳ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಐತೀರ್ಪನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಆ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಐತೀರ್ಪನ್ನು ನೀಡಿರದಿದ್ದರೆ ಭೂಸ್ವಾಧೀನದ ಇಡೀ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳು ರದ್ದಾಗತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಹನ್ನೆರಡು ತಿಂಗಳುಗಳ ಅವಧಿಯ ವಿಸ್ತರಣೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುವಂಥ ಸಂದರ್ಭ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಇವೆ ಎಂದು ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರೆ, ಅದು ಆ ಅವಧಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು:

ಮತ್ತು ಪರಂತು, ಅವಧಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಅಧಿಸೂಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಗೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ಗೂ ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು.

26. ಕಲೆಕ್ಟರ್‌ನಿಂದ ಭೂಮಿಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯದ ನಿರ್ಧರಣೆ.- (1) ಕಲೆಕ್ಟರ್‌ನು ಭೂಮಿಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವಾಗ ಮತ್ತು ನಿರ್ಧರಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ಮತ್ತು ಈ ಮುಂದಿನ ಮಾನದಂಡವನ್ನು ಎಂದರೆ:-

(ಎ) ಭೂಮಿಯು ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದೆಯೋ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಕ್ರಯ ಪತ್ರಗಳ ಅಥವಾ ಮಾರಾಟ ಒಪ್ಪಂದ ಪತ್ರಗಳ ನೋಂದಣಿಗಾಗಿ ಭಾರತ ಸ್ಟಾಂಪು ಅಧಿನಿಯಮ, 1899 (1899ರ 2)ರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದರೆ ಆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯ; ಅಥವಾ

(ಬಿ) ಅತ್ಯಂತ ಸಮೀಪದ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅಥವಾ ಅತ್ಯಂತ ಸಮೀಪದ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರುವ, ಅದೇ ಬಗೆಯ ಭೂಮಿಯ ಸರಾಸರಿ ಮಾರಾಟ ಬೆಲೆ; ಅಥವಾ

(ಸಿ) ಖಾಸಗಿ ಕಂಪೆನಿಗಳಿಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಖಾಸಗಿ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗಾಗಿ, ಭೂಮಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಪ್ರಕರಣ 2ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (2)ರ ಮೇರೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಂತೆ, ಸಮ್ಮತಿಸಿದ ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗು

- ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಹೆಚ್ಚೋ, ಅದನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

ಪರಂತು, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಧರಣೆ ಮಾಡುವ ದಿನಾಂಕವು, ಪ್ರಕರಣ 11ರ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವ ದಿನಾಂಕದಂದು ಅಧಿಸೂಚನೆ ಹೊರಡಿಸಲಾಯಿತೋ ಆ ದಿನಾಂಕವು ಆಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

ವಿವರಣೆ 1.- (ಬಿ) ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಸರಾಸರಿ ಮಾರಾಟ ಬೆಲೆಯನ್ನು, ಯಾವ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಸ್ವಾಧೀನತೆಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಲಾಯಿತೋ ಆ ವರ್ಷದ ನಿಕಟಪೂರ್ವದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಸಮೀಪದ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಸಮೀಪದ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅದೇ ಬಗೆಯ ಭೂಮಿಗಾಗಿ, ನೋಂದಾಯಿಸಿದ ಕ್ರಯ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಮಾರಾಟ ಒಪ್ಪಂದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಿರ್ಧರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ವಿವರಣೆ 2.- ವಿವರಣೆ 1ರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ಸರಾಸರಿ ಮಾರಾಟ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವ ಕ್ರಯ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಮಾರಾಟ ಒಪ್ಪಂದ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಮೂದಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ, ಆ ಕ್ರಯ ಪತ್ರಗಳ ಅಥವಾ ಒಪ್ಪಂದ ಪತ್ರಗಳ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

ವಿವರಣೆ 3.- ಈ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತು ವಿವರಣೆ 1ರಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ವಿವರಣೆ 2ರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ಸರಾಸರಿ ಮಾರಾಟ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಣೆ ಮಾಡುವಾಗ, ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ, ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ಈ ಮೊದಲು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿರುವ ಯಾವುದೇ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ವಿವರಣೆ 4.- ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತು ವಿವರಣೆ 1ರಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ವಿವರಣೆ 2ರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ ಸರಾಸರಿ ಮಾರಾಟ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಣೆ ಮಾಡುವಾಗ, ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ಬೆಲೆಯು, ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ವಾಸ್ತವಿಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯ ಅಲ್ಲವೆಂದು ಕಲೆಕ್ಷರನು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರೆ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಅದನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಪ್ರಕಾರ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಮೊದಲನೇ ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ, ಗುಣಕದಿಂದ ಗುಣಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಅಥವಾ ಉಪಪ್ರಕರಣ (2)ರ ಮೇರೆಗೆ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು,-

(ಎ) ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ, ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಮೇರೆಗೆ, ಭೂಮಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ಇದೆ ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ; ಅಥವಾ

(ಬಿ) ಅದೇ ಬಗೆಯ ಭೂಮಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ (ಎ) ಖಂಡದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ, ನಿಕಟಪೂರ್ವದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನೋಂದಾಯಿತವಾದ ಕ್ರಯ ಪತ್ರಗಳು ಅಥವಾ ಮಾರಾಟ ಒಪ್ಪಂದ ಪತ್ರಗಳು ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ; ಅಥವಾ

(ಸಿ) ಸಮುಚಿತ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ಭಾರತ ಸ್ಟಾಂಪು ಅಧಿನಿಯಮ, 1899ರ ಮೇರೆಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸದಿರುವ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ

- ನಿರ್ಧರಣೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದಾಗ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಅದೇ ಬಗೆಯ ಭೂಮಿಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಸದರಿ ಭೂಮಿಯ ಪ್ರತಿ ಯುನಿಟ್ ವಿಸ್ತೀರ್ಣಕ್ಕೆ ಫ್ಲೋರ್ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಅಗತ್ಯ ನಿಕಾಯವು ಆ ಭೂಮಿಯ ಸ್ವಾಧೀನತೆಗಾಗಿ, ಪರಿಹಾರದ ಭಾಗವಾಗಿ ಭೂಮಾಲೀಕರಿಗೆ (ಯಾರ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆಯೋ ಅವರಿಗೆ) ತನ್ನ ಷೇರುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ,

ಅಂಥ ಷೇರುಗಳು ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಅಥವಾ ಉಪಪ್ರಕರಣ (2)ರ ಅಥವಾ ಉಪಪ್ರಕರಣ (3)ರ ಮೇರೆಗೆ ಹಾಗೆ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದ ಮೌಲ್ಯದ ಶೇಕಡಾ ಇಪ್ಪತ್ತೈದರಷ್ಟನ್ನು ಮೀರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ:

ಮತ್ತು ಪರಂತು, ಅಗತ್ಯ ನಿಕಾಯವು ಯಾವ ಷೇರುಗಳ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿದ ಭೂಮಿಯ ಮೌಲ್ಯದಿಂದ ಕಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಆ ಷೇರುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಯಾರೇ ಮಾಲೀಕನನ್ನು (ಯಾರ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಭೂ ಮಾಲೀಕ) ಯಾವುದೇ ಕಾರಣದಿಂದಲೂ ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ಮತ್ತೂ ಪರಂತು, ಕಲೆಕ್ಟರನು, ಯಾವುದೇ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು, ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ದರದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಭೂಮಿಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲು ಮತ್ತು ತಹಲೆವರೆಗೆ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿಡಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಎಲ್ಲ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು:

ಮತ್ತೂ ಪರಂತು, ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು, ಧಾರ್ಮಿಕ ಅಥವಾ ಭಾಷಾ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಸಂಸ್ಥೆಗಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಿರ್ಧರಣೆ ಮಾಡಿದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯವು, ಅವರು ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಇರುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಗೊಳಿಸುವ ಹಾಗೆ ಅಥವಾ ಮೊಟಕುಗೊಳಿಸುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಸುನಿಶ್ಚಿತಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

27. ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ನಿರ್ಧರಣೆ ಮಾಡುವುದು.- ಕಲೆಕ್ಟರ್‌ನು, ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಭೂಮಿಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಧರಣೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ, ಭೂ ಮಾಲೀಕನಿಗೆ (ಯಾರ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆಯೋ ಅವರಿಗೆ) ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪರಿಹಾರದ ಒಟ್ಟು ಮೊಬಲಗನ್ನು, ಭೂಮಿಗೆ ಲಗತ್ತಾಗಿರುವ ಎಲ್ಲ ಸ್ವತ್ತುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು.

28. ಕಲೆಕ್ಟರನು ಐತೀಖಿನ ಮೊಬಲಗನ್ನು ನಿರ್ಧರಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾದ ಮಾನದಂಡಗಳು.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಭೂಮಿಗಾಗಿ ನೀಡಬೇಕಾದ ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ನಿರ್ಧರಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ಕಲೆಕ್ಟರನು,-

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ.- ಪ್ರಕರಣ 26ರ ಮೇರೆಗೆ ನಿರ್ಧರಣೆ ಮಾಡಿದಂಥ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತು ಮೊದಲನೆಯ ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯ ಅನುಸೂಚಿಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ನೀಡಬೇಕಾದ ಮೊಬಲಗನ್ನು;

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ.- ಕಲೆಕ್ಟರನು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಬೆಳೆದಿರಬಹುದಾದ ಯಾವುದೇ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಮರಗಳನ್ನು ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಉಂಟಾದ ಹಾನಿಯನ್ನು;

ಮೂರನೆಯದಾಗಿ.- ಕಲೆಕ್ಟರನು, ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಇತರ ಭೂಮಿಯಿಂದ ಅಂಥ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸಿದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಹಾನಿ ಉಂಟಾಗಿದ್ದರೆ, ಆ ಯಾವುದೇ ಹಾನಿಯನ್ನು;

ನಾಲ್ಕನೆಯದಾಗಿ.- ಕಲೆಕ್ಷರನು, ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಆ ಸ್ವಾಧೀನತೆಯಿಂದಾಗಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಇತರ ಚರ ಅಥವಾ ಸ್ಥಿರ ಸ್ವತ್ತಿಗೆ, ಯಾವುದೇ ಇತರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಹಾನಿ ಉಂಟು ಮಾಡಿದ ಅಥವಾ ಅವನ ಗಳಿಕೆಗಳಿಗೆ ತೀವ್ರ ಧಕ್ಕೆ ಉಂಟು ಮಾಡಿದ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಹಾನಿ ಏನಾದರೂ ಉಂಟಾಗಿದ್ದರೆ ಆ ಹಾನಿಯನ್ನು;

ಐದನೆಯದಾಗಿ.- ಕಲೆಕ್ಷರನು, ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ನಿವಾಸವನ್ನು ಅಥವಾ ವ್ಯವಹಾರದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಬದಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ವಹಿಸಿದ ಸಮಂಜಸ ವೆಚ್ಚಗಳು ಯಾವುದಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಆ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು;

ಆರನೆಯದಾಗಿ.- ಪ್ರಕರಣ 19ರ ಮೇರೆಗೆ ಪೋಷಣೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಕಾಲ ಮತ್ತು ಕಲೆಕ್ಷರನು, ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕಾಲ, ಇವುಗಳ ನಡುವಿನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯಿಂದ ಬಂದ ಲಾಭವು ಕಡಿಮೆಯಾದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಹಾನಿ ಆಗಿದ್ದರೆ ಆ ಹಾನಿಯನ್ನು; ಮತ್ತು

ಏಳನೆಯದಾಗಿ.- ಯಾವ ಆಧಾರವು ನೀತಿಗೆ, ನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾದುದಾಗಿದೆಯೋ ಮತ್ತು ಬಾಧಿತ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾದುದಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಆಧಾರವನ್ನು

- ಪರಿಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

29. ಭೂಮಿಗೆ ಅಥವಾ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಲಗತ್ತಾಗಿರುವ ವಸ್ತುಗಳ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಧರಣೆ ಮಾಡುವುದು.- (1) ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕಟ್ಟಡದ ಮತ್ತು ಇತರ ಸ್ಥಿರ ಸ್ವತ್ತಿನ ಅಥವಾ ಭೂಮಿಗೆ ಅಥವಾ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಲಗತ್ತಾಗಿರುವ ಆಸ್ತಿಗಳ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಧರಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ಕಲೆಕ್ಷರನು ಅವಶ್ಯವೆಂದು ತಾನು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಸಕ್ಷಮ ಇಂಜಿನಿಯರನ ಅಥವಾ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಯಾರೇ ಇತರ ತಜ್ಞನ ಸೇವೆಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

(2) ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮರಗಳ ಮತ್ತು ಸಸ್ಯಗಳ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಕಲೆಕ್ಷರನು ಅವಶ್ಯವೆಂದು ತಾನು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಕೃಷಿ, ಅರಣ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ ತೋಟಗಾರಿಕೆ, ರೇಷ್ಮೆ-ಬೇಸಾಯ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅನುಭವವಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸೇವೆಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

(3) ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ, ಹಾನಿಗೆ ಒಳಗಾದ ಬೆಳೆದು ನಿಂತಿರುವ ಬೆಲೆಯ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಧರಣೆಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಕಲೆಕ್ಷರನು ಅವಶ್ಯವೆಂದು ತಾನು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅನುಭವವಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸೇವೆಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

30. ಸಮಾಧಾನಾರ್ಥಕ ಪರಿಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಐತೀರ್ಪು.- (1) ಕಲೆಕ್ಷರನು, ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಒಟ್ಟು ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ನಿರ್ಧರಣೆ ಮಾಡಿದಾಗ, ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗಿನ ಶೇಕಡಾ ಒಂದು ನೂರಕ್ಕೆ ಸಮನಾದ "ಸಮಾಧಾನಾರ್ಥಕ ಪರಿಹಾರ"ದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ವಿಧಿಸಿ ಅಂತಿಮ ಐತೀರ್ಪನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

ವಿವರಣೆ.- ಸಂದೇಹಗಳ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ, ಸಮಾಧಾನಾರ್ಥಕ ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗು, ಯಾರ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗಿನ ಜೊತೆಗೆ ಕೊಡುವಂಥದೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಘೋಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

(2) ಕಲೆಕ್ಟರ್‌ನು, ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪರಿಹಾರದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಮೊದಲನೇ ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದಂತೆ ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗಿನ ಸಂದಾಯದ ವಿವರಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿರುವ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಐತೀರ್ಪುಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಪ್ರಕರಣ 26ರ ಮೇರೆಗೆ ನಿರ್ದರಣೆ ಮಾಡಿದ ಭೂಮಿಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯದ ಜೊತೆಗೆ, ಕಲೆಕ್ಟರ್‌ನು ಭೂಸ್ವಾಧೀನದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ, ಅಂಥ ಭೂಮಿಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕರಣ 4ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (2)ರ ಮೇರೆಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ನಿರ್ದರಣೆ ಅಧ್ಯಯನ ಕುರಿತ ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಂದು ಮತ್ತು ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ, ಕಲೆಕ್ಟರ್‌ನು ಐತೀರ್ಪನ್ನು ನೀಡುವ ದಿನಾಂಕ ಅಥವಾ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ದಿನಾಂಕ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಮೊದಲೋ ಆ ದಿನಾಂಕದವರೆಗಿನ ಅವಧಿಗಾಗಿ, ಅಂಥ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯದ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷಕ್ಕೆ ಶೇಕಡಾ ಹನ್ನೆರಡರ ದರದಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದ ಮೊಬಲಗನ್ನೂ ನೀಡುವಂತೆ ಆದೇಶ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ V

ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಐತೀರ್ಪು

31. ಬಾಧಿತ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕಲೆಕ್ಟರ್‌ನಿಂದ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಐತೀರ್ಪು.- (1) ಕಲೆಕ್ಟರ್‌ನು, ಎರಡನೇ ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಅನ್ವಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಾಧಿತ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಐತೀರ್ಪುಗಳನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಐತೀರ್ಪು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

- (ಎ) ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮೊಬಲಗು;
- (ಬಿ) ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಐತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಮೊಬಲಗನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಯಾವ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಯ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆ ಸಂಖ್ಯೆ;
- (ಸಿ) ಸ್ಥಳಾಂತರಿತ ಕುಟುಂಬಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಮನೆ ನಿವೇಶನದ ಅಥವಾ ಮನೆಯ ವಿವರಗಳು;
- (ಡಿ) ಸ್ಥಳಾಂತರಿತ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದ ಭೂಮಿಯ ವಿವರಗಳು;
- (ಇ) ಸ್ಥಳಾಂತರಿತ ಕುಟುಂಬಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಲ ಪಾವತಿಸುವಂಥ ಜೀವನಾಧಾರ ಭತ್ಯೆಯ ಮತ್ತು ಸಾರಿಗೆ ಭತ್ಯೆಯ ವಿವರಗಳು;

(ಎಫ್) ದನದ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಮತ್ತು ಚಿಲ್ಲರೆ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಂದಾಯದ ವಿವರಗಳು;

(ಜಿ) ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಲ ನೀಡಬೇಕಾದ ಮೊಬಲಗಿನ ವಿವರಗಳು;

(ಎಚ್) ಬಾಧಿತ ಕುಟುಂಬಗಳ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಒದಗಿಸಬೇಕಾದ ಉದ್ಯೋಗದ ವಿವರಗಳು;

(ಐ) ಒಳಗೊಂಡಿರಬಹುದಾದ ಯಾವುದೇ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಹಕ್ಕುಗಳ ವಿವರಗಳು;

(ಜೆ) ಒದಗಿಸಬೇಕಾದ ವರ್ಷಾಶನ ಮತ್ತು ಪಡೆಯಲು ಹಕ್ಕು ಇರುವ ಇತರ ಮೊಬಲಗಿನ ವಿವರಗಳು;

(ಕೆ) ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳ ಜನರಿಗೆ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕಾದ ವಿಶೇಷ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ವಿವರಗಳು:

ಪರಂತು, (ಎ) ಯಿಂದ (ಕೆ) ವರೆಗಿನ ಖಂಡಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವ ವಿಷಯಗಳ ಪೈಕಿ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯವು ಬಾಧಿತ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯವಾಗದಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, 'ಅನ್ವಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಸೂಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು:

ಮತ್ತು ಪರಂತು, ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು, ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಂಕದಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಬಾಧಿತ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮೊಬಲಗಿನ ದರವನ್ನು ಅಧಿಸೂಚನೆ ಹೊರಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು.

32. ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಪರಿಭಾಷಿಸಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ, ಮೂರನೇ ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವ ಎಲ್ಲ ಮೂಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕನಿಷ್ಠ ನಾಗರಿಕ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಕಲೆಕ್ಟರ್‌ನು ಸುನಿಶ್ಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

33. ಐತೀರ್ಪುಗಳಲ್ಲಿನ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಕಲೆಕ್ಟರ್‌ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದು.- (1) ಕಲೆಕ್ಟರ್‌ನು, ಯಾವುದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಆದರೆ ಐತೀರ್ಪಿನ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಆರು ತಿಂಗಳನ್ನು ಮೀರದ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಕರಣ 64ರ ಮೇರೆಗೆ ನಿರ್ಧರಣೆಗಾಗಿ ಐತೀರ್ಪನ್ನು ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಲು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಅವನನ್ನು ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಲಾಗಿರುವಲ್ಲಿ, ನಿರ್ಧರಣೆಗಾಗಿ ಐತೀರ್ಪನ್ನು ಹಾಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ, ಐತೀರ್ಪುಗಳಲ್ಲಿನ ಯಾವುದೇ ಲಿಪಿಕ ದೋಷಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಲೆಕ್ಕಚಾರದಲ್ಲಿನ ದೋಷಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಅದರಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ತಾನಾಗಿಯೇ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅಥವಾ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅರ್ಜಿಯ ಮೇಲೆ ಆಗಲಿ, ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ ಸರಿಪಡಿಸಬಹುದು:

ಪರಂತು, ದೋಷಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಹಾಗೆ ಸರಿಪಡಿಸುವುದರಿಂದಾಗಿ, ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗುವ ಸಂಭವವಿದ್ದರೆ ಆ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ನಿವೇದಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಯುಕ್ತ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡಿದ ಹೊರತು, ಆ ದೋಷಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) ಕಲೆಕ್ಟರ್‌ನು ಐತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿನ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ದೋಷಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಕೂಡಲೇ ನೋಟೀಸನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ದೋಷಗಳನ್ನು ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ಸರಿಪಡಿಸಿದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿರುವುದು ರುಜುವಾತಾದರೆ, ಹಾಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿರುವ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಮೊಬಲಗು ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕಾದಂಥದ್ದಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡಲು ತಪ್ಪಿದ ಅಥವಾ ನಿರಾಕರಿಸಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ಹಣವನ್ನು ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ನಿಯಮಿಸಿದಂತೆ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಬಹುದು.

34. ವಿಚಾರಣೆಯ ಮುಂದೂಡಿಕೆ.- ಕಲೆಕ್ಟರನು, ತಾನು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಭಾವಿಸುವಂಥ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ, ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ, ತಾನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ದಿನಕ್ಕೆ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಮುಂದೂಡಬಹುದು.

35. ಸಾಕ್ಷಿದಾರರನ್ನು ಸಮನ್ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಹಾಜರಾಗುವಂತೆ ಅವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸಲು ಮತ್ತು ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳನ್ನು ಹಾಜರುಪಡಿಸುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯಿಸಲು ಅಧಿಕಾರ.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ವಿಚಾರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ಕಲೆಕ್ಟರನು, ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಪಕ್ಷಕಾರರ ಪೈಕಿ ಯಾರೇ ಪಕ್ಷಕಾರರೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಸಾಕ್ಷಿದಾರರನ್ನು ಸಮನ್ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಹಾಜರಾಗುವಂತೆ ಅವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸಲು ಮತ್ತು ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ, 1908 (1908ರ 5) ರ ಮೇರೆಗೆ ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉಪಬಂಧಿಸಿರುವಂಥದೇ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು (ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದಾದಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ) ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳನ್ನು ಹಾಜರುಪಡಿಸುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯಿಸಲು ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

36. ದಾಖಲೆಗಳು, ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಧಿಕಾರ.- ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು, ಪ್ರಕರಣ 30ರ ಮೇರೆಗೆ ಕಲೆಕ್ಟರನು ಐತೀರ್ಪು ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಯಾವುದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಣಯಗಳ ಅಥವಾ ಹೊರಡಿಸಿದ ಆದೇಶದ ಕಾನೂನುಸಮ್ಮತತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಥವಾ ಔಚಿತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅಥವಾ ಅಂಥ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳ ಕ್ರಮಬದ್ಧತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವತಃ ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದೇ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳ (ವಿಚಾರಣೆ ಮೂಲಕ ಆದವುಗಳಾಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ಅನ್ಯಥಾ) ಯಾವುದೇ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಆದೇಶವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ ಅಂಥ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ನೀಡಬಹುದು:

ಪರಂತು, ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು, ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅವನ ಅಹವಾಲನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಯುಕ್ತ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡದೆ ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಪ್ರತಿಕೂಲಕರವಾದಂಥ ಯಾವುದೇ ಆದೇಶವನ್ನು ಹೊರಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

37. ಕಲೆಕ್ಟರನ ಐತೀರ್ಪುಗಳು ಯಾವಾಗ ಅಂತಿಮವಾದವುಗಳಾಗುತ್ತವೆ.- (1) ಐತೀರ್ಪುಗಳನ್ನು ಕಲೆಕ್ಟರನ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಕಡತಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಉಪಬಂಧಿಸಿರುವಂತೆ ಹೊರತು, ಅವು ಅಂತಿಮವಾದವುಗಳು ಆಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಕಲೆಕ್ಟರನಿಗೆ ಮತ್ತು ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಆಯಾಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಕಲೆಕ್ಟರನ ಮುಂದೆ ಹಾಜರಾಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ಹಾಜರಾಗದಿರಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಭೂಮಿಯ ಸರಿಯಾದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯದ ಮತ್ತು ಭೂಮಿಗೆ ಲಗತ್ತಾಗಿರುವ ಆಸ್ತಿಗಳ, ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿರುವ ಸಮಾಧಾನಾರ್ಥಕ ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗಿನ ಮತ್ತು ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನಡುವೆ ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿರುವುದರ ಕುರಿತ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಸಾಕ್ಷ್ಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಕಲೆಕ್ಷರನು, ಐತೀಪುಗಳನ್ನು ನೀಡಿದಾಗ ಖುದ್ದಾಗಿ ಅಥವಾ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಮೂಲಕ ಹಾಜರಾಗಿಲ್ಲದ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ತನ್ನ ಐತೀಪುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡಲೇ ನೋಟೀಸನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಕಲೆಕ್ಷರನು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾದ ಭೂಮಿಯ ವಿವರಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಐತೀಪಿನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಭೂಸ್ವಾಧೀನದ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾದ ಇಡೀ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ನೋಡಲು ಮುಕ್ತವಾಗಿರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಸೃಜಿಸಿದ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ಗೂ ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು.

38. ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅಧಿಕಾರ.- (1) ಕಲೆಕ್ಷರನು, ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಮತ್ತು ಪುನರ್ ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಾಗಿ ಪಡೆಯಲು ಹಕ್ಕಿರುವ ಮೊಬಲಗನ್ನು, ಪ್ರಕರಣ 30ರ ಮೇರೆಗೆ ನೀಡಿದ ಐತೀಪಿನ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗಾದರೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಮತ್ತು ಎರಡನೇ ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರುವ, ಪುನರ್ ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಾಗಿ ಪಡೆಯಲು ಹಕ್ಕುಳ್ಳ ಮೊಬಲಗಿನ ಭಾಗವಾಗಿದ್ದರೆ ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ, ಅದನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಹಕ್ಕಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಅಥವಾ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸುನಿಶ್ಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ನಂತರ, ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಪಡೆಯಲು ಹಕ್ಕುಳ್ಳ ಮೂಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂಥ, ಎರಡನೇ ಮತ್ತು ಮೂರನೇ ಅನುಸೂಚಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಪ್ರಾಕೇಶನ ಘಟಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಐತೀಪಿನ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಹದಿನೆಂಟು ತಿಂಗಳುಗಳ ಅವಧಿಯೊಳಗಾಗಿ ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಮತ್ತೂ ಪರಂತು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಇರುವಂಥ ನೀರಾವರಿ ಅಥವಾ ಜಲ ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಭೂಮಿಗಳು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುವ ದಿನಾಂಕಕ್ಕೆ ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳಿಗೆ ಮುಂಚೆ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಕಲೆಕ್ಷರನು, ಬಾಧಿತ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಎಲ್ಲ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸುನಿಶ್ಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಜವಾಬ್ದಾರನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

39. ಅನೇಕ ಸಲ ಸ್ಥಳಾಂತರ ಮಾಡಿಸಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಪರಿಹಾರ.- ಕಲೆಕ್ಷರನು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ಈಗಾಗಲೇ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಿರುವ ಯಾವುದೇ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯ ಸಲದ ಸ್ಥಳಾಂತರಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಒಂದಾದ ಮೇಲೊಂದರಂತೆ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಳಾಂತರಗಳಿಗೆ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ನಿರ್ಧರಣೆ ಮಾಡಿರುವ ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗಿಗೆ ಸಮನಾದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

40. ಕೆಲವು ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ತುರ್ತಾಗಿ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಅಧಿಕಾರಗಳು.- (1) ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಯಾವುದೇ ಭೂಮಿಯನ್ನು ತುರ್ತು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ,

ಯಾವುದೇ ಅಂಥ ಐತೀರ್ಪನ್ನು ನೀಡದಿದ್ದರೂ, ಪ್ರಕರಣ 21ರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ನೋಟೀಸನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಮೂವತ್ತು ದಿನಗಳು ಮುಕ್ತಾಯವಾದ ಮೇಲೆ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದರೆ ಕಲೆಕ್ಟರನು ಹಾಗೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಆ ತರುವಾಯ ಆ ಭೂಮಿಯು ಎಲ್ಲಾ ಋಣಭಾರಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಿಹಿತವಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ, ಇರುವ ಅಧಿಕಾರಗಳು, ಸಂಸ್ಥಿತನ ಅನುಮೋದನೆ ಪಡೆದು, ಭಾರತದ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭದ್ರತೆಗಾಗಿ ಅಥವಾ ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪಗಳಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸುವ ಯಾವುದೇ ತುರ್ತು ಸಂದರ್ಭಗಳಿಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಇತರ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿಗಾಗಿ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುವ ಭೂಮಿಯ ಕನಿಷ್ಠ ವಿಸ್ತೀರ್ಣಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

ಪರಂತು, ಕಲೆಕ್ಟರನು, ಈ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಅಥವಾ ಕಟ್ಟಡದ ಭಾಗವನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ತನ್ನ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ಅದರ ಅಧಿಭೋಗದಾರನಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ನಲವತ್ತೆಂಟು ಗಂಟೆಗಳ ಅವಧಿಯ ನೋಟೀಸನ್ನು ನೀಡದೆ ಅಥವಾ ಅನಗತ್ಯ ತೊಂದರೆ ಅನುಭವಿಸದೆ ಅಂಥ ಕಟ್ಟಡದಿಂದ ತನ್ನ ಚರ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಲು ಅಂಥ ಅಧಿಭೋಗದಾರನಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಎಷ್ಟು ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಬೇಕಾಗಬಹುದೋ ಅಷ್ಟು ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ನೋಟೀಸನ್ನು ನೀಡದೆ, ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಅಥವಾ ಕಟ್ಟಡದ ಭಾಗವನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(3) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ಅಥವಾ ಉಪಪ್ರಕರಣ (2)ರ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ, ಕಲೆಕ್ಟರನು, ಅಂಥ ಭೂಮಿಗೆ ತಾನು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿರುವಂಥ ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗಿನ ಶೇಕಡಾ ಎಂಬತ್ತರಷ್ಟು ಮೊಬಲಗನ್ನು ಆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳ, ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗಿಗೆ ಹಕ್ಕುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಯಾವ ಭೂಮಿಗೆ ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ, ಉಪಪ್ರಕರಣ (2)ರ ಅಥವಾ ಉಪಪ್ರಕರಣ (3)ರ ಉಪಬಂಧಗಳು ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುವುದೋ ಆ ಭೂಮಿಗೆ ಅಧ್ಯಾಯ II ರಿಂದ ಅಧ್ಯಾಯ VI ರ ವರೆಗಿನ ಅಧ್ಯಾಯಗಳ ಯಾವುದೇ ಅಥವಾ ಎಲ್ಲ ಉಪಬಂಧಗಳು ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಬಹುದು, ಮತ್ತು, ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ಹಾಗೆ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಿದರೆ, ಪ್ರಕರಣ 11ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದ ತರುವಾಯ, ಯಾವುದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಆ ಭೂಮಿಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕರಣ 19ರ ಮೇರೆಗೆ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು.

(5) ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವ ಭೂಮಿಯ ಮತ್ತು ಸ್ವತ್ತಿನ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕಾಗಿ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಭೂಮಿಗೆ ಮತ್ತು ಸ್ವತ್ತಿಗೆ ಕಲೆಕ್ಟರನು ಪ್ರಕರಣ 27ರ ಮೇರೆಗೆ ನಿರ್ಧರಣೆ ಮಾಡಿರುವಂಥ ಒಟ್ಟು ಪರಿಹಾರ ಮೊಬಲಗಿನ ಶೇ. ಎಪ್ಪತ್ತೈದರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಭಾರತದ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅಖಂಡತೆಗೆ, ದೇಶದ ಭದ್ರತೆಗೆ ಮತ್ತು ಸೇನಾ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ವಿದೇಶಗಳೊಂದಿಗಿನ ಸಂಬಂಧಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಆಗಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

41. ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು ಮತ್ತು ಅನುಸೂಚಿತ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಿಗಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಉಪಬಂಧಗಳು.- (1)

ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ, ಅನುಸೂಚಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) ಹಾಗೆ ಯಾವುದೇ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅನ್ಯ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲದೇ ಕೊನೆಯ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿ ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಅನುಸೂಚಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅಥವಾ ಪರಭಾರೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ತುರ್ತು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನದ ಐದನೇ ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ಅನುಸೂಚಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಆಯಾಯ ಹಂತದ, ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಗ್ರಾಮ ಸಭಾದ ಅಥವಾ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಅಥವಾ ಸ್ವಾಯತ್ತ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತುಗಳ ಪೂರ್ವ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ, ಅಥವಾ ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಕೇಂದ್ರ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಪಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಯು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿಲ್ಲದಿರುವ ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ರಚಿಸದಿರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಅಥವಾ ಸ್ವಾಯತ್ತ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತುಗಳ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಅಗತ್ಯ ನಿಕಾಯದ ಪರವಾಗಿ ಯಾವ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ, ಯಾವ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳ ಅಥವಾ ಅನುಸೂಚಿತ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಒಲ್ಲದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಭೂಸ್ವಾಧೀನದ ಜೊತೆ ಜೊತೆಗೆ ವಿಶೇಷ ಅಭಿಯಾನವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ, ನಿರ್ಣಯಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಆದರೆ ನಿರ್ಣಯಿಸಿರದ ಭೂ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಪರಭಾರೆ ಮಾಡಿದ ಭೂಮಿಗಳ ಮೇಲೆ ಅನುಸೂಚಿತ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳಿಗೆ ಇದ್ದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಪುನಃ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನದ ವಿವರಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿ, ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ತಯಾರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(5) ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ, ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳ ಹಾಗೂ ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು, ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು, ಬದಲಿ ಉರುವಲು, ಮೇವು ಮತ್ತು ಚೌಬೀನೆಯೇತರ ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಅರಣ್ಯೇತರ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯೊಳಗಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಸಹ ಒಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(6) ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳ ಅಥವಾ ಅನುಸೂಚಿತ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಜನರಿಂದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಕೊಡಬೇಕಾದ ಪರಿಹಾರ ಮೊಬಲಗಿನ ಪೈಕಿ ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ ಮೂರನೇ ಒಂದು ಭಾಗದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಕಂತಾಗಿ ಬಾಧಿತ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಉಳಿದ ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ತರುವಾಯ ಸಂದಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(7) ಅನುಸೂಚಿತ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಬಾಧಿತ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದೇ ಅನುಸೂಚಿತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಪುನರ್ ನೆಲೆಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಜನಾಂಗೀಯ, ಭಾಷೆಯ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಲು ಅವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

(8) ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳ ಮತ್ತು ಅನುಸೂಚಿತ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಜನರು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ವಾಸವಾಗಿರುವ ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಸಮುದಾಯದ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಾರಂಭಗಳಿಗಾಗಿ, ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ನಿರ್ಧರಿಸಬಹುದಾದಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(9) ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರ ಭೂಮಿಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳ ಜನರ ಭೂಮಿಗಳನ್ನು ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಾನೂನನ್ನು ಮತ್ತು ವಿನಿಯಮಗಳನ್ನು ಉಪೇಕ್ಷಿಸಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಭಾರೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಅನುರ್ಜಿತ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಮತ್ತು ಅಂಥ ಭೂಮಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು ಬುಡಕಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದ ಮೂಲ ಭೂ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಅಥವಾ ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಭೂ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(10) ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಅಧಿಸೂಚಿಸಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಕೊಳದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅಣೆಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಮೀನು ಹಿಡಿಯುವ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಬಾಧಿತ ಅನುಸೂಚಿತ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರಿಗೆ, ಇತರ ಪಾರಂಪರಿಕ ಅರಣ್ಯವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳ ಜನರಿಗೆ ನೀರಾವರಿಯ ಅಥವಾ ಜಲ ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಯ ಜಲಾಶಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೀನು ಹಿಡಿಯುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

(11) ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳ ಮತ್ತು ಅನುಸೂಚಿತ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಬಾಧಿತ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಮರು ನೆಲೆ ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದರೆ, ಆಗ, ಅವರಿಗೆ ಐವತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು ಸಲದ ಹಕ್ಕಿನ ಮೊಬಲಗಿನ ಜೊತೆಗೆ ಅವರು ಪುನರ್ವಸತಿಯ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಯಾವ ಯಾವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗೆ ಹಕ್ಕು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೋ ಆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗಿಂತ ಶೇಕಡಾ 25ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಹಣದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಂದಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

42. ಮೀಸಲಾತಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು.- (1) ಭೂಸ್ವಾಧೀನದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಅಧಿಸೂಚಿಸಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಸೂಚಿತ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳಿಗೆ ದೊರೆಯುವ ಮೀಸಲಾತಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಎಲ್ಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೂ ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಮುಂದುವರೆಯತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಸಂವಿಧಾನದ ಐದನೇ ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ಅನುಸೂಚಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸಂವಿಧಾನದ ಆರನೇ ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ಬುಡಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಅನುಸೂಚಿತ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಬಾಧಿತ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಹೊರಗಡೆ ಮರು ನೆಲೆ ಕಲ್ಪಿಸಿದಾಗ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಅವರು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಎಲ್ಲ ಶಾಸನಾತ್ಮಕ ರಕ್ಷಣೆಗಳನ್ನು, ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು, ಪುನರ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಪ್ರದೇಶವು ಐದನೇ ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ಅನುಸೂಚಿತ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ಆಗಿಲ್ಲದಿರಲಿ, ಅಥವಾ ಆರನೇ ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ಬುಡಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶವಾಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ಆಗಿಲ್ಲದಿರಲಿ ಅದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸದೆ, ಅವರನ್ನು ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪುನರ್ ನೆಲೆಗೊಳಿಸಲಾಯಿತೋ ಆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಸಮುದಾಯದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಅನುಸೂಚಿತ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಮತ್ತು ಇತರ ಪಾರಂಪರಿಕ ಅರಣ್ಯವಾಸಿಗಳ (ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕುಗಳ ಮಾನ್ಯತೆ) ಅಧಿನಿಯಮ, 2006ರ (2007ರ 2) ಉಪಬಂಧಗಳ ಮೇರೆಗೆ ನಿರ್ಣಯಿಸಲಾಗಿದ್ದರೆ, ಅವುಗಳ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಹಣದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಸ್ಥಳಾಂತರಗೊಂಡ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ, ಅವನು ಸಮುದಾಯ ಹಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿರುವ ಪಾಲಿನ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಸಂದಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ VI

ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ ಮತ್ತು ರೀತಿ

43. ಆಡಳಿತಗಾರನ ನೇಮಕ.- (1) ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಜನರನ್ನು ಒಲ್ಲದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಸ್ಥಳಾಂತರ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸಂಭವವಿದೆಯೆಂದು ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನದಟ್ಟಾದರೆ, ಆಗ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಆ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಜಂಟಿ ಕಲೆಕ್ಟರನ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಕಲೆಕ್ಟರನ ಅಥವಾ ಉಪಕಲೆಕ್ಟರನ ದರ್ಜೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲದ ದರ್ಜೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ತತ್ಸಮಾನ ದರ್ಜೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಡಳಿತಗಾರನಾಗಿ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ಕಾಲಮಿತಿಯೊಳಗೆ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಆಡಳಿತಗಾರನಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು, ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅವನಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಕಚೇರಿ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ನಿರ್ಧರಿಸಬಹುದಾದಂಥ, ಅವನಿಗೆ ಅಧೀನರಾಗಿರತಕ್ಕಂತೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ನೌಕರರು ಅವನಿಗೆ ನೆರವಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರದ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಆಯುಕ್ತರ ಅಧೀಕ್ಷಣೆಗೆ, ನಿರ್ದೇಶನಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟು, ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವ, ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವು ಆಡಳಿತಗಾರನಲ್ಲಿ ನಿಹಿತವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

44. ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಯುಕ್ತ.- (1) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಬಾಧಿತ ಕುಟುಂಬಗಳ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಾಗಿ ಆಯುಕ್ತನ ದರ್ಜೆಯ ಅಥವಾ ಆ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯ ದರ್ಜೆಯ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಯುಕ್ತನನ್ನಾಗಿ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಆಯುಕ್ತನು ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಕಾರ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳ ಅಥವಾ ಯೋಜನೆಗಳ ಸಮರ್ಪಕ ಅನುಷ್ಠಾನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಆಯುಕ್ತನು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಸಭಾಗಳೊಂದಿಗೆ ಹಾಗೂ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪುರಸಭೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ ಅನುಷ್ಠಾನೋತ್ತರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಶೋಧನೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

45. ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರಾವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಮಿತಿ.- (1) ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು, ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ಭೂಮಿಯು ಒಂದು ನೂರು ಎಕರೆಗೆ ಸಮನಾಗಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಒಂದು ನೂರು ಎಕರೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದರೆ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರಾವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಾರ್ಯ ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಸಭಾದೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪುರಸಭೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ ಅನುಷ್ಠಾನೋತ್ತರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಕಲೆಕ್ಟರ್‌ನ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರಾವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಮಿತಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರಾವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಮಿತಿಯು, ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲದೆ, ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

(ಎ) ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಅಧಿಸೂಚಿಸಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವ ಮಹಿಳೆಯರ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿನಿಧಿ;

(ಬಿ) ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಅಧಿಸೂಚಿಸಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ತಲಾ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿನಿಧಿ;

(ಸಿ) ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿನಿಧಿ;

(ಡಿ) ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿನಿಧಿ;

(ಇ) ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ ಭೂಸ್ವಾಧೀನಾಧಿಕಾರಿ;

(ಎಫ್) ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಅಧಿಸೂಚಿಸಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಅಥವಾ ಪುರಸಭೆಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಥವಾ ಅವರ ನಾಮನಿರ್ದೇಶಿತರು;

(ಜಿ) ಜಿಲ್ಲಾ ಯೋಜನಾ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಅಥವಾ ಅವನ ನಾಮನಿರ್ದೇಶಿತ;

(ಹೆಚ್) ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರದೇಶದ ಸಂಸತ್ ಸದಸ್ಯ ಮತ್ತು ವಿಧಾನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯ ಅಥವಾ ಅವರ ನಾಮನಿರ್ದೇಶಿತರು;

(ಐ) ಅಗತ್ಯ ನಿಕಾಯದ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿನಿಧಿ; ಮತ್ತು

(ಜೆ) ಸದಸ್ಯ-ಸಂಚಾಲಕನಾಗಿ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್-ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಆಡಳಿತಗಾರ.

(3) ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಮಿತಿಯು, ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಇತರ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವು ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂತೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು.

46. ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರಾವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಉಪಬಂಧಗಳು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲದ ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯವಾಗುವುದು.- (1) ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲದ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಸಮುಚಿತ

ಸರ್ಕಾರವು ರಾಜ್ಯದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸುಸಂಗತ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಂದರ್ಭ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಅಧಿಸೂಚಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಯಾವ ಪರಿಮಿತಿಗಳಿಗೆ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಪಾವತಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಪರಿಮಿತಿಗಳಿಗೆ ಸಮನಾದ ಅಥವಾ ಆ ಪರಿಮಿತಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಖಾಸಗಿ ಮಾತುಕತೆಗಳ ಮೂಲಕ ಖರೀದಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಆಗ ಅವನು,-

(ಎ) ಖರೀದಿಯ ಇಂಗಿತವನ್ನು;

(ಬಿ) ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಅಂಥ ಖರೀದಿಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೋ ಆ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು;

(ಸಿ) ಖರೀದಿಸಬೇಕಾದ ಭೂಮಿಯ ವಿವರಗಳನ್ನು

- ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಲೆಕ್ಟರನಿಗೆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗಿನ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ಉಪಬಂಧಗಳ ಪಾಲನೆ ಕುರಿತಂತೆ ವಿಷಯವನ್ನು ಆಯುಕ್ತನಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವುದು ಕಲೆಕ್ಟರ್‌ನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ, ಆಯುಕ್ತನು ಅನುಮೋದಿಸಿದ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯೋಜನೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಕಲೆಕ್ಟರನು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಾಗಿ ಪಡೆಯಲು ಇರುವ ಮೊಬಲಗಿನ ವಿವರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸದಿದ್ದರೆ ಭೂಮಿಯ ಬಳಕೆಯ ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(5) ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯೋಜನೆಯ ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲದ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಮಾಡುವ ಭೂಮಿಯ ಯಾವುದೇ ಖರೀದಿಯು ಆರಂಭದಿಂದಲೇ ಅನುರ್ಜಿತವಾಗತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಭೂಮಿಯ ಮಾರಾಟಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ಖರೀದಿಗಾಗಿ ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ತನ್ನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏರ್ಪಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಸದರಿ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಮಿತಿಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಗರಿಷ್ಠ ಪರಿಮಿತಿಯನ್ನು ಕೂಡ ನಿಗದಿಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(6) 2011ರ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 5 ರಂದು ಅಥವಾ ಆ ತರುವಾಯ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಖಾಸಗಿ ಮಾತುಕತೆಗಳ ಮೂಲಕ ಯಾವುದೇ ಜಮೀನನ್ನು ಖರೀದಿಸಿದ್ದರೆ ಅದು ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ ಮಿತಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಾರಂಭದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಒಳಗಾಗಿ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಆಗ, ಅಂಥ ಭೂಮಿಯ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕಾಗಿ ಸಂದಾಯಮಾಡಿದ ಪರಿಹಾರ ಮೊಬಲಗಿನ ಶೇಕಡಾ ನಲ್ವತ್ತರಷ್ಟು ಮೊಬಲಗನ್ನು ಮೂಲ ಭೂ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ವಿವರಣೆ.- ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ,-

(ಎ) “ಮೂಲ ಭೂ ಮಾಲೀಕ” ಎಂದರೆ, 2011ರ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 5 ರಂದು ಯಾರು ಭೂಮಿಯ ಮಾಲೀಕನಾಗಿದ್ದನೋ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ;

(ಬಿ) “ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು” ಎಂಬ ಪದಾವಳಿಯಲ್ಲಿ -

(i) ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರ;

(ii) ಸರ್ಕಾರಿ ಕಂಪನಿ;

(iii) ಸಂಘಗಳ ನೋಂದಣಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 1860 (1860 ರ 21)ರ ಮೇರೆಗೆ ನೋಂದಣಿಯಾದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಥವಾ ಭಾಗಶಃ ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನೆರವು ಪಡೆದ ಅಥವಾ ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಂಘ ಅಥವಾ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಅಥವಾ ಸಂಘ

- ಹೊರತಾಗಿ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

47. ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರಾವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಣದ ಪರಿಮಾಣ ನಿರ್ಧರಣೆ ಮತ್ತು ಶೇವಣಿ.- ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರಾವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅಗತ್ಯ ನಿಕಾಯದ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಣದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಹಾಕಬಹುದೆಂದು ಕಲೆಕ್ಟರ್‌ನು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರೆ, ಆಗ ಅಂಥ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಈಡೇರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಂಥ ಹಣವನ್ನು ಒಂದು ಖಾತೆಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಲು ಕಲೆಕ್ಟರ್‌ನು ಅನುಮತಿ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಆ ಖಾತೆಯನ್ನು ಪ್ರಕರಣ 43ರ ಮೇರೆಗೆ ನೇಮಕಗೊಂಡ ಆಡಳಿತಗಾರನು ಕಲೆಕ್ಟರ್‌ನ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ VII

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರಾವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ಸಮಿತಿ

48. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರಾವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ಸಮಿತಿಯ ಸ್ಥಾಪನೆ.- (1) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಥವಾ ಅಂತರರಾಜ್ಯ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗಾಗಿ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗಿನ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರಾವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಾರ್ಯಾಯೋಜನೆಗಳ ಅಥವಾ ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪುನರಾವಲೋಕನ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ರಚಿಸಬಹುದು.

(2) ಸಮಿತಿಯು, ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಾಲಯಗಳ ಮತ್ತು ಇಲಾಖೆಗಳ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ತಜ್ಞರುಗಳನ್ನು ಸಮಿತಿಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

(3) ಸಮಿತಿಯು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳು ಮತ್ತು ತಜ್ಞರುಗಳಿಗೆ ಪಾವತಿಸಬೇಕಾದ ಭತ್ಯೆಗಳು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂತೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ಸಮಿತಿಯು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಮಿತಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ನೌಕರರನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

49. ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.- ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ಸುಸಂಗತ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು, ನಿಯತವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಿದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ಸಮಿತಿಗೆ ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

50. ರಾಜ್ಯ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರಾವಾಸಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ಸಮಿತಿಯ ಸ್ಥಾಪನೆ.- (1) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗಿನ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರಾವಾಸಕ್ಕೆ ಪರಿಯೋಜನೆಗಳ ಅಥವಾ ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪುನರಾವಲೋಕನ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಸಮಿತಿಯು, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಾಲಯಗಳ ಮತ್ತು ಇಲಾಖೆಗಳ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ತಜ್ಞರುಗಳನ್ನು ಸಮಿತಿಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

(3) ಸಮಿತಿಯು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳು ಮತ್ತು ತಜ್ಞರುಗಳಿಗೆ ಪಾವತಿಸಬೇಕಾದ ಭತ್ಯೆಗಳು ರಾಜ್ಯವು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂತೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಸಮಿತಿಯು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಮಿತಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ನೌಕರರನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ VIII

ಭೂಸ್ವಾಧೀನ, ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರಾವಾಸಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಸ್ಥಾಪನೆ

51. ಭೂಸ್ವಾಧೀನ, ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರಾವಾಸಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಸ್ಥಾಪನೆ.- (1) ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು, ಭೂಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ, ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ, ಪುನರ್ವಸತಿಗೆ ಮತ್ತು ಪುನರಾವಾಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿವಾದಗಳ ತ್ವರಿತ ವಿಲೇವಾರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಿಂದ ಅಥವಾ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ತನಗೆ ಪ್ರದತ್ತವಾದ ಅಧಿಕಾರವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು, ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಮತ್ತು ವಿಧ್ಯುಕ್ತ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಲು "ಭೂಸ್ವಾಧೀನ, ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರಾವಾಸಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ" ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವ ಒಂದು ಪ್ರಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಅಥವಾ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಸ್ಥಾಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ಪ್ರಕರಣ 64ರ ಮೇರೆಗೆ ತನಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಪ್ರಕರಣ 64ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರಲ್ಲಿ ಇರುವ ಎರಡನೇ ಪರಂತುಕದ ಮೇರೆಗೆ ಅರ್ಜಿದಾರನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ತೀರ್ಮಾನಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಒಳಗೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಅಧಿಕಾರ ಚಲಾಯಿಸಬಹುದೋ ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು, ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ಸಹ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

52. ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಸಂರಚನೆ.- (1) ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ನೇಮಕಮಾಡುವ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಒಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು (ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಪೀಠಾಸೀನ ಅಧಿಕಾರಿ ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ).

(2) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು, ಒಂದು ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಪೀಠಾಸೀನ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಪೀಠಾಸೀನ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಹ ಚಲಾಯಿಸಲು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀಡಬಹುದು.

53. ಪೀಠಾಸೀನ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ನೇಮಕಗೊಳ್ಳಲು ಅರ್ಹತೆಗಳು.- (1) ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು,-

- (ಎ) ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶನಾಗಿರುವ ಅಥವಾ ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶನಾಗಿದ್ದ ಹೊರತು; ಅಥವಾ
- (ಬಿ) ಏಳು ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಲ್ಲದ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಅರ್ಹ ಕಾನೂನು ವೃತ್ತಿಗಾರನಾಗಿದ್ದ ಹೊರತು
- ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಪೀಠಾಸೀನ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ನೇಮಕಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಹನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು, ಯಾವ ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆಯೋ ಆ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ ಪೀಠಾಸೀನ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

54. ಪೀಠಾಸೀನ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಪದಾವಧಿ.- ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಪೀಠಾಸೀನ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ತಾನು ಪದವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಗೆ ಅಥವಾ ತನಗೆ ಅರವತ್ತೈದು ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಾಗುವವರೆಗೆ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಮೊದಲೋ ಆ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಪದಧಾರಣ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

55. ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಸಿಬ್ಬಂದಿ.- (1) ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು, ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರನ್ನು ಮತ್ತು ಆ ಸರ್ಕಾರವು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ನೌಕರರನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ನು ಮತ್ತು ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ನೌಕರರು ಪೀಠಾಸೀನ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ನ ಮತ್ತು ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹಾಗೂ ನೌಕರರ ಸಂಬಳಗಳು ಮತ್ತು ಭತ್ಯೆಗಳು ಹಾಗೂ ಸೇವೆಯ ಇತರ ಷರತ್ತುಗಳು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂತೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು.

56. ಪೀಠಾಸೀನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಬಳ ಮತ್ತು ಭತ್ಯೆಗಳು ಹಾಗೂ ಸೇವೆಯ ಇತರ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳು.- ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಪೀಠಾಸೀನ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಪಾವತಿಸಬೇಕಾದ ಸಂಬಳ ಮತ್ತು ಭತ್ಯೆಗಳು ಹಾಗೂ ಅವರ ಸೇವೆಯ ಇತರ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳು (ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನ, ಗ್ರಾಚ್ಯುಟಿ ಹಾಗೂ ಇತರ ನಿವೃತ್ತಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ) ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂತೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಸದರಿ ಪೀಠಾಸೀನ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಸಂಬಳ ಮತ್ತು ಭತ್ಯೆಗಳಾಗಲಿ ಇಲ್ಲವೆ ಸೇವೆಯ ಇತರ ನಿಬಂಧನೆ ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳನ್ನಾಗಲಿ ನೇಮಕದ ನಂತರ ಅವನಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ವ್ಯತ್ಯಸ್ತಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

57. ಖಾಲಿ ಹುದ್ದೆಗಳ ಭರ್ತಿ.- ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಗೈರುಹಾಜರಿಯನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ, ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಪೀಠಾಸೀನ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಸ್ಥಾನವೇನಾದರೂ ತೆರವಾದರೆ ಆಗ ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ಆ ಖಾಲಿ ಸ್ಥಾನವನ್ನು

ಭರ್ತಿಮಾಡಲು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಖಾಲಿ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಭರ್ತಿಮಾಡಿದ ಹಂತದಿಂದ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಮುಂದಿರುವ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದು.

58. ರಾಜೀನಾಮೆ ಮತ್ತು ಪದದಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕುವುದು.- (1) ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಪೀಠಾಸೀನ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಸಹಿಯುಳ್ಳ ಲಿಖಿತ ನೋಟೀಸನ್ನು ನೀಡಿ ತನ್ನ ಪದಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬಹುದು:

ಪರಂತು, ಪೀಠಾಸೀನ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ಕೂಡಲೇ ತನ್ನ ಪದವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಲು ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ಅವನಿಗೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡಿದ್ದ ಹೊರತು, ಅಂಥ ನೋಟೀಸನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಮುಗಿಯುವವರೆಗೆ ಅಥವಾ ತನ್ನ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ವಿದ್ಯುಕ್ತವಾಗಿ ನೇಮಕಗೊಂಡ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಪದವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರೆಗೆ ಅಥವಾ ತನ್ನ ಪದಾವಧಿಯು ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವವರೆಗೆ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಮೊದಲೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಪದದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಪೀಠಾಸೀನ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶನು ಮಾಡಿದ ಯಾವ ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಅವನ ವಿರುದ್ಧ ಮಾಡಿರುವ ದೋಷಾರೋಪಗಳನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪೀಠಾಸೀನ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಮತ್ತು ಈ ದೋಷಾರೋಪಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಅಹವಾಲನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಅವನಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ವಿಚಾರಣೆಯ ನಂತರ ದುರ್ನಡತೆಯು ಅಥವಾ ಅಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ರುಜುವಾತಾದ ಕಾರಣದ ಮೇಲೆ ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ಮಾಡಿದ ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ ಹೊರತು, ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಪೀಠಾಸೀನ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಅವನ ಪದದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(3) ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು, ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಪೀಠಾಸೀನ ಅಧಿಕಾರಿಯ ದುರ್ನಡತೆಯ ಅಥವಾ ಅಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ನಡೆಸುವ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ನಿಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ವಿನಿಯಮಿಸಬಹುದು.

59. ಪ್ರಾಧಿಕಾರವನ್ನು ರಚಿಸುವ ಆದೇಶವು ಅಂತಿಮವಾದುದಾಗಿರುವುದು ಮತ್ತು ಅದರ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳು ಅಸಿಂಧುವಾಗದಿರುವುದು.- ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಪೀಠಾಸೀನ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವ ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರದ ಯಾವುದೇ ಆದೇಶವನ್ನು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಪ್ರಶ್ನಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅಥವಾ ಅದರ ಮುಂದಿರುವ ಯಾವುದೇ ವ್ಯವಹರಣೆಯನ್ನು, ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ನ್ಯೂನತೆಯಿದೆ ಎಂಬ ಕಾರಣ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಪ್ರಶ್ನಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

60. ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಅದರ ಮುಂದೆ ನಡೆಯುವ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ.- (1) ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗಿನ ತನ್ನ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ಈ ಕೆಳಕಂಡ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ, 1908 (1908ರ 5)ರ ಮೇರೆಗೆ ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ನಿಹಿತವಾಗಿರುವಂಥ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನೇ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

(ಎ) ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಮನುಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಹಾಜರಾಗುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಪ್ರಮಾಣ ಮಾಡಿಸಿ ಅವನನ್ನು ವಿಚಾರಣೆಮಾಡುವುದು;

(ಬಿ) ಸಾಕ್ಷ್ಯವಾಗಿ ಹಾಜರುಪಡಿಸಬೇಕಾದ ಯಾವುದೇ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ಇತರ ಮುದ್ದೆ ಮಾಲನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವಂತೆ ಮತ್ತು ಹಾಜರುಪಡಿಸುವಂತೆ ಆದೇಶಿಸುವುದು;

(ಸಿ) ಅಫಿಡಾವಿಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು;

(ಡಿ) ಯಾವುದೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವಂತೆ ಆದೇಶಿಸುವುದು;

(ಇ) ಸಾಕ್ಷಿದಾರರ ವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿ ಕಾರ್ಯಾಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವುದು;

(ಎಫ್) ತನ್ನ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು;

(ಜಿ) ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಯಾವುದೇ ಇತರ ವಿಷಯ.

(2) ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ಪ್ರಕರಣ 64ರ ಮೇರೆಗೆ ತನಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಲು ಮೂಲ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ, 1908 (1908ರ 5)ರಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಿರುವ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಬದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಹಜ ನ್ಯಾಯದ ಮೂಲ ತತ್ವಗಳಿಂದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಪಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಇತರ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು, ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ತನ್ನದೇ ಆದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ವಿನಿಯಮಿಸಲು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ಪ್ರಕರಣ 64ರ ಮೇರೆಗೆ ತನಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ ವಿಷಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ನಂತರ ಮತ್ತು ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಹಾಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷಕಾರರಿಗೆ ನೋಟೀಸನ್ನು ನೀಡಿದ ನಂತರ ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷಕಾರರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಅಹವಾಲನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡಿದ ತರುವಾಯ, ಅಂಥ ವಿಷಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳ ಅವಧಿಯೊಳಗಾಗಿ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ವಿಲೇವಾರಿಪಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ತದನುಸಾರವಾಗಿ ಐತೀರ್ಪನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

(5) ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ಅಂಥ ಐತೀರ್ಪನ್ನು ನೀಡಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯೊಳಗಾಗಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪಕ್ಷಕಾರರಿಗೆ ಐತೀರ್ಪಿನ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

61. ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಮುಂದೆ ನಡೆಯುವ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳು ನ್ಯಾಯಿಕ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳಾಗಿರುವುದು.- ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ

ಮುಂದೆ ನಡೆಯುವ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳನ್ನು, ಭಾರತ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆ (1860ರ 45) ಯ ಪ್ರಕರಣಗಳಾದ 193ರ ಮತ್ತು 228ರ ಅರ್ಥವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ನ್ಯಾಯಿಕ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಧಿಕಾರವನ್ನು ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ, 1973 (1974ರ 2)ರ ಪ್ರಕರಣಗಳಾದ 345ರ ಮತ್ತು 346ರ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯವೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

62. ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಲೋಕ ನೌಕರರಾಗಿರುವುದು.- ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಭಾರತ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆ (1860ರ 45)ಯ ಪ್ರಕರಣ 21ರ ಅರ್ಥವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಲೋಕ ನೌಕರರೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

63. ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ಅಧಿಕಾರವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಪ್ರತಿಷೇಧ.- ಯಾವ ಭೂಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಅದರ ಮೇರೆಗೆ ಕಲೆಕ್ಟರನಿಗೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಯಾವುದೇ ಭೂಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ವಿವಾದವನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ (ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ 226ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದದ ಅಥವಾ 227ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದದ ಮೇರೆಗೆ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವಲ್ಲದ ಅಥವಾ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವಲ್ಲದ) ಯಾವುದೇ ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಪ್ರತಿಬಂಧಕಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

64. ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ನಿರ್ಧರಣೆಗಾಗಿ ವಿಷಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸುವುದು.- (1) ಐತೀರ್ಪನ್ನು ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಒಪ್ಪಿಲ್ಲವೋ, ಆ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯು, ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಭೂಮಿಯ ಅಳತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದಾಗಿರಲಿ, ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದಾಗಿರಲಿ, ಅದನ್ನು ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಪಾವತಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದಾಗಿರಲಿ ಅಧ್ಯಾಯ-V ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಾಯ VI ರ ಮೇರೆಗೆ ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಹಾಗೂ ಪುನರ್ವಸತಿಯ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನಡುವೆ ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಹಂಚಿ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದಾಗಿರಲಿ, ಲಿಖಿತ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಕಲೆಕ್ಟರನಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ವಿಷಯವನ್ನು ನಿರ್ಧರಣೆಗಾಗಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸುವಂತೆ ಕಲೆಕ್ಟರನನ್ನು ಕೋರಬಹುದು:

ಪರಂತು, ಕಲೆಕ್ಟರನು, ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಮೂವತ್ತು ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯೊಳಗಾಗಿ ವಿಷಯವನ್ನು ನಿರ್ಧರಣೆಗಾಗಿ ಸಮುಚಿತ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಮತ್ತೂ ಪರಂತು, ಹಾಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಅವಧಿಯೊಳಗಾಗಿ ವಿಷಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಲು ಕಲೆಕ್ಟರನು ವಿಫಲನಾದರೆ, ಅರ್ಜಿದಾರನು, ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಮೂವತ್ತು ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯೊಳಗಾಗಿ ವಿಷಯವನ್ನು ನಿರ್ಧರಣೆಗಾಗಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಕಲೆಕ್ಟರನಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡುವಂತೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೋರಬಹುದು.

(2) ಯಾವ ಕಾರಣಗಳ ಮೇಲೆ ಐತೀರ್ಪಿನ ಬಗ್ಗೆ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳನ್ನು ಎತ್ತಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು ಅಂಥ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು,-

(ಎ) ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಕಲೆಕ್ಟರನು ಐತೀರ್ಪನ್ನು ನೀಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವನ ಮುಂದೆ ಹಾಜರಾಗಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಅವನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯು, ಹಾಜರಾಗಿದ್ದರೆ, ಕಲೆಕ್ಟರನು ಐತೀರ್ಪನ್ನು ನೀಡಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಆರು ವಾರಗಳೊಳಗಾಗಿ;

(ಬಿ) ಇತರ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ಪ್ರಕರಣ 21ರ ಮೇರೆಗೆ ಕಲೆಕ್ಟರನಿಂದ ನೋಟೀಸನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದಂದಿನಿಂದ ಆರು ವಾರಗಳೊಳಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಕಲೆಕ್ಟರನು ಐತೀರ್ಪು ನೀಡಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಆರು ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿ ಇವುಗಳೆರಡರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅವಧಿಯು ಮೊದಲು ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಆ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ

- ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು:

ಮತ್ತೂ ಪರಂತು, ಮೊದಲನೇ ಪರಂತುಕದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಅವಧಿಯೊಳಗಾಗಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರಣವಿತ್ತೆಂದು ಕಲೆಕ್ಟರನಿಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾದರೆ, ಅವನು ಸದರಿ ಅವಧಿಯು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡ ನಂತರ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸಬಹುದು.

65. ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಕಲೆಕ್ಟರನ ವಿವರಣಾ ಪತ್ರ.- (1) ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ನಿರ್ಧಾರಣೆಗಾಗಿ ವಿಷಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸುವಾಗ, ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ, ಕಲೆಕ್ಟರನು,-

(ಎ) ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಮರಗಳ, ಕಟ್ಟಡಗಳ ಅಥವಾ ಬೆಳೆದು ನಿಂತಿರುವ ಬೆಳೆಗಳ ವಿವರಗಳೊಂದಿಗೆ ಭೂಮಿಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ವಿಸ್ತೀರ್ಣವನ್ನು;

(ಬಿ) ಅಂಥ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಭಾವಿಸಲು ತನಗೆ ಕಾರಣವಿದೆಯೋ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು;

(ಸಿ) ಪ್ರಕರಣ 13ರ ಮೇರೆಗೆ ಹಾನಿಗಳಿಗಾಗಿ ಐತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ, ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿದ ಅಥವಾ ನೀಡಿದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಮತ್ತು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಐತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗನ್ನು;

(ಡಿ) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಉಪಬಂಧಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿದ ಅಥವಾ ರೇವಣಿ ಮಾಡಿದ ಮೊಬಲಗನ್ನು; ಮತ್ತು

(ಇ) ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯು ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದರೆ, ಯಾವ ಆಧಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಆಧಾರಗಳನ್ನು

- ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಸಹಿ ಹಾಕಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ನೀಡಿದ ವಿವರಣಾ ಪತ್ರದೊಂದಿಗೆ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವ ಆಯಾಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಜಾರಿ ಮಾಡಿದ ನೋಟೀಸುಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅವರು ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಅಥವಾ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಲಗತ್ತಿಸಿರತಕ್ಕದ್ದು.

66. ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಿಂದ ನೋಟೀಸ್ ಜಾರಿ.- ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಆ ನಂತರ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಪಡಿಸಲು ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಯಾವ ದಿನಾಂಕದಂದು ಮುಂದಾಗುವುದೋ ಆ ದಿನಾಂಕವನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವ ಮತ್ತು ಆ ದಿನದಂದು ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಮುಂದೆ ಹಾಜರಾಗುವಂತೆ ಈ ಮುಂದಿನ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಿರುವ ನೋಟೀಸನ್ನು ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ, ಎಂದರೆ:-

(ಎ) ಅರ್ಜಿದಾರನಿಗೆ;

(ಬಿ) ಐತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಸಂದಾಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಯಾವುದೇ ವಿರೋಧ ತೋರದೆ, ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯಲ್ಲಿ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ; ಮತ್ತು

(ಸಿ) ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯು ಭೂಮಿಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದರೆ, ಕಲೆಕ್ಟರನಿಗೆ
-ಜಾರಿ ಮಾಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

67. ವ್ಯವಹರಣೆಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಬಂಧ.- ಅಂಥ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ಯವಹರಣೆಯಲ್ಲಿನ ವಿಚಾರಣೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯು ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯಿಂದ ಬಾಧಿತರಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

68. ವ್ಯವಹರಣೆಗಳನ್ನು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ನಡೆಸುವುದು.- ಅಂಥ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ಯವಹರಣೆಯನ್ನು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಯಾವುದೇ ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವಾದಿ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ನಡೆಸಲು ಹಕ್ಕುಳ್ಳ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಅಂಥ ವ್ಯವಹರಣೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಾಗಲು, ವಾದ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಲು (ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರವಾಗಿ) ಹಕ್ಕುಳ್ಳವರಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

69. ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಿಂದ ಪರಿಹಾರ ಮೊಬಲಗಿನ ನಿರ್ಧರಣೆ.- (1) ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ, ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಇರುವ ಹಕ್ಕುದಾರಿಕೆಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಭೂಮಿಗಾಗಿ ನೀಡಬೇಕಾದ ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗಿನ ನಿರ್ಧರಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ಕಲೆಕ್ಟರನು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಕರಣಗಳಾದ 26ರಿಂದ ಪ್ರಕರಣ 30ರಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಿದ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಾಯ Vರ ಮೇರೆಗಿನ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಿದ್ದಾನೆಯೇ, ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ, ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯದ ಜೊತೆಗೆ, ಅಂಥ ಭೂಮಿಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕರಣ 11ರ ಮೇರೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಪ್ರಕಟಣೆಯ ದಿನಾಂಕದಂದು ಮತ್ತು ಆ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಕಲೆಕ್ಟರನು ಐತೀರ್ಪು ನೀಡಿದ ದಿನಾಂಕ ಅಥವಾ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ದಿನಾಂಕ, -ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಮೊದಲೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗಿನ ಅವಧಿಗಾಗಿ ಅಂಥ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯದ ಮೇಲೆ ವಾರ್ಷಿಕ ಶೇಕಡ ಹನ್ನೆರಡರ ದರದಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿದ ಮೊಬಲಗನ್ನು, ನೀಡುವಂತೆ ಐತೀರ್ಪು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

ವಿವರಣೆ.- ಈ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ ಅವಧಿಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಹಾಕುವಾಗ, ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ ನೀಡಿದ ಯಾವುದೇ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆಯ ಅಥವಾ ನಿರ್ಬಂಧಕಾಜ್ಞೆಯ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ, ಭೂಸ್ವಾಧೀನದ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳನ್ನು ಯಾವ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಅಥವಾ ಅವಧಿಗಳವರೆಗೆ ತಡೆಹಿಡಿಯಲಾಗಿತ್ತೋ ಆ ಯಾವುದೇ ಅವಧಿ ಅಥವಾ ಅವಧಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ, ಭೂಮಿಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯದ ಜೊತೆಗೆ, ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗಿನ ಮೇಲೆ ಶೇಕಡ ನೂರರಷ್ಟು ಸಮಾಧಾನಾರ್ಥಕ ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗಿನ ನೀಡಿಕೆಗೆ ಐತೀರ್ಪು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

70. ಐತೀರ್ಪಿನ ನಮೂನೆ.- (1) ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಮೇರೆಗಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಐತೀರ್ಪು ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಪೀಠಾಸೀನ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅದಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಪ್ರಕರಣ 28ರ ಮೊದಲನೇ ಖಂಡದ ಮೇರೆಗೆ ಐತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಆದೇಶಿಸಿದ ಹಣವನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮೊಬಲಗನ್ನು ನೀಡುವಂತೆ ಐತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಆದೇಶಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇರುವ ಕಾರಣಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಅದೇ ಪ್ರಕರಣದ ಇತರ ಖಂಡಗಳ ಪೈಕಿ

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಖಂಡದ ಮೇರೆಗೆ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಐತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಮೊಬಲಗನ್ನು ನೀಡಿಕೆಗೆ ಆದೇಶಿಸಿದ್ದರೆ ಆ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಸಹ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಅಂಥ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಐತೀರ್ಪನ್ನು ಡಿಕ್ರಿಯೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಐತೀರ್ಪನ್ನು ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಇರುವ ಕಾರಣಗಳ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ, 1908 (1908ರ 5)ರ ಪ್ರಕರಣ 2ರ, ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ (2)ನೇ ಮತ್ತು (9)ನೇ ಖಂಡಗಳ ಅರ್ಥವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ತೀರ್ಪು ಎಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

71. ವೆಚ್ಚಗಳು.- (1) ಅಂಥ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಐತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಮೇರೆಗಿನ ವ್ಯವಹರಣೆಯಲ್ಲಿ ವಹಿಸಿದ ವೆಚ್ಚದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಆ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಯಾವ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಯಾವ ಯಾವ ಅನುಪಾತದಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಸಹ ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಕಲೆಕ್ಟರನು ಮಾಡಿದ ಐತೀರ್ಪನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯದಿದ್ದಾಗ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ಅರ್ಜಿದಾರರ ಕ್ಲೇಮು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ವೆಚ್ಚದ ಕ್ಲೇಮು ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಅಥವಾ ಅವನು ಕಲೆಕ್ಟರನ ಮುಂದೆ ತನ್ನ ವಾದವನ್ನು ಮಂಡಿಸುವಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯರಿಯ ತೋರಿರುವುದರಿಂದ ಆತನ ವೆಚ್ಚಗಳಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿನ ಕಡಿತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಥವಾ ಆತನು ಕಲೆಕ್ಟರನ ವೆಚ್ಚಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟು ಹೊರತು, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಲೆಕ್ಟರನು ಆ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

72. ಕೊಡಬೇಕಾದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಹಾರ ಮೊಬಲಗಿನ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವಂತೆ ಕಲೆಕ್ಟರನಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶಿಸುವುದು.- ಕಲೆಕ್ಟರನು ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಾಗಿ ಐತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಆದೇಶಿಸಿರುವ ಯಾವ ಮೊಬಲಗು, ಕಲೆಕ್ಟರನು ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಾಗಿ ಐತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಆದೇಶಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಹಣಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುವುದೋ ಅಂಥ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಮೊಬಲಗಿನ ಮೇಲೆ, ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವ ದಿನಾಂಕದವರೆಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಶೇಕಡಾ ಒಂಭತ್ತರ ದರದಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಕಲೆಕ್ಟರನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಐತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಬಹುದು.

ಪರಂತು, ಅಂಥ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಅಥವಾ ಅದರ ಯಾವುದೇ ಭಾಗವನ್ನು ಯಾವ ದಿನಾಂಕದಂದು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತೋ ಆ ದಿನಾಂಕದ ತರುವಾಯ ಅಥವಾ ಆ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯು ಮುಕ್ತಾಯವಾದ ತರುವಾಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿದರೆ, ಅಂಥ ಮುಕ್ತಾಯದ ದಿನಾಂಕಕ್ಕೂ ಮುಂಚೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿದ ಅಂಥ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೊಬಲಗಿನ ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗದ ಮೇಲೆ ಸದರಿ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯು ಮುಕ್ತಾಯದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಶೇಕಡಾ ಹದಿನೈದರ ದರದಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಸಹ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಐತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ದೇಶಿಸಬಹುದು.

73. ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಐತೀರ್ಪಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗಿನ ಪುನರ್ನಿರ್ಧರಣೆ.- (1) ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಮೇರೆಗಿನ ಐತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ, ಕಲೆಕ್ಟರನು ಪ್ರಕರಣ 23ರ ಮೇರೆಗೆ ಐತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಆದೇಶಿಸಿರುವ ಮೊಬಲಗಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆಯಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಅರ್ಜಿದಾರನಿಗೆ ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಅನುಮತಿಸಿದರೆ, ಪ್ರಕರಣ 11ರ ಮೇರೆಗೆ ಅದೇ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಭೂಮಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಲೆಕ್ಟರನ ಐತೀರ್ಪಿನಿಂದ ಬಾಧಿತರಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ಕಲೆಕ್ಟರನಿಗೆ ಯಾವುದೇ

ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಐತೀರ್ಪಿನ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಮೂರು ತಿಂಗಳುಗಳೊಳಗೆ ಕಲೆಕ್ಟರನಿಗೆ ಲಿಖಿತ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ, ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಐತೀರ್ಪು ನೀಡಿದ ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗಿನ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ತಮಗೆ ಸಂದಾಯವಾಗಬೇಕಾದ ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗಿನ ಪುನರ್ನಿರ್ಧರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಬಹುದು:

ಪರಂತು, ಈ ಉಪಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಕಲೆಕ್ಟರನಿಗೆ ಯಾವ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕೋ ಆ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಹಾಕುವಾಗ, ಐತೀರ್ಪನ್ನು ಯಾವ ದಿನದಂದು ಘೋಷಿಸಲಾಯಿತೋ ಮತ್ತು ಐತೀರ್ಪಿನ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಾದ ಕಾಲವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಕಲೆಕ್ಟರನು ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಮೇಲೆ, ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಎಲ್ಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ನೋಟೀಸನ್ನು ನೀಡಿದ ತರುವಾಯ ಮತ್ತು ಅಹವಾಲನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವರಿಗೆ ಯುಕ್ತ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡಿದ ತರುವಾಯ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅರ್ಜಿದಾರರಿಗೆ ಸಂದಾಯವಾಗಬೇಕಾದ ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗಿನ ನಿರ್ಧರಣೆ ಮಾಡಿ ಐತೀರ್ಪನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಉಪಪ್ರಕರಣ (2)ರ ಮೇರೆಗೆ ನೀಡಿದ ಐತೀರ್ಪನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಕಲೆಕ್ಟರನಿಗೆ ಲಿಖಿತ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ನಿರ್ಧರಣೆಗಾಗಿ ಕಲೆಕ್ಟರನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರಬಹುದು.

74. ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಅಪೀಲು.- (1) ಪ್ರಕರಣ 69ರ ಮೇರೆಗೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ನೀಡಿದ ಐತೀರ್ಪಿನಿಂದ ಬಾಧಿತವಾದ ಅಗತ್ಯ ನಿಕಾಯವು ಅಥವಾ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಐತೀರ್ಪಿನ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಅರವತ್ತು ದಿನಗಳೊಳಗೆ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಅಪೀಲನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು:

ಪರಂತು, ಸದರಿ ಅವಧಿಯೊಳಗಾಗಿ ಅಪೀಲನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಅರ್ಜಿದಾರನಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಮನದಟ್ಟಾದರೆ, ಅದು ಅರವತ್ತು ದಿನಗಳನ್ನು ಮೀರದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಬಹುದು.

(2) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಪೀಲನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಅಪೀಲು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳೊಳಗೆ ಅಂಥ ಅಪೀಲನ್ನು ವಿಲೇ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ವಿವರಣೆ.- ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ, "ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ" ಎಂದರೆ ಯಾವ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಅಧಿಕಾರವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಅಥವಾ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ಭೂಮಿಯು ಇರುವುದೋ ಆ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ.

ಅಧ್ಯಾಯ IX

ಪರಿಹಾರದ ಹಂಚಿಕೆ

75. ಹಂಚಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿವರಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸುವುದು.- ಹಲವಾರು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದಾಗ, ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಒಪ್ಪಿದರೆ, ಅಂಥ ಹಂಚಿಕೆಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ಐತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಆ ಐತೀರ್ಪು ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನಡುವೆ, ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿರುವುದರ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಸಾಕ್ಷ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

76. ಹಂಚಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿವಾದ.- ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗಿನ ಬಗ್ಗೆ ಇತ್ಯರ್ಥ ಆಗಿದ್ದಾಗ, ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಅಥವಾ ಅದರ ಯಾವುದೇ ಭಾಗದ ಹಂಚಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ಅಥವಾ ಅದರ ಯಾವುದೇ ಭಾಗವನ್ನು ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವಾದವೇನಾದರೂ ಉದ್ಭವಿಸಿದರೆ, ಅಂಥ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಕಲೆಕ್ಟರನು ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಬಹುದು.

ಅಧ್ಯಾಯ X

ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗಿನ ಸಂದಾಯ

77. ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗಿನ ಸಂದಾಯ ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಠೇವಣಿ ಇಡುವುದು.- (1) ಪ್ರಕರಣ 30ರ ಮೇರೆಗೆ ಐತೀರ್ಪನ್ನು ನೀಡಿದ ಮೇಲೆ ಕಲೆಕ್ಟರನು ಆ ಐತೀರ್ಪಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಆ ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಹಕ್ಕುಳ್ಳ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಕಲೆಕ್ಟರನು ಐತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವಂಥ ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಉಪಪ್ರಕರಣ (2)ರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಸಂದರ್ಭಗಳಿಂದಾಗಿ ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಖುದ್ದಾಗಿ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಲಾಗದಿದ್ದರೆ ಅವರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಠೇವಣಿ ಇಡುವ ಮೂಲಕ ಅದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಸಂದಾಯಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗಿಗೆ ಹಕ್ಕುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡದಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪರಭಾರೆ ಮಾಡಲು ಸಕ್ಷಮನಾದ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಅಥವಾ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇರುವ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅಥವಾ ಅದರ ಹಂಚಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಯಾವುದೇ ವಿವಾದವಿದ್ದರೆ, ಪ್ರಕರಣ 64ರ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಲಾಗುವುದೋ ಆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಕಲೆಕ್ಟರನು ಆ ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಠೇವಣಿ ಇಡತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳವನೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಆ ಮೊಬಲಗಿನ ಪರ್ಯಾಪ್ತತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿರೋಧವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಅಂಥ ಸಂದಾಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬಹುದು:

ಮತ್ತು ಪರಂತು, ವಿರೋಧ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸದೆಯೇ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಪ್ರಕರಣ 64ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಹಕ್ಕುಳ್ಳವನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ:

ಮತ್ತೂ ಪರಂತು, ಇದರಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದು ಯಾವುದೂ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಐತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಥವಾ ಅದರ ಯಾವುದೇ ಭಾಗವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಆ ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗಿಗೆ ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ ಹಕ್ಕುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅದನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಲು ಅವನಿಗಿರುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗೆ ಬಾಧಕವುಂಟು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

78. ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪರಭಾರೆ ಮಾಡಲು ಸಕ್ಷಮನಲ್ಲದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಭೂಮಿಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಠೇವಣಿ ಇಟ್ಟ ಹಣದ ಹೂಡಿಕೆ.- (1) ಯಾವುದೇ ಹಣವನ್ನು ಪ್ರಕರಣ 77ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (2)ರ ಮೇರೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಠೇವಣಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಯಾವ ಭೂಮಿಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಆ ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗಿನ ಬಗ್ಗೆ ಐತೀರ್ಪು ನೀಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಭೂಮಿಯು ಅದನ್ನು ಪರಭಾರೆ ಮಾಡಲು ಯಾವುದೇ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲದ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸೇರಿದೆ ಎಂದು ಕಂಡುಬಂದರೆ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು-

(ಎ) ಯಾವ ಭೂಮಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಅಂಥ ಹಣವನ್ನು ಠೇವಣಿ ಇಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಆ ಭೂಮಿಗೆ ಇದ್ದ ಹಕ್ಕುಸ್ವಾಮ್ಯದಂಥದೇ ಹಕ್ಕು ಸ್ವಾಮ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತು ಮಾಲೀಕತ್ವದ ಷರತ್ತುಗಳಂಥವೇ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಇತರ ಭೂಮಿಗಳ ಖರೀದಿಗೆ ಆ ಹಣವನ್ನು ಹೂಡುವಂತೆ ಆದೇಶಿಸತಕ್ಕದ್ದು; ಅಥವಾ

(ಬಿ) ಅಂಥ ಖರೀದಿಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಮಾಡಲಾಗದಿದ್ದರೆ, ಆಗ, ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಯಾವ ಸರ್ಕಾರಿ ಭದ್ರತಾ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಇತರ ಅನುಮೋದಿತ ಭದ್ರತಾ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹೂಡುವುದು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತದೋ ಅಂಥ ಸರ್ಕಾರಿ ಭದ್ರತಾ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಇತರ ಅನುಮೋದಿತ ಭದ್ರತಾ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಹಣವನ್ನು ಹೂಡುವಂತೆ ಆದೇಶಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಮತ್ತು ಅಂಥ ಹೂಡಿಕೆಯಿಂದ ಬರುವ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಇತರ ಉತ್ಪತ್ತಿಗಳನ್ನು ಸದರಿ ಭೂಮಿಯ ಸ್ವಾಧೀನತೆಗೆ ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕು ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವಂತೆ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಹಣವನ್ನು-

(i) ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಅಂಥ ಇತರ ಭೂಮಿಗಳ ಖರೀದಿಗಾಗಿ; ಅಥವಾ

(ii) ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹಕ್ಕುಳ್ಳವನಾಗುವಂಥ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ

- ಅದನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸುವ ತನಕ ಅದನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಠೇವಣಿ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಹಣ ಠೇವಣಿ ಇಟ್ಟಿರುವ ಯಾವ ಪ್ರಕರಣಗಳಿಗೆ ಈ ಪ್ರಕರಣವು ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಆ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ಈ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿರುವಂಥವುಗಳಿಗೆ ಆದ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಂಜಸ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಸಂಗಿಕ ಖರ್ಚುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಕಲೆಕ್ಟರನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಆದೇಶಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ:-

(ಎ) ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂಥ ಹೂಡಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಆದ ವೆಚ್ಚಗಳು;

(ಬಿ) ಯಾವ ಭದ್ರತಾ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಹಣವನ್ನು ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಭದ್ರತಾ ಪತ್ರಗಳಿಂದ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವ ಬಡ್ಡಿಯ ಅಥವಾ ಇತರ ಉತ್ಪತ್ತಿಗಳ ಸಂದಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಹಣದ ಅಸಲನ್ನು ಮತ್ತು ತದ್ವಿರುದ್ಧ ಕ್ಲೇಮುದಾರರ ನಡುವಿನ ವ್ಯಾಜ್ಯದಿಂದಾಗಿ ಉಂಟಾಗಬಹುದಾದ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಆ ಅಸಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳ ಖರ್ಚನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ನಿಧಿಯಿಂದಲೇ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಆದೇಶಗಳ ವೆಚ್ಚಗಳು.

79. ಇತರ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಠೇವಣಿ ಇಟ್ಟ ಹಣದ ಹೂಡಿಕೆ.- ಪ್ರಕರಣ 78ರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಹಣವನ್ನು ಠೇವಣಿ ಇಟ್ಟಿರುವಾಗ, ಆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಅಥವಾ ಅಂಥ ಹಣದಲ್ಲಿ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕ್ಲೇಮು ಮಾಡುವ ಯಾರೇ ಪಕ್ಷಕಾರನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅರ್ಜಿಯ ಮೇಲೆ, ಸೂಕ್ತವೆಂದು ತಾನು ಭಾವಿಸುವಂಥ ಸರ್ಕಾರಿ ಭದ್ರತಾ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಇತರ ಅನುಮೋದಿತ ಭದ್ರತಾ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಹಣವನ್ನು ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆದೇಶ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿದರೆ, ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಪಕ್ಷಕಾರರಿಗೆ, ಅಂಥ ಹಣವನ್ನು ಯಾವ ಭೂಮಿಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಠೇವಣಿ ಇಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಭೂಮಿಯಿಂದ ಅವರು ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದ್ದಷ್ಟೇ ಅಥವಾ ಸರಿಸುಮಾರು ಅದರಷ್ಟೇ ಲಾಭವು ಆ ಹೂಡಿಕೆಯಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಪರಿಗಣಿಸುವುದೋ ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂದಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

80. ಬಡ್ಡಿಯ ಸಂದಾಯ.- ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಅಂಥ ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡದಿದ್ದಾಗ ಅಥವಾ ಠೇವಣಿ ಇಡದಿದ್ದಾಗ, ಕಲೆಕ್ಟರನು, ಐತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ಹಾಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕಾಲದಿಂದ ಆ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಹಾಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವವರೆಗೆ ಅಥವಾ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಠೇವಣಿಯಿಡುವವರೆಗೆ ಆ ಮೊಬಲಗಿನ ಮೇಲೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಶೇಕಡ ಒಂಬತ್ತರ ದರದಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಅಂಥ ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಅಥವಾ ಅದರ ಯಾವುದೇ ಭಾಗವನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಠೇವಣಿ ಇಟ್ಟಿರದಿದ್ದರೆ, ಆ ಅವಧಿಯ ದಿನಾಂಕಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡದ ಅಥವಾ ಠೇವಣಿ ಇಟ್ಟಿರದ ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗಿನ ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗದ ಮೇಲೆ ಆ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಅಥವಾ ಸದರಿ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯು ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಶೇಕಡಾ ಹದಿನೈದರ ದರದಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ XI

ಭೂಮಿಯ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಅಧಿಭೋಗ

81. ಬರಡು ಅಥವಾ ಕೃಷಿಯೋಗ್ಯ ಭೂಮಿಯ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಅಧಿಭೋಗ ಪರಿಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿದ್ದಾಗ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ.- (1) ಯಾವುದೇ ಬರಡು ಅಥವಾ ಕೃಷಿಯೋಗ್ಯ ಭೂಮಿಯ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಅಧಿಭೋಗವು ಮತ್ತು ಬಳಕೆಯು ಯಾವುದೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಿದೆಯೆಂದು ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಂಡುಬಂದರೆಲ್ಲಾ ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು, ಅಂಥ ಅಧಿಭೋಗದ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ, ಸೂಕ್ತವೆಂದು ತಾನು ಭಾವಿಸುವಂಥ

ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಆ ಭೂಮಿಯ ಅಧಿಭೋಗವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಕಲೆಕ್ಟರನಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶಿಸಬಹುದು.

(2) ಕಲೆಕ್ಟರನು, ಆ ತರುವಾಯ, ಅಂಥ ಭೂಮಿಯು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಿದೆಯೋ ಆ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಲಿಖಿತ ನೋಟೀಸನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದಂಥ ಅವಧಿಗೆ ಅದರ ಅಧಿಭೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವ ವಸ್ತುಗಳು ಯಾವುವಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅವುಗಳಿಗಾಗಿ ತನ್ನ ಮತ್ತು ಆಯಾಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನಡುವೆ ಲಿಖಿತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಆದ ಒಪ್ಪಂದಂತೆ ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಇಡಿ ಗಂಟಾಗಿಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಮಾಸಿಕ ಅಥವಾ ಇತರ ನಿಯತಕಾಲಿಕ ಸಂದಾಯಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗಿನ ಪರ್ಯಾಪ್ತತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಥವಾ ಅದರ ಹಂಚಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಲೆಕ್ಟರನ ಹಾಗೂ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನಡುವೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವುಂಟಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಕಲೆಕ್ಟರನು ಅಂಥ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

82. ಭೂಮಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಿಂದಿರುಗಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡುವುದು.-(1) ಅಂಥ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ, ಅಥವಾ ಅಂಥ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ, ಅಥವಾ ಪ್ರಕರಣ 64ರ ಮೇರೆಗೆ ನಿರ್ಧರಣೆಗಾಗಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ ಮೇಲೆ, ಕಲೆಕ್ಟರನು ಆ ಭೂಮಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಮತ್ತು ಸದರಿ ನೋಟೀಸಿನ ನಿಬಂಧನೆಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಬಳಸಬಹುದು ಅಥವಾ ಬಳಸಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಬಹುದು.

(2) ಅವಧಿ ಮುಕ್ತಾಯವಾದ ನಂತರ, ಕಲೆಕ್ಟರನು ಭೂಮಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಹಾನಿ ಆಗಿದ್ದರೆ ಆ ಹಾನಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಒಪ್ಪಂದ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿರದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅಥವಾ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಅಂಥ ಅವಧಿಯ ಪ್ರಾರಂಭದ ನಿಕಟಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತೋ ಆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸುವುದಕ್ಕೆ ಅದು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಅನುಪಯುಕ್ತಗೊಂಡರೆ ಮತ್ತು ಆ ಭೂಮಿಯು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಕೋರಿದರೆ, ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

83. ಭೂಮಿಯ ಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ.-(1) ಅವಧಿ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳ್ಳುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಥವಾ ಸದರಿ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕಲೆಕ್ಟರನ ಮತ್ತು ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನಡುವೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಉಂಟಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಕಲೆಕ್ಟರನು, ಅಂಥ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ XII

ಅಪರಾಧಗಳು ಮತ್ತು ದಂಡನೆಗಳು

84. ಸುಳ್ಳು ಮಾಹಿತಿ, ದುರ್ಭಾವನೆಯಿಂದ ಕೈಗೊಂಡ ಕ್ರಮ, ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ದಂಡನೆ.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ನೀಡಿರುವ ನಿರ್ದೇಶನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸುಳ್ಳಾದ ಅಥವಾ ತಪ್ಪುದಾರಿಗೆ ಎಳೆಯುವ ಯಾವುದೇ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರೆ, ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಸುಳ್ಳು ದಸ್ತಾವೇಜನ್ನು ಹಾಜರುಪಡಿಸಿದರೆ, ಅವನು, ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಅವಧಿಯ ಕಾರಾವಾಸದಿಂದ ಅಥವಾ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಜುಲ್ಮಾನೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಅವೆರಡರಿಂದಲೂ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಸುಳ್ಳು ಕ್ಷೇಮನ್ನು ಮಾಡಿ ಅಥವಾ ಮೋಸದ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯಗಳ ಮುಖಾಂತರ ದೊರಕಿಸಿಕೊಂಡ ಯಾವುದೇ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಯಾವ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರನು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಯಾವುದೇ ಉಪಬಂಧದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ದುರ್ಭಾವನೆಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥನೆಂದು ರುಜುವಾತಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರನ ವಿರುದ್ಧ ಶಿಸ್ತು ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ಶಿಸ್ತು ವ್ಯವಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದು ಮತ್ತು ಜುಲ್ಮಾನೆಯೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಶಿಸ್ತು ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ನಿರ್ಧರಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಅವನು ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

85. ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಾಗಿ ದಂಡನೆ.- ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಪರಿಹಾರದ ಸಂದಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಥವಾ ಪುನರ್ವಸತಿಗೆ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದರೆ, ಅಂಥ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳ ಅವಧಿಯ, ಆದರೆ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಕಾರಾವಾಸ ಶಿಕ್ಷೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಜುಲ್ಮಾನೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಅವೆರಡರಿಂದಲೂ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

86. ಕಂಪನಿಗಳಿಂದ ಅಪರಾಧಗಳು.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗಿನ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಕಂಪನಿಯು ಮಾಡಿರುವಲ್ಲಿ, ಆ ಅಪರಾಧವು ನಡೆದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಕಂಪನಿಯ ಪ್ರಭಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿಯ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕಂಪನಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರನಾಗಿದ್ದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಆ ಅಪರಾಧದ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥನೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅವನು ತನ್ನ ವಿರುದ್ಧದ ವ್ಯವಹರಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ತದನುಸಾರವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

ಪರಂತು, ಈ ಉಪಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿರುವುದು ಯಾವುದೂ, ಅಂಥ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅಪರಾಧವು ತನ್ನ ಅರಿವಿಗೆ ಬಾರದೆ ನಡೆದಿದೆಯೆಂದು ಅಥವಾ ಅಂಥ ಅಪರಾಧ ನಡೆಯುವುದನ್ನು ತಡೆಯಲು ತಾನು ಎಲ್ಲಾ ಯುಕ್ತ ಜಾಗರೂಕತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದನೆಂದು ರುಜುವಾತುಪಡಿಸಿದರೆ, ಅವನನ್ನು ಯಾವುದೇ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗಿನ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಕಂಪನಿಯು ಮಾಡಿರುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆ ಅಪರಾಧವು ಕಂಪನಿಯ ಯಾರೇ ನಿರ್ದೇಶಕನ, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕನ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯ ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾರೇ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಸಮ್ಮತಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಪರೋಕ್ಷ ಸಮ್ಮತಿಯಿಂದ ನಡೆದಿದೆಯೆಂದು ಅಥವಾ ಅವನ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯತೆಯಿಂದ ನಡೆದಿದೆಯೆಂದು ಆರೋಪಿಸಿರುವುದು ರುಜುವಾತಾದಲ್ಲಿ ಅಂಥ ನಿರ್ದೇಶಕನನ್ನು,

ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕನನ್ನು, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಸಹ ಆ ಅಪರಾಧದ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥನೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅವನು ತನ್ನ ವಿರುದ್ಧದ ವ್ಯವಹರಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ತದನುಸಾರವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

ವಿವರಣೆ.- ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ,-

(ಎ) "ಕಂಪನಿ" ಎಂದರೆ, ಯಾವುದೇ ನಿಗಮಿತ ನಿಕಾಯ ಮತ್ತು ಅದು ಫರ್ಮನ್ನು ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಇತರ ಸಂಘವನ್ನು ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯ ನಿಕಾಯವನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು

(ಬಿ) ಫರ್ಮಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ 'ನಿರ್ದೇಶಕ' ಎಂದರೆ, ಆ ಫರ್ಮ್ ನ ಪಾಲುದಾರ.

87. ಸರ್ಕಾರದ ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ಅಪರಾಧಗಳು.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗಿನ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಯಾವುದೇ ಇಲಾಖೆಯು ಮಾಡಿರುವಲ್ಲಿ, ಆ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನನ್ನು ಅಪರಾಧದ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥನೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅವನು ತನ್ನ ವಿರುದ್ಧದ ವ್ಯವಹರಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ತದನುಸಾರವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿರುವುದು ಯಾವುದೂ, ಅಂಥ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಅಪರಾಧವು ತನ್ನ ಅರಿವಿಗೆ ಬಾರದೆ ನಡೆದಿದೆಯೆಂದು ಅಥವಾ ಅಂಥ ಅಪರಾಧ ನಡೆಯುವುದನ್ನು ತಡೆಯಲು ತಾನು ಎಲ್ಲಾ ಯುಕ್ತ ಜಾಗರೂಕತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದೆನೆಂದು ರುಜುವಾತುಪಡಿಸಿದರೆ, ಅವನನ್ನು ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗಿನ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಇಲಾಖೆಯು ಮಾಡಿರುವಲ್ಲಿ, ಮತ್ತು ಆ ಅಪರಾಧವು ಇಲಾಖಾ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನಲ್ಲದ, ಯಾರೇ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಸಮ್ಮತಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಪರೋಕ್ಷ ಸಮ್ಮತಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಅವನ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯತೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ ನಡೆದಿದೆಯೆಂದು ಆರೋಪಿಸಿರುವುದು ರುಜುವಾತಾದರೆ, ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಆ ಅಪರಾಧದ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥನೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅವನು ತನ್ನ ವಿರುದ್ಧದ ವ್ಯವಹರಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ತದನುಸಾರವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

88. ನ್ಯಾಯಾಲಯದಿಂದ ಅಪರಾಧಗಳ ಸಂಜ್ಞಾನ.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಾರ್ಹವಾದ ಯಾವುದೇ ಅಪರಾಧದ ಅಧಿವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು, ಮೆಟ್ರೋಪಾಲಿಟನ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್‌ನ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕಿಂತ ಅಥವಾ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ನ್ಯಾಯಿಕ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್‌ನ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ದರ್ಜೆಯ ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಸಕ್ಷಮವಾದುದಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

89. ಅಪರಾಧಗಳು ಅಸಂಜ್ಞೇಯವಾದವುಗಳಾಗಿರುವುದು.- ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ, 1973 (1974ರ 2)ರಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಪರಾಧವನ್ನು ಅಸಂಜ್ಞೇಯವಾದ ಅಪರಾಧವೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

90. ಕೆಲವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ದೂರಿನ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಅಪರಾಧಗಳು ಸಂಜ್ಞೇಯವಾದವುಗಳಾಗಿರುವುದು.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗಿನ ಯಾವ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಅಗತ್ಯ ನಿಕಾಯವು ಎಸಗಿದೆ ಎಂದು ಆರೋಪಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು, ಕಲೆಕ್ಟರನು ಅಥವಾ ಸಮುಚಿತ

ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಿದ ಯಾರೇ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅಥವಾ ಬಾಧಿತ ಕುಟುಂಬದ ಯಾರೇ ಸದಸ್ಯನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಲಿಖಿತ ದೂರಿನ ಮೇಲೆ ಹೊರತು, ಸಂಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಾಯ XIII

ಸಂಕೀರ್ಣ

91. ಭೂಮಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸುವಂತೆ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟನು ಒತ್ತಾಯಿಸುವುದು.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಕಲೆಕ್ಟರನಿಗೆ ವಿರೋಧ ತೋರಿದರೆ ಅಥವಾ ಅಡ್ಡಿಪಡಿಸಿದರೆ, ಅವನು, ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಆಗಿದ್ದರೆ, ತನಗೇ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಅವನು ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್‌ನಿಗೆ ಅಥವಾ ಪೊಲೀಸ್ ಆಯುಕ್ತನಿಗೆ ಮನವಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ, ಅಂಥ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್‌ನು ಅಥವಾ ಆಯುಕ್ತನು, ಕಲೆಕ್ಟರನಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

92. ನೋಟೀಸಿನ ಜಾರಿ.- (1) ಪ್ರಕರಣ 66ರಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಥಾ ಉಪಬಂಧಿಸಿರುವಂತೆ ಹೊರತು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗಿನ ಯಾವುದೇ ನೋಟೀಸನ್ನು, ನೋಟೀಸಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಸಹಿ ಮಾಡಿರುವ, ಅದರ ಒಂದು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ವಶಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸುವ ಅಥವಾ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಇತರ ನೋಟೀಸಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಲೆಕ್ಟರನ ಆದೇಶದ ಮೇರೆಗೆ ಜಾರಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದಾದಾಗಲೆಲ್ಲಾ, ನೋಟೀಸಿನಲ್ಲಿ ಹೆಸರಿಸಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೇ ನೋಟೀಸನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸಿಗದಿದ್ದಾಗ, ಅವನೊಂದಿಗೆ ವಾಸವಾಗಿರುವ ಅವನ ಕುಟುಂಬದ ಯಾರೇ ವಯಸ್ಕ ಸದಸ್ಯನಿಗೆ ನೋಟೀಸನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಬಹುದು; ಮತ್ತು ಅಂಥ ವಯಸ್ಕ ಸದಸ್ಯನು ಸಿಗದಿದ್ದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಹೆಸರಿಸಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವಾಸವಾಗಿರುವ ಅಥವಾ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಮನೆಯ ಹೊರ ಬಾಗಿಲಿನ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಅಂಟಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಅದರ ಒಂದು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಅಥವಾ ಕಲೆಕ್ಟರನ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿನ ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿನ ಎದ್ದುಕಾಣುವಂಥ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವ ಭೂಮಿಯ ಯಾವುದಾದರೂ ಎದ್ದುಕಾಣುವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಂಟಿಸುವ ಮೂಲಕ ನೋಟೀಸನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಬಹುದು:

ಪರಂತು, ಕಲೆಕ್ಟರನು ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶನು ನೋಟೀಸನ್ನು, ಅಂಚೆಯ ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವಂತೆ ಆದೇಶಿಸಿದರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಹೆಸರಿಸಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೆಸರಿಗೆ ಕೊನೆಯ ಬಾರಿಗೆ ತಿಳಿದುಬಂದ ಅವನ ನಿವಾಸದ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ವ್ಯವಹಾರದ ಸ್ಥಳದ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದ ಪತ್ರದ ಮುಖಾಂತರ ಅಂಚೆಯ ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ ಎರಡು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದಿನಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಪ್ರಕಟಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ಗೂ ಹಾಕಬಹುದು.

93. ಸ್ವಾಧೀನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವುದು ಕಡ್ಡಾಯ ಅಲ್ಲ, ಆದರೆ ಆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಪೂರ್ಣವಾಗದಿದ್ದಾಗ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನೀಡುವುದು ಕಡ್ಡಾಯ.- (1) ಯಾವ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೋ ಆ ಯಾವುದೇ ಭೂಮಿಯ ಸ್ವಾಧೀನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸದಿರಲು ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ಭೂಮಿಯ ಸ್ವಾಧೀನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸದಿದ್ದಾಗ ನೋಟೀಸಿನ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅಥವಾ ಅದರ ಮೇರೆಗಿನ ಯಾವುದೇ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಮಾಲೀಕನಿಗೆ ಉಂಟಾದ ಹಾನಿಗಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ ನಷ್ಟಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಕಲೆಕ್ಷರನು ನಿರ್ಧರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಸದರಿ ಭೂಮಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗಿನ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ಭರಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚಗಳ ಸಹಿತ, ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

94. ಮನೆ ಅಥವಾ ಕಟ್ಟಡದ ಭಾಗದ ಸ್ವಾಧೀನ.- (1) ಯಾವುದೇ ಮನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಕಾ ಕಾರ್ಯಾಗಾರವನ್ನು ಅಥವಾ ಇತರ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಇಡಿಯಾಗಿ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅದರ ಮಾಲೀಕನು ಅಪೇಕ್ಷೆಪಟ್ಟರೆ, ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ಮನೆಯ, ತಯಾರಿಕಾ ಕಾರ್ಯಾಗಾರದ ಅಥವಾ ಇತರ ಕಟ್ಟಡದ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ:

ಪರಂತು, ಯಾವ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಯಾವುದೇ ಭೂಮಿಯು, ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಅರ್ಥವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಮನೆಯ, ತಯಾರಿಕಾ ಕಾರ್ಯಾಗಾರದ ಅಥವಾ ಕಟ್ಟಡದ ಭಾಗ ಆಗಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಭಾಗ ಅಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವಿಸಿದರೆ, ಕಲೆಕ್ಷರನು ಅಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗುವವರೆಗೂ ಅಂಥ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಪರಂತುಕದ ಮೇರೆಗೆ ತನಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದಂಥ ವಿಷಯವನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಪಡಿಸುವಾಗ, ಯಾವ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಭೂಮಿಯು, ಆ ಮನೆಯ, ತಯಾರಿಕಾ ಕಾರ್ಯಾಗಾರದ ಅಥವಾ ಕಟ್ಟಡದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮತ್ತು ಅಬಾಧಿತ ಬಳಕೆಗೆ ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

(3) ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಇತರ ಭೂಮಿಯಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುವ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಕ್ಲೇಮನ್ನು ಮಾಡಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಆ ಕ್ಲೇಮು ಸಮಂಜಸವಾದುದಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅಥವಾ ಅತಿಯಾದದ್ದು ಎಂದು ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರೆ, ಮೊದಲು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದ ಭೂಮಿಯು, ಯಾವ ಭೂಮಿಯ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿತ್ತೋ ಆ ಇಡೀ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ, ಕಲೆಕ್ಷರನು ತನ್ನ ಐತೀರ್ಪನ್ನು ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಯಾವುದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ಆದೇಶಿಸಬಹುದು.

(4) ಹಾಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, 11ರಿಂದ 19ನೇ (ಎಂದರೆ ಎರಡೂ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ) ಪ್ರಕರಣಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಹೊಸ ಘೋಷಣೆಯ ಅಥವಾ ಇತರ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳ ಅಗತ್ಯ ಇರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ; ಆದರೆ ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶದ ಒಂದು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಕಲೆಕ್ಷರನು ವಿಳಂಬ ಮಾಡದೆ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ತದನಂತರ ಪ್ರಕರಣ 23ರ ಮೇರೆಗೆ ತನ್ನ ಐತೀರ್ಪನ್ನು ನೀಡಲು ಮುಂದುವರಿಯತಕ್ಕದ್ದು.

95. ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಥವಾ ಅಗತ್ಯ ನಿಕಾಯದ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ.- (1) ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಅಗತ್ಯ ನಿಕಾಯದ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿರುವ ಅಥವಾ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ನಿಧಿಯ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಭೂಸ್ವಾಧೀನದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವಾಗ ಭೂಮಿಯ ಅಂಥ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಾಗಿ ತಗಲುವ ಭೂವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಅಂಥ ನಿಧಿಯಿಂದಲೇ ಅಥವಾ ಅಗತ್ಯ ನಿಕಾಯವೇ ಭರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(2) ಅಂಥ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ, ಕಲೆಕ್ಟರನ ಅಥವಾ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಮುಂದೆ ನಡೆದ ಯಾವುದೇ ವ್ಯವಹರಣೆಯಲ್ಲಿ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಅಥವಾ ಅಗತ್ಯ ನಿಕಾಯವು, ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ನಿರ್ಧರಣೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಜರಾಗಬಹುದು ಮತ್ತು ಸಾಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಬಹುದು:

ಪರಂತು, ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಅಥವಾ ಅಗತ್ಯ ನಿಕಾಯವು ವಿಷಯವನ್ನು ನಿರ್ಧರಣೆಗಾಗಿ ಪ್ರಕರಣ 64 ಮೇರೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವಂತೆ ತಗಾದೆ ಮಾಡಲು ಹಕ್ಕುಳ್ಳದ್ದಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

96. ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ, ಸ್ವಾಂಪು ಸುಂಕ ಮತ್ತು ಫೀಜುಗಳಿಂದ ವಿನಾಯಿತಿ.- ಪ್ರಕರಣ 46ರ ಮೇರೆಗೆ ಹೊರತು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ನೀಡಿದ ಯಾವುದೇ ಐತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಯಾವುದೇ ಒಪ್ಪಂದದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ಮೊಬಲಗಿನ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ಸ್ವಾಂಪು ಸುಂಕವನ್ನು ವಿಧಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ಐತೀರ್ಪಿನ ಅಥವಾ ಒಪ್ಪಂದದ ಮೇರೆಗೆ ಕ್ಲೇಮು ಮಾಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಅದರ ಪ್ರತಿಗಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಫೀಜನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಲು ಬದ್ಧನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

97. ಸಾಕ್ಷ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಮಾಣೀಕೃತ ಪ್ರತಿಯ ಅಂಗೀಕಾರ.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗಿನ ಯಾವುದೇ ವ್ಯವಹರಣೆಯಲ್ಲಿ, ನೋಂದಣಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 1908 (1908ರ 16)ರ ಪ್ರಕರಣ 57ರ ಮೇರೆಗೆ ನೀಡಿದ ಪ್ರತಿಯು ಸೇರಿದಂತೆ ಆ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ನೋಂದಣಿಯಾದ ದಸ್ತಾವೇಜಿನ ಪ್ರಮಾಣೀಕೃತ ಪ್ರತಿಯನ್ನು, ಅಂಥ ದಸ್ತಾವೇಜಿನಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಿದ ವ್ಯವಹರಣೆಯ ಸಾಕ್ಷ್ಯವಾಗಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಬಹುದು.

98. ಅಧಿನಿಯಮದ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ದಾವೆಗಳನ್ನು ಹೂಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೋಟೀಸು.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಿರುದ್ಧ, ಉದ್ದೇಶಿತ ವ್ಯವಹರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಕಾರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಲಿಖಿತ ನೋಟೀಸನ್ನು ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಮುಂಚೆ ನೀಡದೇ ಇಲ್ಲವೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ನಂತರವಲ್ಲದೇ ಯಾವುದೇ ದಾವೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ಇತರ ವ್ಯವಹರಣೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

99. ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡದಿರುವುದು.- ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮೂಲತಃ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿತ್ತೋ ಆ ಉದ್ದೇಶದ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಉದ್ದೇಶಗಳ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ:

ಪರಂತು, ಯಾವುದೇ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಸಂದರ್ಭ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳ ಕಾರಣದಿಂದ ಮೂಲಭೂತ ಬದಲಾವಣೆಯಾದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಭೂಮಿಯನ್ನು, ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತೋ ಆ ಉದ್ದೇಶ ಅನುಪಯುಕ್ತವಾದರೆ, ಆಗ ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಯಾವುದೇ ಇತರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

100. ಅನುಮತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಮಾಲೀಕತ್ವದ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡದಿರುವುದು.- ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅನುಮತಿ ಪಡೆಯದೇ ಮಾಲೀಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

101. ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಿಂದಿರುಗಿಸುವುದು.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಯಾವುದೇ ಭೂಮಿಯು, ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಬಳಕೆಯಾಗದೆ ಉಳಿದಾಗ, ಅದನ್ನು ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಾಪಸು ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ, ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಮೂಲ ಮಾಲೀಕನಿಗೆ ಅಥವಾ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಅಥವಾ ಅವರ ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ವಾರಸುದಾರರಿಗೆ ಅಥವಾ ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರದ ಭೂ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ವಿವರಣೆ:- ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ``ಭೂ ಬ್ಯಾಂಕ್`` ಎಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರಿ ಮಾಲೀಕತ್ವದ ಭೂಮಿಗಳನ್ನು, ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಆದರೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿರುವ, ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳದಿರುವ ಭೂಮಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಯಾವ ಸ್ವತ್ತುಗಳ ತೆರಿಗೆ ಬಾಕಿ ಇದೆಯೋ ಆ ಸ್ವತ್ತುಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಕ ಬಳಕೆಗೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿದ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆ.

102. ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರತಿಫಲಕ್ಕಾಗಿ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಭೂಮಿಯ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಹಂಚಿ ಹಾಕುವುದು.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಯಾವುದೇ ಭೂಮಿಯ ಮಾಲೀಕತ್ವವನ್ನು, ಆ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳದೆ, ಪ್ರತಿಫಲಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಭೂಮಿಯ ಮೌಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಆದ ಹೆಚ್ಚಳದ ಶೇಕಡಾ ನಲವತ್ತರಷ್ಟನ್ನು, ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಯಾವ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಭೂಮಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತೋ ಆ ಬೆಲೆಗೆ ಪ್ರಮಾಣಾನುಸಾರವಾಗಿ, ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಭೂಮಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತೋ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಅಥವಾ ಅವರ ವಾರಸುದಾರರ ನಡುವೆ ಹಂಚಿ ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು:

ಪರಂತು, ಭೂಸ್ವಾಧೀನತೆಯ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡ ನಂತರ ಆಗುವ ಮೊದಲ ಮಾರಾಟದ ಅಥವಾ ವರ್ಗಾವಣೆಯ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರವೇ ಆ ಪ್ರಯೋಜನವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

103. ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಕಾನೂನುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಇರುವುದು.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳು ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಕಾನೂನಿನ ಜೊತೆಗೆ ಇರಬೇಕೇ ಹೊರತು, ಅದನ್ನು ಕುಂಠಿತಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

104. ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಪಡೆಯಲು ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರದ ಆಯ್ಕೆ.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು, ಪ್ರಕರಣ 2ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ಯಾವುದೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ,

ಸಾಧ್ಯವಿರುವಲ್ಲಿಲ್ಲಾ, ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬದಲಾಗಿ, ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಪಡೆಯುವ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಲು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

105. ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳು ಕೆಲವು ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯವಾಗದಿರುವುದು ಅಥವಾ ಕೆಲವು ಮಾರ್ಪಾಟುಗಳೊಂದಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದು.- (1) ಉಪಪ್ರಕರಣ (3)ಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳು ನಾಲ್ಕನೇ ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಭೂಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಧಿನಿಯಮಿತಿಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) ಪ್ರಕರಣ 106ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (2)ಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ಅಧಿಸೂಚನೆ ಮೂಲಕ, ನಾಲ್ಕನೇ ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವ ಅಧಿನಿಯಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಅಧಿನಿಯಮಿತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬಹುದು ಅಥವಾ ಅವುಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಅಧಿನಿಯಮಿತಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಬಹುದು.

(3) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಾರಂಭದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಒಳಗಾಗಿ, ಮೊದಲನೇ ಅನುಸೂಚಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗಿನ ನಿರ್ಧರಣೆಗೆ ಮತ್ತು ಎರಡನೇ ಮತ್ತು ಮೂರನೇ ಅನುಸೂಚಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಯಾವುದೇ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ನಾಲ್ಕನೇ ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಅಧಿನಿಯಮಿತಿಗಳ ಮೇರೆಗಿನ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಪ್ರಕರಣಗಳಿಗೆ, ಬಾಧಿತ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಅನ್ವಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗಿನ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡದಂಥ ಅಥವಾ ಪುನರ್ವಸತಿ ಅಥವಾ ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಕುಗ್ಗಿಸದಂಥ ವಿನಾಯಿತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಅಥವಾ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳೊಂದಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ನಿರ್ದೇಶಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(4) ಉಪಪ್ರಕರಣ (3)ರ ಮೇರೆಗೆ ಹೊರಡಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಪ್ರತಿಯನ್ನು, ಸಂಸತ್ತಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸದನದ ಮುಂದೆ ಅದು ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಒಂದು ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಒಂದಾದ ಮೇಲೊಂದರಂತೆ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಬರುವ ಎರಡು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಅಧಿವೇಶನಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಬಹುದಾದ ಒಟ್ಟು ಮೂವತ್ತು ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಕರಡು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಅಧಿವೇಶನದ ಅಥವಾ ಒಂದಾದ ಮೇಲೊಂದರಂತೆ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಬರುವ ಅಧಿವೇಶನಗಳ ನಿಕಟೋತ್ತರ ಅಧಿವೇಶನವು ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಮೋದಿಸದಿರಲು ಎರಡೂ ಸದನಗಳು ಒಪ್ಪಿದರೆ ಅಥವಾ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಮಾರ್ಪಾಟು ಮಾಡಲು ಎರಡು ಸದನಗಳು ಒಪ್ಪಿದರೆ, ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಹೊರಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಸಂಸತ್ತಿನ ಎರಡು ಸದನಗಳು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರಬಹುದಾದಂಥ ಮಾರ್ಪಾಟಾದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಹೊರಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

106. ಅನುಸೂಚಿಯ ತಿದ್ದುಪಡಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ.- (1) ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗಿನ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡದ ಹಾಗೆ ಅಥವಾ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕುಗ್ಗಿಸದ ಹಾಗೆ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅನುಸೂಚಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಅನುಸೂಚಿಯನ್ನು ಅಧಿಸೂಚನೆ ಮೂಲಕ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬಹುದು ಅಥವಾ ಮಾರ್ಪಾಟು ಮಾಡಬಹುದು.

(2) ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ಹೊರಡಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಪ್ರತಿಯನ್ನು, ಸಂಸತ್ತಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸದನದ ಮುಂದೆ ಅದು ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಒಂದು ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಒಂದಾದ ಮೇಲೊಂದರಂತೆ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಬರುವ ಎರಡು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಅಧಿವೇಶನಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಬಹುದಾದ ಒಟ್ಟು ಮೂವತ್ತು ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಕರಡು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಅಧಿವೇಶನದ ಅಥವಾ ಒಂದಾದ ಮೇಲೊಂದರಂತೆ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಬರುವ ಅಧಿವೇಶನಗಳ ನಿಕಟೋತ್ತರ ಅಧಿವೇಶನವು ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಮೋದಿಸದಿರಲು ಎರಡೂ ಸದನಗಳು ಒಪ್ಪಿದರೆ ಅಥವಾ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಮಾರ್ಪಾಟು ಮಾಡಲು ಎರಡು ಸದನಗಳು ಒಪ್ಪಿದರೆ, ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಹೊರಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಸಂಸತ್ತಿನ ಎರಡು ಸದನಗಳು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರಬಹುದಾದಂಥ ಮಾರ್ಪಾಟಾದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಹೊರಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

107. ಬಾಧಿತ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾದ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನನ್ನು ತರಲು ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನಮಂಡಲಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ.- ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಯಾವುದು, ಯಾವ ಹಕ್ಕುಗಳು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬಹುದಾದದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತವೆಯೋ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುವ ಅಂಥ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ಅವುಗಳಿಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಒದಗಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾದ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನನ್ನು ರಚಿಸಲು ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಉಂಟು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

108. ಉತ್ತಮ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಮತ್ತು ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಬಾಧಿತ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಆಯ್ಕೆ ಅವಕಾಶ.- (1) ಭೂಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗಿಗೆ ಒಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ರಚಿಸಿರುವ ರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ರೂಪಿಸಿರುವ ಕಾರ್ಯ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದರೆ, ಬಾಧಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಅಥವಾ ಅವನ ಕುಟುಂಬವು ಅಥವಾ ಅವನ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯನು ಅಂಥ ರಾಜ್ಯದ ಕಾನೂನಿನ ಮೇರೆಗೆ ಅಥವಾ ಆ ಕಾರ್ಯ ನೀತಿಯ ಮೇರೆಗೆ ಅಂಥ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಮತ್ತು ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ತಮಗಿರುವ ಆಯ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಬಹುದು.

(2) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ದೊರೆಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾದ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸೌಲಭ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ರಾಜ್ಯದ ಸರ್ಕಾರವು ರಚಿಸಿದ ರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ರೂಪಿಸಿದ ಕಾರ್ಯ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದರೆ ಬಾಧಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಅಥವಾ ಅವನ ಕುಟುಂಬವು ಅಥವಾ ಅವನ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯನು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ದೊರೆಯುವಂಥ ಪುನರ್ ವಸತಿ, ಪುನರ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸೌಲಭ್ಯಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಅಂಥ ರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅಂಥ ಕಾರ್ಯನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿರುವಂಥ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ತಮಗಿರುವ ಆಯ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಬಹುದು.

109. ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರ.- (1) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಇತರ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು, ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧಿಸೂಚನೆ ಮೂಲಕ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದು.

(2) ಅಂಥ ನಿಯಮಗಳು, ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮತ್ತು ಈ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅನ್ವಯಕ್ಕೆ ಬಾಧಕವಾಗದಂತೆ, ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಎಲ್ಲ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಉಪಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಬಹುದು. ಎಂದರೆ,

(ಎ) ಪ್ರಕರಣ 2ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (2)ರ ಮೊದಲನೇ ಪರಂತುಕದ ಮೇರೆಗೆ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಧಾನ;

(ಬಿ) ಪ್ರಕರಣ 2ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (3)ರ (ಎ) ಖಂಡದ ಮೇರೆಗೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಮಿತಿಗಳು;

(ಸಿ) ಪ್ರಕರಣ 4ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ನಿರ್ಧರಣೆ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ನಡೆಸುವ ರೀತಿ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಕಾಲಮಿತಿ;

(ಡಿ) ಪ್ರಕರಣ 6ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ ನಿರ್ಧರಣೆ ಅಧ್ಯಯನ ವರದಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ರೀತಿ;

(ಇ) ಪ್ರಕರಣ 16ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವ ಮತ್ತು ಗಣತಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ರೀತಿ ಮತ್ತು ಕಾಲ;

(ಎಫ್) ಪ್ರಕರಣ 16ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (2)ರ ಮೇರೆಗೆ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯೋಜನೆಯ ಕಡನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ರೀತಿ;

(ಜಿ) ಪ್ರಕರಣ 16ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (5)ರ ಮೇರೆಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಡೆಸುವ ರೀತಿ;

(ಹೆಚ್) ಅಗತ್ಯ ನಿಕಾಯವು ಪ್ರಕರಣ 19ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (2)ರ ಎರಡನೇ ಪರಂತುಕದ ಮೇರೆಗೆ ಹಣವನ್ನು ಠೇವಣಿ ಮಾಡುವ ರೀತಿ;

(ಐ) ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ಹಣವನ್ನು ಪ್ರಕರಣ 33ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (3)ರ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಯಾವ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಬಹುದೋ ಆ ರೀತಿ ಮತ್ತು ಆ ಅವಧಿ;

(ಜೆ) ಪ್ರಕರಣ 41ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (4)ರ ಮೇರೆಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿ;

(ಕೆ) ಪ್ರಕರಣ 43ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (2)ರ ಮೇರೆಗೆ ಆಡಳಿತಗಾರನ ಅಧಿಕಾರಗಳು, ಕರ್ತವ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು;

(ಎಲ್) ಪ್ರಕರಣ 45ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (3)ರ ಮೇರೆಗೆ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಮಿತಿಯ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ;

(ಎಂ) ಪ್ರಕರಣ 48ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (3)ರ ಮೇರೆಗೆ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಮಿತಿಯು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ ಮತ್ತು ತಜ್ಞರಿಗೆ ಪಾವತಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಭತ್ಯೆಗಳು;

(ಎನ್) ಪ್ರಕರಣ 50ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (3)ರ ಮೇರೆಗೆ ರಾಜ್ಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ಸಮಿತಿಯು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ ಮತ್ತು ತಜ್ಞರಿಗೆ ಪಾವತಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಭತ್ಯೆಗಳು;

(ಒ) ಪ್ರಕರಣ 55ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (3)ರ ಮೇರೆಗೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರನ ಮತ್ತು ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮತ್ತು ನೌಕರರ ಸಂಬಳಗಳು ಮತ್ತು ಭತ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವೆಯ ಇತರ ಷರತ್ತುಗಳು;

(ಪಿ) ಪ್ರಕರಣ 56ರ ಮೇರೆಗೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಪೀಠಾಸೀನ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಪಾವತಿಸಬೇಕಾದ ಸಂಬಳ ಮತ್ತು ಭತ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಅವನ ಸೇವೆಯ ಇತರ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳು (ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನ, ಗ್ರಾಚ್ಯುಟಿ ಮತ್ತು ಇತರ ನಿವೃತ್ತಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ);

(ಕ್ಯೂ) ಪ್ರಕರಣ 60ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ (ಜಿ) ಖಂಡದ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಇತರ ವಿಷಯ;

(ಆರ್) ಸುಳ್ಳು ಕ್ಲೇಮನ್ನು ಮಾಡಿ ಅಥವಾ ಮೋಸದ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಕರಣ 84ರ ಉಪಪ್ರಕರಣ (2)ರ ಮೇರೆಗೆ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವ ರೀತಿ;

(ಎಸ್) ಬಳಕೆಯಾಗದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪ್ರಕರಣ 101ರ ಮೇರೆಗೆ ವಾಪಸು ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಹಿಂದಿರುಗಿಸುವ ರೀತಿ;

(ಟಿ) ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿವೆಯೋ ಅಂಥಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ರೀತಿ;

(ಯು) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವ ಇತರ ವಿಷಯವನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಯಾವುದೇ ಇತರ ವಿಷಯ.

110. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ರಚಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಸಂಸತ್ತಿನ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುವುದು.— ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ರಚಿಸಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನಿಯಮವನ್ನು, ಅದನ್ನು ರಚಿಸಿದ ತರುವಾಯ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಸಂಸತ್ತಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸದನದ ಮುಂದೆ ಅದು ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಒಂದು ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಒಂದಾದ ಮೇಲೊಂದರಂತೆ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಬರುವ ಎರಡು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಅಧಿವೇಶನಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಬಹುದಾದ ಒಟ್ಟು ಮೂವತ್ತು ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಇಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಅಧಿವೇಶನದ ಅಥವಾ ಒಂದಾದ ಮೇಲೊಂದರಂತೆ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಬರುವ ಅಧಿವೇಶನಗಳ ನಿಕಟೋತ್ತರ ಅಧಿವೇಶನವು ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಆ ನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಮಾರ್ಪಾಟನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಎರಡು ಸದನಗಳು ಒಪ್ಪಿದರೆ ಅಥವಾ ಆ ನಿಯಮವನ್ನು ಮಾಡಕೂಡದೆಂದು

ಎರಡು ಸದನಗಳು ಒಪ್ಪಿದರೆ, ಆ ನಿಯಮವು ಆ ತರುವಾಯ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಮಾರ್ಪಾಟಾದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಅಥವಾ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ಮಾರ್ಪಾಟು ಅಥವಾ ರದ್ದಿಯಾತಿಯು ಆ ನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯದ ಸಿಂಧುತ್ವಕ್ಕೆ ಬಾಧಕವನ್ನಂಟು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

111. **ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ರಚಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನಮಂಡಲದ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುವುದು.**— ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ರಚಿಸಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನಿಯಮವನ್ನು, ಅದನ್ನು ರಚಿಸಿದ ತರುವಾಯ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ, ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನಮಂಡಲವು ಎರಡು ಸದನಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಅದರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸದನದ ಮುಂದೆ, ಅಥವಾ ಅಂಥ ವಿಧಾನಮಂಡಲವು ಒಂದೇ ಸದನವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೆ ಆ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

112. **ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ರಚಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳ ಪೂರ್ವ ಪ್ರಕಟಣೆ.**— ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಇರುವ ಅಧಿಕಾರವು, ರಚಿಸಿದ ಆ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಷರತ್ತಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು.

113. **ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಅಧಿಕಾರ.**— (1) ಈ ಭಾಗದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವಾಗ ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆ ಉದ್ಭವಿಸಿದರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ ಅಂಥ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಅವಶ್ಯವೆಂದು ಅಥವಾ ವಿಹಿತ ಎಂದು ತನಗೆ ಕಂಡುಬರಬಹುದಾದಂಥ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಅಸಂಗತವಲ್ಲದಂಥ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ ಅಂಥ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ನೀಡಬಹುದು:

ಪರಂತು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯು ಮುಕ್ತಾಯವಾದ ತರುವಾಯ ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಚಲಾಯಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(2) ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆದೇಶವನ್ನು, ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದ ತರುವಾಯ, ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ, ಸಂಸತ್ತಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸದನದ ಮುಂದೆ ಇಡತಕ್ಕದ್ದು.

114. **ನಿರಸನ ಮತ್ತು ಉಳಿಸುವಿಕೆ.**— (1) ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಅಧಿನಿಯಮ, 1894 (1894ರ 1)ನ್ನು ಈ ಮೂಲಕ ನಿರಸನಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

(2) ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಥಾ ಉಪಬಂಧಿಸಿರುವಂತೆ ಹೊರತು, ಉಪಪ್ರಕರಣ (1)ರ ಮೇರೆಗೆ ಮಾಡಿರುವ ನಿರಸನವು, ನಿರಸನಗಳ ಪರಿಣಾಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಖಂಡಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ, 1897 (1897ರ 10)ರ ಪ್ರಕರಣ 6ಕ್ಕೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅನ್ವಯವಾಗುವುದರ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅಥವಾ ಅದರ ಸಾಮಾನ್ಯಾನ್ವಯವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಾಧಕ ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ಮೊದಲನೇ ಅನುಸೂಚಿ

ಪ್ರಕರಣ 30(2) ಅನ್ನು ನೋಡಿ

ಭೂ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ

ಈ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿರುವ ಭಾಗದಷ್ಟು ಹಣವು ಯಾರ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಕರಣ 3ರ (ಸಿ) ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ನಿರ್ಧರಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ನೀಡಬೇಕಾದ ಕನಿಷ್ಠ ಪರಿಹಾರ ಮೊಬಲಗಿನ ಪ್ಯಾಕೇಜು ಆಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

ಕ್ರ. ಸಂ	ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಭೂಮಿಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಮೊಬಲಗಿನ ಪ್ಯಾಕೇಜಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಭಾಗದಷ್ಟು ಹಣ.	ಮೌಲ್ಯ ನಿರ್ಧರಣೆಯ ವಿಧಾನ	ಮೌಲ್ಯ ನಿರ್ಧರಣೆ ಮಾಡಿದ ದಿನಾಂಕ
(1)	(2)	(3)	(4)
1.	ಭೂಮಿಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯ	ಪ್ರಕರಣ 26ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ನಿರ್ಧರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು.	
2.	ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಯಾವ ಗುಣಕದಿಂದ ಗುಣಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೋ ಆ ಗುಣಕ	ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಸೂಚಿಸಬಹುದಾದಂತೆ ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಯೋಜನೆಯು ಇರುವ ದೂರದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ 1.00 (ಒಂದು) ರಿಂದ 2.00 (ಒಂದರಿಂದ ಎರಡು)	
3.	ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಯಾವ ಗುಣಕದಿಂದ ಗುಣಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೋ ಆ ಗುಣಕ	1.00 (ಒಂದು)	
4.	ಭೂಮಿಗೆ ಅಥವಾ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಲಗತ್ತಾಗಿರುವ ಆಸ್ತಿಗಳ ಮೌಲ್ಯ	ಪ್ರಕರಣ 29ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ನಿರ್ಧರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು.	
5.	ಸಮಾಧಾನಾರ್ಥಕ ಪರಿಹಾರ	ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ 1ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಭೂಮಿಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ 2ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಗುಣಕದಿಂದ ಗುಣಿಸಿದಾಗ ಅಥವಾ ನಗರ	

		<p>ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ 3ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಗುಣಕದಿಂದ ಗುಣಿಸಿದಾಗ ಬರುವ ಮೊತ್ತದ ಶೇಕಡಾ 100ಕ್ಕೆ ಸಮನಾದ ಮೊತ್ತ. ಈ ಮೊತ್ತಕ್ಕೆ ಅಂಕಣ 2ರಲ್ಲಿ ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆ 2ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಭೂಮಿಗೆ ಅಥವಾ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಲಗತ್ತಾಗಿರುವ ಆಸ್ತಿಗಳ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಕೂಡಿಸಬೇಕು.</p>	
6.	ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅಂತಿಮ ಐತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಮೊಬಲಗು	<p>ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆ 1ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಭೂಮಿಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು, ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ 2ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವ ಗುಣಕದಿಂದ ಗುಣಿಸಿದಾಗ ಬರುವ ಮೊತ್ತ. ಇದಕ್ಕೆ ಅಂಕಣ 2ರಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ 4ರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ಭೂಮಿಗೆ ಅಥವಾ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಲಗತ್ತಾಗಿರುವ ಆಸ್ತಿಗಳ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತು ಅಂಕಣ 2ರ ಕೆಳಗೆ ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆ 5ರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ಸಮಾಧಾನಾರ್ಥಕ ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಕೂಡಿಸಬೇಕು.</p>	
7.	ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅಂತಿಮ ಐತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಮೊಬಲಗು	<p>ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ 1ರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ಭೂಮಿಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆ 3ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವ ಗುಣಕದಿಂದ ಗುಣಿಸಿದಾಗ ಬರುವ ಮೊತ್ತ. ಇದಕ್ಕೆ ಅಂಕಣ 2ರಲ್ಲಿ ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆ 4ರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ಭೂಮಿಗೆ ಅಥವಾ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಲಗತ್ತಾಗಿರುವ ಆಸ್ತಿಗಳ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತು 2ನೇ ಅಂಕಣದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆ 5ರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ಸಮಾಧಾನಾರ್ಥಕ</p>	

		ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಕೂಡಿಸಬೇಕು.	
8.	ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗಿನ ಪ್ಯಾಕೇಜಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಹಣದ ಭಾಗವನ್ನೇನಾದರೂ ಸೇರಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಆ ಇತರ ಭಾಗದಷ್ಟು ಮೊಬಲಗು		

ಟಿಪ್ಪಣಿ: ಎರಡನೇ ಅಂಕಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಯಾವ ದಿನಾಂಕದಂದು ನಿರ್ಧರಣೆ ಮಾಡಲಾಯಿತೋ ಆ ದಿನಾಂಕವನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆಯ ಎದುರಿಗೆ ಇರುವ (4)ನೇ ಅಂಕಣದಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಎರಡನೇ ಅನುಸೂಚಿ

B1(1), 38(1) ಮತ್ತು 105(3)ನೇ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ನೋಡಿ

ಎಲ್ಲಾ ಬಾಧಿತ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ (ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಭೂಮಿಯ ಭೂ ಮಾಲೀಕರು ಮತ್ತು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಭೂಮಿಯನ್ನೇ ಯಾವ ಕುಟುಂಬಗಳು ತಮ್ಮ ಜೀವನಾಧಾರಕ್ಕೆ ಮೂಲತಃ ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದರೋ ಆ ಎರಡು ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೂ) ಮೊದಲನೇ ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವವುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಹಕ್ಕುದಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಮಾಡಿರುವ ಏರ್ಪಾಡುಗಳು.

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಕ್ಕುದಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಮಾಡಿರುವ ಏರ್ಪಾಡುಗಳು	ಹಕ್ಕುದಾರಿಕೆ/ ಏರ್ಪಾಟು	ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ (ಒದಗಿಸಿದ್ದರೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕು)
(1)	(2)	(3)	(4)
1.	ಸ್ಥಳಾಂತರದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಸತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ	(1) ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮನೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಇಂದಿರಾ ಅವಾಸ್ ಯೋಜನೆಯ ವಿಶಿಷ್ಟ ವಿವರಣೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಕಟ್ಟಿರುವ ಮನೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮನೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಕಟ್ಟಿರುವ ಮನೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಆ ಮನೆಯ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಏರಿಯಾ 50 ಚದರ	

		<p>ಮೀಟರುಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರಬಾರದು.</p> <p>(2) ಮೇಲೆ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಯಾವ ಬಾಧಿತ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಮನೆ ನಿವೇಶನದ ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲವೋ ಮತ್ತು ಆ ಬಾಧಿತ ಕುಟುಂಬವು ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಪ್ರದೇಶದ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ ದಿನಾಂಕಕ್ಕೂ ಮೊದಲಿನ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದೆಯೋ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಒಲ್ಲದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಸ್ಥಳಾಂತರಗೊಂಡಿದೆಯೋ ಆ ಬಾಧಿತ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೂ ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.</p> <p>ಪರಂತು, ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಯಾವ ಅಂಥ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದ ಮನೆಯನ್ನು ಆ ಕುಟುಂಬವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಇಚ್ಛಿಸದಿದ್ದರೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಐವತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಲ್ಲದಂತೆ ಒಂದೇ ಸಲಕ್ಕೆ ನೀಡುವ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವನ್ನು ಪಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು:</p> <p>ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಯಾವುದೇ ಬಾಧಿತ ಕುಟುಂಬವು ಕಟ್ಟಿದ ಮನೆಗೆ ಬದಲಾಗಿ, ಆ ಮನೆಯ ಮೌಲ್ಯಕ್ಕೆ ಸಮನಾದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದರೆ ಕಟ್ಟಿದ ಮನೆಗೆ ಬದಲಾಗಿ</p>	
--	--	--	--

		<p>ಆ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಆ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ನೀಡಬಹುದು.</p> <p>ಮತ್ತೂ ಪರಂತು, ಭೂಸ್ವಾಧೀನತೆಯಿಂದಾಗಿ ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾದ ಯಾವುದೇ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮನೆಯನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.</p> <p>ವಿವರಣೆ: ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಮಹಡಿ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಸಂಕೀರ್ಣಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮನೆಗಳನ್ನು, ಒದಗಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯವಿದ್ದರೆ ಹಾಗೆ ಒದಗಿಸಬಹುದು.</p>	
2.	ಭೂಮಿಗೆ ಭೂಮಿ	<p>ನೀರಾವರಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಭೂಮಿಗಾಗಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪರಿಹಾರದ ಮೊಬಲಗಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಭೂಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಾಧಿತ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಯಾರ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆಯೋ ಅವರಿಗೆ ಅಥವಾ ಯಾರು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಅಥವಾ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಅಥವಾ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಯಾರು ಅತೀ ಸಣ್ಣ</p>	

		<p>ರೈತರಾಗಿದ್ದರೂ ಅಥವಾ ಭೂ ರಹಿತರಾಗಿದ್ದರೂ ಅವರಿಗೆ ಬಾಧಿತ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಹಕ್ಕು ದಾಖಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರ ಹೆಸರು ಸೇರಿದೆಯೋ ಅಂಥ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ, ಯಾವ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ ಆ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ 1 ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.</p> <p>ಪರಂತು, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ, ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಮತ್ತು ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು ಅಥವಾ ಅನುಸೂಚಿತ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಭೂಮಿಯಷ್ಟೇ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಭೂಮಿ ಅಥವಾ ಎರಡೂವರೆ ಎಕರೆ ಭೂಮಿ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಕಡಿಮೆಯೋ ಅಷ್ಟು, ಭೂಮಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.</p>	
3.	ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ ಭೂಮಿಯ ನೀಡಿಕೆಗೆ ಅವಕಾಶ.	<p>ನಗರೀಕರಣದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ, ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ ಭೂಮಿಯ ಶೇ.ಇಪ್ಪತ್ತರಷ್ಟನ್ನು ಮೀಸಲಿಡಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಯಾವ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಭೂಮಿಯ ಒಡತನವನ್ನು ಹೊಂದುವುದೋ ಆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಿಂದ ಬಾಧಿತರಾದ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ, ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಅವರ</p>	

		<p>ಭೂಮಿಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತಗುಲಿದ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಆದ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಸಮನಾದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುವುದು.</p> <p>ಪರಂತು, ಯಾವ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಭೂಮಿಯ ಒಡೆತನವನ್ನು ಹೊಂದುವುದೋ, ಆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಿಂದ ಬಾಧಿತವಾದ ಕುಟುಂಬವು ಈ ನೀಡಿಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇಚ್ಛಿಸಿದರೆ, ಅಂಥ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಪರಿಹಾರ ಮೊಬಲಗಿನ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಿಂದ ತತ್ಸಮಾನ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಕಡಿತ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು.</p>	
4.	ವರ್ಷಾಸನದ (annuity) ಅಥವಾ ಉದ್ಯೋಗದ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಆಯ್ಕೆ ಅವಕಾಶ	<p>ಬಾಧಿತ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಈ ಮುಂದಿನ ಆಯ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿರುವುದನ್ನು ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು, ಸುನಿಶ್ಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.</p> <p>(ಎ) ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಿಂದ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಸೃಜಿಸಿದ್ದರೆ, ಬಾಧಿತವಾದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕುಟುಂಬದ ಕನಿಷ್ಠ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ, ಅಗತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ, ಸೂಕ್ತ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡಿದ ಮತ್ತು ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ ತರುವಾಯ, ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವಂಥ ಕನಿಷ್ಠ ಮಜೂರಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲದ ದರದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗ ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ</p>	

		<p>ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಇತರ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದು,</p> <p>(ಬಿ) ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಾಧಿತ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಲ ಐದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವುದು; ಅಥವಾ</p> <p>(ಸಿ) ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗಾಗಿ ಇರುವ, ಗ್ರಾಹಕ ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಂಕವನ್ನು ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಂಕದ ಏರಿಳಿತಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸರಿಹೊಂದಿಸಿ, ಪ್ರತಿ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಹಣ ಸಂದಾಯವಾಗುವಂಥ ವರ್ಷಾಸನ(annuity) ಪಾಲಿಸಿಗಳು.</p>	
5.	<p>ಸ್ಥಳಾಂತರಗೊಂಡ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಗೆ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣಾ ಅನುದಾನ</p>	<p>ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದಾಗಿ ಸ್ಥಳಾಂತರಗೊಂಡ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಾಧಿತ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಐತೀರ್ಷಿನ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಸಮನಾದ ಮಾಸಿಕ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣಾ ಭತ್ಯೆಯನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.</p>	

		<p>ಈ ಮೊಬಲಗಿನ ಜೊತೆಗೆ, ಅನುಸೂಚಿತ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಸ್ಥಳಾಂತರಗೊಂಡ</p> <p>ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳ ಜನರು ಮತ್ತು ಅನುಸೂಚಿತ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಜನರು ಐವತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಸಮನಾದಷ್ಟು ಮೊಬಲಗನ್ನು ಪಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು.</p> <p>ಅನುಸೂಚಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಸ್ಥಳಾಂತರಗೊಂಡ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಧಿತ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು, ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ, ಅವರು ಸ್ಥಳಾಂತರಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಇದ್ದಂಥ ಜೈವಿಕ ಪರಿಸರ ವಲಯದಂಥವೇ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಪುನರ್ ನೆಲೆಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು, ಭಾಷೆಯನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.</p>	
6.	ಸ್ಥಳಾಂತರಗೊಂಡ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಸಾರಿಗೆ ವೆಚ್ಚ	<p>ಸ್ಥಳಾಂತರಗೊಂಡ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಾಧಿತ ಕುಟುಂಬವು, ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಕಟ್ಟಡ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು, ಸಾಮಾನು ಸರಂಜಾಮುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾರಿಗೆ ವೆಚ್ಚವಾಗಿ ಐವತ್ತು ಸಾವಿರ</p>	

		ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣಕಾಸು ನೆರವನ್ನು ಒಂದು ಸಲ ಪಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು.	
7.	ಜಾನುವಾರುಗಳ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ/ಚಿಲ್ಲರೆ ಅಂಗಡಿಗಳ ವೆಚ್ಚ	ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಅಥವಾ ಚಿಲ್ಲರೆ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಾಧಿತ ಕುಟುಂಬವು ಜಾನುವಾರುಗಳ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯ ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಚಿಲ್ಲರೆ ಅಂಗಡಿಯ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಕನಿಷ್ಠ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು, ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಷ್ಟು ಮೊತ್ತದ ಹಣಕಾಸು ನೆರವನ್ನು ಒಂದು ಸಲ ಪಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು.	
8.	ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳಿಗೆ, ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಕೆಲವರಿಗೆ ಒಂದು ಸಲದ ಅನುದಾನ	ಕುಶಲಕರ್ಮಿಯ, ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರಿಯ ಅಥವಾ ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗ ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಾಧಿತ ಕುಟುಂಬವು ಅಥವಾ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯೇತರ ಭೂಮಿಯ ಅಥವಾ ವಾಣಿಜ್ಯ, ಕೈಗಾರಿಕಾ ಅಥವಾ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ನಿರ್ಮಿತಿಯ ಒಡೆತನವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಮತ್ತು ಭೂಸ್ವಾಧೀನದಿಂದಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಒಲ್ಲದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಸ್ಥಳಾಂತರಗೊಂಡ ಬಾಧಿತ ಕುಟುಂಬವು ಕನಿಷ್ಠ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು, ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು	

		ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದಾದಷ್ಟು ಹಣಕಾಸು ನೆರವನ್ನು ಒಂದು ಸಲ ಪಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು.	
9.	ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಹಕ್ಕುಗಳು	ನೀರಾವರಿ ಅಥವಾ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ಬಾಧಿತ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು, ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಜಲಾಶಯಗಳಲ್ಲಿ ಮೀನುಗಾರಿಕಾ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಅನುಮತಿಸಬಹುದು.	
10.	ಒಂದು ಸಲದ ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಭತ್ಯೆ	ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಾಧಿತ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ “ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಭತ್ಯೆ” ಯಾಗಿ ಐವತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒಂದು ಸಲ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.	
11.	ಸ್ವಾಂಪು ಸುಂಕ ಮತ್ತು ನೋಂದಣಿ ಫೀಜು.	(1) ಬಾಧಿತ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆಯಾದ ಭೂಮಿಯ ಅಥವಾ ಮನೆಯ ನೋಂದಣಿಗಾಗಿ ಪಾವತಿಸಬೇಕಾದ ಸ್ವಾಂಪು ಸುಂಕ ಮತ್ತು ಇತರ ಫೀಜನ್ನು ಅಗತ್ಯ ನಿಕಾಯವೇ ಭರಿಸತಕ್ಕದ್ದು. (2) ಬಾಧಿತ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಮನೆಗಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದ ಭೂಮಿಯು ಎಲ್ಲಾ ಋಣ ಭಾರಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು. (3) ಹಂಚಿಕೆಮಾಡಿದ ಭೂಮಿಯು ಅಥವಾ ಮನೆಯು ಬಾಧಿತ ಕುಟುಂಬದ ಪತ್ನಿ ಮತ್ತು ಪತಿ ಇಬ್ಬರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿರಬಹುದು.	

ಮೂರನೇ ಅನುಸೂಚಿ

32ನೇ, 38(1)ನೇ ಮತ್ತು 105(3)ನೇ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ನೋಡಿ

ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

ಜನರ ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಾಗಿ, ಹೊಸ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಕಾಲೋನಿಯಲ್ಲಿ ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಂಡ ಜನರು ಸೂಕ್ತ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಸಮುದಾಯ ಬದುಕು ಹೊಂದಿರುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ಸ್ಥಳಾಂತರಗೊಳಿಸಿದ್ದರಿಂದಾಗಿ ಉಂಟಾದ ಮಾನಸಿಕ ಆಘಾತವನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಸುನಿಶ್ಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಈ ಮುಂದಿನ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಮೂಲಭೂತ ಕನಿಷ್ಠ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕೋರುವ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ವಾಸಯೋಗ್ಯವಾದ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ವಾಸಸ್ಥಳವು ಕನಿಷ್ಠ ಈ ಮುಂದಿನ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು ಯುಕ್ತ.

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಭೂಸ್ವಾಧೀನಕಾರನು ಒದಗಿಸಿರುವ / ಒದಗಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಘಟಕ	ಭೂಸ್ವಾಧೀನದಾರಕಾರನು ಒದಗಿಸಿರುವ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ವಿವರಗಳು
(1)	(2)	(3)
1.	ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸಿದ ಗ್ರಾಮಗಳೊಳಗೆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಹತ್ತಿರದ ಪಕ್ಕಾ ರಸ್ತೆಗೆ ಸರ್ವ ಋತು ರಸ್ತೆ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಪ್ಯಾಸೇಜುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪುನರ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಂಡ ಎಲ್ಲಾ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಅನುಭೋಗದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.	
2.	ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಿದ ಸೂಕ್ತ ಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳು.	
3.	ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ನಿಯಮಿಸಿದ ಪ್ರಮಾಣಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಶುದ್ಧ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಒಂದು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ವಿಶ್ವಸನೀಯ ಮೂಲಗಳು.	
4.	ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ.	
5.	ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕಾರಾರ್ಹವಾದ ಪ್ರಮಾಣದನ್ವಯ ಗೋಮಾಳ.	
6.	ಅಗತ್ಯವಾದಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯ ನ್ಯಾಯಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿಗಳು	

7.	ಯುಕ್ತವಾದಷ್ಟು ಪಂಚಾಯತ್ ಮನೆಗಳು	
8.	ಉಳಿತಾಯ ಖಾತೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿರುವ ಅಗತ್ಯವಿರುವಷ್ಟು ಗ್ರಾಮಮಟ್ಟದ ಅಂಚೆ ಕಛೇರಿಗಳು.	
9.	ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜ ಹಾಗೂ ರಸ ಗೊಬ್ಬರದ ಸೂಕ್ತ ದಾಸ್ತಾನು ಸೌಲಭ್ಯ .	
10.	ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸಿದ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಗೆ ಮೂಲ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಂದ ಒದಗಿಸಲಾಗದಿದ್ದರೆ, ಸಹಕಾರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದ ಯಾವುದಾದರೂ ಯೋಜನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ವಿಶೇಷ ನೆರವಿನ ಮೂಲಕ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ತಪ್ಪದೇ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.	
11.	ಸ್ಥಳಾಂತರಗೊಂಡ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಹೊಸ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಸಾರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಂಡ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಂದ/ ನಗರ ಸ್ಥಳಗಳಿಂದ ಸ್ಥಳೀಯ ಬಸ್ ಸೇವೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಸೇರಿರಬೇಕು.	
12.	ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಜಾತಿ-ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಅವರ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಸ್ಮಶಾನಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಶವದಹನ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು	
13.	ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶೌಚಾಲಯಗಳು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು.	
14.	ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆಗೆ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ದೀಪಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಸಿಂಗಲ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಸಂಪರ್ಕಗಳು (ಅಥವಾ ಸೌರಶಕ್ತಿಯಂಥ ಅಸಂಪ್ರಾದಾಯಿಕ ಇಂಧನ ಮೂಲಗಳ ಮೂಲಕ ಸಂಪರ್ಕ).	
15.	ಮಗುವಿಗೆ ಮತ್ತು ತಾಯಿಗೆ ಪೂರಕ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ಒದಗಿಸುವ ಅಂಗನವಾಡಿಗಳು.	

16.	ಉಚಿತ ಮತ್ತು ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕು ಅಧಿನಿಯಮ, 2009ರ (2009ರ 35) ಉಪಬಂಧಗಳ ಅನ್ವಯ ಶಾಲೆ.	
17.	ಎರಡು ಕಿಲೋಮೀಟರುಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಉಪ-ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರ	
18.	ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ನಿಯಮಿಸಬಹುದಾದಂತೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರ	
19.	ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಆಟದ ಮೈದಾನ	
20.	ಪ್ರತಿ ನೂರು ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಮುದಾಯ ಕೇಂದ್ರ	
21.	ಭೂಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುವಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮತ್ತು ಅಳತೆಗಳ ಪೂಜಾ ಸ್ಥಳಗಳು ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯದ ಸಭೆಗಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಐವತ್ತು ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಒಂದು ಚೌಪಾಲಾ / ಅರಳಿಕಟ್ಟೆ.	
22.	ಪಾರಂಪರಿಕ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮೀಸಲಿಡತಕ್ಕದ್ದು.	
23.	ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ವಸತಿ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಮರಮುಟ್ಟೇತರ ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ವತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಲಭ್ಯವಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗಿರುವ ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು. ಮತ್ತು ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ಕುಟುಂಬವು ಅಂಥ ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ವತ್ತಿಗೆ ಅವರಿಗೆ ಇರುವ ಪ್ರವೇಶಾವಕಾಶವನ್ನು ಅಥವಾ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು, ಒಕ್ಕಲೆಬ್ಬಿಸಿದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದಾಗಿದ್ದರೆ ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಜೀವನೋಪಾಯ ಮೂಲಗಳಿಗೆ ಅವರು ಈ ಮುಂಚೆ ಹೊಂದಿದ್ದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.	
24.	ಅಗತ್ಯವಾದರೆ, ವಸತಿ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಯುಕ್ತವಾದ ಭದ್ರತಾ ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.	
25.	ಪ್ರಮಾಣಾನುಸಾರವಾಗಿ ಪಶುವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೇವಾ ಕೇಂದ್ರ.	

ಟಿಪ್ಪಣಿ:- 1 ರಿಂದ 25 ರವರೆಗಿನ ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಎದುರಿಗೆ (2)ನೇ ಅಂಕಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಘಟಕದ ವಿವರಗಳನ್ನು (3)ನೇ ಅಂಕಣದಲ್ಲಿ ಭೂಸ್ವಾಧೀನಕಾರನು ಸೂಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ನಾಲ್ಕನೇ ಅನುಸೂಚಿ

(ಪ್ರಕರಣ 105 ಅನ್ನು ನೋಡಿ)

ಭೂಸ್ವಾಧೀನವನ್ನು ಮತ್ತು ಪುನರ್ವಸತಿ ಹಾಗೂ ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕ್ರಮಬದ್ಧಗೊಳಿಸುವ ಅಧಿನಿಯಮಿಗಳ ಪಟ್ಟಿ

1. ಪ್ರಾಚೀನ ಸ್ಮಾರಕ ಮತ್ತು ಪುರಾತತ್ವ ಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ಅವಶೇಷ ಅಧಿನಿಯಮ, 1958 (1958 ರ 24)
2. ಅಣುಶಕ್ತಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 1962 (1962 ರ 33)
3. ದಾಮೋದರ್ ಕಣಿವೆ ನಿಗಮ ಅಧಿನಿಯಮ, 1948 (1948 ರ 14)
4. ಭಾರತೀಯ ಟ್ರಾಮ್ ವೇಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ, 1886 (1886 ರ 11)
5. ಭೂಸ್ವಾಧೀನ (ಗಣಿಗಳ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1885 (1885 ರ 18)
6. ಮೆಟ್ರೋ ರೈಲ್ವೆಗಳ (ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1978 (1978 ರ 33)
7. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ, 1956 (1956 ರ 48)
8. ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಮತ್ತು ಖನಿಜಗಳ ಪೈಪ್ ಲೈನುಗಳ (ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಕೆದಾರನ ಹಕ್ಕಿನ ಸ್ವಾಧೀನ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1962 (1962 ರ 50)
9. ಸ್ಥಿರ ಸ್ವತ್ತಿನ ಕಡ್ಡಾಯ ಕೋರಿಕೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಧೀನ ಅಧಿನಿಯಮ, 1952 (1952 ರ 30)
10. ಸ್ಥಳಾಂತರಗೊಂಡ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ (ಭೂಸ್ವಾಧೀನ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1948 (1948 ರ 60)
11. ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಭರಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸ್ವಾಧೀನ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 1957 (1957 ರ 20)
12. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 2003 (2003 ರ 36)
13. ರೈಲ್ವೆಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ, 1989 (1989 ರ 24)

ಡಾ. ರೀಟಾ ವಸಿಷ್ಠ

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ